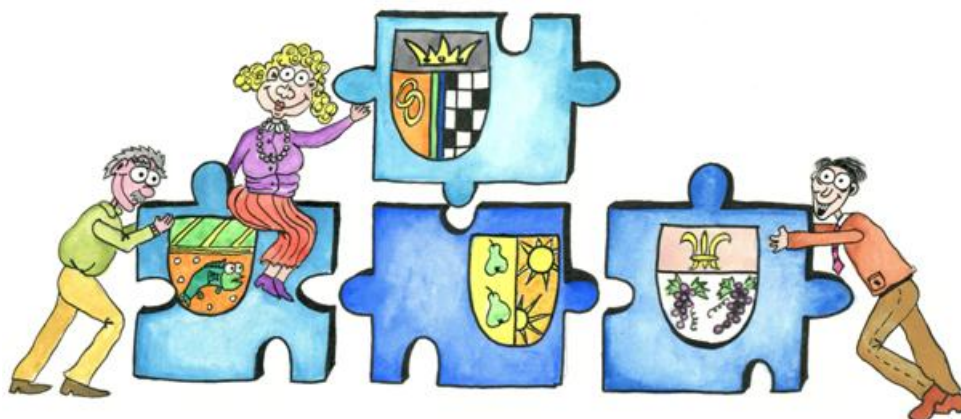

**Strategie území správního obvodu ORP Kravaře
v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb,
odpadového hospodářství a bezpečnosti a krizového řízení**

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

Obsah

1 Úvod	6
1.1 Základní informace o strategii	6
1.2 Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	7
1.3 Kontext vzniku a existence strategie	8
1.4 Účel strategie – proč byla zpracována	8
1.5 Uživatelé strategie – komu strategie slouží	8
1.6 Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	8
2 Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	10
2.1 Profil území správního obvodu	10
2.1.1 Identifikace správního obvodu	10
2.1.2 Stručná charakteristika území správního obvodu	12
2.1.3 Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	30
2.1.4 Akteři regionálního rozvoje	34
2.2 Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	35
3 Téma 1. Školství	42
3.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů	42
3.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	42
3.1.2 Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	44
3.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy	71
3.1.4 SWOT analýza školství a předškolního vzdělávání	75
3.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)	77
3.2 Návrhová část pro oblast školství a předškolního vzdělávání	82
3.2.1 Struktura návrhové části	82
3.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)	84
3.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech	91
3.2.4 Indikátory	97
3.3 Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	106
3.3.1 Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	106
3.3.2 Systém změn strategie	109
3.3.3 Akční plán	109
3.4 Závěr a postup zpracování	112
3.4.1 Shrnutí	112
3.4.2 Popis postupu tvorby strategie	112

3.5	Přílohy k tématu 1: Školství	115
	Příloha č. 1 - Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání	115

4 Téma 2. Sociální služby 116

4.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	116
4.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	116
4.1.2	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	117
4.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy	132
4.1.4	SWOT analýza oblasti	144
4.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	146
4.2	Návrhová část pro oblast sociálních služeb	149
4.2.1	Struktura návrhové části	149
4.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	151
4.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech	158
4.2.4	Indikátory	164
4.3	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	171
4.3.1	Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	171
4.3.2	Systém změn strategie	173
4.3.3	Akční plán	173
4.4	Závěr a postup zpracování	176
4.4.1	Shrnutí	176
4.4.2	Popis postupu tvorby strategie	176
4.5	Přílohy	179
4.5.1	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	179

5 Téma 3. Odpadové hospodářství 181

5.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	181
5.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	181
5.1.2	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	183
5.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy	218
5.1.4	SWOT analýza oblasti	230
5.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	231
5.2	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství	236
5.2.1	Struktura návrhové části	236
5.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	238
5.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech	243

5.2.4	Indikátory	249
5.3	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	260
5.3.1	Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	260
5.3.2	Systém změn strategie	263
5.3.3	Akční plán	263
5.4	Závěr a postup zpracování.....	266
5.4.1	Shrnutí	266
5.4.2	Popis postupu tvorby strategie	266
5.5	Přílohy k tématu 3.: Odpadové hospodářství.....	269
	Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2013	271
	Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2013 podrobně	273
	Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO) za období 2008-2013	276
	Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2013.....	278
	Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2013 podrobně	280
	Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2013.....	284
	Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2013	286
	Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2013	288
	Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	290
	Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2013.....	291
6	Téma 4. Bezpečnost a krizové řízení	293
6.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	293
6.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	293
6.1.2	Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	299
6.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy	354
6.1.4	SWOT analýza oblasti	358
6.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	359
6.2	Návrhová část pro oblast volitelného tématu	362
6.2.1	Struktura návrhové části	362
6.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	364
6.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	370
6.2.4	Indikátory	373

6.3	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	376
6.3.1	System monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	376
6.3.2	System změn strategie	378
6.3.3	Akční plán	378
6.4	Závěr a postup zpracování	380
6.4.1	Shrnutí	380
6.4.2	Popis postupu tvorby strategie	381
6.5	Přílohy	383
7	Závěr, kontakty	384
8	Přílohy	393

1 Úvod

1.1 Základní informace o strategii

Tabulka 1 Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Kravaře v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnosti a krizového řízení
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnosti a krizového řízení)
Řešené území	Správní obvod ORP Kravaře
	Počet obyvatel správního obvodu: 21 280 k 31. 12. 2013
	Počet obcí ve správním obvodu: 9
	Rozloha správního obvodu: 10060,5894
Názvy obcí správního obvodu	Města: Kravaře
	Obce: Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Rohov, Strahovice, Sudice, Štěpánkovice, Třebom
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Svazek obcí mikroregionu Hlučínska – západ
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera) Bc. Hana Paverová
Rok zpracování strategie	2014 – 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Kravaře
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 23. 6. 2014. Schváleno na shromáždění starostů dne 23. 6. 2014.
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace
Související legislativa	zákon o obcích, zákon o podpoře regionálního rozvoje, zákon o územním plánování
Doba realizace strategie	2014-2023
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Kravaře
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Kravaře realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci se Svazkem obcí mikroregionu Hlučínska - západ a se zapojenými obcemi v rámci SO.

	Strategie byla zpracována realizačním týmem ve složení Bc. Hana Paverová - koordinátor meziobecní spolupráce, Mgr. David Adamec - pracovník pro analýzy a strategie, Bc. Michal Sněhota - asistent. Obsahem strategie je část analytická, jež popisuje současný stav na území ORP Kravaře, na ni následně navazuje část návrhová, a to ve čtyřech stanovených tematických oblastech - představuje vizi budoucího stavu. Strategie vznikala ve spolupráci s představiteli obcí ORP Kravaře a podléhá jejich schválení. Důležitým partnerem pro vznik strategie byl také Svaz měst a obcí ČR, který poskytl metodické vedení vedoucí k jejímu vzniku.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. Předškolní výchova a základní školství,
	2. Sociální služby,
	3. Odpadové hospodářství,
	4. Bezpečnost a krizové řízení

1.2 Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 9 obcí, z toho 1 obcí má statut města.

Tabulka 2 Obce správního obvodu dle abecedního pořadí k 1. 1. 2014 dle údajů ČSÚ

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	<i>Bolatice</i> Počet obyvatel: 4441 Zapojení do tvorby strategie: ano		<i>Chuchelná</i> Počet obyvatel: 1266 Zapojení do tvorby strategie: ano
	<i>Kobeřice</i> Počet obyvatel: 3280 Zapojení do tvorby strategie: ano		<i>Kravaře</i> Počet obyvatel: 6737 Zapojení do tvorby strategie: ano
	<i>Rohov</i> Počet obyvatel: 607 Zapojení do tvorby strategie: ano		<i>Strahovice</i> Počet obyvatel: 909 Zapojení do tvorby strategie: ano
	<i>Sudice</i> Počet obyvatel: 655 Zapojení do tvorby strategie: ano		<i>Štěpánkovice</i> Počet obyvatel: 3167 Zapojení do tvorby strategie: ano
	<i>Třebom</i> Počet obyvatel: 218 Zapojení do tvorby strategie: ano		

1.3 Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Kravaře realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci se Svazkem obcí mikroregionu Hlučínska - západ a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Svazek obcí mikroregionu Hlučínska - západ je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Bc. Hana Paverová.

Strategie byla zpracována realizačním týmem ve složení Bc. Hana Paverová - koordinátor meziobecní spolupráce, Mgr. David Adamec - pracovník pro analýzy a strategie, Bc. Michal Sněhota - asistent. Obsahem strategie je část analytická, jež popisuje současný stav na území ORP Kravaře, na ni následně navazuje část návrhová, a to ve čtyřech stanovených tematických oblastech - představuje vizi budoucího stavu. Strategie vznikala ve spolupráci s představiteli obcí ORP Kravaře a podléhá jejich schválení. Důležitým partnerem pro vznik strategie byl také Svaz měst a obcí ČR, který poskytl metodické vedení vedoucí k jejímu vzniku.

1.4 Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5 Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6 Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V Tabulce 3 jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tabulka 3 Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
Stát		
1	Politika územního rozvoje	https://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky/Politika-uzemniho-rozvoje-CR-2008/Politika-uzemniho-rozvoje-vcetne-souvisejicich-mat
2	Plán odpadového hospodářství ČR	http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/9f15494cd6be130ec125768600324768?OpenDocument
Kraj		
1	Zásady územního rozvoje MS kraje	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/upl_0151.html
2	Strategický plán MS kraje 2009 – 2020	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/rozvoj_kraje/srk_2009_2020.pdf
3	Odpadový plán MSK	http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/temata/koncepce/plan-odpadoveho-hospodarstvi-moravskoslezskeho-kraje-11/
4	Koncepce rozvoje dopravní infrastruktury MSK	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/dop_01.html
5	Koncepce zdravotnictví MSK	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/zdravotnictvi/koncepce_zdravotni_pece.pdf
6	Regionální inovační strategie MS kraje 2010 – 2020	http://arr.cz/cs/inovace/regionalni-inovacni-strategie
7	Strategický plán soc. služeb MSK	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/strategicke-materialy-13175/http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/strategicke-materialy-13175/
Mikroregiony, města a obce		
1	Analýza soc. služeb města Kravaře	http://www.ikor.cz/socSluzbyHlucinsko/VystupyKravare_5_8_2013.pdf
2	Koncepce rozvoje cestovního ruchu města Kravaře	http://www.kravare.cz/files/kravare-40d03b967eb1313c1684e1aa99124ea4/kravare_koncepcerozvoje.pdf
3	Územně analytické podklady ORP Kravaře	http://www.kravare.cz/obcan/uzemni-planovani/uap-orp-kravare/
4	Strategický plán rozvoje obce Bolatice	http://www.bolatice.cz/e_download.php?file=data/editor/150cs_1.pdf&original=strategicky_plan_rozvoje_obce_bolatice_aktualizace_2011.pdf
5	Sociální služby Sdružení obcí Hlučínska	http://www.ikor.cz/socSluzbyHlucinsko/
6	Strategický plán města Kravaře	http://www.kravare.cz/files/kravare-54f40f169c546979fd84e6ba9c33edfd/mesto-kravare_sprm_final_300609.pdf

V současné době je na území Svazku obcí mikroregionu Hlučínska - západ realizována tvorba komunitních plánů sociálních služeb a dalších aktivit. V tomto projektu jsou zapojeny všechny obce ORP Kravaře. Projekt je realizován díky financování OPLZZ - Podpora sociální integrace a sociálních služeb, v jehož rámci vznikají (či se modernizují) komunitní plány sociálních služeb a návazných aktivit ve všech obcích.

2 Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1 Profil území správního obvodu

2.1.1 Identifikace správního obvodu

Správní obvod obce s rozšířenou působností je součástí Moravskoslezského kraje, přesněji okresu Opava. Geograficky se jedná o část území Hlučínské pahorkatiny. Kravařsko leží v nadmořské výšce v rozmezí od 230 do 310 m. n. m. Rozprostírá se podél řeky Opavy a na severu je území ohraničeno státní hranicí s Polskem. Z hlediska využití krajiny se na většině území jedná o zemědělskou krajinu (území má výrazně vysoký podíl orné půdy), okrajově lesní (východ) a leso-zemědělskou (západ). Podle reliéfu krajiny je severní část charakterizována jako krajina plošin a pahorkatin, jižní část jako krajina širokých říčních niv. Mírné zvlnění krajiny ve střední a severní části SO ORP Kravaře zvyšuje její atraktivitu z hlediska bydlení, částečně i rekreačního využití, současně není překážkou pro dopravu. Kromě zemědělství je oblast využívána také k průmyslové výrobě. Průmyslová odvětví mají v mikroregionu Hlučínsko dlouhodobou tradici. Jednak se zde nachází velké množství průmyslových podniků, především pak nemůžeme opomenout blízkost významných center Moravskoslezského kraje – města Opavu a Ostravu.

Přirozeným centrem ORP je město Kravaře, které plní nejen roli administrativního, ale i kulturně-společenského významného subjektu. Důležitou roli hraje v tomto směru i obec Bolatice - především díky širokým možnostem kulturního vyžití pro občany z širokého okolí. Na zkoumaném území sídlí několik významných průmyslových podniků, existují zde také již fungující průmyslové zóny (v některých případech probíhá jejich výstavba). Občané jsou v naprosté většině ztotožnění se svou obcí a jejich ochota k zapojení se do aktivit přispívajících k dalšímu rozvoji obce a okolí je v porovnání s ostatními regiony výjimečná.

Mapa 1 Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování.

2.1.2 Stručná charakteristika území správního obvodu

2.1.2.1 Obyvatelstvo a obce

Tabulka 4 Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	9	9	9	9	9	9	9	9
Počet částí obcí	14	14	14	14	14	14	14	14
Počet katastrálních území	9	9	9	9	9	9	9	9
Počet obcí se statutem města	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v tis. Ha	10057,88	10057,92	10057,80	10058,19	10058,15	10061,70	10060,53	10060,59
zemědělská půda	7952,05	7948,81	7944,96	7944,73	7939,16	7939,40	7937,62	7927,30
lesní pozemky	1046,83	1046,84	1048,85	1048,78	1052,71	1053,53	1053,31	1055,71
zastavěné plochy	299,76	294,97	277,83	276,83	277,74	274,88	271,46	271,21
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	209,48	209,14	210,24	211,53	211,97	212,37	211,65	211,96

Zdroj: ČSÚ: Městská a obecní statistika, 2013.

Území ORP Kravaře má v průběhu zkoumaného období let 2005-2012 ustálenou podobu. V těchto letech nedocházelo k žádným změnám v počtu obcí či jejich částí. Lze tedy předpokládat, že tomu tak bude i v následujících letech. Poměr zemědělské a lesní půdy k zastavěné ploše dokazuje venkovský charakter území. Hustota zalidnění, v důsledku růstu počtu obyvatel, má mírně rostoucí trend.

Tabulka 5 Demografický vývoj obyvatel v území ORP

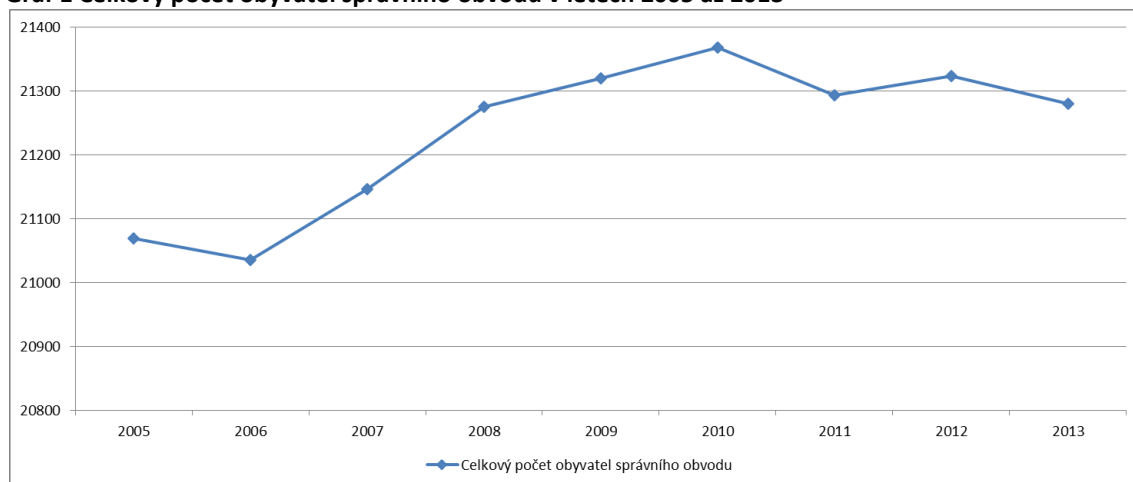
Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem		21069	21035	21146	21276	21320	21368	21293	21324	21280
v tom:	muži	10375	10374	10412	10498	10525	10534	10558	10570	10524
	ženy	10694	10661	10734	10778	10795	10834	10735	10754	10756
Věkové skupiny										
v tom ve věku:	0 - 14	3299	3208	3213	3226	3225	3251	3324	3348	
	15 - 64	14942	14938	15038	15132	15178	15228	15103	15042	
	65 +	2828	2889	2895	2918	2917	2889	2866	2934	
Průměrný věk (celkem)		38,14	38,49	38,72	38,95	39,20	39,45	39,62	39,85	40,20
Index stáří (65+ / 0-14 v %)		85,72%	90,06%	90,10%	90,45%	90,45%	88,86%	86,22%	87,63%	
Muži										
v tom ve věku:	0 - 14	1659	1613	1620	1623	1616	1628	1687	1691	
	15 - 64	7598	7624	7661	7710	7744	7756	7733	7715	
	65 +	1118	1137	1131	1165	1165	1150	1138	1164	
Průměrný věk		36,83	37,14	37,35	37,64	37,94	38,20	38,27	38,53	38,90
Index stáří (65+ / 0-14 v %)		67,39%	70,49%	69,81%	71,78%	72,09%	70,64%	67,46%	68,84%	
Ženy										
v tom ve věku:	0 - 14	1640	1595	1593	1603	1609	1623	1637	1657	
	15 - 64	7344	7314	7377	7422	7434	7472	7370	7327	
	65 +	1710	1752	1764	1753	1752	1739	1728	1770	
Průměrný věk		39,41	39,81	40,05	40,23	40,43	40,67	40,94	41,15	41,50
Index stáří (65+ / 0-14 v %)		104,27%	109,84%	110,73%	109,36%	108,89%	107,15%	105,56%	106,82%	
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)										
Celková		30	-34	111	130	44	48	34	31	
Přirozená		-6	16	36	61	11	53	50	20	
stěhováním (mechanická)		36	-50	75	69	33	-5	-16	11	

Zdroj: ČSÚ: Městská a obecní statistika, 2013.

Na základě ukazatele průměrného věku můžeme konstatovat, že obyvatelstvo ORP Kravaře stárne (zaznamenán nárůst o 2 roky v rámci zkoumaného období 2005-2013). Úhrnná migrace je, vyjma roku 2006, vždy kladná. Svou roli zde sehrávala zvyšující se porodnost v kombinaci s rostoucí bytovou

výstavbou, což dokazují také hodnoty mechanické migrace z let 2007-2009, kdy se tyto aspekty projevovaly nejvýrazněji. Demografický vývoj podrobně charakterizuje níže uvedený Graf 1.

Graf 1 Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2013

Zdroj: ČSÚ, 2014.

Výše uvedený graf vývoje obyvatelstva ORP Kravaře mezi lety 2005-2012 vypovídá o trvalém trendu růstu počtu obyvatelstva mezi lety 2006-2011. Tato situace je zapříčiněna dvěma faktory, a to přírůstkovou migrací i přirozeným přírůstkem obyvatelstva. Údaje v roce 2011 značí pokles lze klást na vrub zvýšené mortalitě i zápornému saldu migrace v obcích. V roce 2012 již opět pokračuje předchozí trend růstu obyvatelstva následovaný opět mírným poklesem počtu obyvatel v ORP v roce 2013.

Charakter obyvatelstva území ORP Kravaře, potažmo celého mikroregionu Hlučínska, budou v nadcházejících letech ovlivňovat především dva zásadní faktory – natalita, saldo migrace v kombinaci s možnostmi výstavby a pracovního uplatnění. Do budoucna lze předpokládat, že vlivem nízké porodnosti a zvyšujícího se středního věku dožití, bude i v tomto území obyvatelstvo nadále stárnout. Tento trend lze ovlivnit v krátkodobém až střednědobém horizontu, a to zásluhou podpory výstavby. Atraktivních lokalit k výstavbě ubývá a nabídka v periferních obcích území není (vlivem špatné dopravní dostupnosti, chybějícími službami apod.) pro rodiny zvažující přestěhování, dostatečně atraktivní.

Tabulka 6 Index vzdělanosti v ORP Kravaře dle SLDB 2011

Obec	Index vzdělanosti
Třebom	17,9
Rohov	28,9
Sudice	35,9
Strahovice	37,1
Štěpánkovice	41,6
Kravaře	43,1
Kobeřice	43,9
Bolatice	44,9
Chuchelná	49,8
ORP Kravaře	38,1
MAS Hlučínsko	45,7
Moravskoslezský kraj	54,7
Celá ČR	59,2

Zdroj: ČSÚ: SLDB, 2011.

K detailnější charakteristice obyvatelstva v ORP Kravaře je vhodné použít i ukazatel vzdělanosti. Tabulka 6 uvádí index vzdělanosti v rámci jednotlivých obcí ORP, jenž je doplněn o hodnoty z území MAS Hlučínsko, MSK a ČR. Hodnota indexu vzdělanosti za ORP 38,1 je výrazně pod celorepublikovou úrovní 59,2. Z tabulky lze vyčíst značné disproporce v rámci území mezi malými a velkými obcemi, resp. obcemi v centru a na periferii. Trend je však takový, že dochází k pozvolnému růstu indexu vzdělanosti, lze tedy předpokládat, že v dlouhodobějším časovém horizontu se bude rozdíl mezi ORP a ČR nadále snižovat.

Tabulka 7 Charakteristika bytového fondu v území ORP Kravaře

Obec	Celkový počet bytů	Počet neobydlených bytů	Podíl neobydlených bytů (%)	Podíl obydlných bytů v rodinných domech (%)
Bolatice	1702	206	12,1	94,6
Chuchelná	513	57	11,1	76,5
Kobeřice	1207	163	13,5	93,1
Kravaře	2602	348	13,4	91,1
Rohov	255	43	16,9	98,1
Strahovice	336	36	10,7	98,7
Sudice	264	38	14,4	83,2
Štěpánkovice	1205	144	12,0	95,7
Třebom	110	32	29,1	79,5
ORP Kravaře	8 194	1 067	13,0	90,1
MAS Hlučínsko	27 296	3 622	13,3	90,6
Moravskoslezský kraj	532 334	52 176	9,8	38,0
ČR	4 756 572	651 937	13,7	43,7

Zdroj: ČSÚ: SLDB, 2011.

Tabulka 7 charakterizuje bytový fond v obcích ORP Kravaře. Pro území je typické bydlení v rodinných domech (90,1 %), v porovnání s ČR (43,7 %) je tento způsob bydlení dvojnásobně převažující. Vzhledem k tomu, že obce preferují výstavbu rodinných domů před bytovou výstavbou (a bytovou výstavbu, která by se výrazně promítla do charakteru zástavby v obci či v rámci celého území neplánují) lze předpokládat, že charakter zástavby bude obdobný i v nadcházejících letech.

2.1.2.2 Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tabulka 8 Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	9	88,89%	MŠ se nachází v 8 z 9 obcí ORP, školské zařízení schází v obci Třebom.
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	1	11,11%	Vícetřídní ZŠ ve Strahovicích a Město Kravaře má dvě ZŠ, z níž jedna je pouze pro 1. stupeň.
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	6	66,67%	Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Kravaře, Sudice, Štěpánkovice
Počet středních škol:	0	0,00%	
-obory gymnázií	0	0,00%	
-obory středních odborných škol a praktických škol	0	0,00%	
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	0	0,00%	
Počet základních uměleckých škol	1	11,11%	ZUŠ sídlí v Kravařích (ZUŠ Ivo Žídka), pobočky má v obcích Štěpánkovice, Kobeřice, Bolatice, Strahovice
Počet konzervatoří	0	0,00%	
Počet jazykových škol	0	0,00%	
Počet vyšších odborných škol	0	0,00%	
Počet vysokých škol	0	0,00%	

Zdroj: ČSÚ: Městská a obecní statistika, 2013 a vlastní šetření.

Počet mateřských škol v ORP (9 v 8 obcích) a základních škol (8 v 9 obcích, z toho dvě mají pouze 1. stupeň) vyhovuje současným potřebám. Kapacita MŠ je plně využita, ZŠ disponují dostatečnou kapacitní rezervou. V ORP se nenachází žádná střední škola či gymnázium, konzervatoř, jazyková škola, vyšší odborná či vysoká škola. Tato zařízení jsou ovšem v dojezdové vzdálenosti v nedalekých městech Opava, Ostrava, některé také v Hlučíně. V ORP sídlí ZUŠ Ivo Žídka v Kravařích s dalšími čtyřmi pobočkami v obcích. Typy školských zařízení v ORP Kravaře odpovídají potřebám obyvatel území. Na vývojové tendence v oblasti školství na území ORP je potřeba nahlížet s akcentem na demografické predikce. Obsazenost mateřských škol v regionu dosáhla v roce 2013 svého maxima, předpokládá se pozvolné snížení počtu dětí a jejich přesun do škol základních, které však disponují dostatečnou kapacitní rezervou. Některá zařízení je potřeba dovybavit, resp. modernizovat vybavení tak, aby odpovídalo soudobým požadavkům na výuku. Nepředpokládá se zřízení střední školy či odborného učiliště. Obdobně základní umělecká škola vhodným způsobem pokrývá potřeby území. Je však potřeba uvést, že nabídka v periferních obcích (Sudice, Třebom) aktuálně schází.

Tabulka 9 Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	9	100,00%	veřejná knihovna nebo její pobočka se nachází ve všech obcích na území ORP Kravaře
Stálá kina	2	22,22%	Bolatice, Štěpánkovice
Divadlo	0	0,00%	
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	2	22,22%	Skanzen lidových tradic v Bolaticích, Muzeum na zámku v Kravařích
Galerie (vč. poboček a výstavních sálů)	1	11,11%	Výstavní síň zámek Kravaře
Kulturní zařízení ostatní	8	66,67%	Bolatice, Chuchelná, Kravaře (2), Sudice, Štěpánkovice, Třebom
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	2	22,22%	Bolatice, Kravaře
Koupaliště a bazény	2	22,22%	Bolatice, Kravaře (Aquapark - kryté)
-z toho kryté	1	11,11%	Kravaře (Aquapark - kryté)
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	24	88,89%	Bolatice (5), Chuchelná (1), Kobeřice (3), Kravaře (8), Rohov (1), Strahovice (3), Sudice (1), Štěpánkovice (2)
Tělocvičny (vč. školních)	11	77,78%	Bolatice (3), Chuchelná, Kobeřice, Kravaře (2), Strahovice, Sudice, Štěpánkovice (2)
Stadiony otevřené	8	55,56%	Bolatice (2), Chuchelná (2), Kobeřice, Kravaře (2), Štěpánkovice
Stadiony kryté	.	0,00%	
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	11,11%	Kravaře (Buly Arena)
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	14	88,89%	Bolatice (3), Chuchelná (2), Kobeřice, Kravaře (2), Rohov, Strahovice, Sudice, Štěpánkovice (3)

Zdroj: ČSÚ: Městská a obecní statistika, 2013 a vlastní šetření.

Tabulka 9 prezentuje výčet zařízení pro kulturní a sportovní vyžití obyvatel ORP Kravaře. Jedná se o kombinaci údajů ČSÚ a vlastního šetření v území, jimiž byla data doplněna a zpřesněna. Z tabulky vyčteme, že v území se nenachází žádné divadlo, naopak muzea zde fungují dvě. V kategorii ostatní kulturní zařízení jsou zařazeny jinak nespecifikované společenské sály. Centrum volného času se v ORP nachází pouze v Kravařích, v obci Bolatice však funguje Dětská organizace Kondor, která je rovněž zaměřena na využívání volného času dětí a mládeže. V průběhu let 2005-2012 došlo v ORP k výstavbě či rekonstrukci řady sportovních zařízení (tělocvičny a hřiště), jež bylo možné realizovat především díky obdržení dotací fondů EU. Některá z těchto zařízení se nacházejí v kategorii „Ostatní“, např. kombinovaná/dětská hřiště. Koupaliště v ORP Kravaře se nachází v Bolaticích (venkovní) a Kravařích (Aquapark – kryté). V mnoha obcích jsou další vodní zdroje přírodního charakteru, které jsou sice využívány ke koupání místními obyvateli, avšak z důvodu, že zde není zajištěna kontrola, nelze je do této kategorie zařadit. Nárůst počtu zařízení pro sport a kulturu, příp. modernizaci stávajících hodnotíme pozitivně, v nastaveném trendu je vhodné pokračovat, příp. zajistit udržení současného stavu. S ohledem na požadavky obyvatel je patrný trend rostoucí nabídky služeb v zařízení a snaha o kvalitnější zázemí. Do budoucna lze předpokládat pokračování této tendence s možným dalším zvýšením počtu zařízení, kterých se budou obce, vždy s ohledem na své finanční možnosti, snažit dosáhnout. Vhodným doplněním je spolupráce se spolky a sdruženími na realizaci, provozu a údržbě.

Tabulka 10 Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	0	0,00%	
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0,00%	
Ambulantní zařízení	0	0,00%	
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	1	11,11%	Bolatice
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	9	55,56%	Bolatice (2), Chuchelná, Kobeřice (2), Kravaře (2), Štěpánkovice; Strahovice
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	6	55,56%	Bolatice, Kobeřice, Kravaře (2), Štěpánkovice; Chuchelná - detašované pracoviště
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře – stomatologa	8	55,56%	Bolatice (2), Chuchelná, Kobeřice (2), Kravaře (2), Štěpánkovice
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	4	44,44%	Chuchelná, Kobeřice, Bolatice; Kravaře - detašované pracoviště
Zařízení lékárenské péče	4	44,44%	Chuchelná, Kobeřice, Kravaře; detašované pracoviště – Bolatice
Nemocnice	0	0,00%	
Odborné léčebné ústavy	0	0,00%	
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	0	0,00%	
Ostatní lůžková zařízení	1	11,11%	RÚ Chuchelná

Zdroj: ČSÚ: Městská a obecní statistika, 2013 a vlastní šetření.

Odborné léčebné ústavy sice v dle údajů ČSÚ nevidujeme, avšak ve skutečnosti se v obci Chuchelná nachází Rehabilitační ústav Chuchelná, který je detašovaným pracovištěm Rehabilitačního ústavu Hrabyně.

Identifikace zařízení, které v území ORP schází: Představitelé obcí spadajících do SO ORP Kravaře se obávají nedostatku **praktických lékařů pro dospělé** a zejména **pro děti a mládež**, a to z důvodu jejich odchodu do penze a následné (reálné) možnosti dlouhodobě neobsazených míst. Do budoucna bychom tedy mohli uvést jako případný nedostatek nikoli chybějící ordinace zmíněných lékařů, nýbrž samotné lékaře tohoto zaměření (stejně tak může situace nastat i v případě stomatologů). Rovněž zmiňujeme event. poptávku po další kožní ambulanci. Tato se nachází v **Kravařích**, přičemž ordinační doba je pouze v úterý (pro zvané) a ve středu (13: 00-17: 00). V roce 2010 byla nová kožní ambulance otevřena také v **Bolaticích**, pacientům je k dispozici po celý týden (po-pá), přičemž středa a pátek jsou dny vyhrazené pouze pro objednané.

2.1.2.3 Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tabulka 11 Ekonomická aktivita obyvatel území ORP dle SLDB 2011

			Celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní celkem			10530	5853	4677
v tom:	Zaměstnaní		9342	5235	4107
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	7268	3835	3433
		zaměstnavatelé	307	234	73
		pracující na vlastní účet	1175	900	275
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	170	92	78
		ženy na mateřské dovolené			245
	Nezaměstnaní		1188	618	570
Ekonomicky neaktivní celkem			9663	4042	5621
z toho	nepracující důchodci		4380	1655	2725
	žáci, studenti, učni		3214	1580	1634
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou			726	423	303

Zdroj: ČSÚ: SLDB 2011.

Tabulka 11 podrobněji charakterizuje ekonomickou aktivitu obyvatel v ORP Kravaře. Z údajů zde uvedených lze vyčíst vyšší výskyt počtu osob pracujících na vlastní účet. Tento jev je pro území typický, vždy zde bylo velké množství drobných řemeslníků, dnes se tyto osoby zaměřují také na oblast služeb pro obyvatelstvo. Počet nezaměstnaných je v regionu (v porovnání s okresem Opava i MSK) vyšší, což podrobněji uvádí Tabulka 14. Tento trend je dlouhodobého charakteru a lze předpokládat jeho setrvání.

Tabulka 12 Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání dle SLDB 2011

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			5 237
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		3 768
	v tom	v rámci obce	593
		do jiné obce okresu	2 147
		do jiného okresu kraje	679
		do jiného kraje	95
		do zahraničí	254
	vyjíždějící do škol		1 469
	v tom	v rámci obce	407
		mimo obec	826

Zdroj: ČSÚ: SLDB 2011.

Pro obyvatele obcí ORP Kravaře je dojíždění za vzděláním (do středních nebo vysokých škol) nezbytnou nutností, jelikož, jak jsme uvedli v předcházejících částech, v ORP se nachází pouze mateřské a základní školy. Pouze malá část občanů (593) má zaměstnání v obci, v níž žije, naprostá většina dojíždí do okolních obcí (2 147), okresu – především Ostrava (679) nebo kraje (95 osob). Část zaměstnanců vykonává práci v zahraničí – převažuje Německo, Rakousko, Nizozemsko (254 osob). Práce v zahraničí je podmíněna také historicky, v důsledku ekonomické atraktivnosti volí tento způsob více občanů. Jedná se o ustálenou tendenci s občasnými výkyvy na obě strany spektra. Dojíždění do zaměstnání mezi obcemi a mezi ORP je vhodně řešeno po silnicích. V případě autobusové a vlakové dopravy není ve všech případech nastavena odpovídající frekvence spojů. Omezena je alternativní doprava do zaměstnání mezi obcemi – cyklistika aj. Schází vybudovat cyklistické trasy a stezky, které by zajistily větší bezpečnost, zároveň by je bylo možné využívat ke sportu a trávení volného času.

Tabulka 13 Charakteristika domácností dle SLDB 2011

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				7 669
v tom:	tvořené 1 rodinou			5 431
	v tom	Úplné	bez závislých dětí	2 487
			se závislými dětmi	2 122
		Neúplné	bez závislých dětí	472
			se závislými dětmi	350
	tvořené 2 a více rodinami			187
	domácnosti jednotlivců			1 818
	vícečlenné nerodinné domácnosti			233

Zdroj: ČSÚ: SLDB 2011.

Z Tabulky 13 vyčteme celkový počet hospodařících domácností v ORP (7 669), úplné domácnosti tvořené jednou rodinou (4 609) výrazně převažují nad neúplnými (822). Pro území je typické bydlení v rodinných domech (viz Tabulka 7), navíc zde převažují rodinné domy se dvěma či více samostatnými bytovými jednotkami, svou tradici v regionu má i vícegenerační bydlení. Z tohoto důvodu nemusí nezbytně být údaje o domácnostech tvořených dvěma a více rodinami nebo vícečlenných nerodinných domácnostech reprezentativní.

Tabulka 14 Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP k 31. 12. 2012

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Evidování uchazeči o zaměstnání	1278	1240	1337	1227	1031	974	1346	1502	1293	1315
z toho (%):	12,75%	13,71%	11,67%	13,04%	15,62%	14,68%	11,96%	11,05%	12,61%	X
občané se zdravotním postižením	163	170	156	160	161	143	161	166	163	X
z toho (%):	12,75%	13,71%	11,67%	13,04%	15,62%	14,68%	11,96%	11,05%	12,61%	7,10%
absolventi	209	186	150	127	86	86	106	123	96	94
z toho (%):	16,35%	15,00%	11,22%	10,35%	8,34%	8,83%	7,88%	8,19%	7,42%	X
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	464	459	530	523	436	341	387	477	468	X
Volná pracovní místa	21	17	50	47	70	54	19	21	49	8
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	60,86	72,94	26,74	26,11	14,73	18,04	70,84	71,52	26,39	38,40
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	12,55	12,18	12,58	11,57	9,65	9,18	13,04	14,52	12,23	12,51

Zdroj: ČSÚ a ÚP Opava, 2013.

Údaje o nezaměstnanosti za rok 2012 (platné k 31. 12. 2012) byly poskytnuty Úřadem práce v ČR - krajská pobočka Ostrava (kontaktní pracoviště Opava). Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo v roce 2012 byl specifikován takto: Údaj v Tabulce 14 je za celý okres Opava (jen za KoP Kravaře - 164 uchazečů), avšak nemá vypovídací hodnotu, jelikož uchazeči z Kravařska se mohou hlásit i na volná místa z Hlučínska a Opavska.

Údaje označené „X“ nejsou za rok 2012 pro jednotlivé pobočky dostupné, důvodem je přechod na nový program. Novější údaje nejsou v současnosti dostupné, rovněž došlo ke změně metodiky výpočtu míry nezaměstnanosti.

Tabulka 15 Charakteristika trhu práce v území ORP k 31. 12. 2012

<i>Ekonomické subjekty se sídlem na území ORP</i>	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	3381	3479	3559	3640	3750	3860	3990	4049	4129	4094
fyzické osoby celkem	3072	3161	3229	3305	3392	3494	3596	3652	3729	3676
z toho zemědělství podnikatelé	126	131	129	130	130	134	66	65	69	71
vyjádření v %	4,10%	4,14%	4,00%	3,93%	3,83%	3,84%	1,84%	1,78%	1,85%	1,93%
právnícké osoby celkem	309	318	330	335	358	366	394	397	400	418
z toho obchodní společnosti	148	152	157	154	161	157	171	181	186	196
vyjádření v %	47,90%	47,80%	47,58%	45,97%	44,97%	42,90%	43,40%	45,59%	46,50%	46,89%
<i>Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)</i>										
zemědělství, lesnictví a rybářství	4,91	4,74	4,69	4,75	4,75	4,82	3,41	3,56	3,66	3,74
průmysl celkem	21,06	21,24	20,54	20,19	19,07	18,99	18,92	18,62	18,77	17,71
stavebnictví	23,90	24,06	24,36	24,40	25,23	25,96	26,77	26,72	26,52	26,67
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	27,77	27,11	26,75	27,12	27,60	26,19	25,79	24,90	23,52	22,35

Zdroj: ČSÚ, 2012.

Na základě Tabulky 15, která charakterizuje trh práce v území ORP Kravaře z pohledu množství ekonomických subjektů zde sídlících, můžeme konstatovat, že v rámci zkoumaného desetiletého období 2003-2012 docházelo k soustavnému nárůstu celkového počtu ekonomických subjektů (z 3 381 v roce 2003 na 4 094 v roce 2012), obdobný soustavně rostoucí trend byl rovněž zaznamenán u celkového počtu fyzických osob (3 072 v roce 2003 ve srovnání s 3 676 v roce 2012). Naopak došlo k výraznému poklesu počtu podnikatelů zabývajících se zemědělstvím. Zatímco mezi lety 2004-2008 byl jejich počet spíše ustálený s mírně rostoucí tendencí (okolo 130 subjektů), v roce 2009 došlo k jejich razantnímu snížení téměř na polovinu (66 subjektů, resp. 71 v roce 2012). Příčiny této situace lze spatřovat v dopadech ekonomické krize a neschopnosti českých zemědělců (nejen místních) konkurovat zahraničnímu dovozu, který mohl (a nadále mnohdy může) nabídnout nižší ceny konečným spotřebitelům. Z tabulky tedy vyčteme postupný ústup od zemědělství, zatímco sféru průmyslu a stavebnictví lze až na drobné nuance považovat za ustálenou, oblast velkoobchodu, maloobchodu aj. vykazuje od roku 2007 mírný pokles. Počet subjektů zacílených na tuto oblast mírně klesl. I zde lze vidět dopad ekonomické krize. Rostoucí vývojový trend počtu ekonomických subjektů v ORP, jež je patrný z tabulky, bude s největší pravděpodobností v určité míře pokračovat v krátkodobém horizontu (1-3 let), ve střednědobém až dlouhodobém období (nad 10 let) se spíše předpokládá jeho ustálení či snížení. Vývojové tendence však nelze s jistotou predikovat, jelikož jsou vázány na globální ekonomicko-politické jevy, které je v území ORP možné ovlivnit jen stěží.

2.1.2.4 Doprava

1) Doprava na území ORP – souhrnně

Hromadná doprava je na Hlučínsku zabezpečována **vlakovou** i **autobusovou** dopravou. Vlaková trať č. 317 prochází celým Hlučínskem, vede z Hlučina do Opavy, a to přes obce (města) Kozmice, Dolní Benešov, Zábřeh u Hlučina, Kravaře-Kouty, Kravaře ve Slezsku, Velké Hoštice, Malé Hoštice a Opava – zastávka. V Kravařích ve Slezsku na tuto trať dále navazuje trať č. 318 ve směru Štěpánkovice,

Bolatice a Chuchelná. Autobusová doprava je na území ORP Kravaře zajišťována dopravními společnostmi TQM – holding s.r.o. (směr Opava), Arriva Morava a.s. (ve směru Ostrava). Tato doprava je zařazena do integrovaného dopravního systému ODIS. Obce dlouhodobě usilují o zkvalitnění silniční sítě zajišťující nejen dopravní obslužnost a propojení mezi nimi navzájem, ale především napojení na městská centra, čili Opavu a Ostravu. Obdobné úsilí je věnováno udržení frekvence spojů městské hromadné dopravy, jež by bylo (v některých případech a především o víkendech a svátcích) vhodné rozšířit, avšak provozovatelé MHD tuto žádost nereflektují z důvodu velkých nákladů, které požadují po obcích. Obecná vývojová tendence v oblasti dopravy tedy i pro nadcházející období bude spočívat přinejmenším v udržení současného stavu s důrazem na využívání všech možností a prostředků tak, aby mohlo dojít k jeho zlepšení.

2) Silniční doprava

Územím spádového obvodu ORP Kravaře prochází významný silniční tah I. třídy zařazený do významných dopravních koridorů MSK – silnice I/56 Opava – Ostrava – Frýdek-Místek – Hlavatá. Tato dvoupruhová silnice tvoří hlavní silniční páteř Hlučínska a Kravařska ve směru západ – východ. Dopravní zatížení dle Měření četnosti dopravy na silnici I/56 realizovaném v roce 2012 činí 3 600 – 5 300 vozidel za den (na území Kravař), a 6 – 9,7 tisíc vozidel za den na území Hlučína. Predikce předpokládá, že zatížení dále poroste. Tento silniční tah je určen k přestavbě na čtyřpruhovou (dnes se však hovoří jen o dvoupruhé, maximálně třípruhé) silnici s vedením v nové stopě severně od zástavby Kravař. V současnosti je zpracovávána studie podrobného řešení (s názvem: „silnice I/56 Opava - Dolní Benešov - technická studie“), která již bere v úvahu novou ČSN 73 610 a z toho vyplývající nutnost redukce počtu mimoúrovňových křižovatek v Kravařích. To vyvolá potřebu doplnit doprovodné komunikace umožňující nasměrování dopravy z okolního území do navržených křižovatek po jejich redukci (např. z navržené výrobní zóny Farské pole). V ZÚR MSK je přestavba I/56 označena jako silnice I. třídy - čtyřproudová. Severozápadní částí SO ORP Kravaře prochází silnice I/46 Vyškov – Olomouc – Opava – Sudice – státní hranice (Racibórz). Trasa silnice v úseku Opava – Kobeřice je vedena v příhraničním pásmu s nižší hustotou osídlení. Dopravní zatížení je 1300 (Sudice - Rohov) až 2500 (Kobeřice - Opava) vozidel za den, v hraničním úseku (Sudice - hranice ČR) do 650 vozidel/den. Navazující úsek na polském území ve směru na Racibórz je pouze silnice nižší kategorie (vojvodské) č. 916. V ÚPN VÚC i v územních plánech obcí jsou sledovány přeložky silnice I/46 mimo obytné území Služovic, Hněvošic, Rohova a Sudic. V prostoru Kobeřic prochází část této přeložky kolem sádrovcových dolů – přes území Polska. Hlavní silniční osu území Kravařska ve směru sever – jih tvoří silnice II/467 Kobeřice – Kravaře – Štítina – Nové Sedlice. Dopravní zatížení je přes 3100 vozidel za den, v průjezdu Kravařemi přes 3800 - 4900 vozidel voz/den.

3) Letecká doprava

V těsném sousedství města Kravaře se nachází veřejné vnitrostátní letiště Zábřeh provozované Slezským Aeroklubem Zábřeh, jež je využíváno jak pro lety malých cestovních, tak i sportovních letadel.

Tabulka 16 Seznam autobusových linek na území ORP Kravaře

OBEC	ČÍSLO LINKY
Bolatice	254, 281, 284
Chuchelná	72, 254, 255, 282, 284
Kobeřice	252, 253, 255, 281
Kravaře	252, 254, 255, 256, 257, 275, 283
Rohov	252, 255, 281, 284
Strahovice	72, 252, 255, 281, 282, 284
Sudice	252, 255, 281, 284
Štěpánkovice	252, 254, 255, 283
Třebom	252, 281

Zdroj: Internetové stránky dopravců a obcí ORP, 2014.

2.1.2.5 Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

A) Těžební průmysl:

1) Kobeřice – ložisko sádrovce (Opavská pánev) mezi obcemi Kobeřice a Hněvošice. Ložisko v Kobeřicích bylo otevřeno v roce 1963 a těží se dodnes. Jediným těžitelem a zpracovatelem přírodního sádrovce je firma GYPSTREND, s.r.o. Povrchová těžba sádrovce v Kobeřicích je jediným těženým ložiskem na území ORP Kravaře.

2) Kravaře - národní přírodní památka Odkryv v prostoru bývalé pískovny u Kravař má rozlohu 1,6 ha. Těžba písku zde odkryla souvkové hlíny a štěrkopísky, které dokládají činnost sálského zalednění ve starších čtvrtohorách (asi před 300 000 lety). Těžba již byla ukončena, přesto se zvažuje otevření povrchové těžby štěrkopísku, a to v ložisku B3 012500 Kravaře – Kouty.

3) Bolatice – ukončená těžba štěrkopísku (před více než třiceti lety)

B) Průmyslová výroba: *Strojní průmysl* – **Chuchelná** – PF Chuchelná; **Bolatice** – Armast, Petrometal, HOTJET CZ, s. r. o.; **Kravaře** - Armatury Group.

Textilní a zpracovatelský průmysl – **Bolatice** – Lanex a. s., (Conrop, a. s.), Stoklasa, s.r.o.; **Kravaře** – SPOLTEX Kravaře s.r.o., VIDLTEX s.r.o. Kravaře, Stoklasa, s.r.o.

C) Stavebnictví: **Bolatice** – Ostravské stavby, **Kobeřice** – Gypstrend s.r.o. (těžba stavebního materiálu), Stavebniny Janík; **Kravaře** – Rybka – stavby a služby s.r.o.; KOWIT PLUS s.r.o., TIMISTAV s.r.o., Koupelny Rebel s.r.o., Prodejna stavebnin – TEMPO, Okna Šupík; **Strahovice** – Omlux, spol. s.r.o.; **Sudice** – Stavební firma Baránek

D) Služby a jiné: *V případě podnikatelských subjektů na území ORP Kravaře se zde nejedná o úplný výčet, ale pouze o důležité subjekty v jednotlivých odvětvích v obcích.* **Bolatice** – Nákupní středisko Tempo, Smíšené zboží Malhvo, Prodejna počítačů – kopírování, Minimarket Lenka, Medis International – balení léků, Azpek Bolatice – pekárna, OK-Boček s.r.o.; **Kravaře** – Svářečská škola Kravaře s.r.o., Kunststofftechnik s.r.o., Kravaře realitní s.r.o., Unipra Elektro s.r.o., Penymarket, Nákupní středisko TEMPO, Pestachem služby s.r.o., Propeler s.r.o., Ikar Hahn s.r.o.; **Strahovice** – Nákupní středisko Tempo; **Sudice** – Prodejna Tempo, Potraviny Baránek; **Třebom** – Prodejna Tempo.

Aktivně působící právnické osoby - firmy na území ORP Kravaře dle MAS Hlučínsko

I. Zpracovatelský průmysl: **Chuchelná** – 2x

II. Kov, kovodělné výrobky: **Bolatice:** 1. Armast, 2. Petrometal; **Chuchelná** – 1x; **Kravaře** – Armatury Group a.s.; **Rohov** – 1x; **Štěpánkovice** – 1x

III. Elektro: **Bolatice:** 1. Elektro Pavelek, 2. Ensys, 3. APE; **Chuchelná** – 1x; **Strahovice** – Blum, s.r.o.

IV. Oděvnictví a textil: **Bolatice:** 1. Lanex a.s., 2. Dajpp; **Kravaře:** 1. SPOLTEX Kravaře s.r.o., 2. VIDLTEX s.r.o.

V. Stavebnictví: **Bolatice:** 1. Ostravské stavby; **Kobeřice** – Gypstrend s.r.o.; **Kravaře:** 1. Rybka – stavby a služby s.r.o., 2. KOWIT PLUS s.r.o., 3. TIMISTAV spol. s.r.o., 4. Koupelny Rebel s.r.o., 5. Prodejna stavebnin – TEMPO; **Rohov** – 1x; **Strahovice** – Omlux, spol. s.r.o.; **Sudice** – Stavební firma Baránek; **Štěpánkovice** – 2x

VI. Služby: **Bolatice:** 1. Nákupní středisko Tempo (2x - Bolatice a Borová), 2. Smíšené zboží Malhvo, 3. Prodejna počítačů – kopírování, 4. Minimarket Lenka; **Kravaře:** 1. Ritschny kovošrot a sběrné suroviny s.r.o., 2. Svářecká škola Kravaře s.r.o., 3. S-Kunststofftechnik s.r.o., 4. Kravaře realitní s.r.o., 5. OK-Boček s.r.o., 6. Unipra Elektro s.r.o., 7. STS-slужby s.r.o., 8. Peny-market, 9. Prodejna potravin – TEMPO, 10. Pestachem služby s.r.o., 11. Propeler s.r.o., 12. Jiří Džemla – autoservis, 13. Josef Janta – dopravní služby, 14. Ikar Hahn s.r.o.; **Rohov** – 1x; **Strahovice** – Nákupní středisko Tempo; **Sudice:** 1. Prodejna Tempo, 2. Potraviny Baránek, **Třebom** – Prodejna Tempo

VII. Ubytování, pohostinství a rekreační služby: **Bolatice:** 1. Kondor Bolatice, 2. Penzion Koupaliště, 3. Dajpp, 4. Azpek; **Kravaře** – 2x – Bully Arena, zájmové sdružení; **Štěpánkovice** – IndoorGolf Štěpánkovice5x

VIII. Zemědělství: **Bolatice:** 1. Opavice a.s., 2. Zahradnictví Mazal; **Kravaře:** 1. 2x soukromě hospodařící zemědělské firmy, 2. POLNOST, spol. s.r.o.; **Rohov:** 1x, **Sudice:** 1. CETA Kobeřice s.r.o., 2. Zemědělská farma Rohov; **Štěpánkovice** – 1x; **Třebom:** 1. Zirhanka, 2. Bitomský

IX. Tradiční řemesla a jiné: **Bolatice:** 1. Medis International – balení léků. 2. Azpek Bolatice – pekárna, 3. Kovářství Hanslík

2.1.2.6 Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Znečištěné ovzduší je velkým problémem nejen celého Moravskoslezského kraje, ale také námi zkoumaného území ORP Kravaře. Na kvalitu ovzduší mají v ORP vliv v největší míře **velké zdroje znečištění v regionu** – jedná se zejména o ostravské hutní závody a teplárny. Vzhledem k příhraniční poloze celého správního obvodu nelze opomenout ani **zdroje v sousedním Polsku**. Ke znečišťování životního prostředí přispívají významným podílem i **lokální topeniště s nedokonalým spalováním nekvalitního paliva**. Mezi faktory ovlivňující stav životního prostředí, konkrétně ovzduší, můžeme zařadit jednoznačně také **dopravu**. Nejhorší situaci zaznamenávají oblasti s vyšší koncentrací dopravy, kde se k této skutečnosti připojuje ještě několik dalších negativních faktorů. Na základě zjištěných měření provedených mezi lety 2004 až 2012 patřilo území **ORP Kravaře** k oblastem se **zhoršenou kvalitou ovzduší**, zaznamenáno bylo překročení limitních hodnot pro ochranu lidského zdraví. Také v současné době se jak na území celého kraje, tak ve zkoumaném ORP realizuje řada měření a výzkumů, jejichž úkolem je přispět k postupnému zlepšení ovzduší. Na území obce Bolatice bylo v letech 2012-2013 provedeno měření základních znečišťujících látek v ovzduší, a to v rámci druhé letní kampaně projektu AIR-SILESIA.

Opatření obcí pro ochranu životního prostředí - Obec Bolatice obdržela v červnu 2013 Osvědčení o úspoře emisí, a to díky rozvoji a provozu systému tříděného sběru a recyklace využitelných složek komunálních odpadů, včetně obalových – přispěla tak ke zlepšení životního prostředí a snížení „uhlíkové stopy“. Na webových stránkách obce je též uveřejněn krátký animovaný film „*Raketa aneb odpad do kamen nepatří*“ v rámci osvěty týkající se zkvalitnění ovzduší. Na území ORP Kravaře se pravidelně realizují rozličná **měření základních znečišťujících látek** v ovzduší (včetně doprovodných meteorologických veličin). Místní čerpají dotace na ekologické kotle na pevná paliva (ze státního i krajského rozpočtu), informace o této možnosti jsou zveřejněny na webových stránkách jednotlivých obcí spadajících do SO ORP Kravaře. V průběhu posledních několika let byly vybudovány **čističky odpadních vod**, a to v Bolaticích, Kobeřicích, Kravařích, Štěpánkovicích, Sudicích a Chuchelné. Obec přispívá ke zkvalitnění životního prostředí adekvátním umístěním **e-boxů**, o nichž informují prostřednictvím webových stránek, rozhlasu, zpravodajů a dalších informačních zdrojů. V obci Kobeřice se právě realizuje projekt *Regenerace urbanizované krajiny*; řešení vychází ze strategického plánu obce Kobeřice v oblasti životního prostředí, prioritní osa 6 - Zlepšování stavu přírody a krajiny. V Rohově probíhá realizace projektu „*Alej nejen pro půlmaratón*“ – náplní projektu je výsadba nové stromkové aleje, doplnění zeleně v obci i přilehlém okolí. Některé obce mají na svých webových stránkách uveřejněn **zákon o ochraně ovzduší**, který platí od 1. 9. 2012, informují také o případné penalizaci za nesplnění povinností vyplývajících ze zákona. Město Kravaře a obec Bolatice disponují **samosběrnými vozy** zajišťujícími **snižování prašnosti**.

Tabulka 17 Způsob využívání půdy v obcích ORP Kravaře

Název obce	Celková výměra (ha)	Orná půda (ha)	Zemědělská půda (ha)	Lesní pozemky (ha)	Vodní plochy (ha)
Bolatice	1324	771	841	359	1
Chuchelná	767	291	330	356	8
Kobeřice	1715	1092	1231	269	19
Kravaře	1937	1153	1588	42	49
Rohov	664	570	598	2	9
Strahovice	507	405	454	9	5
Sudice	942	827	876	8	7
Štěpánkovice	1253	1007	1125	1	6
Třebom	951	821	884	9	14

Zdroj: ČSÚ, 2013.

Tabulka 18 RES – subjekty v CZ-NACE-A Zemědělství, lesnictví, rybářství (data za rok 2012)

Bolatice	20
Chuchelná	4
Kobeřice	19
Kravaře	25
Rohov	1
Strahovice	5
Sudice	3
Štěpánkovice	18
Třebom	7

Zdroj: ČSÚ, MAS Hlučínsko, 2013.

Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Ve všech obcích na území ORP Kravaře je zajištěno napojení na **elektrickou rozvodnou síť**. Z novodobých trendů se v této oblasti obce, a především domácnosti a občané, v hojné míře účastní **e-aukcí** elektřiny a zemního plynu. Obec Třebom, jako jediná v ORP Kravaře, nedisponuje rozvodem zemního plynu. Většina obyvatel disponuje vlastními **zásobníky na zemní plyn**, příp. jsou odkázáni na topení tuhými palivy.

Z hlediska **telekomunikace** je všem obyvatelům ORP umožněno napojení na fixní linky, stejně jako využívání služeb všech mobilních operátorů – pokrytí mobilním signálem je již na celém území vyhovující. Připojení k internetu je zajišťováno pomocí pevného připojení ADSL, mobilních operátorů a velkou roli v této oblasti hrají lokální poskytovatelé wifi (XLnet, s.r.o., Fifejdy.net, Hlucin.net, ha-vel internet s.r.o., MJanik.net, s.r.o., CZFreeNetOPAVA, MDMNet, NETYX, OpavaNet a.s., petřkovice.net, SlezskyNET, StepankoviceNET). Pro občany, kteří nemají potřebnou techniku či znalosti, je přístup k internetu umožněn v knihovnách (zdarma/netýká se výukových kurzů) a v dalších veřejných budovách. K podstatným a tradičním zdrojům informací pro občany patří sdělení prostřednictvím místního rozhlasu. Jeho důležitost si uvědomují i obce, také proto byl realizován projekt „*Veřejná internetizace a bezdrátový rozhlas mikroregionu Hlučínska – západ*“ (dokončen v září 2006) s cílem modernizace tohoto informačního kanálu.

Všechny obce ORP Kravaře jsou napojeny na **veřejný vodovod a kanalizaci** – ČOV je dostupná v Bolaticích, Kobeřicích, Kravařích, Sudicích, Rohově, Štěpánkovicích a Chuchelné. **Odpadové hospodářství** si aktuálně řeší každá obec ORP samostatně, což značí různé problémy např. z hlediska černých skládek (podrobněji řešeno v analytické části věnované odpadovému hospodářství).

Tabulka 19 Plocha rybníků a vodních ploch na území ORP Kravaře

Plocha rybníků		
Obec	Název	Plocha v m²
Bolatice	Paškův a Myslivecký rybník	1500
Chuchelná	neuvedeno	neuvedeno
Kobeřice	Čůjkův rybník, Brůdek	32 500
Kravaře	8	Neuvedeno
Rohov	2	600
Strahovice	neuvedeno	Neuvedeno
Sudice	neuvedeno	300
Štěpánkovice	neuvedeno	2500
Třebom	neuvedeno	Neuvedeno
CELKEM v m²		35 900
Plocha vodních nádrží		
Obec	Název	Plocha v m²
Bolatice	neuvedeno	Neuvedeno
Chuchelná	neuvedeno	Neuvedeno
Kobeřice	Požární nádrž	1200
Kravaře	neuvedeno	1200
Rohov	neuvedeno	400
Strahovice	neuvedeno	Neuvedeno
Sudice	neuvedeno	500
Štěpánkovice	neuvedeno	Neuvedeno
Třebom	neuvedeno	Neuvedeno
CELKEM v m²		3 300
Vodní plochy		
Obec	Vodní plochy v m²	
Bolatice	2 630	
Chuchelná	80 000	
Kobeřice	190 000	
Kravaře	490 000	
Rohov	70 000	
Strahovice	60 000	
Sudice	50 000	
Štěpánkovice	90 000	
Třebom	140 000	
Celkem v m²	1 172 630	

Zdroj: MAS Hlučínsko; ČSÚ, 2013.

2.1.2.7 Protipovodňová opatření na území ORP Kravaře

Bolatice

Území Bolatic spadá do povodí potoka Opusty, který však neprotéká zastavěným územím. Na území obce se nachází jedna významná vodní plocha koupaliště (2 rybníčky jsou mimo obec). V obci je vybudován systém zemních hrází (10), jenž slouží jako ochrana zastavěného území před přívalovými dešti.

Chuchelná

Centrem obce Chuchelná protéká potok Zbojnička. V obci jsou tři vodní díla – okrasný rybník v centru obce a dva rybníky na severovýchodním okraji slouží jako biologická ČOV. V rámci změny územního plánu byla zapracována studie protipovodňových opatření, ve které je navržena výstavba poldru v lokalitě Hetmenovec v jihozápadní části obce.

Kobeřice

Část území Kobeřic spadá do povodí Bílé vody - severní část do povodí Bílé vody a nejvýchodnější výběžek od hřebčína Padělky do povodí Strahovického potoka. Bílá voda protéká zastavěným územím a její koryto je upraveno na průtok Q100. Z náhonu je v centru obce zásoben rybník a požární nádrž. V pramenní oblasti Strahovického potoka jsou tři vodní nádrže – Bažantnice 1 a 2 a průtočný rybník Padělky. Ve změně č. 2 ÚP z roku 2003 je uvedeno několik návrhů na úpravu odtokových poměrů: obnova náhonu z Bílé vody, vybudování záchytného příkopu v lokalitě Šílené a realizace protierozních opatření na zemědělské půdě. Na Albertovecké příkopě je navržena retenční nádrž Pod Bažantnicí, která má zajistit transformaci povodňové vlny z povodí při Q50, jsou vyznačeny návrhy protierozních opatření a poldr.

Kravaře

Území Kravař spadá do povodí řeky Opavy, severní výběžek obce spadá do povodí Bílé vody. Řeka Opava je významným vodním tokem ve správě Povodí Odry, s. p. Protéká jižně od zastavěného území a odděluje Kravaře a místní část Dvořisko. Koryto vodního toku má přírodní charakter, při zvýšených průtocích zaplavuje říční nivu včetně zástavby Dvořiska a zámeckého parku v Kravařích. Bílý potok tvoří západní hranici obce a soutoku s Mlýnskou strouhou, koryto je v městské trati regulováno. Vodními nádržemi v Kravařích jsou okrasné rybníčky v zámeckém parku, chovné rybníčky u levého břehu Opavy, rybníček Kaluže ve východní části obce v PR Koutské a Zábřežské louky a několik dalších malých soukromých rybníků. V území Kravař se nacházejí 4 vrty základní pozorovací sítě podzemních vod ve správě ČHMÚ. Významná část zastavěného území Kravař je v dosahu zvláštní povodně, k jejímuž vzniku může dojít za mimořádných situací na vodních dílech výše v povodí. Podkladem pro vymezení dopadu zvláštní povodně je Studie kritických provozních situací pro kaskádu vodních děl Slezská Harta - Kružberk. Informace o dotokové době, rychlosti proudění, maximální výšce a dalších charakteristikách zvláštní povodně by měly být uvedeny v Povodňovém plánu města. Využití území ohroženého zvláštní povodní neupravuje v současné době žádný právní předpis, územně plánovací dokumentace však může výstavbu regulovat. V rámci protipovodňových opatření je navržena ochrana zastavěného území podél řeky Opavy na Q100 vybudováním odlehčovacího ramene řeky Opavy v km 25,0 až 28,1.

Rohov

Jihovýchodní část území Rohova včetně zastavěné části obce spadá do povodí Strahovického potoka a tvoří státní hranici a jeho hraniční úsek. Nezastavěná západní a severní část obce spadá do povodí Bílé vody. Zde se nachází i vodní nádrž – odkaliště ze sádrovcového dolu Gypstrend. O úpravách vodních toků ani výstavbě vodních či retenčních nádrží se prozatím neuvažuje.

Strahovice

Téměř celé území Strahovic spadá do povodí Strahovického potoka. Potok protéká zastavěným územím a je recipientem komunálních odpadních vod. Vodní nádrže většího významu ve Strahovicích nejsou. Dle změny územního plánu je plánováno vybudovat záchytný příkop pro zachycení přívalových vod.

Sudice

Téměř celé území Sudic spadá do povodí Oldřišovského potoka. Potok protéká zastavěným územím, je recipientem komunálních odpadních vod a je částečně regulován. Pro Oldřišovský potok je

stanoveno záplavové území vč. aktivní zóny – rozhodnutím KÚ MSK č. j. 853/2008 dne 8. 2. 2008. Severozápadní nezastavěná část obce spadá do povodí Pštiny. Mlýnský náhon je z části zasypán – udržuje se jen východní a západní část.

Štěpánkovice

Téměř celé zastavěné území Štěpánkovic spadá do povodí Štěpánky, potok pramení v zastavěném území a je recipientem nečištěných komunálních odpadních vod. V pramenné části je tok zatrubněn a slouží jako jednotná kanalizace. Lokalita Svoboda a Bílá Bříza spadají do povodí Bílé vody, lokalita Albertovec do povodí Albertovecké příkopy. U hřebčína je na Albertovecké příkopě vybudován rybník sloužící k chovu ryb. Nezastavěná západní část obce spadá do povodí Opusty. Do katastrálního území Štěpánkovice zasahuje zátopová oblast jednoho z poldrů Bolatic. Dle územního plánu je navrženo odtrubnění přítoku Bílé vody v lokalitě Svoboda a záchytný příkop v jihozápadní části Štěpánkovic. V rámci změny č. 4 má být do územního plánu zapracován návrh poldru Svoboda, který má zajistit transformaci povodňové vlny z povodí při Q100 a návrh poldru Vlčoch, Na Svobodě a revitalizace toku Štěpánka.

Třebom

Téměř celé území Třebomi spadá do povodí Pštiny, potok protéká zastavěným územím a centrem obce a je recipientem komunálních odpadních vod. V územním plánu z roku 1998 je uveden návrh suché retenční nádrže v západní části obce.

2.1.2.8 Aktuální stav krajiny / ekologická stabilita krajiny

Koeficient ekologické stability

Podle dat ČSÚ z roku 2010 dosahuje koeficient ekologické stability (dále jen KES) hodnoty **0,27**, což znamená, že jde o území **nadprůměrně využívané** se zřetelným narušením přírodních struktur, přičemž základní ekologické funkce musí být kontinuálně nahrazovány technickými zásahy. Konečná hodnota se vztahuje k území jako celku, v některých severních oblastech (jmenovitě Třebom, Sudice, Rohov) je hodnota **KES menší než 0,1** a jedná se tedy o území s maximálním narušením přírodních struktur. V oficiální pětistupňové klasifikaci KES tato hodnota představuje **nejhorší stupeň**. Obec Chuchelná je naproti tomu charakterizována **KES 1,1** a jedná se tedy o **vyváženou krajinu**. V případě města Kravaře a obce Bolatic byla v pětistupňovém hodnocení zjištěna **průměrná hodnota** (jde o intenzivně využívaná území), na příznivější hodnocení mají vliv zejména lesy a niva Opavy.

Zvláště chráněná území

Na území obce Kravaře se nachází národní přírodní památka „*Odkryv v Kravařích*“ a přírodní rezervace „*Koutské a Zábřežské louky*“. Koutské a Zábřežské louky představují unikátní ucelený komplex mokřadních luk, rozptýlené zeleně a luhů. Mokřadní ekosystémy se vyznačují výskytem zvláště chráněných druhů fauny i flory a jsou také významným hnízdištěm řady ptačích druhů. Odkryv v Kravařích byl jako národní přírodní památka vyhlášen již v roce 1966. Těžba štěrkopísku zde odhalila souvrství sedimentů, které dokládají činnost sálského zalednění ve starších čtvrtohorách (jedná se o dobu před 300 000 lety). Právě ledovcové usazeniny z období sálského zalednění jsou důvodem ochrany tohoto přírodního území. Také v obcích samotných se nacházejí významné krajinné prvky.

Tabulka 20 Koeficient ekologické stability dle obcí k roku 2010

Obec	KES
Bolatice	0,48
Chuchelná	1,1
Kobeřice	0,33
Kravaře	0,37
Rohov	0,06
Strahovice	0,14
Sudice	0,07
Štěpánkovice	0,11
Třebom	0,07
SO ORP	0,27

Zdroj: ČSÚ: Veřejná databáze, ÚAP, 2010.

2.1.2.9 Rekreační, památky a cestovní ruch

A) Rekreační: **Buly Aréna v Kravařích** (Sportovní a rekreační komplex - Aquapark, ledová plocha, tenisová hala, bowlingová dráha, dětské a fotbalové hřiště, Adventure golf, fitness, hotel s restaurací); **Zámecký golf klub Kravaře** - s možností wellness a masáží; **Hřebčín Albertovec** – Štěpánkovice; **Tenisové kurty** - Chuchelná, Bolatice, Bolatice - Borová, Kravaře (3x)+ Kobeřice, Strahovice, Štěpánkovice, Sudice; **Koupaliště v Bolaticích** (sportovní - rekreační areál).

B) Památky: 1) **Bolatice** - Zámek (t. č. sídlo obecního úřadu); Kostel sv. Stanislava; Kaple Sv. Mikuláše; Skanzen lidových tradic a řemesel Bolatice; Památník sovětských vojáků II. sv. války; Památník dvou umučených občanů obce v II. sv. válce; Památník padlých v I. sv. válce; Hrob a pomník ČS tankistů Hrob a pomník ČS tankistů; Pamětní deska Ostravské operace; Kříž litinový. 2) **Chuchelná** - Zámek Lichnovských; Římskokatolický kostel Povýšení sv. Kříže; Mauzoleum knížat Lichnovských; Kaple sv. Kříže restaurovanými sarkofágy. 3) **Kobeřice** - Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Kobeřicích; Venkovská usedlost se špýcharem č. p. 88/89; Sýpky u domů č. p. 9, 11, 211, 13, 18, 53 a 23. 4) **Kravaře** - Kostel sv. Bartoloměje (Novogotický areál kostela sv. Bartoloměje v Kravařích); Kostel sv. Mikuláše, Zámek/ muzeum; Národní přírodní památka Odkryv v prostoru bývalé pískovny u Kravař. 5) **Rohov** - Areál statku z 19. století v Rohově; Sýpka u č. p. 47; Sýpka u č. p. 117; pomníky padlým v 1. a 2. světové válce. 6) **Strahovice** - Kostel sv. Augustina; dva špýchary, roubené lidové hospodářské stavby z poloviny 19. století. 7) **Sudice** - Chrám sv. Jana Křtitele v Sudicích; Památník padlým v I. světové válce, Památník čs. tankistů z roku 1960, Památník osvobození (tank) z roku 1980 a uprostřed obce stojí letadlo; šest poutních křížů a Mariánský sloup na hlavním Náměstí zasvěcený Panně Marii; evangelický a pravoslavný kostel.

8) **Štěpánkovice** - Kostel sv. Kateřiny. 9) **Třebom** - Kostel sv. Jiří se hřbitovem; památník padlých v první světové válce.

C) Cestovní ruch: Hotel Albertovec - **Štěpánkovice**; Penzion Bolatice - **Bolatice**; Turistická ubytovna – **Bolatice**; Penzion a restaurace U Fontány – **Bolatice**; Penzion Buly Centrum – **Kravaře**; Penzion Slanina – **Kravaře**; Hotel Buly Aréna - **Kravaře**; Ubytování Kravaře - Mgr. Ing. Lenka Prokschová – **Kravaře**.

2.1.3 Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující Tabulka 21 uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tabulka 21 Územní a strategické plánování

<i>Název údaje</i>	<i>Hodnota</i>	<i>% z celkového počtu obcí</i>	<i>Komentář</i>
Počet obcí s platným územním plánem	9	100,00%	
Počet obcí s plánem v přípravě	2	22,22%	Obec Rohov v roce 2014 provede aktualizaci územního plánu platného od roku 2000; Bolatice- příprava nového ÚP v roce 2014
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	5	55,56%	Chybí v obcích Kobeřice, Strahovice, Štěpánkovice, Třebom

Mapa 2 Mapa obcí, které mají územní plán

Zdroj: SMO, 2014.

Územní plán mají zpracovány všechny obce v ORP Kravaře a jsou aktualizovány s rozdílnou frekvencí. V letošním roce 2014 obec Rohov vydá nový územní plán - původní je již zastaralý, byl vydán v roce 2000. Strategické plány rozvoje obcí existují v obcích Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Rohov, Město Kravaře zpracovává další strategické dokumenty - Strategický plán rozvoje města Kravaře 2009-2015, Koncepce rozvoje cestovního ruchu města Kravaře 2010-2017, Strategie rozvoje cestovního ruchu města Ratibórz v letech 2010-2017, Územně analytické podklady správního území obce s rozšířenou působností Kravaře (poslední aktualizace v roce 2012).

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří: (viz v kapitole 1.6 – Tabulka 3 Relevantní významné strategické dokumenty).

Politika územního rozvoje České republiky 2008	http://www.mmr.cz/getmedia/d6c409ab-d65c-414c-b2bd-3a4aed146bf3/Politika_uzemniho_rozvoje_CR_2008
Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje ze dne 22. 12. 2010	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/upl_0151.html
Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje (ZÚR MSK – data)	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/mapy/zasady-uzemniho-rozvoje-moravskoslezskeho-kraje-zur-msk-14282/
Územně analytické podklady SO ORP Kravaře (druhá aktualizace 2012)	http://www.kravare.cz/obcan/uzemni-planovani/uap-orp-kravare/

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity: Na základě analýzy limitů v ORP Kravaře uvádíme za limit především **koridory silniční dopravy nadmístního významu** D51, D55, jež dále ovlivňují dopravu v obcích ORP. Na základě konzultace s odborem územního plánování MěÚ Kravaře tuto oblast dále rozšiřujeme o charakteristiky - vzájemné střety záměrů, střety záměrů s limitem a problémy a závady v urbanistické struktuře využití území. Detailní charakteristika v tabulkách níže - obsažen je popis problémů a možné řešení.

Tabulka 22 Limity územního rozvoje ORP Kravaře

Vzájemné střety záměrů			
<i>Obec</i>	<i>Popis problému</i>	<i>Význam problému</i>	<i>Varianta řešení v rámci územního plánování</i>
Kravaře	trasy cyklostezek kolidují s dobývacím prostorem pro těžbu - úpravou těžené suroviny	Místní	řešeno v územním plánu dílčí přeložkou cyklostezky
Kravaře	záměr na zastavitelnou plochu pro výrobu leží v koridoru silniční dopravy nadmístního významu D55 a v koridoru územní rezervy pro přeložku silnice I/56 dle technické studie ŘSD	nadmístní	řešeno v územním plánu Kravaře; zastavitelná plocha je vymezena tak, aby respektovala zastavitelnou plochu pro přeložku silnice I/56, tak územní rezervu dle studie ŘSD
Kravaře	zastavitelné plochy v koridoru silniční dopravy nadmístního významu D55	Místní	zastavitelné plochy jsou přeložkou silnice I/56 ohroženy jen formálně - přeložka nepřekročí trasu železnice
Kravaře	většina zastavitelné plochy pro výrobu leží v koridoru silniční dopravy nadmístního významu D55 a zasahuje do územní rezervy pro přeložku silnice I/56 dle ŘSD a s ní související přeložkou III/46824	Místní	je řešeno v územním plánu Kravaře; zastavitelná plocha je vymezena tak, aby respektovala územní rezervu dle studie ŘSD, plocha není ve střetu s přeložkou silnice I/56, která nepřekročí trasu železnice; je koordinováno s územní rezervou pro přeložku III/46824 dle technické studie ŘSD
Kravaře	zastavitelná plocha pro bydlení v koridoru silniční dopravy nadmístního významu D55	Místní	osa přeložky silnice I/56 zde bude ve vzdálenosti více než 100 m od zastavitelné plochy, je řešeno v územním plánu Kravaře a dohodnuto s dotčenými orgány státní správy

Sudice	střet zastavitelných ploch a záměrů na změny s koridorem silniční dopravy nadmístního významu D51	Místní	lze řešit v územním plánu upřesněním trasy přeložky silnice I/46 a upřesněním zastavitelných ploch.
Střety záměrů s limitem			
<i>Obec</i>	<i>Popis problému</i>	<i>Význam problému</i>	<i>Varianta řešení v rámci územního plánování</i>
Chuchelná	zastavitelné plochy pro bydlení v OP železnice	Místní	řešeno v rozpracovaném územním plánu stanovenými podmínkami pro využití zastavitelné plochy
Kobeřice	perspektivní a významné vodní zdroje leží ve stanoveném dobývacím prostoru povrchové těžby sádrovce	Místní	možné ohrožení vodních zdrojů povrchovou těžbou nelze řešit územním plánem; v územně plánovací dokumentaci je možné ovlivnit vymezení těžebního prostoru
Kravaře	záměr na otevření těžby štěrkopísku v nivě Opavy v těsné blízkosti přírodní rezervace Koutské a Zábřežské louky, v blízkosti regionálního biocentra a nadregionálního biokoridoru uvnitř aktivní zóny záplavového území	Místní	řešeno v územním plánu Kravaře upřesněním těžebního a zájmového prostoru těžby, stanovením podmínek pro využití těžebního prostoru
Kravaře	zastavitelné plochy pro bydlení v OP železnice	Místní	řešeno v územním plánu stanovenými podmínkami pro využití zastavitelných ploch, protihlukovým opatřením
Kravaře	střet koridoru silniční dopravy nadmístního významu D55 s národní přírodní památkou a registrovanými významnými krajinnými prvky	nadmístní	lze podrobněji řešit až po stabilizaci trasy - zastavitelné plochy pro přeložku silnice I/56; zároveň bude nutné upřesnit vymezení registrovaných významných krajinných prvků (zatím obvykle zahrnuje celý pozemek, na kterém se VKP nachází); NPR zastavitelnou plochou přeložky silnice dotčena nebude ani v případě realizace přeložky I/56 dle technické studie ŘSD
Kravaře	část koridoru územní rezervy pro silniční dopravu nadmístního významu D535 prochází aktivní zónou záplavového území, kříží nadregionální biokoridor NRBK, zároveň se střetává s navrhovanými protipovodňovými opatřeními	nadmístní	aktivní zóně záplavového území se vyhnout nelze; protipovodňová opatření budou realizována dříve než přeložka silnice; projekt přeložky se těmito skutečnostmi přizpůsobí
Sudice	střet koridoru silniční dopravy nadmístního významu D51 s významným souborem nemovitě kulturní památky	Místní	lze řešit v územním plánu upřesněním zastavitelné plochy pro přeložku silnice I/46
Problémy a závady v urbanistické struktuře využití území			
<i>Obec</i>	<i>Popis problému</i>	<i>Význam problému</i>	<i>Varianta řešení v rámci územního plánování</i>
Bolatice	rozvojová plocha pro průmyslovou zónu je téměř celá v orných půdách I. tř. ochrany	místní	průmyslová zóna je již z větší části funkční, realizovaná, vybavená dopravní a technickou infrastrukturou; záměr byl součástí platného územního plánu, menší dostavba je součástí rozpracovaného územního plánu
Bolatice - Borová	stísněné uliční prostory neumožňují dopravní obsluhu většiny zastavitelných ploch	místní	řešeno v rozpracovaném územním plánu návrhem rovných přístupových komunikací - do jejich realizace problém trvá
Chuchelná	nový záměr na rozšíření plochy výroby ve vazbě na stávající zasahuje do orné půdy I. tř. ochrany	místní	není součástí platného ani rozpracovaného územního plánu
Kobeřice	prostor těžby sádrovce v blízkosti zastavěného obytného území	místní	je třeba nerozšiřovat těžební prostor směrem k zastavěnému území; Trasa lokálního územního systému ekologické stability bude spolupůsobit jako ochranná zeleň; řešeno v rozpracovaném územním plánu

Kobeřice	stísněný veřejný prostor průtahu silnice II/467 zastavěným územím obce který neumožňuje dodržet prostorové parametry pro silnici, oboustranné chodníky, případně cyklostezku, zeleň	místní	v ÚPN VÚC okresu Opava byl navržen „západní obchvat“ silnice, v datech ÚAP 2012 uvedeno není, problém trvá. Bez dílčího obchvatu je zvětšení „veřejného prostoru“ silnice II/467 těžko řešitelné
Kobeřice	záměr územního rozvoje v orných půdách I.tř. ochrany	místní	plochy jsou součástí platného územního plánu - záměr trvá i v rozpracovaném územním plánu
Kravaře	stísněný veřejný prostor průtahu silnice I/56 městem, který stěžuje vymezení dostatečné šířky silnice, oboustranné chodníky a ochrannou zeleň případně vedení cyklotrasy	místní	řešeno v územním plánu Kravaře přeložkou silnice I/56 - odvedením tranzitní dopravy mimo zastavěné území - do její realizace problém trvá a je neřešitelný
Kravaře	stísněný veřejný prostor průtahu silnice II/467 městem včetně náměstí - který neumožňuje dostatečné prostorové parametry pro silnic II.tř., oboustranné chodníky, cyklostezku a ochrannou zeleň	místní	řešeno v územním plánu Kravaře koridorem územní rezervy pro přeložku silnice II/467 - do její realizace problém trvá
Kravaře	zastavěné území Dvořiska, golfová hřiště a rekreační areál Mezivodky leží uvnitř aktivní zóny záplavového území	nadmístní	řešeno v územním plánu ochrannými hrázemi, zvýšením terénu násypem, jako podrobnější řešení záměru PO11 ze zásad územního rozvoje - dle zpracované podrobnější dokumentace
Kravaře	nevyužívaný zemědělský areál Nový Dvůr	místní	řešeno v územním plánu - navržena kompostárna a skládka biologického odpadu jako přestavbová plocha (zatím není v datech ÚAP)
Kravaře	zbývající možná plocha pro územní rozvoj mezi přeložkou silnice I/56 a železnicí je špatně dopravně přístupná	místní	v územním plánu jsou možnosti pro přístup vyznačeny; definitivně bude řešeno po stabilizaci přeložky I/56 a mimoúrovňové křižovatky
Kravaře	záměry územního rozvoje v orných půdách I.tř. ochrany (SZ 3,4,5,6)	místní	4,5,6 jsou jediné vhodné plochy územního rozvoje spolu se SZ3, zapracováno takto ve starém i novém územním plánu
Rohov	nové rozvojové záměry v orných půdách I.tř.ochrany	místní	zastavěné území je obklopeno kvalitní ornou půdou; lze jen zvážit rozsah potřebných záměrů - je součástí rozpracovaného územního plánu
Strahovice	nové záměry na územní rozvoj v zemědělských (orných) půdách I.tř. ochrany	místní	je obsaženo v rozpracovaném územním plánu; zvážit rozsah rozvojových ploch, případně změny lokalizace
Sudice	část zastavěného - obytného - území leží uvnitř aktivní zóny záplavového území	místní	řešitelné protipovodňovým opatřením
Sudice	koridor územní rezervy D519 a koridor silniční dopravy D51, spolu s dalšími záměry na změny, prochází zemědělskými (ornými) půdami I.tř. ochrany	nadmístní	v této poloze přeložky se kvalitním zemědělským půdám nelze vyhnout
Štěpánkovice	stísněný veřejný prostor průtahu silnice II/467 zastavěným územím obce; který neumožňuje dodržet prostorové parametry pro silnici, oboustranné chodníky, případně cyklostezku, zeleň	místní	bez dílčího obchvatu je zvětšení „veřejného prostoru“ silnice II/467 při průchodu obcí neřešitelné
Štěpánkovice	záměr územního rozvoje v orných půdách I.tř. ochrany	místní	plochy jsou součástí územního plánu, bude vhodné prověřit v rozpracovaném novém územním plánu nezbytný rozsah a lokalizaci

Zdroj: ÚAP Kravaře, vlastní zpracování.

2.1.4 Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tabulka 23 Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město	1	Kravaře - jedná se o přirozené centrum ať už administrativního či kulturního charakteru. Je také přirozeným centrem z hlediska geografické polohy.
Obec	1	Bolatice - v obci Bolatice sídlí již více než 60 let jedna z nejvýznamnějších firem na světovém trhu v oblasti výroby lan, vaků a dalších textilních produktů. Dále je zde vybudována nová průmyslová zóna, kde sídlí firmy různého zaměření. Jedná se o druhé nejvýznamnější společensko-kulturní centrum s celoročním kulturním vyžitím pro občany nejen Bolatic, ale i širokého okolí.
Ostatní obce SO	7	Všechny ostatní obce spadající pod ORP Kravaře spolupracují v rámci existujícího DSO – Sdružení obcí Hlučínska, resp. Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – západ.
Kraj	1	Kraj jako zřizovatel nemocnic, středních škol a některých sociálních služeb; správa silnic
Stát	1	Územím spádového obvodu ORP Kravaře prochází významný silniční tah I. třídy zařazený do významných dopravních koridorů MS kraje - silnice I/56 Opava – Ostrava – Frýdek-Místek – Hlavatá. V ZÚR MSK je přestavba I/56 označena jako silnice I. třídy - čtyřpruhová. Severozápadní částí SO ORP Kravaře prochází silnice I/46 Vyškov – Olomouc – Opava – Sudice – státní hranice (Racibórz).
Mikroregion	3	Sdružení obcí Hlučínska; Svazek obcí mikroregionu Hlučínska - západ; Svazek obcí mikroregionu Hlučínska- východ
MAS	1	MAS Hlučínsko - Impulsem založení byla dotační zemědělská politika Evropské Unie pro trvale udržitelný rozvoj venkova. Hlavní cíle MAS jsou modernizace zemědělství, investice do vzdělanosti, sociální oblasti a především rozvoj cestovního ruchu.
Významný zaměstnavatel	3	Lanex, a.s. (CONROP, a. s.) - Bolatice (počet zaměstnanců: 620); Armatury Group, a.s. - Kravaře (počet zaměstnanců: 380); PF PLASTY, s.r.o. - Chuchelná (počet zaměstnanců: 275)
Škola	2	Centrum volného času Kravaře, příspěvková organizace a Základní umělecká škola Ivo Žídka Kravaře se sídlem v Kravařích - Dvořisku a s pobočkami v Bolaticích, Kobeřicích, Štěpánkovicích a Strahovicích. <u>A) Centrum volného času v Kravařích</u> nabízí řadu zájmových kroužků i rozmanitých programů pro děti a jejich rodiče. Naprostá většina kroužků je realizována přímo v Kravařích, některé se konají i mimo město, konkrétně v některé z přilehlých obcí. Desítky kroužků (mezi 40 až 50), které CVČ Kravaře nabízí, navštěvují děti z celého území ORP Kravaře, ale i z obcí, které toto území překračují. Za rok 2011/2012 kroužky navštěvovalo téměř 700 dětí. <u>B) ZUŠ Kravaře a její pobočky</u> (viz výše) - poskytuje základní umělecké vzdělání v oboru hudebním (vyučována je hra na 11 hudebních nástrojů), výtvarném (kresba, malba a různé grafické techniky) a tanečním. V současné době svůj talent v základní umělecké škole v Kravařích a jejich čtyřech pobočkách rozvíjí na 360 žáků.
Jiné		Církev - historický význam religiozity pro obyvatelstvo, který přetrvává dodnes.

Zdroj: Vlastní zpracování.

2.2 Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

SWOT analýza představuje standardizovanou metodu, pomocí které je v našem případě možno identifikovat rozvojové potenciály a prostřednictvím specifikace silných, slabých stránek, příležitostí a ohrožení určit klady a zápory současné situace (silné a slabé stránky) vytyčit možnosti pokroku (příležitosti) a ohrožení, která by mohla další rozvoj a směřování zkomplikovat či zcela znemožnit. Pro větší přehlednost bylo přistoupeno k rozčlenění na sedm dílčích oblastí – lidské zdroje, bydlení, podnikání a průmysl, infrastruktura a dopravní obslužnost, služby pro obyvatelstvo, zemědělství a péče o krajinu a cestovní ruch. Jednotlivá zjištění uváděná ve SWOT analýze vycházejí z analytických podkladů a vlastních šetření, z nichž vyplynuly další potřeby území, a to s ohledem na budoucí rozvojové záměry jednotlivých obcí i regionu jako celku.

Lidské zdroje

Za kladnou stránku obyvatelstva ORP Kravaře lze považovat tradovaný způsob života, jenž je předáván z generace na generaci, a to především díky stále převažujícímu autochtonnímu obyvatelstvu, o kterém je možné říci, že vyniká svou soudržností, pracovitostí, pohostinností a ochotou pomoci druhým. Také kriminalita v regionu je v porovnání s Moravskoslezským krajem nižší. Navíc převažují drobné krádeže, jejichž pachatelé v naprosté většině nejsou místní. Pozitivem je rovněž snadná dostupnost velkého množství středních i vysokých škol v nedaleké Opavě a Ostravě. Za nedostatek je možné považovat stárnutí obyvatelstva. Tento trend je však celoevropského charakteru. Pozitivní je, že alespoň v současné době stárne obyvatelstvo ORP mírně pomaleji (vliv kladné migrace, výstavby a porodnosti), než je tomu ve srovnání s MSK nebo v rámci celého území ČR. Ač je kriminalita v území nízká, v některých lokalitách pozorujeme její zvýšení či výskyt nových druhů nelegálních činností. Občané požadují po obcích zavedení takových opatření, která reálně či alespoň subjektivně povedou k opětvornému zvýšení pocitu bezpečí. Jednou z možností, jež je postupně aplikována, jsou kamerové systémy. Jejich pořízení a následný provoz však představují nemalou zátěž pro obecní rozpočty. Ze statistických dat dále vyplynulo, že úroveň vzdělanosti (měřená skrze index vzdělanosti) je v ORP nižší než v kraji či ČR. Zde je možné hovořit o tzv. odlivu mozků – tedy děti se zde narodí, vystudují, ale vlivem ekonomických faktorů (lukrativnější pracovní uplatnění) odcházejí, naopak občané s nižším stupněm vzdělání setrvávají. Eliminaci těchto slabých stránek lze zajistit vytvářením takových podmínek, které budou mít za následek pokračování migrace z měst na venkov a zároveň omezení odlivu mladého autochtonního obyvatelstva z regionu. Zvýšení kvalifikace občanů území je možné dosáhnout prostřednictvím pravidelně požadovaných kurzů a dalších aktivit, jež by prostřednictvím externích subjektů zajišťovaly obce. I přes vysokou soudržnost obyvatelstva a obecnou ochotu pomoci druhým je potřeba zajistit předávání těchto návyků na další generace a zvážit, příp. podpořit zavedení standardizovaného institutu dobrovolnictví. Hrozbu pro území představuje výskyt takových skutečností, které by zapříčinily prudké stárnutí obyvatelstva. Jedná se především o migraci za prací v důsledku nedostatku pracovních míst v blízkém okolí (rovněž spojeno s růstem nezaměstnanosti, jež je už nyní v ORP vyšší). Nezanedbatelnou hrozbu představuje i pokračující nárůst kriminality (nových kriminálních jevů), jenž by vedl ke snížení pocitu bezpečí u občanů.

Bydlení

Bydlení na Hlučínsku má několik specifik, která lze hodnotit jednoznačně pozitivně. Především je typické zástavbou rodinnými domy a také mezigeneračním bydlením. Je možné říci, že se jedná o

klidné a bezpečné prostředí pro život s odpovídající občanskou vybaveností. O bydlení zde je zájem, a to nejen díky dobrému napojení na Opavu a Ostravu, ale také díky nabídce vhodných lokalit pro výstavbu, v nichž jsou zavedeny inženýrské sítě. Dochází tak k budování celých nových ulic. V některých obcích však již došlo nebo brzy dojde k vyčerpání ploch vhodných pro výstavbu a od plošné nabídky bude nezbytné se opět vrátit k individuálnímu řešení mezi soukromými subjekty. Obce na periferii mají opačný problém, kdy i přes dostatek stavebních ploch se zde stavitelé nehnou. Jistý negativní dopad na kvalitu bydlení má zhoršená kvalita ovzduší v obcích v zimních měsících (spalování nekvalitních paliv v domácnostech). Příležitostí, jak dále podpořit výstavbu v obcích, je opětovně nabídnout výhodné půjčky na bydlení a rekonstrukci občanům obce. Dosavadní zájem však výrazně převyšoval finanční možnosti obcí, které k tomuto řešení přistoupily. V obcích, kde je to možné a kde je patrný trend přetrvávajícího zájmu stavitelů, je vhodné zvážit přípravu dalších pozemků. Vždy však jen v takovém rozsahu, aby došlo k jejich obsazení – je potřeba kalkulovat s eventuality, že zájem o výstavbu může náhle opadnout či se přemístit do jiné obce v okolí nabízející lepší podmínky, především cena za stavební pozemek.

Podnikání a průmysl

O území ORP Kravaře je možné hovořit jako o tradičním průmyslovém regionu, na nějž má nezanedbatelný vliv blízkost průmyslové aglomerace v podobě města Ostravy, ale také to, že v ORP Kravaře či ORP Hlučín sídlí několik velkých průmyslových výrobců, kteří poskytují zaměstnání velkému počtu obyvatel (Armatury Group, a.s., Lanex, a.s. aj.). Svou roli zde sehrává i strategická poloha a relativně dobré dopravní napojení především do Ostravy a ve směru na Polsko. Nachází se zde velké množství menších firem a řemeslníků, kteří zde mnohdy přesídlili z okolních měst v průběhu výstavby průmyslových zón v několika obcích, jež jim tímto způsobem nabídly lepší podmínky pro podnikání. Budování průmyslových zón mělo rovněž pozitivní dopad na zaměstnanost, která se tak zvýšila. Obce však stále nedisponují dostatečným množstvím vhodných prostor pro drobné podnikání, které by mohly nabídnout k využití soukromým subjektům. To je také jedním z důvodů vyššího nájemného za takovéto prostory. V kombinaci s prokazatelně nižší kupní silou obyvatelstva, působí tento aspekt jednoznačně negativně. V průmyslových zónách našlo své sídlo několik zástupců dříve se nevyskytujících odvětví, avšak nábor pracovníků se v těchto případech netýkal místních občanů, a to z důvodu jejich nedostatečné profesní kvalifikace. Další možnosti rozvoje představuje buďto rozšiřování stávajících, nebo výstavba nových průmyslových zón s cílem příchodu většího počtu menších, pokud možno doposud nezastoupených, podnikatelských subjektů. K tomu může rovněž přispět možnost čerpání finančních prostředků na rozvoj a podnikání v oblasti průmyslu. Rozvoj s sebou nese nemalá ohrožení, s jejichž dopady musejí kalkulovat i v obcích. Jedná se především o odchod stávajících subjektů ze stávajících průmyslových zón a nenalezení takových, které by je nahradily. Zde z dlouhodobého hlediska hrozí chátrání objektů a vznik brownfields. Přesídlení subjektů, stejně jako zánik malých firem, znamená rušení pracovních míst s negativním dopadem na zaměstnanost. Obce, jakožto budovatele průmyslových zón, ohrožují primárně dva aspekty vyplývající z obecných charakteristik – nedostatek finančních prostředků pro vytvoření takového zázemí, které by umožnilo vytváření takovéto zóny a nenaplnění kapacit již vystavěných zón.

Infrastruktura a dopravní obslužnost

Technická infrastruktura v obcích ORP Kravaře je na vysoké úrovni, nedochází k přetížení elektrické sítě, vyjma jedné obce (Třebom) jsou všechny plynofikovány, ve většině obcí je vystavěna čistička odpadních vod, v ostatních se výstavba ČOV připravuje. Dopravní obslužnost zajišťují autobusové i

vlakové spoje s různou frekvencí. Obce dbají na implementaci prvků a opatření zvyšujících bezpečnost provozu na pozemních komunikacích (kruhové objezdy, zpomalovací prvky, doplnění dopravního značení), zajišťují také pravidelné osvětové akce. Stav místních komunikací je poměrně dobrý, avšak v jednotlivých obcích jsou patrné rozdíly. Probíhají ovšem pravidelné opravy, vždy s přihlédnutím ke konkrétním finančním možnostem dané obce. Na kvalitu přepravy cestujících MHD jistě pozitivně působí postupně renovované prostory vlakových a autobusových zastávek v obcích. Pozitivně je třeba hodnotit nedaleké napojení na dálniční síť. Nedostatky představují především špatný stav silnic spojující jednotlivé obce, čemuž nepřispívá ani rostoucí dopravní zátěž související s rozvojem podnikání (průmyslové zóny) a využívání (nejen obecních) komunikací zemědělskou technikou. Důležitou dopravní tepnu tvoří silnice I/56, ta však je dlouhodobě přetížená. V případě přepravy MHD představuje problém nedostatečná frekvence autobusových spojů, a to jak v okrajových obcích, tak obcích ležících mimo hlavní tah Opava – Ostrava. Vzdálenost vlakových stanovišť od center obcí je v některých případech neúměrná a vede tak k ústupu od využívání vlaku jako přepravního prostředku. Příležitost dalšího rozvoje lze spatřovat především v modernizaci dopravní tepny I/56 a opravě a modernizaci silnic spojující jednotlivé obce s eventuálním vybudováním obchvatů nejvytíženějších obcí. Zlepšení dopravní situace může přispět vytvoření takových podmínek, jež by vedly od ústupu silniční dopravy směrem k využívání železnice a opomíjet nesmíme ani potenciál letecké dopravy (nedaleké letiště v Zábřehu). Potenciál je potřeba spatřovat také v pokračování realizace opatření zvyšujících bezpečnost provozu v obcích. Modernizace a údržba dopravní sítě je velmi nákladnou záležitostí, zcela logicky zde hrozí nedostatek financí na opravy (někde se tak děje již nyní) a pokračování zhoršujícího se stavu silnic. Současné zajištění obslužností spoji MHD není ve všech obcích zcela ideální, hrozí však, že by se situace mohla v budoucnu dále zhoršit vlivem rušení spojů, kterému se obce již nyní snaží zabránit. Implementace opatření zvyšujících bezpečnost na pozemních komunikacích je připravována projektovou metodou, různé nenadálé situace tak mohou ohrozit přistoupení k realizaci z důvodu nedostatku finančních prostředků.

Služby pro obyvatelstvo

O nabídce služeb v obcích ORP Kravaře je možné říci, že dochází k jejich rozvoji, objevují se také nové (dříve nezastoupené) služby. Obce rovněž aktivně přistupují k nově se objevivším skutečnostem, např. výstavba bezbariérových tras a zajištění přístupu do objektů občanské vybavenosti. Značné podpoře se také těší zájmová a spolková činnost realizující volnočasové aktivity. V území je současně zajištěna dostupná zdravotní péče, jež je z valné části poskytována v modernizovaných zdravotnických zařízeních. Vzdělávání probíhá rovněž v modernizovaných a modernizujících se školských zařízeních. Předškolní péči pak zajišťují nejen mateřské školy, rovněž však také nově vznikající rodinná centra. To je způsobeno nedostatečnou kapacitou mateřských škol, která však vyvrcholila v roce 2013 a toto negativum se vlivem klesající demografické křivky bude snižovat. Je zde patrná poměrně výrazně rozdílná nabídka služeb mezi centry regionu a periferními oblastmi. Za nedostatek je považována i omezená nabídka sociálních služeb, po kterých je ovšem rostoucí poptávka ze strany občanů a bude se nadále zvyšovat. Přilákání nových poskytovatelů sociálních služeb, kteří by v území rozšířili nabídku, představuje tedy jeden z potenciálů rozvoje. Je potřeba pokračovat (s ohledem na možnosti) v modernizaci zdravotnických i školských zařízení. Další možnost rozšíření zdravotnické péče lze spatřovat v otevření nových ordinací odborných lékařů. Tyto potenciály ohrožuje nenalezení vhodných poskytovatelů sociálních služeb a nezájem o nově nabízené služby, především z důvodu finanční náročnosti. Hrozbu pro malé školy v ORP představuje

v dlouhodobějším časovém horizontu markantnější pokles žáků (oproti současnému stavu), který by zapříčinil jejich rušení.

Zemědělství a péče o krajinu

Obce ORP Kravaře se rozkládají na území hlučínské pahorkatiny. Zdejší podmínky jsou příhodné pro zemědělskou výrobu, kterou lze považovat za rozvinutou. V posledních několika letech však došlo k odklonu zemědělců od živočišné produkce na rostlinnou. V obcích je přikládán velký důraz na to, aby zdejší prostředí bylo líbivé nejen pro místní obyvatele, ale také cizí návštěvníky, z tohoto důvodu se věnuje zvýšená pozornost péči o veřejná prostranství a zeleň. Zeleň rovněž prochází postupnou obměnou a její výsadba se rozšiřuje i do dalších lokalit tak, aby byl zachován v co největší míře původní ráz krajiny. Oblast trpí dlouhodobým ohrožením povodněmi a záplavami způsobenými přívalovými dešti spojených se splavováním půdy z okolních polí do zastavěných oblastí. Zasluhou realizace výstavby mnohých protipovodňových opatření se však situace značně zlepšila. Na druhou stranu je potřeba říci, že tento proces zdaleka ještě není u svého konce. K silným stránkám území jistě patří také zvyšující se počet vystavěných a provozovaných čistíren odpadních vod a to i přesto, že ne všechny obce ORP již ČOV provozují (podrobněji v základní charakteristice území). Ve spolupráci s MŽP a MSK dostali občané možnost využít dotace na ekologické způsoby vytápění, která se setkala s nadměrným zájmem. Aby však bylo dosaženo znatelnějšího dopadu na kvalitu ovzduší, bylo by potřeba daleko více akcí tohoto typu. Zemědělská výroba pro obce území přináší jistá negativa. Technika, kterou farmáři využívají pro obdělávání polí, je značně zastaralá. Kopcovitý profil krajiny v kombinaci s osevem nevhodnými plodinami s sebou přináší značnou erozi půdy, v případě přívalových dešťů i (již zmíněné) záplavy. V území je velmi malé množství polních cest, které by mohli zemědělci využívat, pokud existují, jsou ve velmi špatném stavu. Nastává tak situace, že zemědělská technika se pohybuje po místních komunikacích, ty jsou tak znečišťovány a z dlouhodobějšího hlediska nadměrná zátěž rovněž negativně působí na jejich kvalitu. Pokud jsme uvedli, že silnou stránkou je navýšení počtu ČOV, pak slabinou území je, že stále ještě nejsou vystavěny ve všech obcích. O kvalitě ovzduší jsme se již zmínili v části věnované bydlení i výše zde. Příčiny situace lze spatřovat v blízkosti státní hranice s Polskem i nedalekou průmyslovou výrobou v ostravské aglomeraci. Lokální příčinu a slabinu území však představuje spalování nekvalitních (levných) paliv v zastaralých kotlích v rodinných domech ve snaze snížit náklady na vytápění. K eliminaci slabých stránek území je vhodné přistoupit k realizaci vhodných opatření. Je vhodné zvážit opětovné zalesnění nevyužívaných zemědělských ploch, příp. přistoupit k realizaci dalších opatření tak, aby byla snížena eroze půdy. Některé obce na svých budovách instalovaly zařízení na výrobu elektrického proudu ze solární energie. Další podpora využívání alternativních zdrojů energie (solární, větrné) je vhodná i s ohledem na kvalitu ovzduší v území. Dokončení výstavby ČOV ve všech obcích je výrazným potenciálem pro snížení ekologické zátěže. Obce mohou spolupracovat se zemědělskými subjekty také tak, že jim pomohou se zpracováním projektů a žádostí o dotace na modernizaci zemědělské techniky, a to buď přímo, nebo prostřednictvím dalších subjektů jako je Místní Akční Skupina Hlučínsko. Realizace takového řešení, které by maximálně dopomohlo k co největší obměně zastaralých lokálních topenišť v rodinných domech za nová, efektivnější a ekologičtější, představuje význačný ekologický potenciál území. Přetrvávající ohrožení představují problematické majetkové vztahy k půdě, jež se zde vyskytují dlouhodobě, a jejich příčinu lze spatřovat v obtížném historickém kontextu. Navzdory tomu, že zemědělství zde má svou tradici, jak jsme již uvedli, došlo k transformaci na rostlinnou výrobu, v některých případech však zemědělci a družstva výrazně omezili svou činnost. Ekonomická výnosnost zemědělství není nikterak vysoká, proto dochází ke snižování počtu subjektů,

což dokazují i statistická data. Hrozba rušení většího počtu zemědělských společností zde, s ohledem na uvedené skutečnosti, existuje. Realizace protipovodňových, protieročních a dalších ekologických opatření (včetně výstavby ČOV) vyžaduje značné množství finančních prostředků, především dotací z národních i evropských zdrojů, bez jejich získání nemohou být realizována, ohrožení tedy přetrvá. S rostoucím počtem obyvatel a konzumním chováním společnosti je vhodné nezapomínat na ohrožení, jež představuje nárůst produkce odpadů, jehož likvidaci bude potřeba řešit. Hrozbou pro ovzduší v území představují rostoucí ceny za ekologicky šetrné zdroje vytápění a pokračování, resp. navýšení počtu domácností využívajících jako zdroj tepla levná, nekvalitní a ekologicky nešetrná paliva.

Cestovní ruch

V území SO ORP Kravaře je potřeba pozitivně hodnotit velké množství rozličných kulturních i přírodních památek, které jsou v dobrém stavu, jelikož jejich udržování a rekonstrukci je věnována náležitá péče, a to s přihlédnutím k finančním možnostem. Dalším kladem je dbání na udržování kulturních tradic a zvyků, čili zachování si své kulturní specifičnosti, k čemuž dopomáhá také činnost velkého množství spolků a občanských iniciativ. Obce i další instituce rovněž vhodně využívají příhraniční polohy a mají navázanu přeshraniční spolupráci nejen v sousedním Polsku, ale také s dalšími zeměmi (Německo, Slovensko, Itálie, aj.). Kladné výsledky rovněž zaznamenaly činnosti zaměřené na propagaci Hlučínska, tyto aktivity nadále pokračují, přispěly k rozvoji cestovního ruchu, což lze reálně spatřovat např. ve zvyšujícím se počtu restauračních zařízení nabízejících denní menu. Stále však chybí odpovídající nabídka pro ubytování návštěvníků. Můžeme konstatovat, že region plně nevyužívá všech možností rozvoje turismu vyplývajících z jeho charakteru. Značné rezervy jsou zřejmé v kvalitě cyklostezek a turistických tras (např. ve srovnání se sousedním Opavskem). V budování cyklostezek propojujících sousedící obce tak, aby již vytyčené trasy bylo možné využívat nejen ke sportu a rekreaci, ale také jako alternativu k cestě do zaměstnání (viz např. na kole do práce). Nedaleké letiště jistě nabízí více možností, které je možné využít při dalším rozvoji cestovního ruchu. Je potřebné, aby aktivity zaměřené na propagaci regionu neustaly a nadále se v pravidelných intervalech opakovaly. Rovněž přeshraniční spolupráci je vhodné rozšířit o další aktivity a setkání nejen za účelem udržování kulturních tradic a sportovních klání, ale také jako platformu k řešení společných problémů. Další rozvoj cestovního ruchu jistě narazí na omezení v podobě nedostačujících ubytovacích kapacit, představitelé obcí by se tedy měli snažit vhodně dopomoci jejich navýšení a zvýšení kvality nabízených služeb. Hrozbou pro oblast cestovního ruchu je nedostatek finančních prostředků nezbytných na údržbu a rekonstrukci kulturních památek a také ničení a vandalství na památkách již opravených. Ohrožení rovněž představuje opadnutí zájmu o kulturní dění zapříčiněné neúměrným množstvím akcí, komplexní úpadek tradic, zvyků a folkloru a regionální identity obecně z důvodu jejich nedostatečného předávání mladé generaci. Kulturní život v obcích je nadmíru bohatý, vyžaduje však značné finanční zdroje. V případě nenadálých událostí by mohlo v tomto kontextu dojít k výraznému omezení pořádání kulturních akcí. Služby navázané na cestovní ruch jsou závislé na dostatečné míře zájmu nejen ze strany turistů, ale také místních. V případě, že se nepodaří zájem o ně zajistit, hrozí jejich zrušení, což by mělo negativní dopad na oblast v území jako celku, proto je potřebné vznik nových služeb iniciovat s přihlédnutím k potenciálům a možnostem a s ohledem na jejich udržitelnost.

Tabulka 24 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. Lidské zdroje	1. Lidské zdroje
tradovaný způsob života předávaný z generace na generaci	stárnutí obyvatelstva
mezigenerační solidarita; soudržnost obyvatelstva	vysoké náklady na pořízení bezpečnostních opatření (viz kamerový systém)
převažující autochtonní obyvatelstvo	nižší úroveň vzdělanosti - odliv mozků
nízká kriminalita v porovnání se zbytkem MSK	
dostupnost velkého počtu středních (66) a vysokých škol/univerzit (3 veřejné, 4 soukromé VŠ)	
2. Bydlení	2. Bydlení
klidné, příznivé a bezpečné prostředí pro život, vyhovující občanská vybavenost	znečištění ovzduší v zimních měsících
množství stavebních míst	vyčerpání obcemi nabízených ploch k výstavbě
zájem o bydlení v regionu; opačný trend oproti celorepublikovému - stěhování z měst do vesnic	nezájem o nabízené pozemky vzhledem ke geografické poloze některých obcí
dobrá poloha mezi 2 moravskoslezskými centry (Opava, Ostrava)	
výstavba nových ulic v nově osídlovaných lokalitách	
zajištění inženýrských sítí pro novou výstavbu ze strany jednotlivých obcí	
převažující bydlení v rodinných domech	
mezigenerační bydlení	
3. Podnikání a průmysl	3. Podnikání a průmysl
velký počet malých firem a řemesníků	nedostatečná nabídka prostor pro drobné podnikání a vysoké nájemné
tradiční průmyslový region	nedostatek kvalifikovaných pracovníků
expandující průmyslové zóny	nižší kupní síla obyvatel
centrum tradičních věhlasných společností celosvětového formátu (Lanex, Armatury Group, PF Plasty)	
strategická poloha - dálniční, letecká a železniční doprava	
vznik nových pracovních míst	
4. Infrastruktura a dopravní obslužnost	4. Infrastruktura a dopravní obslužnost
železniční síť a autobusová doprava	frekvence autobusových linek v okrajových obcích
zpomalovací a bezpečnostní prvky na silnicích (retardéry, kruhové objezdy)	špatný stav silnic mezi jednotlivými obcemi
zajištění bezpečnější cesty dětí do školy ze strany obcí - chytré semaforey, strážci přechodů	využívání komunikací zemědělskou technikou a nákladními automobily
technická infrastruktura na vysoké úrovni	rostoucí dopravní zátěž v závislosti na rozvoji podnikání
blízké napojení na dálnici	nízká frekvence dopravních spojů v okrajových částech ORP
dobrá stav místních komunikací (probíhající opravy)	přetížena stávající I/56
renovace a zkrášlení autobusových a vlakových zastávek	
doplnění chybějícího dopravního značení - zvýšení bezpečnosti provozu	
5. Služby pro obyvatelstvo	5. Služby pro obyvatelstvo
dostupnost zdravotní péče	nedostatečná nabídka sociálních služeb
kvalitní školská zařízení + vznik soukromých rodinných center	malá nabídka služeb mimo centra regionu
aktivní přístup obcí k nově vzniklým skutečnostem - budování bezbariérových tras, podpora volnočasových aktivit	malá kapacita tříd v MŠ
stále rostoucí nabídka poskytovaných služeb; nabídka nových služeb a jejich růst	
modernizace zdravotnických zařízení	
6. Zemědělství a péče o krajinu	6. Zemědělství a péče o krajinu
přírodní podmínky vhodné k zemědělství	zastaralá zemědělská technika
rozvinutá zemědělská výroba	eroze půdy
péče o veřejná prostranství	špatný stav a neexistence polních cest – nebezpečné
výsadba zeleně v obcích; množství zeleně v centech obcí	chybějící ČOV v některých obcích
existence protipovodňových opatření	spalování nekvalitních paliv v domácnostech
nárůst ČOV v jednotlivých obcích	
dotace na ekologické způsoby vytápění	

7. Cestovní ruch	7. Cestovní ruch
dobrá stav kulturních a přírodních památek a jejich množství	nabídka ubytování a jeho kvalita
udržování kulturních tradic	nevyužívání všech možností pro rozvoj turismu vyplývající z charakteru regionu
množství spolků a občanských iniciativ	rezervy v rozvoji a kvalitě cyklostezek ve srovnání např. s Opavskem
blízkost hranic, rozvinutá přeshraniční spolupráce + navazování kontaktů také se vzdálenějšími zeměmi	
vzrůstající propagace regionu	
růst restauračních zařízení	
Příležitosti	Hrozby
1. Lidské zdroje	1. Lidské zdroje
pokračující růst počtu obyvatel (migrace z měst)	pokračující stárnutí obyvatelstva
zvyšování kvalifikace (kurzy pořádané nejen obcemi)	odchod obyvatel z vesnic do měst za prací
rozvoj dobrovolnictví a sousedské výpomoci	nedostatek pracovních příležitostí - růst nezaměstnanosti
	nárůst kriminality
2. Bydlení	2. Bydlení
rozšiřování nabídky půjček na bydlení	nedostatek financí k podpoře bydlení
příprava dalších lokalit vhodných k výstavbě	vyčerpání vhodných lokalit pro další výstavbu
přetrvávající zájem ze strany stavitelů	opadávající zájem ze strany stavitelů
3. Podnikání a průmysl	3. Podnikání a průmysl
příchod většího počtu menších investorů	zánik malých firem
stavba dalších a rozšiřování stávajících průmyslových zón	nezájem o nové průmyslové zóny
příchod nezastoupených podnikatelských subjektů	odchod stávajících subjektů
možnost čerpání finančních prostředků na inovace v oblasti podnikání a průmyslu	rušení pracovních míst
rozvoj služeb pro občany	chátrání opuštěných budov
	nedostatek financí k budování příhodných podmínek pro podnikání
4. Infrastruktura a dopravní obslužnost	4. Infrastruktura a dopravní obslužnost
budování obchvatů obcí	nedostatek financí na opravy
využívání nákladní železniční přepravy + potenciál letecké dopravy	rušení železničních a autobusových spojů
pokračování výstavby kruhových křižovatek a zvyšování bezpečnostních opatření	další zhoršování stavu silnic
rekonstrukce silnic, modernizace I/56	omezení finančních prostředků na plánované projekty
5. Služby pro obyvatelstvo	5. Služby pro obyvatelstvo
širší nabídka sociálních služeb ve více obcích, sociální podnikání	nenalezení vhodných poskytovatelů sociálních služeb
modernizace zdravotnických a školských zařízení	pokles žáků - rušení škol
více specializovaných lékařských pracovišť	nezájem o nabízené služby (finanční náročnost)
6. Zemědělství a péče o krajinu	6. Zemědělství a péče o krajinu
budování protierozních opatření	problematické majetkové vztahy k půdě
zalesnění nevyužívaných ploch	rušení zemědělských společností (družstev)
využívání alternativních zdrojů energie	nedostatek financí pro ekologické aktivity a dokončení ČOV
pomoc při tvorbě projektů určených na modernizaci v zemědělství	hrozba záplav v některých obcích
dokončení výstavby ČOV	rostoucí množství vyprodukovaného odpadu
kompletní výměna starých neekologických lokálních topenišť za ekologické	nárůst podílu spalování neekologických paliv
7. Cestovní ruch	7. Cestovní ruch
budování a modernizace cyklostezek	náklady na údržbu a rekonstrukci památek
využívání letiště pro turismus	opadající zájem o kulturní dění, úpadek tradic, zvyků, folkloru a regionální identity obecně
pravidelné opakování projektů zaměřených na propagaci	nedostatek financí na pořádání kulturních akcí
rozšiřování aktivit přeshraniční spolupráce	ukončení činností služeb nezbytných pro cestovní ruch
navýšení ubytovacích kapacit pro turisty	ničení a úmyslné poškozování starobylých památek v jednotlivých obcích

Zdroj: Vlastní zpracování.

3 | **Téma 1. Školství**

3.1 **Analytická část: definice a analýza řešených problémů**

3.1.1 **Vymezení a zdůvodnění řešeného problému**

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítanou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i

veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

3.1.1.1 Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- *Ostatní vyhlášky*
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2 Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

3.1.2.1 Obecné informace

Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Tabulka 25 Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Kravaře	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
-Počet obcí	0	1	3	1	3	1	0	0	0	0	9
-Počet ZŠ – 1. a 2. Stupeň	0	0	1	1	3	1	0	0	0	0	6
-Počet ZŠ – jen 1. Stupeň	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	2
-Počet MŠ	0	0	3	1	3	2	0	0	0	0	9
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	2	1	3	0	0	0	0	0	6
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2

Zdroj: Výkazy MŠMT, ověřeno místním šetřením v obcích, 2014.

Do ORP Kravaře spadají pouze obce, které lze zařadit do kategorií podle počtu obyvatel (200-499, resp. 5000-9999).

Rozdělení obcí dle počtu obyvatel je následující:

- a) 200-499: počet obcí – 1 – Třebom
- b) 500-999: počet obcí – 3 – Strahovice, Sudice, Rohov
- c) 1000-1999: počet obcí – 1 – Chuchelná
- d) 2000-4999: počet obcí – 3 – Bolatice, Kobeřice, Štěpánkovice
- e) 5000-9999: počet obcí – 1 – Kravaře

V případě, že se na území obcí nachází příspěvkové organizace obcí (ZŠ+MŠ), je uvedeno v odpovídající kolonce tabulky, v řádku MŠ je uveden také počet MŠ.

Ad A) – v obci Třebom se nenachází žádná mateřská ani základní škola

Ad B) – Strahovice – ZŠ (první stupeň) + MŠ (sloučená organizace), Sudice – ZŠ+MŠ (sloučená organizace); Rohov – 1x MŠ

Ad C) Chuchelná – ZŠ+MŠ (sloučená organizace)

Ad D) Bolatice – ZŠ+MŠ (sloučená organizace – MŠ Bolatice, pobočka MŠ v části obce Borová);

Kobeřice – ZŠ+MŠ (sloučená organizace); Štěpánkovice (ZŠ+MŠ (sloučená organizace)

Ad E) – Kravaře – 1x ZŠ (pouze 1. stupeň), 1x ZŠ (1. a 2. stupeň), 2x MŠ, 1* CVC, 1x ZUŠ s pobočkami v Bolaticích, Kobeřicích, Strahovicích, Štěpánkovicích) – pobočky nejsou v tabulce uváděny.

Ve všech zkoumaných obdobích byl počet škol a školských zařízení na území ORP shodný. Rodinným a mateřským centrům je věnována pozornost v samostatné Tabulce 48.

Tabulka 26 Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

2005/2006-2011/2012											
-Počet obcí	0	1	3	1	3	1	0	0	0	0	9
-Počet ZŠ – 1. a 2. Stupeň	0	0	1	1	3	1	0	0	0	0	6
-Počet ZŠ – jen 1. Stupeň	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	2
-Počet MŠ	0	0	3	1	3	2	0	0	0	0	9
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	2	1	3	0	0	0	0	0	6
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2

Zdroj: Výkazy MŠMT, ověřeno místním šetřením v obcích, 2014.

Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

Tabulka 27 Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Kravaře	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	8	9	8	1	1	0	0	0
Bolatice	1	1	1	0	0	0	0	0
Chuchelná	1	1	1	0	0	0	0	0
Kobeřice	1	1	1	0	0	0	0	0
Kravaře	1	2	2	1	1	0	0	0
Rohov	1	1	0	0	0	0	0	0
Strahovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Sudice	1	1	1	0	0	0	0	0
Štěpánkovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Třebom	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, ověřeno místním šetřením v obcích, 2014.

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že se na území ORP Kravaře nachází **osm základních a devět mateřských škol. Základní umělecká škola** Ivo Žídka se sídlem v Kravařích má na území ORP ještě další 4 pobočky, a to v Bolaticích, Kobeřicích, Štěpánkovicích a Strahovicích. **Centrum volného času (SVČ)** se nachází v Kravařích.

V území ORP se nenachází žádné gymnázium, střední škola či speciální základní škola. Je vhodné zdůraznit, že všechna školská zařízení (MŠ, ZŠ, ZUŠ, SVČ) mají podobu příspěvkových organizací – jejich zřizovateli jsou jednotlivé obce. Zařízení provozované krajem, církvemi či soukromými subjekty se zde nevyskytují.

Pracovníci ve školství ORP

Tabulka 28 Pracovníci ve školství ORP

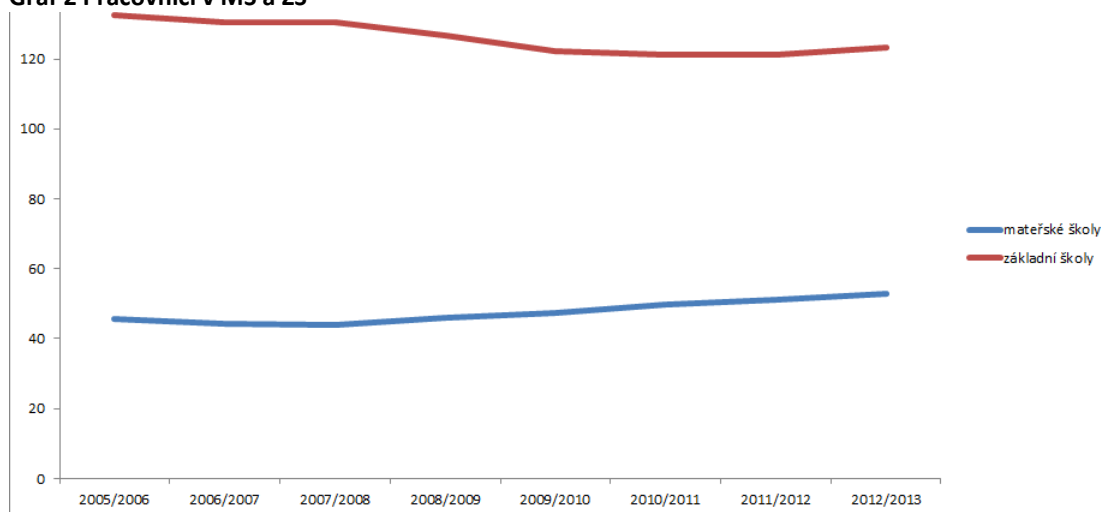
typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	Nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	71,7	52,8	18,9
základní školy	163,5	123,4	40,1
základní umělecké školy	15,9	14,1	1,8
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	11,5	11,5	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	5,1	3,4	1,7
zařízení školního stravování	43,2	0	43,2
celkem rok 2012/2013	311,0	205,2	105,8
2011/2012			
mateřské školy	69,7	51,3	18,3
základní školy	161,8	121,2	40,7
základní umělecké školy	15,2	13,6	1,6
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	10,8	10,8	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	5,6	3,7	1,9
zařízení školního stravování	42,8	0	42,8
celkem rok 2011/2012	305,72	200,5	105,2
2010/2011			
mateřské školy	67,9	49,8	18,2
základní školy	164,6	121,2	43,4
základní umělecké školy	15,8	14,1	1,7
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	10,7	10,7	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	5,8	3,9	2,0
zařízení školního stravování	43,6	0	43,6
celkem rok 2010/2011	308,4	199,6	108,8
2009/2010			
mateřské školy	65,5	47,4	18,1
základní školy	167,0	122,1	44,9
základní umělecké školy	15,9	13,9	2,0
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	10,3	10,3	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	5,1	3,6	1,5
zařízení školního stravování	42,7	0	42,7
celkem rok 2009/2010	306,5	197,3	109,2
2008/2009			
mateřské školy	63,2	45,9	17,2
základní školy	171,2	126,7	44,5
základní umělecké školy	16,4	14,4	2,0
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	10,4	10,4	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	5,9	4,0	1,9
dětské domovy	0	0	0
zařízení školního stravování	41,9	0	41,9
celkem rok 2008/2009	308,9	201,3	107,5

2007/2008			
mateřské školy	59,8	43,9	15,9
základní školy	176,1	130,5	45,6
základní umělecké školy	16,2	14,2	2,0
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	10,6	10,6	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	5,9	4,0	1,9
dětské domovy	0	0	0
zařízení školního stravování	41,0	0	41,0
celkem rok 2007/2008	309,5	203,2	106,3
2006/2007			
mateřské školy	60,6	44,3	16,3
základní školy	176,5	130,6	45,9
základní umělecké školy	16,1	14,0	2,1
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	10,2	10,2	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3,0	2,0	1,00
zařízení školního stravování	41,9	0	41,9
celkem rok 2006/2007	308,2	201,1	107,1
2005/2006			
mateřské školy	62,1	45,6	16,5
základní školy	177,1	132,6	44,5
základní umělecké školy	16,0	13,8	2,1
Gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	10,0	10,0	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	42,2	0	42,2
celkem rok 2005/2006	307,23	202,0	105,2

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2014.

Níže uvedený Graf 2 znázorňuje vývoj počtu pracovníků ve školství v ORP Kravaře mezi roky 2005-2013. Počet pedagogů v mateřských i základních školách lze považovat za ustálený, a to i přes mírný pokles pedagogů na ZŠ počínaje šk. rokem 2009/2010, naopak počet pracovníků v MŠ má od téhož období mírně vzestupnou tendenci.

Graf 2 Pracovníci v MŠ a ZŠ

Zdroj: MŠMT, 2014.

3.1.2.2 Základní vzdělávání

Počet ZŠ za ORP

Tabulka 29 Počet ZŠ za ORP Kravaře

Za ORP Kravaře	počet základních škol		
	Celkem	úplné	Neúplné
2012/2013			
Obec	8	6	2
Kraj	0	0	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	8	6	2

Zdroj: Výkazy MŠMT, ověřeno místním šetřením, 2014.

Na území SO ORP Kravaře se nenacházejí **žádné ZŠ**, jejichž zřizovatelem by byl **kraj, církev** nebo **soukromý subjekt**. Fungují zde pouze ZŠ zřizované obcemi, a to v nezměněném počtu za celé zkoumané období. V ORP je celkem **8 základních škol**, z toho **2** mají **pouze první stupeň** - ZŠ Strahovice a ZŠ Kravaře-Kouty.

Pozn.: V Kravařích jsou dvě ZŠ, a to ZŠ Kravaře-Kouty (jen první stupeň) a ZŠ Kravaře (oba stupně).

Tabulka 30 Počty ZŠ v ORP Kravaře dle zřizovatele

2005/2006-2011/2012			
Obec	8	6	2
Kraj	0	0	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	8	6	2

Zdroj: Výkazy MŠMT, ověřeno místním šetřením, 2014.

Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

Tabulka 31 Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP Kravaře

ORP Kravaře Název obce	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětítřídní	vícetřídní
celkem škol	8		1	0	0	0	0
Bolatice	1						
Chuchelná	1						
Kobeřice	1						
Kravaře	2						
Rohov	0						
Strahovice	1		1				
Sudice	1						
Štěpánkovice	1						
Třebom	0						

Zdroj: Výkazy MŠMT, ověřeno místním šetřením, 2014.

Na území ORP Kravaře je celkem **osm základních škol**. Z tohoto **šest úplných** - jedná se o školy se všemi stupni (1. -9. ročník). V **ZŠ Kravaře-Kouty** je pouze 1. -5. ročník (jedna třída pro každý ročník). V **ZŠ Strahovice** je zaveden dvoutřídní systém (1. ročník - samostatný a spojené ročníky 2. + 4. a 3. + 5.).

ZŠ zřizované v ORP

Tabulka 32 ZŠ zřizované obcemi

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	8	2	89	0	1798	112,5	16,0	20,2	224,8
2011/2012	8	2	89	0	1775	129,9	13,7	19,9	221,9
2010/2011	8	2	88	0	1741	132,7	13,1	19,8	217,6
2009/2010	8	2	87	0	1747	130,4	13,4	20,1	218,4
2008/2009	8	2	89	0	1529	137,8	11,1	17,2	191,1
2007/2008	8	2	92	0	1858	142,2	13,1	20,2	232,3
2006/2007	8	2	93	0	1882	145,3	13,0	20,2	235,3
2005/2006	8	2	95	0	2019	146,6	13,8	21,3	252,4

Zdroj: Výkazy MŠMT, ověřeno odborem školství ORP Kravaře, 2014.

Na území SO ORP se nachází pouze **ZŠ zřizované obcemi**. Z celkového počtu 8 ZŠ má **6 formu sloučené příspěvkové organizace** společně s MŠ, výjimku tvoří obě ZŠ v Kravařích. V rámci základních škol fungují pouze běžné třídy, speciální třídy neprovozuje žádný subjekt. Z Tabulky 32 můžeme dále vyčíst, že po razantním propadu počtu žáků v ORP ve školním roce 2008/2009, nyní opět dochází k pozvolnému a postupnému nárůstu.

Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Tabulka 33 Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP Kravaře

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
Celkem	8	8	9	8	7	6
Bolatice	1	1	1	1	1	1
Chuchelná	1	1	1	1	1	1
Kobeřice	1	1	1	1	1	1
Kravaře	2	2	2	2	1	1
Rohov	0	0	1	0	0	0
Strahovice	1	1	1	1	1	1
Sudice	1	1	1	1	1	
Štěpánkovice	1	1	1	1	1	1
Třebom	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, ověřeno místním šetřením v zařízeních, 2014.

V tabulce uvádíme údaje doplněné o vlastní šetření v místě. Na území ORP Kravaře působí celkem **8 základních** a **9 mateřských škol** (všechny zřizované obcemi), **8 školních družin** či **klubů** (nachází se v každé základní škole), **7 školních jídelen** a **6 jiných zařízení**, kdy se jedná o sportoviště v areálech škol majících povětšinou víceúčelový charakter (Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Kravaře, Strahovice, Štěpánkovice), v Sudicích se nacházejí tenisové kurty a funguje zde i tenisová škola.

Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

Tabulka 34 Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP Kravaře

ORP Kravaře Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Celkem	8	89	1798	224,8	20,2
Bolatice	1	18	372	372,0	20,7
Chuchelná	1	8	153	153,0	19,1
Kobeřice	1	16	347	347,0	21,7
Kravaře	2	23	491	245,5	21,4
Strahovice	1	3	57	57,0	19,0
Sudice	1	9	119	119,0	13,2
Štěpánkovice	1	12	259	259,0	21,6

Zdroj: Výkazy MŠMT a výroční zprávy škol, 2014.

S odkazem na dřívější tabulky pouze uvádíme, že v ORP Kravaře uvažujeme o **osmi základních školách**, z nichž **6 je úplných a 2 neúplné** (jen první stupeň - Kravaře-Kouty, Strahovice). V **Rohově** je **pouze MŠ** a v obci **Třebom** není **žádná škola ani školské zařízení**.

Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

Tabulka 35 Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP Kravaře

ORP Kravaře Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
Celkem	8	6	2
Bolatice	1	1	0
Chuchelná	1	1	0
Kobeřice	1	1	0
Kravaře	2	1	1
Rohov	0	0	0
Strahovice	1	0	1
Sudice	1	1	0
Štěpánkovice	1	1	0
Třebom	0	0	0

Zdroj: MŠMT, 2014.

Úplné ZŠ se v ORP Kravaře vyskytují v počtu **6** z celkových 8 škol. **Neúplné ZŠ** se nacházejí ve **Strahovicích** (víceletní, pouze 1. - 5. ročník) a **Kravařích** (ZŠ Kravaře-Kouty, 1. - 5. ročník). V Kravařích se nachází dvě školy - neúplná v Kravařích-Koutech a úplná v Kravařích.

Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

Tabulka 36 Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP Kravaře

ORP Kravaře		fyzické osoby	přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	Celkem	z toho ženy
celkem učitelé		132	112,2	100,2
v tom vyučující	na 1. stupni	---	62,6	57,5
	na 2. stupni	---	49,6	42,7

Zdroj: Výkazy MŠMT a výroční zprávy škol.

Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP**Tabulka 37 Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP Kravaře**

ORP Kravaře		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	3	3	2,5	2,5
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	0	0	0	0
Psychologové		0	0	0	0
speciální pedagogové		1	1	0,2	0,2
výchovní poradci		6	4		

*Zdroj: Výkazy MŠMT.****Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP*****Tabulka 38 Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP Kravaře**

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	8	1798	185,1	9,7
2011/2012	8	1777	186,7	9,5
2010/2011	8	1750	189,9	9,2
2009/2010	8	1748	179,5	9,7
2008/2009	8	1795	182,7	9,8
2007/2008	8	1846	187,8	9,8
2006/2007	8	1889	189,5	10,0
2005/2006	8	2005	191,7	10,5

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Počet absolventů ZŠ v ORP

Tabulka 39 Počet absolventů ZŠ v ORP Kravaře

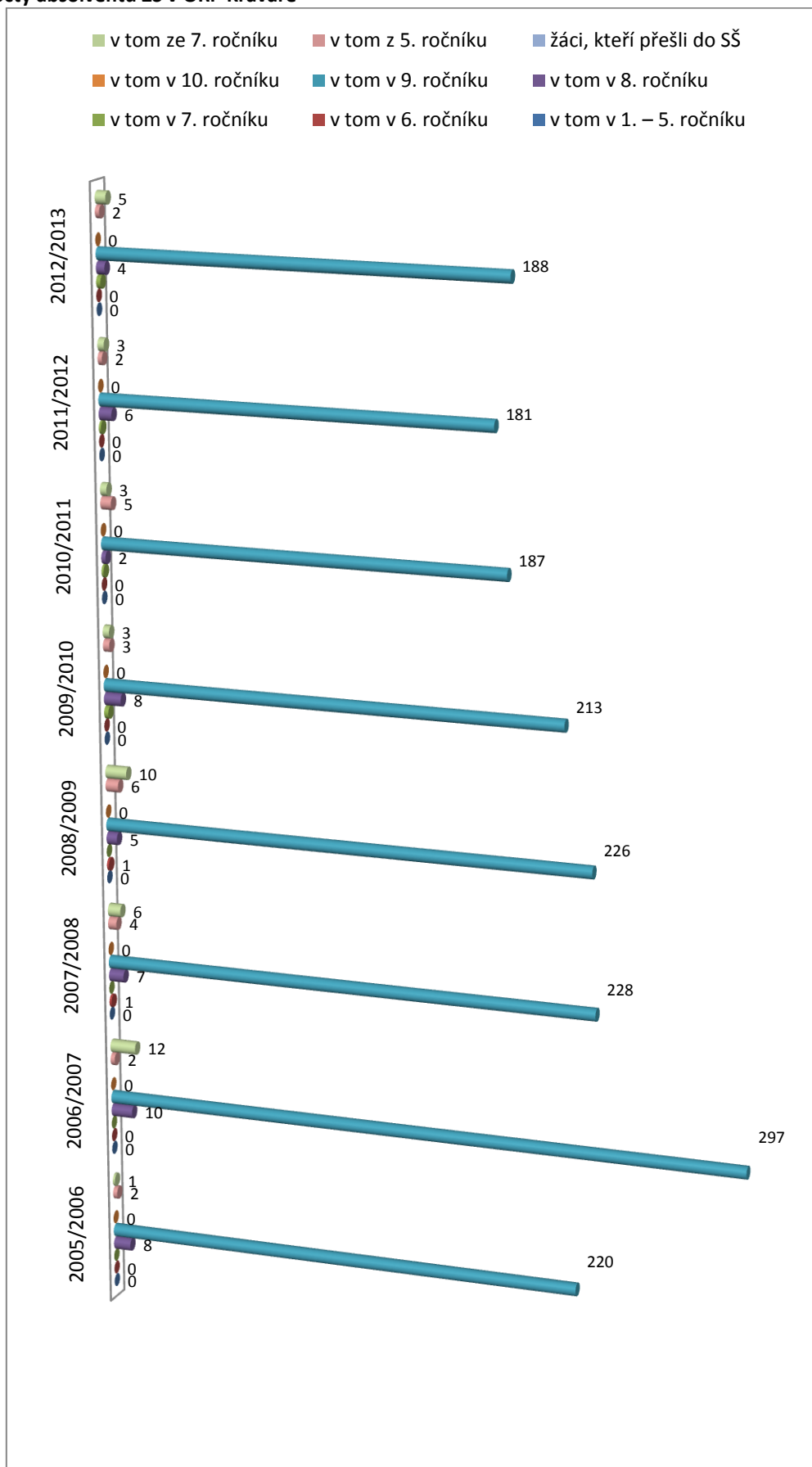
žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 7. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	1	0	2	0
	v 8. ročníku	8	0	10	0	7	0	5	0	8	0	2	0	6	0	4	0
	v 9. ročníku	220	0	297	0	228	0	226	0	213	0	187	0	181	0	188	0
	v 10. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku	2	0	2	0	4	0	6	0	3	0	5	0	2	0	2	0
	ze 7. ročníku	1	0	12	0	6	0	10	0	3	0	3	0	3	0	5	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		15	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	9	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Doplňme, že v ORP Kravaře **neexistují speciální třídy** - tato pole jsou tedy nulová. Vývoj počtu absolventů v rámci zkoumaného období názorně dokresluje níže uvedený

Graf 3 doplněný o počty žáků, kteří přešli na SŠ v 5. nebo 7. ročníku v jednotlivých školních letech ve všech ZŠ v ORP Kravaře. Záměrně byly vynechány speciální třídy, jelikož ty se v základních školách v ORP nevyskytují, jejich uvádění do grafu tedy není relevantní.

Graf 3 Počty absolventů ŽS v ORP Kravaře

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní zpracování.

Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP

V ORP Kravaře nefunguje **žádné specializované zařízení** pro žáky se **speciálními vzdělávacími potřebami**, avšak je nezbytné uvést, že v rámci fungujících základních škol lze na základě dohody zajistit výuku přímo v těchto zařízeních, a to včetně osobní asistence.

Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Tabulka 40 Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v ORP Kravaře

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,2	100%	
- jinými subjekty			
Průměrný počet dětí celkem	20,2		
2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,9	100%	
- jinými subjekty			
Průměrný počet dětí celkem	19,9		
2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,8	100%	
- jinými subjekty			
Průměrný počet dětí celkem	19,8		
2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,1	100%	
- jinými subjekty			
Průměrný počet dětí celkem	20,1		
2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	17,2	100%	
- jinými subjekty			
Průměrný počet dětí celkem	17,2		
2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,2	100%	
- jinými subjekty			
Průměrný počet dětí celkem	20,2		
2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,2	100%	
- jinými subjekty			
Průměrný počet dětí celkem	20,2		
2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,3	100%	
- jinými subjekty			
Průměrný počet dětí celkem	21,3		

Zdroj: MŠMT, 2014.

Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Tabulka 41 Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Celkem za SO ORP Kravaře		3159	1803	1356
ZŠ Bolatice	Bolatice	650	372	278
ZŠ Chuchelná	Chuchelná	315	153	162
ZŠ Kobeřice	Kobeřice	500	347	153
ZŠ Kravaře	Kravaře	710	401	309
ZŠ Kravaře - Kouty	Kravaře	130	90	40
ZŠ Strahovice	Strahovice	80	57	23
ZŠ Sudice	Sudice	360	120	240
ZŠ Štěpánkovice	Štěpánkovice	414	263	151

Zdroj: Vlastní šetření, výroční zprávy škol, 2014.

Kapacita všech základních škol v ORP Kravaře je **dostačující** a ve všech případech převyšuje aktuální obsazenost.

Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Tabulka 42 Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP Kravaře

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	3159	1341	42,45%
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	3159	1159	63,31 %
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	3159	1309	58,56 %
Počet žáků k 30. 9. 2012	1798	1361	56,92%
Předpoklad ke konci roku 2018	2000	1159	63,31%
Předpoklad ke konci roku 2023	1850	1309	58,56%

Zdroj: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2012, vlastní zpracování.

U **predikce vývoje** počtu dětí v ZŠ na území SO ORP Kravaře vycházíme ze skutečného stavu v roce 2013. Predikce vývoje v ORP počítá s daty poskytnutými odborem školství v Kravařích. Lze však také použít predikci vývoje v oblasti vzdělávání v Moravskoslezském kraji, který uvádí data do roku 2017. Lze předpokládat, že rozdíl v ORP Kravaře v porovnání s Moravskoslezským krajem bude zanedbatelný. Zatímco do roku **2018** lze ve srovnání s rokem 2012/2013 předpokládat **nárůst počtu žáků**, v roce **2023** již je nutné počítat s opětovným **pozvolným poklesem**. Tato situace vychází z tzv. populačních vln, které jsme mohli zaznamenat v minulých letech.

3.1.2.3 Předškolní vzdělávání

Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

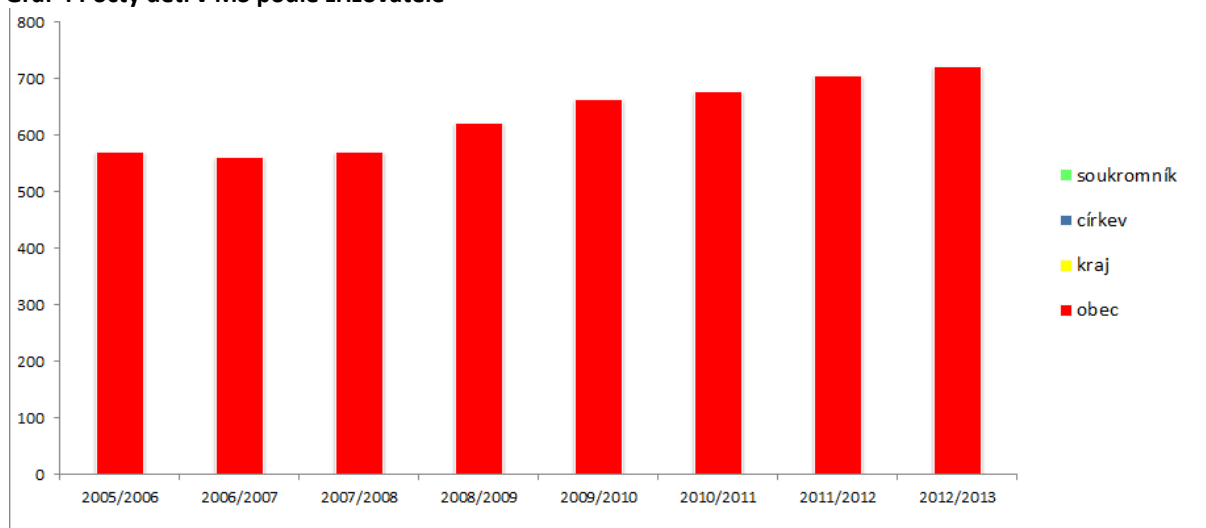
Tabulka 43 Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP Kravaře

Zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
Obec	9	721	29	721	0	0
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	721	29	721	0	0
2011/2012						
Obec	9	706	29	706	0	0
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	706	29	706	0	0
2010/2011						
Obec	9	678	28	678	0	0
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	678	28	678	0	0
2009/2010						
Obec	9	662	28	662	0	0
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	662	28	662	0	0
2008/2009						
Obec	9	621	27	621	0	0
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	621	27	621	0	0
2007/2008						
Obec	9	570	23	570	0	0
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	570	23	570	0	0
2006/2007						
Obec	9	562	23	562	0	0
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	562	23	562	0	0
2005/2006						
Obec	9	569	24	569	0	0
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	569	24	569	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2014.

Na území SO ORP Kravaře se nacházejí pouze **mateřské školy**, jejichž **zřizovatelem** jsou jednotlivé **obce**. Ve zkoumaném období zde nebyla v provozu žádná MŠ, jejímž zřizovatelem by byla jiná instituce nežli obec. Z Grafu 4 je zřejmé, že počet dětí navštěvujících mateřské školy v ORP Kravaře mezi šk. roky 2011/2012 a 2012/2013 dosáhl svého maxima a nyní je spíše predikován mírný úbytek, a to v kontextu s demografickou situací.

Graf 4 Počty dětí v MŠ podle zřizovatele

Zdroj: MŠMT, vlastní šetření – výroční zprávy.

MŠ v ORP

Tabulka 44 MŠ zřizované obcí

šk. rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	9	3	29	721	59,7	12,1	24,9	80,1
2011/2012	9	3	29	706	57,9	12,2	24,3	78,4
2010/2011	9	3	28	678	57,2	11,9	24,2	75,3
2009/2010	9	3	28	662	49,0	13,5	23,6	73,6
2008/2009	9	3	27	621	47,8	13,0	23,0	69,0
2007/2008	9	3	23	570	45,5	12,5	24,8	63,3
2006/2007	9	3	23	562	44,2	12,7	24,4	62,4
2005/2006	9	3	24	569	44,9	12,7	23,7	63,2

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2014.

Na území ORP Kravaře se nenachází **žádná soukromá** ani **církevní mateřská škola**, tyto údaje tedy neuvádíme.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

Tabulka 45 Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP Kravaře zřizované obcemi

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	53	6,7	13%
2011/2012	53	4,9	9%
2010/2011	50,3	6,9	14%
2009/2010	36,3	2,3	6%
2008/2009	46,2	1,6	3%
2007/2008	43,9	1,6	4%
2006/2007	43,2	1	2%
2005/2006	44,9	0	0%

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2013.

Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Tabulka 46 MŠ v ORP Kravaře v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa
Celkem		752	721	31
MŠ Bolatice	Bolatice	170	169	1
MŠ Chuchelná	Chuchelná	65	53	12
MŠ Kobeřice	Kobeřice	115	115	0
MŠ Kravaře – Kouty	Kravaře	68	68	0
MŠ Petra z Kravař	Kravaře	130	130	0
MŠ Rohov	Rohov	28	25	3
MŠ Strahovice	Strahovice	28	28	0
MŠ Sudice	Sudice	36	28	8
MŠ Strahovice	Štěpánkovice	112	105	7

Zdroj: Výkazy MŠMT a výroční zprávy, 2014.

Z tabulky vyplývá **vysoká naplněnost mateřských škol** v obcích ORP Kravaře. V některých případech lze dokonce jednoznačně hovořit o jejich **nedostatečné kapacitě**. Konkrétně se jedná o obce *Bolatice*, *Kobeřice*, *Kravaře*, *Strahovice* a *Rohov*. V ORP se nachází mateřské školy v osmi z 9 obcí, z toho v **5 případech** jsou jejich **kapacity plně** či **téměř zcela využity**. Jak jsme již uvedli dříve, MŠ ani ZŠ se nenachází v obci Třebom. Občané Třebomi využívají především ZŠ a MŠ v Sudicích či MŠ v Rohově a dalších obcích.

Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Tabulka 47 Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP Kravaře

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet dětí / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	752	31	96%
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018		----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023		----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	738	14	98%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	725	27	96%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	690	62	92%

Zdroj: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2012, vlastní zpracování.

U **predikce vývoje** počtu dětí v ZŠ na území SO ORP Kravaře vycházíme ze skutečného stavu v roce 2013. Predikce vývoje v ORP počítá s daty poskytnutými odborem školství v Kravařích. Lze však také použít predikci vývoje v oblasti vzdělávání v Moravskoslezském kraji, který uvádí data do roku 2017.

I přesto, že v současné době je značný rozdíl mezi obcemi ORP Kravaře např. ve srovnání s okresem Opava - kapacita předškolních zařízení v ORP nedostačuje zájmu - předpokládá se, že po odeznění populační vlny se **rozdíl** mezi ORP Kravaře a Moravskoslezským krajem **bude snižovat**. Tudíž je možné použít také data pro MSK. U počtu žáků v mateřských školách v ORP Kravaře se předpokládá (v rámci celého ORP a nikoliv jednotlivých obcí) **pozvolný pokles žáků** - spojitost s nižší natalitou. V některých obcích bude ovšem i nadále možno zaznamenat **stávající** či **rostoucí tendenci**, a to především ve spojitosti s výstavbou a migrací.

3.1.2.4 Zařízení jeslového typu a další institucionální formy

Tabulka 48 Jesle a další institucionální formy předškolního vzdělávání v ORP Kravaře

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	volných míst (k 31.12.2013)
		od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem				47	64
Bolatice	Rodinné centrum Ježeček	6	60	12	12
Bolatice	Rodinné centrum Myška	2	48	10	12
Štěpánkovice	Rodinné centrum Myška	2	48	10	20
Kobeřice	Rodinné centrum Myška	2	48	15	20

Zdroj: Vlastní šetření – dotazování u provozovatelů, 2014.

Na území ORP Kravaře funguje několik **zařízení předškolní péče** - jedná se o **mateřská** či **rodinná centra**. Zřizovateli a provozovateli jsou soukromé osoby, avšak obce, vzhledem k omezené kapacitě mateřských škol a také s ohledem na podporu rodin s dětmi, tato centra finančně podporují. Výše příspěvků je individuální.

RC Ježeček – kapacita zařízení byla upřesněna takto: Maminkám s dětmi je volně k dispozici herna pro děti, dále je také možné vytvořit dětskou skupinu pro 12 dětí. V odpoledních hodinách jsou organizovány aktivity hlavně pro předškolní děti, např. angličtina ve spolupráci s HELEN DORON z Opavy, výtvarný kroužek, taneční kroužek, studio předškolák, skupinová logopedie. Během letních prázdnin jsou organizovány příměstské tábory pro děti od 4 let.

RC Myška – Rodinné centrum Myška má pobočky v Bolaticích, Kobeřicích a Štěpánkovicích. Děti v rodinném centru jsou rozděleny do skupin, jejichž kapacita je pro každé centrum rozdílná. V jednotlivých obcích se RC liší kapacitou dětských skupin a frekvencí. RC Myška Bolatice – 15 dětí ve skupině, 6x týdně; RC Myška Kobeřice – 10 dětí ve skupině, 4x týdně; RC Myška Štěpánkovice – 10 dětí ve skupině, 4x týdně. Počet volných míst k 31. 12. 2013 byla u RC Myška v jednotlivých obcích – Bolatice – 20 dětí do všech 6 skupin; Kobeřice – 20 dětí, do všech 4 skupin; Štěpánkovice – 12 dětí do všech 4 skupin. V některých případech je uváděno namísto Rodinného centra Myška Rodinné centrum Skřítek, jedná se ovšem o tatáž zařízení.

3.1.2.5 Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Školní družiny a školní kluby v ORP Kravaře

Pokud sumarizujeme údaje o školních družinách a klubech v ORP Kravaře mezi lety 2005-2013, lze z tabulek vyčíst, že tato zařízení v naprosté většině navštěvují děti docházející do prvního stupně základní školy; žáky druhého stupně, pokud vůbec, objevíme v řádech jednotek. **Školní družiny** se nacházejí ve všech **osmi základních školách** v ORP Kravaře. Co do počtu žáků vidíme poměrně znatelný rozdíl v počtu docházejících žáků mezi lety **2005-2013**, kdy je viditelný **nárůst o 84 dětí**. Také **počet oddělení** se v tomto období zvýšil z **13** (mezi školními roky 2005/2006 - 2009/2010) na **14** (mezi školními roky 2010/2011 - 2011/2012), ve školním roce 2012/2013 pak dosáhl počet oddělení svého dosavadního maxima 16 oddělení.

Tabulka 49 Školní družiny a školní kluby v ORP Kravaře

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	Celkem
2012/2013				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	16	409	1	410
Církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	16	409	1	410
2011/2012				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	14	365	7	372
Církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	14	365	7	372
2010/2011				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	14	367	2	369
Církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	14	367	2	369
2009/2010				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	13	333	0	333
Církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	13	333	0	333
2008/2009				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	13	335	0	335
Církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	13	335	0	335
2007/2008				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	13	325	9	334
Církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	13	325	9	334

2006/2007				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	13	328	9	337
Církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	13	328	9	337
2005/2006				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	13	315	11	326
Církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	13	315	11	326

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2014.

Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

Tabulka 50 Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP Kravaře

ŠK a ŠD zřizované	Vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	Interní		Externí	Interní		Externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
Krajem	0	0	0	0	0	0
Obcemi	16	16	0	0	0	0
Církví	0	0	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0	0	0
Celkem	16	16	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2014.

V rámci SO ORP Kravaře fungují pouze školní družiny a kluby zřizované obcemi. Ve školním roce 2012/2013 bylo v těchto zařízeních **16 interních vychovatelů**, všechny z nich byly ženy. Externí vychovatele, stejně jako ostatní nepedagogické pracovníky, ať už interní či externí, ve školních družinách nenalezneme.

Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Tabulka 51 Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP Kravaře

Název obce	z toho zřizovaných		
	Krajem	Obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Bolatice	0	0	0
Chuchelná	0	0	0
Kobeřice	0	0	0
Kravaře	0	1	0
Rohov	0	0	0
Strahovice	0	0	0
Sudice	0	0	0
Štěpánkovice	0	0	0
Třebom	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2014.

Základní umělecká škola Ivo Žídka se sídlem v Kravařích má na území ORP ještě další **4 pobočky**, a to v Bolaticích, Kobeřicích, Štěpánkovcích a Strahovicích. ZUŠ Ivo Žídka poskytuje svým (potenciálním) žákům možnost získat umělecké vzdělání nejen v oboru hudebním, ale také výtvarném a tanečním.

Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

Tabulka 52 Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP Kravaře

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
Celkem	17	14,5
Bolatice	0	0
Chuchelná	0	0
Kobeřice	0	0
Kravaře	17	14,5
Rohov	0	0
Strahovice	0	0
Sudice	0	0
Štěpánkovice	0	0
Třebom	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT.

V ORP Kravaře působí **ZUŠ Ivo Žídka v Kravařích** s pobočkami v dalších obcích. Pokud budeme pro potřeby tabulky vycházet z výkazu ÚIV P1-04 zjistíme, že ZUŠ má **17 pracovníků**. Aktuálně však ZUŠ Kravaře ve své webové prezentaci uvádí počet zaměstnanců **19**.

Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Tabulka 53 Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP Kravaře

Název obce	z toho zřizovaných		
	Krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Bolatice	0	0	0
Chuchelná	0	0	0
Kobeřice	0	0	0
Kravaře	0	1	0
Rohov	0	0	0
Strahovice	0	0	0
Sudice	0	0	0
Štěpánkovice	0	0	0
Třebom	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2014.

V ORP Kravaře dle všech uvedených zdrojů působí pouze **jedno CVČ**, a to v Kravařích. Je však potřeba zdůraznit, že zde působí velké **množství organizací a spolků**, které se zaměřují na trávení volného času mládeže a zájmovou činnost. Více informací o této oblasti uvádíme v závěru této kapitoly.

SVČ zřizované obcemi v ORP

Tabulka 54 SVČ zřizované obcemi v ORP Kravaře

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
Kravaře	55	591	67	37	695
Bolatice	0	0	0	0	0
Chuchelná	0	0	0	0	0
Kobeřice	0	0	0	0	0
Kravaře	55	591	67	37	695
Rohov	0	0	0	0	0
Strahovice	0	0	0	0	0
Sudice	0	0	0	0	0
Štěpánkovice	0	0	0	0	0
Třebom	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2014.

Středisko volného času v ORP Kravařích je zastoupeno **CVČ Kravaře**.

Údaje o pracovnících SVČ v ORP

Tabulka 55 Údaje o pracovnících SVČ v ORP Kravaře

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	Interní		Externí	celkem	Interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
Celkem	35	4	3,6	31	4	3	1,7	1
Bolatice	0	0	0	0	0	0	0	0
Chuchelná	0	0	0	0	0	0	0	0
Kobeřice	0	0	0	0	0	0	0	0
Kravaře	35	4	3,6	31	4	3	1,7	1
Rohov	0	0	0	0	0	0	0	0
Strahovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Sudice	0	0	0	0	0	0	0	0
Štěpánkovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Třebom	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2014.

Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

Tabulka 56 Školní jídelny zřizované obcemi v ORP Kravaře

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		Celkem pravidelně stravovaných
			MŠ	ZŠ	
Celkem	15	2560	693	1341	2591
Bolatice	2	594	169	300	566+28
Chuchelná	2	237	53	122	178+59
Kobeřice	2	459	115	266	330+129
Kravaře	4	656	198	345	76+362+145+73
Rohov	0	28	25	0	28
Strahovice	1	100	28	48	100
Sudice	3	104	0	65	15+28+77
Štěpánkovice	1	382	105	195	382
Třebom	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření – dotazování u provozovatelů, 2014.

Pozn.: Školní jídelna v Sudicích má 3 výdejny – MŠ Sudice, MŠ Rohov a ZŠ Sudice, počty strávníků uvedeny v tabulce výše.

V ORP Kravaře se nachází **7 školních jídelen** a **8 výdejů**. Zdroje dat dle výkazů MŠMT doplňujeme počty pravidelně stravovaných v jednotlivých zařízeních. Seznam školních jídelen v ORP Kravaře: Komenského 186 **Chuchelná**; Strahovice 205**Strahovice**; Školní 568 **Kobeřice**; Komenského 14 **Kravaře**; Zahradní 10 **Štěpánkovice**; Hlavní 78 **Sudice**; Luční 325 **Bolatice**. Seznam školních jídelen - výdejna v ORP Kravaře: Hlučínská 189 **Kravaře – Kouty**; Slezská 86 **Kobeřice**; **Rohov** 51 **Sudice**; Hlavní 78 **Sudice**; Petra z Kravař 9 **Kravaře**; Bolatická 9 **Kravaře – Kouty**; Komenského 300 **Chuchelná**; Hlavní 25 **Bolatice-Borová**. Doplňme, že u strážníků jídelen se nejedná pouze o zaměstnance a žáky škol, ale také o ostatní občany. V naprosté většině obcí funguje např. rozvoz jídel pro občany obce, který je hojně využíván převážně seniory. Údaje uvedené v tabulce dle výkazu MŠMT za rok 2012.

Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

Tabulka 57 Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP Kravaře

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	0	0
obcemi	61	41,5
církví	0	0
soukromé	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2014.

V ORP Kravaře jsou **školní jídelny** provozovány **pouze obcemi**, jež jsou jejich zřizovateli společně se ZŠ či MŠ.

3.1.2.6 Financování

Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

Tabulka 58 Celkové provozní výdaje v ORP Kravaře na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v Kč

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	13 825 000	15 970 000	17 823 000	17 949 000	18 189 000	17 670 000	19 267 000	19 038 000
ZŠ (jen 1. stupeň)	800 000	981 000	984 000	1 372 000	1 278 000	1 258 000	1 371 000	1 292 000
MŠ	2 325 000	2 562 000	2 375 000	3 427 000	4 015 000	3 295 000	3 608 000	2 975 000
Jiné	4 502 000	3 569 000	4 634 000	7 880 000	7 772 000	7 357 000	6 626 000	5 928 000
Celkem	21 451 000	23 083 000	25 816 000	30 628 000	31 254 000	29 579 000	30 871 000	29 232 000

Zdroj: MFČR: ÚFIS a vlastní šetření, 2014 (zaokrouhleno na tis. Kč).

V SO ORP Kravaře existují pouze **vzdělávací instituce zřizované obcemi**. Bylo provedeno vlastní šetření zaměřené na oblast vzdělávání (včetně části provozní výdaje). Údaje o financování jsme obdrželi z naprosté většiny institucí v ORP. V případech, kdy data nebyla poskytnuta, jsme použili jak Metodické upřesnění č. 3, tak údaje ze systémů ÚFIS, resp. ARIS (k doplnění údajů za obce). Tento způsob se ukázal jako nejpřesnější. V případě ZUŠ a SVČ (část jiné) byla použita data SMO (MF za ORP). U údajů za ORP se objevuje nesrovnalost - většina základních a mateřských škol působí jako sloučené organizace. V některých případech tyto subjekty rozlišují výdaje na MŠ a ZŠ, avšak v naprosté většině tomu tak není. Navíc existuje sloučený subjekt (ZŠ a MŠ Strahovice), kde je pouze 1 stupeň. Proto v případech, kde to bylo možné, došlo k rozdělení výdajů mezi ZŠ a MŠ, jinak byly výdaje zařazeny pouze do části ZŠ. Tabulku dle jednotlivých školských subjektů v ORP Kravaře uvádíme v části 3.1.3. c) Další potřebné analýzy – Tabulka 63 – Tabulka 66. Pro ZUŠ a SVČ (kategorie "Jiné") byla použita agregovaná data MF poskytnuta SMO.

Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v KČ

Tabulka 59 Finanční prostředky poskytnuté ze SR na výdaje ve školství v ORP Kravaře v KČ

Rok		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem		62 109 000	65 627 000	68 155 000	71 171 000	76 099 000	73 501 000	77 155 000	81 194 000
z toho	platy	61 852 000	65 316 000	67 775 000	70 598 000	75 436 000	72 748 000	75 734 000	79 481 000
	ostatní osobní náklady	257 000	311 000	380 000	573 000	663 000	753 200	1 421 000	1 713 000
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje		24 334 000	25 713 000	26 703 000	25 978 000	27 776 000	26 828 000	28 161 000	29 636 000
neinvestiční výdaje celkem		86 443 000	91 340 000	94 858 000	97 149 000	103 875 000	100 329 000	105 316 000	110 830 000

Zdroj: MFČR: ÚFIS a vlastní šetření – dotazování u škol, 2014 (zaokrouhleno na tis. Kč).

S žádostí o informace ohledně **mzdových prostředků na vzdělávání** v letech 2006-2013 v ORP Kravaře bylo prostřednictvím odboru školství MěÚ Kravaře osloveno všech **13 subjektů** (včetně SVČ a ZUŠ). Nekompletní údaje poskytly dvě instituce (nebyla vyplněna všechna období), tři pak neposkytly žádná data. Z tohoto důvodu bylo v nezbytně nutných případech přistoupeno k náhradnímu řešení - použita data z ÚFIS/ARIS. Zde však v naprosté většině nejsou prostředky na platy a OON, a to jak v rozvahách, tak v účtech zisků a ztrát za jednotlivá období. Přesto se jedná o nejpřesnější údaje za ORP, které mají, s ohledem na naše další potřeby, větší vypovídající hodnotu než agregovaná data MŠMT. Data za rok 2013 nejsou kompletní a v době zpracovávání analýzy je nebylo možné získat ani z ÚFIS/ARIS. Pro přehlednost uvádíme údaje za jednotlivé vzdělávací instituce níže v části 3.1.3. c) Další potřebné analýzy – Tabulka 63 - Tabulka 66.

Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

Tabulka 60 Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP Kravaře

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	22 157 000	41 947	461
základní školy	69 980 000	53 127	584
stravování MŠ, ZŠ	7 476 000	3 986	44
školní družiny a kluby	3 419 000	11 383	125
základní umělecké školy	6 476 000	18 000	19
využití volného času	1 852 000	3 637	40
celkem použité finanční prostředky	111 360 000	132 080	1 273

Zdroj: MFČR: ÚFIS a vlastní šetření – dotazování u škol, 2014 (zaokrouhleno na tis. Kč, ONIV – skutečná hodnota).

S žádostí o informace ohledně **přímých nákladů** na vzdělání v roce 2013 v ORP Kravaře bylo prostřednictvím odboru školství MěÚ Kravaře osloveno všech **13 subjektů** (včetně SVČ a ZUŠ). Požadovaná data však nebyla čtyřmi subjekty poskytnuta. V uvedených případech byl jako zdroj přímých nákladů na vzdělání použit údaj z ÚFIS. Zde však není možné rozlišit částku pro ZŠ, MŠ či

školní jídelnu. Tento fakt se projevuje především u ZŠ a MŠ Sudice a Štěpánkovice, kde přímé náklady na vzdělání byly zahrnuty pouze do kategorie ZŠ. U všech čtyř subjektů pak nejsou rozlišovány náklady na stravování. Celkové náklady na jednotku výkonu byly vypočteny jako podíl přímých nákladů na počet žáků, ONIV pak jako 1,5 % přímých nákladů na žáka. CVČ Kravaře nekalkuluje s náklady na jednotku výkonu, ale s přepočtem na žákohodiny.

Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

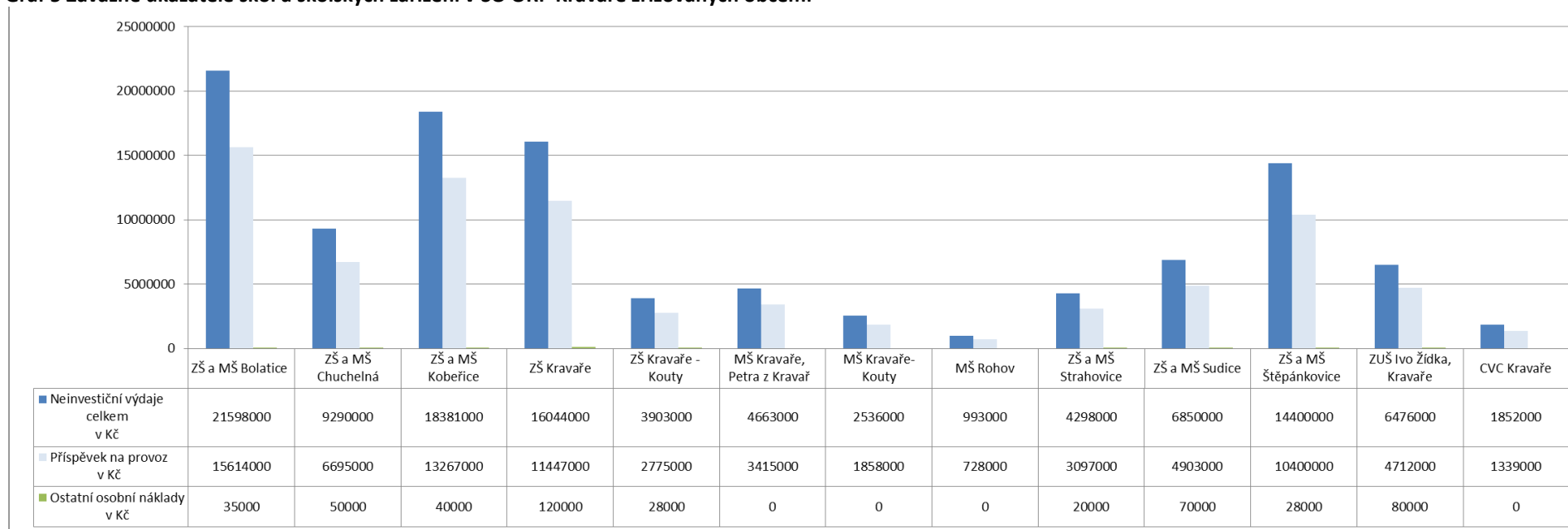
Tabulka 61 Financování dle RUD v obcích ORP Kravaře v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	14 584 000	23 809 000
Bolatice	2 976 000	3 442 000
Chuchelná	1 224 000	2 832 000
Kobeřice	2 776 000	4 819 000
Kravaře	3 928 000	5 569 000
Rohov	200 000	558 000
Strahovice	456 000	671 000
Sudice	952 000	1 387 000
Štěpánkovice	2 072 000	4 531 000
Třebom	0	0

Zdroj: MFČR, prostřednictvím SMO 2014 (zaokrouhleno).

Tabulka porovnává příjmy, resp. výdaje na vzdělávání v obcích ORP Kravaře. Data "Finanční prostředky z RUD" vychází z upřesňujícího pokynu školství ohledně výpočtu příspěvku dle RUD. **Celkové skutečné náklady** vycházejí z jednotlivých rozpočtů obcí (účetní rozvahy za rok 2012) u každé z obcí, podle účetní položky 3113. U obce Rohov je v případě příspěvku dle RUD uvažováno s počtem žáků v MŠ. Další podrobnosti rozpracováváme níže v části 3.1.3. c) Další potřebné analýzy – Tabulka 63 - Tabulka 66.

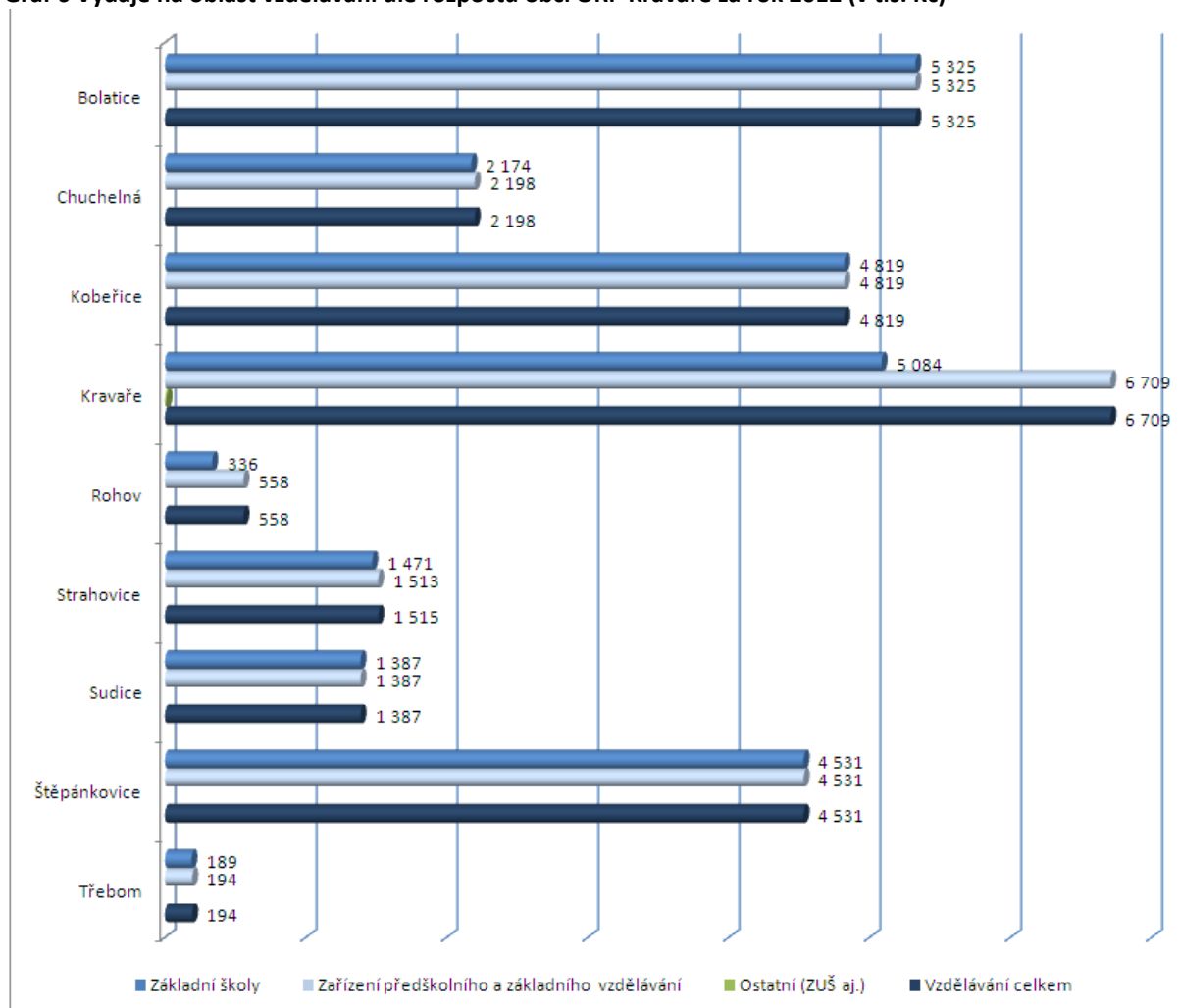
Graf 5 Závazné ukazatele škol a školských zařízení v SO ORP Kravaře zřizovaných obcemi

Zdroj: MF: ÚFIS a vlastní šetření, 2014.

Výše uvedený graf uvádí celkově vynaložené finanční prostředky dle jejich způsobu užití za školní rok 2012/2013 v jednotlivých vzdělávacích institucích ve všech obcích SO ORP Kravaře, a to včetně základní umělecké školy a centra volného času.

Graf 6 Výdaje na oblast vzdělávání dle rozpočtů obcí ORP Kravaře za rok 2012 (v tis. Kč)

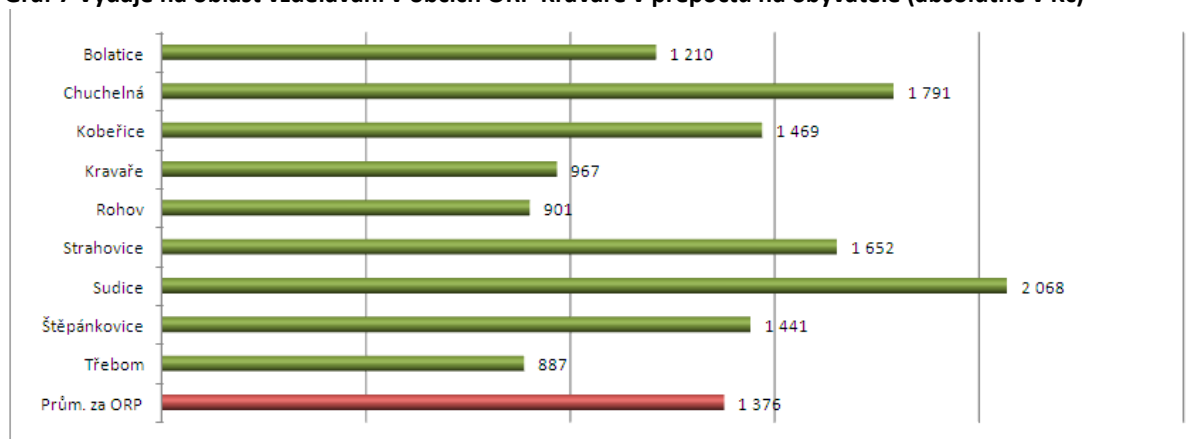

Zdroj: MF: ÚFIS a vlastní šetření, 2014 (zaokrouhleno).

Jelikož obce v ORP Kravaře jsou jediným zřizovatelem mateřských a základních škol v území, ale také jediným zřizovatelem základní umělecké školy a střediska volného času, je zcela zřejmé, že jejich provoz jistou měrou zatěžuje jejich rozpočty. Výše uvedený graf znázorňuje, jak velkou částku na oblast vzdělávání každá obec ze svého rozpočtu v roce 2012 vynaložila a umožňuje tak přistoupit k jejich vzájemné komparaci.

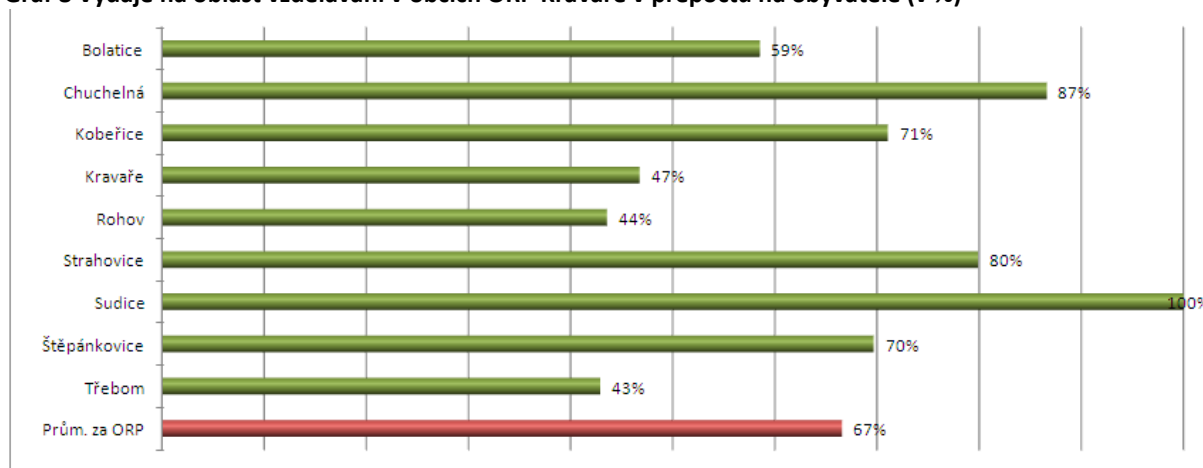
Zatímco předcházející graf 6 znázorňoval absolutní výdaje na vzdělávání v obcích SO ORP Kravaře v roce 2012 v tis. Kč, Graf 7 – Graf 9 tyto náklady přepočítává na obyvatele obce, a to jak absolutně (v Kč), tak relativně (v %). Pro názornější srovnání je zde doplněna průměrná hodnota za ORP, pro každou z obcí je tak velmi snadno zjistitelné, zda v roce 2012 vynaložila více či méně prostředků na vzdělávání než její sousedé.

Graf 7 Výdaje na oblast vzdělávání v obcích ORP Kravaře v přepočtu na obyvatele (absolutně v Kč)

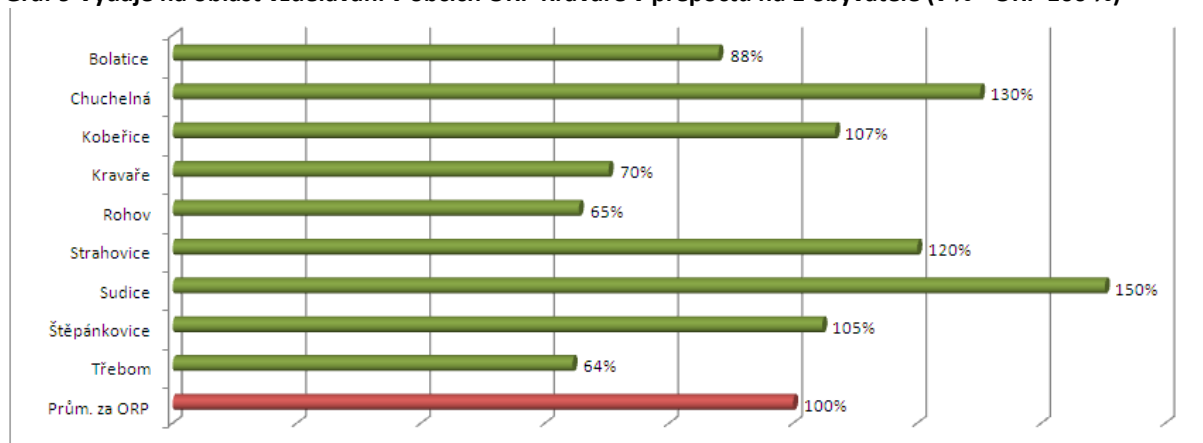
Zdroj: MF: ÚFIS a vlastní šetření, 2014 (zaokrouhleno).

Graf 8 Výdaje na oblast vzdělávání v obcích ORP Kravaře v přepočtu na obyvatele (v %)

Zdroj: MF: ÚFIS a vlastní šetření, 2014.

Graf 9 Výdaje na oblast vzdělávání v obcích ORP Kravaře v přepočtu na 1 obyvatele (v % - ORP 100 %)

Zdroj: MF: ÚFIS a vlastní šetření, 2014.

3.1.2.6.1 *Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023*

V posledních letech probíhaly rekonstrukce všech ZŠ v ORP Kravaře. S ohledem na nedostatečnou kapacitu mateřských škol je v obci **Bolatice** (část Borová) plánována výstavba nové budovy MŠ s kapacitou 25 dětí. Investice je odhadována na 4 mil. Kč.

3.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	Profesionální a empatický přístup ze strany pedagogických pracovníků vůči dětem i rodičům; moderní vybavení škol a školských zařízení a vhodné prostory k výuce; moderně vybavené venkovní prostory určené k hraní nebo sportování; zajištění kvalitní výuky; široký výběr zájmových kroužků; interaktivní forma vzdělávání také ve školních družinách; zajištění bezpečné cesty do školy a MŠ; dobrá dostupnost; bohatý program (návštěva kouzelníka v MŠ, divadlo v MŠ, planetárium, výlety - MŠ i ZŠ.) s minimálním zatížením rodinného rozpočtu; vysoká úroveň poradenství; kvalitní strava za nízkou cenu; speciální pedagogové (např. logopedové) v každé MŠ; doučování žáků se specifickými potřebami; dostatečná informovanost rodičů ze strany ZŠ a MŠ; osvojení si základních sociálních návyků a dovedností dětí.	Neochota rodičů zapojovat se do aktivit školy; přehnané požadavky na provozní dobu MŠ, případně školních družin; zkreslená představa rodičů o funkci školy a MŠ - nahrazování výchovy v rodině - přenesení zodpovědnosti a výchovy na pedagogy; neakceptování doporučení pedagogických pracovníků ze strany rodičů; psaní petic a stížností v případě nevyhovujícího stavu především v MŠ; přednost vlastních zájmů rodičů před zájmy dítěte - neúměrně dlouho trávená doba dětí v MŠ (o mnoho déle, než je pracovní doba rodičů) - MŠ jako "odložiště" dětí.	Prostřednictvím MŠ, ZŠ či obce.	Nastavení vhodného způsobu komunikace - odstranění komunikačních šumů; motivace rodičů k zapojení do aktivit školy; empatický a vstřícný přístup ze strany pedagogů; zdůraznění a objasnění role rodiny a interakce dítěte-rodice, především v nízkém věku dítěte.

Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	Spravedlivý přístup při zápisu (přijetí) dětí do MŠ a dostatečná kapacita tříd (nejen mateřských, ale také základních škol); dostatečná blízkost ZŠ a MŠ; výuka na vysoké úrovni a odpovídající vybavení; možnost výběru z širokého výběru zájmových kroužků.	Přehnané požadavky na provozní dobu MŠ, případně školních družin; Psaní petic a stížností v případě nevyhovujícího stavu především v MŠ.	Prostřednictvím MŠ, ZŠ či obce.	Zajištění dostatečné kapacity a umístění dětí všech žadatelů; spolupráce s obcí při řešení situací v oblasti školství.
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	Děti v MŠ: velké množství hraček a her, především nových, které znají z reklam; kamarádské prostředí, mateřský přístup učitelk; Děti ZŠ: přístup na PC a na internet o přestávkách; možnost sportovního vyžití; atraktivní způsob výuky; moderní vybavení a uplatňování nových technologií ve výuce; škola hrou především na nižších stupních; přístup na internet z vlastních zařízení.	Šikanování a rostoucí míra agrese nejen vůči dětem navzájem, ale i směrem k pedagogům (také v MŠ); užívání návykových látek; úrazy během tělesné výchovy, o přestávkách, případně během pěstitelských či laboratorních pracích; nekvalitní příprava žáků k přijímacím zkouškám na střední školy a případné nepřijetí v důsledku této nedostatečné přípravy.	Osobní kontakt s vyučujícími, schránka důvěry.	Dbát na různé formy prevence přitažlivou formou, která děti přesvědčí, že toto chování je špatné; předcházení úrazů- vhodná forma poučení; možnost dětí vyjádřit se k různým problémům a změnám - interpretovat vlastní požadavky.
Pedagogové a další zaměstnanci	Dobrý pracovní kolektiv a vstřícné vedení školy; adekvátní finanční ohodnocení; možnost dalšího vzdělávání; vhodné prostředí k výkonu pedagogické činnosti - kvalitní vybavení a pomůcky k výuce.	Nucený odchod nekvalifikovaných pedagogů; stávky a petice na podporu zvýšení finančního ohodnocení; přílišná administrativa a hrozící legislativní změny.	Standardní	Aktivní přístup k řešení problémů v rámci MŠ a ZŠ; čerpání inspirace dobré praxe u nás i v zahraničí; kvalitní spolupráce s obcí.
Představitel obce, která má ZŠ, MŠ	Vstřícnost směrem k vlastním občanům - uspokojení jejich potřeb, zároveň snaha o optimalizaci výdajů na běžný provoz a investice; dobré vztahy s vedením škol.	Nedostatek finančních prostředků na běžnou činnost i investice; zhoršení dopravní obslužnosti; nevhodně nastavený způsob komunikace mezi obcí a vedením MŠ a ZŠ; hrozba legislativních změn.	Pravidelná setkání představitelů škol a obcí.	Aplikace principů meziobecní spolupráce v oblasti školství; přejímání modelů ze zahraničí; vytvoření standardů.
Představitel obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	Zajištění dopravy pro žáky do škol v přilehlých obcích; minimalizace, případně absence nákladů na provoz škol v okolních obcích; spolupráce při řešení problémů s obcí provozující školské zařízení.	Nedostatek finančních prostředků; zhoršení dopravní obslužnosti; nemožnost dosáhnout konsensu na dalším postupu.	Společná setkání dotčených představitelů obce i školy.	Aplikace principů meziobecní spolupráce v oblasti školství.
Ostatní zřizovatelé	Zájem o nabízené služby	Nezájem ze strany	Jednání se	Rozšíření povědomí o

(mimo obce)	ze strany rodičů; získání podpory z veřejných zdrojů; podpora ze strany obce; vhodné personální obsazení.	občanů; nedostatek finančních zdrojů na provoz a případné investice; nedostatek kvalifikovaných pracovníků.	zástupci obcí i dalšími školskými subjekty.	nabízených službách prostřednictvím inzerce či webových stránek obcí; zajímavá koncepce pro obec a občany obce.
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, aj.)	Kvalitní výuka; reprezentativní prostory; efektivní využití peněžních prostředků v případě sponzorů.	Odchod tradičních sponzorů; snížení sponzorských darů; obtížné nalézání nových sponzorů; neochota aktivně se podílet na činnosti školy v případě SRPŠ.	Standardní	Vhodná motivace a příslib dobré propagace sponzorů.
Představitelé	Vhodné rozprostření vzdělávací sítě na celém území ORP; zajištění vysoké úrovně vzdělávání žáků.	Nejednotná představa představitelů obcí ohledně fungování škol a jejich dalšího směřování; nenalezení konsensu; špatná komunikace mezi zástupci obcí.	Společná setkání	Vytvoření školské koncepce na principech meziobecní spolupráce a možné společné čerpání finančních prostředků z evropských fondů.
Obcí SO ORP				
Stát	Efektivní čerpání finančních prostředků z veřejných zdrojů; stálá a ucelená koncepce vzdělávání; vysoká úroveň personálního i materiálního zajištění; spolupráce při tvorbě strategických dokumentů na nižších úrovních.	Náhlé legislativní změny; omezené možnosti financování ze státního rozpočtu; plošný odliv pedagogů do lukrativnějších odvětví.	Standardizovaná a pravidelná komunikace na všech úrovních.	Pravidelná kontrola nad kvalitou výuky i nad využíváním finančních zdrojů; pravidelná aktualizace koncepce vzdělávání s ohledem na aktuální potřeby; tvorba vhodných výzev pro oblast školství s ohledem na čerpání prostředků z evropských fondů.
Média	Aktuální a atraktivní témata pro čtenáře, která zajišťují zvýšený prodej titulů; informování o některých závažných situacích - splnění služby veřejnosti.	Špatný mediální obraz jednotlivých škol a obcí jako zřizovatelů.	Udržování kontaktu s médii.	Především jde o to vycházet médiím, která jednotlivá školy oslovují, vstříc, projevít ochotu při poskytování informací. Dále by se vedení škol mělo snažit na jednu stranu nezatajovat důležitá fakta (byť tato mohou být i negativní), na stranu druhou by mělo primárně usilovat o zveřejnění zejména pozitivních situací a událostí, které se odehrály a podat je takovým zajímavým způsobem, na jehož základě se konkrétní médium rozhodne zařadit toto téma do své agendy (setting).

Zdroj: Vlastní zpracování.

Primárním požadavkem rodičů dětí, ať těch, které již navštěvují či teprve budou mateřskou nebo základní školu navštěvovat, je blízká dostupnost, vyhovující kapacita, moderní vybavení a služby odpovídající současným standardům (mimoškolní aktivity, jazyková výuka již od raného dětství, individuální přístup apod.). V případě mateřských škol pak svou roli jistě hraje také nízká cena za pobyt dítěte. Na druhou stranu se v poslední době u rodičů vyskytují neadekvátní požadavky, jako

jsou především učení základním sociálním dovednostem a přejímání výchovné funkce rodiny. Více se tento jev vyskytuje v mateřských školách, kde by někteří rodiče uvítali delší, resp. neúměrně dlouhý provoz – školka plní roli „odkladiště dětí“ na dobu delší, než je nezbytné. Rodiče navíc neprojevují ochotu zapojovat se do dění v základních školách, v mateřských je trend opačný. K dalším požadavkům patří zajištění bezpečí při cestě do školy a zpět, a to zejména u mladších žáků na základních školách. Požadavkem dětí jsou především nové a moderní hračky (v případě MŠ) a využívání moderních informačních technologií ve výuce na ZŠ, potažmo zajištění nepřetržitého přístupu k internetu v areálu např. formou bezdrátové sítě, celkově nové (moderní) vybavení interiéru. Rizikem u dětí je rostoucí agrese již od raného věku a šikana nejen v rámci vlastního kolektivu, ale i vůči pedagogům. Dále možnost úrazů v průběhu výuky, neochota připravovat se na vyučování, která může v konečném důsledku vést až k problémům při hledání dalšího (i pracovního) uplatnění. Řešení není snadné, avšak individuální přístup a spolupráce rodina-škola by jej mělo pomoci nalézt. Ze strany vyučujících plynou očekávání jak k žákům, tak k samotnému pracovnímu kolektivu a pracovnímu prostředí. Významnou roli zastává také finanční ohodnocení či možnost dalšího sebevzdělávání. Možnost odlivu kvalifikovaných či nucený odchod nekvalifikovaných pedagogů z odvětví stále přetrvává. Obce, ve kterých se mateřské a základní školy vyskytují, mají zájem na tom, aby poskytovaly kvalitní vzdělání v příjemném prostředí ke spokojenosti občanů, a to s ohledem na výši vynaložených prostředků z obecních rozpočtů. V těch obcích, kde školské instituce nejsou, to je především zajištění efektivního způsobu dopravy, nastolení vhodných podmínek spolupráce se školami mimo obec a pozbytí nutnosti finančního podílení se především na investičních akcích, kde je vhodné a žádoucí využívání dotačních titulů obdobným způsobem jako v minulosti. V rámci celého území ORP se pak primárně jedná o vhodné rozprostření školských zařízení (vytvoření stabilní sítě). V tomto případě lze říci, že je požadavek plněn.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	5	10	Pokračovat ve sdružených nákupech nejen energií v rámci e-aukcí; eliminace plýtvání energiemi, edukace dětí v MŠ a ZŠ - naučit se úsporám; stanovení norem a jejich dodržování.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	4	12	Využití národních zdrojů i evropských fondů; kvalitní sponzorská síť; udržení a opravy stávajícího vybavení; využívání místních řemeslníků, např. rodičů žáků (možnost lepší cenové nabídky);	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	1	5	5	Částečná krátkodobá kompenzace z rozpočtu zřizovatele – s tím, že vynaložené prostředky budou později navráceny.	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	3	3	V případě, že by taková situace čistě hypoteticky nastala (současné rozmístění je vyhovující), pak je možné tuto řešit na principech meziobecní spolupráce.	Obce daného území

Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	4	4	16	Sledování demografických trendů a přizpůsobování se jim. Zřizování nových tříd a podpora soukromých subjektů poskytujících předškolní péči ze strany obcí (v případě zvýšeného počtu dětí).	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	3	4	12	Okamžitá jednání zřizovatele s provozovatelem MHD, v přechodné době využívání obecních vozů k přepravě do sousedních obcí. Pokračování v jednání mezi dopravci a obcemi, jež jsou součástí dobrovolného svazku.	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	3	6	Motivace ze strany vedení dobrovolného svazku k meziobecní spolupráci.	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	2	5	10	Využití meziobecní spolupráce při jednáních s krajem.	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	3	4	12	Komunikace na všech úrovních a předcházení možným negativním změnám; upozorňování na negativní dopady ze strany škol.	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	2	4	8	Komunikace na všech úrovních a předcházení možným negativním změnám; upozorňování na negativní dopady ze strany škol.	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	1	4	4	Vzhledem k dokončené rekonstrukci téměř všech škol hodnotíme pravděpodobnost jako skutečně minimální; teoreticky bychom jako možné opatření ke snížení dopadu rizika uvedli efektivní čerpání národních dotačních titulů a prostředků z evropských fondů.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	2	3	6	Snaha o průběžnou modernizaci; efektivní čerpání národních dotačních titulů a prostředků z evropských fondů.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	3	6	Profesionálně připravené výběrové řízení pod vedením odborníků, znalců problematiky; klást důraz na výběr kvalitních členů vedení opět s akcentem na jejich komunikační, manažerské a řídicí schopnosti a dovednosti.	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Nízká kvalita výuky	2	4	8	Pravidelná kontrola ze strany zřizovatele a ČŠI; výběr kvalitních pedagogů, kteří kladou důraz na inovativní učení a mají zájem o své povolání a práci s dětmi.	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	1	5	5	Školy na území ORP mají svou tradici a dobré jméno mezi obyvateli, pravděpodobnost hodnotíme jako mizivou, spíše než nezájem ze strany rodičů zde hrozí eventuální pokles v důsledku klesající natality.	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	3	4	12	Omlazování pedagogického sboru ve smyslu dávat příležitost absolventům; zajištění ubytování pro mladé pedagogy ze strany obcí; podpora dalšího vzdělávání pedagogů nejen ze strany škol, ale také zřizovatele; meziobecní spolupráce jako efektivní omezení případné fluktuace.	Konkrétní ZŠ, MŠ

Zdroj: Vlastní zpracování.

Primárně všechny školy a jejich zřizovatelé musí řešit prostředky na provoz, potažmo investice. Rostoucí provozní náklady na provoz lze eliminovat např. sdruženými nákupy energií či vzděláváním vedoucím k eliminaci plýtváním u pedagogů i žáků. V případě investic se pak jako vhodný zdroj financování jeví především dotační tituly národního i nadnárodního charakteru. V minulosti již nastaly situace, kdy školy neměly dostatek financí na platy zaměstnanců a bylo přistoupeno k poskytnutí příspěvku ze strany zřizovatelů (obcí). V případě, že by tato situace v budoucnu nastala, je vhodné tento postup opětovně zvážit, příp. aplikovat. Rozmístění mateřských a základních škol je považováno za etablované a vyhovující. Stávající problém představují nedostačující kapacity mateřských škol v obcích ORP. Rozšíření kapacit, alespoň krátkodobě – nové třídy např. v jiných budovách, by jistě stálo za zvážení. Riziko představuje rušení spojů zajišťujících dopravu žáků z domovů do škol. Prostředkem k jeho eliminaci jsou pravidelná jednání buď zástupců dotčených obcí, nebo DSO s dopravci. Taktéž v případě neochoty ke spolupráci mezi obcemi hraje svou úlohu vhodný způsob motivace ze strany DSO a zdůrazňování jejich přínosů např. v rámci projektu meziobecní spolupráce na příkladech dobré praxe. Rovněž nevhodné reformy, změny legislativy a úpravy krajských normativů představují určité riziko. K upozornění na negativní dopady takovýchto kroků lze použít pravidelná jednání na všech úrovních, tedy obce – kraje, kraje – stát, jež mohou vést k přehodnocení změn. Technický stav budov i vybavení škol prošlo v posledních letech, také díky úspěšným žádostem o dotace z evropských fondů, modernizací. Riziko tedy bylo eliminováno. S ohledem na budoucnost je vhodné pokračovat v usilování o získání prostředků z dotačních titulů a snažit se o průběžnou obměnu vybavení. Problém představuje rovněž vhodné personální obsazení pedagogických pozic. Hrozí odchod jak stávajících kantorů mimo obor, tak (především) penzionování s ohledem na jejich věk. Vhodným řešením, jak předejít problému s nedostatkem kvalifikovaných vyučujících, je především dát příležitost absolventům. Kvalitu výuky i řízení škol lze zajistit primárně pečlivým výběrem vhodných pracovníků, sekundárně pak nastavením systému interní kontroly v rámci organizace a také prostřednictvím kontrol ze strany České školní inspekce.

c) Další potřebné analýzy

Tabulka 62 Predikce vývoje počtu dětí ve školských zařízeních v MSK do roku 2017

Vývoj celkového počtu dětí v mateřských školách v MSK										
Skutečnost						Odhad				
Školní rok	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17
Počet žáků	33 196	34 276	35 437	36 743	37 950	38 997	38 716	38 332	38 029	37 800
Vývoj celkového počtu žáků v základních školách v MSK										
Skutečnost						Odhad				
Školní rok	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17
Počet žáků	102 253	97 861	94 518	93 189	92 740	95 045	96 965	99 044	101 129	102 836
Vývoj počtu nově přijatých do 1. ročníků základních škol v MSK										
Skutečnost						Odhad				
Školní rok	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17
Počet žáků	10 912	11 122	11 071	11 040	11 650	11 971	12 928	12 987	12 823	12 666

Zdroj: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2012.

Dostupné z: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/sk/dz_msk_2012_fin_27_3.pdf.

Tabulka 63 Finanční analýza výdajů na oblast vzdělávání v obcích SO ORP Kravaře za rok 2012 (v tis. Kč)

Obec / č. úč. položky		Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rahov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třeborn	ORP Kravaře celkem
Paragraf	Položka	Výsledek od počátku roku 2012 v tis. Kč	Výsledek od počátku roku 2012 v tis. Kč	Výsledek od počátku roku 2012 v tis. Kč	Výsledek od počátku roku 2012 v tis. Kč	Výsledek od počátku roku 2012 v tis. Kč	Výsledek od počátku roku 2012 v tis. Kč	Výsledek od počátku roku 2012 v tis. Kč	Výsledek od počátku roku 2012 v tis. Kč	Výsledek od počátku roku 2012 v tis. Kč	Výsledek od počátku roku 2012 v tis. Kč
3111	5331				1565,6	220					1785,6
3111	5137		23,9								23,9
3111	5171						41,87				41,87
Součet za 3111 - Předšk. zařízení			23,9		1624,4	221,67	41,87			5,2	1917,04
3113	5137	3,6									3,6
3113	5139	2,87									2,87
3113	5141						123,35				123,35
3113	5159	1282,37									1282,37
3113	5166	20									20
3113	5169					31,73			46,68	34,02	112,43
3113	5171	417,22							521,43		938,65
3113	5321					304,22	193,45			154,98	652,65
3113	5331	2870	1800		3984		950	1 387,39	3418,44		13022,44
3113	5336	728,55	373,92	701,3	1100,31		204,22		544,65		3652,95
Součet za 3113 - Základní školy		5324,61	2173,92	4819,3	5084,31	335,95	1471,02	1387,39	4531,2	189	25316,7
Součet za 311 - Zař. předšk., základ.		5324,61	2197,82	4819,3	6708,71	557,62	1512,89	1387,39	4531,2	194,2	27233,74
Součet za 31 - Vzd. škol. sl.		5324,61	2197,82	4819,3	6708,71	557,62	1514,7	1387,39	4531,2	194,2	27235,55
3231	5331				12						12
Součet za 3231 - Zákl. uměl. školy					12						12
Součet za 323 - Zájmové studium					12						12
Součet za 32 - Vzdělávání a šk.					12						12

Zdroj: MFČR: ÚFIS a vlastní šetření, 2014.

Tabulka 64 Celkové provozní výdaje dle jednotlivých školských subjektů v OPR Kravaře

Data ze systému ÚFIS/ARIS									
Data ze SMO									

Název instituce	ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ a MŠ Bolatice	ZŠ (1. i 2. stupeň)	1 961 446	2 042 611	2 588 526	2 752 564	2 181 760	2 249 637	1 955 461	2 195 682
	MŠ	732 613	851 158	765 506	940 795	912 279	771 077	989 835	741 348
	Jiné	453 372	450 959	421 948	394 288	389 252	408 082	635 154	504 719
	celkem	3 147 431	3 344 728	3 775 980	4 087 647	3 483 291	3 428 796	3 580 450	3 441 749
ZŠ a MŠ Chuchelná	ZŠ (1. i 2. stupeň)	2 739 467	2 666 808	2 533 041	2 915 470	2 660 438	2 566 209	2 672 352	2 832 116
	celkem	2 739 467	2 666 808	2 533 041	2 915 470	2 660 438	2 566 209	2 672 352	2 832 116
ZŠ a MŠ Kobeřice	ZŠ (1. i 2. stupeň)	2 597 840	3 863 130	3 220 070	4 273 180	4 997 670	4 664 320	5 236 950	4 819 300
	celkem	2 597 840	3 863 130	3 220 070	4 273 180	4 997 670	4 664 320	5 236 950	4 819 300
ZŠ Kravaře	ZŠ (1. i 2. stupeň)	3 372 700	3 725 000	3 855 000	4 000 000	3 700 000	3 600 000	3 695 000	3 272 000
	celkem	3 372 700	3 725 000	3 855 000	4 000 000	3 700 000	3 600 000	3 695 000	3 272 000
ZŠ Kravaře-Kouty	ZŠ (jen 1. stupeň)	462 000	538 000	601 000	862 000	774 000	760 000	847 000	731 000
	celkem	462 000	538 000	601 000	862 000	774 000	760 000	847 000	731 000
MŠ Kravaře	MŠ	635 000	730 000	592 000	910 000	1 684 000	1 100 000	1 015 200	915 600
	celkem	635 000	730 000	592 000	910 000	1 684 000	1 100 000	1 015 200	915 600
MŠ Kravaře-Kouty	MŠ	327 000	325 000	350 000	798 000	566 000	700 000	800 000	650 000
	celkem	327 000	325 000	350 000	798 000	566 000	700 000	800 000	650 000
MŠ Rohov	MŠ	553 570	562 500	581 700	670 150	750 540	647 310	705 960	557 620
	celkem	553 570	562 500	581 700	670 150	750 540	647 310	705 960	557 620
ZŠ a MŠ Strahovice	ZŠ (jen 1. stupeň)	337 835	443 229	382 858	510 289	504 222	497 566	524 188	561 081
	MŠ	76 661	93 218	85 866	107 789	102 356	76 277	96 539	109 997
	celkem	414 496	536 447	468 725	618 077	606 578	573 842	620 727	671 079
ZŠ a MŠ Sudice	ZŠ (1. i 2. stupeň)	915 000	1 128 710	1 310 000	1 459 600	1 644 000	1 801 120	2 026 990	1 387 390
	celkem	915 000	1 128 710	1 310 000	1 459 600	1 644 000	1 801 120	2 026 990	1 387 390
ZŠ a MŠ Štěpánkovice	ZŠ (1. i 2. stupeň)	2 238 320	2 544 160	4 316 620	2 548 660	3 004 680	2 788 400	3 679 810	4 531 200
	celkem	2 238 320	2 544 160	4 316 620	2 548 660	3 004 680	2 788 400	3 679 810	4 531 200
ZUŠ Kravaře	Jiné	4 000	5 500	17 940	6 000	7 900	60 180	12 000	12 000
	celkem	4 000	5 500	17 940	6 000	7 900	60 180	12 000	12 000
CVC Kravaře	Jiné	4 497 630	3 563 560	4 615 820	7 873 490	7 763 730	7 297 250	6 614 060	5 915 730
	celkem	4 497 630	3 563 560	4 615 820	7 873 490	7 763 730	7 297 250	6 614 060	5 915 730

Zdroj: MFČR: ÚFIS a vlastní šetření v obcích, 2014.

Tabulka 65 Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP Kravaře

Název instituce	Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ZŠ a MŠ Bolatice	mzdové prostředky celkem	10 371 000	11 163 000	11 935 000	13 089 000	13 142 000	13 927 000	15 188 000	15 668 000
	z toho								
	Platy	10 331 000	11 128 000	11 870 000	13 064 000	13 100 000	13 884 000	15 121 000	15 633 000
	ostatní osobní náklady	40 000	35 000	65 000	25 000	42 000	43 000	67 000	35 000
	související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	4 268 000	4 608 000	4 822 000	5 100 000	5 081 000	5 174 000	5 546 000	5 970 000
	neinvestiční výdaje celkem	14 639 300	15 771 000	16 757 000	18 190 000	18 223 000	19 101 000	20 734 000	21 638 000
ZŠ a MŠ Chuchelná	mzdové prostředky celkem	6 036 000	5 836 000	5 924 000	6 082 000	5 871 000	6 434 000	6 508 000	6 937 000
	z toho								
	Platy	6 005 000	5 834 000	5 836 000	6 032 000	5 803 000	6 389 000	6 458 000	6 872 000
	ostatní osobní náklady	31 000	2 000	88 000	50 000	68 000	45 000	50 000	65 000
	související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	2 601 800	2 378 000	2 313 000	2 356 000	2 246 000	2 373 000	2 360 000	2 627 000
	neinvestiční výdaje celkem	8 637 800	8 214 000	8 237 000	8 438 000	8 117 000	8 807 000	8 868 000	9 564 000
ZŠ a MŠ Kobeřice	mzdové prostředky celkem	11 378 000	11 541 000	11 779 000	12 701 000	11 792 000	12 564 000	12 994 000	13 319 000
	z toho								
	Platy					11 717 000	12 481 000	12 954 000	13 279 000
	ostatní osobní náklady					75 000	83 000	40 000	40 000
	související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	4 160 000	4 239 000	4 361 000	4 388 000	4 536 000	4 649 000	4 741 000	5 083 000
	neinvestiční výdaje celkem	15 538 000	15 780 000	16 140 000	17 081 000	16 328 000	17 213 000	17 735 000	18 402 000
ZŠ Kravaře	mzdové prostředky celkem	10 530 000	10 846 000	11 321 000	12 277 000	11 245 000	10 970 000	11 548 000	11 554 000
	z toho								
	Platy	10 480 000	10 806 000	11 231 000	12 212 000	11 155 000	10 807 000	11 308 000	11 454 000
	ostatní osobní náklady	50 000	40 000	90 000	65 000	90 000	163 000	240 000	100 000
	související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	4 318 000	4 460 000	4 521 000	4 830 000	4 349 000	4 088 000	4 244 000	4 479 000
	neinvestiční výdaje celkem	14 848 000	15 306 000	15 842 000	17 106 000	15 593 000	15 058 000	15 792 000	16 033 000
ZŠ Kravaře-Kouty	mzdové prostředky celkem	2 208 000	2 391 000	2 585 000	2 642 000	2 611 000	2 515 000	2 704 000	2 869 000
	z toho								
	Platy	2 196 000	2 378 000	2 573 000	2 615 000	2 580 000	2 473 000	2 664 000	2 841 000
	ostatní osobní náklady	12 000	13 000	12 000	27 000	31 000	42 000	40 000	28 000
	související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	961 000	1 033 000	1 077 000	1 094 000	1 039 000	1 108 000	1 004 000	1 126 000
	neinvestiční výdaje celkem	3 169 000	3 424 000	3 662 000	3 736 000	3 650 000	3 623 000	3 708 000	3 995 000
MŠ Kravaře	mzdové prostředky celkem	3 113 000	0	3 424 000	3 590 000	4 130 000	4 368 000	4 589 000	4 663 000
	z toho								
	Platy	2 219 000	0	2 449 000	2 573 000	2 998 000	3 193 000	3 384 000	3 415 000
	ostatní osobní náklady	0	0	0	10 000	10 000	15 000	0	0
	související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	895 000	0	975 000	1 007 000	1 122 000	1 160 000	1 205 000	1 248 000
	neinvestiční výdaje celkem	3 114 000	0	3 424 000	3 590 000	4 130 000	4 368 000	4 589 000	4 663 000

MŠ Kravaře-Kouty	mzdové prostředky celkem		1 705 000	1 774 000	1 941 000	2 357 000	2 298 000	2 288 000	2 524 000	2 536 000
	z toho	Platy	1 215 000	1 266 000	1 371 759	1 679 089	1 674 000	1 680 000	1 861 000	1 858 000
		ostatní osobní náklady	0	0	20 000	20 000	0	0	0	0
	související odvody a ostatní neinvestiční výdaje		490 000	508 000	549 241	657 911	624 000	608 000	663 000	678 000
	neinvestiční výdaje celkem		1 705 000	1 774 000	1 941 000	2 357 000	2 298 000	2 288 000	2 524 000	2 536 000
MŠ Rohov	mzdové prostředky celkem		522000	567 000	635 000	684 000	675 000	762 000	773000	
	z toho	Platy							773000	
		ostatní osobní náklady							0	
	související odvody a ostatní neinvestiční výdaje		197 000	213 000	238 000	236 000	244 000	269 980	269 000	
	neinvestiční výdaje celkem		719 000	781 000	874000	921000	919 000	1 031 000	1 815000	0
ZŠ a MŠ Strahovice	mzdové prostředky celkem		2 496 000	2 526 000	2 603 000	2 526 000	2 851 000	2 750 000	2 986 000	3 144 000
	z toho	Platy	2 486000	2 514 000	2 591 000	2 511 000	2 836 000	2 738 000	2 974 000	3 124 000
		ostatní osobní náklady	20 000	12 000	12 000	15 000	15 000	12 000	12 000	20 000
	související odvody a ostatní neinvestiční výdaje		1 001 000	1 012 000	1 018 000	972 000	1 084 000	1 010 000	1 087 000	1 154000
	neinvestiční výdaje celkem		6 003000	6 064 000	6 224 000	6 024 000	6 786 000	6 510 000		7 442 000
ZŠ a MŠ Sudice	mzdové prostředky celkem		5 036000	5 234 000	5 448000	5 966 000	5 513000	5 598 000	5 519 000	
	z toho	Platy							5 449 000	
		ostatní osobní náklady							70 000	
	související odvody a ostatní neinvestiční výdaje		1 863 000	1 937 000	2 015 000	2 014 000	1 968 000	1 966 000	1 884 000	
	neinvestiční výdaje celkem		6 899 000	7 171000	7 463000	7 981000	7 481 000	7 564 000	12 923000	0
ZŠ a MŠ Štěpánkovice	mzdové prostředky celkem		8 907000	9 141 000	9 499000	9 945 000	9 378 000	9 654000	10 234 000	
	z toho	Platy							10 206 000	
		ostatní osobní náklady							28 000	
	související odvody a ostatní neinvestiční výdaje		3 316 000	3 408000	3 548 000	3 486 000	3 393 000	3 383 000	3 371000	
	neinvestiční výdaje celkem		12 223000	12 549 000	13 047000	13 431 000	12 771 000	13 037000	23 839 000	0
ZUŠ Kravaře	mzdové prostředky celkem		4 089 000	4 227 000	4 253 000	4 308 000	4 347 000	4 487 000	4 835 000	4 792 000
	z toho	Platy	4 084 000	4 205 000	4 233 000	4 288 000	4 242 000	4 307 000	4 737 000	4 707 000
		ostatní osobní náklady	5 000	22 000	20 000	20 000	105 000	180 000	98 000	85 000
	související odvody a ostatní neinvestiční výdaje		1 535 000	1 594 000	1 598 000	1 634 000	1 584 000	1 590 000	1 693 000	1 684 000
	neinvestiční výdaje celkem		5 624 000	5 821 000	5 851 000	5 942 000	5 931 000	6 077 000	6 528 000	6 476 000
CVC Kravaře	mzdové prostředky celkem		904 000	1 654 000	1 689 000	2 276 000	1 907 000	2 033 000	2 088 000	1 852 000
	z toho	Platy				1 642 000	1 383 000	1 483 000	1 532 000	1 339 000
		ostatní osobní náklady				140 000	57 000	78000	44000	31 000
	související odvody a ostatní neinvestiční výdaje		305000	541000	542000	494000	467000	473000	512 000	482000
	neinvestiční výdaje celkem		1 209 000	2 195 000	2 231 000	2 276 000	1 907 000	2 033 000	2 088 000	1 852 000

Zdroj: MFČR: ÚFIS a vlastní šetření, 2014 (zaokrouhleno).

Tabulka 66 Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP Kravaře

Název instituce	druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
			celkové náklady	ONIV
ZŠ a MŠ Bolatice	předškolní vzdělávání	5 873 000	35 000	331
	základní školy	12 772 000	33 700	1 028
	stravování MŠ, ZŠ	2 013 000	6 600	87
	školní družiny a kluby	980 000	9 800	261
	celkem použité finanční prostředky	21 638 000	85 000	1 707
ZŠ a MŠ Chuchelná	předškolní vzdělávání	1 903 000	34 000	479
	základní školy	6 476 000	38 100	1 076
	stravování MŠ, ZŠ	914 000	4 100	47
	školní družiny a kluby	271 000	10 800	33
	celkem použité finanční prostředky	9 564 000	87 000	1 635
ZŠ a MŠ Kobeřice	předškolní vzdělávání	3 960 000	34 400	388
	základní školy	11 662 000	33 500	993
	stravování MŠ, ZŠ	1 878 000	5 700	78
	školní družiny a kluby	701 000	11 700	35
	celkem použité finanční prostředky	18 202 000	85 300	1 495
ZŠ Kravaře	základní školy	12 902 000	9 268 000	390 213
	stravování MŠ, ZŠ	1 944 000	1 420 800	27 525
	školní družiny a kluby	1 139 000	841 400	3 500
	celkem použité finanční prostředky	15 985 000	11 529 100	421 238
ZŠ Kravaře-Kouty	základní školy	3 903 000	43 400	447
	celkem použité finanční prostředky	3 903 000	43 400	447
MŠ Kravaře	předškolní vzdělávání	4 438 000	34 100	385
	stravování MŠ, ZŠ	225 000	1 700	20
	celkem použité finanční prostředky	4 663 000	35 900	405
MŠ Kravaře-Kouty	předškolní vzdělávání	2 400 000	25 900	385
	stravování MŠ, ZŠ	136 000	1 500	20
	celkem použité finanční prostředky	2 536 000	27 300	405
MŠ Rohov	předškolní vzdělávání	993 000	39 700	464
	celkem použité finanční prostředky	993 000	39 700	464
ZŠ a MŠ Strahovice	předškolní vzdělávání	2 590 000	36 300	301
	základní školy	1 015 000	45 400	810
	stravování MŠ, ZŠ	365 000	4 800	15
	školní družiny a kluby	328 000	10 900	34
	celkem použité finanční prostředky	4 298 000	97 400	1 160
ZŠ a MŠ Sudice	základní školy	6 850 000	57 100	700
	celkem použité finanční prostředky	6 850 000	57 100	700
ZŠ a MŠ Štěpánkovice	základní školy	14 400 000	54 800	319
	celkem použité finanční prostředky	14 400 000	54 800	319
ZUŠ Kravaře	základní umělecké školy	6 476 000	18 000	19
	celkem použité finanční prostředky	6 476 000	18 000	19
CVC Kravaře	využití volného času	1 852 000		513
	celkem použité finanční prostředky	1 852 000	0	513

Zdroj: MFČR: ÚFIS a vlastní šetření, 2014 (zaokrouhleno).

3.1.4 SWOT analýza školství a předškolního vzdělávání

Silné stránky	Slabé stránky
Základní a mateřské školy téměř ve všech obcích ORP	Malá kapacita MŠ
Kvalifikovaní učitelé	Špatný bezbariérový přístup
Vysoká úroveň vzdělávání	Rostoucí agresivita u dětí (i ve věku 3 let), neochota ze strany rodičů situaci řešit
Omlazující se učitelský kolektiv	Nízké pravomoci a autorita učitelů
Další vzdělávání učitelů	Rostoucí šikana (především kyberšikana)
Osobnější a vstřícnější vztah mezi žáky a učiteli	Doplácení zřizovatele na provoz škol (nízké příspěvky od státu)
Školy rodinného typu	Odlíšná míra motivovanosti učitelů
Výměnné pobyty se zahraničními sousedy	Poškození školních pomůcek a vybavení
Dobrý technický stav škol - většina po rekonstrukci	
Moderní sportoviště v areálech škol	
Široké spektrum volnočasových aktivit - nejen v ZŠ, ale také v MŠ	
Tradiční projekty pořádané ve spolupráci s polskými partnery	
Moderní vybavení škol i stravovacích zařízení	
Výživná strava ve školních jídelnách	
Spolupráce s rodiči na vysoké úrovni	
Větší množství aktivit ve školních družinách	
Spolupráce mezi školou a zřizovatelem	
Vzájemná spolupráce se školami v okolních obcích	
Dostatečná kapacita základních škol	
Přípravné programy pro děti od 2,5 let v MŠ	
Široká sponzorská síť	
Spolupráce s jinými organizacemi (CVC Kravaře)	
Zájem bývalých žáků o svou školu	
Využívání ICT technologií	
Příležitosti	Hrozby
Rozšíření kapacity MŠ, případně výstavba nových zařízení	Případný demografický pokles
Stálé přípravné programy pro děti od 2 (2,5 let)	Nedostatek finančních prostředků na provoz a investice
Pestřejší nabídka mimoškolních aktivit	Nedostatek nových učitelů - hrozící nezáměr o obor školství
Efektivní čerpání dotací z evropských fondů	Hrozba slučování menších škol
Rozšíření přeshraniční spolupráce	Nezáměr ze strany rodičů
Podpora talentovaných žáků	Odchod mladých učitelů do lukrativnějšího odvětví
Posilování regionální identity a tradic	Možné rušení dopravních spojů
Postihy rodičů agresivních dětí (i vyloučení z MŠ)	Rostoucí míra agresivity a šikanování mezi žáky
Zavedení e-learningu a možnost individuálních plánů	Hrozba rostoucí agresivity žáků i rodičů vůči pedagogům
Zavedení elektronických žákovských knížek	Nestálá koncepce vzdělávací politiky ze strany státu
Vhodný způsob motivace ze strany učitelů k žákům	Hrozící nedostatek specializovaných pedagogů
Příležitost legislativní změny (vyšší platové ohodnocení)	Nedostatek financí na další vzdělávání pedagogů
Kreativita pedagogů	Nedostatek finančních prostředků na implementaci nových způsobů výuky
Větší zapojení rodičů do aktivit školy	
Získávání nových sponzorů	
Větší nabídka povinně volitelných předmětů v návaznosti na další stupeň vzdělávání	
Výměna zkušeností se zahraničními partnery	
Využívání moderních způsobů výuky	

Zdroj: Vlastní zpracování.

Mezi přednosti v oblasti školství v SO ORP Kravaře patří především vyhovující síť škol a školských zařízení – zejména rozmístění základních, ale i mateřských škol, ve kterých vyučují pouze kvalifikovaní pedagogové, díky nimž je kvalita vzdělávání na vysoké úrovni. Navíc se pedagogický sbor ve školách postupně omlazuje. Vzdělávání probíhá v moderním prostředí s využíváním nových metod a postupů při výuce. Nabízeno je rovněž široké spektrum zájmových aktivit, počínaje těmi v mateřských školách.

Došlo také k přehodnocení a přeměně role školních družin, které nabízejí rovněž další aktivity. Sít sponzorů spolupracujících se školami je možné považovat za širokou a poměrně stálou, stejně jako vztahy s rodiči, které jsou na velmi dobré úrovni. Školy mají navázány vstřícné vztahy se svými zřizovateli, komunikují a spolupracují i mezi sebou navzájem. Přínosem je také přeshraniční spolupráce se školami v Polsku, Německu i dalších zemích. Ta umožňuje nejen výměnu zkušeností, ale také dovoluje žákům absolvovat výměnné pobyty v zahraničí již na základní škole. Mezi nedostatky patří zejména nedostatečná kapacita mateřských škol či nevyřešená bezbariérovost ZŠ i MŠ. Problémem je také zvyšující se nutnost příspěvků ze strany obcí na provoz škol a školských zařízení v důsledku neposkytnutí finančních prostředků ze strany státu v dostatečné výši. S ohledem na žáky se setkáváme s rostoucí agresí již od velmi nízkého věku dětí, a to nejen vůči sobě navzájem, ale také vůči pedagogům. Kompetence a možnosti řešení agrese dětí ze strany pedagogů jsou velmi omezené, lze říci, že až nevyjasněné, navíc se hojně vyskytuje stav, kdy se rodina odmítá podílet na řešení situace. Mezi slabé stránky řadíme rovněž nedostatečnou míru spolupráce a provázanost mezi prvním a druhým stupněm na základních školách. K možností, jak zlepšit současnou situaci v oblasti školství v ORP Kravaře, zařazujeme především možné rozšíření kapacit mateřských škol či vybudování stálých přípravných programů pro děti od dvou let věku, eliminace agresivity i samotné agrese dětí již v počátcích jejího výskytu – užší spolupráce s rodiči, možné sankce. V případě základních škol je to především pestřejší nabídka mimoškolních aktivit, specifitější, avšak rozmanitější nabídka volitelných předmětů, individuální přístup k nadaným žákům dle jejich potřeb, využívání nových vzdělávacích metod a aplikování výuky také formou e-learningu. Aplikace nových postupů dává předpoklad ke zvýšení motivace žáků ke vzdělání. Za příležitost rovněž považujeme existenci možnosti financování prostřednictvím dotačních titulů či další rozšiřování spolupráce se školami v zahraničí. Do jisté míry specifickou příležitostí dalšího rozvoje v řešeném území spatřujeme v realizaci aktivit vedoucích k posilování regionální identity a uchovávání místních tradic u nejmladší generace. Na opačném pólu existují ohrožení, jež by naopak vedly ke zhoršení stávajícího stavu. Představuje je především rušení dopravních spojů zajišťujících přepravu žáků do škol, demografický pokles, který by mohl v krajním případě vyústit až k rušení a slučování škol, dále odchod kvalifikovaných pedagogů bez nalezení adekvátní náhrady a také pokračující rostoucí agrese u dětí. Nebezpečí představuje rovněž nestálá vzdělávací koncepce ze strany státu a nedostatek finančních prostředků jak na provoz a investice, tak na vzdělávání pedagogů a implementaci nových metod do výuky.

3.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V rámci analýzy oblasti školství na území SO ORP Kravaře jsme provedli deskripci současného stavu, včetně historického vývoje počínaje školním rokem 2005/2006. Analýza se zaměřovala především na přítomnost funkčních škola a školských zařízení – mateřských a základních škol, gymnázií, středisek (center) volného času či základních uměleckých škol, které dále rozpracovávala. V území SO ORP Kravaře, jež je tvořeno devíti samostatnými obcemi (8 obcí a jedno město), se nachází devět mateřských a osm základních škol (šest mateřských škol působí v rámci jedné organizace společně se základní školou – forma příspěvkové organizace – Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Strahovice, Štěpánkovice). Dále zde působí jedno středisko volného času, jež zastupuje Centrum volného času v Kravařích a jedna základní umělecká škola (ZUŠ Ivo Žídka) se sídlem tamtéž a pobočkami v Bolaticích, Kobeřicích, Štěpánkovicích a Strahovicích. V území ORP se nenachází žádné gymnázium, střední škola či speciální základní škola. Je vhodné zdůraznit, že všechna školská zařízení (MŠ, ZŠ, ZUŠ, SVC) mají podobu příspěvkových organizací – jejich zřizovateli jsou jednotlivé obce. Zařízení provozované krajem, církvemi či soukromými subjekty se zde nevyskytují.

Vraťme se nyní k úvodnímu výčtu škol a školských zařízení v ORP Kravaře a v krátkosti si jej přiblížme. Z devíti obcí v ORP Kravaře se mateřská ani základní škola nevyskytuje v obci Třebom. Mateřské školy se tedy nacházejí ve všech obcích (vyjma zmíněné obce Třebom), v Kravařích jsou pak mateřské školy dvě, v Rohově se nachází pouze mateřská (nikoli základní) škola. V případě základních škol se nemůžeme spokojit pouze s konstatováním existence osmi základních škol v 9 obcích, z nichž dvě se nacházejí v Kravařích, ale musíme situaci dále specifikovat. Zprvu připomeňme, že základní škola se nenachází ve dvou obcích – Rohov a Třebom – a také to, že v šesti obcích byla zvolena forma příspěvkové organizace sdružující jak mateřskou, tak základní školu. Lze říci, že tento způsob je dominantní a výjimku tvoří pouze město Kravaře, kde každá z mateřských i základních škol mají podobu samostatné příspěvkové organizace (nebereme v potaz Rohov – pouze MŠ a Třebom – žádná škola). Bližší pozornost je potřeba věnovat základním školám ve Strahovicích a Kravařích. Důvodem je to, že ZŠ Strahovice je víceletá a pouze pro první stupeň (1. – 5. ročník). V případě Kravař je potřeba zmínit především ZŠ Kravaře-Kouty - ta poskytuje vzdělání rovněž pouze v prvním stupni, avšak s klasickou podobou tříd. Druhá základní škola v Kravařích (ZŠ Kravaře) je stejně jako v případě všech ostatních základních škol v ORP poskytovatelem vzdělání ve všech stupních (1. – 9. ročník). Počet škol a školských zařízení v ORP Kravaře byl v rámci zkoumaného období (počínaje rokem 2005) neměnný. Při analýze dílčích skutečností dle výkaznictví MŠMT zjišťujeme, že v základních školách v ORP Kravaře je patrná mírně klesající tendence počtu pracovníků ve školství mezi školními roky 2006/2007 (pokles z 132,602 ve šk. roce 2005/2006 na 130,619) až 2011/2012 (121,196). V následujícím období 2012/2013 se již tato hodnota zvyšuje na 123,392 pedagogů. V případě počtu pedagogických pracovníků v mateřských školách lze hovořit o cyklu se současnou rostoucí tendencí dlouhodobějšího charakteru. Počet pracovníků klesl v letech 2006/2007 (44,311) a 2007/2008 (43,909), poté již dochází k nepřetržitému navýšování počtu pedagogů až na 52,827 ve šk. roce 2012/2013. Důvody jsou zřejmé – zvyšující se počet žáků především v mateřských, ale i základních školách.

Vývoj počtu dětí docházejících do mateřských škol se sice meziročně snížil z 569 (šk. rok 2005/2006 – 24 tříd) na 562 (šk. rok 2006/2007 – 23 tříd), kdy bylo dosaženo nejnižšího počtu dětí v MŠ v rámci zkoumaného období v území, avšak počínaje šk. rokem 2006/2007 zaznamenáváme setrvalý růst – ve šk. roce 2012/2013 bylo dosaženo prozatímního maxima počtu dětí v MŠ, a to 721 dětí ve 29 třídách. Souhrnná kapacita všech mateřských škol v území ORP činí 752 dětí, což značí 31 volných míst. Tento údaj je ovšem zavádějící a je nezbytné na situaci nahlížet z pohledu jednotlivých obcí.

V současnosti zaznamenáváme nedostatečné kapacity mateřských škol v Bolaticích, Kobeřicích, Kravařích, Strahovicích a Rohově. Z devíti mateřských škol je na maximum své kapacity šest v pěti obcích, tedy více než polovina. V obcích spíše předpokládají, že populační boom posledních let nyní dosáhl svého maxima, situace by se v nadcházejících třech letech měla stabilizovat a dále se předpokládá pokles počtu dětí. Při dlouhodobější predikci vývoje počtu dětí v mateřských školách lze i přesto, že v současné době je značný rozdíl mezi obcemi ORP Kravaře např. ve srovnání s okresem Opava, jako výchozí materiál použít „Predikci vývoje v oblasti vzdělávání v Moravskoslezském kraji do roku 2017“, protože se předpokládá, že po odeznění populační vlny se rozdíl mezi ORP Kravaře a Moravskoslezským krajem bude snižovat. Předpokládá se, že celkový počet žáků v MŠ (v rámci celého území ORP Kravaře) bude pozvolně klesat, a to i přesto, že v některých obcích může růst počtu dětí trvat déle než v jiných (spojitost s pozitivní migrací). S ohledem na tyto eventuality je predikce dětí navštěvujících MŠ v roce 2018 stanovena na 725, resp. 690 v roce 2023.

Mezi zařízení zajišťující předškolní péči o děti řadíme také zařízení jeslového typu, resp. v případě ORP Kravaře soukromé subjekty mající podobu rodinných a mateřských center. Ta fungují v Bolaticích, Štěpánkovicích a Kobeřicích. V Bolaticích jsou tato zařízení dvojí – RC Ježeček a RC Myška, v Kobeřicích a Štěpánkovicích pak funguje jedno zařízení v každé obci – RC Myška. RC Ježeček je určen dětem ve věku od šesti do 60 měsíců, RC Myška pak od dvou do 48 měsíců.

Situaci základních škol jsme již charakterizovali výše. Pro ucelený obraz o stavu počtu žáků však nejprve uvedme důležitý fakt. Tím je, že žáci z obcí Strahovice, Rohov a Třebom dojíždějí do základních škol v okolí, a to především do Sudic či Chuchelné. Je to z toho důvodu, že v těchto třech obcích se nevyskytuje žádná škola (Třebom) nebo jen neúplná škola (Rohov – jen MŠ a Strahovice – MŠ a 1. stupeň ZŠ) neposkytující možnosti absolvování devíti let povinné školní docházky.

Počet žáků v základních školách, z toho vycházející počet tříd a počet žáků ve třídě, kopíruje křivku demografického vývoje. Ač pozvolné snižování počtu žáků pozorujeme již od počátku zkoumaného období (šk. rok 2005/2006), významný propad byl zaznamenán především mezi šk. roky 2007/2008 – 1858 žáků a 2008/2009 – 1529 žáků. Tento skokový propad je však vyvážen opětovným růstem počtu žáků v nadcházejícím školním roce 2009/2010 na 1747 a dále roste – ve šk. roce 2012/2013 základní školy v ORP navštěvovalo 1798 žáků. Obdobně můžeme pozorovat také změny v počtu žáků ve třídách. Co se týká počtu dětí ve třídách, ve sledovaných ZŠ v ORP zjišťujeme, že i zde se projevuje aktuální demografický vývoj. Aktuální průměrný počet činí zaokrouhleně 20 dětí na třídu. Zatímco ve šk. roce 2005/2006 (celkem 2019 žáků) bylo ve třídě v průměru 21 žáků, v roce 2008/2009 to bylo pouze 17, v roce 2012/2013 počet žáků na třídu opět překročil hodnotu 20. Celková kapacita základních škol v ORP je 3159 žáků (ve šk. roce 2012/2013), z toho bylo obsazeno 1803 míst. Základní školy ve všech obcích tedy i souhrnně disponují dostatečnou kapacitou, a to i s ohledem na pokračování trendu počtu žáků v nejbližších letech. K dlouhodobější predikci opětovně použijeme materiály zpracovávané Moravskoslezským krajem, které aplikujeme na území ORP Kravaře. Zatímco do roku 2017 je možné počítat s přetrvávajícím trendem zvyšujícího se počtu žáků v základních školách až k hodnotám 2000 žáků, vzhledem k cyklické demografické vlně se dále předvídá pokles zhruba na 1850 žáků v roce 2023.

Součástí všech základních škol jsou školní družiny či školní kluby, jedná se celkem o osm zařízení tohoto typu. Družiny a kluby jsou využívány především žáky, kteří navštěvují první stupeň základní školy, a to z více jak 96 %. Dále jsou to školní jídelny a výdejny (celkem sedm). Ty jsou sice primárně určeny strávníkům z řad žáků a zaměstnanců škol, jsou však také využívány širokou veřejností. Ve většině obcí funguje služba rozvozu obědů, tuto možnost využívají především senioři. Mezi součástí škol je nutné zařadit také další zařízení, především sportoviště - ať už venkovní nebo krytá, jedno či

víceúčelová. Ta se nacházejí ve školních areálech v Bolaticích, Chuchelné, Kobeřicích, Kravařích, Strahovicích, Štěpánkovicích a Sudicích.

Vzhledem k tomu, že v posledních letech proběhly rekonstrukce budov a areálů základních škol ve všech obcích včetně modernizace vybavení interiéru, byla v rámci analýzy specifikována jedna nezbytná investiční potřeba, k jejíž realizaci je plánováno přistoupit do roku 2023, a to výstavba nové mateřské školy v Bolaticích.

Závěry vyplývající z analýz:

Analýzy cílových skupin – Primárním požadavkem rodičů dětí, ať těch, které již navštěvují či teprve budou mateřskou nebo základní školu navštěvovat, je blízká dostupnost, vyhovující kapacita, moderní vybavení a služby odpovídající současným standardům (mimoškolní aktivity, jazyková výuka již od raného dětství, individuální přístup apod.). V případě mateřských škol pak svou roli jistě hraje také nízká cena za pobyt dítěte. Na druhou stranu se v poslední době u rodičů vyskytují neadekvátní požadavky, jako jsou především učení základním sociálním dovednostem a přejímání výchovné funkce rodiny. Více se tento jev vyskytuje v mateřských školách, kde by někteří rodiče uvítali delší, resp. neúměrně dlouhý provoz – školka plní roli „odkladního děti“ na dobu delší, než je nezbytné. Rodiče navíc neprojevují ochotu zapojovat se do dění v základních školách, v mateřských je trend opačný. K dalším požadavkům patří zajištění bezpečí při cestě do školy a zpět, a to zejména u mladších žáků na základních školách. Požadavkem dětí jsou především nové a moderní hračky (v případě MŠ) a využívání moderních informačních technologií ve výuce na ZŠ, potažmo zajištění nepřetržitého přístupu k internetu v areálu např. formou bezdrátové sítě, celkově nové (moderní) vybavení interiéru. Rizikem u dětí je rostoucí agrese již od raného věku a šikana nejen v rámci vlastního kolektivu, ale i vůči pedagogům. Dále možnost úrazů v průběhu výuky, neochota připravovat se na vyučování, která může v konečném důsledku vést až k problémům při hledání dalšího (i pracovního) uplatnění. Řešení není snadné, avšak individuální přístup a spolupráce rodina-škola by jej mělo pomoci nalézt. Ze strany vyučujících plynou očekávání jak k žákům, tak k samotnému pracovnímu kolektivu a pracovnímu prostředí. Významnou roli zastává také finanční ohodnocení či možnost dalšího sebevzdělávání. Možnost odlivu kvalifikovaných či nucený odchod nekvalifikovaných pedagogů z odvětví stále přetrvává. Obce, ve kterých se mateřské a základní školy vyskytují, mají zájem na tom, aby poskytovaly kvalitní vzdělání v příjemném prostředí ke spokojenosti občanů, a to s ohledem na výši vynaložených prostředků z obecních rozpočtů. V těch obcích, kde školské instituce nejsou, to je především zajištění efektivního způsobu dopravy, nastolení vhodných podmínek spolupráce se školami mimo obec a pozbytí nutnosti finančního podílení se především na investičních akcích, kde je vhodné a žádoucí využívání dotačních titulů obdobným způsobem jako v minulosti. V rámci celého území ORP se pak primárně jedná o vhodné rozproštění škol (MŠ i ZŠ), školských zařízení (vytvoření stabilní sítě). V tomto případě lze říci, že je požadavek plněn.

Analýzy rizik – Primárně všechny školy a jejich zřizovatelé musí řešit prostředky na provoz, potažmo investice. Rostoucí provozní náklady na provoz lze eliminovat např. sdruženými nákupy energií či vzděláváním vedoucím k eliminaci plýtváním u pedagogů i žáků. V případě investic se pak jako vhodný zdroj financování jeví především dotační tituly národního i nadnárodního charakteru. V minulosti již nastaly situace, kdy školy neměly dostatek financí na platy zaměstnanců a bylo přistoupeno k poskytnutí příspěvku ze strany zřizovatelů (obcí). V případě, že by tato situace v budoucnu nastala, je vhodné tento postup opětovně zvážit, příp. aplikovat. Rozmístění mateřských a základních škol je považováno za etablované a vyhovující. Stávající problém představují

nedostačující kapacity mateřských škol v obcích ORP. Rozšíření kapacit, alespoň krátkodobě – nové třídy např. v jiných budovách, by jistě stálo za zvážení. Riziko představuje rušení spojů zajišťujících dopravu žáků z domovů do škol. Prostředkem k jeho eliminaci jsou pravidelná jednání buď zástupců dotčených obcí, nebo DSO s dopravci. Taktéž v případě neochoty ke spolupráci mezi obcemi hraje svou úlohu vhodný způsob motivace ze strany DSO a zdůrazňování jejich přínosů např. v rámci projektu meziobecní spolupráce na příkladech dobré praxe. Rovněž nevhodné reformy, změny legislativy a úpravy krajských normativů představují určité riziko. K upozornění na negativní dopady takovýchto kroků lze použít pravidelná jednání na všech úrovních, tedy obce – kraje, kraje – stát, jež mohou vést k přehodnocení změn. Technický stav budov i vybavení škol prošlo v posledních letech, také díky úspěšným žádostem o dotace z evropských fondů, modernizací. Riziko tedy bylo eliminováno. S ohledem na budoucnost je vhodné pokračovat v usilování o získání prostředků z dotačních titulů a snažit se o průběžnou obměnu vybavení. Problém představuje rovněž vhodné personální obsazení pedagogických pozic. Hrozí odchod jak stávajících kantorů mimo obor, tak (především) penzionování s ohledem na jejich věk. Vhodným řešením, jak předejít problému s nedostatkem kvalifikovaných vyučujících, je především dát příležitost absolventům. Kvalitu výuky i řízení škol lze zajistit primárně pečlivým výběrem vhodných pracovníků, sekundárně pak nastavením systému interní kontroly v rámci organizace a také prostřednictvím kontrol ze strany České školní inspekce.

SWOT analýzy – Mezi přednosti v oblasti školství v SO ORP Kravaře patří především vyhovující síť škol a školských zařízení – zejména rozmístění základních, ale i mateřských škol, ve kterých vyučují pouze kvalifikovaní pedagogové, díky nimž je kvalita vzdělávání na vysoké úrovni. Navíc se pedagogický sbor ve školách postupně omlazuje. Vzdělávání probíhá v moderním prostředí s využíváním nových metod a postupů při výuce. Nabízeno je rovněž široké spektrum zájmových aktivit, počínaje těmi v mateřských školách. Došlo také k přehodnocení a přeměně role školních družin, které nabízejí rovněž další aktivity. Síť sponzorů spolupracujících se školami je možné považovat za širokou a poměrně stálou, stejně jako vztahy s rodiči, které jsou na velmi dobré úrovni. Školy mají navázány vstřícné vztahy se svými zřizovateli, komunikují a spolupracují i mezi sebou navzájem. Přínosem je také přeshraniční spolupráce se školami v Polsku, Německu i dalších zemích. Ta umožňuje nejen výměnu zkušeností, ale také dovoluje žákům absolvovat výměnné pobyty v zahraničí již na základní škole. Mezi nedostatky patří zejména nedostatečná kapacita mateřských škol či nevyřešená bezbariérovost ZŠ i MŠ. Problémem je také zvyšující se nutnost příspěvků ze strany obcí na provoz škol a školských zařízení v důsledku neposkytnutí finančních prostředků ze strany státu v dostatečné výši. S ohledem na žáky se setkáváme s rostoucí agresí již od velmi nízkého věku dětí, a to nejen vůči sobě navzájem, ale také vůči pedagogům. Kompetence a možnosti řešení agrese dětí ze strany pedagogů jsou velmi omezené, lze říci, že až nevyjasněné, navíc se hojně vyskytuje stav, kdy se rodina odmítá podílet na řešení situace. Mezi slabé stránky řadíme rovněž nedostatečnou míru spolupráce a provázanost mezi prvním a druhým stupněm na základních školách. K možnostem, jak zlepšit současnou situaci v oblasti školství v ORP Kravaře, zařazujeme především možné rozšíření kapacit mateřských škol či vybudování stálých přípravných programů pro děti od dvou let věku, eliminace agresivity i samotné agrese dětí již v počátcích jejího výskytu – užší spolupráce s rodiči, možné sankce. V případě základních škol je to především pestřejší nabídka mimoškolních aktivit, specifitější, avšak rozmanitější nabídka volitelných předmětů, individuální přístup k nadaným žákům dle jejich potřeb, využívání nových vzdělávacích metod a aplikování výuky také formou e-learningu. Aplikace nových postupů dává předpoklad ke zvýšení motivace žáků ke vzdělání. Za příležitost rovněž

považujeme existenci možnosti financování prostřednictvím dotačních titulů či další rozšiřování spolupráce se školami v zahraničí. Do jisté míry specifickou příležitostí dalšího rozvoje v řešeném území spatřujeme v realizaci aktivit vedoucích k posilování regionální identity a uchovávání místních tradic u nejmladší generace. Na opačném pólu existují ohrožení, jež by naopak vedly ke zhoršení stávajícího stavu. Představuje je především rušení dopravních spojů zajišťujících přepravu žáků do škol, demografický pokles, který by mohl v krajním případě vyústit až k rušení a slučování škol, dále odchod kvalifikovaných pedagogů bez nalezení adekvátní náhrady a také pokračující rostoucí agrese u dětí. Nebezpečí představuje rovněž nestálá vzdělávací koncepce ze strany státu a nedostatek finančních prostředků jak na provoz a investice, tak na vzdělávání pedagogů a implementaci nových metod do výuky.

3.2 Návrhová část pro oblast školství a předškolního vzdělávání

3.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina byla složena z ředitelů a pedagogů vybraných škol v ORP Kravaře tak, aby byly zastoupeny školy malé i velké, v centru i v okraji území. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení

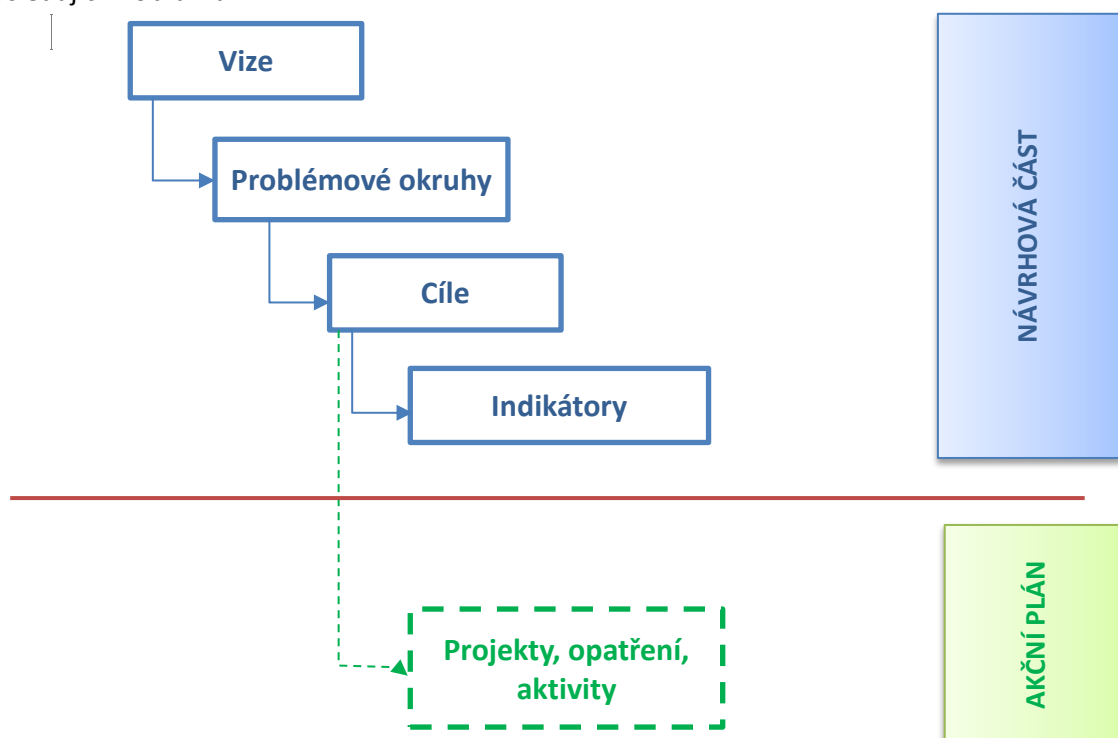
dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jakby měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolního vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan „**Jeden za všechny, všichni za Hlučínsko**“, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce		
Školství	1. Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů)	2. Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru
	Cíl 1.1 - Zavedení inkluzivního prostředí v procesu vzdělávání v obcích pro žáky se specifickými potřebami	Cíl 2.1 - Vybudování komunitního venkovského centra pro celoživotní vzdělávání a vytvoření nových regionálních učebních pomůcek i využívání pomůcek stávajících
	Cíl 1.2 - Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace a zapojování se do projektů pro jednotlivé obce a školy	Cíl 2.2 - Rozvíjet přeshraniční spolupráci formou společných akcí a projektů
	Cíl 1.3 - Společně sdílet školního logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese a pozice	Cíl 2.3 - Společná koordinace využití ZUŠ, SVČ a spolků v jednotlivých obcích na Hlučínsku i v příhraničí

3.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

3.2.2.1 Vize rozvoje území mikroregionu Hlučínsko (Sdružení obcí Hlučínska) se zohledněním konkrétních potřeb Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – západ (ORP Kravaře)

Slogan: Jeden za všechny, všichni za Hlučínsko

Hlučínsko je modernizující se region, který si zachovává své tradiční hodnoty předávající se z generace na generaci. Historické pozadí našeho regionu přispívá k jedinečnosti mentality zdejších obyvatel, která se projevuje silnou pospolitostí, pracovitostí, pohostinností a velkou sounáležitostí s regionem. Tuto skutečnost si obyvatelé uvědomují a jsou na ni hrdi. Obce a města Hlučínska spolupracují v oblastech zaměřených na posilování regionálních tradic a zvyků, kultury, sportu, cestovního ruchu a celkové propagace a rozvoje regionu. Tato spolupráce je nadále rozvíjena také s příhraničními polskými partnerskými gminami.

Meziobecní spolupráce se nadále soustředí na zkvalitňování životního prostředí a posílení environmentální výchovy a osvětových aktivit. Společnými silami chceme na území Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – západ vybudovat fungující systém pro nakládání s bioodpadem a dalšími sběrnými komoditami ve spádových obcích, čímž ušetříme nemalé finanční prostředky. Trend snižování nákladů hodláme přenést také do oblasti školství. Podporujeme rozvoj školních i mimoškolních aktivit v oblasti regionálních tradic, kultury, sportu a místního folklóru. Při dalším rozvoji volnočasových aktivit více využijeme kapacit a prostředků center volného času a základních uměleckých škol. Zvyšování kvality života občanů je zajišťováno napříč generacemi prostřednictvím komunitního plánování sociálních služeb, zvyšováním bezpečnosti v obcích i dopravě a realizací meziobecní spolupráce na úrovni dobrovolných svazků. Naš region je vstřícný a přátelský jak k mladým lidem, rodinám s dětmi, tak k našim nejstarším spoluobčanům. I nadále bude dbát na jejich bezpečnost, rozvoj sociálních služeb a také na podporu vzdělávání a volnočasových aktivit.

3.2.2.2 Problémové oblasti (okruhy) základního a předškolního vzdělávání v ORP Kravaře

Vize meziobecní spolupráce		
Školství	1. Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů)	2. Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru
	Cíl 1.1 - Zavedení inkluzivního prostředí v procesu vzdělávání v obcích pro žáky se specifickými potřebami	Cíl 2.1 - Vybudování komunitního venkovského centra pro celoživotní vzdělávání a vytvoření nových regionálních učebních pomůcek i využívání pomůcek stávajících
	Cíl 1.2 - Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace a zapojování se do projektů pro jednotlivé obce a školy	Cíl 2.2 - Rozvíjet přeshraniční spolupráci formou společných akcí a projektů
	Cíl 1.3 - Společně sdílet školního logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese a pozice	Cíl 2.3 - Společná koordinace využití ZUŠ, SVČ a spolků v jednotlivých obcích na Hlučínsku i v příhraničí

Problémová oblast 1: Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů)

Nedostatečné množství finančních prostředků je problémem (či alespoň diskutovaným tématem) takřka ve všech oblastech. Protože právě financování regionálního školství nebylo, není a pravděpodobně ani v nejbližší budoucnosti nebude úplně jednoduché, dostalo se toto téma (logicky) mezi problémové okruhy také našeho ORP. V tomto případě nevycházíme jen ze všeobecného pocitu nedostatku peněz, zvolený okruh týkající se problematiky financování vyplývá z provedené analýzy rizik, cílových skupin a v neposlední řadě též ze SWOT analýzy, kde reflektujeme nejen současný stav (slabé stránky), ale také možná ohrožení, jež mohou v souvislosti s nedostatečným množstvím financí nastat. Zvolený problémový okruh je také podpořen finanční analýzou spolu s dalšími (vypovídajícími) ukazateli. V tomto okruhu jsme se v kooperaci se členy fokusní skupiny rozhodli zaměřit na příčiny a aspekty vycházející z celorepublikové i konkrétní situace našeho ORP.

Nejprve je třeba zmínit, že nejen sami účastníci fokusní skupiny, ale rovněž jednotliví představitelé obcí označují současnou situaci v oblasti financování školství za „lepší“ v porovnání s lety předchozími. Hovoří o spravedlivém systému (příspěvek na žáka), byť i tento má své určité nedostatky (viz bod a). Pozitivně hodnotí zvýšení rozpočtového určení daní v loňském roce a dotační tituly (v období 2007-2013), díky kterým došlo k četným opravám a modernizacím zdejších škol a školských zařízení. Zároveň však vyjadřují mírnou obavu z budoucnosti, resp. toho, co přinesou chystané změny a doufají, že ke snižování příspěvků ze státního rozpočtu nedojde.

- a) **Příčiny:** V tomto bodě se zaměříme na celou řadu aspektů. Za jeden z hlavních problémů bychom mohli označit skutečnost dlouhodobě podfinancovaného školství. Řešit (či se jen pokoušet) toto ožehavé a rozsáhlé téma však považujeme za poměrně ambiciózní počín, proto se ubíráme trochu jiným směrem. Problém některých základních škol se pojí s (spíše dřívějším) problémem škol mateřských, konkrétně jejich malou kapacitou. Modelovým příkladem jsou základní školy v největším městě ORP Kravařích. Z důvodu malé kapacity mateřských škol, především v posledních šesti letech, začali tamní rodiče své děti vozit do školek v blízké Opavě či Štítině. Často se tak stává, že také základní školu zvolí právě tam. „Odliv“ dětí z místa bydliště tedy zapříčinila nedostatečná kapacita ve zdejších MŠ (dítě si

navyklo na prostředí v přilehlých městech a navíc některým rodičům, v těchto městech pracujících, tento stav více vyhovuje). Dalším případem, jenž se týká nejen Kravaře, ale také škol v Sudicích, Strahovicích či Chuchelné, je možnost volby, kterou rodiče mají. Členové fokusní skupiny se shodují, že se nezdá setkávají s nátlakem ze strany rodičů při řešení určitého problému – rodiče si možnost vybrat si školu a školské zařízení velice dobře uvědomují. Ředitelé upozorňují na neustálý „boj o žáka“, jakési přetahování, a častém nezájmu ze strany rodičů komunikovat, jednat a situaci konstruktivně řešit. Pomyslný boj o žáka přirozeně souvisí se školskými normativy, příspěvky na žáka. Účastníci fokusní skupiny sice tento systém hodnotí jako spravedlivý, přesto je pro vesnické školy s malým počtem dětí poměrně nevýhodný, jelikož nepokryje všechny náklady. Nenaplněnost základních škol tedy výrazně ovlivňuje množství peněžních prostředků. Malé základní školy (Strahovice, Sudice) se neobejdou bez dalších příspěvků (doplácení) na provoz ze strany zřizovatele. Nejednotný stav školství v ORP Kravaře je také důsledkem geografických a demografických rozdílů, které jsou navzájem propojené. V obcích Kobeřice, Bolatice a Štěpánkovice zajišťuje relativně příznivý stav bytová výstavba, dostupnost služeb a celkově vyšší atraktivita obcí. Opačnou situaci zaznamenáváme v malých příhraničních obcích. Mírný úbytek žáků lze také zaznamenat v souvislosti s jejich přestupem na víceletá gymnázia (z 5. či 7. ročníku). Dále jsme se shodli na nepřiměřeně vysokém počtu středních škol, zejména gymnázií, a faktu, že kraj v tomto případě neplní regulační funkci. Konkurenci pro základní školy v našem ORP představují také matematicky, sportovně či jinak profilované školy ve větších městech. Základní školy v ORP Kravaře by měly zájem o zapojení se do řady rozličných projektů zaměřených např. na ekologii. Velkou překážku však shledávají v administrativních záležitostech, které jsou s projekty spojené. Účast ve více projektech není dle jejich vyjádření momentálně možná, roli hraje časová a administrativní náročnost. Zdůrazňují také, že by rostoucí administrativní zátěž mohla vést ke ztrátě či oslabení poslání vzdělávací instituce. Poslední aspekt, který zde uvedeme, jsou chybějící finanční prostředky na asistenty pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami či zrušení speciálních škol a školských zařízení. V některých případech je právě přítomnost asistenta nezbytně nutná pro plnohodnotnou integraci žáků se SVP.

- b) Důsledky:** Mezi situace, jež by mohly z řady (výše uvedených) důvodů nastat, jednoznačně uvádíme nedostatek finančních prostředků na provoz a investice či doplácení na provoz ze strany zřizovatele. Omezené prostředky přirozeně znamenají omezenou možnost modernizace jednotlivých škol a školských zařízení. Důsledkem administrativní zátěže, jež je s realizací projektů spojena, je logické nezapojování se do nich. Školy tak přicházejí o možnost „čerpání“ výhod či úspor, které některé projekty přinášejí (jmenovitě např. projekty zaměřené na ekologii). Mateřské a základní školy přistupují k úsporným opatřením a snaží se o rozšíření stávající sítě sponzorů. Dále uvedme fakt stále se zvyšující konkurence ze strany velkých městských či různě profilovaných mateřských a základních škol. V současné době se stále více prosazuje „trend“ integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Členové fokusní skupiny se shodují, že myšlenka vzdělávání a výchovy žáků se SVP společně s ostatními žáky v běžné třídě, tedy „neseparování“ dětí, je velice správná a ušlechtilá. Na druhou stranu však dodávají, že proces začleňování žáků s postižením velmi znesnadňuje absence asistentů, na které chybí finanční prostředky. Ze strany kantorů se předpokládá věnování zvýšené pozornosti potřebám žáků s mentálním či fyzickým postižením. Dle slov pedagogů je však tato situace mnohdy stresující, zejména v případě vyššího počtu žáků se

SVP na jednu třídu. Dětem se věnují, jak nejlépe mohou, přesto občas cítí, že je péče nedostatečná a neodpovídá potřebám, které by si děti zasloužily. Výraznou pomoc představuje přítomnost asistenta pedagoga, na dostatek těchto pracovníků však chybí peníze.

- c) Možná řešení:** K prvnímu návrhu patří jednoznačně trvalá komunikace, spolupráce a jednání na všech úrovních, tedy obec – kraj – stát. Účelem je především reflektovat skutečné potřeby všech základních škol včetně těch s nejmenším počtem žáků. Kraj by se měl také zaměřit na regulaci středních škol; uvážit, zda je jejich vysoký počet skutečně žádoucí (či nutný) a případným zredukováním ušetřené peníze přerozdělit mezi školy základní. V oblasti problematiky řízení projektů, resp. značných administrativních překážek, se nabízí možné řešení v podobě vedení/administrativního řízení projektů ze strany univerzit v kraji (základní školy jsou v tomto případě jejich partnery). S tímto postupem již mají některé školy dobrou zkušenost a také v budoucnu by tento krok uvítaly. Jedná se totiž o rozhodně výhodnější variantu. Co se žáků se SVP týče, v tomto bodě se všichni participantí fokusní skupiny jednohlasně shodli na důležitosti a potřebnosti inkluze těchto žáků. I nadále se budou zasazovat o jejich úspěšné začlenění, empatický přístup a zvýšenou pozornost jejich potřebám. Zdůrazňují ale, že by integrace měla být vždy smysluplná, neměla by probíhat „za každou cenu“, nikdy ne na úkor potřeb a spokojenosti postiženého dítěte. Pozorují, že by některým dětem mnohem více pomohla a prospěla speciální třída, tedy více pozornosti a naplňování jejich individuálních potřeb. Opomíjet nelze ani „ostatní“ žáky, atmosféra ve třídě může být někdy přítomností žáka (-ů) se SVP narušena (příkladem jsou děti s Aspergerovým syndromem). Také v budoucnu by pedagogové chtěli úspěšně integrovat co nejvíce dětí, jedním dechem ale dodávají, že bez asistentů je to mnohdy skutečně velmi obtížné. Shodují se, že bez potřebného množství asistentů se budou stále pohybovat v začarovaném kruhu - jednou z priorit je tedy zajistit financování asistentů pedagogů, kteří k plnohodnotné inkluzi výraznou měrou přispějí. I zde připomínáme nezbytnou a pravidelnou komunikaci na všech úrovních.

Problémová oblast 2: Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru

Nezaměnitelnost, jednota, totožnost, sebedefinice – jednoduše uvědomění si toho, kam patřím a kdo vlastně jsem. Tato slova nejlépe vystihují podstatu dnes stále častěji skloňovaného sousloví „regionální identita“. Řada odborníků, ať už jsou to filozofové, sociologové či politologové, označují dnešní dobu za postmoderní, široká veřejnost se v běžném životě „spokojí“ s označením moderní. Svým způsobem mají pravdu uživatelé obou přívlastků - na poli sociologie či v otázce jakéhosi přerodu společnosti dnes skutečně můžeme hovořit o posunutí do roviny postmoderní. V oblasti (např.) informačních a komunikačních technologií nebo jen v běžném hovoru s prarodiči se nemýlíme, řekneme-li, že žijeme v moderní, či dokonce hypermoderní době. Podstatu regionální identity však ovlivňují pohledy oba. Právě téma identity zmiňují sociologové v souvislosti s postmoderní společností snad nejčastěji. Koncept identity totiž (dle některých) výrazně změnil svou podobu a hovoří se o tzv. „privatizaci lidských životů“. Zygmunt Bauman předpokládá, že životním úkolem každého člověka je vystoupit z davu a prokázat vlastní identitu, odlišovat se od ostatních. Společnost je protkána řadou různých stylů a skupinek osob, jež příslušný styl vyznávají. Jednotlivec tedy cestuje mezi těmito skupinami, se kterými se identifikuje na základě aktuálně preferovaných

hodnot a stylů. Problémem zejména mladých lidí je, že často neví, ke které z těchto skupin vlastně patří. Zde se dostáváme k druhému pohledu. Současný stav společnosti totiž podstatně ovlivnil nezastavitelný proces modernizace. Neustále je nám předkládána spousta nových vynálezů, výrobků, jež jsou prezentovány jako jedinečné a které zkrátka „musíme mít“, abychom šli takříkajíc s dobou. Ze stránek časopisů, novin, televizních a počítačových obrazovek se stále dozvídáme, co je (a není) moderní. Dostáváme rady, jak si moderně zařídit byt, jak se moderně obléci, jakou moderní hudbu poslouchat nebo kde zhlédnout moderní Popelku či ochutnat moderní gastronomii. V tomto směru je výrazně ohrožována regionální identita, tradiční kulturní i společenské akce, zvyky i regionální produkty. Snad máme oproti ostatním regionům mírnou výhodu, která je dána faktem, že Hlučínsko je označováno za jeden z nejspecifičtějších regionů republiky. Stále je zde převaha občanů, kteří si specifičnost, „svojskost“ Hlučínska uvědomují. K zachování podstaty našeho území (vycházející z historického pozadí) přispívají zásadní měrou aktivity zdejších dobrovolných svazků, především Sdružení obcí Hlučínska. Obce totiž spolupracují v největší míře právě v oblasti kultury, tradic a zvyků. Je však důležité zmínit, že největší podíl na udržování tradic má téměř výhradně (nej)starší generace. Jak tedy v této (post-)moderní době přesvědčit děti a mládež o nutnosti zachování tradic, zvyků, zkrátka kultury a specifik obecně? Problémový okruh „Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru“ vyplynul ze SWOT analýzy, dále z rozhovorů s představiteli obcí a odborníky na oblast školství. Ačkoli téma patří do možných (reálných) hrozeb, shodují se členové fokusní skupiny jednoznačně: „Každá hrozba je pro nás zároveň velkou příležitostí a výzvou!“

Identita, tím více ta regionální, není samozřejmou záležitostí – a je to právě školní prostředí, které může dětem a mladým lidem pomoci nalézt cestu poznání vlastního já a přispět k (pozitivní) identifikaci s prostředím, ve kterém žijí. Následující odstavce se zaměřují na příčiny, důsledky a možné návrhy řešení, jež by mohly situaci zlepšit.

- a) Příčiny:** Za jednu z hlavních příčin „Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru“ můžeme označit stárnutí velké části spolkové základny. Výše jsme uvedli, že je to právě starší generace, jež šíří tradice a zvyky do povědomí ostatních obyvatel regionu. Příčiny jsou v tomto případě velmi provázané – na první navazuje další v podobě nedostatečného zapojování mladé generace. U této příčiny existuje více důvodů, proč se tomu tak děje. Jednou ze skutečností může být nízká atraktivita spolkových činností pro děti a mládež, dále nedostatečná propagace aktivit spolků či nezájem ze strany dětí, které tíhnou spíše k pasivní zábavě v podobě „sezení“ u počítače. Nezapojování mladé generace může být zapříčiněno také „zaběhnutou“ linií spolků, nedržení kroku s dobou či prostá stagnace, tedy ustrnutí na kdysi zavedeném modelu (platí spíše do budoucna). Zejména mládež příliš neláká účast ve folklorních souborech. Dle zkušeností účastníků fokusní skupiny je přiláká něco „nového“, inovativního -v lidových souborech se tak stále častěji uplatňují moderní či alespoň upravené (modernizované) písně. Lidová hudba je dětem poměrně cizí, příčinu shledáváme v absenci vzorů, ten často chybí nejen v generaci rodičů, ale dokonce už i prarodičů. Další příčinu vidíme v protikladné situaci na území ORP Kravaře – na jedné straně se setkáváme s přehrší nabídky volnočasových aktivit, jež nabízí Centrum volného času v Kravařích a ZUŠ Kravaře s pobočkami v Kobeřicích, Bolaticích, Štěpánkovicích a Strahovicích, na straně druhé je to naopak velmi nízká nabídka rozličných aktivit na periferii území (Rohov, Sudice, Třebom), kde jsou, dle vyjádření členů fokusní skupiny, děti velmi vděčné za každou nabízenou volnočasovou činnost. Děti často dávají přednost „moderním“ aktivitám, jako je moderní tanec či sport. Velký odliv dětí, resp. nezapojování se do místních spolků zapříčiňuje

především blízkost většího města (Opava), jež nabízí širokospektrální nabídku volnočasových aktivit. Regionální identitu mohou umocnit i získané poznatky o historii našeho regionu. Na základních školách však výuka dějepisu končí zpravidla druhou světovou válkou, nedostane se na moderní světové a české dějiny, natož dějiny o lokalitě dětem blízké. Jako poslední příčinu uvádíme příliv nových obyvatel a skutečnost, že se někteří do kulturního dění v obci nechtějí nikterak zapojovat.

b) Důsledky: Hlavní důsledek je v podstatě obsažen v názvu problémového okruhu, což byl také záměr při formulování tohoto okruhu. Již samotný název totiž vypovídá o tom, co by se v budoucnu mohlo v hlučínském regionu přihodit - dojít k úpadku tradic a folkloru. Všechny výše jmenované příčiny mohou ohrozit jednu z největších devíz našeho regionu, resp. to, co dělá Hlučínsko Hlučínskem. Ztráta specifičnosti území, ztráta pospolitosti i sousedského života jsou další vážné důsledky, jež by mohly z případně vzniklé situace vyplynout.

c) Možná řešení: Již v úvodní části jsme si pokládali (řečnickou) otázku, jak děti zapojit do zachovávání a předávání tradic a zvyků dalším generacím. Nutno podotknout, že před pedagogickými pracovníky a zástupci jednotlivých spolků stojí nelehký úkol. V době ohromného technického pokroku, počítačů, internetu a sociálních sítí je obecně poměrně obtížné zapojit děti a mládež do tzv. aktivní zábavy. O to větší výzvou je přilákat mladou generaci k účasti na aktivitách tradičních. K jednomu ze způsobů řešení patří zatraktivnění tradičních spolkových činností, jež by mohlo zvýšit zájem ze strany dětí. Také přidání moderních prvků může přinést kýžený efekt – je však potřeba se vždy pohybovat v určitých mezích a příliš se nevychýlit od původního smyslu a poslání, což by mohlo přinést efekt opačný, a tedy nežádoucí. Další možností, která se v případě posilování regionální identity nabízí, resp. jen následuje zavedený

trend, je udržování spolupráce s polskou stranou. Společná historie hlučínského regionu a polského příhraničí totiž k vzájemné spolupráci přímo vybízí. Obce na Hlučínsku spolu s polskými gminami realizovaly řadu projektů zaměřených na cestovní ruch, propagaci regionu a kulturu. Velmi dobrá spolupráce panuje také mezi základními (polskými a hlučínskými) školami. Další společné projekty jsou rozhodně vhodným řešením, jak riziko ohrožení regionální identity zmírnit. V neposlední řadě by se měly zachovat či více rozšířit akce zaměřené na propagaci kultury v regionu, jež jsou každoročně pořádány především v hlučínském kulturním centru (město Hlučín) a také konání lidových slavností, jako jsou dožínky, odpusty, krmáše či výstavy a semináře týkající se tradice ovocnářství na Hlučínsku a zachování tradičních místních odrůd, následně jejich vysazování - a to za spoluúčasti žáků základních škol. Větší prostor věnovaný dějinám hlučínského regionu (alespoň v rámci občanské výchovy) či tradici zahrádkářství, ovocnářství na Hlučínsku v hodinách pěstitelství považujeme za velmi přínosné v případě posilování regionální identity.

Na setkání se členy fokusní skupiny jsme se dále zabývali, lépe řečeno zmínili témata týkající se agrese a agresivity u dětí a mládeže, šikany (zejména pak kyberšikany) či kapacity v jednotlivých mateřských školách. Účastníci fokusní skupiny se jednohlasně shodli na tom, že situace okolo nedostatečné kapacity v MŠ je již stabilizována. Proto tuto oblast mezi problémové okruhy neřadíme (důsledky pouze zmiňujeme u bodu 1). U tématu agrese a šikany mezi dětmi jsme se též rozhodli jej do problémových okruhů nezařazovat. V porovnání

s předchozími generacemi tady určitou změnu pozorovat můžeme – fyzickou šikanu postupně stále více nahrazuje systematictější a často více bolestivější kyberšikana – když však porovnáme situaci ve městě a na venkově (z vlastní zkušenosti některých participantů focus group), zjistíme, že rozdíl je nesrovnatelný a situace u nás není nijak alarmující. Pedagogové se navíc shodují, že je ve školách na Kravařsku stále výrazná převaha dětí bezproblémových a šikovných. Navíc je důležité konstatovat, že se chování dětí odvíjí od změn ve společnosti. Jak výstižně poznamenal jeden z pedagogů, „vzorce chování jsou v podstatě stále stejné, jen kulisy se mění“.

3.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	<i>Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů)</i>
Cíl 1.1	Zavedení inkluzivního prostředí v procesu vzdělávání pro žáky se specifickými potřebami
Popis cíle	Pedagogové v ORP Kravaře považují myšlenku vzdělávání a výchovy žáků se SVP společně s ostatními žáky v běžné třídě, tedy „neseparování“ dětí, za velice správnou a ušlechtilou. Současně však dodávají, že proces začleňování žáků s postižením mnohdy znesnadňuje absence asistentů, a to z důvodu nedostatku finančních prostředků. Cílem je i nadále se zasazovat o úspěšné začlenění těchto žáků, empatický přístup a zvýšenou pozornost potřebám těchto dětí. Jednou z priorit je zajištění financování asistentů, kteří k plnohodnotné inkluzi výraznou měrou přispějí. K možnosti úspěšné integrace většího počtu dětí se SVP rovněž nemalou měrou přispěje další vzdělávání pedagogického sboru. Jednou z variant, která se v tomto směru nabízí na úrovni meziobecní, resp. meziškolní spolupráce, je zavedení společného nákupu a následné sdílení speciálních didaktických pomůcek. Komplexní inkluzivní prostředí v procesu vzdělávání žáků se SVP pak završí přizpůsobení areálů i budov škol skrze zajištění bezbariérových přístupů s akcentem na co největší samostatnost handicapovaných dětí.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko • Zajistit pravidelné vzájemné vzdělávání pedagogů • Rozvíjet partnerství škol za účelem předávání zkušeností ohledně péče o žáky s postižením • Zajištění asistentů dle konkrétních i aktuálních potřeb B. Finanční hledisko • Zavést společný nákup a následné sdílení speciálních didaktických pomůcek • Zajistit financování asistentů ve spolupráci se zřizovatelem (obcí) • Zmapování možností financování pro realizaci bezbariérových školních areálů C. Technické hledisko • Zpracování možností řešení stavebních úprav škol s ohledem na náklady a reálné potřeby • Zajištění technického vybavení podporujícího bezbariérovost (např. schodolez) • Zajištění rehabilitační/relaxační místnosti pro žáky s postižením
Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Výše příspěvku na vzdělávání v přepočtu na obyvatele obce z rozpočtu zřizovatele</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) • Počet žáků se specifickými potřebami • Počet pedagogických asistentů a jiných pracovníků • Stanovení jednotného postupu řešení potřeb žáků se specifickými potřebami
Správce cíle	Starosta obce Bolatice

Problémový okruh 1	<i>Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů)</i>
Cíl 1.2	Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace a zapojování se do projektů pro jednotlivé obce a školy
Popis cíle	Zástupci jednotlivých škol v ORP Kravaře kvitují možnost zapojení se do řady rozličných projektů a sami mají s několika z nich dobrou zkušenost. Školy by i v budoucnu měly zájem participovat na připravovaných projektech zaměřených např. na ekologii. V důsledku administrativní zátěže a časové náročnosti se však v současné době zapojují v mnohem menší míře, než by uvítaly. Rostoucí administrativní zátěž by mohla dále vést ke ztrátě či oslabení poslání vzdělávací instituce. Některým školám se tak osvědčilo delegování administrativního vedení projektu na univerzity v Moravskoslezském kraji, čili do budoucna by i tuto možnost přivítaly. Nabízí se zde i jiná efektivní varianta, a to zřízení institutu školského koordinátora, který by fungoval na bázi meziobecní spolupráce. K náplni jeho práce by mj. (viz cíl 2.1) patřilo vyhledávání a následná realizace a řízení vybraných dlouhodobých i krátkodobých projektů. Také může sloužit jako mediátor komunikace mezi jednotlivými školami.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko • Delegování, resp. administrativní řízení projektů ze strany univerzit v kraji • Zavedení institutu koordinátora pro oblast školství B. Finanční hledisko • Zajištění motivovanosti pedagogů jako řešitelů projektů formou finančního ohodnocení • Rozbor ekonomické výhodnosti nabídek žádostí o dotace ze strany externích subjektů • Zmapování a zajištění dlouhodobého financování institutu školského koordinátora C. Technické hledisko • Zajištění technického zázemí pro školského koordinátora
Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Výše příspěvku na vzdělávání v přepočtu na obyvatele obce z rozpočtu zřizovatele</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) • Počet zapojených škol (obcí) • Počet společně podaných žádostí
Správce cíle	Starosta obce Bolatice

Problémový okruh 1	<i>Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů)</i>
Cíl 1.3	Společně sdílet školního logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese a pozice
Popis cíle	V současné době školy činí takové kroky, aby se jejich žáci cítili bezpečně, jistě, neměli strach a obavu sdělit problém, který je trápí. V posledních letech jsme mohli zaznamenat, že jsou žáci vůči pedagogům otevřenější a buduje se mezi nimi důvěrnější vztah. Přece jen však existují záležitosti týkající se nejen školského, ale také rodinného či soukromého života, kdy je potřeba využít i pomoci odborné. Školní psychologové zatím v žádné škole ORP Kravaře, resp. mikroregionu Hlučínska – západ, nepůsobí (suplují výchovní poradci a protidrogoví preventisté). V rámci meziobecní spolupráce připadá v úvahu „sdílení“ (prozatím jednoho) školního psychologa, který by do jednotlivých škol docházel v určených konzultačních hodinách. Psycholog by pomáhal zvládat stresové situace a přispíval k potírání sociálně patologických jevů, jakým je například stále více se rozmáhající problém kyberšikany, která postupně vytěsňuje „fyzickou formu“. Podobnou variantu zvažují představitelé obcí i v případě školních logopedů či dalších speciálních pedagogů a poradců.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko • Zmapování aktuální situace a potřeb území v návaznosti na vytvoření nových pracovních pozic • Příprava a realizace společného výběrového řízení • Stanovení harmonogramu tzv. putovních pracovníků (společného psychologa, logopeda či jiného speciálního pedagoga) B. Finanční hledisko • Zavedení společného fondu za účelem financování zvolených pozic • Rozbor nejvhodnějšího řešení nákladů na dopravu sdílených pracovníků C. Technické hledisko • Zajištění technického zázemí pro zvolené pracovníky ve všech zapojených školách
Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Výše příspěvku na vzdělávání v přepočtu na obyvatele obce z rozpočtu zřizovatele</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) • Počet sdílených logopedů, psychologů, speciálních pedagogů, kariérových poradců • Počet obcí zapojených prostřednictvím svých škol a školských zařízení do sdílení logopedů, psychologů, speciálních pedagogů, kariérových poradců
Správce cíle	Starosta obce Bolatice

Problémový okruh 2	<i>Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru</i>
Cíl 2.1	Vybudování komunitního venkovského centra pro celoživotní vzdělávání a vytvoření nových regionálních učebních pomůcek i využívání pomůcek stávajících
Popis cíle	Regionální identita patří dnes - jak podrobně uvádíme v problémovém okruhu č. 2 za oblast školství - k velmi ohroženým prvkům v tradičním regionu, jakým Hlučínsko bezpochyby je. Regionální identitu mohou pomoci upevnit získané poznatky o historii, zvycích a kultuře našeho regionu. Vzhledem k tomu, že v současném systému výuky není prostor ani pro světové a české dějiny (většinou končí rokem 1945), lokální historie je takřka zcela opomíjena. Doplnkovou vzdělávací formu by tak v tomto případě mohlo představovat komunitní venkovské centrum pro celoživotní vzdělávání. Především mladší generace by se prostřednictvím zábavných programů a her dozvěděla informace a poznatky nejen z historie území, ale také o řemeslech, tradicích, ovocnářství a kultuře regionu obecně. Samozřejmou součástí komunitního centra by rovněž byly expozice, přednášky a programy prezentované autentickou formou (např. vojáci v uniformách, řemeslníci při výrobě, zemědělci a zahrádkáři při zpracovávání produktů). Prostřednictvím speciálně vytvořených pracovních listů a komiksů by si děti mohly nové poznání a vědění přenést i k sobě domů. Vedení komunitního venkovského centra může být v gesci koordinátora pro oblast školství (vizte výše).
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko • Zmapování možností zapojení spolků a dobrovolníků – jak široké veřejnosti, tak odborné komunity • Vytváření programů centra jako oblast pro školského koordinátora a nebo • Vytvoření pozice přímého pracovníka venkovského centra v závislosti na míře ekonomického zatížení • Identifikace možností využívání komunitního centra jako prostředku přeshraniční spolupráce s Polskem s cílem uchování tradic a zvyků B. Finanční hledisko • Zmapování možností financování realizace komunitního centra (dotační programy, sdílené financování) • Zajištění příjmů z vlastní činnosti (pronájem a prodej domácích produktů) • Zajištění sponzorské sítě a propagátorské činnosti C. Technické/věcné hledisko • Nalezení vhodných prostor pro vybudování komunitního centra- možné využití brownfields • Vybudování nových, příp. rekonstrukce stávajících budov • Zajištění vybavení odpovídající zaměření na tradice, řemesla a ekologickou výchovu • Propojit činnost centra s tradičními firmami a místními řemeslníky
Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Aktivity zaměřené na uchování folkloru, tradic a regionální identity</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) • Vznik komunitního venkovského centra • Počet regionálních učebních pomůcek • Pravidelnost/častost využívání regionálních učebních pomůcek ve výuce
Správce cíle	Starosta obce Bolatice

Problémový okruh 2	<i>Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru</i>
Cíl 2.2	Rozvíjet přeshraniční spolupráci formou společných akcí a projektů
Popis cíle	Hlučínský region se vyznačuje specifickou historií, která je společná s příhraničními obcemi v Polsku. Dnes již můžeme hovořit o etalonu přeshraniční spolupráce. Polské i hlučínské obce společně úspěšně realizovaly řadu projektů zaměřených na cestovní ruch, propagaci regionu a kulturu. Velmi dobrá spolupráce panuje také mezi základními školami na obou stranách hranice. Vzhledem k tomu, že máme s přeshraniční spoluprací dobré zkušenosti, společné historické pozadí a z něj plynoucí benefity můžeme velmi efektivně využít při vzdělávání nejmladší generace s ohledem na její budoucí uplatnění na trhu práce. Dnešní děti a mládež polský jazyk prakticky vůbec neovládají, a to ani na pasivní úrovni – při výměnných pobytech (ať už na Hlučínsku či v polských gminách) je komunikačním prostředkem angličtina, což je poměrně paradoxní vzhledem k faktu, že některé děti bydlí pár desítek metrů od hranic. Polský jazyk je u zaměstnavatelů v Moravskoslezském kraji velmi poptávaný. Výuka polštiny v obcích na Hlučínsku a češtiny v polských obcích povede nejen ke zvyšování vzájemného porozumění mezi příhraničními sousedy, ale i ke zvýšení kompetencí u dětí a mladých lidí, které mohou využít při uplatňování na trhu práce. Na podporu výuky sousedního jazyka by pak mohlo navázat zavedení systému příhraničních praxí s možností osvojení jiných výrobních postupů a pracovních procesů a rozšíření inventáře vědomostí.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko • Zmapování zájmu a případné zajištění výuky polštiny v rámci základních škol • Identifikace zájmu o lekce polštiny u široké veřejnosti v území a příp. zajištění kurzů výuky rodilým mluvčím B. Finanční hledisko • Zajišťování financování aktivit přeshraniční spolupráce formou OP • Nastavení systému financování pokračování těchto aktivit v dalších letech C. Věcné hledisko • Vytvoření a zajištění provozu databáze spolupracujících a aspirujících škol v rámci společného dvojjazyčného internetového portálu • Vytvoření systému spolupráce místních a příhraničních škol v oblasti vzdělávání s ohledem na současnou poptávku na trhu práce také u zahraničních sousedů • Nastavení systému příhraničních praxí v době studia (zapojení institucí a firem) - vytvoření ucelené databáze zapojených polských a hlučínských subjektů s kontakty; realizace workshopů a seminářů • Monitoring zájmu o spolupráci mezi základními školami
Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Aktivity zaměřené na uchování folkloru, tradic a regionální identity</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) • Počet škol v regionu zapojených do přeshraniční spolupráce • Počet uspořádaných akcí/aktivit pořádaných v rámci přeshraniční spolupráce
Správce cíle	Starosta obce Bolatice

Problémový okruh 2	<i>Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru</i>
Cíl 2.3	Společná koordinace využití ZUŠ, SVČ a vůbec spolků v jednotlivých obcích na Hlučínsku i v příhraničí
Popis cíle	V současné době stojí před pedagogickými pracovníky poměrně nelehký úkol – v dnešní hypermoderní a technické éře, pro kterou je typické trávení času pasivním způsobem na internetu a sociálních sítích, je velmi obtížné zapojit mladou generaci do aktivních činností. O to větší výzvu pak pro pedagogy představuje přilákat mladé k aktivitám tradičním. Tyto jsou zastoupeny v podobě dlouhodobě působících místních spolků, základní umělecké školy a Centra volného času v Kravařích. Je čím dál více evidentní, že malým dětem chybí vzor u rodičů či dokonce prarodičů. Zachování a předávání zvyků v rodině selhává a roli rodiny pak přebírají jednotlivé spolky, jejichž členská základna nezadržitelně stárne. Vzhledem k tomu, že právě spolky plní roli jakéhosi konzervátora hlučínských tradic a zvyků, je nezbytné a žádoucí motivovat nejmladší generaci k zapojení se do jejich činnosti a ze strany obce pak vhodně nastavit systém financování, který nejen umožní udržet současnou úroveň spolkového života, ale také ji dále rozvíjet.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko • Zmapování nabídky ZUŠ a SVČ v území a jejího vývoje • Zmapování vytíženosti a zájmu v SVČ a ZUŠ • Nábor vedoucích/lektorů dle poptávaných zájmových činností B. Finanční hledisko • Analýza finanční náročnosti využívání nabízených volnočasových aktivit pro cílové skupiny - přizpůsobit výši příspěvků na provoz ze strany obce na základě skladby cílové skupiny s ohledem na osoby sociálně znevýhodněné • Společné porovnání nabídek jednotlivých subjektů zajišťujících tyto činnosti C. Věcné hledisko • Vytvořit společný informační portál o nabídce zájmových činností s důrazem na pravidelnou aktualizaci v kooperaci s polskou stranou • Realizovat průzkum v rámci cílové skupiny via internet či dotazníků ve fyzické podobě v jednotlivých školách
Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Aktivity zaměřené na uchování folkloru, tradic a regionální identity</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) • Vznik společného informačního portálu zájmové činnosti • Počet aktivních spolků v území • Počet volnočasových aktivit v rámci ZŠ • Počet zájmových činností CVČ Kravaře
Správce cíle	Starosta obce Bolatice

3.2.4 Indikátory

Problémový okruh 1	Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů)		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	VÝŠE PŘÍSPĚVKU NA VZDĚLÁVÁNÍ V PŘEPOČTU NA OBYVATELE OBCE Z ROZPOČTU ZŘIZOVATELE		
Měrná jednotka	Kč		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1376-1400	1400-1450
Skutečnost	1376		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje vývoj finančních prostředků vynakládaných z rozpočtů jednotlivých obcí na oblast vzdělávání. Tuto hodnotu lze ovlivnit snadněji než příspěvek ze státního rozpočtu na žáka, který stanovuje MŠMT. Hodnota by měla dosahovat takové výše, aby bylo možno zachovat minimálně současný stav, příp. umožňovala další inovace v oblasti vzdělávání.		
Metodika a výpočet:	Celková výše finančních prostředků na vzdělávání v ORP / počet obyvatel ORP.		
Zdroj čerpání dat:	Rozpočty obcí / škol		

Problémový okruh 2	Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	AKTIVITY ZAMĚŘENÉ NA UCHOVÁNÍ FOLKLORU, TRADIC A REGIONÁLNÍ IDENTITY		
Měrná jednotka	Zhodnocení stavu		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Vyhovující stav	Vyhovující stav, zvyšující se počet aktivit, omlazující se základna
Skutečnost	Vyhovující stav, stárnoucí základna		
Popis měřítka:	Regionální identita a její zachování představuje pro území ORP důležitý faktor, který rovněž vyplynul z analýzy. Pro její zachování je nezbytné typické rysy předávat dalším generacím. Jedním z prostředků je množství aktivit, které se uskutečňují v rámci společensko-kulturních akcí nebo také přímo ve vzdělávacím procesu. Jedná se především o činnost zájmových spolků, dobrovolníků, ale také společnou prezentaci kultury v rámci přeshraniční spolupráce. Minimálním cílem by mělo být podniknout taková opatření, která zaručí, že počet aktivit zachovávajících regionální identitu území zůstane zachován na současné úrovni, což také sleduje uvedený indikátor.		
Metodika a výpočet:	Vezmeme-li v úvahu, že stávající stav zajišťující uchovávání regionální identity lze považovat za vyhovující (dle počtu aktivit v rámci jednotlivých obcí), je cílem minimálně tento stav zachovat, ideálně však omladit reprezentanty místních tradic (větší míra zapojení žáků a mladší generace). Každá obec sleduje samostatně, následně je provedeno hodnocení za celé území ORP.		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky obcí, škol, obecní zpravodaje		

Problémový okruh 1	Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů)		
Cíl 1.1	Zavedení inkluzivního prostředí v procesu vzdělání pro žáky se specifickými potřebami		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	POČET ŽÁKU SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI		
Měrná jednotka	Počet žáků		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		160	165
Skutečnost	149		
Popis měřítka:	Elementární indikátor k monitorování stavu, resp. počtu žáků s různými handicapem k celkovému počtu žáků, a to jak v rámci jednotlivých vzdělávacích institucí, tak obcí, ORP a celého mikroregionu. Předpokládá se, že integrace takto znevýhodněných žáků v nadcházejících letech poroste.		
Metodika a výpočet:	Počet žáků se specifickými potřebami ve škole (obci, ORP, mikroregionu) / celkový počet žáků x 100 (%).		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy vzdělávacích zařízení v ORP		

Problémový okruh 1	Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů)		
Cíl 1.1	Zavedení inkluzivního prostředí v procesu vzdělání pro žáky se specifickými potřebami		
Číslo indikátoru	1.1.2		
Název indikátoru	POČET PEDAGOGICKÝCH ASISTENTŮ A JINÝCH PRACOVNÍKŮ		
Měrná jednotka	Počet asistentů na žáka s handicapem		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		32 (0,2 asistenta na žáka)	50 (0,3 asistenta na žáka)
Skutečnost	23 (0,15 asistenta na žáka)		
Popis měřítka:	Pro zajištění kvalitní výuky většího počtu žáků s různými handicapem v rozdílných úrovních je potřeba obstarat také odpovídající množství asistentů pedagogů, kteří by adekvátním způsobem zajišťovali běžné potřeby takto znevýhodněných žáků, a to v kontextu toho, že jejich počet, v návaznosti na současný trend, dále poroste. Počet asistentů by se měl odvíjet od počtu žáků s handicapem, kteří tuto službu potřebují a bez kterých je jejich integrace do běžného školského systému obtížná až nemožná, tedy na základě konkrétních potřeb.		
Metodika a výpočet:	Počet asistentů / počet žáků s handicapem		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy vzdělávacích zařízení v ORP		

Problémový okruh 1	Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů)		
Cíl 1.1	Zavedení inkluzivního prostředí v procesu vzdělávání pro žáky se specifickými potřebami		
Číslo indikátoru	1.1.3		
Název indikátoru	STANOVENÍ JEDNOTNÉHO POSTUPU ŘEŠENÍ POTŘEB ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI		
Měrná jednotka	Způsob řešení		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		společný postup	ucelený systém spolupráce
Skutečnost	individuálně		
Popis měřítka:	Obecně je ve společnosti kladen tlak na integraci dětí s různými handicapy do standardního procesu vzdělávání. Je však nezbytné zohledňovat jejich specifické potřeby a požadavky, a to jak na školní pomůcky, tak na přístup do zařízení jako takových. V současnosti se jedná spíše o individuální řešení na základě konkrétní situace, nikoliv však o komplexní vizi. Na bázi meziobecní spolupráce (viz Cíle) lze řešit nejen nákup pomůcek, v konečném důsledku i sdílení zkušeností a vytvoření celistvého řešení v území.		
Metodika a výpočet:	Navázání spolupráce mezi školami v obcích mikroregionu a míra jejího prohlubování s ohledem na potřeby specifikované skupiny v letech; stanovení jednotného postupu – strategie.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy vzdělávacích zařízení v ORP; obce ORP		

Problémový okruh 1	Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů)		
Cíl 1.2	Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace a zapojování se do projektů pro jednotlivé obce a školy		
Číslo indikátoru	1.2.1		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH ŠKOL (OBCÍ)		
Měrná jednotka	Míra zúčastnění v %		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		30 %	100 %
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Aktuální situace neumožňuje školám zapojovat se do všech projektových aktivit, o které by měly potenciální zájem. Důvodem je administrativní, ale především časová náročnost této činnosti. Projektová činnost, jak vyplynulo také z jednání fokusní skupiny, nemůže být vykonávána na úkor vzdělávací funkce škol. Společný tým řešící projektovou činnost tento problém vhodně řeší. Zapojit by se do něj mělo co největší množství škol ze všech obcí ORP /mikroregionu.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených subjektů / celkový počet zařízení v území (v %); Počet zapojených obcí / celkový počet obcí v ORP či mikroregionu (v %).		
Zdroj čerpání dat:	Informace od obcí (zřizovatele)		

Problémový okruh 1	Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů)		
Cíl 1.2	Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace a zapojování se do projektů pro jednotlivé obce a školy		
Číslo indikátoru	1.2.2		
Název indikátoru	POČET SPOLEČNĚ PODANÝCH ŽÁDOSTÍ		
Měrná jednotka	Počet žádostí		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	20
Skutečnost			
Popis měřítka:	V současnosti tým, který by koordinovaně řešil projektovou činnost škol, neexistuje. Jeho úspěšnost se (pokud bude zřízen) bude odvíjet od vyhlášených grantů, dále počtu zapojených škol, společně podaných žádostí o prostředky (nejen z EU, ale také národní) a procentuální úspěšnosti těchto žádostí. Vysoká procentuální úspěšnost představuje další možné hodnotící kritérium práce týmu.		
Metodika a výpočet:	Množství společně zpracovaných žádostí		
Zdroj čerpání dat:	Informace z obcí (zřizovatelů); od společného projektového týmu		

Problémový okruh 1	Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů)		
Cíl 1.3	Společně sdílet školního logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese a pozice		
Číslo indikátoru	1.3.1		
Název indikátoru	POČET SDÍLENÝCH LOGOPEDŮ, PSYCHOLOGŮ, SPECIÁLNÍCH PEDAGOGŮ, KARIÉROVÝCH PORADCŮ		
Měrná jednotka	Počet sdílených pozic		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2 – 4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Speciální pracovní pozice nemá aktuálně vytvořena žádná škola v ORP. Jejich pracovní náplň částečně zastávají speciálně vzdělávání pedagogové nebo není řešena vůbec, a to z důvodů finančních. Sdílení speciálně zaměřených pracovníků tento problém vhodně řeší, navíc umožňuje pokrýt potřeby území adekvátním způsobem. Počátek naplňování cíle představuje sdílení školního psychologa, příp. kariérového poradce a posléze (na základě vyhodnocení zkušeností a reálných potřeb) zřízení dalších pozic.		
Metodika a výpočet:	Počet vytvořených pracovních pozic sdílených v zařízeních zapojených obcí.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy školských zařízení v ORP / mikroregionu		

Problémový okruh 1	Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů)		
Cíl 1.3	Společně sdílet školního logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese a pozice		
Číslo indikátoru	1.3.2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH PROSTŘEDNICTVÍM SVÝCH ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ DO SDÍLENÍ LOGOPEDŮ, PSYCHOLOGŮ, SPECIÁLNÍCH PEDAGOGŮ, KARIÉROVÝCH PORADCŮ		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4 (30 %)	9 (100 %)
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Sdílení pracovních pozic tak, jak je prezentováno v cíli a hodnoceno tímto indikátorem, ve školách v ORP v současnosti nefunguje. Indikátor sleduje, kolik obcí, potažmo školských zařízení v území, se do naplňování cíle aktivně zapojuje.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených obcí / celkový počet obcí v území (v %)		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy školských zařízení v ORP / mikroregionu; informace od zřizovatele (obec)		

Problémový okruh 2	Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru		
Cíl 2.1	Vybudování komunitního venkovského centra pro celoživotní vzdělávání a vytvoření nových regionálních učebních pomůcek i využívání pomůcek stávajících		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	VZNIK KOMUNITNÍHO VENKOVSKÉHO CENTRA		
Měrná jednotka	Realizace záměru		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ne – příprava projektu	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Žádné zařízení tohoto typu v ORP ani na území mikroregionu v současné době nefunguje. Jeho vznik by byl vhodný nejen pro venkovský charakter zdejší krajiny, tedy k environmentální výchově, ale také k posílení regionální identity, k předávání tradic, pracovních postupů, aj. Indikátor stanovuje, jakou měrou došlo k naplnění cíle.		
Metodika a výpočet:	Vznik komunitního venkovského centra (ANO / NE)		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP (DSO), MAS Hlučínsko		

Problémový okruh 2	Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru		
Cíl 2.1	Vybudování komunitního venkovského centra pro celoživotní vzdělávání a vytvoření nových regionálních učebních pomůcek i využívání pomůcek stávajících		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	POČET REGIONÁLNÍCH UČEBNÍCH POMŮCEK		
Měrná jednotka	Počet pomůcek		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10-15
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	Regionální učební pomůcky v současnosti představují např. zpěvníky lidových písní typických pro zdejší okolí. Může se jednat i o básnické sbírky využívané ve výuce aj. Indikátor sleduje, zda dochází k navyšování počtu učebních pomůcek v průběhu zkoumaného období nebo jestli je tento počet ustálený.		
Metodika a výpočet:	Skutečný počet regionálních učebních pomůcek v jednotlivých obdobích		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy vzdělávacích institucí v ORP / mikroregionu		

Problémový okruh 2	Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru		
Cíl 2.1	Vybudování komunitního venkovského centra pro celoživotní vzdělávání a vytvoření nových regionálních učebních pomůcek i využívání pomůcek stávajících		
Číslo indikátoru	2.1.3		
Název indikátoru	PRAVIDELNOST/ČASTOST VYUŽÍVÁNÍ REGIONÁLNÍCH UČEBNÍCH POMŮCEK VE VÝUCE		
Měrná jednotka	Četnost užití		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Častější	Pravidelné a časté využívání
Skutečnost	Minimální		
Popis měřítka:	Existující výukové pomůcky regionálního charakteru jsou v rámci běžné výuky používány zřídka (spíše folklorní a spolková činnost) či vůbec. Je to dáno i tím, že jde např. o zpěvníky lidových písní. Mělo by dojít k vytvoření takových pomůcek, které lze využít i v dalších předmětech a dbát na to, aby při výuce byly skutečně využívány. Indikátor sleduje pravidelnost užívání regionálních učebních pomůcek.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet výukových hodin / počet hodin výuky s regionálními pomůckami (stanovení mezních hodnot pro slovní hodnocení např. v %).		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy vzdělávacích institucí v ORP / mikroregionu		

Problémový okruh 2	Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru		
Cíl 2.2	Rozvíjet přeshraniční spolupráci formou společných akcí a projektů		
Číslo indikátoru	2.2.1		
Název indikátoru	POČET ŠKOL V REGIONU ZAPOJENÝCH DO PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE		
Měrná jednotka	Počet škol		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		7 (88 %)	8 (100 %)
Skutečnost	6 (75 %)		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje nejen počet škol zapojených do přeshraniční spolupráce na české straně, ale také počet škol, se kterými školy v ORP /mikroregionu spolupracují. Nemusí se tedy jednat pouze o školy polské, ale také německé či další. Toto je nezbytné zohlednit.		
Metodika a výpočet:	Počet spolupracujících škol: počtu států		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol v ORP / mikroregionu		

Problémový okruh 2	Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru		
Cíl 2.2	Rozvíjet přeshraniční spolupráci formou společných akcí a projektů		
Číslo indikátoru	2.2.2		
Název indikátoru	POČET USPOŘÁDANÝCH AKCÍ/AKTIVITY POŘÁDANÝCH V RÁMCI PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE		
Měrná jednotka	Počet akcí		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4-5	6-8
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	O přeshraniční spolupráci v území ORP Kravaře lze říci, že je funkční. Indikátor sleduje, jak se mění počet pořádaných akcí přeshraniční spolupráce v jednotlivých letech, a to bez ohledu na to, zda byly pořádané u nás či v zahraničí. Žádoucí je počet aktivit udržet na obdobné úrovni.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet uspořádaných akcí přeshraniční spolupráce na všech školách v území ORP / mikroregionu v průběhu roku (kalendářního /školního).		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol v ORP / mikroregionu		

Problémový okruh 2	Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru		
Cíl 2.3	Společná koordinace využití ZUŠ, SVČ a vůbec spolků v jednotlivých obcích na Hlučínsku i v příhraničí		
Číslo indikátoru	2.3.1		
Název indikátoru	VZNIK SPOLEČNÉHO INFORMAČNÍHO PORTÁLU ZÁJMOVÉ ČINNOSTI		
Měrná jednotka	Realizace záměru (ANO / NE)		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	ano, rozvíjející se
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Aktuálně neexistuje koordinované řešení nabídky mimoškolních aktivit v území. Indikátor sleduje, zda a jak bude přistoupeno k realizaci jedné z dílčích částí výše uvedeného cíle. Rozvoj v tomto směru znamená nejen nabídku pro zdejší území, ale také v okolí, příp. příhraničí, dle zájmu.		
Metodika a výpočet:	Realizace záměru (ANO / NE)		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky obcí / informační portál		

Problémový okruh 2	Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru		
Cíl 2.3	Společná koordinace využití ZUŠ, SVČ a vůbec spolků v jednotlivých obcích na Hlučínsku i v příhraničí		
Číslo indikátoru	2.3.2		
Název indikátoru	POČET AKTIVNÍCH SPOLKŮ V ÚZEMÍ		
Měrná jednotka	Počet spolků		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		95-100 (min. 2 spolky v obci)	95-105 min. 2-3 spolky v obci)
Skutečnost	98 (min 1 spolek v obci)		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, zda je spolková činnost v území ustálená či jestli nedochází k jejímu upadání či naopak rozvoji. Hodnotícím kritériem je počet aktivně působících spolků v území, a to bez ohledu na jejich zaměření, jež lze zohlednit subindikátorem v případě potřeby.		
Metodika a výpočet:	Počet aktivních spolků v území dle aktuálního stavu		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky obcí		

Problémový okruh 2	Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru		
Cíl 2.3	Společná koordinace využití ZUŠ, SVČ a vůbec spolků v jednotlivých obcích na Hlučínsku i v příhraničí		
Číslo indikátoru	2.3.3		
Název indikátoru	POČET VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT V RÁMCI ZŠ		
Měrná jednotka	Počet kroužků		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		110 (min. 5 v ZŠ)	115 (min. 6-7 v ZŠ)
Skutečnost	105 (min. 4 v ZŠ)		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, jak se vyvíjí nabídka kroužků, resp. volnočasových aktivit obecně v jednotlivých školách v území. Úkolem je zhodnotit, zda se počet těchto mimoškolních činností zvyšuje nebo naopak snižuje či je ustálený. Jako subindikátor lze volitelně použít naplněnost kroužků v jednotlivých letech, a to za účelem zjištění proměny zájmu u žáků o jednotlivé druhy kroužků. Hodnotit lze jak každou školu samostatně, tak samozřejmě také souhrnně.		
Metodika a výpočet:	Volnočasové aktivity na jednotlivých školách v území (různé stupně – začátečníci, pokročilí, mladší starší aj., jsou považovány pro potřeby výpočtu za jeden).		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky škol, výroční zprávy		

Problémový okruh 2	Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru		
Cíl 2.3	Společná koordinace využití ZUŠ, SVČ a vůbec spolků v jednotlivých obcích na Hlučínsku i v příhraničí		
Číslo indikátoru	2.3.4		
Název indikátoru	POČET ZÁJMOVÝCH ČINNOSTÍ CVČ KRAVAŘE		
Měrná jednotka	Počet činností		
Správce měřítka	starosta obce Bolatice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		27 (48 kroužků v 6 obcích)	28 (50 kroužků v 7-8 obcích)
Skutečnost	25 (45 kroužků ve 4 obcích)		
Popis měřítka:	V rámci společného využívání CVČ je vhodné sledovat (a případně upravovat) nabídku zájmových činností, a to vždy s ohledem na zájem dětí. Indikátor tedy sleduje, zda, popř. jakým způsobem, se obměňuje nabídka CVČ, jestli stoupá celkový počet návštěvníků nebo naopak klesá. Zde je však nezbytné zohlednit demografickou křivku a zvyšující se počet žáků na základních školách. Z toho lze odvodit, že i počet uživatelů CVČ může růst. Jako eventuální subindikátor lze použít počet odmítnutých uchazečů s ohledem na kapacitní možnosti služby.		
Metodika a výpočet:	Nabídka zájmových činností CVČ v obcích (různé stupně – začátečníci, pokročilí, mladší starší aj., jsou považovány pro potřeby výpočtu za jeden).		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky CVČ, výroční zprávy		

3.3 Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

3.3.1 Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Starosta obce Bolatice (Mgr. Herbert Pavera)
Starosta obce Chuchelná (Ing. Rudolf Sněhota)
Starosta obce Kobeřice (Ing. Lukáš Kubný)
Starostka obce Kravaře (Mgr. Monika Brzesková)
Starosta obce Rohov (Daniel Procházka)
Starostka obce Strahovice (Ing. Arch. Elen Malchárková)
Starosta obce Sudice (Petr Halfar)
Starosta obce Štěpánkovice (Bernard Halfar)
Starosta obce Třebom (Jaroslav Vlk)

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zavedení inkluzivního prostředí v procesu vzdělání pro žáky se specifickými potřebami	Starosta obce Bolatice
1.2	Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace a zapojování se do projektů pro jednotlivé obce a školy	Starosta obce Bolatice
1.3	Společně sdílet školního logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese a pozice	Starosta obce Bolatice
2.1	Vybudování komunitního venkovského centra pro celoživotní vzdělávání a vytvoření nových regionálních učebních pomůcek i využívání pomůcek stávajících	Starosta obce Bolatice
2.2	Rozvíjet přeshraniční spolupráci formou společných akcí a projektů	Starosta obce Bolatice
2.3	Společná koordinace využití ZUŠ, SVČ a vůbec spolků v jednotlivých obcích na Hlučínsku i v příhraničí	Starosta obce Bolatice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle. *V případě obcí SO ORP Kravaře určují správci cíle gestory indikátorů stanovených cílů, a to ve spolupráci se zástupci organizací a dotčených obcí takovým způsobem, aby potřebná data byla poskytnuta osobami znalými dané problematiky a místních poměrů. Zvolený způsob řešení odpovídá aktuálně nastaveným metodám spolupráce, jak meziobecní, tak obec a další instituce v regionu.*

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Výše příspěvku na vzdělávání v přepočtu na obyvatele obce z rozpočtu zřizovatele	Starosta obce Bolatice
2	Aktivita zaměřená na uchování folkloru, tradic a regionální identity	Starosta obce Bolatice
1.1.1	Počet žáků se specifickými potřebami	Starosta obce Bolatice
1.1.2	Počet pedagogických asistentů a jiných pracovníků	Starosta obce Bolatice
1.1.3	Stanovení jednotného postupu řešení potřeb žáků se specifickými potřebami	Starosta obce Bolatice
1.2.1	Počet zapojených škol (obcí)	Starosta obce Bolatice
1.2.2	Počet společně podaných žádostí	Starosta obce Bolatice
1.3.1	Počet sdílených logopedů, psychologů, speciálních pedagogů, kariérových poradců	Starosta obce Bolatice
1.3.2	Počet obcí zapojených prostřednictvím svých školských zařízení do sdílení logopedů, psychologů, speciálních pedagogů, kariérových poradců	Starosta obce Bolatice
2.1.1	Vznik komunitního venkovského centra	Starosta obce Bolatice
2.1.2	Počet regionálních učebních pomůcek	Starosta obce Bolatice
2.1.3	Pravidelnost/častost využívání regionálních učebních pomůcek ve výuce	Starosta obce Bolatice
2.2.1	Počet škol v regionu zapojených do přeshraniční spolupráce	Starosta obce Bolatice
2.2.2	Počet akcí pořádaných v rámci přeshraniční spolupráce	Starosta obce Bolatice
2.3.1	Vznik společného informačního portálu zájmové činnosti	Starosta obce Bolatice
2.3.2	Počet aktivních spolků v území	Starosta obce Bolatice
2.3.3	Počet volnočasových aktivit v rámci ZŠ	Starosta obce Bolatice
2.3.4	Počet zájmových činností CVC Kravaře	Starosta obce Bolatice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	Průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. Čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. Čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. Čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. Čtvrtletí

3.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Harmonogram procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava Realizace Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava Realizace Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování

nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4 Závěr a postup zpracování

3.4.1 Shrnutí

Na základě výsledků analýz za oblast školství byly realizačním týmem vymezeny problémové okruhy, tedy to, co zdejší ORP trápí, následně došlo k jejich ověření prostřednictvím zástupců fokusní skupiny. Za výše uvedenou oblast byly zvoleny dva problémové okruhy, a to 1) Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů) a 2) Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru. V rámci problémových okruhů byly řešeny jednak příčiny jejich vzniku, ale také důsledky, jež by mohly nastat v případě pokračujícího neřešení situace, rovněž pak stanoveny orientační možnosti dalšího postupu. Ke každému problémovému okruhu byly vytvořeny cíle, jež by měly vést k jejich eliminaci. V rámci cílů jsou pak rovněž stanovena dílčí opatření. Pro problémový okruh č. 1 Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů) byly stanoveny tři cíle – 1) Zavedení inkluzivního prostředí v procesu vzdělání v obcích pro žáky se specifickými potřebami, 2) Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace a zapojování se do projektů pro jednotlivé obce a školy, 3) Společně sdílet školního logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese a pozice. Pro problémový okruh č. 2 byly stanoveny taktéž tři cíle – 1) Vybudování komunitního venkovského centra pro celoživotní vzdělávání a vytvoření nových regionálních učebních pomůcek i využívání pomůcek stávajících, 2) Rozvíjet přeshraniční spolupráci formou společných akcí a projektů, 3) Společná koordinace využití ZUŠ, SVČ a vůbec spolků v jednotlivých obcích na Hlučínsku i v příhraničí. Každý z cílů má stanoven svého správce, jehož úkolem je dohlížet na jeho naplňování, vyhodnocování bude probíhat prostřednictvím sady indikátorů. U každého z cílů je stanoven hodnotící indikátor v minimálním počtu jeden, povětšinou však dva až čtyři, a to za účelem měřitelnosti naplňování cílů.

3.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Přípravné práce na návrhové části započaly ještě před uskutečněním Prvního oficiálního setkání představitelů obcí v ORP Kravaře, jež se konalo 23. června 2014. Hlavním východiskem v tomto období byly nástiny opatření, jimiž by bylo možné meziobecní spolupráci dále směřovat v kontextu výsledků a z nich plynoucích závěrů analytických prací za jednotlivé oblasti – předškolní výchova a základní školství, sociální služby, odpadové hospodářství a volitelné téma, bezpečnost a krizové řízení. Nástin byl vytvořen realizačním týmem projektu v ORP Kravaře a následně předložen starostům k posouzení, zda s tímto směřováním souhlasí. To bylo rovněž podrobeno diskuzi v rámci zmíněného setkání. Realizační tým vzal v potaz připomínky a návrhy starostů obcí, které dále rozvíjel.

Na úvod návrhové části, na níž realizační tým v ORP Kravaře začal intenzivně pracovat zkraje druhé poloviny roku 2014, bylo nezbytné vytvořit vizi, tedy to, co chceme a kam směřujeme, kde se vidíme v roce 2020, resp. 2023, pro které se tato strategie vytváří. Tvorba vize, ale také sloganu, byla společnou prací nejen realizačního týmu v ORP Kravaře, ale také v ORP Hlučín a motivujících starostů, a to vše v úzké spolupráci s Místní akční skupinou Hlučínsko. Společná vize ukazuje, i přes administrativní rozdělení Hlučínska do dvou ORP, jednotné směřování regionu, především pak DSO – Sdružení obcí Hlučínska, jež zasahuje do tří ORP (Kravaře, Hlučín a Opava). Vize ovšem reflektuje specifika ORP jako takových. Vize, společně se sloganem, byla předložena starostům, kteří ji schválili bez připomínek.

Významný milník pro další postup, který byl rovněž časově a organizačně nejnáročnější, představovaly problémové okruhy za jednotlivá témata, které byly připravovány v průběhu měsíce

září, v případě bezpečnosti a krizového řízení také října 2014. Nezastupitelnou roli zde zastávaly tzv. fokusní skupiny, tedy uskupení odborníků z jednotlivých oblastí (školství, sociální služby, odpadové hospodářství a bezpečnost a krizové řízení) v území. Pracovník pro analýzy a strategie společně s koordinátorkou navrhli možnou skupinu problémů za každou z oblastí, jež by bylo vhodné řešit, a to na základě výsledků analytických prací a znalosti místních poměrů. Tyto návrhy připomínkovali motivující starostové a následně byly předloženy na jednání fokusních skupin. S ohledem na další postup byly do této fáze zapracovány také příčiny, důsledky a možná řešení za každý problémový okruh. Fokusní skupiny byly tvořeny pěti až deseti odborníky za každé z témat. Detailní složení jednotlivých skupin lze nalézt v předcházejících částech dokumentu. V rámci fokusních skupin došlo ke zpřesnění a také modifikaci navrhovaných problémových okruhů, a to s ohledem na to, jaké skutečné problémy vnímají osoby v těchto oblastech se pohybující. Téma odpadového hospodářství bylo řešeno v kooperaci s ORP Hlučín a MAS Hlučínsko, nejen z důvodu, že odpad z ORP Kravaře je pouze odvážen, ale také s ohledem na již výše zmíněnou blízkost. Po zapracování připomínek zástupců fokusních skupin byly problémové okruhy předloženy starostům, kteří k nim neměli výhrad.

Výše uvedené příčiny, důsledky a návrhy řešení, na jejichž zjištění se realizační tým zaměřil v rámci specifikace problémových okruhů, posloužily jako podklad pro vymezení cílů – tedy toho, jak tyto problémy řešit a pokud možno je také eliminovat. Příprava cílů a jednotlivých dílčích opatření probíhala v měsíci říjnu a byla řešena ve spolupráci s MAS Hlučínsko, která rovněž připravuje svou rozvojovou strategii dle metodiky Leader a také sousedním ORP Hlučín s ohledem na to, aby cíle korespondovaly a odpovídaly reálným potřebám, což rovněž kvitovali motivující starostové, kteří konečné znění připomínkovali a společně s představiteli dalších obcí schvalovali. Jednotlivé cíle a jejich náplň byly stanovovány tak, aby odpovídaly skutečným požadavkům území a zároveň byly v souladu s připravovanými operačními programy pro období 2014-2020. Správci cílů byli vybíráni s ohledem na jejich odbornost a profesní zaměření a po vzájemné dohodě mezi představiteli obcí, realizačním týmem a dotčenými osobami.

Poslední část, specifikace indikátorů k jednotlivým cílům, připadla na měsíc listopad 2014. Indikátory, tedy měřitelná hodnotící kritéria naplňování cílů, byly opět navrhovány ve spolupráci s MAS Hlučínsko. Indikátory zohledňují jednotlivé cíle či jejich dílčí opatření pro území ORP Kravaře, zároveň jsou ovšem v souladu s indikátory pro operační programy ČR v období 2014-2020. To znamená, že měřitelnost míry naplňování specifických místních cílů v území je v maximální možné míře v souladu s indikátory operačních programů. S ohledem na předešlé tak došlo u mnoha cílů ke stanovení vícero než jednoho kritéria měření. Matice indikátorů za všechny cíle byla přednesena motivujícím starostům, kteří ji, po prostudování a charakterizování postupu přípravy a výběru, schválili. Následně již realizační tým prováděl především formální úpravy celého dokumentu tak, aby mohl být v prosinci 2014 odevzdán k oponentuře Svazu měst a obcí ČR.

Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany

Autory strategie je realizační tým v území Svazku obcí mikroregionu Hlučínsko – západ (ORP Kravaře) ve složení Bc. Hana Paverová – koordinátor (hannapaverova@seznam.cz), Mgr. David Adamec – pracovník pro analýzy a strategie (david.adamec@seznam.cz), Bc. Michal Sněhota – asistent týmu (michal@snehota.com), s podporou motivujících starostů – Mgr. Herbert Pavera (starosta obce Bolatice – starosta@bolatice.cz) a Ing. Andreas Hahn (starosta, resp. místostarosta města Kravaře - mistostarosta.hahn@kravare.cz).

Dalšími zapojenými subjekty, dle jednotlivých oblastí jsou:

a) Za oblast předškolního a základního vzdělávání

ZŠ Bolatice (ředitel Mgr. David Neuvald; reditel@zsbolatice.cz), ZŠ Kobeřice (ředitel Mgr. Josef Werner; skolakoberice@seznam.cz), ZŠ Kravaře (ředitel Mgr. Tomáš Dorazil; reditel@zskravare.cz), ZŠ Sudice (ředitelka Mgr. Kobzová Ivana; reditel@sudice.cz), Místní akční skupina Hlučínsko (Mgr. Dagmar Quisková; mashlucinsko@seznam.cz).

b) Za oblast sociálních služeb

Domov pro seniory sv. Hedviky Kravaře (ředitelka Bc. Maria Melecká; reditel@dskravare.cz), Charita Hlučín (ředitel Mgr. et Bc. Lukáš Volný; lukas.volny@charitahlucin.cz), DomA - domácí asistence Kobeřice (statutární zástupkyně RNDr. Ludmila Domonkosová; info@domakoberice.cz).

c) Za oblast odpadového hospodářství

Místní akční skupina Hlučínsko (Mgr. Dagmar Quisková; mashlucinsko@seznam.cz)

d) Za oblast bezpečnosti a krizového řízení

Doc. Ing. Vilém Adamec, Ph.D. – člen realizačního týmu v území ORP Kravaře na pozici tematický expert na volitelné téma (vilem.adamec@seznam.cz).

3.5 Přílohy k tématu 1: Školství

Seznam zkratk

CŽÚ	Celoživotní učení
DV	Další vzdělávání
IROP	Integrovaný regionální operační program
KÚ	Krajský úřad
MAS	Místní akční skupina
MOS	Meziobecní spolupráce
MŠ	Mateřská škola
PŠD	Povinná školní docházka
ONIV	Ostatní neinvestiční výdaje
ORP	Obec s rozšířenou působností
RUD	Rozpočtové určení daní
SO	Správní obvod
SŠ	Střední škola
SVČ	Středisko volného času
SVP	Speciální vzdělávací program
ŠD	Školní družina
ŠJ	Školní jídelna
ŠK	Školní klub
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
VOŠ	Vyšší odborná škola
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

Příloha č. 1 - Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

4 Téma 2. Sociální služby

4.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy a projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

4.1.1.1 Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2 Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Níže uváděný text charakterizuje současný stav v oblasti sociálních služeb na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Kravaře. Uvažováno je jednak o sociálních službách – ve smyslu zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, ale také služby, které se sociální sférou souvisí nebo na ni přímo či nepřímo navazují. S ohledem na dostupnost sociálních služeb pro obyvatele území ORP Kravaře (potažmo faktické propojení s okolními městy a obcemi), jsou rovněž uváděny subjekty sídlící mimo zkoumané území, avšak relevantně zde působící. Kromě výchozích informačních zdrojů pro sociální oblast – Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV a data ČSÚ, bylo rovněž přistoupeno k vlastnímu šetření v území. To mapuje především sféru navazující na sociální služby, jak bylo uvedeno výše, následně jsou výsledky vlastního šetření uvedeny pod příslušnými tabulkami.

S ohledem na společenské změny se sociální služby a rozšiřování jejich nabídky pro občany ORP staly prioritou, a to nejen z důvodu demografického stárnutí populace, ale také ve snaze zpřístupnit území osobám jinak znevýhodněným. Aktuální nabídka sociálních služeb je dlouhodobě ustálená a odvíjí se jak od samotné polohy ORP (blízcí poskytovatelé v Opavě, Hlučíně), především však na základě požadavků občanů. Poptávka obyvatel po sociálních službách roste, z čehož vyplývají dříve latentní omezení. Zájem je především o terénní a ambulantní sociální služby, více pro skupinu seniorů. Terénní služby zde fungují, ne však ambulantní. Další rozvoj by dle vyjádření zástupců obcí měl směřovat k uspokojení požadavků občanů – tedy rozšíření nabídky sociálních služeb právě o ambulantní a terénní, příp. navýšení kapacit pobytových a podpory sociálního bydlení.

Tabulka 67 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	0
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	0
Azylové domy	0
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	0
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	1 (vlastní šetření)
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	1 (+ 2 vlastní šetření)
Celkem	4

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, vlastní šetření, 2014.

Dle *Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV* se na území ORP Kravaře nachází tyto sociální služby: **Domov sv. Hedviky v Kravařích** (domov pro seniory) a **DomA - domácí asistence Kobeřice** (zařazeno do kategorie Ostatní) - poskytovatel terénní sociální služby, jedná se o pečovatelskou službu. Od období let 2014/2015 funguje sociální rehabilitace na **Farmě Strahovice** ve Strahovicích, provozovatelem je Armáda spásy České republiky.

Databáze ČSÚ uvádí v ORP Kravaře pouze **jednu** sociální službu, a to **Domov pro seniory v Kravařích**. Mimo tyto služby byla do kategorie "Ostatní" zařazena také **Agentura Zvoneček Kravaře**, která není v žádném z předešlých informačních zdrojů uvedena. Agentura Zvoneček Kravaře poskytuje terénní sociální služby - pečovatelské, asistenční. **Bydlení pro občany bez domova Kravaře** - ubytování osob bez domova, nepřizpůsobivých a problémových osob, osob propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody a osob z etnických skupin - zařazeno na základě vlastního šetření do kategorie „Ostatní“, jelikož se nejedná o zařízení poskytující sociální služby dle zákona 108/2006 Sb. Ostatní služby dostupné na území ORP Kravaře jsou podrobně popsány v Tabulce 67.

V tabulce není uvedena služba osobní asistence žákům se specifickými potřebami ve školských zařízeních, tato služba je však dostupná a je poskytována podle potřeby, resp. v případě, že dojde k umístění žáka či žákyně vyžadujícího tento druh sociální služby, je mu po domluvě zajištěna a po nezbytnou dobu poskytována (zpravidla období celé školní docházky), a to na základě individuálních potřeb. V případě některých škol v ORP se takto postupovalo již v minulosti.

V současné době je na území Svazku obcí mikroregionu Hlučínska - západ realizována tvorba komunitních plánů sociálních služeb a dalších aktivit. V tomto projektu jsou zapojeny všechny obce ORP Kravaře. Projekt je realizován díky financování OPLZZ - Podpora sociální integrace a sociálních služeb, v jehož rámci vznikají (či se modernizují) komunitní plány sociálních služeb a návazných aktivit ve všech obcích. Projekt záměrně hovoří a v komunitních plánech zohledňuje tzv. návazné aktivity

sociálních služeb. Důvodem je široká základna spolků a sdružení působících na území ORP, které s oblastí sociálních služeb nepřímo souvisí, resp. na ni navazují. Jedná se především o spolky orientované na trávení volného času dětí a mládeže, jejich sportovní vyžití, zájmové kluby (kluby zahrádkářů, turistů, Slezskoněmecký svaz, aj.), opomíjet nesmíme ani kluby seniorů či svazy tělesně postižených. Podrobněji o této oblasti v kapitole 4.1.3 c) Další potřebné analýzy, Tabulka 83.

Tabulka 68 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	3
Denní stacionáře	4
Týdenní stacionáře	1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	6
Domovy pro seniory	10
Domovy se zvláštním režimem	3
Chráněné bydlení	4
Azylové domy	0
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	2
Nízkoprahová denní centra	3
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	2
Sociálně terapeutické dílny	2
Centra sociálně rehabilitačních služeb	1
Pracoviště rané péče	1
Intervenční centra	1
Služby následné péče	0
Ostatní	10
Celkem	55

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, vlastní šetření, 2014.

Jednotlivé sociální služby dle typu, jak jsou uvedeny v Tabulce 68, vycházejí primárně z Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV. Je uvažováno o takových **zařízeních, která sídlí v okolních městech mimo ORP Kravaře a obce z území ORP své občany na tato zařízení přímo odkazují** (např. formou informací v rámci vlastních webových prezentací) či jsou **prokazatelně klienty a využívají těchto sociálních služeb**. V tomto směru bylo přikročeno k vlastnímu šetření. Tabulka 69 pak uvádí výčet těchto zařízení. Dále jsou v kategorii „Ostatní“ uvedeny služby poskytované v území ORP Kravaře, které na sociální služby navazují, avšak nejsou sociální službou ve smyslu zákona 108/2006 Sb. Zde bylo opět přistoupeno k vlastnímu šetření v území.

Tabulka 69 Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působící v rámci ORP

Č.	Název zařízení	Typ zařízení	Zřizovatel zařízení	Sídlo zařízení (ORP)
1	MEDEA Opava	pečovatelská služba	s.r.o.	Sušilova 1751/1 Opava
2	KAFIRA o.p.s.	odborné sociální poradenství	o.p.s.	Horní náměstí 132/47, Město, 746 01 Opava
3	Charita Hlučín	ošetřovatelské služby, sociální poradenství	církevní organizace	U Bašty 275/3, 748 01 Hlučín
4	Charita Opava	ošetřovatelské služby, sociální poradenství	církevní organizace	Přemyslovců 13/26, Jaktař, 747 07 Opava
5	Agentura OASA	ošetřovatelská péče, odborné poradenství, mateřské centrum, DPS	o.p.s.	Poštovní 239, Raduň
6	Sagapo Bruntál	domov pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení, týdenní stacionář	p.o. - MSK	Uhlířská 2, Bruntál
7	Sírius Opava	domov pro děti a mládež se zdravotním postižením	p.o. - MSK	Mánesova 7, 746 01 Opava
8	Harmonie - Domov pro osoby se zdravotním postižením	domov pro osoby se zdravotním postižením	p.o. - MSK	Chářovská 85, 794 01 Krnov
9	Domov pro seniory Krnov	domov pro seniory, pečovatelská služba, domov se zvláštním režimem	p.o. - Město Krnov	Rooseveltova 2141/51 Krnov
10	Domov jistoty Devětsil Krnov	domov pro seniory, pečovatelská služba	p.o. - Město Krnov	Ježník 23, 794 01 Krnov
11	Domov pro seniory Ludmila	domov pro seniory	p.o. - Háj ve Slezsku	Poddubí 7, 747 92 Háj ve Slezsku – Smolkov
12	Domov U Jezera, Hlučín	domov pro seniory	p.o. - MSK	Dlouhoveská 1915/91 Hlučín
13	Agentura Slunce	domov pro seniory, osobní asistence	o.p.s.	Patrice Lumumby 2608/66 Ostrava
14	Domov Na zámku, Kyjovice	domov pro seniory, domov se zvláštním režimem	p.o. - MSK	Kyjovice 1, 747 68
15	Domov Vítkov	domov pro seniory, domov se zvláštním režimem	p.o. - MSK	Lidická 611, Vítkov
16	Fontána, příspěvková organizace	chráněné bydlení	p.o. - MSK	Celní 409/3, 748 01 Hlučín
17	Svaz tělesně postižených v ČR	odborné sociální poradenství	občanské sdružení	Ostrčilova 2691/4, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava
18	Dětská rehabilitace	denní stacionář	p.o. - Město Hlučín	Hluboká 1117/23, 748 01 Hlučín

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, 2014.

V tabulce jsou uvedeni poskytovatelé sociálních služeb se sídlem v ORP (viz Tabulka 67), dále je tento seznam doplněn o poskytovatele sociálních služeb se sídlem mimo ORP, avšak reálně v ORP působící a poskytovatele sociálních služeb na základě vlastního šetření.

Mezi **hlavní poskytovatele sociálních služeb** sídlící **mimo ORP Kravaře** patří především **Charita Opava** a **Charita Hlučín**. Obě organizace poskytují terénní sociální služby a sociální poradenství, a to na celém území nejen ORP Kravaře, ale i okresu Opava. Dalšími poskytovateli také terénních sociálních služeb včetně poradenství jsou **Kafira** (zaměřena na služby pro zrakově handicapované) a **Medea Opava** - terénní sociální služba (pečovatelská služba).

V kategorii „**Ostatní**“ jsou na základě vlastního šetření zařazeni tito poskytovatelé: **Dům pro seniory** a **Chráněná dílna SPID handicap, o. p. s. v obci Bolatice** (v tabulce není uvedena půjčovna kompenzačních pomůcek při OÚ Bolatice); subjekty uvedené výše (s působností v ORP) a subjekty se sídlem v ORP - **DomA Koberice, Agentura Zvoneček Kravaře. Bydlení pro občany bez domova Kravaře** - ubytování osob bez domova, nepřízpůsobivých a problémových osob, osob propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody a osob z etnických skupin - zařazeno na základě vlastního šetření do kategorie Ostatní jelikož se nejedná o zařízení poskytující sociální služby dle zákona 108/2006 Sb.

V návaznosti na oblast sociálních služeb jsou některými obcemi v ORP Kravaře poskytovány ohroženým sociálním skupinám **zvýhodněné podmínky bydlení** - tj. *startovací, resp. sociální byty* - Bolatice (v současnosti fungující), Koberice (8 malometrážních bytů, 11 od roku 2015 nájemní smlouva na 2 roky), ve Štěpánkovcích a dalších obcích je jejich realizace v přípravě.

Pro upřesnění uvádíme ještě informaci, že zařízení sociálních služeb působící mimo oblast ORP, jež nejsou v tabulce zvýrazněny tučně, nemají v ORP sídlo ani pobočku, avšak obce samotné své občany na tyto poskytovatele sociálních služeb odkazují, např. na svých webových stránkách. (viz také Tabulka 69).

Tabulka 70 Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	2
Služby sociální péče	Osobní asistentství	0
	Pečovatelská služba	1
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	0
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	0
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	1
	Domovy se zvláštním režimem	0
	Chráněné bydlení	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	0
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	0
	Sociální rehabilitace	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, vlastní šetření, 2014.

Data MPSV - **Registr poskytovatelů sociálních služeb** uvádí v ORP Kravaře **dvě sociální služby - domov pro seniory (Domov sv. Hedviky Kravaře) a pečovatelskou službu (DomA - domácí asistence Kobeřice)**. Při porovnání s daty ČSÚ docházíme ke zjištění, že je v ORP uvedena pouze jediná sociální služba - **Domov pro seniory v Kravařích**. Poskytované sociální služby na území ORP Kravaře (na základě těchto dvou informačních zdrojů) jsou **domov pro seniory** a **pečovatelská služba**, zároveň je ovšem nutné uvést, že oba zmínění poskytovatelé sociálních služeb současně poskytují svým klientům **sociální poradenství** - tuto informaci také uvádí ve svých internetových prezentacích. Proto je v tabulce tato skutečnost zaznamenána a je nutné ji zohlednit. (viz také Tabulka 81, resp. Tabulka 82). Na základě vlastního šetření doplňujeme, že od období let 2014/2015 funguje sociální rehabilitace na **Farmě Strahovice** ve Strahovicích, provozovatelem je Armáda spásy České republiky.

Tabulka 71 Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	4
Služby sociální péče	Osobní asistentství	3
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	2
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	0
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	1
	Domovy se zvláštním režimem	0
	Chráněné bydlení	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
Služby sociální prevence	Raná péče	1
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	0
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	0
	Sociální rehabilitace	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, vlastní šetření, 2014.

V rámci vlastního šetření byly na území ORP Kravaře zjištěny tyto organizace poskytující sociální služby - **Domov pro seniory v Kravařích** poskytující pobytovou sociální službu (domov pro seniory) a

navazující služby (sociální poradenství a pečovatelská služba). Dále **Agentura Zvoneček Kravaře a DomA - domácí asistence Kobeřice**, jež jsou poskytovateli terénních sociálních služeb - osobní asistentství, pečovatelská služba, průvodcovských a předčitatelských služeb (např. doprovod k lékaři aj.), zároveň také poskytují *sociální poradenství* pro klienty; to je rovněž poskytováno na sociálním odboru MěÚ v Kravařích. Z vlastního šetření doplňujeme, že od období let 2014/2015 funguje **sociální rehabilitace na Farmě Strahovice** ve Strahovicích, provozovatelem je Armáda spásy České republiky. *Slezská diakonie* poskytuje sociální službu - raná péče, která je dostupná také na území ORP Kravaře. *Fyzioterapie Štěpánka Musilová Háj ve Slezsku* poskytuje sociální služby - pečovatelská služba, odlehčovací a paliativní péče, rehabilitační služba (aktivizační) a osobní asistence - působnost je v celém okrese Opava, ač sídlí mimo ORP Kravaře, služby této organizace jsou zde také dostupné. Další sociální služby uváděné v tabulce se na území ORP nenachází a občané je naleznou v okolí - Hlučín či Opava. (viz také Tabulka 81, resp. Tabulka 82).

Tabulka 72 Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	Obec	církev	FO	jiny
Posuzovaný správní obvod	Kravaře					
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb						
Denní stacionáře						
Týdenní stacionáře						
Domovy pro osoby se zdravotním postižením						
Domovy pro seniory			1			
Domovy se zvláštním režimem						
Chráněné bydlení						
Azylové domy						
Domy na půl cesty						
Zařízení pro krizovou pomoc						
Nízkoprahová denní centra						
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						
Noclehárny						
Terapeutické komunity						
Sociální poradny						
Sociálně terapeutické dílny						
Centra sociálně rehabilitačních služeb						1
Pracoviště rané péče						
Intervenční centra						
Služby následné péče						
Ostatní					1	1
Celkem	0	0	1	0	1	2

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, vlastní šetření, 2014.

Na území ORP Kravaře je v rámci uvedeného výčtu sociálních služeb poskytována služba **domov pro seniory** (*Domov sv. Hedviky*), jehož zřizovatelem je město Kravaře. **DomA - domácí asistence Kobeřice** funguje jako sdružení, je tedy zařazeno do kategorie „*Jiný*“. Do téže kategorie je zařazena i **Farma Strahovice** – provozovatelem je Armáda spásy České republiky. Provozovatelem **Agentury Zvoneček Kravaře** je paní Ingrid Černá, z tohoto důvodu byla Agentura Zvoneček zařazena do kategorie FO.

Pozn.: Agentura Zvoneček byla do seznamu poskytovatelů sociálních služeb doplněna na základě vlastního šetření v území a nikoliv z dat MPSV. (viz také Tabulka 81, resp. Tabulka 82).

Tabulka 73 Počet sociálních služeb dle zřizovatele

	Typ sociální služby						
	Sociální poradenství			1			1
Služby sociální péče	Osobní asistentství						1
	Pečovatelská služba			1			1
	Tísňová péče						
	Průvodcovské a předčitatelské služby						1
	Podpora samostatného bydlení						
	Odlehčovací služby						
	Centra denních služeb						
	Denní stacionáře						
	Týdenní stacionáře						
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením						
	Domovy pro seniory			1			
	Domovy se zvláštním režimem						
	Chráněné bydlení						
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče						
	Raná péče						
Služby sociální prevence	Telefonická krizová pomoc						
	Tlumočnické služby						
	Azylové domy						
	Domy na půl cesty						
	Kontaktní centra						
	Krizová pomoc						
	Intervenční centra						
	Nízkoprahová denní centra						
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						
	Noclehárny						
	Služby následné péče						
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi						
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením						
	Sociálně terapeutické dílny						
	Terapeutické komunity						
	Terénní programy						
	Sociální rehabilitace						1
	Celkem	0	0	3	0	0	5

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, vlastní šetření, 2014.

Dle **Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV** jsou uvedeni dva poskytovatelé sociálních služeb se sídlem v ORP Kravaře - **Domov sv. Hedviky v Kravařích**, jehož zřizovatelem je město Kravaře, zařízení poskytuje sociální služby - domov pro seniory, osobní asistentství, pečovatelská služba a sociální poradenství. Dalším poskytovatelem sociálních služeb je **DomA – domácí asistence Kobeřice**, zřizovatelem, resp. právní forma tohoto poskytovatele je sdružení, zařazeno do kategorie „*Jiný*“. Tento poskytovatel nabízí následující sociální služby - pečovatelská služba, osobní asistentství průvodcovské a předčitatelské služby, sociální poradenství. Další činnosti v návaznosti na oblast sociálních služeb jsou obsaženy v části 4.1.3 c) Další potřebné analýzy. Zde se např. jedná o aktivity pro rodiny s dětmi apod.

Tabulka 74 Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012 v Kč

Druh služby	finanční prostředky (v Kč)						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod	Kravaře						
Druh zařízení sociálních služeb							
Domovy pro seniory	2 226 000			684 000	955 861		237 969
Ostatní				332 000	440 000		
celkem za všechna zařízení	2 226 000	0	0	684 000	955 861	0	237 969

Zdroj: Informace poskytnuty níže uvedenými poskytovateli sociálních služeb v ORP Kravaře.

Data uváděná v tabulce výše jsou souhrnná za všechny poskytovatele sociálních služeb v ORP Kravaře. Bližší specifikaci za jednotlivé subjekty nabízí následující odstavce.

Pro ORP Kravaře lze do tabulky zařadit pouze **Domov sv. Hedviky v Kravařích** (domov pro seniory). Zřizovatelem je město Kravaře, které v roce 2012 přispělo na provoz služby částkou **684 000 Kč** (zařazeno do kategorie příspěvek zřizovatele ač se zároveň jedná o obec). Výroční zpráva za rok 2012 charakterizuje příjmovou stránku takto: **Vlastní příjmy: Výnosy-Tržby 9 555 861; Zúčtování fondů - použití finančních prostředků 20 856; Úroky 14 676; Ostatní výnosy 157 437; Dotace: Dotace ze státního rozpočtu 2 926 000; Dotace zřizovatel – Město Kravaře 684 000; Transf. podíl z odpisů 45 000; Neinvestiční příjmy celkem 13 403 830 Kč.** Paní ředitelka Melecká nám poskytla také údaje za rok 2013: Dotace MPSV: 287 000 Kč; Dotace obec je zřizovatel: 844 000 Kč; Vlastní příjmy: 8 772 537 Kč + Příjmy ZP: 895 692; Sponzorské dary: 41 808 Kč; Jiné finanční zdroje: 272 927 Kč; Finanční prostředky celkem: 13 736 964 Kč.

O účetní údaje byli také požádáni poskytovatelé sociálních služeb **Doma - domácí asistence Kobeřice**, dále pak poskytovatelé sociálních služeb zjištěných na základě vlastního šetření - **Agentura Zvoneček Kravaře, Dům pro seniory Bolatice** (vše zařazeno do kategorie "Ostatní.")

a) **Dům pro seniory Bolatice** - zřizovatelem a provozovatelem je obec Bolatice (příspěvek zřizovatele **332 000**), v částce úhrad uživatelů (**440 000**) představuje nájemné (prům. **2800**) - není započten poplatek za elektřinu a příp. sociální služby zajišťuje buď rodina, nebo některý z poskytovatelů v okolí (lze zajistit zprostředkování).

b) **Doma – domácí asistence Kobeřice**- 1) Dotace MPSV - **280 000 Kč**; 2) Dotace kraj - **0 Kč**; 3) Dotace obec - **51 590 Kč**; 4) Příspěvek zřizovatele - **0 Kč**; 5) Úhrady uživatelů - **430 350 Kč**; 6) Sponzorské dary - **100 000 Kč**; 7) Jiné finanční zdroje - **64 000 Kč**; 8) Finanční prostředky celkem - **925 940 Kč**.

c) **Agentura Zvoneček** - neuvedeno

d) **Bydlení pro občany bez domova Kravaře** - neuvedeno

Tabulka 75 Kapacita zařízení sociálních služeb

	Pobytová					ambulantní					Terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Domovy pro seniory	46	16 za den	15 za den	46											
Ostatní											*				

Zdroj: Informace poskytnuty níže uvedenými poskytovateli sociálních služeb v ORP Kravaře.

V tabulce jsou uvedeny pouze zařízení se sídlem v ORP Kravaře a údaji z **Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV**. Jedná se o **dva poskytovatele** sociálních služeb - **Domov pro seniory sv. Hedviky v Kravařích** a **DomA - domácí asistence Kobeřice** (kategorie Ostatní). Data byla doplněna podle údajů z výročních zpráv uvedených subjektů.

Na základě vlastního šetření doplňujeme:

DomA – domácí asistence Kobeřice - 70 klientů; 140 hovorů

Dům pro seniory Bolatice - 13 klientů

Agentura Zvoneček – aktuálně 25-30 klientů

Farma Strahovice – 10 klientů

Bydlení pro občany bez domova Kravaře - nezjištěn počet klientů (kategorie Ostatní, nejedná se o zařízení fungující na základě zákona 108/2006 Sb.)

Tabulka 76 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Tísňová péče	Průvodcovské a předčitatelské služby	Podpora samostatného bydlení	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním	Tlumočnické služby
Příjmy z úhrad uživatelů	*	*	0	*	0	*	*	*
Výdaje	*	*	0	*	0	*	*	*
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	*	*	0	*	0	*	*	*

Zdroj: Informace poskytnuty níže uvedenými poskytovateli sociálních služeb v ORP Kravaře.

O údaje byli požádáni tito poskytovatelé sociálních služeb - dle Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV - **DomA - domácí asistence Kobeřice** jako terénní pečovatelská a asistenční služba a rovněž **Domov pro seniory sv. Hedviky v Kravařích**. Vyjma těchto subjektů byla žádost, na základě vlastního šetření, zaslána také do Domu pro seniory Bolatice, Domu s pečovatelskou službou Kobeřice a Agentury Zvoneček Kravaře. Úspěšnost získávání informací byla následující:

a) Dům pro seniory Bolatice - služby řešeny dle individuálních potřeb klientů - nezjištěno; pravidelnou úhradu tvoří nájem (prům. **2800 Kč**), ve kterém jsou zahrnuty poplatky za služby vyjma platby za elektřinu.

b) Agentura Zvoneček Kravaře - neuvedeno

c) DomA – domácí asistence Kobeřice – pečovatelská služba: 1) příjmy z úhrad uživatelů - **430 000**; 2) Výdaje - **973 000**; 3) Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu - **44,2 %**

Tabulka 77 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Pečovatelská služba	2
Osobní asistence	2
Tísňová péče	0
Průvodcovské a předčitatelské služby	1
Podpora samostatného bydlení	2
Odlehčovací služby	2
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0

Zdroj: Informace poskytnuty níže uvedenými poskytovateli sociálních služeb v ORP Kravaře.

O údaje neuspokojených žadatelů byli požádáni tito poskytovatelé terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením: **DomA - domácí asistence Kobeřice** a **Agentura Zvoneček Kravaře**. Pouze tyto dva subjekty poskytují terénní sociální služby, které lze na základě stanovených kritérií zařadit do tabulky. V případě pečovatelské služby DomA neevidují za rok 2012 žádného neuspokojeného žadatele v oblasti pečovatelských služeb. V případě druhého subjektu, Agentury Zvoneček, evidují za tentýž rok 2 neuspokojené žadatele, kteří měli zájem o poskytované odlehčovací služby.

Ambulantní služby pro určené cílové skupiny se na území ORP Kravaře nevyskytují. Do oblasti pečovatelské služby lze poté zařadit **Dům pro seniory v Bolaticích** - evidováni 3 klienti na čekací listině. Další sociální služby v tomto směru poskytují především *Charita Opava* a *Charita Hlučín*, které však nesídlí na území ORP a dle vyjádření evidují pouze celkový počet neuspokojených klientů, nebylo by tedy možné rozlišit na úrovni obcí v ORP.

Tabulka 78 Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	0	0	0	17	28

	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	0	0		4	9

Zdroj: Informace poskytnuty níže uvedenými poskytovateli sociálních služeb v ORP Kravaře v rámci vlastního šetření.

Na základě vlastního šetření byly zjištěny počty klientů u poskytovatelů sociálních služeb se sídlem v ORP Kravaře za rok 2012:

Domov pro seniory sv. Hedviky v Kravařích - 17 mužů; 28 žen

DomA - domácí asistence Kobeřice - neuvedeno

Agentura Zvoneček Kravaře – 25 klientů

Dům pro seniory Bolatice - 4 muži, 9 žen

Pozn.: DomA - domácí asistence Kobeřice, Agentura Zvoneček Kravaře, Dům pro seniory - tyto subjekty byly zařazeny do kategorie "Ostatní", proto zde uvádíme podrobnější popis. (viz také Tabulka 81, resp. Tabulka 82)

Tabulka 79 Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Domovy pro seniory	13 393 848	0	0	798
Ostatní				93,3

Zdroj: Informace poskytnuty níže uvedenými poskytovateli sociálních služeb v ORP Kravaře v rámci vlastního šetření.

V rámci vlastního šetření byli níže uvedení poskytovatelé sociálních služeb se sídlem v ORP Kravaře požádáni o zaslání informací týkajících se nákladů na poskytované služby. Konkrétně se jedná o:

a) Domov pro seniory sv. Hedviky v Kravařích

b) do kategorie "Ostatní" byli zařazeni tito poskytovatelé:

- **DomA - domácí asistence Kobeřice**
- **Agentura Zvoneček Kravaře - terénní služba**
- **Dům pro seniory Bolatice** - prům. 93,30 Kč na den pobytu (= 2800 Kč/měsíc) včetně služeb

Ad a) Paní ředitelka Melecká z **Domova pro seniory sv. Hedviky v Kravařích** nám taktéž poskytla údaje za rok 2013: *Celkové náklady* se v loňském roce vyšplhaly k částce **13 5665 689 Kč**, *průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby* pak činily **808 Kč**.

Ad b) 1) **DomA- celkové náklady** (100 %) se vyšplhaly k částce **973 000 Kč** a *průměrné náklady na uživatele/den terénní služby* odpovídají přibližně částce **59 Kč**.

2) **Agentura Zvoneček** - neuvedeno

Ohledně dobrovolnictví a dobrovolnické činnosti ve smyslu zákona č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě musíme konstatovat, že na území ORP Kravaře **nebyla v časovém období 2010-2012 zjištěna působnost** žádné organizace či projektu se zaměřením na **dobrovolnickou činnost** (dle zákona o dobrovolnické službě), a to i s přesahem do sousedních ORP. Alespoň rámcový přehled dobrovolnických projektů nabízí Tabulka 80, jež je věnována dobrovolnické činnosti moravskoslezském kraji. (viz také Tabulka 81, resp. Tabulka 82).

Tabulka 80 Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012 na území MSK (případně ČR)

pomoc:	Počet projektů		
	2010	2011	2012
Nezaměstnaným	1	0	2
osobám sociálně slabým	3	6	6
osobám zdravotně postiženým	15	11	12
příslušníkům národnostních menšin	1	3	5
Imigrantům	1	2	3
osobám po výkonu trestu odnětí svobody	1	0	1
osobám drogově závislým	1	1	1
osobám trpícím domácím násilím	2	0	1
při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase	7	7	10
při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách	5	0	3
při ochraně a zlepšování životního prostředí	2	0	7
při péči o zachování kulturního dědictví	1	1	1
pořádání kulturních akcí	0	1	0
při sbírkových charitativních akcích	0	1	1
uskutečňování rozvojových programů	0	0	0

Zdroj: Zákon č. 198/2002, Sb., o dobrovolnické službě (dle Ministerstva vnitra České republiky).

Na základě specifikovaného zdroje informací musíme konstatovat (obdobně jako v případě Tabulky 80), že na území ORP Kravaře nebyla zjištěna působnost žádného projektu se zacílením na území ORP, a to i s přesahem do sousedních ORP. Specifikovaný zdroj uvádí pouze projekty zaměřené na celou Českou republiku či kraje a vybraná města. Niže vyjmenované **projekty** jsou **orientovány na území MSK či ČR** ovšem se zřetelným **zaměřením také do MSK**. Zopakujeme, že v území SO ORP Kravaře nebyl v rámci uvedeného období zaznamenán žádný realizovaný projekt zaměřený na dobrovolnickou činnost dle zákona o dobrovolnictví. (viz také Tabulka 81, resp. Tabulka 82).

V roce 2010 byly na území MSK či ČR (s možným přesahem do MSK) realizovány projekty:

- 1) Diakonie Českobratrské církve evangelické (pomoc obětem přírodních, ekologických a jiných humanitárních katastrof); celá ČR
- 2) Vlastní cestou (pomoc osobám zdravotně postiženým); celá ČR
- 3) Hyperaktivita – Institut pro studium a terapii hyperaktivity a poruch pozornosti, přejmenován na Národní institut pro děti a rodinu (pomoc osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, osobám trpícím domácím násilím a pomoc při péči o děti, mládež rodiny v jejich volném čase); celá ČR
- 4) ELIM – křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii Opava, o.s. (pomoc osobám zdravotně postiženým a pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase); MSK
- 5) Diecézní charita Plzeň (pomoc při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách); celá ČR
- 6) Hestia, o.s. (pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase); celá ČR
- 7) ADRA (pomoc osobám zdravotně postiženým a seniorům - 3 projekty); MSK
- 8) ADRA (pomoc přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách - 2 projekty), celá ČR
- 9) Křesťanská akademie mladých, o.s. (pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase); celá ČR
- 10) Maltéžská pomoc, o.p.s. (pomoc seniorům a zdravotně postiženým - 2 projekty; pomoc osobám sociálně slabým a příslušníkům národnostních menšin - 1 projekt); celá ČR
- 11) Hnutí Duha – Přátelé Země Česká Republika (Pomoc při ochraně a zlepšování životního prostředí); také MSK
- 12) Máme otevřeno?, o.s. (pomoc zdravotně postiženým); celá ČR
- 13) Duha (pomoc nezaměstnaným, osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, seniorům, příslušníkům národnostních menšin, imigrantům, osobám po výkonu trestu odnětí svobody, osobám drogově závislým, osobám trpícím domácím násilím, pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase, pomoc při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách a pomoc při ochraně a zlepšování životního prostředí a péči o zachování kulturního dědictví); celá ČR
- 14) HoStHome Start Česká republika (pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase); celá ČR
- 15) Senior servis (pomoc zdravotně postiženým a seniorům); MSK

- 16) Okresní organizace Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice (pomoc osobám zdravotně postiženým); celá ČR
- 17) Fosa, o.p.s. (pomoc osobám zdravotně postiženým); celá ČR
- 18) Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR (pomoc osobám zdravotně postiženým); celá ČR
- 19) Výcvikové canisterapeutické sdružení HAFÍK, o.s. (pomoc zdravotně postiženým, seniorům pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase); celá ČR

V roce 2011 byly na území MSK či ČR (s možným přesahem do MSK) realizovány projekty:

- 1) ŽIVOT 90 (pomoc zdravotně postiženým a seniorům); celá ČR
- 2) Slezská diakonie (pomoc osobám sociálně slabým - 1 projekt; pomoc seniorům - 2 projekt; pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase - 1 projekt); MSK
- 3) Diakonie ČCE – středisko v Rýmařově (pomoc osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým a seniorům); MSK
- 4) Hnutí Brontosaurus (pomoc při péči o zachování kulturního dědictví); celá ČR
- 5) Sdružení pro integraci a migraci (pomoc národnostním menšinám a imigrantům); celá ČR
- 6) o.s. Vhled (pomoc osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, příslušníkům národnostních menšin a pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase); celá ČR
- 7) POHODA – společnost pro normální život s postižením (pomoc zdravotně postiženým); celá ČR
- 8) Občanské sdružení ADRA (pomoc osobám sociálně slabým; pomoc osobám zdravotně postiženým - 1 projekt, pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase- 2 projekty); MSK
- 9) Česká společnost AIDS pomoc, o.s. (pomoc osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, osobám drogově závislým, pomoc při pořádání kulturních nebo sbírkových charitativních akcí); celá ČR
- 10) Organizace pro pomoc uprchlíků, o.s. (pomoc příslušníkům národnostních menšin, imigrantům, pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase); celá ČR
- 11) Sdružení na pomoc dětem s handicapem (Pomoc osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, příslušníkům národnostních menšin a pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase); celá ČR
- 12) Asistence o.s. (pomoc osobám zdravotně postiženým); celá ČR
- 13) Občanské sdružení Anabell (pomoc osobám sociálně slabým a zdravotně postiženým); celá ČR
- 14) YMCA Familia (pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase); celá ČR

V roce 2012 byly na území MSK či ČR (s možným přesahem do MSK) realizovány projekty:

- 1) EKODOMOV (pomoc při ochraně a zlepšování životního prostředí); celá ČR
- 2) Mirabilis, o.s. (pomoc osobám zdravotně postiženým a pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase); celá ČR
- 3) Elim- křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii Opava, o.s. (pomoc nezaměstnaným, osobám zdravotně postiženým, sociálně slabým, seniorům a v oblasti pomoci při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase); MSK
- 4) Centrum pro integraci cizinců (pomoc imigrantům); celá ČR
- 5) Hnutí Duha Olomouc (pomoc při ochraně a zlepšování životního prostředí); také MSK
- 6) Hnutí Duha – Přátelé Země Česká Republika (pomoc při ochraně a zlepšování životního prostředí); také MSK
- 7) Občanské sdružení ADRA (pomoc seniorům a osobám zdravotně postiženým - 2 projekty); MSK
- 8) Máme otevřeno?, o.s. (pomoc zdravotně postiženým); celá ČR
- 9) Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR (pomoc zdravotně postiženým); celá ČR
- 10) Hnutí Brontosaurus (pomoc při ochraně a zlepšování životního prostředí - 3 projekty; pomoc při péči o zachování kulturního dědictví - 1 projekt); celá ČR
- 11) Občanské sdružení ADRA (pomoc osobám zdravotně postiženým a seniorům - 2 projekty; pomoc přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách - 2 projekty ČR; MSK
- 12) S.T.O.P. (Pomoc osobám sociálně slabým, příslušníkům národnostních menšin a v oblasti péče o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase- 2 projekty ; Pomoc nezaměstnaným, osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, seniorům, příslušníkům národnostních menšin, imigrantům, osobám po výkonu trestu odnětí svobody, osobám drogově závislým, osobám trpícím domácími násilím, pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase, pomoc při pořádání kulturních nebo sbírkových charitativních akcí - 1 projekt); MSK
- 13) YMCA – Živá rodina (pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase - 2 projekty); celá ČR
- 14) Výcvikové canisterapeutické sdružení HAFÍK, o.s. (pomoc zdravotně postiženým, seniorům pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase); celá ČR
- 15) Diakonie ČCE: Středisko humanitární a rozvojové pomoci (pomoc při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách); celá ČR

- 16) Maltéžská pomoc, o.p.s. (pomoc seniorům a zdravotně postiženým - 2 projekty; pomoc osobám sociálně slabým - 1 projekt); celá ČR
- 17) SOZE (pomoc příslušníkům národnostních menšin, imigrantům a pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase); celá ČR
- 18) HoStHome Start Česká republika (pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase); celá ČR
- 19) SPOLEČNĚ-JEKHETANE, o. p. s. (pomoc nezaměstnaným, sociálně slabým a příslušníkům národnostních menšin); také MSK

4.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

Obsahem nadcházející části jsou analýza rizik – uvádějící faktory, které by mohly ohrozit budoucí rozvoj sociálních služeb v území, dále analýza cílových skupin specifikující požadavky zainteresovaných aktérů. Součástí je rovněž finanční analýza zabývající se výši finančních prostředků, které do sociálních služeb směřují – tedy náklady na ně. V neposlední řadě je zde uveden výčet spolků působících v jednotlivých obcích ORP, které rovněž, ač nepřímo, s poskytováním sociálních služeb souvisí.

a. Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1	Poskytovatelé služeb	Dostatečná finanční podpora ze strany státu, kraje, případně obce. Očekávání větší poptávky potenciálních uživatelů po nabízených službách.	Nedostatečná kapacita služeb. Nízká hladina finančních zdrojů, chybějící poptávané služby, nedostatek kvalifikovaných pracovníků a s tím spojená nedostatečná kvalita poskytovaných služeb.	Společná setkání, supervize, školení či workshopy.	Spolupráce s obcemi na území ORP, dohoda společného postupu při budování nových zařízení či poskytování nových služeb. Předávání zkušeností na úrovni poskytovatelů služeb a taktéž zpracování aktuálního a kvalitního komunitního plánování sociálních služeb.
2	Uživatelé služeb	Uživatelé služeb nejčastěji požadují vysokou kvalitu poskytovaných služeb, dobrou dostupnost, nízkou cenu, příjemné prostředí, zajištění dostatečného soukromí svým rodinným příslušníkům a moderní vybavenost v případě pobytových služeb. Důležitým aspektem je také empatický přístup ze strany zaměstnanců či možnost kulturního vyžití v pobytových zařízeních.	Nedostatek finančních prostředků na hrazení nákladů. Přehnané či dokonce nesplnitelné požadavky ze strany uživatelů služeb.	Jednoznačně přímý kontakt, dále poskytování informací, případně změn na webových stránkách či svých zpravodajích.	Pomoc při zpracování žádostí o příspěvky státní sociální podpory uživatelů. Nabídka atraktivních služeb uskakující potřeby uživatelů.

3	Rodinní příslušníci uživatelů	Mezi klasická očekávání ze strany dotčené skupiny můžeme zařadit především vysokou kvalitu poskytovaných služeb, dobrou dostupnost, nízkou cenu, příjemné prostředí, zajištění dostatečného soukromí svým rodinným příslušníkům a moderní vybavenost v případě pobytových služeb.	V některých případech může být rizikem přílišné zatížení rodinného rozpočtu a tedy přerušení využívané služby. K rizikům lze zařadit také nedostatečnou informovanost o nabídce sociálních služeb, především těch nově vznikajících.	Zveřejňování informací a pravidelná aktualizace webových prezentací poskytovatelů sociálních služeb; dále informování prostřednictvím obecních či městských zpravodajů a regionálního tisku. Přímý kontakt s rodinnými příslušníky uživatelů.	Podávání žádostí o dotace jako zdroje financování nákladů na služby. Informování ze strany obcí o výhodnějších nabídkách.
4	Veřejnost (nečerpající služby)	Potenciální uživatelé očekávají vysokou kvalitu služeb a nízké náklady na jejich pořízení. Kromě širokého spektra služeb předpokládají také, že služby budou poskytovány v blízkosti jejich bydliště.	Převažující domácí péče nad institucionalizovano u formou, a to v důsledku nedostatečné kapacity zařízení a náklady s nimi spojené. Je vysoce pravděpodobné, že tato situace bude pokračovat i v budoucnu.	Propagace v obecních zpravodajích i lokálních periodických, pořádání pravidelných akcí typu "den sociálních služeb" či "dnů otevřených dveří".	Snaha vybudovat za pomoci obcí či SO ORP taková zařízení, která by uspokojila poptávku po službách a zároveň nabídla takové finanční i prostorově dostupné služby, díky kterým by lidé upustili od domácí péče a dali by přednost institucionalizované formě. Zlepšení mediálního obrazu sociálních služeb.
5	Představitelé obcí SO ORP	V důsledku přímého kontaktu dotčené skupiny se svými občany dochází ke snadnějšímu a rychlejšímu definování potenciálních problémů. Představitelé obcí očekávají maximální podporu a spolupráci ze strany státu při řešení těchto problémů.	Nejasné rozložení rolí mezi obcemi, SO ORP a krajem. Přílišná administrativa, která řešení problémů zpomaluje. Již nyní nedostatečné financování a obava z dalších možných škrtů.	Řešení problémů na společných pravidelných setkáních v případě dobrovolných svazků. Dále komunikace s poskytovateli sociálních služeb i různými odborníky v dané oblasti.	Budování společných sociálních zařízení na bázi meziobecní spolupráce. Společný postup při získávání dotací.

6	Kraje	Vytvoření celorepublikové sítě s komplexní nabídkou sociálních služeb dostupnou ve všech oblastech kraje, poskytování dostatečné, kvalitní sociální služby všem občanům a zaměstnávání kvalifikovaných pracovníků. Kraj očekává poskytnutí dostatečných finančních prostředků ze strany státu k zajištění sociálních služeb na svém území.	Nevhodně nastavený způsob komunikace mezi kraji a obcemi; neadekvátní požadavky (na obce i poskytovatele sociálních služeb); nejasné strategické plánování sociálních služeb; problémová alokace finančních prostředků; rozmístění sociálních služeb v kraji neodpovídající proporcím kraje, resp. potřebám a požadavkům jak obcí, tak obyvatel; snaha převádění agend na obce=nevyjasněné kompetence.	Komunikace, případně setkávání s představiteli obcí a jednotlivých subjektů poskytujících sociální služby.	Nastavení vhodného a efektivního způsobu bilaterální komunikace. Iniciování legislativních změn na základě komunikace a definování společných zájmů kraje, obcí (měst) a samotných poskytovatelů.
7	Stát	Vytvoření celorepublikové sítě s komplexní nabídkou sociálních služeb dostupnou ve všech oblastech České republiky, poskytování dostatečné, kvalitní sociální služby všem občanům a zaměstnávání kvalifikovaných pracovníků.	Nedostatečná komunikace ze strany státu s podřízenými subjekty a řešení problémů ad hoc bez potřebné znalosti konkrétní situace. A z toho vyplývající problém nerovnoměrného rozložení finančních prostředků. Dále bychom mohli uvést příliš obecnou a vágní strategii státu v oblasti sociálních služeb.	Komunikace na všech úrovních - od samotných poskytovatelů přes obce (města) až ke kraji, který by měl tyto informace předat státu, resp. MSPV.	Jednoznačné rozložení rolí mezi státem, krajem, obcemi (městy) a jednotlivými poskytovateli.

8	Partneři poskytovatelů (dárce, sponzoři)	Primárně se zde jedná o naplnění vloženého očekávání za strany partnerů a nezklamání důvěry ze strany poskytovatelů. Poskytovatelé sociálních služeb by svým jednáním neměli ohrozit dobré jméno sponzorů a dárců a vždy se snažit zajistit vždy co nejlepší propagaci.	Hrozící nebezpečí přerušení finančních toků v důsledku zhoršující se ekonomické situace dárců a sponzorů. Odliv dlouhodobých partnerů k jiným, z jejich pohledu atraktivnějším, poskytovatelům. Riziko požadavku protislužby za poskytované prostředky, ať už finanční či materiální povahy.	Vyhledávání, oslovení a snaha o zajištění stálé sítě sponzorů a dárců.	Pravidelná informovanost o dění v zařízení a způsobu nakládání s poskytnutými prostředky. Vhodná propagace dárců a sponzorů -uvádění příkladů dobré praxe.
9	Zaměstnanci v sociálních službách	Vzhledem k faktu, že povolání pracovníka v sociálních službách patří ke společensky prestižním povoláním, není výkon této práce dostatečně finančně ohodnocen a můžeme zde tedy hovořit o tzv. statusové inkonzistenci. Co se týče očekávání ze strany zaměstnanců, pak uvádíme jednoznačně lepší platové ohodnocení výkonu jejich práce.	Pracovníci tohoto oboru jsou ohroženi syndromem vyhoření, pocitem marnosti ze stále nepřicházející společenské změny, a to i přes jejich aktivní zasazení se o zlepšení. Dále bychom mohli uvést možné ohrožení zdraví a vlastní bezpečnosti v případě některých rizikových situací a také velkou míru byrokracie spojenou s povoláním.	Stěžejní roli hraje týmová spolupráce v rámci porad, pracovních skupin či plnění různých zadaných úkolů.	Efektivní čerpání dotačních titulů ze státního rozpočtu i fondů Evropské unie za účelem zvýšení kvality poskytovaných služeb a lepších podmínek pro zaměstnance.

10	Média	Témata spojená s oblastí sociálních služeb v rámci pravidelného nastolování agendy (agenda setting). Výběr aktuálních témat a témat, která se týkají široké skupiny lidí. Převážné zakomponování tématu do "story", kdy se na příběhu jednoho konkrétního člověka demonstruje celospolečenský jev a především dopad na určitou skupinu.	Špatný mediální obraz poskytovatelů sociálních služeb, obce či samotného státu.	Udržování kontaktu s médii.	Především jde o to vycházet médiím, která jednotlivé subjekty oslovují, vstříc, projevit ochotu při poskytování informací. Dále by se poskytovatelé sociálních služeb měli snažit na jednu stranu nezatajovat důležitá fakta (byť tato mohou být i negativní), na stranu druhou by měli primárně usilovat o zveřejnění zejména pozitivních situací a událostí, které se odehrály a podat je takovým zajímavým způsobem, na jehož základě se konkrétní médium rozhodne zařadit toto téma do své agendy (setting).

Zdroj: Vlastní zpracování.

b. Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V=P*D		
1	Finanční riziko	Nedostatek finančních prostředků na běžný provoz.	4	5	20	Hledání širokého portfolia finančních zdrojů, oslovování nových sponzorů a dárců. Sdružené nákupy energií za účelem větší úspory. Zařízení provozovaná na principu meziobecní spolupráce - rozdělení finančních nákladů.	Obec, poskytovatel
2		Nedostatek finančních prostředků na rozvoj a investice.	3	5	15	Udržování kontaktu se stávajícími sponzory a dárci a vyhledávání dalších možných donátorů. Efektivní vyhledávání a využívání dotačních titulů. Rozložení nákladů v rámci více obcí - provoz na principu MOS.	Obec, je-li zřizovatelem poskytovatele - Obec, je-li podporovatel služby - Zřizovatel poskytovatele - Poskytovatel
3		Problémová platební morálka uživatelů - opoždění platby i záměrné opomenutí platby.	2	3	6	Smluvně zajištěná promptní platba, příp. systém zálohových plateb.	Poskytovatel
4		Neúměrné finanční zatížení uživatelů - přerušení využívání služeb - ohrožení existence zařízení.	2	4	8	Zajištění většího množství příspěvků od sponzorů či zřizovatele služby.	Poskytovatel
5		Nemožnost pokračování finanční podpory ze strany obcí.	1	5	5	Hledání nových finančních zdrojů, převážně dotačních titulů.	Obec

6		Neefektivní čerpání finančních zdrojů z evropských fondů a obtížné nalézání nových zdrojů s ohledem na udržitelnost služeb.	3	3	9	Výběr dotačních titulů s ohledem na efektivní využívání finančních prostředků. Využívání poradenství ze strany specializovaných firem zaměřených na čerpání dotací z fondů EU, zpracovávání studií proveditelnosti a udržitelnosti.	Obec, poskytovatel
7	Organizační riziko	Nerovnoměrné rozmístění služeb a zařízení na území ORP; chybějící nabídka služeb.	4	4	16	Analýza potřeb uživatelů. Využívání možností a výhod plynoucích z MOS. Zpracování komunitních plánů.	Obce daného ORP
8		Nedostatečná poptávka či nabídka.	4	3	12	Analýza potřeb uživatelů. Zpracování komunitních plánů. Zjištění zájmu ze strany možných poskytovatelů o realizaci nových sociálních služeb na ORP.	Obce daného území
9		Nekorespondující představa ohledně fungování a financování ze strany obce, případně dobrovolného svazku a poskytovatelů.	2	3	6	Pravidelná setkávání, probírání možných témat a nalézání vhodných způsobů řešení.	Obce a poskytovatel
10	Právní riziko	Právní změny či reformy, které zapříčiní zvýšení provozních nákladů.	1	4	4	Dostatečná doba přípravy na přizpůsobení se novým podmínkám v případě poskytovatelů sociálních služeb.	Obec a poskytovatel
11		Přehodnocení kvalifikace pracovníků v sociálních službách a jejich následný odliv či nutné zvýšené náklady na školení, případně studium, a to v důsledku legislativních změn.	2	4	8	Dostatečná doba přípravy na přizpůsobení se novým podmínkám v případě poskytovatelů sociálních služeb.	Obce, poskytovatel
12	Technické riziko	Vykonávání služeb v nevyhovujících, zastaralých budovách; dále neodpovídající a nemoderní vybavení.	2	3	6	Efektivní čerpání finančních zdrojů jak z evropských fondů, tak z dotačních programů ze strany státu. Nastavení systému plánování investic i z vlastních zdrojů.	Obec (vlastník budov) - Poskytovatel

13		Neexistence a nutnost výstavby nových budov pro zařízení sociálních služeb.	4	4	16	Efektivní čerpání finančních zdrojů jak z evropských fondů, tak z dotačních programů ze strany státu. Nastavení systému plánování investic i z vlastních zdrojů.	Obec (vlastník zařízení) - Poskytovatel
14	Věcné riziko	Neprofesionální přístup ze strany poskytovatelů a následný odliv uživatelů či podávání stížností s explicitní žádostí o změnu.	2	3	6	Důraz na výběr kvalifikovaného personálu a dodržování etického kodexu pracovníka v sociálních službách, případné postihy za nedodržení zásad vyplývajících z kodexu.	Poskytovatel
15		Kvalita poskytované sociální služby neodpovídající běžnému standardu.	2	3	6	Pravidelné monitorování kvality ze strany MPSV.	Poskytovatel
16		Nedostatek kvalifikovaného personálu.	1	3	3	Spolupráce s úřady práce či vzdělávacími subjekty. Podpora rekvalifikací ze strany státu.	Poskytovatel
17		Nevyjasněná hierarchie ve vedení a případné konflikty mezi zaměstnanci.	1	2	2	Nastavení jasných pravidel mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem, podpora komunikace mezi členy personálu - team building, workshopy...	Poskytovatel
18		Nízký zájem ze strany potenciálních uživatelů v důsledku neatraktivnosti služeb či nedostatečného kulturního vyžití v případě pobytových služeb.	3	3	9	Zvýšení nabídky atraktivních služeb, využívání moderních terapeutických přístupů a zajištění dostatečného a pravidelného kulturního vyžití.	Poskytovatel

Zdroj: Vlastní zpracování.

c. Další potřebné analýzy

Tabulka 81 Výčet existujících sociálních služeb v území ORP Kravaře

Obec	Asistenční služba pro postižené	Asistenční služba pro seniory	Domov pro seniory	Dům s pečovatelskou službou pro seniory	Ostatní
Bolatice	X			X	startovací byty/sociální byty
Chuchelná					
Kobeřice		X			startovací byty/sociální byty
Kravaře			X		Pečovatelská služba
Rohov					
Strahovice					
Sudice					
Štěpánkovice					startovací byty/sociální byty (v plánu)
Třebom					

Zdroj: MAS Hlučínsko; internetové stránky obcí.

Tabulka 82 Fungující sociální a návazné služby v ORP Kravaře

<i>Sociální a návazné služby v ORP Kravaře</i>			
Název instituce	Poskytovatel/forma	Druh sociální služby	Sídlo
Domov sv. Hedviky	Město Kravaře	domov pro seniory	Kravaře
DomA - domácí asistence	občanské sdružení	pečovatelská služba	Kobeřice
Agentura Zvoneček*	Ingrid Černá	asistenční, pečovatelská služba	Kravaře
Farma Strahovice	Armáda spásy	sociální rehabilitace	Strahovice
Bydlení pro občany bez domova*		ubytování	Kravaře
Dům pro seniory Bolatice*	obec Bolatice	ubytování	Bolatice
Půjčovna kompenzačních pomůcek při OÚ Bolatice*	obec Bolatice	zapůjčení pomůcek občanům, zprostředkovatelská činnost	Bolatice
Chráněná dílna SPID handicap, o. p. s.***	nezisková organizace	chráněná dílna	Bolatice (pobočka)
Startovací / sociální byty*	Bolatice, Kobeřice	ubytování	Bolatice, Kobeřice
<i>Terénní sociální služby v ORP Kravaře</i>			
Charita Opava	Charita ČR	pečovatelská služba, paliativní péče	Opava
Charita Hlučín	Charita ČR	pečovatelská služba, paliativní péče	Hlučín
Fyzioterapie Štěpánka Musilová**	Štěpánka Musilová	asistenční, pečovatelská, odlehčovací služba, rehabilitace	Háj ve Slezsku
Raná péče	Slezská diakonie	raná péče	Krnov

* není sociální službou ve smyslu zákona 108/2006 Sb.

** nestátní zdravotnické zařízení

*** zaměstnávání osob se zdravotním postižením dle zákona 435/2004 Sb. (chráněné zaměstnání)

Zdroj: Obce ORP a vlastní šetření, 2014.

Tabulka 83 Výčet spolků a klubů v obcích ORP Kravaře zasahujících do sociálních služeb, tzv. návazné aktivity

Název obce	Kluby a spolky
Bolatice	Český svaz chovatelů včel, Český svaz zahrádkářů, Dětská organizace KONDOR, FK Bolatice, Volejbalový klub Bolatice, SDH Bolatice, SDH Borová, HC Bolatice, Klub turistů Bolatice, LMK Bolatice (modelářský klub), Military Airsoft Team Bolatice, Shooters Bolatice (futsalový klub), Myslivecká společnost Křemenky, Rodinné centrum Ježeček, Rodinné centrum Skřítek, Římskokatolická farnost Bolatice, Klub seniorů, Seniorky z Bolatic (folklorní soubor), Slezsko-německý svaz, Soubor Burianky (pěvecký soubor), Sportovní Club Bolatice, Stolní tenis TTC Bolatice, Svaz chovatelů holubů, Šachový klub, Florbalový oddíl
Chuchelná	Chráněný sbor Chuchelná, Klub seniorů, Rybářský spolek, SDH Chuchelná, TJ Spartak Chuchelná, Turistický klub Chuchelná ve Slezsku
Kobeřice	Atletický oddíl, Český svaz zahrádkářů, Čtyřlístek – svaz invalidů, Slezský svaz invalidů, Klub seniorů, Farnost Kobeřice, Kobeřanka (folklorní soubor), Klub motorkářů, Pony klub, SDH Kobeřice, Svaz kynologů, TJ Sokol Kobeřice
Kravaře	Běh zámeckým parkem, Český svaz chovatelů ZO, Český svaz včelařů, Český zahrádkářský svaz základní organizace Kravaře, DFK – Kruh přátel Německa, Jezdecký klub Flamenco, Klub netradičních sportů, Klub rodičů a přátel školy při ZŠ Kravaře, Sdružení rodičů a přátel dětí při ZŠ Kravaře – Kouty, Kynologický klub Kravaře, Moto Club Kravaře, Myslivecká společnost Opavice, Myslivecké sdružení Olšinka, Novofundlandský klub Kravaře, Občanské sdružení HEABC Czech Republic American Bulldog Club, SDH Kravaře SDH Kravaře – Dvořisko, SDH Kravaře – Kouty, Šachový klub Kravaře, Karmašnice Kravaře (folklorní soubor), TJ Peřej Kravaře (turistický klub), TJ SK Kravaře (fotbalový klub), Základní organizace Svazu postižených civilizačními chorobami v Kravařích, o. s.
Rohov	Český zahrádkářský svaz, Farnost Rohov, SDH Rohov, TJ Spartak Rohov, SK Veba Team Rohov (cyklistický oddíl)
Strahovice	Farnost Strahovice, Schola Strahovice, Myslivecké sdružení, SDH Strahovice, SK Meteor Strahovice (fotbalový klub)
Sudice	Myslivecké sdružení, SDH Sudice, STROM (aktivity pro děti a mládež), Klub seniorů, Střelecký klub AVZO, Sudičtí hoši (fotbalový klub – „staří páni“), TJ Sokol Sudice (fotbalový klub)
Štěpánkovice	Badmintonový klub Štěpánkovice, FBC Štěpánkovice (florbalový klub), HC Štěpánkovice, Hita&Jamsat (sportovní klub), Holubaři, Klub maminek, Klub přátel Německa, Myslivecké sdružení Štěpánka, SDH Svoboda, SDH Štěpánkovice, Srubek (folklorní soubor), Svaz tělesně postižených, Škobránek (dětský folklorní soubor), Štěpánkovická fotbalová liga, TJ Sokol Štěpánkovice, Zahrádkáři
Třebom	SDH Třebom

Zdroj: Internetové stránky obcí.

Tabulka 84 Příspěvek na péči - počty vyplacených dávek

Kontaktní pracoviště ÚP ČR	Průměrný měsíční počet vyplacených dávek			
	v roce 2012	v roce 2013	v roce 2012	v roce 2013
Kontaktní pracoviště Kravaře	687	700	46 075	47 105
<i>Celkem v okrese Opava</i>	<i>6 486</i>	<i>6 653</i>	<i>431 997</i>	<i>443 910</i>
Celkem v Moravskoslezském kraji	73 148	79 183	4 409 280	4 836 921

Zdroj: Data Krajského úřadu Moravskoslezského kraje obdržena SMO.

Tabulka 81) Výčet existujících sociálních služeb na území ORP Kravaře vychází z vlastního šetření. K této tabulce uveďme doplňující informace: **Bolatice** - asistenční službou pro postižené a seniory se rozumí dvě služby poskytované občanům - půjčovna kompenzačních pomůcek při OÚ Bolatice s možností zajištění vlastních pomůcek přes soukromý subjekt, asistentka (zaměstnanec OÚ) zajišťující pomoc seniorům a rodinám, ve kterých se vyskytují sociálně-patologické jevy. Další formu asistence představuje usnadnění přístupu do bariérových budov - zapůjčení schodolezu (nutná asistence proškolené osoby). V obci se nachází „Dům pro seniory“ a mladým rodinám a seniorům či osobám v nepříznivé sociální situaci je (dle aktuálních možností) nabídnuto bydlení v obecních bytech k tomu určených, a to za zvýhodněných podmínek, avšak s možností pronájmu na dva až pět let. Obdobným způsobem jsou startovací byty řešeny také v **Kobeřicích**. V obci Kobeřice je dostupná pečovatelská služba pro seniory (poskytovatelem je DomA - domácí asistence Kobeřice), avšak tato působí i v jiných obcích ORP. Ve městě **Kravaře** se nachází jediný domov pro seniory na území ORP, pečovatelskou službu a navazující služby zde poskytuje Agentura Zvoneček Kravaře. Opět platí, že působnost Agentury Zvoneček je v rámci celého území ORP. V obci **Štěpánkovice** byla usnesením

zastupitelstva č. 7/2010 ze dne 29. 11. 2010 schválena výstavba, resp. rekonstrukce budov k vybudování domova s pečovatelskou službou. K realizaci projektu však do současnosti nebylo přikročeno.

Tabulka 83) Pro život obyvatel v obcích ORP Kravaře je typická **široká základna spolků a organizací**, které zde působí. Většina z nich má dlouholetou tradici, objevují se však i zcela nové. Spolky hrají svou roli i v sociální oblasti. To také dokazuje, že je na jejich roli kladen důraz při aktuálně vytvářených komunitních plánech sociálních služeb v obcích. Uváděný výčet za jednotlivé obce dokazuje jejich pestrost působnosti. S ohledem na sféru sociálních služeb zde najdeme několik **klubů pro seniory, spolky zdravotně postižených, sportovní kluby** či přímo **spolky zaměřené na trávení volného času dětí a mládeže** (sbory dobrovolných hasičů, fotbalové či jiné sportovní kluby, dětské organizace, aj.). Spolky cílené na trávení volného času dětí a mládeže lze hodnotit jednoznačně pozitivně především s ohledem na prevenci výskytu patologických jevů. Orientaci na rodinu s malými dětmi zastupují např. Rodinné centrum Ježeček v Bolaticích či Rodinné centrum Skřítek. Všechny z uvedených subjektů poskytují péči o děti do tří, příp. více let věku. Charakterizovat jednotlivé zájmové spolky a sdružení není nutností. Upozornit ovšem musíme na roli, kterou ve všech obcích zastává **církev**, resp. farnosti a jejich důležitost pro život obyvatel. Stejně tak ve společensko-kulturním vyžití jsou důležité zdejší **folklorní spolky** a jiné organizace, které se tímto zasluhují o udržování kulturních tradic celého mikroregionu Hlučínska (nejen ORP Kravaře), uchovávání si kolektivního kulturního vědomí a předávání tradic dalším generacím, čímž se stále zachovává specifický charakter nejen ORP Kravaře - Kravařska, ale opět celého mikroregionu Hlučínska.

Tabulka 85 Finanční analýza výdajů - sociální věci a politika zaměstnanosti v ORP Kravaře (v tis. Kč)

Skupina	Oddíl	Pododdíl	Paragraf		Hodnota za ORP Kravaře v letech 2010 - 2012		
					2010	2011	2012
4				<i>SOCIÁLNÍ VĚCI A POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI</i>			
				<i>41 Dávky a podpory v sociálním zabezpečení</i>			
				411 Dávky důchodového pojištění			
				417 Dávky pomoci v hmotné nouzi			
				4171 Příspěvek na živobytí	4322,27	5869,45	0
				4172 Doplatek na bydlení	796,69	1385,04	není
				4173 Mimořádná okamžitá pomoc	108,84	207,99	0
				4177 Mimořádná okamžitá pomoc osobám ohroženým sociálním vyloučením	3,7	5,7	není
				4179 Ostatní dávky sociální pomoci	0	2,91	0
				418 Dávky osobám se zdravotním postižením			
				4182 Příspěvek na zvláštní pomůcky	2296,86	3389,82	0
				4183 Příspěvek na úpravu a provoz bezbariérového bytu	270,48	190,58	0
				4184 Příspěvky na zakoupení, opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla	906,6	1062,42	80
				4185 Příspěvek na provoz motorového vozidla	1922,13	1730,97	23,7
				4186 Příspěvek na individuální dopravu	45,5	45,5	0
				4189 Ostatní dávky zdravotně postiženým občanům	0	0	0
				419 Ostatní dávky povahy sociálního zabezpečení			
				4195 Příspěvek na péči	53461	47110,6	0
				<i>42 Politika zaměstnanosti</i>			
				422 Aktivní politika zaměstnanosti			
				4222 Veřejně prospěšné práce	1057,21	1027,3	598,12
				4223 Společensky účelná pracovní místa	103,13	107,84	28,93
				<i>43 Sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti</i>			
				432 Sociální péče a pomoc dětem a mládeži			
				4329 Ostatní sociální péče a pomoc dětem a mládeži	47,4	10,33	7,2
				433 Sociální péče a pomoc manželstvím a rodinám			
				4339 Ostatní sociální péče a pomoc rodině a manželství	41,37	51,69	61,23
				434 Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc			
				4341 Sociální pomoc osobám v hmotné nouzi a občanům sociálně nepřízpůsobilým	9,45	0	8,45
				4343 Sociální pomoc osobám v souvislosti s živelní pohromou nebo požárem	140	110	0
				435 Služby sociální péče			
				4351 Osobní asistence, pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení	461,97	558,86	639,47
				4357 Domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem	712,42	691,78	684
				4359 Ostatní služby a činnosti v oblasti sociální péče	350,8	325,8	331,06
				439 Ostatní činnost a nespecifikované výdaje			
				4399 Ostatní záležitosti sociálních věcí a politiky zaměstnanosti	222,39	215,83	257,85

Zdroj: MFČR: ÚFIS a vlastní šetření v obcích, 2014.

4.1.4 SWOT analýza oblasti

Silné stránky		Slabé stránky	
1	Pozitivní přístup představitelů obcí zapojených v MOS vedoucí k řešení problémů	1	Nedostatek finančních zdrojů
2	Tvorba komunitních plánů sociálních služeb	2	Nenalezení vhodných poskytovatelů sociálních služeb
3	Dostatečná poptávka po sociálních službách na území ORP	3	Převažující domácí péče nad institucionalizovanou formou
4	Fungující sousedská výpomoc	4	Málo subjektů poskytujících sociální služby
5	Nabídka nových sociálních služeb a jejich růst	5	Přetrvávající nedostatečná nabídka některých druhů sociálních služeb
6	Modernizace stávajících zařízení	6	Nedostatek vhodných prostor pro zařízení poskytující sociální služby
7	Vysoká kvalita poskytovaných sociálních služeb	7	Nedostatečná kapacita pobytových služeb
8	Převaha starších obyvatel jako potenciálních uživatelů sociálních služeb		
9	Existující sponzorská síť		
Příležitosti		Hrozby	
1	Kvalitně zpracované strategické dokumenty a jejich realizace	1	Nedostatek pracovních příležitostí v oblasti sociálních služeb
2	Vyhledávání finančních zdrojů a dotačních titulů	2	Nenalezení vhodných poskytovatelů sociálních služeb
3	Výstavba nových zařízení pro poskytovatele sociálních služeb, rozvoj sociálního podnikání	3	Neochota spolupráce na projektech týkajících se sociálních služeb
4	Pokračování v budování bezbariérových tras a přístupů do veřejných budov	4	Nezískání finančních prostředků z dotačních programů
5	Zájem o práci v sociálních službách	5	Opadající zájem ze strany sponzorů a dárců
6	Vybudování pobytového zařízení na základě MOS	6	Přerušení nastolených trendů - bezbariérové trasy
7	Rozvoj dobrovolnictví a udržování sousedské výpomoci	7	Rušení stávajících zařízení sociálních služeb

Zdroj: Vlastní zpracování.

Za největší pozitivum hodnotíme (kladný) přístup představitelů obcí k řešení stávající situace; jak jsme již v úvodu zmínili – právě v oblasti sociálních služeb shledáváme snad největší potenciál meziobecní spolupráce. Obce o tomto kroku, tedy vzájemné spolupráci při postupu budování a realizaci chybějících či nedostačujících sociálních služeb, již delší dobu uvažují. Předpokládá se, že rovněž analytický dokument, který vznikl v rámci projektu „Obce sobě“, tuto myšlenku (en gros) podnítl. Za důležitý moment rozvoje sociálních služeb považujeme tvorbu komunitních plánů, jež aktuálně probíhá na úrovni celého ORP. Jako další silnou stránku uvádíme vysokou kvalitu poskytovaných služeb, což dokazuje také pozitivní zpětná vazba ze strany uživatelů. Opomenout nelze ani fakt, že poptávka po sociálních službách rozličného charakteru stále stoupá, což vytváří dostatečný prostor pro možnou nabídku nejen nových, ale i stávajících služeb. Rozvoji sociálních služeb, především těch, které se zaměřují na seniory, také „nahrává“ současný demografický trend stárnutí obyvatelstva a reálná možnost jeho pokračování. Do opozice se však staví další „trend“ či

tendence, a to převažující forma domácí péče nad institucionalizovanou formou. Nejen pro Kravařsko, ale vůbec celé Hlučínsko je typické mezigenerační bydlení a od toho se odrážející příbuzenská výpomoc. K dalším slabým stránkám můžeme uvést rovněž skutečnost, že současná nabídka sociálních služeb nepokrývá potřeby všech občanů. Domovy pro seniory či domy s pečovatelskou službou mají omezenou kapacitu a nemohou uspokojit všechny žadatele. Obce by chtěly své portfolio sociálních služeb rozšířit především o denní stacionáře, sociální bydlení či širokospektrální sociální poradenství. Současné nepříznivé situaci může kromě nedostatku finančních prostředků přispívat i prozatímnní nenalezení vhodných poskytovatelů sociálních služeb.

Tvorbu strategických dokumentů a vyhledávání finančních prostředků z fondů EU i národních dotačních zdrojů považujeme za ohromnou příležitost, jak přenést „teorii“ do praxe. Velkou příležitostí je především využití principů meziobecní spolupráce – v této oblasti se velice reálně zvažuje vybudování ambulantního zařízení - denního stacionáře právě na jejím základě. Jedná se o možnost, od jejíhož naplnění obce dělí společná jednání a zejména obdobná představa, která by celý proces mohla výrazně urychlit. Do budoucna vidíme potenciál také v rozšiřování dobrovolnických aktivit a udržování (či dokonce rozrůstání) sousedské výpomoci. Budoucí záměry by však mohly zkomplikovat eventuální neshody či odlišné představy jednotlivých zástupců dotčených obcí a zejména nedostatek finančních prostředků na realizaci. K dalším hrozbám uveďme případné přetrvávající nenalezení vhodných poskytovatelů sociálních služeb či dokonce nedostatek kvalifikovaných pracovníků. K jednomu z nejhorších scénářů zařazujeme situaci, kdy by některé ze stávajících služeb mohly být zrušeny.

4.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Zkoumané území SO ORP Kravaře, do něhož spadá celkem 9 (různě velkých) obcí, je územím s velmi malým, resp. nedostatečným zastoupením rozličných sociálních služeb. Právě v této oblasti shledáváme vysoký potenciál dalšího rozvoje meziobecní spolupráce, přičemž hovoříme nejen o posílení stávajících sociálních služeb, ale především o rozšíření jejich spektra, a to zejména o služby zacílené na seniory. Na řešeném území žijí téměř tři tisíce obyvatel starších 65 let. Na takovýto počet je inventář služeb pro naše nejstarší spoluobčany skutečně nevyhovující. Byť se nejen Kravařsko, ale vůbec celé Hlučínsko vyznačují vysokou soudržností, solidaritou a především pro tuto oblast tak typickým mezigeneračním bydlením. Na druhé straně však musíme brát v potaz současný demografický trend stárnutí obyvatelstva, a to hlavně s ohledem na jeho reálné pokračování.

Dle Registru poskytovatelů sociálních služeb, ze kterého jsme během zpracování analytické části vycházeli, se v řešeném území nachází pouze dvě sociální služby. První je domov důchodců, konkrétně Domov sv. Hedviky v Kravařích, ke druhé uváděné sociální službě patří občanské sdružení DomA, které je zařazeno v kategorii „Ostatní“. Tato domácí asistence se sídlem v Kobeřicích je již několikaletým poskytovatelem terénních sociálních služeb nejen ve zkoumaném území Kravařska, ale celého Hlučínska. Databáze ČSÚ však na území ORP uvádí pouze jednu sociální službu, a to zmiňovaný Domov pro seniory v Kravařích.

Do kategorie "Ostatní" byla na základě vlastního šetření dále zařazena Agentura Zvoneček se sídlem v Kravařích, která není v žádném z předešlých informačních zdrojů uvedena. Agentura Zvoneček poskytuje také terénní sociální služby, zaměřuje se na činnost pečovatelskou, asistenční a průvodcovskou. Podle dat z těchto relevantních zdrojů můžeme tedy konstatovat, že na území ORP Kravaře fungují dva druhy sociálních služeb – domov pro seniory a pečovatelská služba. Dle informací zveřejněných na stránkách těchto subjektů však dále uvádíme sociální poradenství, kterého se klientům při využívání těchto služeb dostává. Jako nedílnou součást a možnost využití ji zde proto také zmiňujeme a její začlenění zdůrazňujeme. Bezplatné sociální poradenství mohou všichni občané využít také na sociálním odboru MěÚ v Kravařích.

Do kategorie „Ostatní“ jsme dále zařadili Dům pro seniory v Bolaticích, dále byly dále, opět na základě vlastního šetření, zařazeny následující služby - Chráněná dílna SPID handicap, o. p. s. v Bolaticích a Bydlení pro občany bez domova Kravaře. Druhá služba v pořadí poskytuje ubytování osobám bez domova, dále nepřizpůsobivým a problémovým osobám, osobám propuštěným z výkonu trestu odnětí svobody či příslušníkům etnických skupin. V tomto případě se nejedná o zařízení poskytující sociální služby dle zákona 108/2006 Sb.

V tabulkách není zahrnuta služba osobní asistence žákům se specifickými potřebami ve školských zařízeních, přesto jsme existenci této služby považovali za vhodné zmínit a uvést v příslušném komentáři. Na základě vlastního šetření dále doplňujeme asistenční službu pro handicapované, tedy možnost zapůjčení kompenzačních pomůcek při OÚ Bolatice. V Bolaticích a Kobeřicích rovněž nabízejí možnost bydlení v obecních bytech mladým rodinám, seniorům či lidem, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci, a to za zvýhodněných podmínek – ne však na dobu delší pěti, resp. dvou let.

Z analýz vyplývá

Souhrn:

V současné době je na území Svazku obcí mikroregionu Hlučínska - západ realizována tvorba komunitních plánů sociálních služeb a návazných aktivit, v projektu jsou zapojeny všechny obce ORP Kravaře. Některé obce do budoucna (případně v nejbližší době) plánují či zvažují realizaci určitých

sociálních služeb. Problémem je zde ale především nedostatek financí na samotnou realizaci. Vůbec prvním krokem by ale mělo být zjištění, které sociální služby občanům jednotlivých obcí chybí a o které by měli zájem. V některých obcích (Kravaře, Bolatice) již znají potřeby svých spoluobčanů na základě výsledků dotazníkových šetření, které se uskutečnily právě v rámci komunitního plánování. Další obce tyto výsledky teprve očekávají. Na základě poptávky ze strany občanů by pak na společných setkáních představitelů obcí ORP Kravaře mohla být zahájena diskuze o eventuálním společném postupu, tedy využití meziobecní spolupráce (pozn.: právě tento krok obce zvažují). Společným postupem by se pak eliminovalo riziko nízké hladiny finančních zdrojů (obce razí heslo: „V jednotě je síla“) a především by se výrazně zvýšila možnost (rychlejšího a snazšího) splnění požadavků ze strany občanů. Důležitým bodem je v tomto případě (pravidelná) komunikace na všech úrovních, tedy obce, resp. DSO, občané a potenciální poskytovatelé sociálních služeb. Jen společným jednáním dojdou všichni zúčastnění ke vzájemnému konsenzu a naplnění představ. Jak obce, tak především občané očekávají dostatečné a adekvátní spektrum sociálních služeb ve svém nejbližším okolí – kromě blízkosti by uvítali rovněž nízkou cenu. Jedním z nejdůležitějších aspektů je v tomto případě kvalita poskytovaných služeb – na tomto bodě se shodnou všechny dotčené skupiny. Výborná kvalita a zejména kompetentní, proškolení a profesionální pracovníci se schopností empatie by mohli vykompenzovat případnou vyšší cenu. I zde totiž platí, že někteří jsou ochotni si za kvalitu nejen pro sebe, ale také pro své blízké připlatit. Nesmíme opomenout fakt, že jednotlivé obce by měly pravidelně informovat prostřednictvím tradičních informačních kanálů nejen o plánovaných sociálních službách, ale také dostatečně vnést do povědomí občanů stávající nabídku, která je v jejich okolí dostupná. Lidé mnohdy ani netuší, kolika služeb vlastně mohou využít. Otázkou však zůstává, zda by ze strany veřejnosti skutečně došlo k využívání nových služeb, především pečovatelských či pobytových a zda by nakonec po uvážení všech okolností nepřevládla domácí péče nad institucionalizovanou formou. Tomuto scénáři by měly zamezit následující kroky. Zaprvé společná setkání před samotnou realizací projektů, jejichž předmětem by měla být diskuze na dané téma, na závěr pak definování problémů a nastínění možností jejich odstranění. Přece jen by služba pro občany měla vycházet z jejich konkrétních potřeb. Dále by se měly obce či DSO snažit vybudovat taková zařízení, která by poptávku ze strany veřejnosti uspokojila a splnila poměr kvalita : cena : dostupnost – výhodná nabídka může výrazně přispět k tomu, že lidé upustí od domácí péče a zvolí institucionalizovanou formu. Po úspěšné realizaci by se měly obce zasloužit o dostatečnou propagaci nově vzniklé služby nejen ve svých informačních zdrojích, ale také v nejčtenějších regionálních periodících, případně zorganizovat „Den otevřených dveří“ či „Den sociálních služeb“. Právě média mohou významným podílem participovat na konečném obrazu poskytovaných služeb, jejich atraktivnosti a výhodách.

Svou důležitou roli hrají stát a kraje. Mnohdy totiž uskutečnění cíle brání kromě nedostatečného množství finančních prostředků také nadměrná administrativa, která řešení zpomaluje. Za stěžejní považujeme dostatečnou komunikaci na všech úrovních, tedy poskytovatelé - obce – kraj, jenž by měl zajistit předání informací státu, resp. příslušnému resortu. Ten by měl také definovat jednoznačné a jasné rozložení rolí. Dále by měl stát přispět k motivovanosti pracovníků v oblasti sociálních služeb, neboť - jak v analýze uvádíme – se sice jedná o prestižní povolání, avšak platové ohodnocení tomu zdaleka neodpovídá a můžeme zde hovořit o tzv. statusové inkonzistenci. Pokud se situace nezlepší a přístup nikterak nezmění, může dojít k odlivu kvalifikovaných pracovníků z odvětví, případně ke snížení zájmu o pozici pracovníka v oblasti sociálních služeb. Nedostatek kvalifikovaných a především profesionálních pracovníků bude znamenat celkové snížení kvality poskytovaných služeb a může

(velice reálně) způsobit opad zájmu ze strany občanů. Všechny atributy jsou totiž na sebe velice úzce navázány a spjatý.

SWOT analýza:

Za největší pozitivum hodnotíme (kladný) přístup představitelů obcí k řešení stávající situace; jak jsme již v úvodu zmínili – právě v oblasti sociálních služeb shledáváme snad největší potenciál meziobecní spolupráce. Obce o tomto kroku, tedy vzájemné spolupráci při postupu budování a realizaci chybějících či nedostačujících sociálních služeb, již delší dobu uvažují. Předpokládá se, že rovněž analytický dokument, který vznikl v rámci projektu „Obce sobě“, tuto myšlenku (en gros) podnítl. Za důležitý moment rozvoje sociálních služeb považujeme tvorbu komunitních plánů, jež aktuálně probíhá na úrovni celého ORP. Jako další silnou stránku uvádíme vysokou kvalitu poskytovaných služeb, což dokazuje také pozitivní zpětná vazba ze strany uživatelů. Opomenout nelze ani fakt, že poptávka po sociálních službách rozličného charakteru stále stoupá, což vytváří dostatečný prostor pro možnou nabídku nejen nových, ale i stávajících služeb. Rozvoji sociálních služeb, především těch, které se zaměřují na seniory, také „nahrává“ současný demografický trend stárnutí obyvatelstva a reálná možnost jeho pokračování. Do opozice se však staví další „trend“ či tendence, a to převažující forma domácí péče nad institucionalizovanou formou. Nejen pro Kravařsko, ale vůbec celé Hlučínsko je typické mezigenerační bydlení a od toho se odrážející příbuzenská výpomoc. K dalším slabým stránkám můžeme uvést také fakt, že současná nabídka sociálních služeb nepokrývá potřeby všech občanů. Domovy pro seniory či domy s pečovatelskou službou mají omezenou kapacitu a nemohou uspokojit všechny žadatele. Obce by chtěly své portfolio sociálních služeb rozšířit především o denní stacionáře, sociální bydlení či širokospektrální sociální poradenství. Současné nepříznivé situaci může kromě nedostatku finančních prostředků přispívat i prozatím nenalezení vhodných poskytovatelů sociálních služeb.

Tvorbu strategických dokumentů a vyhledávání finančních prostředků z fondů EU i národních dotačních zdrojů považujeme za ohromnou příležitost, jak přenést „teorii“ do praxe. Velkou příležitostí je především využití principů meziobecní spolupráce – v této oblasti se velice reálně zvažuje vybudování ambulantního zařízení - denního stacionáře právě na jejím základě. Jedná se o možnost, od jejíhož naplnění obce dělí společná jednání a zejména podobná představa, která by celý proces mohla výrazně urychlit. Do budoucna vidíme potenciál také v rozšiřování dobrovolnických aktivit a udržování (či dokonce rozrůstání) sousedské výpomoci. Budoucí záměry by však mohly zkomplikovat eventuelní neshody či odlišné představy jednotlivých zástupců dotčených obcí a zejména nedostatek finančních prostředků na realizaci. K dalším hrozbám uveďme případné přetrvávající nenalezení vhodných poskytovatelů sociálních služeb či dokonce nedostatek kvalifikovaných pracovníků. K jednomu z nejhorších scénářů zařazujeme situaci, kdy by některé ze stávajících služeb mohly být zrušeny.

4.2 Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „**Sociální služby**“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina byla složena ze zástupců poskytovatelů sociálních služeb v ORP Kravaře (ředitelka Domova pro seniory v Kravařích, zástupci DOMA – osobní asistence Kobeřice a Agentury Zvoneček Kravaře, ředitel Charity Hlučín a matrikářky OÚ Bolatice do jejíž kompetence spadá rovněž oblast sociálních služeb). Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se

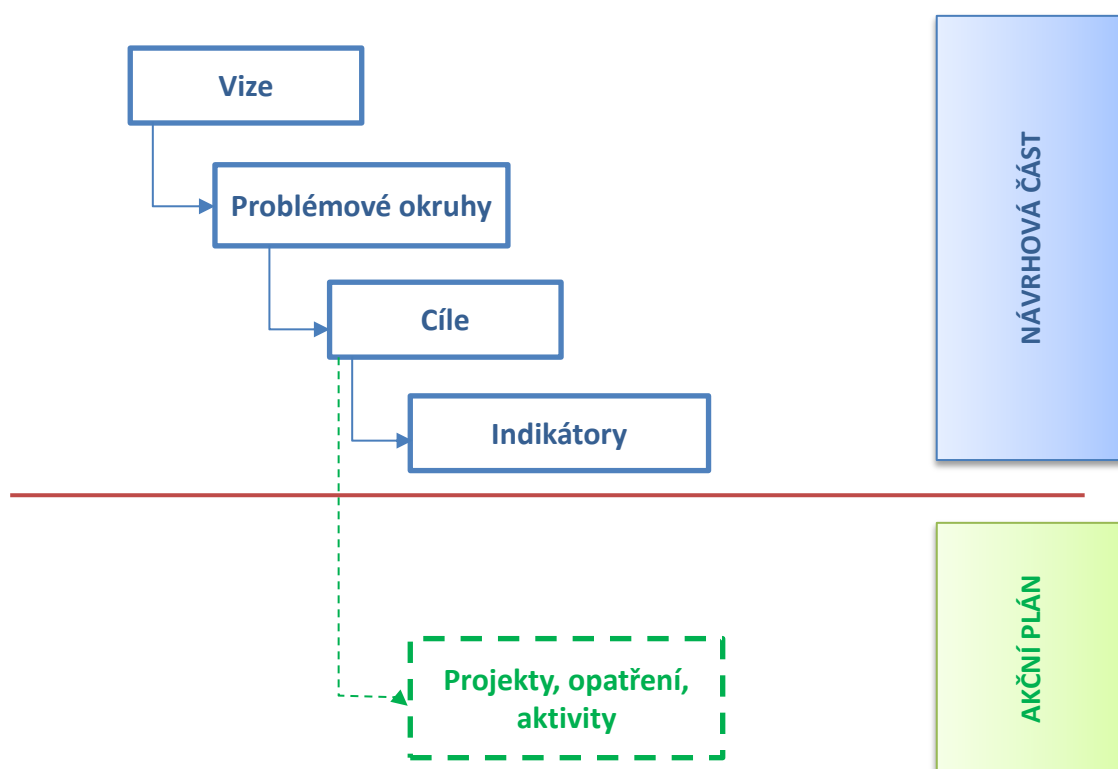
chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan „**Jeden za všechny, všichni za Hlučínsko**“, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Sociální služby	1. <i>Nedostatečné pokrytí sociálních služeb pro dotčené cílové skupiny - zejména senioři, osoby se zdravotním postižením</i>	2. <i>Nedostatek či úplná absence služeb zaměřených na sociálně slabé (dluhové, drogové poradenství apod.)</i>	3. <i>Nedostatečná nabídka sociálního bydlení v obcích</i>
	Cíl 1.1 - Vytvořit společné denní stacionáře a sociálně terapeutickou dílnu pro zajištění potřeb občanů ORP	Cíl 2.1 - Zřízení bezplatné dluhové (drogové) poradny ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb	Cíl 3.1 - Vytvořit síť sociálního bydlení (malometrážní byty pro určité cílové skupiny)
	Cíl 1.2 - Zvýšit kapacitu domova pro seniory s ohledem na poskytování odlehčovací služby		Cíl 3.2 - Vytvoření společného informačního portálu sociálního bydlení v mikroregionu

4.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

4.2.2.1 Vize rozvoje území mikroregionu Hlučínsko (Sdružení obcí Hlučínska) se zohledněním konkrétních potřeb Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – západ (ORP Kravaře)

Slogan: Jeden za všechny, všichni za Hlučínsko

Hlučínsko je modernizující se region, který si zachovává své tradiční hodnoty předávající se z generace na generaci. Historické pozadí našeho regionu přispívá k jedinečnosti mentality zdejších obyvatel, která se projevuje silnou pospolitostí, pracovitostí, pohostinností a velkou sounáležitostí s regionem. Tuto skutečnost si obyvatelé uvědomují a jsou na ni hrdi. Obce a města Hlučínska spolupracují v oblastech zaměřených na posilování regionálních tradic a zvyků, kultury, sportu, cestovního ruchu a celkové propagace a rozvoje regionu. Tato spolupráce je nadále rozvíjena také s příhraničními polskými partnerskými gminami.

Meziobecní spolupráce se nadále soustředí na zkvalitňování životního prostředí a posílení environmentální výchovy a osvětových aktivit. Společnými silami chceme na území Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – západ vybudovat fungující systém pro nakládání s bioodpadem a dalšími sběrnými komoditami ve spádových obcích, čímž ušetříme nemalé finanční prostředky. Trend snižování nákladů hodláme přenést také do oblasti školství. Podporujeme rozvoj školních i mimoškolních aktivit v oblasti regionálních tradic, kultury, sportu a místního folklóru. Při dalším rozvoji volnočasových aktivit více využijeme kapacit a prostředků center volného času a základních uměleckých škol. Zvyšování kvality života občanů je zajišťováno napříč generacemi prostřednictvím komunitního plánování sociálních služeb, zvyšováním bezpečnosti v obcích i dopravě a realizací meziobecní spolupráce na úrovni dobrovolných svazků. Naš region je vstřícný a přátelský jak k mladým lidem, rodinám s dětmi, tak k našim nejstarším spoluobčanům. I nadále bude dbát na jejich bezpečnost, rozvoj sociálních služeb a také na podporu vzdělávání a volnočasových aktivit.

4.2.2.2 Problémové oblasti (okruhy) sociálních služeb v ORP Kravaře

Vize meziobecní spolupráce			
Sociální služby	1. <i>Nedostatečné pokrytí sociálních služeb pro dotčené cílové skupiny - zejména senioři, osoby se zdravotním postižením</i>	2. <i>Nedostatek či úplná absence služeb zaměřených na sociálně slabé (dluhové, drogové poradenství apod.)</i>	3. <i>Nedostatečná nabídka sociálního bydlení v obcích</i>
	Cíl 1.1 - Vytvořit společné denní stacionáře a sociálně terapeutickou dílnu pro zajištění potřeb občanů ORP	Cíl 2.1 - Zřízení bezplatné dluhové (drogové) poradny ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb	Cíl 3.1 - Vytvořit síť sociálního bydlení (malometrážní byty pro určité cílové skupiny)
	Cíl 1.2 - Zvýšit kapacitu domova pro seniory s ohledem na poskytování odlehčovací služby		Cíl 3.2 - Vytvoření společného informačního portálu sociálního bydlení v mikroregionu

Problémová oblast 1: Nedostatečné pokrytí sociálních služeb pro dotčené cílové skupiny - zejména senioři, osoby se zdravotním postižením

Oblast sociálních služeb byla dlouhou dobu do jisté míry podceňována a nedocněna. Záměrně hovoříme v minulém čase, jelikož se situace začala pomalu a postupně zlepšovat. Jedním z nástrojů k posílení rozvoje sociálních služeb a především k efektivnímu a reálnému zlepšení životů občanů je komunitní plánování sociálních služeb a návazných aktivit, jež se na území ORP Kravaře (resp. celého Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – západ) realizuje. Celý hlučínský region se vyznačuje vysokou mírou soudržnosti, solidaritou a ochotou pomáhat druhým. Velkou výhodou jsou také dobře fungující rodinné vztahy, jež jdou ruku v ruce s - pro náš region tak typickým - mezigeneračním bydlením. Senioři tak jednoznačně preferují domácí péči před pobytovou službou. S ohledem na zjištění plynoucí z analytické části, tedy deskripce aktuálního stavu, dále SWOT analýzy v úvodní části i s přihlédnutím ke stárnutí obyvatelstva jakožto současného významného demografického trendu, konstatujeme, že inventář sociálních služeb pro nejstarší spoluobčany je na našem území skutečně nedostačující. Totéž platí v případě druhé (v názvu problémového okruhu zmíněné) cílové skupiny, tedy osob se zdravotním postižením. Nejen členové fokusní skupiny, ale také představitelé obcí v ORP Kravaře si uvědomují, že oblast sociálních služeb byla v minulosti značně opomíjena. Starostové měli možnost porovnat celorepublikovou situaci na vzdělávacích zájezdech, především v zemích západní Evropy, kde na oblast sociálních služeb putuje značná část obecního rozpočtu. Všichni se shodují, že péče o osoby, které pomoc (nutně) potřebují, patří k zásadám slušné společnosti a hovoří také o dluhu směrem k těmto osobám. Stávající sociální služby (Domov pro seniory sv. Hedviky v Kravařích, domy s pečovatelskou službou v Bolaticích a Kobeřicích, terénní služby, jež zajišťují subjekty DomA a Zvoneček, Chráněná dílna v Bolaticích, zapůjčení kompenzačních pomůcek i zjednodušení života postižených osob v podobě budování bezbariérových přístupů a tras) by v blízké budoucnosti měly být doplněny o další, jako jsou odlehčovací služby, denní stacionář, sociálně terapeutická dílna či domov pro osoby se zvláštním režimem. Dle vlastní zkušenosti účastníků fokusní skupiny je nejen na Kravařsku, ale vůbec celém Hlučínsku, největší zájem o asistenční a odlehčovací služby. Doporučují ubírat se tímto směrem, jelikož poptávka po zmíněných službách jednoznačně převyšuje nabídku.

Dále je potřeba uvést jednu důležitou skutečnost – pracovníci v sociálních službách na Hlučínsku vnímají péči o seniory, osoby se zdravotním postižením či osoby, jež se ocitly v tíživé životní situaci, nikoli jako práci, povinnost nebo službu, ale jako poslání, srdeční záležitost. Jejich svědomitý a pozitivní přístup, zájem o člověka (nikoli jen ve smyslu klienta) a neustálá víra v lepší zítřky, stejně jako ochota obcí spolupracovat v oblasti sociálních služeb, jsou do budoucna velkým příslibem pro všechny občany. Obce se na základě evropského i celosvětového trendu začnou více věnovat péči o seniory i osoby se zdravotním postižením. Nové možnosti spolupráce, jež se otevírají, považují za motivaci a zároveň velkou výzvu.

a) Příčiny: Hlavní příčinu shledáváme ve finanční náročnosti, jež často brání vzniku nových sociálních služeb. Obce povětšinou nestavějí oblast sociálních služeb na přední místa v pomyslném žebříčku, v minulosti tedy na ni neposkytovaly tolik finančních prostředků, prvořadě byly opravy místních komunikací, chodníků, školských zařízení či vybudování ČOV apod. Téma zřízení či vybudování určitých sociálních služeb bylo často „vyřazeno“ právě z důvodu nedostatečného množství peněžních prostředků. Podotýkáme, že legislativa obce ke zřizování sociálních služeb ani nenutí. Tento přístup však obce na Kravařsku hodlají změnit a oblast sociálních služeb chtějí sdílet společně. Zřizování nových či udržování stávajících služeb mohou ohrozit nepřiznané dotace či administrativní překážky ze strany MPSV. Dále uvedme často problematické vyřízení příspěvku na péči, které trvá několik měsíců (i více než půl roku), avšak dotyčný potřebuje příspěvek a pomoc mnohem dříve. Nezřídka se tak stává, že senior, jenž čeká na přiznání příspěvku na péči, v tomto mezidobí zemře. Samostatným tématem je pak neochota klientů, příp. rodinných příslušníků přispívat či přímo financovat poskytované služby. Charita Hlučín zjišťovala, zda by např. klienti sociálně terapeutické dílny byli ochotni (potenciálně) přispívat desetikorunové částky na den. Z více než 40 klientů se kladně vyjádřili pouze tři. Kupní síla na Kravařsku (a vůbec celém Hlučínsku) není srovnatelná s velkými městy. Částka za stávající terénní služby většinou nepokryje skutečné náklady, subjekty zajišťující tento druh služeb snižují cenu, aby tato byla vůbec koupěschopná. Diskutovaným tématem je také doplácení alikvotní části ze strany domovské obce za občana, jenž využívá pobytovou službu mimo svou obec. K dalším příčinám řadíme nedostatek vhodných prostor a lokalit pro budování nových sociálních služeb. Zde se však opět vracíme k důvodům finančním. V případě odlehčovacích služeb, příp. menšího denního stacionáře se nabízí využití lokality (jediného) domova pro seniory na Kravařsku. Domov pro seniory sv. Hedviky v Kravařích je pro tyto služby vybaven - z organizačního hlediska by možnost jejich zřízení byla reálná, navíc poptávka, především po odlehčovacích službách, je skutečně evidentní. Problémem však opět zůstávají peníze, resp. otázka, kdo další náklady dofinancuje.

b) Důsledky: Jak jsme výše uvedli, jsou to především finanční důvody, jež mají za následek absenci asistenčních a odlehčovacích služeb pro seniory či služeb pro osoby se zdravotním postižením na území ORP Kravaře. Z toho vyplývá nutnost umísťovat rodinné příslušníky do vzdálenějších zařízení, s čímž se dále pojí vyšší náklady a především „vytrhnutí“ z přirozeného prostředí. Za velmi poptávanými odlehčovacími službami musí občané ORP Kravaře dojíždět do (v případě příhraničních obcí) i více než 30 kilometrů vzdálených měst, kde jsou navíc poplatky dosti vysoké. Vážným důsledkem tak je skutečnost, že nedochází ke zlepšování kvality života seniorů či osob se zdravotním postižením. Absence denních stacionářů znamená omezenou možnost seniorů zlepšit či odstranit pocit osamocení, chybějící sociálně

terapeutické dílny pak možnost zvýšit rozvoj pracovních a sociálních dovedností či smysluplného trávení volného času. Důsledkem nedostatku vhodných lokalit či prostor (a samozřejmě i nedostatku peněz) je také ztížená možnost zřídit domov se zvláštním režimem. Osoby s těžkým stavem demence není možné přijmout do domova pro seniory. Opět se dostáváme k již vícekrát zmíněné formulaci, a to že poptávka výrazně převyšuje nabídku. Participantův fokusní skupiny se shodují, že právě otázka stařecké demence patří k velmi citlivým tématům a začíná být stále zřetelnějším problémem.

- c) ***Možná řešení:*** Návrhy, jak současnou situaci zlepšit, podporuje především pozitivní přístup ze strany představitelů obcí. Díky komunitnímu plánování sociálních služeb a vzdělávání zaměstnanců a představitelů obcí si totiž všichni začínají uvědomovat, že je potřeba vyčleňovat mnohem více finančních prostředků na úhradu sociálních služeb pro občany (ať už seniory či osoby se zdravotním postižením). Je potřeba počítat s nemalými vstupními investicemi při budování nových služeb. Klíčovými zdroji by se mohly stát prostředky z evropských fondů, a to nejen na zřizování nových sociálních služeb, ale také na rozvoj těch stávajících. Prostředky by dále mohly být použity na financování tzv. měkkých projektů. Účastníci fokusní skupiny navrhuje zaměřit se v otázce řešení stařecké demence či onemocnění Alzheimerovou chorobou na vzdělávání rodinných příslušníků osob, které některým z těchto onemocnění trpí. Další varianta, která se při řešení financování nově zřizovaných sociálních služeb nabízí, je spojit se soukromými investory. Odborníci se v průběhu fokusní skupiny shodli, že je potřeba systémové řešení, jež podpoří pravidelná komunikace a jednání na „všech úrovních“. V případě poskytování péče seniorům a osobám se zdravotním postižením se jedná o služby, jež by jednoznačně měly zajišťovat jednotlivé obce. Za vhodnou a zejména velmi vítanou variantu řešení považují všichni zúčastnění formu meziobecní spolupráce.

Problémová oblast 2: Nedostatek či úplná absence služeb zaměřených na sociálně slabé (dluhové, drogové poradenství apod.)

O území SO ORP Kravaře lze na základě sociodemografické analýzy konstatovat, že zdejší obyvatelstvo stárne, zvyšuje se tedy počet ekonomicky neaktivních, seniorů, i když ve srovnání s celou ČR pozvolněji. Jde však o pohled na stárnutí obyvatelstva v území jako celku. Jednotlivé obce ovšem vykazují značné disproporce – nejstarší obyvatelstvo je jednoznačně v obci Třebom. Další aspekt, jenž je nezbytné v kontextu problematiky sociálně slabých zohlednit, je míra nezaměstnanosti. Zatímco průměrná míra nezaměstnanosti za rok 2012 v ČR činila 8,6 %, v okrese Opava to bylo 10,1 %, což je sice méně než 11,4 % v rámci Moravskoslezského kraje, avšak v ORP Kravaře nezaměstnanost činila 12,5 %. Míra nezaměstnanosti v ORP se v letech 2004-2012 pohybovala v rozmezí 9,2-14,5 %, hodnota mediánu nezaměstnanosti v území je právě 12,5 %. Na základě vlastního šetření v území, které proběhlo ve spolupráci s pracovníky majícími na starosti sociální oblast v jednotlivých obcích, můžeme konstatovat, že počet osob sociálně slabých vzrůstá, a to jak reálně, tak potenciálně, tedy zvyšuje se i počet těch, kteří se sociálně slabými mohou stát. Nedostatek nebo absence sociálních služeb orientovaných na sociálně slabé vyplývá nikoliv z ignorování tohoto problému, nýbrž z relativně prudkého nárůstu tohoto jevu v obcích v poměrně krátkém čase. Uvedené zdůvodnění našlo souhlas i mezi odborníky z fokusní skupiny sociálních

služeb za ORP Kravaře, v jejímž rámci padlo i několik návrhů, jak by bylo možné současný stav zlepšit, či jej alespoň ustálit.

- a) Příčiny:** I když i na vesnicích se sociálně slabí vyskytovali již v minulosti, jednalo se spíše o ojedinělé případy (v počtu jednotlivců), které bylo možné řešit v rámci komunity dotčené obce, a to díky velké míře pospolitosti a sounáležitosti obyvatel. Zvýšení počtu sociálně slabých v dnešním měřítku odpovídá dřívější situaci v „anonymních“ městech. Tento stav je pro obce venkovského typu nový fenomén, na který ještě nebyly schopny odpovídajícím způsobem (nabídkou služeb) zareagovat. Nemalý vliv má rovněž změna chování společnosti – tzv. život na dluh. Dluhová problematika je dnes v obcích ORP nejpalčivější problém. Příčinu rozmachu zadlužení občanů lze spatřovat také v zanedbání prevence, jež by dostatečným způsobem vhodně poučila všechny věkové skupiny. To se však netýká pouze našeho území, ale společnosti jako celku.
- b) Důsledky:** Neschopnost splácet své závazky posléze způsobí existenční problémy, které mohou v krajním případě vyústit až v exekuci a následné ztrátě obydlí. Počet vyhlášených exekucí, žádostí o oddlužení a osobních bankrotů v regionu rovněž narostl. Problém zadlužení, z nějž se nemohou jednotlivci vlastními silami vymanit, ohrožuje rovněž seniory, kteří zásluhou nekalého jednání prodejců (podomních i v rámci prodejních akcí) přicházejí o své celoživotní úspory. U osob sociálně slabých zde existuje reálné ohrožení vzniku bezdomovectví, nárůstu kriminality, které bude (pokud jejich počet dále poroste) rovněž narůstat.
- c) Možná řešení:** V ORP Kravaře nyní neexistuje nízkoprahové zařízení pro mládež ohroženou sociálním vyloučením ani zařízení pro drogově závislé. Tyto skupiny jsou odkázány na zařízení v okolí – v Opavě nebo Hlučíně. Jejich absenci však nelze brát jako jednoznačné negativum. Poskytování služby mimo místo bydliště nabízí klientům větší míru anonymity, a tím i pocit bezpečí. Jejich zřízení je vhodné podmínit šetřením v rámci dotčených skupin, zda by vůbec měly o zřízení takových služeb zájem nebo zda jim vyhovuje lépe současný stav, a to ve spolupráci se všemi obcemi v území, současnými poskytovateli služeb mimo ORP a možnými poskytovateli v ORP. Vznik nových služeb s sebou vždy nese náklady – nutnost poskytnutí prostor a jejich základní vybavení, s nímž je nezbytné uvažovat. Alternativa by mohla spočívat v angažování společného meziobecního koordinátora sociálních služeb (drogového koordinátora/preventisty) v obcích. K řešení dluhové problematiky je již nyní přistupováno velmi aktivně. Obce (nejen ORP Kravaře, ale Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – západ) se jím zabývají v rámci připravovaných komunitních plánů v jednotlivých obcích. Nabídka bezplatné právní poradny již nyní funguje v rámci Charity Hlučín. Tuto službu mohou využívat všichni občané Hlučínska. Zvážení vzniku mobilní právní poradny v obcích představuje alternativu. Zda se jedná o vhodné řešení, je diskutabilní. Ze zkušeností sociálních pracovníků v území panuje mezi obyvateli, pokud je služba poskytována v místě bydliště, jistý ostych a obavy. Raději tedy volí cestu za službou do blízkého i vzdálenějšího okolí. Provoz právní poradny ovšem pro jeho poskytovatele představuje jisté náklady, na kterých by se, v případě, že nevznikne či nebude využíván způsob mobilní právní poradny, mohly obce alespoň formou pravidelných příspěvků podílet. Další možnost, tentokrát čistě preventivní, představuje zákaz podomního prodeje (nejen s ohledem na seniory, které ohrožuje nejvíce) formou obecně

závazné vyhlášky a v případě, kdy k tomuto již bylo přistoupeno, pak ve spolupráci s Policií ČR dohlížet na její striktní dodržování. Další možností je pořádání osvětových akcí či upozorňování na nově se objevující nekalé praktiky prodejců prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků např. hlášení v místních rozhlasích, uvádění na webových stránkách obcí či v obecních zpravodajích.

Problémová oblast 3: Nedostatečná nabídka sociálního bydlení v obcích

Analýza sociálních služeb v SO ORP Kravaře se zabývala také nabídkou sociálních či startovacích bytů v obcích, které by byly určeny pro ohrožené skupiny obyvatelstva (senioři, mladé rodiny a matky s dětmi, sociálně slabí). Sociální/startovací byty v tomto kontextu představují možnost bydlení pro výše uvedené cílové skupiny, zpravidla v obecních bytech, a to za zvýhodněných podmínek, avšak po omezenou dobu. Z devíti obcí ORP jimi disponují pouze dvě (Bolatice a Kobeřice, ve Štěpánkovicích, Sudicích a Rohově výstavbu připravují). Na základě vlastního šetření v obcích lze konstatovat, že poptávka po tomto druhu bydlení několikanásobně převyšuje nabídku, počty uchazečů navíc mají rostoucí trend. I s ohledem na tyto skutečnosti byla problematika řešení sociálního bydlení navržena realizačním týmem a v rámci fokusní skupiny za oblast sociálních služeb jejími členy odsouhlasena jako problém, kterému je potřeba věnovat zvýšenou pozornost a snažit se nalézt odpovídající řešení. Rovněž představitelé jednotlivých obcí v ORP vnímají nedostatečnou kapacitu sociálního bydlení v území jako problém, k jehož řešení by rádi v nadcházejících letech přistoupili.

- a) **Příčiny:** Na vznik tohoto problému je potřeba nahlížet i s ohledem na charakteristiku území a změny, jimiž v posledních letech prošlo. Zástavba v obcích je v naprosté většině tvořena rodinnými domy, jedná se spíše o venkovský region, kde významnou roli zastávají rodinné i sousedské vazby a vztahy. S rozvojem výstavby a vlivem migrace z měst na venkov se objevila také větší poptávka po tomto specifickém druhu bydlení. Jistý vliv zde má rovněž stárnutí obyvatelstva a celková ekonomická situace občanů, která se (nejen v důsledku ekonomické krize posledních let) negativně projevila u osob dříve neohrožených tak, že se nyní staly členy jedné ze specifikovaných skupin a vyžadují pomoc společnosti. V obcích povětšinou není dostatek vhodných prostor, které by mohly sloužit jako sociální byty. Pokud takovéto prostory přece jen jsou, vyžadují rekonstrukci. Výstavba nových sociálních nebo startovacích bytů či rekonstrukce a přestavba jiných vhodných objektů, představují nutnost nemalých finančních investic, které značně zatíží obecní rozpočty. Obce proto od této možnosti raději upouštějí a financování sociálního bydlení se snaží zajistit formou dotačních titulů. Změna stávající situace může nastat, pouze pokud jim tyto nenárokové finanční prostředky budou poskytnuty.
- b) **Důsledky:** Nedostatek sociálních bytů primárně způsobuje nemožnost uspokojení žádostí všech občanů, kteří mají o bydlení zájem, a to v důsledku jejich naplněnosti. Vysoké náklady na bydlení (v kombinaci s nedostatečnými příjmy) vedou k nárůstu kriminality a navýšení počtu exekucí na majetek jednotlivců a rodin. Ztráta příbytku představuje ohrožení sociálním vyloučením a v krajním případě může vyústit až k rozvoji bezdomovectví, které se doposud v území ORP (vyjma Kravaře) nevyskytuje. S ohledem na další dvě ohrožené skupiny – mladé rodiny a matky s dětmi – zapříčiňují vysoké náklady na bydlení buďto závislost na dalších osobách (zpravidla rodinných příslušnících – nemožnost mladých se osamostatnit), či

sociálních dávkách, v krajním případě způsobují omezené či nedostatečné uspokojování potřeb dětí v těchto rodinách.

- c) **Možná řešení:** Jednou z možností řešení nedostatečné nabídky sociálního bydlení a startovacích bytů v ORP Kravaře je i rozvoj meziobecní spolupráce. Obce mohou spolupracovat při zpracovávání a podávání žádostí o dotace na jejich výstavu či rekonstrukci, vzájemně si mohou předávat zkušenosti – příklady dobré praxe, na které v souvislosti s řešením tohoto problému narazily. Možné řešení představuje i výstavba sociálních bytů spolufinancována více obcemi (nutnost nalezení konsensu) či spolupráce veřejného a soukromého sektoru – v tomto případě obce a soukromé společnosti jako investora. Za úvahu stojí vytvoření společné evidence ohrožených osob (nejen v rámci ORP, ale i celého území Sdružení obcí Hlučínska), které mají zájem o využívání sociálního bydlení, díky čemuž by mohlo dojít k umístění jednotlivce či rodiny i do sousední obce v případě uvolnění kapacity, a to vždy s ohledem na společenskou závažnost a potřebnost řešení konkrétního případu. V tomto směru je však nejprve nezbytné a žádoucí výrazně zlepšit nabídku sociálního bydlení v území. Za současného stavu je vznik tohoto systému bezpředmětný. Změnu k lepšímu v problematice bydlení představuje nově schvalovaná změna legislativy omezující maximální výši nájmu na takovou, jež je v místě obvyklá v kombinaci s návazností na obývanou plochu (a nikoliv počet osob jako doposud), která se stane rozhodujícím kritériem pro výplatu sociálních dávek – příspěvek a doplatek na bydlení. Alternativu k nájemnému v obecních sociálních bytech může představovat (v případě dohody v konkrétních případech) možnost odpracovat si nájem prací pro obec v hodnotě odpovídající výši měsíčního nájmu (např. v technických službách). Tento návrh zazněl v rámci fokusní skupiny a účastníky byl shledán za vhodnou variantu v těch případech, kdy jiné možnosti řešení dlouhodobě selhávají.

4.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	<i>Nedostatečné pokrytí sociálních služeb pro cílové skupiny (senioři, osoby se zdravotním postižením)</i>
Cíl 1.1	Vytvořit společné denní stacionáře a sociálně terapeutickou dílnu pro zajištění potřeb občanů ORP
Popis cíle	V rámci analýzy sociálních služeb byla zjištěna absence denního stacionáře pro seniory a sociálně terapeutické dílny v území. Nejbližší denní stacionář se nachází v okresním městě Opavě, sociálně terapeutická dílna tamtéž a také v Ludgeřovicích. Pilotní projekt denního stacionáře je v letošním roce realizován v Kobeřicích. V rámci jednání se zástupci obcí i participanty fokusní skupiny byla definována potřeba zřízení výše uvedených sociálních služeb. Z předběžné analýzy MAS Hlučínsko vyplývá, že by pro pokrytí potřeb mikroregionu Hlučínska-západ mohly/měly vyrůst dva denní stacionáře a jedna sociálně terapeutická dílna, a to s ohledem na koncentraci obyvatel i s přihlédnutím k nejfrekventovanějšímu dopravnímu napojení – Opava, Ostrava. K realizaci je vhodné přistoupit ve spolupráci s Charitou Opava či Hlučín. V rámci služeb denního stacionáře mohou být rovněž poskytovány další návazné terapeutické metody (muzikoterapie, canisterapie, arteterapie), aktivity zlepšující soběstačnost a zajištění sociální interakce seniorů. V případě sociálně terapeutických dílen uvedme vhodnost navázání spolupráce s místními podnikateli a firmami s ohledem na eventuální možnost budoucího chráněného zaměstnání klientů těchto dílen a také jako prostředek odbytu výrobků.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko - Analýza zájmu o nově připravované služby u cílových skupin - Identifikace nejvhodnějších lokalit s ohledem na silniční napojení mikroregionu ve směru Opava (Ostrava) - Společné výběrové řízení na obsazení pozic kompetentními pracovníky - Zajištění dalšího vzdělávání personálu s ohledem na poskytované služby (terapeutické metody) - Monitoring zájmu ze strany cílových skupin o zajištění „společné cesty“, resp. hromadné přepravy klientů z místa bydliště do zařízení (možnost zajištění ze strany obcí a spolků) - Zřízení institutu meziobecního koordinátora sociálních služeb B. Finanční hledisko - Zpracování možností financování výstavby nových nebo rekonstrukce stávajících prostor - Předběžná analýza nákladů na provoz - Zpracování variantních návrhů výše příspěvků ze strany klientů sociálních služeb - Zajištění e-aukce na vybavení stacionáře a sociálně terapeutické dílny - Analýza nákladů hromadné přepravy klientů C. Technické / věcné hledisko - Pořízení základního i specializovaného vybavení - Zajištění spolupráce se soukromými subjekty a dalšími poskytovateli sociálních služeb v okolí (zajištění terapií); nácvik klientů pro chráněné zaměstnávání - Zajištění bezbariérového přístupu

Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Počet ambulantních zařízení sociálních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) • Vznik denních stacionářů • Průměrný počet klientů denního stacionáře za měsíc • Vznik sociálně terapeutické dílny • Průměrný počet klientů sociálně terapeutické dílny za měsíc
Správce cíle	Starosta obce Koberžice

Problémový okruh 1	<i>Nedostatečné pokrytí sociálních služeb pro cílové skupiny (senioři, osoby se zdravotním postižením)</i>
Cíl 1.2	Zvýšit kapacitu domova pro seniory s ohledem na poskytování odlehčovací služby
Popis cíle	Dle zjištění a praktických zkušeností pracovníků v oblasti sociálních služeb můžeme konstatovat, že odlehčovací služba patří vůbec k těm nejpoptávanějším. V současné době musí obyvatelé ORP Kravaře, resp. celého mikroregionu Hlučínska – západ dojíždět do (v případě příhraničních obcí) i více než 30 km vzdálených měst, kde jsou navíc, jak se shodují členové fokusní skupiny, poplatky relativně vysoké. V minulosti byla odlehčovací služba již krátkodobě provozována v Domově sv. Hedviky v Kravařích, avšak z důvodu tehdy ještě malého zájmu byla tato služba zrušena. Problematickým okamžikem bylo mezidobí, kdy byla lůžka neobsazena, vyvstala tak otázka, kdo bude nevyužité kapacity financovat. Domov pro seniory v Kravařích je na poskytování odlehčovací služby odpovídajícím způsobem vybaven. Z organizačního hlediska by možnost jejího opětovného zavedení byla reálná. Vracíme se však k problému financování, který je potřeba dořešit v rámci meziobecní spolupráce.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko - Analýza využití odlehčovací služby v průběhu roku (s ohledem na nutnost eventuálního dokoupení vybavení) - Zajištění navýšení kapacit s ohledem na rostoucí (potenciální) počet klientů služby B. Finanční hledisko - Nastavit systém kofinancování odlehčovací služby (v případě nenaplnění) ze strany spádových obcí - Zavedení systému podpory využívání odlehčovací služby ze strany spádových obcí (výhodnější nabídka pro místní občany)
Název indikátorů k hodnocení cíle	<i>Počet ambulantních zařízení sociálních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) - Průměrná obsazenost odlehčovací služby za rok
Správce cíle	Starosta obce Koberice

Problémový okruh 2	<i>Nedostatek či úplná absence služeb zaměřených na osoby sociálně slabé (dluhové, drogové poradenství apod.)</i>
Cíl 2.1	Zřízení bezplatné dluhové (drogové) poradny ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb
Popis cíle	Na základě vlastního šetření v dotčeném území, i dle údajů míry nezaměstnanosti ve srovnání s okresem Opava i celým Moravskoslezským krajem, uvádíme skutečnost, že počet osob sociálně slabých je reálně vyšší a nadále roste. Tento jev se výrazněji projevil v uplynulých pěti letech, čili nejedná se o nezáměr obcí těmto osobám pomoci, nýbrž především menší obce neví, jak na situaci adekvátně zareagovat – schází jim totiž odpovídající nástroje a prostředky. Momentálně funguje dluhová poradna v rámci Charity Hlučín, tamní pracovníci mají zájem o rozšíření této služby i na území ORP Kravaře ve spolupráci s jednotlivými obcemi. Řada osob, které tuto pomoc skutečně potřebují, ji však mnohdy nevyužijí z důvodu obav narušení soukromí (budou spatřeni okolím), proto raději volí využití služby v cizím vzdálenějším místě, kde mají pocit větší anonymity. Jako velice vhodná varianta, jež se nabízí, je poskytování bezplatného online poradenství přes Skype, e-mail a obdobné komunikační kanály. Dalším problémem, se kterým se na území celého mikroregionu potýkáme, je neklesající počet uživatelů psychotropních a návykových látek. Vzhledem k tomu, že doposud nebyla provedena analýza počtu uživatelů narkotik, nefunguje v území žádné zařízení pro tuto skupinu. Není známo, jak velkému počtu klientů a konkrétním potřebám by tato zařízení měla být přizpůsobena, obdobně jako míra zájmů dotčené skupiny.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko • Zajištění personálu dluhové poradny ve spolupráci s Charitou Hlučín / Opava • Provedení analýzy počtu uživatelů psychotropních a návykových látek (ve spolupráci s PČR a neziskovými organizacemi) a na základě výsledků přizpůsobení dalších kroků – zavedení drogové poradny (spolupráce např. s Elim či Renarkon) B. Finanční hledisko • Nastavení systému kofinancování – poskytovatel služby a obce mikroregionu C. Technické / věcné hledisko • Realizace bezplatné online dluhové poradny v mikroregionu pro zajištění větší míry anonymity • Zajištění vhodných prostor pro komunikaci s klienty v dotčených obcích • Realizace společné informační kampaně o nově nabízených službách (např. internetové stránky obcí)
Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Existence poradenských služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) • Vznik poradenských služeb (dluhové / drogové) • Vytíženost poradenských služeb (dluhové / drogové)
Správce cíle	Starosta obce Kobeřice

Problémový okruh 3	<i>Nedostatečná nabídka sociálního bydlení v obcích</i>
Cíl 3.1	Vytvořit síť sociálního bydlení (malometrážní byty pro určité cílové skupiny)
Popis cíle	Během analýz oblasti sociálních služeb bylo zjištěno, že malometrážní a startovací byty dnes fungují pouze v omezené míře, a to jen v určitých obcích (Bolatice, Kobeřice). Představitelé obcí v rámci uskutečněných jednání a setkání potvrzují, že poptávka po sociálním bydlení jednoznačně převyšuje stávající nabídku a je potřeba ji rozšířit. Obce výstavbu bytů dlouhodobě plánují, přičemž se chtějí zaměřit především na mladé osoby či rodiny, seniory (viz malometrážní byty) i osoby, které se ocitly v tíživé životní situaci. Uvedme, že výstavba a rekonstrukce nových bytů se odvíjí od úspěšnosti získání finančních prostředků z jiných než obecních rozpočtů (dotační tituly). Právě v této oblasti shledáváme vysoký potenciál meziobecní spolupráce, přičemž základním předpokladem je nalezení vhodných lokalit či objektů, které by mohly být pro výstavbu či zřízení sociálních bytů využity a dále identifikace počtu osob, které tuto službu potřebují. Společným postupem při výstavbě i nastavení jednotných podmínek využívání bytů vznikne jednotný systém na celém území, rovněž je zde předpoklad větších finančních úspor.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko • Vytyčení vhodných lokalit pro výstavbu bytů či výběr vhodných budov k rekonstrukci • Zřízení institutu mediátora sociálního bydlení v mikroregionu jako zprostředkovatele žádostí o bydlení mezi zájemcem a obcí • Realizace výběrového řízení na vytvoření sítě sociálního bydlení (spolupráce obcí s developery) B. Finanční hledisko • Stanovení spolupráce uživatelů sociálních bytů s pracovníky dluhové poradny (v případech dluhů na nájemném) • Zajištění výběrového řízení na služby ve startovacích bytech (e-Aukce) • Výběr systému kofinancování výstavby a rekonstrukce bytů – vlastní zdroje a dotační zdroje (ESF) • Analýza možností snížení nájmu prací pro obec • Vytvoření jednotného postupu při řešení problémů dluhů na nájemném C. Technické / věcné hledisko • Zřízení informační platformy za účelem předávání zkušeností a osvěty veřejnosti • Zajištění bezbariérovosti přístupu do bytů • Stanovení jednotných podmínek využívání bytů v rámci celého území • Zpracování analýz pro snížení nákladové a energetické náročnosti bydlení s eventuálním přistoupením k realizaci navržených opatření
Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Počet neuspokojených žadatelů o malometrážní byty</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) • Sociální bydlení v obcích • Počet sociálních bytů
Správce cíle	Starosta obce Kobeřice

Problémový okruh 3	<i>Nedostatečná nabídka sociálního bydlení v obcích</i>
Cíl 3.2	Vytvoření společného informačního portálu sociálního bydlení v mikroregionu
Popis cíle	V předcházejícím cíli jsme uvedli nezbytnou identifikaci osob, které sociální byty skutečně potřebují. Jako vhodná a snadná možnost, jak identifikaci provést, se jeví vytvoření informačního portálu, resp. komplexní komunikační platformy, která bude sloužit nejen k získávání obecných informací, ale také aktualit o volných kapacitách, možnostech ubytování, podmínkách apod. (část veřejná). Zároveň bude sloužit jako ucelený přehled žadatelů a uživatelů bytů pro obce – tato část bude neveřejná. V současnosti již jistý druh evidence existuje, avšak pouze v rámci jednotlivých obcí (nikoliv mezi obcemi) a je píše jednostranně orientována a navíc nenabízí všechny uváděné služby. Tento způsob nabízí vznik jisté formy chráněného realitního trhu a eliminuje nutnost osobního docházení na úřady, tedy přímý kontakt mezi úředníky a žadateli. Cílem je vytvořit profesionální portál včetně příkladů dobré praxe z tuzemska i zahraničí (v rámci veřejné části). Informační systém představí sociální byty takovým způsobem, aby využívání této služby nebylo považováno za nedostatek, ale spíše jako kvalitní způsob bydlení. Informační systém předchází potenciálnímu nenaplnění bytů. Rozhodčí pravomoc o přidělení bytu žadateli bude ponechána jednotlivým obcím, jedná se spíše o usnadňující prvek.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko • Společné výběrové řízení na vytvoření informačního portálu • Vytvoření jednotného a srozumitelného systému žádostí • Zřízení veřejné a neveřejné části informačního portálu • Zajištění spolupráce se sociálními odbory v obcích B. Finanční hledisko • Provoz informačního systému v rámci obce s rozšířenou působností • Stanovení podmínek kofinancování nákladů spojených s tvorbou informačního systému C. Technické / věcné hledisko • Vytvoření webových stránek s informacemi o volných bytech k pronájmu • Zajištění pravidelné aktualizace informací o vybavení a volných bytech v obcích • Zavedení uceleného systému pro žadatele (veřejný) i poskytovatele (neveřejný)
Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Počet neuspokojených žadatelů o malometrážní byty</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) • Zavedení webového portálu pro veřejnost a interního informačního systému pro obce ORP / mikroregionu • Návštěvnost webového portálu IS sociálního bydlení
Správce cíle	Starosta obce Kobeřice

4.2.4 Indikátory

Problémový okruh 1	Nedostatečné pokrytí sociálních služeb pro cílové skupiny (senioři, osoby se zdravotním postižením)		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	POČET AMBULANTNÍCH ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRO SENIORY A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta obce Kobeřice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1-2	1-3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Z analytické části vyplynula absence ambulantních zařízení sociálních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením v území ORP Kravaře. Potřebu jejich zřízení definovali také představitelé obcí. Za aktuálního stavu jsou občané nuceni využívat zařízení v Opavě či Ostravě, což není možné považovat za ideální. Dle současných záměrů by měla vzniknout sociálně terapeutická dílna a dva denní stacionáře. Indikátor sleduje, kolik zařízení v území je provozováno v jednotlivých letech na území ORP.		
Metodika a výpočet:	Počet fungujících zařízení v území ORP		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP /poskytovatelé sociálních služeb		

Problémový okruh 2	Nedostatek či úplná absence služeb zaměřených na sociálně slabé (dluhové, drogové poradenství apod.)		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	EXISTENCE PORADENSKÝCH SLUŽEB PRO OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM		
Měrná jednotka	ANO / NE		
Správce měřítka	starosta obce Kobeřice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ne, realizace záměru	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	V území ORP schází služby nabízející odborné sociální poradenství pro osoby ohrožené sociálním vyloučením. Nejpalčivěji se tento nedostatek projevuje u chybějící dluhové poradny. Jistý druh poradenských služeb nabízejí jednotlivé obce ve spolupráci s ORP a dalšími poskytovateli sociálních služeb. Nejbližší dluhová poradna pro ORP je ovšem v Hlučíně. V rámci poradenství lze rovněž uskutečnit aktivity sociální prevence – především pak zajistit osvětu, jak předcházet nepříznivým sociálním situacím či upozorňování na stále nové a zdokonalující se praktiky nekalého prodeje. Indikátor sleduje, zda a jakým způsobem je nabídka poradenských služeb v ORP řešena a došlo-li ke vzniku nových či nikoliv.		
Metodika a výpočet:	Vznik nových poradenských služeb (ANO/NE)		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP /poskytovatelé poradenských služeb		

Problémový okruh 3	Nedostatečná nabídka sociálního bydlení v obcích		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	POČET NEUSPOKOJENÝCH ŽADATELŮ O MALOMETRÁŽNÍ BYTY		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta obce Kobeřice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		max. 10	>10
Skutečnost	>10		
Popis měřítka:	Nedostatečnou nabídku bytů pro sociální bydlení představuje neuspokojená poptávka po nich v území. Počet uchazečů se ovšem během roku vyvíjí, proto jej nelze jednoznačně stanovit. Zároveň není možné s určitostí říci, že výstavbou nových bytů se situace zlepší, jelikož může dojít k výraznější proměně a rozšíření či naopak zúžení cílové skupiny. Více malometrážních bytů ovšem umožní nabídnout bydlení více žadatelům než doposud. Indikátor sleduje vývoj počtu neuspokojených uchazečů. Záměr by měl být takový, aby přinejmenším nestoupal počet neuspokojených žadatelů (s ohledem na možné společenské změny) a zároveň byly veškeré ubytovací kapacity většinu roku obsazeny.		
Metodika a výpočet:	Počet neuspokojených žadatelů o byt v každé obci (součet za ORP)		
Zdroj čerpání dat:	Odbor sociálních služeb obce (ORP)		

Problémový okruh 1	Nedostatečné pokrytí sociálních služeb pro cílové skupiny (senioři, osoby se zdravotním postižením)		
Cíl 1.1	Vytvořit společné denní stacionáře a sociálně terapeutickou dílnu pro zajištění potřeb občanů ORP		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	VZNIK DENNÍCH STACIONÁŘŮ		
Měrná jednotka	Počet zařízení		
Správce měřítka	starosta obce Kobeřice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V ORP Kravaře aktuálně schází zařízení denního stacionáře. Pro pokrytí potřeb území na základě analýzy vyplynulo, že je vhodné zřídit dva stacionáře, a to s ohledem na geografické aspekty území a také zvyšující se počet seniorů. Indikátor sleduje, zda došlo ke zřízení zařízení poskytujících tuto sociální službu a v jakém počtu.		
Metodika a výpočet:	Vznik nových zařízení (ANO/NE)		
Zdroj čerpání dat:	Informace z obcí ORP		

Problémový okruh 1	Nedostatečné pokrytí sociálních služeb pro cílové skupiny (senioři, osoby se zdravotním postižením)		
Cíl 1.1	Vytvořit společné denní stacionáře a sociálně terapeutickou dílnu pro zajištění potřeb občanů ORP		
Číslo indikátoru	1.1.2		
Název indikátoru	PRŮMĚRNÝ POČET KLIENTŮ DENNÍHO STACIONÁŘE ZA MĚSÍC		
Měrná jednotka	Počet klientů		
Správce měřítka	starosta obce Kobeřice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10-15	20-30
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Služba denního stacionáře v ORP Kravaře doposud nevznikla, existuje však pilotní projekt denního stacionáře v Kobeřicích, který je realizován v roce 2014. V závislosti na tom, kolik takových zařízení bude v ORP fungovat, se předpokládá kapacita každého mezi 10-15 klienty na den. Hodnotící kritérium představuje obsazenost. Průměrná měsíční vytíženost by se pro zajištění provozu zařízení měla pohybovat minimálně okolo 60-80 % celkové kapacity. Indikátor hodnotí obsazenost zařízení ve stanovených časových intervalech.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet klientů za měsíc / počet kalendářních dní v měsíci		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy zařízení / informace z obcí ORP		

Problémový okruh 1	Nedostatečné pokrytí sociálních služeb pro cílové skupiny (senioři, osoby se zdravotním postižením)		
Cíl 1.1	Vytvořit společné denní stacionáře a sociálně terapeutickou dílnu pro zajištění potřeb občanů ORP		
Číslo indikátoru	1.1.3		
Název indikátoru	VZNIK SOCIÁLNĚ- TERAPEUTICKÉ DÍLNY		
Měrná jednotka	ANO/ NE		
Správce měřítka	starosta obce Kobeřice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro komplexní nabídku sociálních služeb v ORP je na základě analýzou podložených potřeb území účelné zřídit a dlouhodobě udržet jednu sociálně terapeutickou dílnu. Indikátor sleduje, zda došlo ke zřízení zařízení poskytující sociální službu, především pak, jestli je dlouhodobě provozuschopné a udržitelné.		
Metodika a výpočet:	Vznik nových zařízení (ANO/NE)		
Zdroj čerpání dat:	Informace z obcí ORP		

Problémový okruh 1	Nedostatečné pokrytí sociálních služeb pro cílové skupiny (senioři, osoby se zdravotním postižením)		
Cíl 1.1	Vytvořit společné denní stacionáře a sociálně terapeutickou dílnu pro zajištění potřeb občanů ORP		
Číslo indikátoru	1.1.4		
Název indikátoru	PRŮMĚRNÝ POČET KLIENTŮ SOCIÁLNĚ-TERAPEUTICKÉ DÍLNY ZA MĚSÍC		
Měrná jednotka	Počet klientů		
Správce měřítka	starosta obce Kobeřice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	10-15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro provoz zařízení je nezbytné zajištění průměrné obsazenosti zařízení v dlouhodobém časovém horizontu. Denní kapacita 10-15 klientů se jeví s ohledem na velikost a reálné potřeby v současné době jako vyhovující. Průměrná měsíční vytíženost by se pro zajištění provozu zařízení měla pohybovat minimálně okolo 60-80 % celkové kapacity. Indikátor hodnotí obsazenost zařízení ve stanovených časových intervalech.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet klientů za měsíc / počet kalendářních dní v měsíci		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy zařízení / informace z obcí ORP		

Problémový okruh 1	Nedostatečné pokrytí sociálních služeb pro cílové skupiny (senioři, osoby se zdravotním postižením)		
Cíl 1.2	Zvýšit kapacitu domova pro seniory s ohledem na poskytování odlehčovací služby		
Číslo indikátoru	1.2.1		
Název indikátoru	PRŮMĚRNÁ OBSAZENOST ODLEHČOVACÍ SLUŽBY ZA ROK		
Měrná jednotka	Obsazenost lůžka v %		
Správce měřítka	starosta obce Kobeřice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		40-50 %	55+ %
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Odlehčovací služba v ORP není poskytována, zájem o ni je však zaznamenáván neustále a poptávka roste. Kapacita 3 lůžek pro potřeby ORP se (také dle závěrů jednání fokusní skupiny sociálních služeb) jeví jako dostatečná. Indikátor hodnotí dobu využití (naplnění) služby.		
Metodika a výpočet:	Počet lůžek : počtu klientů služby za měsíc (rok) (v %)		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy Domova pro seniory sv. Hedviky v Kravařích		

Problémový okruh 2	Nedostatek či úplná absence služeb zaměřených na sociálně slabé (dluhové, drogové poradenství apod.)		
Cíl 2.1	Zřízení bezplatné dluhové (drogové) poradny ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	VZNIK PORADENSKÝCH SLUŽEB (DLUHOVÉ / DROGOVÉ)		
Měrná jednotka	ANO / NE		
Správce měřítka	starosta obce Kobeřice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Dluhová poradna vhodně doplňuje nabídku sociálních služeb, v ORP však schází, je dostupná nejbližší v Hlučíně. Jedno toto zařízení (pravděpodobně mobilní mezi obcemi) s pravidelným provozem 1-2x měsíčně vhodně zajistí naplnění potřeb území. To platí jak pro dluhové, tak drogové poradenství, větší důraz je však kladen na první ze jmenovaných. Indikátor sleduje, zda došlo ke zřízení zařízení poskytujících tuto sociální službu a v jakém počtu a také jejich udržitelnost.		
Metodika a výpočet:	Vznik nových zařízení (ANO/NE)		
Zdroj čerpání dat:	Informace z obcí ORP		

Problémový okruh 2	Nedostatek či úplná absence služeb zaměřených na sociálně slabé (dluhové, drogové poradenství apod.)		
Cíl 2.1	Zřízení bezplatné dluhové (drogové) poradny ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	VYTIŽENOST PORADENSKÝCH SLUŽEB (DLUHOVÉ / DROGOVÉ)		
Měrná jednotka	Průměrný počet klientů v území		
Správce měřítka	starosta obce Kobeřice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10-15	Ustálený (10-15)
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Využívání nabídky zařízení je klíčový faktor pro jeho provozování. V případě, že se bude jednat o mobilní řešení, je potřeba zohlednit zájem ze strany klientů v jednotlivých obcích a podle toho přizpůsobit frekvenci výskytu zařízení v dané obci. Průměrný počet klientů by měl být ustálený, v průměru mezi 10-20 klienty na den provozu poradny. Indikátor hodnotí počet klientů služby ve stanovených časových intervalech.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet klientů za rok k využívání služby v jednotlivých obcích v měsících		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva poskytovatele služby /evidence v jednotlivých obcích ORP		

Problémový okruh 3	Nedostatečná nabídka sociálního bydlení v obcích		
Cíl 3.1	Vytvořit síť sociálního bydlení (malometrážní byty pro určité cílové skupiny)		
Číslo indikátoru	3.1.1		
Název indikátoru	SOCIÁLNÍ BYDLENÍ V OBCÍCH		
Měrná jednotka	Podíl obcí se sociálními (malometrážními) byty v ORP / mikroregionu		
Správce měřítka	starosta obce Kobeřice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	7-9
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	Současná nabídka malometrážních bytů je pro potřeby území nedostatečná (pouze Bolatice a Kobeřice). Je potřeba zajistit, aby jistý (odpovídající) počet těchto bytů byl dostupný ve všech obcích a plošně tak pokrýval potřebu území, čímž by také došlo ke snížení počtu neuspokojených žadatelů. Množství bytů by mělo korespondovat nejen s požadavky konkrétní obce, ale rovněž území ORP (mikroregionu) jako celku tak, aby bylo možné nabídnout (v případě potřeby) bydlení občanům ze sousední vesnice či města. Z dlouhodobějšího hlediska by se měla nabídka malometrážních bytů v obcích zvyšovat.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet obcí majících na svém území sociální (malometrážní) byty k těm, kde schází.		
Zdroj čerpání dat:	Jednotlivé obce ORP / mikroregionu		

Problémový okruh 3	Nedostatečná nabídka sociálního bydlení v obcích		
Cíl 3.1	Vytvořit síť sociálního bydlení (malometrážní byty pro určité cílové skupiny)		
Číslo indikátoru	3.1.2		
Název indikátoru	POČET SOCIÁLNÍCH BYTŮ		
Měrná jednotka	Počet bytů		
Správce měřítka	starosta obce Kobeřice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		45	50-60
Skutečnost	41		
Popis měřítka:	Aktuální počet malometrážních startovacích bytů, jež lze zařadit do kategorie sociálního bydlení, dle vyjádření představitelů obcí neodpovídá reálným potřebám území, což dokládá provedená analýza. Indikátor sleduje, zda dochází v průběhu sledovaných časových intervalů ke zvyšování počtu bytů či nikoliv (odvíjí se od realizace připravovaných projektových záměrů). Navýšení kapacit bydlení nemusí bezpodmínečně vést k poklesu poptávky, a to z důvodu proměňující se cílové skupiny. Umožní však uspokojit potřeby bydlení u více osob, než tomu bylo doposud. Za subindikátor je možné použít počet bytů v jednotlivých obcích.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet sociálních (malometrážních) bytů v ORP		
Zdroj čerpání dat:	Jednotlivé obce ORP / mikroregionu		

Problémový okruh 3	Nedostatečná nabídka sociálního bydlení v obcích		
Cíl 3.2	Vytvoření společného informačního portálu sociálního bydlení v mikroregionu		
Číslo indikátoru	3.2.1		
Název indikátoru	ZAVEDENÍ WEBOVÉHO PORTÁLU PRO VEŘEJNOST A INTERNÍHO INFORMAČNÍHO SYSTÉMU PRO OBCE ORP / MIKROREGIONU		
Měrná jednotka	ANO / NE		
Správce měřítka	starosta obce Kobeřice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Společný webový portál sestávající z veřejné a neveřejné části (jak je blíže specifikováno v částech Cíle, resp. Problémové okruhy) umožňuje efektivní řešení problematiky a především vzájemnou spolupráci mezi obcemi a její rozvoj. Dnes je vše řešeno v každé obci samostatně. Vznik a udržení společného portálu (s jeho průběžným zdokonalováním) nabízí širší možnosti řešení – nejen web a IS, ale také osvětová činnost. Indikátor sleduje, zda bylo přistoupeno k realizaci záměru.		
Metodika a výpočet:	Vytvoření IS a webového portálu (ANO / NE)		
Zdroj čerpání dat:	Webový portál, informace z obcí ORP (mikroregionu)		

Problémový okruh 3	Nedostatečná nabídka sociálního bydlení v obcích		
Cíl 3.2	Vytvoření společného informačního portálu sociálního bydlení v mikroregionu		
Číslo indikátoru	3.2.2		
Název indikátoru	NÁVŠTĚVNOST WEBOVÉHO PORTÁLU IS SOCIÁLNÍHO BYDLENÍ		
Měrná jednotka	Počet návštěvníků		
Správce měřítka	starosta obce Kobeřice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		200 / měsíc	500-750 / měsíc
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Efekt využitelnosti realizace záměru společného webového portálu a IS sociálního bydlení lze snadno sledovat prostřednictvím dvou veličin – návštěvností veřejnosti a využívání informací pracovníky zdejších samospráv. Za eventuální indikátor může posloužit frekvence aktualizace informací na veřejné/privátní části portálu. Záměrem by mělo být dosažení ustáleného počtu návštěvníků a pravidelné aktualizace.		
Metodika a výpočet:	Průměrná měsíční návštěvnost veřejného portálu; frekvence využívání IS obcemi ORP (mikroregionu)		
Zdroj čerpání dat:	Webový portál, informace z obcí ORP (mikroregionu)		

4.3 Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

4.3.1 Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Starosta obce Bolatice (Mgr. Herbert Pavera)
Starosta obce Chuchelná (Ing. Rudolf Sněhota)
Starosta obce Kobeřice (Ing. Lukáš Kubný)
Starostka obce Kravaře (Mgr. Monika Brzesková)
Starosta obce Rohov (Daniel Procházka)
Starostka obce Strahovice (Ing. Arch. Elen Malchárková)
Starosta obce Sudice (Petr Halfar)
Starosta obce Štěpánkovice (Bernard Halfar)
Starosta obce Třebom (Jaroslav Vlk)

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvořit společné denní stacionáře a sociálně terapeutickou dílnu pro zajištění potřeb občanů ORP	Starosta obce Kobeřice
1.2	Zvýšit kapacitu domova pro seniory s ohledem na poskytování odlehčovací služby	Starosta obce Kobeřice
2.1	Zřízení bezplatné dluhové (drogové) poradny ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb	Starosta obce Kobeřice
3.1	Vytvořit síť sociálního bydlení (malometrážní byty pro určité cílové skupiny)	Starosta obce Kobeřice
3.2	Vytvoření společného informačního portálu sociálního bydlení v mikroregionu	Starosta obce Kobeřice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle. V případě obcí SO ORP Kravaře určují správci cíle gestory indikátorů stanovených cílů, a to ve spolupráci se zástupci organizací a dotčených obcí takovým způsobem, aby potřebná data byla poskytnuta osobami znalými dané problematiky a místních poměrů. Zvolený způsob řešení odpovídá aktuálně nastaveným metodám spolupráce, jak meziobecní, tak obec a další instituce v regionu.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet ambulantních zařízení sociálních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Starosta obce Kobeřice
2	Existence poradenských služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením	Starosta obce Kobeřice
3	Počet neuspokojených žadatelů o malometrážní byty	Starosta obce Kobeřice
1.1.1	Vznik denních stacionářů	Starosta obce Kobeřice
1.1.2	Průměrný počet klientů denního stacionáře za měsíc	Starosta obce Kobeřice
1.1.3	Vznik sociálně terapeutické dílny	Starosta obce Kobeřice
1.1.4	Průměrný počet klientů sociálně terapeutické dílny za měsíc	Starosta obce Kobeřice
1.2.1	Průměrná obsazenost odlehčovací služby za rok	Starosta obce Kobeřice
2.1.1	Vznik poradenských služeb (dluhové / drogové)	Starosta obce Kobeřice
2.1.2	Vytíženost poradenských služeb (dluhové / drogové)	Starosta obce Kobeřice
3.1.1	Sociální bydlení v obcích	Starosta obce Kobeřice
3.1.2	Počet sociálních bytů	Starosta obce Kobeřice
3.2.1	Zavedení webového portálu pro veřejnost a interního informačního systému pro obce ORP / mikroregionu	Starosta obce Kobeřice
3.2.2	Návštěvnost webového portálu IS sociálního bydlení	Starosta obce Kobeřice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a

vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	Každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na

následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Harmonogram procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava Realizace Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava Realizace Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace,

15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4 Závěr a postup zpracování

4.4.1 Shrnutí

Na základě výsledků analýz za oblast sociálních služeb byly realizačním týmem vymezeny problémové okruhy, tedy to, co zdejší ORP trápí, následně došlo k jejich ověření prostřednictvím zástupců fokusní skupiny. Za výše uvedenou oblast byly zvoleny tři problémové okruhy, a to 1) Nedostatečné pokrytí sociálních služeb pro cílové skupiny (senioři, osoby se zdravotním postižením, 2) Nedostatek či úplná absence služeb zaměřených na sociálně slabé (dluhové, drogové poradenství apod.), 3) Nedostatečná nabídka sociálního bydlení v obcích. V rámci problémových okruhů byly řešeny jednak příčiny jejich vzniku, ale také důsledky, jež by mohly nastat v případě pokračujícího neřešení situace, rovněž pak stanoveny orientační možnosti dalšího postupu. Ke každému problémovému okruhu byly vytvořeny cíle, jež by měly vést k jejich eliminaci. V rámci cílů jsou pak rovněž stanovena dílčí opatření. Pro problémový okruh č. 1 Nedostatečné pokrytí sociálních služeb pro cílové skupiny (senioři, osoby se zdravotním postižením) byly stanoveny dva cíle – 1) Vytvořit společné denní stacionáře a sociálně terapeutickou dílnu pro zajištění potřeb občanů ORP, 2) Zvýšit kapacitu domova pro seniory s ohledem na poskytování odlehčovací služby. Pro problémový okruh č. 2 byl stanoven cíl – Zřízení bezplatné dluhové (drogové) poradny ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb. Pro problémový okruh č. 3 Nedostatečná nabídka sociálního bydlení v obcích byly vytyčeny dva cíle – 1) Vytvořit síť sociálního bydlení (malometrážní byty pro určité cílové skupiny), 2) Vytvoření společného informačního portálu sociálního bydlení v mikroregionu. Každý z cílů má stanoven svého správce, jehož úkolem je dohlížet na jeho naplňování, vyhodnocování bude probíhat prostřednictvím sady indikátorů. U každého z cílů je stanoven hodnotící indikátor v minimálním počtu jeden, povětšinou však dva až čtyři, a to za účelem měřitelnosti naplňování cílů.

4.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Přípravné práce na návrhové části započaly ještě před uskutečněním Prvního oficiálního setkání představitelů obcí v ORP Kravaře, jež se konalo 23. června 2014. Hlavním východiskem v tomto období byly nástiny opatření, jimiž by bylo možné meziobecní spolupráci dále směřovat v kontextu výsledků a z nich plynoucích závěrů analytických prací za jednotlivé oblasti – předškolní výchova a základní školství, sociální služby, odpadové hospodářství a volitelné téma, bezpečnost a krizové řízení. Nástin byl vytvořen realizačním týmem projektu v ORP Kravaře a následně předložen starostům k posouzení, zda s tímto směřováním souhlasí. To bylo rovněž podrobeno diskuzi v rámci zmíněného setkání. Realizační tým vzal v potaz připomínky a návrhy starostů obcí, které dále rozvíjel.

Na úvod návrhové části, na níž realizační tým v ORP Kravaře začal intenzivně pracovat zkraje druhé poloviny roku 2014, bylo nezbytné vytvořit vizi, tedy to, co chceme a kam směřujeme, kde se vidíme v roce 2020, resp. 2023, pro které se tato strategie vytváří. Tvorba vize, ale také sloganu, byla společnou prací nejen realizačního týmu v ORP Kravaře, ale také v ORP Hlučín a motivujících starostů, a to vše v úzké spolupráci s Místní akční skupinou Hlučínsko. Společná vize ukazuje, i přes administrativní rozdělení Hlučínska do dvou ORP, jednotné směřování regionu, především pak DSO – Sdružení obcí Hlučínska, jež zasahuje do tří ORP (Kravaře, Hlučín a Opava). Vize ovšem reflektuje specifika ORP jako takových. Vize, společně se sloganem, byla předložena starostům, kteří ji schválili bez připomínek.

Významný milník pro další postup, který byl rovněž časově a organizačně nejnáročnější, představovaly problémové okruhy za jednotlivá témata, které byly připravovány v průběhu měsíce

září, v případě bezpečnosti a krizového řízení také října 2014. Nezastupitelnou roli zde zastávaly tzv. fokusní skupiny, tedy uskupení odborníků z jednotlivých oblastí (školství, sociální služby, odpadové hospodářství a bezpečnost a krizové řízení) v území. Pracovník pro analýzy a strategie společně s koordinátorkou navrhli možnou skupinu problémů za každou z oblastí, jež by bylo vhodné řešit, a to na základě výsledků analytických prací a znalosti místních poměrů. Tyto návrhy připomínkovali motivující starostové a následně byly předloženy na jednání fokusních skupin. S ohledem na další postup byly do této fáze zapracovány také příčiny, důsledky a možná řešení za každý problémový okruh. Fokusní skupiny byly tvořeny pěti až deseti odborníky za každé z témat. Detailní složení jednotlivých skupin lze nalézt v předcházejících částech dokumentu. V rámci fokusních skupin došlo ke zpřesnění a také modifikaci navrhovaných problémových okruhů, a to s ohledem na to, jaké skutečné problémy vnímají osoby v těchto oblastech se pohybujícími. Téma odpadového hospodářství bylo řešeno v kooperaci s ORP Hlučín a MAS Hlučínsko, nejen z důvodu, že odpad z ORP Kravaře je pouze odvážen, ale také s ohledem na již výše zmíněnou blízkost. Po zapracování připomínek zástupců fokusních skupin byly problémové okruhy předloženy starostům, kteří k nim neměli výhrad.

Výše uvedené příčiny, důsledky a návrhy řešení, na jejichž zjištění se realizační tým zaměřil v rámci specifikace problémových okruhů, posloužily jako podklad pro vymezení cílů – tedy toho, jak tyto problémy řešit a pokud možno je také eliminovat. Příprava cílů a jednotlivých dílčích opatření probíhala v měsíci říjnu a byla řešena ve spolupráci s MAS Hlučínsko, která rovněž připravuje svou rozvojovou strategii dle metodiky Leader a také sousedním ORP Hlučín s ohledem na to, aby cíle korespondovaly a odpovídaly reálným potřebám, což rovněž kvitovali motivující starostové, kteří konečné znění připomínkovali a společně s představiteli dalších obcí schvalovali. Jednotlivé cíle a jejich náplň byly stanovovány tak, aby odpovídaly skutečným požadavkům území a zároveň byly v souladu s připravovanými operačními programy pro období 2014-2020. Správci cílů byli vybíráni s ohledem na jejich odbornost a profesní zaměření a po vzájemné dohodě mezi představiteli obcí, realizačním týmem a dotčenými osobami.

Poslední část, specifikace indikátorů k jednotlivým cílům, připadla na měsíc listopad 2014. Indikátory, tedy měřitelná hodnotící kritéria naplňování cílů, byly opět navrhovány ve spolupráci s MAS Hlučínsko. Indikátory zohledňují jednotlivé cíle či jejich dílčí opatření pro území ORP Kravaře, zároveň jsou ovšem v souladu s indikátory pro operační programy ČR v období 2014-2020. To znamená, že měřitelnost míry naplňování specifických místních cílů v území je v maximální možné míře v souladu s indikátory operačních programů. S ohledem na předešlé tak došlo u mnoha cílů ke stanovení vícero než jednoho kritéria měření. Matice indikátorů za všechny cíle byla přednesena motivujícím starostům, kteří ji, po prostudování a charakterizování postupu přípravy a výběru, schválili. Následně již realizační tým prováděl především formální úpravy celého dokumentu tak, aby mohl být v prosinci 2014 odevzdán k oponentuře Svazu měst a obcí ČR.

Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany

Autory strategie je realizační tým v území Svazku obcí mikroregionu Hlučínsko – západ (ORP Kravaře) ve složení Bc. Hana Paverová – koordinátor (hannapaverova@seznam.cz), Mgr. David Adamec – pracovník pro analýzy a strategie (david.adamec@seznam.cz), Bc. Michal Sněhota – asistent týmu (michal@snehota.com), s podporou motivujících starostů – Mgr. Herbert Pavera (starosta obce Bolatice – starosta@bolatice.cz) a Ing. Andreas Hahn (starosta, resp. místostarosta města Kravaře - mistostarosta.hahn@kravare.cz).

Dalšími zapojenými subjekty, dle jednotlivých oblastí jsou:

e) Za oblast předškolního a základního vzdělávání

ZŠ Bolatice (ředitel Mgr. David Neuvald; reditel@zsbolatice.cz), ZŠ Kobeřice (ředitel Mgr. Josef Werner; skolakoberice@seznam.cz), ZŠ Kravaře (ředitel Mgr. Tomáš Dorazil; reditel@zskravare.cz), ZŠ Sudice (ředitelka Mgr. Kobzová Ivana; reditel@sudice.cz), Místní akční skupina Hlučínsko (Mgr. Dagmar Quisková; mashlucinsko@seznam.cz).

f) Za oblast sociálních služeb

Domov pro seniory sv. Hedviky Kravaře (ředitelka Bc. Maria Melecká; reditel@dskravare.cz), Charita Hlučín (ředitel Mgr. et Bc. Lukáš Volný; lukas.volny@charitahlucin.cz), DomA - domácí asistence Kobeřice (statutární zástupkyně RNDr. Ludmila Domonkosová; info@domakoberice.cz).

g) Za oblast odpadového hospodářství

Místní akční skupina Hlučínsko (Mgr. Dagmar Quisková; mashlucinsko@seznam.cz)

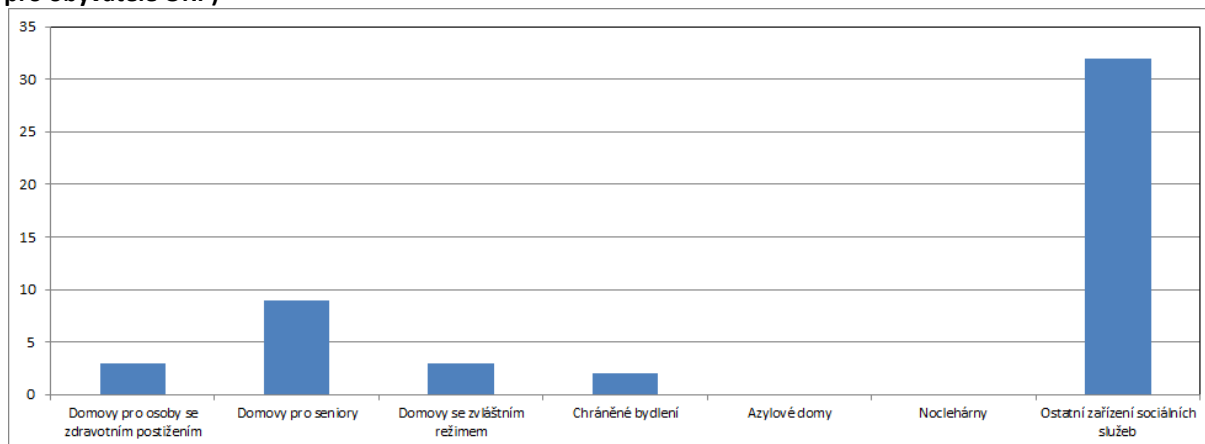
h) Za oblast bezpečnosti a krizového řízení

Doc. Ing. Vilém Adamec, Ph.D. – člen realizačního týmu v území ORP Kravaře na pozici tematický expert na volitelné téma (vilem.adamec@seznam.cz).

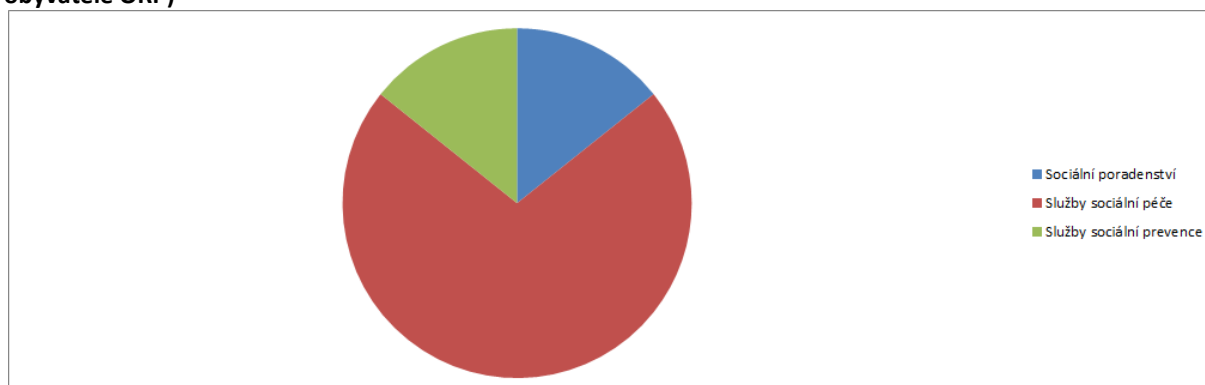
4.5 Přílohy

4.5.1 Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

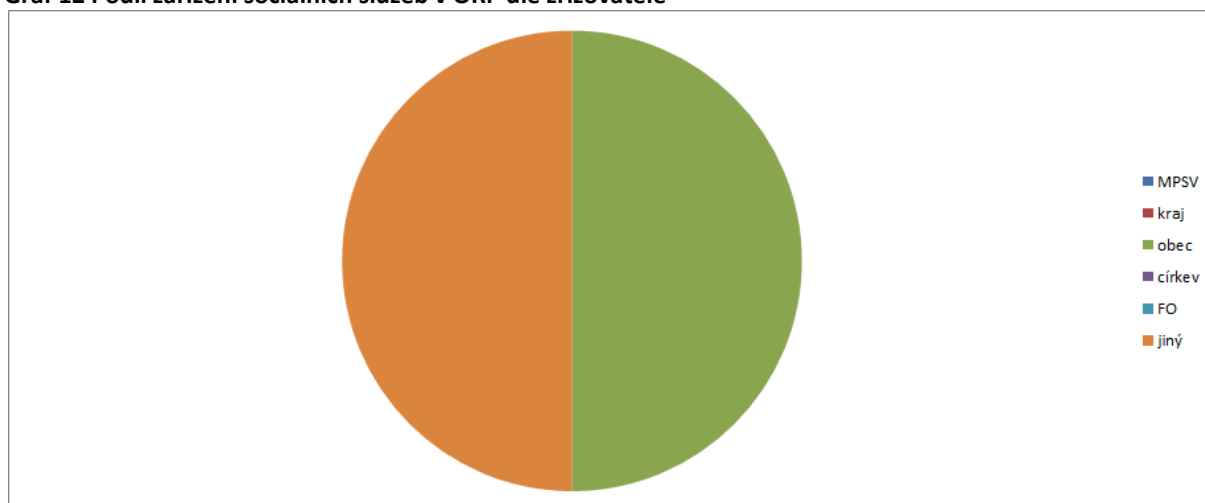
Graf 10 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

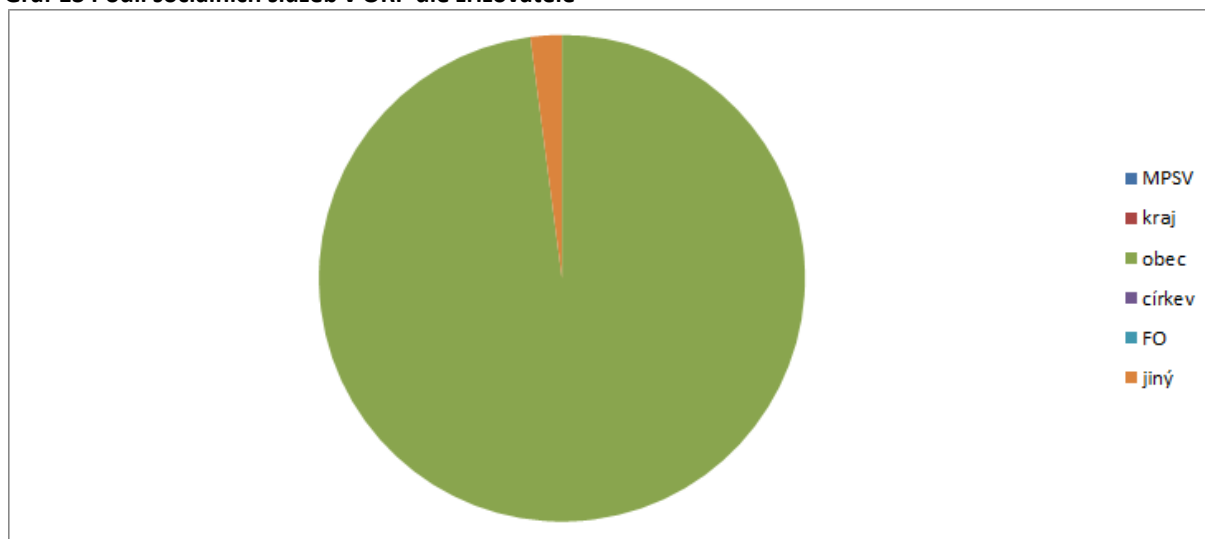
Graf 11 Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

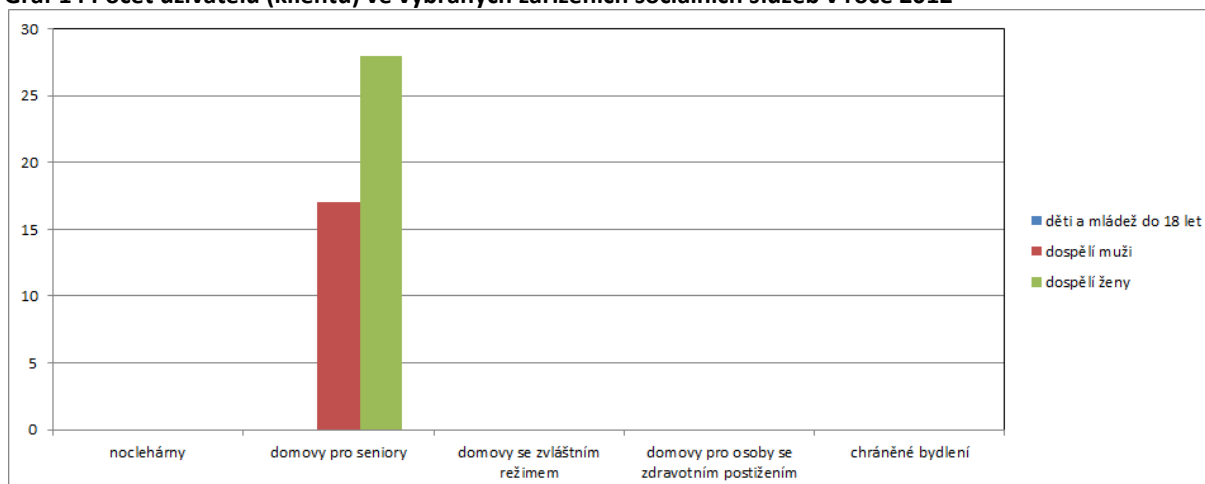
Graf 12 Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

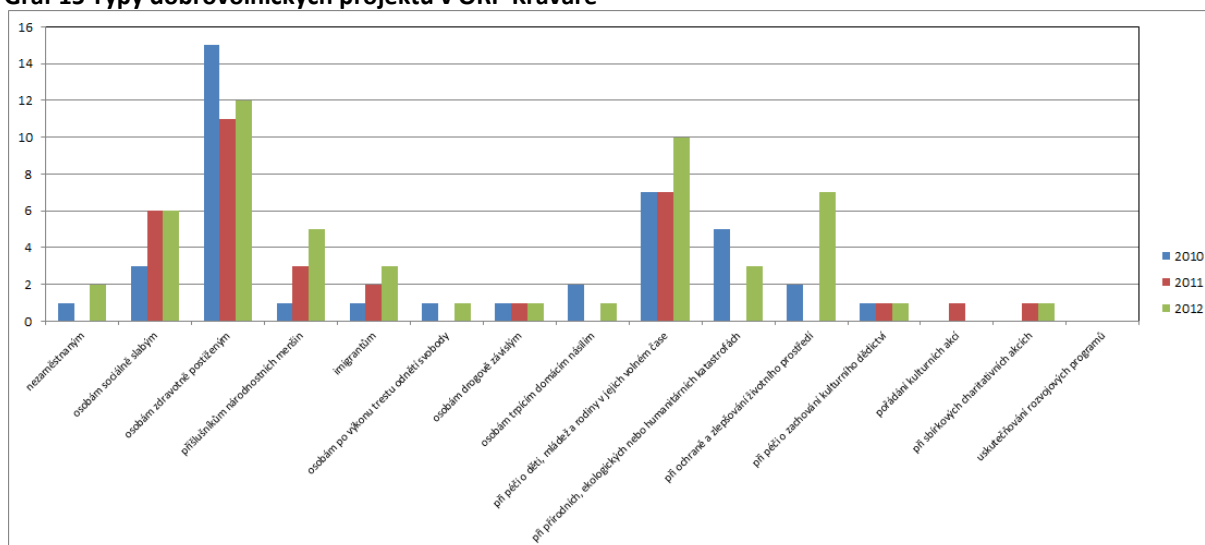
Graf 13 Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

Graf 14 Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Graf 15 Typy dobrovolnických projektů v ORP Kravaře

5 Téma 3. Odpadové hospodářství

5.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

5.1.1.1 Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění

- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

5.1.1.2 Identifikace problémů

O obcích SO ORP Kravaře lze říci, že každá obec řeší specifické problémy v oblasti odpadového hospodářství. Existují také obce, které, dle vyjádření svých zástupců, nevnímají výraznější problémy v oblasti odpadového hospodářství (Štěpánkovice). Většina obcí však problémy vnímá, snaží se je řešit či vidí prostor k dalšímu zlepšení. Výrazným problémem, se kterým se potýká nejen řešené území ORP Kravaře, nýbrž komplexně celý region Hlučínska, je dlouhodobá zhoršená kvalita ovzduší, jež se nejvíce projevuje během zimních období. Vzhledem k tomu, že se jedná o příhraniční region, přispívají ke zhoršené kvalitě ovzduší významnou měrou rovněž zdroje znečištění z Polska, což také potvrdily výsledky měření v rámci projektu Air Silesia. Dalším problémem, který byl na základě rozhovorů se starosty identifikován, jsou černé skládky (nejvíce Chuchelná) a odpad podél cest (Bolatice, Kobeřice, Rohov, Sudice). Tento výčet nelze brát taxativně, černé skládky i odpad podél cest se v nepravidelných intervalech vyskytuje ve všech obcích. Nespokojenost se službami svozové společnosti (pracovní morálka pracovníků) uvedli v obci Chuchelná, vysoké náklady za svoz odpadů pak v obci Rohov, v Kravařích by v některých případech uvítali vyšší frekvenci svozu odpadů. Ve všech ostatních případech jsou se službami spokojeni. Také v obcích ORP Kravaře byl zaznamenán celorepublikový problém se zvyšujícím se množstvím zvířecích exkrementů na veřejných prostranstvích. Obce neprovozují skládky odpadů. Sběrné dvory a sběrná místa se nacházejí v ORP v dostatečné míře. Pouze v Kobeřicích by rádi transformovali stávající sběrné místo na sběrný dvůr (více služeb pro občany, pracovní místo), v současnosti převládá odvoz do sběren v okolí či do Polska. Rozšířit sběrný dvůr chtějí také v Bolaticích, o vybudování sběrného místa či sběrného dvoru usilují také v Sudicích. Tato služba občanům obce Sudice schází a jsou odkázáni na sběrné místo v Kobeřicích, které je nejbližší. Také v Třebomi není sběrný dvůr či sběrné místo, pravidelný svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu zajišťuje svozová společnost Marius Pedersen, příp. občané využívají sběren v okolí. Absenci sběrného místa tedy v Třebomi nevnímají jako nedostatek. Všechny obce se shodují na tom, že je potřeba řešit doposud stále otevřenou problematiku nakládání s biologicky rozložitelným odpadem.

V obcích ORP Kravaře se dlouhodobě zabývají nakládáním s biologicky rozložitelným odpadem, avšak samostatně. O tom svědčí již ukončené nebo sválené či probíhající projekty, na něž byla získána finanční podpora v rámci 4. Prioritní osy OPŽP (Bolatice, Kravaře, Sudice, Rohov, Kobeřice a Třebom) nebo také schválený projekt sběrného dvoru ve Štěpánkovících.

5.1.1.3 Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Žádná z obcí SO ORP Kravaře není členem (žádného) DSO účelově zaměřeného na nakládání s odpady. Všechny 9 obcí je členem Svazku obcí mikroregionu Hlučínska - západ a Sdružení obcí Hlučínska. V rámci uvedených DSO není navázána ustálená forma spolupráce v oblasti odpadového hospodářství. Členské obce DSO si, co se odpadů týče, především vyměňují názory a rady, jak řešit specifické problémy na území dotčených obcí. Každá obec však odpadové hospodářství řeší samostatně.

V oblasti odpadového hospodářství je patrný potenciál dalšího rozvoje spolupráce v ORP Kravaře, resp. DSO SOMH-z na bázi meziobecní spolupráce. V rámci rozhovorů se starosty dotčených obcí bylo uvedeno několik možností, u kterých by bylo možno spolupracovat.

- sběr a využití bioodpadů (spolupráce na likvidaci biologicky rozložitelného odpadu)
- spolupráce obcí při splnění např. kvót pro odvoz elektroodpadu (odpadla by nutnost skladování)
- založení společné právnické osoby na zpracování a prodej dřevěného odpadu (výroba peletek, briket), recyklace plastů (ve spolupráci s PF Chuchelná)
- společná poptávka u svozových firem (sdružené nákupy na svoz odpadu - slevy), e-aukce na odpady se objevují vícekrát.
- systém elektronické evidence např. na rodiny - pokles množství komunálního odpadu díky efektivnějšímu třídění
- společný nákup sběrného vozu a svážení komunálního odpadu z obcí SOH (možná úspora finančních prostředků)

5.1.2 Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Na území SO ORP Kravaře působí dvě hlavní svozové společnosti - **Ave CZ**, odpadové hospodářství Frýdlant n. Ostravicí (ve třech obcích) a **Marius Pedersen, a. s.** (v 6 obcích). Dále je zde několik společností zabývajících se svozem specifického druhu odpadu (elektroodpad aj.), se kterými mají obce uzavřené smluvní vztahy. Odpad je z ORP pouze odvážen, veškeré zpracovávání probíhá mimo území ORP.

S ohledem na citlivost dat lze v rámci tohoto dokumentu uvádět pouze průměrné ceny za svoz 1 tuny smíšeného komunálního odpadu (SKO) a tříděného separovaného komunálního odpadu. **Průměrná cena za svoz 1 tuny SKO** v ORP Kravaře činí **1337,73 Kč**. Vyšší částky platí ve čtyřech obcích (Chuchelná, Kobeřice, Sudice, Třebom), v jednom případě nebyl údaj zjištěn, zbývající 4 obce (Bolatice, Kravaře, Rohov, Strahovice a Sudice) mají nižší než průměrné náklady na svoz SKO v ORP. **Průměrná cena za svoz tříděného komunálního odpadu** v ORP Kravaře činí **2886,86 Kč** (jedná se o částku bez ohledu na druh odpadu). Tři obce (Chuchelná, Rohov, Třebom) platí méně, než je průměrná cena v ORP, zato ve čtyřech obcích je cena za svoz tříděného odpadu, ve vztahu k průměrné hodnotě, více než 1,5 násobná (Bolatice, Kobeřice, Strahovice a Sudice), ve dvou případech tento údaj nebyl zjištěn. V případě uváděných hodnot není kalkulováno s náklady na skládkování. Již víme, že průměrná cena za svoz 1 t SKO v ORP Kravaře činí 1337, 73 Kč, což je hodnota nižší, než jakou jsme zaznamenali v MSK **2307 Kč/t** v MSK a **2548,50 Kč/t** v ČR v roce 2012.¹ Podrobnější informace týkající se rozboru nákladů v odpadovém hospodářství jsou k dispozici v kapitole Finanční analýza odpadového hospodářství SO ORP Kravaře.

Výše **místního poplatku za komunální odpad** se v ORP Kravaře pohybuje v rozmezí **150-550 Kč**, **hodnota mediánu** je **500 Kč** (5 obcí ORP), **průměrná výše poplatku** poté činí **465,56 Kč**. **Průměrná**

¹ Institut pro udržitelný rozvoj obcí, o.p.s. (IURMO). *Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)* [online]. ©2013.54 s. Dostupné z: http://www.institut-rmo.cz/images/Hodnoceni%20nakladu%20na%20hospodareni%20s%20KO%20v%20obcich%20CR%20za%20rok%202012_F2.pdf.

částka, kterou obce **doplácí na občana ze svého rozpočtu**, činí **100,11 Kč**, **výše doplatku** se pohybuje mezi **43-200 Kč**, nejvíce obcí (6) doplácí na jednoho občana z rozpočtu **pod 80 Kč**.

5.1.2.1 Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Tabulka 86 Sběrné dvory na území ORP Kravaře

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	AVE CZ odpadové hospodářství, s.r.o. – sběrný dvůr Bolatice	Hlučínská 876/78	Bolatice	506214	Nezjištěno	nezjištěno	Soukromá osoba	
2.	Obec Štěpánkovice - RITSCHNY kovošrot a sběrné suroviny s.r.o.	Jasanová 31/783	Štěpánkovice	510483	Nezjištěno	nezjištěno	Soukromá osoba	
3.	Obec Rohov	Krátká	Rohov	568376	Nezjištěno	nezjištěno	Obec	
4.	Město Kravaře - RITSCHNY kovošrot a sběrné suroviny s.r.o.	Luční 997/26	Kravaře	507580	Nezjištěno	nezjištěno	Soukromá osoba	
5.	THERMA FM, s.r.o.	Pržno 235	Frýdlant n. Ostravicí	598143	Nezjištěno	nezjištěno	Soukromá osoba	mobilní sběrný dvůr ve všech obcích ORP

Zdroj: Veřejná databáze oprávněných osob k nakládání s odpady MSK, (<http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websohlasyl/>) a odbor ŽP ORP Kravaře, 2014.

Pozn.: Údaje o roční maximální kapacitě, resp. průměrně využitá roční kapacita, nebyly zjistitelné z veřejně dostupných zdrojů a provozovatelé zařízení (v ORP pouze pobočky) údaje neuvedli.

5.1.2.2 Sběrná místa na území ORP, současný stav

Tabulka 87 Sběrná místa na území ORP Kravaře

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Obec Bolatice	Hlučínská 3	Bolatice	506214	nezjištěno	nezjištěno	Obec	Sběrné místo Bolatice - Borová pro bioodpad a stavební suť

Zdroj: Veřejná databáze oprávněných osob k nakládání s odpady MSK, (<http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websohlasyl/>) a odbor ŽP ORP Kravaře, 2014.

5.1.2.3 Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Tabulka 88 Výkupny odpadů na území ORP Kravaře

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1	Jaroslav Demel - DEM-SUR - sběrna Štěpánkovice	Rybniční 220/36	Štěpánkovice	510483	Nezjištěno	nezjištěno	Soukromá osoba
2	Obec Kobeřice - RITSCHNY kovošrot a sběrné suroviny s.r.o.	Olšina dolní 655	Kobeřice	507504	Nezjištěno	nezjištěno	Soukromá osoba
3	RITSCHNY kovošrot a sběrné suroviny s.r.o. - sběrna Kravaře	Luční 997/26	Kravaře	507580	Nezjištěno	nezjištěno	Soukromá osoba
4	Obec Štěpánkovice - RITSCHNY kovošrot a sběrné suroviny s.r.o.	Jasanová 31	Štěpánkovice	510483	Nezjištěno	nezjištěno	Soukromá osoba

Zdroj: Veřejná databáze oprávněných osob k nakládání s odpady MSK, (<http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>) a odbor ŽP ORP Kravaře, 2014.

Pozn.: Údaje o roční maximální kapacitě, resp. průměrně využitá roční kapacita, nebyly zjistitelné z veřejně dostupných zdrojů a provozovatelé zařízení (v ORP pouze pobočky) údaje neuvedli.

Sběrné místo Bolatice-Borová je z části rekultivovaná skládka TKO, kterou nyní provozuje obec Bolatice a slouží pro **odvoz bioodpadu** - především zeleně a stavební sutě a zeminy pro místní občany (nikoliv soukromými subjekty), místo není využíváno obyvateli z okolních obcí. Údaje u jednotlivých druhů zařízení pro nakládání s odpady "*Roční maximální kapacita a průměrně využitá roční kapacita*" se ukázaly jako velmi obtížně zjistitelné. Zařízení v naprosté většině provozují soukromé společnosti, které mají v našem regionu pouze pobočky a údaje nemohou sdělovat bez svolení centrály. Proto v těchto položkách namísto hodnot uvádíme „nezjištěno“. V případě sběrného místa Bolatice-Borová se, dle vyjádření obce, tyto **hodnoty již nezjišťují** - bioodpad se rozloží a stavební suť slouží jako podkladový materiál pro další terénní úpravy bývalé skládky TKO. Navíc je zde umožněn zpětný odběr zeminy i stavební sutě pro osobní potřeby občanů (nikoliv soukromých společností). Obec Bolatice zajišťuje 1* ročně recyklaci části uložené stavební sutě a zeminy. **Náklady** činní cca **400 000 Kč/rok**. Cíl POH vytvořit integrované systémy nakládání s odpady na regionální úrovni má v ORP Kravaře pozitivní trend, ke stávajícím nedostatkům (nedostatek sběrných dvorů) je aktivně přistupováno a jsou řešeny v rámci této strategie.

5.1.2.4 Třídící linky na území ORP, současný stav

Tabulka 89 Třídící linky na území ORP Kravaře

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	DK1- Ing. Daniel Kozel	Štěpánkovická 27	Kravaře	507580	nezjištěno	nezjištěno	Soukromá osoba	třídící linka pro stavební suť a obdobné
2.	PF Plasty Chuchelná	Masarykova 144	Chuchelná	507334	nezjištěno	nezjištěno	Soukromá osoba	zpracování plastů
3.	Gypstrend, s.r.o.	Stiborská 790	Kobeřice	507504	nezjištěno	nezjištěno	Soukromá osoba	třídění a zpracovávání odpadů ze sádrovcového dolu v Kobeřicích

Zdroj: Veřejná databáze oprávněných osob k nakládání s odpady MSK, (<http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>) a odbor ŽP ORP Kravaře, 2014.

Pozn.: Údaje o roční maximální kapacitě, resp. průměrně využitá roční kapacita, nebyly zjistitelné z veřejně dostupných zdrojů a provozovatelé zařízení (v ORP pouze pobočky) údaje neuvedli.

5.1.2.5 Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Tabulka 90 Třídící linky v blízkosti území ORP Kravaře

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	SOMA Markvartovice a.s. - překládací a třídící stanice	Markvartovická 1148	Markvartovice	508128	20000,00	nezjištěno	Soukromá osoba	
2.	Marius Pedersen a.s.-soustředování a úprava odpadů Chlebičov	Hlavní 65	Chlebičov	512923	nezjištěno	nezjištěno	Soukromá osoba	papír, plast

Zdroj: Veřejná databáze oprávněných osob k nakládání s odpady MSK, (<http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>) a odbor ŽP ORP Kravaře, 2014.

Pozn.: Údaje o roční maximální kapacitě, resp. průměrně využitá roční kapacita, nebyly zjistitelné z veřejně dostupných zdrojů a provozovatelé zařízení (v ORP pouze pobočky) údaje neuvedli.

Zařízení, která uvádíme v tabulce výše, jsou pro zpracování odpadů z obcí ORP Kravaře relevantně využívána. Jedná se o zařízení spádová, resp. nejbližší.

5.1.2.6 Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Tabulka 91 Koncová zařízení třídící linky pro separovaný odpad využívané obcemi území ORP Kravaře

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	SOMA Markvartovice a.s. - skládka odpadů Markvartovice	Markvartovická 1148	Markvartovice	508128	Bolatice, Kobeřice aj.	Soukromá osoba
2.	Marius Pedersen a.s. - Soustředovací místo odpadů Hlučín	Markvartovická 1148/1	Markvartovice	508128	Chuchelná, Kravaře, Rohov, Strahovice, Sudice, Štěpánkovice, Třebom, aj.	Soukromá osoba
3.	EKO - Chlebičov a.s. - skládka odpadů EKO-Chlebičov	Hlavní 65	Chlebičov	512923	Chuchelná, Kravaře, Rohov, Strahovice, Sudice, Štěpánkovice, Třebom, aj.	Soukromá osoba i obec

Zdroj: Veřejná databáze oprávněných osob k nakládání s odpady MSK, (<http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>) a odbor ŽP ORP Kravaře, 2014.

V ORP Kravaře působí dvě **svozové společnosti: AVE - odpadové hospodářství, a. s.** a **Marius Pedersen, a. s.**, dále je zde několik třídících linek pro specifický druh odpadového materiálu, což je zapříčiněno specifickým zaměřením subjektů, která tato zařízení provozují. Na území **ORP Kravaře** se nevyskytuje **žádné koncové zařízení pro likvidaci odpadu**. Využívání koncových zařízení obcemi ORP nelze jednoznačně určit, jelikož - dle vyjádření zástupců obcí - se na tento aspekt nikterak zvlášť nezaměřují – nakládání s odpady je zcela v gesci svozové společnosti. Navíc společnost Marius Pedersen, a. s. je provozovatelem více než jednoho koncového zařízení. Z tohoto důvodu u položky "Výčet obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení" uvádíme aj. Zařízení, která uvádíme v tabulce výše, jsou pro zpracování odpadů z obcí ORP Kravaře relevantně využívána. Jedná se o zařízení spádová, resp. nejbližší.

Cíl POH vytvořit integrované systémy nakládání s odpady na regionální úrovni má v ORP Kravaře pozitivní trend, zpracování KO je zajišťováno dvěma svozovými společnostmi a toto řešení je vyhovující. Problémem jsou výrazné disproporce v cenové politice vůči jednotlivým obcím.

5.1.2.7 Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Tabulka 92 Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP Kravaře

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Tomáš Hájovský - kompostárna Markvartovice	Markvartovická 1148	Markvartovice	508128	34800,00	nezjištěno	Soukromá osoba
2.	Tomáš Hájovský - kompostárna Jasénky		Hlučín	507016		nezjištěno	Soukromá osoba
3.	Marius Pedersen, a. s., EKO - Chlebičov a.s.	Hlavní 65	Chlebičov	512923	828650 m ³ (celková projektovaná kapacita)	nezjištěno	Soukromá osoba i obec

Zdroj: Veřejná databáze oprávněných osob k nakládání s odpady MSK, (<http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>) a odbor ŽP ORP Kravaře, 2014.

Pozn.: Údaje o roční maximální kapacitě, resp. průměrně využitá roční kapacita, nebyly zjistitelné z veřejně dostupných zdrojů a provozovatelé zařízení (v ORP pouze pobočky) údaje neuvedli.

Zařízení, která uvádíme v tabulce výše, jsou pro zpracování odpadů z obcí ORP Kravaře relevantně využívána. Jedná se o zařízení spádová, resp. nejbližší.

5.1.2.8 Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Tabulka 93 Koncová zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP Kravaře

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel /vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Tomáš Hájovský - kompostárna Markvartovice	Markvartovická 1148	Markvartovice	508128	Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Kravaře, Strahovice, Sudice, Rohov, Štěpánkovice, Třebom	Soukromá osoba	Potenciální využití zařízení pro všechny obce ORP Kravaře, řeší svozová společnost
2.	Marius Pedersen, a. s., EKO - Chlebičov a.s.	Hlavní 65	Chlebičov	512923	Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Kravaře, Strahovice, Sudice, Rohov, Štěpánkovice, Třebom	Soukromá osoba i obec	Potenciální využití zařízení pro všechny obce ORP Kravaře, řeší svozová společnost

Zdroj: Veřejná databáze oprávněných osob k nakládání s odpady MSK, (<http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>) a odbor ŽP ORP Kravaře, 2014.

V ORP Kravaře **nevidujeme** čistě **zařízení pro nakládání s BRO**. V obcích se řeší především odstraňování zeleně a dalšího odpadu z okolí domů, zahrad a veřejných prostranství. Tento druh odpadů je buď svážen na vytyčená místa v obcích a následně odvážen v pravidelných intervalech svozovou společností, nebo (jako je tomu například v Bolaticích) ukládán na určené místo. Tzv. zelený

odpad ze zahrad do určených míst dováží jen občané dané obce, příp. je vytyčených takovýchto míst v jedné obci vícero a pracovníci technických služeb jej svážejí následně na jedno místo.

Likvidaci BRO včetně již uvedeného tzv. zeleného odpadu, pokud není určeno jinak (zelený odpad v Bolaticích), řeší **svozová společnost**, tudíž opět nelze jednoznačně určit koncové zařízení. Všechna zařízení tohoto druhu se nacházejí mimo území ORP Kravaře - především je využíváno služeb firmy **Tomáš Hájovský Markvartovice**, příp. **EKO Chlebičov, a. s.** (provozovatel Marius Pedersen, a. s.). Zařízení, která uvádíme v tabulce výše, jsou pro zpracování odpadů z obcí ORP Kravaře relevantně využívána. Jedná se o zařízení spádová, resp. nejbližší.

Cíl POH – snížit ukládání BRO na skládky má v ORP pozitivní trend. Obce spolupracují s výše uvedenými kompostárnami (budťo přímo, nebo, jako je tomu v případě Marius Pedersen, skrze svozovou společnost), skládkování BRO se tedy omezuje. Navíc BRO je zpracováván rovněž v domácnostech – obce obdržely dotace na zakoupení kompostérů na bioodpad do rodinných domů, k jejichž realizaci nyní dochází.

5.1.2.9 Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Na území SO ORP Kravaře se nenachází žádné zařízení pro energetické využití odpadů (ZEVO) či spalovna.

Tabulka 94 Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	ArcelorMittal Frýdek-Místek a.s.	Křižíkova 1377	Frýdek-Místek	598003	1600,00	562,00	NO	Soukromá osoba
2.	SITA CZ a.s. Divize Sever – Spalovna NO Ostrava	Slovenská 2071	Ostrava-Mariánské Hory	545911	21200,00	19280,00	NO	Soukromá osoba

Zdroj: Veřejná databáze oprávněných osob k nakládání s odpady MSK, (<http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>) a odbor ŽP ORP Kravaře, 2014.

Zařízení, která uvádíme v tabulce výše, mohou být pro zpracování odpadů z obcí ORP Kravaře potenciálně využívána. Jedná se o zařízení v nejbližším okolí s přiměřenou dojezdovou vzdáleností.

5.1.2.10 Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav

Tabulka 95 Koncová zařízení – spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí ORP Kravaře

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	ArcelorMittal Frýdek-Místek a.s.	Křižíkova 1377	Frýdek-Místek	598003	Spalovna v MSK - možné využití obcemi ORP v závislosti na způsobu využití odpadů zvolené svozovou společností - mohou využívat všechny obce ORP, ale také nemusejí	Soukromá osoba
2.	SITA CZ a.s. Divize Sever – Spalovna NO Ostrava	Slovenská 2071	Ostrava-Mariánské Hory	545911	Spalovna v MSK - možné využití obcemi ORP v závislosti na způsobu využití odpadů zvolené svozovou společností - mohou využívat všechny obce ORP, ale také nemusejí	Soukromá osoba

Zdroj: Veřejná databáze oprávněných osob k nakládání s odpady MSK, (<http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasyl/>) a odbor ŽP ORP Kravaře, 2014.

Na území SO ORP Kravaře se **nenachází žádné zařízení pro energetické využití odpadů (ZEVO) či spalovna**. Nejbližšími zařízeními tohoto typu jsou **SITA, a. s. v Ostravě-Mariánských Horách a Arcelor Mittal ve Frýdku-Místku**. Obě tato zařízení mohou teoreticky sloužit také k likvidaci odpadů vyprodukovaného na území ORP Kravaře. Vzhledem k množství zlikvidovaného odpadu, a potažmo také blízkosti, připadá více do úvahy SITA CZ v Ostravě-Mariánských Horách. Obce ORP nemají přehled o koncových zařízeních pro likvidaci svezeného odpadu z jejich území. Vše je ošetřeno smluvním vztahem mezi svozovou společností a dotčenou obcí. Svozová společnost pak sama rozhoduje, v jakém zařízení odpad z obce buď uloží, nebo zvolí jiný způsob odstranění. Zařízení, která uvádíme v tabulce výše, mohou být pro zpracování odpadů z obcí ORP Kravaře potenciálně využívána. Jedná se o zařízení v nejbližším okolí s přiměřenou dojezdovou vzdáleností.

Cíl POH ve smyslu omezování skládkování odpadů a využívání jiných způsobů využití či spalování nelze v ORP jednoznačně určit z důvodu, že odpad zde vyprodukovaný končí v zařízeních mimo ORP dle uvážení svozových společností. Avšak vzhledem k tomu, že se v posledních letech výrazně zlepšil systém třídění v obcích, lze jej hodnotit spíše pozitivně.

5.1.2.11 Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Na území SO ORP Kravaře **nejsou provozovány žádné sklárky odpadů**. Pro potřeby obcí se využívají zařízení v okolí. Dříve využívané sklárky TKO v území již neslouží svým původním účelům. Dnes je zaznamenáváme v evidenci kontaminovaných míst. Některé z nich již prošly rekultivací, u ostatních rekultivace probíhá nebo se připravuje.

5.1.2.12 Nejblíže sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Tabulka 96 Nejblíže sklárky odpadů v blízkosti ORP Kravaře

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	SOMA Markvartovice a.s.	Markvartovická 1148	Markvartovice	508128	OO, IO	v provozu, částečně rekultivovaná	soukromá osoba
3	TALPA - RPF, s.r.o. - sklárka S-OO3 a S-NO		Dolní Benešov-Zábřeh	506702	S-OO3 a S-NO	v provozu, částečně rekultivovaná	soukromá osoba
4	EKO Chlebičov, a.s. (Marius Pedersen)	Hlavní 65	Chlebičov	512923	OO, NO	v provozu, částečně rekultivovaná	soukromá osoba i obec

Zdroj: Veřejná databáze oprávněných osob k nakládání s odpady MSK, (<http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>) a odbor ŽP ORP Kravaře, 2014.

Zařízení, která uvádíme v tabulce výše (vyjma TALPA – RPF, s.r.o. sloužící pro potřeby města Dolní Benešov), jsou pro zpracování odpadů z obcí ORP Kravaře relevantně využívána. Jedná se o zařízení spádová, resp. nejblíže.

5.1.2.13 Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Tabulka 97 Koncová zařízení sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí ORP Kravaře

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	SOMA Markvartovice a.s.	Markvartovická 1148	Markvartovice	508128	potažmo všechny obce ORP Kravaře v závislosti na logistice nakládání s odpady ve svozových společnostech	Soukromá osoba
2.	EKO Chlebičov, a.s.	Hlavní 65	Chlebičov	512923	potažmo všechny obce ORP Kravaře v závislosti na logistice nakládání s odpady ve svozových společnostech	Soukromá osoba

Zdroj: Veřejná databáze oprávněných osob k nakládání s odpady MSK, (<http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>) a odbor ŽP ORP Kravaře, 2014.

Zařízení, která uvádíme v tabulce výše, jsou pro zpracování odpadů z obcí ORP Kravaře relevantně využívána. Jedná se o zařízení spádová, resp. nejblíže.

5.1.2.14 Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Tabulka 98 Další zařízení pro nakládání s odpady v území a v blízkosti územní ORP Kravaře

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	AGROLAND, s.r.o.	Svobody 559	Štěpánkovice	510483	rekultivace pískovníku ve Štěpánkovicích	Soukromá osoba
2.	THERMA FM, s.r.o.	Pržno 235	Frýdlant n. Ostravicí	598143	mobilní sběrné nádoby, k jejichž rozmístění dochází podle potřeb ve všech obcích ORP Kravaře	Soukromá osoba

Zdroj: Veřejná databáze oprávněných osob k nakládání s odpady MSK, (<http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websohlasyl/>) a odbor ŽP ORP Kravaře, 2014.

Jak jsme již uvedli dříve, na území SO ORP Kravaře **není v provozu** jediná **skládku odpadů**. Všechny odpad likvidují **svozové společnosti** (Marius Pedersen, a. s. nebo AVE CZ, a. s.) v zařízeních dle svého uvážení. Převážná část odpadů z ORP Kravaře je uložena buď na skládce **EKO Chlebičov, a. s.**, či **SOMA Markvartovice**, příp. na skládce a recyklační lince v **Hlučíně** (provozovatelem je Marius Pedersen, a. s.). Absenci skládek na území ORP Kravaře nelze považovat za nedostatek. Likvidaci odpadů z obcí ORP zajišťují odpovídajícím způsobem **svozové společnosti** v zařízeních v okolí. Tato zařízení jsou pro naše potřeby vyhovující. Stejně tak je naprostá většina obcí spokojená se službami **svozových společností**.

K dalším zařízením spadajícím do sféry odpadového hospodářství uvádíme dva subjekty na území ORP (již dříve jsme uvedli třídící linky). Jedná se o systém mobilních sběrných nádob, k jejichž rozmístování dochází dle požadavků a potřeb všech obcí ORP. Provozovatelem je společnost **Thema FM, s. r. o.**, dále pak společnost **Agroland, s. r. o.** zabývající se rekultivací pískovníku ve Štěpánkovicích.

5.1.2.15 Doplnující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Ekologické zátěže v ORP Kravaře (podrobně viz Evidovaná kontaminovaná místa – ORP Kravaře) s detailní deskripcí ekologických zátěží v ORP. Je evidováno 9 ekologických zátěží - zdrojem jsou buď bývalé, nebo stále ještě využívané skládky TKO. V každé z obcí se nachází jedna ekologická zátěž tohoto typu. Stupeň ekologické zátěže, resp. **míra ohrožení** je **nízká**, pouze ve **dvou případech** bylo přiřazeno **střední** a **vyšší riziko**.

Problematika **černých skládek** se nevyhýbá ani území ORP Kravaře. Jejich počet nelze přesně stanovit, a to z několika důvodů. V případě, že je zjištěna existence nové černé skládky, obce, kterých se to týká (černá skládka je na jejich katastrálním území), se vždy snaží o její včasnou likvidaci tak, aby nedocházelo k dalšímu a především dlouhodobému nelegálnímu ukládání odpadů. Největší problém činí černé skládky v obci **Chuchelná**, kde evidují 2-5 míst tohoto typu. V ostatních obcích pak povětšinou nenacházíme černé skládky na jednom místě - černé skládky mají charakter „**odkladiště odpadů v příkopech**“ podél hlavních silnic. Pro **příhraniční obce** (Rohov, Sudice, Třebom) je tento typ černých skládek nejtypičtější (týká se však také ostatních obcí) - odpad zde zanechávají především projíždějící. Černé skládky jsou likvidovány pracovníky obcí (technické služby), náklady jsou hrazeny z rozpočtů jednotlivých obcí. Rozhodujícím faktorem při řešení odstraňování černých skládek je

katastrální území obce, ve které se černá skládka nachází. Tato obec pak zajišťuje a hradí její likvidaci. Na základě rozhovorů s jednotlivými zástupci obcí bychom rádi uvedli, že dle jejich vyjádření problémy s černými skládkami na našem území sice jsou, avšak v porovnání s ORP (a především městy) v okolí, je zdejší situace na lepší úrovni.

Evidovaná kontaminovaná místa – ORP Kravaře

Dle informační databáze vedené Ministerstvem životního prostředí České republiky – „Systém evidence kontaminovaných míst“ (SEKM; Dostupné z: <http://www.sekm.cz>) na území ORP Kravaře evidujeme celkem **9 kontaminovaných míst s různým stupněm rizikovosti**. Ve všech případech se jedná o aktuálně využívané skládky TKO či skládky TKO po ukončení jejich užívání, u kterých probíhá proces rekultivace. V každé z devíti obcí ORP je evidována existence jednoho kontaminovaného místa. **Střední stupeň** rizika byl přiřazen skládce **TKO ve Strahovicích**, **vysoký stupeň** rizika pak byl přiřazen **TKO v Chuchelné** - tedy dvěma z devíti kontaminovaných míst. Detailní charakteristika všech kontaminovaných míst v ORP Kravaře následuje níže.

Bolatice – 1x – na Borové ve směru ulice Bělská - Skládka TKO

Lokalizace: průjezd obcí Borovou rovně až na její konec

Současný způsob využití: lesní půda, sportovní areál. Na konci obce, nad skládkou (Z) na její hranici rodinné domky, na čele skládka třístupňová.

Riziko: Skládka se nachází v blízkosti obytné zóny. Zabezpečení skládky, migrace: Povrch skládky překryt minerální vrstvou - skládka je zabezpečena proti únikům škodlivin. Vsak srážkových vod a tvorba výluhů silně omezena. Kvartérní podloží skládky je tvořeno sprašovými hlínami - eliminace migrace znečišťujících látek do podzemní vody. **Rekultivace skládky:** Skládka je z velké části již rekultivovaná, zatravněná, na prostoru 100x100 rekultivace nadále probíhá. Skládka má provedenu drenáž. **Kontaminace vod a zemin:** Kontaminace podzemních, povrchových vod a zemin nebyla ověřována. **Migrace:** neznámo. **Látky:** Na skládku byly ukládány komunální i inertní odpady. Nebezpečné vlastnosti odpadů nebyly ověřovány, lze předpokládat, že vyvážený odpad nemá nebezpečné vlastnosti. **Problémy:** bez havárie. **Opatření k omezení rizik:** skládka překryta minerální vrstvou, skládka má provedenu drenáž. Kontaminace nezjištěna.

Chuchelná – 1x – Louka – u K. M. Lichnovského - Skládka TKO

Lokalizace: při výjezdu z obce směrem na Píšť

Současný způsob využití: lesní půda. Skládka v údolní nivě říčky, závoz zamokřené plochy, na staré části skládky hřiště (směr Z).

Kontaminace nezjištěna. Je nutno zabezpečit okolí skládky, aby zde dále nedocházelo k ukládání odpadů. Lokalita byla v rámci okresu Opava hodnocena vysokým rizikem a byla jí přiřazena priorita 2.

Kobeřice – 1x – Olšina, u „Olšina dolní“ - Skládka TKO

Lokalizace: v bývalé pískovně, jihozápadně od areálu Sběrných surovin.

Současný způsob využití: jiná krajinná zeleň. Mírně zvlněný terén, ve svahu k SZ směrem ke korytu Oldřišovského potoka, nadmořská výška cca 250 - 270 m n. m., nad skládkou obilná pole, pod čelem skládky louka, se skládkou sousedí areál Sběrných surovin, cca 100 od skládky na SV rodinné domky.

Rizika - územní faktory: Skládka se nachází v blízkosti, respektive nad obytnou zónou. **Zabezpečení skládky, migrace:** Povrch skládky částečně překryt minerální vrstvou (rekultivace probíhá). Vsak srážkových vod a tvorba výluhů silně omezena. Kvartérní podloží skládky je tvořeno písčitými hlínami

- polopropustné až propustné zeminy - nejsou přirozenou bariérou migrace znečišťujících látek do podzemní vody. **Rekultivace skládky:** Skládka je částečně rekultivovaná, částečně zarostlá rumištní vegetací, rekultivace nadále probíhá. **Kontaminace vod a zemin:** Kontaminace zemin nebyla ověřována. Monitoringem podzemních vod bylo zjištěno znečištění dusitany a amonnými ionty, železem a manganem nad kritéria pro pitnou vodu dle ČSN 73 7111. **Migrace:** horninové prostředí + zvedání látky: Na skládku byly ukládány komunální i inertní odpady. Nebezpečné vlastnosti odpadů nebyly ověřovány, lze předpokládat, že vyvážený odpad nemá nebezpečné vlastnosti. **Problémy:** bez havárie. **Opatření k omezení rizik:** probíhá překrytí skládky minerální vrstvou. **Kontaminace nezjištěna.**

Kravaře – 1x - Kravaře – Kouty – Olšinka - Skládka TKO

Lokalizace: Lokalizace: při vjezdu do obce Kravaře - Kouty z Dolního Benešova, první odbočka vlevo a u posledních rodinných domků na křižovatce je vstup na skládku

Současný způsob využití: individuální bytová zástavba se zahrádkami. Okolní louky pod skládkou silně zamokřené, hladina podzemní vody místy těsně pod terénem, J - louka, S - obytné domy cca 20 m, Z - návoz, na němž je hřiště.

Rizika -Územní faktory: Skládka se nachází v blízkosti obytné zóny. **Zabezpečení skládky, migrace:** Povrch skládky překryt minerální vrstvou (dle projektu rekultivace má být i vrstva geotextilií - neověřeno). Vsak srážkových vod a tvorba výluhů silně omezena. Kvartérní podloží skládky je tvořeno hlínami prachovitými, místy až jílovitými (průměrná ověřená mocnost 1,5 m) - eliminace migrace znečišťujících látek do podzemní vody. **Rekultivace skládky:** Skládka je částečně rekultivovaná (pravděpodobně není provedena biologická část rekultivace), částečně zarostlá rumištní vegetací. **Kontaminace vod a zemin:** Kontaminace zemin nebyla ověřována. Monitoringem podzemních vod nebyla zjištěna kontaminace cizorodými látkami. Pro povrchové vody bylo zjištěno znečištění amoniakem a výrazné bakteriologické znečištění. Hydraulická spojitost mezi podzemní a povrchovou vodou nebyla prokázána, znečištění povrchové vody je dáno přítokem z obecní kanalizace. Na skládce nebyla zjištěna přítomnost bioplynu. **Migrace:** neznámo. **Látky:** Na skládku byly ukládány komunální i inertní odpady. Nebezpečné vlastnosti odpadů nebyly ověřovány, lze předpokládat, že vyvážený odpad nemá nebezpečné vlastnosti. Monitoringem podzemních vod nebyla zjištěna kontaminace cizorodými látkami. Pro povrchové vody bylo zjištěno znečištění amoniakem a výrazné bakteriologické znečištění. Hydraulická spojitost mezi podzemní a povrchovou vodou nebyla prokázána, znečištění povrchové vody je dáno přítokem z obecní kanalizace. Na skládce nebyla zjištěna přítomnost bioplynu. **Problémy:** bez havárie. **Opatření k omezení rizik:** skládka překryta minerální vrstvou a pravděpodobně také geotextilií (není kolaudační rozhodnutí rekultivace), kolem skládky kanály pro svod dešťové vody.

Je nutno zabezpečit okolí skládky, aby zde nevznikaly lokální černé skládky. **Bez priorit.**

Rohov -1x – ve směru Strahovice, kousek od ulice Hlavní - Skládka TKO

Lokalizace: Při výjezdu z obce směrem na Strahovice po levé straně silnice.

Současný způsob využití: jiná krajinná zeleň. Skládka je situována mezi potokem a poli při východním okraji vesnice.

Riziko: K posuzované lokalitě nejsou dostupné informace, které by pojednávaly o charakteru horninového prostředí, resp. o případné kontaminaci geoprostředí a závažnosti migrace. Skládka je situována mezi potokem a poli při východním okraji vesnice. Na skládce probíhá rekultivace, těleso je překryto zeminou k omezení přímých průsaků srážkových vod a omezení tvorby výluhů. Na těleso je

navážena další vrstva zeminy. Reziduální rizika nebyla hodnocena. **Migrace: kolektor Látky:** Rizikovitost odpadů a kontaminace geoprostředí nebyly ověřovány. **Problémy:** Dle dostupných pramenů na skládce nedošlo k žádné havárii. **Omezení rizik:** Skládka je částečně překryta minerálním těsněním.

Strahovice - 1x- Za točnou - Skládka TKO

Lokalizace: U obecního úřadu.

Způsob využití: Současný způsob využití: jiná krajinná zeleň. Skládka je ohraničena komunikací a fotbalovým hřištěm, seshora lesem a polem.

Rizika: K posuzované lokalitě nejsou dostupné informace, které by pojednávaly o charakteru horninového prostředí, závažnosti případné migrace znečištění. Na lokalitě byl v roce 1998 prováděn průzkum zemin, který zjistil koncentrace As překračující kritérium C metodického pokynu MŽP 1996 pro znečištění zemin. Skládka je zrekultivována, těleso je překrýváno zeminou k omezení přímých průsaků srážkových vod a omezení tvorby výluhů a zatravněno. V době terénní rekognoskace probíhaly u okraje skládky terénní práce, jejichž účel nám není znám. V jámě se ustálila hladina podzemní vody v úrovni 0,5 m p. t., z čehož usuzujeme na možnost přímého kontaktu podzemní vody a uložených odpadů. Reziduální rizika nebyla hodnocena. **Migrace: kolektorem Látky:** Koncentrace As zjištěné při analýze zemin na těžké kovy z roku 1998 překračují kritérium C metodického pokynu pro znečištění zemin. **Problémy:** Dle dostupných pramenů na skládce nedošlo k havárii. **Omezení rizik:** Skládka je překryta minerální vrstvou. Skládce bylo v rámci okresu přiřazeno **střední riziko**

Sudice – 1x – relativně v centru, nejbližší „záchytný bod“ – Na Angru - Skládka TKO

Lokalizace: Na západním okraji obce.

Způsob využití: Současný způsob využití: zemědělská půda. Mírný svah na západním okraji obce asi 300 m od potoku Bílá voda.

Rizika: K posuzované lokalitě nejsou dostupné informace, které by pojednávaly o charakteru horninového prostředí, resp. o případné kontaminaci geoprostředí a závažnosti migrace. Sládka se nachází za obcí mezi poli. Na skládce probíhá rekultivace, těleso je překrýváno zeminou k omezení přímých průsaků srážkových vod a omezení tvorby výluhů. Reziduální rizika nebyla hodnocena. **Migrace: kolektorem Látky:** Rizikovitost odpadů a kontaminace geoprostředí nebyly ověřovány. **Problémy:** Dle dostupných pramenů na skládce nedošlo k havárii. **Omezení rizik:** Skládka je částečně překryta minerální vrstvou. Skládka nemá v rámci okresu prioritu.

Štěpánkovice – 1x – u ulice Jasanová ve směru Kravaře, poblíž „U Bartošovce“ - Skládka TKO

Lokalizace: Za železniční zastávkou Štěpánkovice.

Způsob využití: Současný způsob využití: zemědělská půda. Údolí a údolní svah zatrubněného potoka Štěpánka podél železniční trati.

Rizika: K posuzované lokalitě nejsou dostupné informace, které by pojednávaly o charakteru horninového prostředí, resp. o případné kontaminaci geoprostředí a závažnosti migrace. Sládka se nachází v blízkosti obytných domů a železniční trati. Stále jsou zde ukládány nelegálně odpady. Na skládce probíhá rekultivace, těleso je překrýváno zeminou k omezení přímých průsaků srážkových vod a omezení tvorby výluhů. Reziduální rizika nebyla hodnocena. **Migrace: kolektorem Látky:** Rizikovitost odpadů a kontaminace geoprostředí nebyly ověřovány. **Problémy:** Dle dostupných pramenů na skládce nedošlo k havárii. **Omezení rizik:** Skládka je téměř celá překryta minerálním těsněním, rekultivační práce probíhají.

Třebom – 1x – U mlýna - Skládka TKO

Lokalizace: U bývalého koupaliště.

Způsob využití: Současný způsob využití: jiná krajinná zeleň. Skládka je situována na okraji vesnice. Chráněná území: Skládka se nenachází v blízkosti chráněného území.

Rizika: K posuzované lokalitě nejsou dostupné informace, které by pojednávaly o charakteru horninového prostředí, resp. o případné kontaminaci geoprostředí a závažnosti migrace. Skládka je zrekultivována, tj. překryta zeminou k zabránění přímých průsaků srážkových vod, omezení tvorby výluhů a také k vzhledové úpravě lokality. Na tělese skládky je provedena biologická rekultivace, je zde zřízen lesopark, který bude v dohledné době zpřístupněn veřejnosti. **Migrace: kolektorem Látky:** Rizikovitost odpadů a znečištění geoprostředí nebylo prováděno. Problémy: Dle dostupných pramenů na skládce nedošlo k žádné havárii. **Omezení rizik:** Skládka je překryta minerálním těsněním a zrekultivována. Skládka je v rámci okresu bez priorit.

5.1.2.16 Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2013

Tabulka 99 Produkce ostatních odpadů a produkce nebezpečných odpadů za období 2008-2013

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Produkce odpadů [t]							
Produkce ostatních odpadů (OO)	26 352,82	26 591,05	23 294,07	20 011,75	16 333,29	18 482,53	17 308,45
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	223,08	170,93	93,76	96,13	144,16	185,63	192,02
Celková produkce (OO a NO)	26 979,05	26 761,98	23 387,83	20 107,87	16 477,45	18 668,16	17 500,47

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Z hodnot uvedených v tabulce, což je následně názorně dokresleno grafem (viz Příloha č. 1), vyplývá, že v ORP Kravaře **od roku 2008 do 2011** došlo ke znatelnému **poklesu produkce OO o cca 10 000 tun a o cca 74 tun u NO** v roce 2010. **Produkce NO se snižovala** mezi roky 2008-2009, od roku 2010 však soustavně **roste**, v roce 2012 pak bylo **překonáno** dosavadní **maximum** v produkci NO v ORP (**171 t**), a dosáhl **185 t**, a v roce 2013 pak **192 t**. Za zvýšením produkce NO lze spatřovat rozvoj nových odvětví výroby v obcích majících průmyslové zóny. **Produkce OO stoupla** také, a to v roce 2012 na cca **18,5 tisíce tun**, naopak v roce 2013 došlo ke **snížení** produkce OO na **17,3 tisíc tun**, Z dlouhodobějšího hlediska tak lze hovořit o **stabilizované produkci**. Cíl POH ve snižování produkce NO má pozitivní trend do roku 2011, v roce 2012 i 2013 je výsledek mírně negativní.

Tabulka 100 Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Kravaře	21 324	191,98	9,00	12 735,23	597,23	12 927,21	606,23
Moravskoslezský kraj	1 226 602	11 527,94	9,40	663 547,48	540,96	675 075,42	550,36

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), 2014.

V tabulce 100 je zobrazena **produkce odpadů za rok 2012**, jejichž **původcem je obec** (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří **69,24 %** z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. **Produkce nebezpečných odpadů** od obcí tvoří **103,42 %** z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že **30,76 %** z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. **Největší množství nebezpečných odpadů** pochází z produkce tradičních průmyslových subjektů (Armatury Group, a.s., Lanex, a.s., Conrop, a.s., PF Plasty, a.s. aj.) a subjektů v průmyslových zónách. Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Moravskoslezský kraj vykazuje ORP **nižší** měrnou **produkci nebezpečných odpadů** a **vyšší** měrnou produkci **ostatních odpadů**, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje nad průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o **3,14 kg nižší** hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o **7,55 kg vyšší** hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi. Alternativní pohled, srovnání se sousedními ORP, je k dispozici v části Další potřebné analýzy.

5.1.2.17 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2013

Tabulka 101 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb.

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	476,85	829,70	328,03	605,02	687,17	642,71
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	12,30	4,93	0,00	0,00	11,78	13,43
04	Odpady z kožedělného, kožedělnického a textilního průmyslu	76,91	60,11	50,05	94,44	35,81	94,60
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,25	0,13	0,01	0,00	0,55	0,00
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,00	0,01	0,00	0,12	0,16	0,30
07	Odpady z organických chemických procesů	64,08	39,26	46,46	50,99	49,71	48,86
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	3,74	5,69	7,66	6,04	12,65	9,73
09	Odpady z fotografického průmyslu	0,19	0,00	0,17	0,00	0,45	0,13
10	Odpady z tepelných procesů	31,87	16,56	35,27	0,00	19,76	23,30
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	0,74	0,20	0,00	0,20	0,00	0,00
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	278,98	266,94	72,22	66,21	181,63	189,9
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	43,79	11,40	6,52	11,56	9,02	21,17
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	0,36	0,53	0,67	0,57	0,98	0,94
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	464,01	483,11	404,23	394,60	319,29	398,48
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	390,08	378,41	383,77	823,55	992,81	1 237,72
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	18 000,59	13 459,54	8 142,79	5 236,73	7 010,41	6 037,62
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	8,71	7,35	8,73	8,89	20,36	28,86
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čištění odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	0,00	54,35	114,76	130,10	161,54	165,67
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	6 908,56	7 769,63	10 506,56	9 048,44	9 152,88	8 586,59
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	1,20	0,32
Celková produkce odpadů [t]		26 761,98	23 387,83	20 107,87	16 477,45	18 668,16	17 500,33

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

V rámci obcí v ORP Kravaře není vždy možné provést meziroční srovnání produkce dané skupiny odpadu. Produkce některých skupin odpadů se nevyskytují každoročně, či dokonce vůbec. Problém ovšem nastává u skupin odpadů, k jejichž produkci dochází nepravidelně - vypovídající hodnota meziročních srovnání je v takovýchto případech značně diskutabilní - jedná se o sk. 06, 09, 10, 11, 19 a 50.

Pěti skupinami odpadů co do velikosti produkce v ORP za rok 2013 jsou:

1) sk. 20 - **Komunální odpady** (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru

2) sk. 17 - **Stavební a demoliční odpady** (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst) - rozvinutý stavební průmysl, existence sádrovcového lomu v Kobeřicích - Gypstrend Kobeřice

3) sk. 16 - **Odpady v tomto katalogu jinak neurčené**

4) sk. 02 - **Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin**- existence zemědělské výroby v každé obci, dnes již převládající rostlinná)

5) sk. 15 - **Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené** (množství firem zabývajících se zpracováním oceli i platů a textilu - Lanex, PF Plasty, Armatury Group, Armast, aj.)

5.1.2.18 Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2013

Tabulka 102 Celková produkce odpadů na území ORP Kravaře 2008-2013

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celková produkce odpadů	26 761,98	23 387,83	20 107,87	16 477,45	18 668,16	17 500,48
Celková produkce KO	7 366,74	8 246,52	10 904,55	9 436,78	9 467,37	9 162,11
Celková produkce SKO	5 956,10	5 951,57	6 002,68	5 754,46	5 173,24	4 965,47

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Na celém území SO ORP Kravaře dochází mezi lety **2008-2010 k růstu počtu obyvatel**. Důvody jsou dvojí - **populační** (rodiny zakládají silné ročníky z druhé poloviny sedmdesátých let) a **migrační vlna** (migrace z města na venkov - nabídnutí vhodných ploch k výstavbě). Tzv. provenkovská migrační vlna ještě není ve všech obcích ORP zdaleka u konce ani nyní a stále je zde velký zájem o bydlení (i přes docházející vhodné plochy k výstavbě rodinných domů), v jiných (okrajových) obcích ORP naopak plochy k výstavbě jsou, schází však poptávka. V ORP převažuje zástavba rodinnými domy z 90 %, bytové domy se zde také vyskytují. Populačního maxima bylo v ORP Kravaře dosaženo v roce 2010, následoval pokles v roce 2011, v roce 2012 však dochází k opětovnému populačnímu růstu.

Tato fakta se promítla do produkce **KO** a **SKO** v ORP Kravaře. V obcích ORP je nastolen **dlouhodobý trend snižování produkce odpadů** a především snahy o co **největší míru třídění** – k tomu také dopomáhá velké množství ekologicky osvětových akcí. Lze konstatovat, že úroveň třídění odpadů v SO ORP Kravaře je vysoká (což dokazují i úspěchy v ekologických soutěžích), druhy tříděného odpadu jsou však v obcích různé. Uvádíme v samostatné Tabulce 126 v části Další analýzy.

U řešeného období **2008-2013** byl v ORP Kravaře zaznamenán **setrvalý pokles** celkové produkce odpadů (i přes populační růst), **výjimku** tvoří rok **2012**, kdy došlo ke **zvýšení** celkové produkce opadů.

Produkce KO se zvýšila ze 7,3 tis. tun v roce 2008 na maximum **10,9 tis. tun** (2010), po následující dva roky však opět produkce KO **klesla**, je možné říci, že došlo k **ustálení produkce KO** pod hranicí **9,5 tis. tun**.

Produkce SKO se **snížila** především v letech **2011-2013**. Zatímco před rokem **2011** bylo v ORP vyprodukováno cca **6 tis. tun** SKO, v roce **2012** to byla hodnota jen o něco málo převyšující **5,1 tis. tun** SKO, následující rok 2013 však dále klesala **pod úroveň 5 tis. tun**. Obce ORP tedy **dbají** na ekologickou osvětu, **podporují** třídění odpadů na svém území a tím se také snaží o **snižování** celkové produkce odpadů. Pozitivní vývoj produkce SKO ovlivňuje rovněž zavádění separace BRKO a snižování podílu BRKO ve SKO a omezování jejího skládkování. Plní tím tedy globální cíle z oblasti životního prostředí a odpadového hospodářství stanovené pro aktuální programovací období EU. (viz Příloha 3) Na základě výše uvedeného můžeme říci, že cíl POH snižovat produkci odpadů nezávisle na ekonomickém růstu má v ORP Kravaře **pozitivní trend**.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů), se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízeních k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tabulka 103 Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Kravaře	21 324	8 971,18	420,71	4 691,77	220,02	218,93
Moravskoslezský kraj	1 226 602	528 551,93	430,91	250 545,01	204,26	207,50

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s., 2014.

V tabulce 103 je zobrazena **produkce komunálních odpadů (KO)** za rok **2012**, vyprodukovaných v obci (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce **KO** od obcí tvoří **94,76 %** celkové produkce KO v území ORP. Produkce **SKO** z obcí tvoří **90,69 %** z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že **5,24 %** z celkové produkce **KO** bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, **měrná produkce KO** od obcí v ORP je ve **srovnání** s průměrnou hodnotou **za kraj nižší**. **Měrná produkce SKO** je ve **srovnání** s průměrnou hodnotou **za kraj vyšší**. V **porovnání** s průměrnými hodnotami **za celou ČR** vykazuje území ORP o **51,11 kg vyšší** hodnoty měrné produkce **KO** a o **9,77 kg vyšší** hodnoty měrné produkce **SKO**, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH jsou započítáni producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci. Alternativní pohled, srovnání se sousedními ORP, je k dispozici v části Další potřebné analýzy.

5.1.2.19 Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2013podrobně

Za zdroj dat k vyplnění tabulky celkové produkce komunálního odpadu v SO ORP Kravaře opět posloužila CENIA. V rámci obcí v ORP Kravaře **není vždy možné** provést meziroční srovnání produkce daného druhu odpadu. Produkce některých odpadů se nevyskytují každoročně, či dokonce vůbec. Problém ovšem nastává u odpadů, k jejichž produkci dochází nepravidelně - vypovídající hodnota meziročních srovnání je v takovýchto případech značně diskutabilní - jedná se o tyto typy komunálního odpadu: BRO z kuchyní, textilní materiály, zásady, fotochemikálie, detergenty obsahující nebezpečné látky, baterie, akumulátory, uliční smetky, kal ze septiků a žump, kovové obaly, kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu. (viz Příloha 2)

Pět nejpočetnějších druhů komunálního odpadu v ORP Kravaře v roce 2013 jsou:

- 1) **Směsný komunální odpad (BRKO)**
- 2) **Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)** - zástavba venkovského typu, krajina využívaná k zemědělství a lesnictví
- 3) **Kovy** - průmyslová výroba zaměřená na zpracování oceli; setrvalá produkce, nárůst lze vypočítat v posledních dvou letech. Pro předcházející období bylo typické zvýšení produkce co 2 roky následovaný opětovným poklesem

4) **Zemina a kameny** - především ve spojení s těžbou v sádrovcovém dole Gypstrend Kobeřice

5) **Objemný odpad (BRKO)** – tato složka předčila v roce 2013 plasty, jejichž nezanedbatelný podíl souvisí s produkcí domácností i průmyslu, mírně stoupající tendence produkce odpadů. Souvisí také se zefektivněním třídění odpadů

5.1.2.20 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2013

Tabulka 104 Separovaný sběr odpadů na území ORP Kravaře 2008-2013

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Papír	150101, 200101	114,31	135,40	214,25	403,16	361,06	698,15
Sklo	150107, 200102	313,93	304,59	346,02	377,71	373,29	379,7
Plast	150102, 200139	366,48	351,57	369,57	387,05	401,57	402,0
Nápojové kartony	150105	1,86	3,09	5,60	10,12	10,63	9,82
Celkem separovaný sběr		796,57	794,65	935,43	1 178,04	1 146,54	1 489,67

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Převažující složku separovaného odpadu v ORP Kravaře **nelze** zcela **jednoznačně určit**. Při součtu všech hodnot za roky **2008-2013** by touto složkou byl plast, množství vytříděného skla však není o mnoho nižší. Vzhledem k obecné převaze plastových obalů nad skleněnými je poté více vytříděného skleněného odpadu nežli plastu. (Viz také Tabulka 126 v kapitole Další analýzy, resp. Příloha 4 - produkce a Příloha 9 - nakládání).

Pozn.: Co se sběru a třídění odpadů na území ORP týče, dle vyjádření představitelů dotčených obcí je třídění odpadů nejen u občanů, ale také u firem, na vysoké úrovni. I zde však existují možnosti dalšího zefektivnění, především co do ukázněnosti. (viz Příloha 1).

Plast je v ORP tříděn v domácnostech do plastových nádob – pytlů, obec pak v pravidelných intervalech (zpravidla 1x za 14 dní či měsíčně) zajišťuje svoz prostřednictvím svozové společnosti. **Třídění plastů** je na **velmi vysoké úrovni**. V některých obcích pak plasty třídí ještě dále (polystyrén v Bolaticích), jiné obce toto třídění zatím nezavedly, jelikož znamená náklady spojené se sběrem, tříděním a skladováním polystyrenového odpadu. **Sklo** je tříděno ve všech obcích do sběrných nádob (zpravidla zvlášť čiré a barevné), podle velikosti sídla jsou tyto nádoby vhodně rozmístěny tak, aby byla zajištěna jejich co nejlepší dostupnost pro všechny obyvatele obce. Sběr **papíru** je řešen pomocí sběrných míst či sběrných dvorů. Novou složkou v třídění separovaného odpadu jsou **nápojové kartóny**. Jejich sběr je zajištěn obdobně jako u plastů. Ve všech obcích ORP však nápojové kartóny zatím netřídí.

Sběr textilu a použitého ošacení je v ORP také prováděn. Buď jsou v obcích celoročně umístěny kontejnery, do kterých je možné textil odevzdat, nebo je v pravidelných intervalech (2x ročně) obcemi ve spolupráci s dalšími organizacemi (Charita Hlučín, Charita Opava, Slezská diakonie, Armáda spásy, Diakonie Broumov aj.) pořádána sbírka použitého ošacení. **Elektroodpad** a **kovy** je možno odevzdat ve sběrných místech, sběrných dvorech, elektroodpad (především zářivky a baterie) pak také do speciálních nádob na vybraných místech, jejichž pravidelný svoz je zajištěn.

Při zjišťování trendů u třídění jednotlivých položek separovaného odpadu v ORP Kravaře vidíme u **papíru** skokový **nárůst** (desítky procent) mezi lety **2008-2011**, v roce **2012** sice došlo k **poklesu** hodnoty o 10 %, spíše však můžeme hovořit o tom, že **třídění papíru** se v ORP **ustálilo** a dále bude

množství papírového odpadu přibližně shodné, než by mělo dojít k razantnějšímu poklesu. Třídění **skleněného i plastového odpadu** je dlouhodobě na velmi **dobré úrovni**, ve zkoumaném období spíše osciluje v obdobných (až pozvolně rostoucích) hodnotách a pokračování tohoto trendu je možné předpokládat i nadále. Třídění **nápojových kartonů**, na základě dat z meziročního srovnání v tabulce, mělo velmi **prudký nástup**. Ten byl ovlivněn postupným růstem počtu obcí, které sběr nápojových kartonů začaly realizovat na svém území. Zdaleka ne všechny obce v ORP nápojové kartony třídí. V roce **2012** bylo dosaženo **maxima** současného stavu v obcích (růst pouze 5 %). Další obce ORP však zvažují třídění nápojových kartonů zavést (např. Kobeřice aj.), lze tedy předpokládat, že pokud se zapojí i zbývající obce (ať postupně či najednou), opět dojde k prudkému nárůstu u třídění této složky separovaného odpadu. **Množství vytříděného separovaného sběru rostlo** rovněž v roce **2013**, a to u všech sledovaných složek (papír, sklo i plast), výjimku tvoří pouze nepatrný pokles u nápojových kartonů (9,82). S ohledem na výše uvedené skutečnosti se však předpokládá, že se jedná pouze o ojedinělý meziroční výkyv. Trend naplňování cíle POH s ohledem na využívání a recyklaci odpadů má **pozitivní tendenci**. (Viz také Tabulka a 127 v kapitole Další analýzy, kde jsou specifikovány i způsoby sběru odpadů v jednotlivých obcích dle jejich druhu).

Tabulka 105 Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Kravaře	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	21 324	295,99	13,88	28,29
Plast	(150102, 200139)		369,47	17,33	9,89
Sklo	(150107, 200102)		372,25	17,46	10,20
Nápojové kartony	(150105)		10,63	0,50	0,07
Kovy	(200140, 150104)		1 349,08	63,27	103,48

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), 2014.

V tabulce 105 je zobrazena **produkce tříděného sběru** za rok **2012**, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). **Produkce papíru** od obcí tvoří **81,98 %**, produkce **skla** tvoří **99,72 %**, produkce **plastů** tvoří **92,01 %** a produkce **nápojových kartonů** tvoří **100 %** z celkové produkce těchto odpadů vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí.

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru a vyšší u skla, plastů, nápojových kartonů, kovů. Průměrné hodnoty měrné produkce vytříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. **Třídění v ORP** je tedy **ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni**. Alternativní pohled, srovnání se sousedními ORP, je k dispozici v části Další potřebné analýzy.

Tabulka 106 Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Kravaře	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	21 324	11,10	17,44
Plast	(150102, 200139)		17,27	10,01
Sklo	(150107, 200102)		17,54	10,16
Nápojové kartony	(150105)		0,47	0,16
Kovy	(200140, 150104)		24,09	39,78

Zdroj: EKO-KOM, a.s., 2014.

V tabulce 106 je zobrazena **produkce tříděného sběru** za rok **2012**, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. **Největší rozdíly** vykazují komodity **papír** a **kovy**, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou **hodnoty měrné produkce tříděných odpadů** vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR **nižší** u papíru a **vyšší** u skla, plastů, nápojových kartonů, kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. **Třídění v ORP** je tedy **ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni**, což potvrzuje i předcházející tabulka. Alternativní pohled, srovnání se sousedními ORP, je k dispozici v části Další potřebné analýzy.

Tabulka 107 Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Moravskoslezský kraj	18,29	10,47	10,25	0,15	36,57	75,73
(0 až 500 obyv. včetně)	4,81	12,59	13,30	0,12	4,47	35,29
(501 až 1000 obyv. včetně)	5,96	12,77	13,99	0,17	8,06	40,96
(1001 až 4000 obyv. včetně)	8,20	12,26	13,36	0,20	10,76	44,78
(4001 až 10000 obyv. včetně)	14,34	10,99	11,46	0,19	43,31	80,29
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,75	8,98	8,05	0,28	93,28	132,33
(20001 až 50000 obyv. včetně)	22,67	9,81	9,54	0,21	52,52	94,75
(50001 až 100000 obyv. včetně)	18,93	7,06	8,23	0,12	38,68	73,03
(100001 a více obyvatel)	26,93	11,88	8,96	0,06	38,64	86,47
Celkový součet – ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s., 2014.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Moravskoslezském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel (odpovídá obci Třebom). Nejvíce odpadu vytrídí občané v obcích od 10 001 do 20 000 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídají v ORP žádná města. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu **810 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo** (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). **Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji nižší**, přičemž hustota sběrné sítě v Moravskoslezském kraji je 211 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. **V porovnání podobných ORP** dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Frenštát p. Radhoštěm - 129, ORP Frýdlant n. Ostravicí – 117, Jablunkov – 201, Odry – 145) vykazuje ORP Kravaře **nižší hustotu sběrné sítě**. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je **podprůměrná** ovšem ovlivněná dalšími faktory viz v části Další potřebné analýzy.

5.1.2.21 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2013

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů **BRO** za rok **2013** na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Tabulka 108 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2013

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
200201	Biologicky rozložitelný odpad	32,26	17,48	107,00	152,53	962,04	1 227,90
020103	Odpad rostlinných pletiv	0,00	0,00	140,00	203,00	189,00	202,72
020107	Odpady z lesnictví	0,00	431,00	64,50	131,00	180,50	182,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	439,65	368,80	96,85	181,95	221,80	171,50
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	0,00	36,81	73,09	85,83	109,39	115,00

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Množství vyprodukovaného **BRO** v ORP Kravaře podle členění na pět hlavních druhů BRO nemá při porovnání s předcházejícími roky (především od roku 2011 a starší) velkou vypovídající hodnotu,

protože značná část položek BRO byla v těchto letech za ORP v katalogu CENIA nulová a jejich evidence započala až v pozdějším období. Provádět tedy meziroční srovnání by bylo zavádějící. Komparovat lze údaje z let 2012 a 2013. V roce **2013** došlo k **navýšení celkové produkce biologicky rozložitelného odpadu** z 0,96 tis. t na 1,23 tis. tun. **Vzrostla** produkce odpadů rostlinných pletiv (ze 189 t na 203 t), odpadů z lesnictví (z 180,5 t na 182 t), kalů z komunálních odpadních vod (ze 109 t na 115 t), naopak se **snížila** produkce zvířecího trusu, moči a hnoje (z 221,8 t na 171,5 t). Zatímco změny produkce u odpadů, kde jejich hodnota stoupala, nejsou nikterak výrazné, pokles produkce u živočišné výroby (a naopak zvyšující se u rostlinné) značí pokračující trend ústupu v zemědělství směrem na rostlinnou výrobu.

Jak jsme již uvedli, území ORP Kravaře má **venkovský charakter** s převažující rodinnou zástavbou. Tradici zde mají odvětví jak průmyslová, tak zemědělství i lesnictví. S tím koresponduje rovněž **množství vyprodukovaného BRO** dle jednotlivých druhů. Nejméně bylo vyprodukováno kalů z čištění komunálních odpadních vod – obce ORP v posledních letech budovaly čističky odpadních vod na svých územích. Následují odpady z lesnictví spojené s těžbou a následným zpracováním dřeva v okolních lesích, ale také s dalšími činnostmi spojenými s péčí o lesní krajinu. Dále jsou co do množství zastoupeny odpady spojené se zemědělstvím (rostlinnou i živočišnou výrobou). Živočišná výroba sice pozvolna ustupuje rostlinné, ale stále se zde vyskytuje v hojném počtu. Produkci biologicky rozložitelného odpadu je možné srovnávat především mezi roky **2012 a 2013**. Z tabulky vyplývá, že opět došlo k **nárůstu**, ale ač v roce 2013 bylo dosaženo zdaleka nejvyšší celkové produkce BRO, u všech pěti druhů BRO vyprodukovaných v ORP, lze (vyjma výše uvedené největší změny u zvířecího trusu, moči a hnoje) považovat produkci za **stabilizovanou** s tendencí k mírnému růstu v řádu jednotek procent. (viz Příloha 5 a Příloha 6).

5.1.2.2 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2013

V Tabulce 109 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2013) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky) a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje **souhrnnou produkci BRKO**, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočet na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2013 podrobně. Data v této tabulce 109 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2013 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020

nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tabulka 109 Podíl BRKO na celkové produkci BRO na území 2008-2013

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celková produkce BRO	7 067,78	7 369,06	7 173,54	7 393,10	7 659,57	7 898,70
z toho celková produkce BRKO	6 346,45	6 373,27	6 618,97	6 577,10	6 797,17	6 961,17

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Produkce **BRO** a **BRKO** v ORP Kravaře byla mezi lety **2008-2013**, jak vyplývá z výše uvedené tabulky i grafu, **ustálená**. **Meziroční růst** produkce (BRO i BRKO) se pohyboval **do 4 %**. V období **2009/2010** došlo k **poklesu** produkce BRO o **2,65 %** a v letech **2010/2011** ke **snížení** vyprodukovaného BRKO o **0,63 %**. Ve všech ostatních obdobích byl zaznamenán (ač nepatrný) **růst** produkce, do výše již zmíněných, **4 %**.

Jak jsme již uvedli, území ORP Kravaře má **venkovský charakter** s převažující rodinnou zástavbou. Tradici zde mají odvětví jak průmyslová, tak zemědělství i lesnictví. S tím **koresponduje** i množství vyprodukovaného **BRO** a **BRKO**. **Podíl** produkce **BRKO** na celkové produkci **BRO** v ORP Kravaře osciluje na hranici **90 %** (86,49 % v roce 2009 – 92,27 % v roce 2010). Produkce **BRO** na občana dosáhla v roce **2012** svého maxima – bezmála **360 kg**. V dřívějších letech se tato hodnota pohybovala v rozmezí **334kg-348 kg** na obyvatele. Setrvalý růst produkce byl narušen rokem **2010**, kdy došlo ke **snížení** množství **BRO** na obyvatele o **cca 10 kg**, v roce **2011** však došlo k **návratu** na hodnoty z roku 2009 (cca 346, resp. 348 kg). U měrné produkce **BRKO** zaznamenáváme dva **poklesy v produkci** – roky **2009** a **2011**. **Snížení** produkce **BRKO** v roce **2009** souvisí s **poklesem BRO**, v roce **2011** naopak produkce **BRO** rostla, naproti tomu množství **BRKO** na obyvatele ORP **kleslo o cca 1 kg**. (viz Příloha 5 a Příloha 6).

Naplnění cíle POH snižování množství BRKO ukládaných na skládky nelze v ORP jednoznačně určit, z důvodu jeho zpracovávání v zařízeních mimo ORP na základě firemní politiky svozových společností. Mírným negativem zde rovněž je pozvolný nárůst produkce BRKO v území.

Tabulka 110 Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Kravaře	21 324	6 296,05	295,26	960,31	45,03
Moravskoslezský kraj	1 226 602	365 500,49	297,98	35 449,53	28,90

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), 2014.

V tabulce 110 je zobrazena **celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů** (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - **biologicky rozložitelný odpad**, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce **BRKO** od obcí tvoří **92,63 %** celkové produkce BRKO v

území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že **7,37 %** z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou **nižší**. Co se týče měrné produkce odpadu **20 02 01**, ta je v porovnání s krajskou hodnotou **vyšší**. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o **7,11 kg vyšší** hodnoty měrné produkce **BRKO** a o **25,5 kg vyšší** hodnoty měrné produkce odpadu **20 02 01**, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden v obcích Bolatice, Kobeřice, Kravaře, Sudice, Štěpánkovice, Rohov (záměr zavést domácí kompostování do všech obcí ORP – viz také Tabulka 127).

5.1.2.23 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2013

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže. (Viz také Tabulka 126 a 127 v kapitole Další analýzy, kde jsou specifikovány i způsoby sběru odpadů v jednotlivých obcích dle jejich druhu).

Tabulka 111 Nakládání s odpady na území ORP Kravaře 2008-2013

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]								
Využití	Materiálové využití	40 932,47	35 094,47	29 649,30	99 359,81	90 015,98	47 503,35	7 328,33
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓						
	151,72	131,14	126,77	494,13	546,30	254,46	41,88	
	Energetické využití	3,29	33,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	40 932,47	35 094,47	29 649,30	99 359,81	90 015,98	47 503,35	7 328,33
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓						
Celková produkce odpadů		26 979,05	26 761,98	23 387,83	20 107,87	16 477,45	18 668,16	17 500,46
Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Spalování	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

U způsobu využití odpadů z území SO ORP Kravaře má jasnou 100% dominanci **využití materiálové**, pouze v roce 2008 zaznamenáváme, že část odpadů posloužila k **energetickému využití**. Na území ORP se **nenachází žádné zařízení pro ukládání či jiné zpracování odpadu**. Odpad z ORP Kravaře se

zpracovává či ukládá v zařízeních v okolí v závislosti na záměrech svozových společností, se kterými mají obce uzavřené smluvní vztahy (Marius Pedersen, a. s., AVE CZ, a. s.). Lze konstatovat neoptimální pozici vzhledem k hierarchii nakládání s odpady, nezbytná je však souvislost s výtěžností separovaného odpadu a jeho využití aj. (viz nadcházející text, resp. Příloha 7).

5.1.2.24 Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2013

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tabulka 112 Nakládání s komunálními odpady a se směsným komunálním odpadem v ORP Kravaře

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využití	5 972,44	2 582,12	453,51	32 677,88	69 000,57	23 401,75	558,11
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			95,52	34,74	5,50	299,67	731,19	247,18	6,09
		Energetické využití	0,64	23,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	5 972,44	2 582,12	453,51	32 677,88	69 000,57	23 401,75	558,11
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			87,81	35,05	5,50	299,67	731,19	247,18	6,09
	Celková produkce KO [t]		6 252,45	7366,74	8246,52	10904,55	9436,78	9467,37	9 162,11
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SKO	Využití	Materiálové využití	4,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	4,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Způsoby nakládání s **KO** a **SKO** vyprodukovaným v ORP Kravaře se odvíjí na základě rozhodnutí svozových společností (Marius Pedersen, a. s., AVE CZ, a. s.), jelikož v území ORP se nenachází žádné zařízení na zpracování odpadů. Dochází k odvozu do zařízení v okolí a je v kompetenci svozových společností, jaký způsob odstranění či využití odpadů zvolí. (viz Příloha 8).

Naplnění cíle POH - zvýšit materiálové využití KO je v ORP Kravaře pozitivní. Dle dostupných dat se jedná také o jediný využívaný způsob zpracování odpadů z území a představuje především zeminu a kameny (200202).

5.1.2.25 Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2013

Způsob nakládání se **separovaným sběrem** není možné určit. Zařízení na jeho zpracování se na území ORP Kravaře **nenacházejí**. Sklo, plasty i nápojové kartóny jsou v pravidelných intervalech sváženy svozovými společnostmi, se kterými jsou obce ve smluvním vztahu, další zpracování je v jejich kompetenci a děje se tak mimo území ORP Kravaře. U papíru je tomu obdobně s tím rozdílem, že je také odkupován ve sběrnách a sběrných místech na území ORP k jeho zpracovávání opět dochází mimo ORP. (viz Produkce separovaného sběru v ORP Kravaře viz Separovaný sběr odpadů na území ORP, resp. Příloha 9).

5.1.2.26 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2013

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tabulka 113 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem v ORP Kravaře 2008-2013

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání		DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nakládání s BRO a BRKO [t]										
BRO	Využití	Materiálové využití		216,46	197,48	20,04	0,00	0,00	0,00	
		Energetické využití		33,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití		36,46	17,48	20,04	0,00	0,00	0,00	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓								
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Počet obyvatel v území ORP				21 146	21 276	21 320	21 259	21 293	21 280	

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Tabulka nakládání s **BRO** a **BRKO** na území ORP Kravaře uvádí pouze **materiálové využití** mezi lety **2008-2009** u BRO, ve všech ostatních případech jsou hodnoty nulové. To je zapříčiněno nepřítomností subjektu zpracovávajícího BRO a BRKO na území ORP Kravaře. Veškerý **BRO** a **BRKO** je z ORP Kravaře **odvážen** do zařízení v okolí (v ORP Hlučín či ORP Opava). Vyprodukované množství **BRO** a **BRKO** v ORP Kravaře **roste** jen velmi **nepatrně** – do **4 %**, s občasným poklesem, spíše se tedy jedná o **stabilní** a setrvalý **stav**. Nenaplnuje se ovšem cíl dlouhodobého snižování produkce BRO a BRKO. (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2013, resp. Příloha 10).

Cíl POH – snížit ukládání BRO na skládky má v ORP **pozitivní** trend. Obce spolupracují s výše uvedenými kompostárnami (buďto přímo nebo, jako je tomu v případě Marius Pedersen, skrze

svozovou společností), **skládkování BRO** se tedy **omezuje**. Navíc BRO je zpracováván rovněž v domácnostech – obce obdržely dotace na zakoupení kompostérů na bioodpad do rodinných domů, k jejichž realizaci nyní dochází.

5.1.2.27 Finanční analýza odpadového hospodářství v SO ORP Kravaře

Podkladem pro zpracování finanční analýzy odpadového hospodářství z území SO ORP Kravaře byl dokument *Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012) vydaný Institutem pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o. p. s. (dále jen IURMO) v roce 2013².*

V rámci finanční analýzy je hovořeno o tzv. velikostních skupinách obcí. Pro lepší orientaci v tabulce níže uvádíme zařazení jednotlivých obcí ORP Kravaře do příslušné kategorie. Výchozím kritériem byl počet obyvatel obce k 31. 12. 2013 (viz v úvodní části Strategického dokumentu). **Finanční analýza** rovněž **komparuje** náklady na odpadové hospodářství v rámci **Moravskoslezského kraje** a **ČR** (průměrné hodnoty) s mezními náklady obcí v rámci ORP Kravaře a sousedních **ORP Hlučín** a **Opava**, ve kterých je odpad z ORP Kravaře v převažující míře dále zpracováván. Jedná se o vážený průměr nákladů obcí (dle EKOKOM, a. s.). Zdrojem těchto údajů byly grafické podklady výše uvedeného dokumentu IURMO.

Tabulka 114 Zařazení obcí ORP Kravaře do velikostních skupin

Velikostní skupina	Počet obcí v ORP	Dotčené obce
≤ 500 obyvatel	1	Třebom
501 - 1000 obyvatel	3	Rohov, Strahovice, Sudice
1001 - 4000 obyvatel	3	Chuchelná, Kobeřice, Štěpánkovice
4001 - 10000 obyvatel	2	Bolatice, Kravaře

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ČSÚ, 2014.

Tabulka 115 Celkové náklady na odpadové hospodářství (v Kč/obyvatel) ve velikostních skupinách obcí za rok 2012

Velikostní skupina	Kč/obyv.	Směrodatná odchylka Kč/obyv.
≤ 500 obyvatel	858,3	422,1
501 - 1000 obyvatel	822	328,0
1001 - 4000 obyvatel	810,2	316,8
4001 - 10000 obyvatel	875,3	261,5
Moravskoslezský kraj	788,1	325,2
Průměrná hodnota v ČR	884,2	
SO ORP Kravaře	708-833	
SO ORP Hlučín	834-945	
SO ORP Opava	834-945	

Zdroj: IURMO, 2013.

Z tabulky celkových nákladů na odpadové hospodářství, kde jsou zahrnuty veškeré činnosti, jež souvisí s nakládáním s odpady (podle zákona o odpadech) v obcích vyplývá, že **nejvíce prostředků** z obecních rozpočtů na tuto oblast vynakládají obce **od 4 do 10 tisíc** obyvatel (875,30), následují obce **do 500** obyvatel (858,30), poté jsou to obce **do 1000** obyvatel (822,10), **nejmenší** částku na obyvatele hradí obce mezi **1000 až 4000** obyvateli (810,20). **Průměrné náklady** na jednoho obyvatele **ČR** v procesu odpadového hospodářství činí **884,20 Kč**, u obyvatele **MSK** je tato hodnota takřka o 100 Kč

² Institut pro udržitelný rozvoj obcí, o.p.s. (IURMO). *Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)* [online]. ©2013.54 s. Dostupné z: http://www.institut-rmo.cz/images/Hodnoceni%20nakladu%20na%20hospodareni%20s%20KO%20v%20obcich%20CR%20za%20rok%202012_F2.pdf.

nižší (**788,10**). Při komparaci mezních hodnot nákladovosti na občana v systému odpadového hospodářství v rámci zkoumaných tří správních obvodů (Kravaře, Hlučín a Opava) je zřejmé, že **SO ORP Kravaře** dosahuje **nižšího** rozmezí, a tedy **menší** nákladovosti (708-833, zatímco ORP Hlučín i Opava spadají do vyšší kategorie (834-945). Nižších nákladů na provoz systému odpadového hospodářství je dosaženo i přesto, že se v území ORP Kravaře nenachází **žádné úložiště** či **jiné zařízení** pro plošné nakládání s odpady, ale také zásluhou vhodně nastaveného systému separovaného sběru, jenž je možno dále zdokonalovat.

Tabulka 116 Jednotkové náklady na sběr, svoz, odstranění/využití směsného komunálního odpadu z obcí (Kč/t, Kč/obyvatel), produkce SKO (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách obcí za rok 2012

Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	kg/obyv.	Směrodatná odchylka (Kč/t)
≤ 500 obyvatel	2 398,00	547,1	228,1	1 141
501 - 1000 obyvatel	2 362,00	534	226,1	1 032
1001 - 4000 obyvatel	2 283,00	508,8	222,8	898
4001 - 10000 obyvatel	2 207,00	488,8	221,4	721
Moravskoslezský kraj	2 307,00	466,4	202,2	925,8
Průměrná hodnota v ČR	2 548,50	529,5	207,8	
SO ORP Kravaře	1131-1916			
SO ORP Hlučín	2258-2440			
SO ORP Opava	1917-2257			

Zdroj: IURMO, 2013.

Z tabulky jednotkových nákladů spojených se sběrem, svozem, využitím nebo odstraněním SKO vyplývá, že pokles výdajů na tunu odpadu, obdobně jako u částky na obyvatele obce, klesá se zvyšujícím se počtem občanů sídla. Z tabulky plyne, že **největší náklady** tak mají obce **do 500 obyvatel** (2398 Kč/t; 547,10 Kč na obyvatele), což představuje o to větší zátěž pro obecní rozpočet v porovnání s obcemi s větším počtem obyvatel. Dále můžeme konstatovat, že průměrné jednotkové náklady v MSK (2307 Kč/t; 466,40 Kč na obyvatele) jsou nižší než celorepublikový průměr (2548,50 Kč/t; 529,50 Kč na obyvatele). Mezní jednotkové náklady na sběr, svoz, odstranění či využití **SKO** v případě **ORP Kravaře** činí **1131-1916 Kč/t**. Tato **hodnota** je v rámci tří zkoumaných ORP **nejnižší** – ORP Opava se nachází výše o jednu kategorii (1917-2257 Kč/t), ORP Hlučín pak o dvě (2258-2440 Kč/t). V obou uvedených ORP však reálně dochází ke zpracovávání odpadu také z ORP Kravaře.

Tabulka 117 Jednotkové náklady na odstranění SKO ve velikostních skupinách obcí (Kč/t) za rok 2012

Velikostní skupina	Skládkování celkem Kč/t	Skládkování v obcích se skládkou Kč/t	Skládkování v obcích bez skládky Kč/t
≤ 500 obyvatel	1 136	767	1 137
501 - 1000 obyvatel	1 159	1 053	1 162
1001 - 4000 obyvatel	1 162	992	1 170
4001 - 10000 obyvatel	1 162	1 017	1 189
Moravskoslezský kraj	1 036	962	1 040
Průměrná hodnota v ČR	1 147,30	977,9	1 152,60
SO ORP Kravaře	1103-1185		
SO ORP Hlučín	1280-1606		
SO ORP Opava	1103-1185		

Zdroj: IURMO, 2013.

Výše uvedená tabulka komparuje **náklady na odstranění SKO** formou skládkování podle toho, zda obce mají (provozují) na svém území skládku či nikoli. Průměrný rozdíl v rámci celého území ČR činí cca 175 Kč na tunu SKO ve prospěch obce se skládkou (taková obec neplatí skládkovací poplatek).

Průměrné celkové náklady na skládkování v ČR činí **1147,30 Kč** na tunu SKO, v **Moravskoslezském kraji** je to méně (**1036 Kč/t**). O metodě skládkování SKO lze říci, že její nákladovost je srovnatelná s energetickým využitím SKO ve spalovnách (1167 Kč/t v roce 2012)³. Celkové **náklady na skládkování 1tSKO** se v **ORP Kravaře** i **Opava** pohybují ve stejném rozmezí (**1103-1185 Kč/t**), **ORP Hlučín** pak figuruje o dvě kategorie výše (1280-1606 Kč/t). Opět i zde platí, že ke skládkování odpadu z **ORP Kravaře** dochází v na území **ORP Hlučín**, resp. **Opava**.

Tabulka 118 Jednotkové náklady na tříděný sběr využitelných odpadů (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách obcí za rok 2012

Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	kg/obyv.	Směrodatná odchylka (Kč/t)
≤ 500 obyvatel	4 842,60	161	33,2	3 469
501 - 1000 obyvatel	4 594,50	144	31,3	2 766
1001 - 4000 obyvatel	4 203,50	134,9	32,1	2 641
4001 - 10000 obyvatel	4 117,00	137,2	33,3	2 503
Moravskoslezský kraj	4 036	110,1	27,3	2169,9
Průměrná hodnota v ČR	4 678,60	148,8	31,8	
SO ORP Kravaře	1182-3062		44,9-66-1	
SO ORP Hlučín	3063-3783		16,7-31,0	
SO ORP Opava	4477-5357		44,9-66-1	

Zdroj: IURMO, 2013.

Z výše uvedené tabulky jsou zřejmé rozdíly v nákladech v rámci jednotlivých velikostních skupin obcí. Nejmarkantnější rozdíly v jednotkových nákladech byly zaznamenány u obcí do 500 obyvatel, tedy těch nejmenších, s rostoucím počtem obyvatel se náklady na tunu tříděného sběru postupně snižují. Jak uvádí IURMO (2013) nemá ukazatel jednotkových nákladů Kč/obyvatele v případě tříděného sběru využitelných odpadů dobrou vypovídací hodnotu, protože oddělený sběr a recyklace komunálních odpadů je žádoucím trendem při nakládání s komunálními odpady. Podíl tříděných odpadů by se do budoucna mělo zvyšovat. Podstatnějším indikátorem pro tříděný sběr je tedy ukazatel jednotkových nákladů v Kč/t, který ukazuje rozdílnost cen za službu sběru, svozu a přepravy vytríděných využitelných odpadů. **Průměrné náklady na tunu separovaného sběru v ČR** dosahují **4678,60 Kč**, což je více než v rámci **MSK (4036 Kč/t)** a to i přes lepší výtěžnost systému. Mezní hodnoty nákladů na separovaný sběr jsou v rámci tří komparovaných ORP **nejnižší v ORP Kravaře** (1182-3062 Kč/t), o skupinu výše je zařazen **ORP Hlučín** (3063-3783 Kč/t), o další dvě skupiny **ORP Opava** (4477-5357 Kč/t). **Výtěžnost systému** (kg na obyvatele) je v rámci ORP Kravaře **shodná** s ORP Opava (44,9-66,1 kg), zatímco v ORP Hlučín je tento ukazatel (i přes vyšší náklady v porovnání s ORP Kravaře) **nižší** (16,7-31,0 kg).

³ Viz Institut pro udržitelný rozvoj obcí, o.p.s. (IURMO). *Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)* [online]. ©2013. 35 s. Dostupné z: http://www.institut-rmo.cz/images/Hodnoceni%20nakladu%20na%20hospodareni%20s%20KO%20v%20obcich%20CR%20za%20rok%202012_F2.pdf.

Tabulka 119 Jednotkové náklady na tříděný sběr odpadů papíru (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách za rok 2012

Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	kg/obyv.	Směrodatná odchylka (Kč/t)
≤ 500 obyvatel	4 611,00	41,1	8,9	3 822
501 - 1000 obyvatel	4 321,00	40,8	9,4	3 401
1001 - 4000 obyvatel	3 833,00	41,1	10,7	2 607
4001 - 10000 obyvatel	3 470,00	42,5	12,2	2 581
Moravskoslezský kraj	4 917	35	7,1	3999,6
Průměrná hodnota v ČR	4 296,8	52,7	12,3	
SO ORP Kravaře	4006-4932		6,2-11,4	
SO ORP Hlučín	2503-3377		6,2-11,4	
SO ORP Opava	2503-3377		16,8-19,8	

Zdroj: IURMO, 2013.

Z výše uvedené tabulky jsou zřejmé rozdíly v nákladech v rámci jednotlivých velikostních skupin obcí. Nejmarkantnější rozdíly v jednotkových nákladech byly zaznamenány u obcí do 500, resp. 1000 obyvatel, tedy těch nejmenších, s rostoucím počtem obyvatel se náklady na tunu papíru postupně snižují. Jednotkové **náklady na 1t papíru** jsou v **MSK vyšší (4917)**, než je **celorepublikový průměr (4296,80)**, **výtěžnost** v **MSK** je však **nižší**. Mezní **náklady** v rámci porovnávaných ORP jsou **nejvyšší v ORP Kravaře** (4006-4932 Kč/t), ORP Hlučín i Opava dosahuje totožné výše nákladů (2503-3377 Kč/t). Výtěžnost sběru papíru je nejvyšší v ORP Opava (16,8-19,8 kg na obyvatele), **ORP Hlučín a Kravaře dosahují totožné míry výtěžnosti** (6,2-11,4 kg na obyvatele). Do míry výtěžnosti však není započten výkup papíru ve sběrnách a školní sběrové akce. Tyto dva způsoby nakládání s papírem však v rámci ORP Kravaře (i Hlučín) převládají, proto není komparace zcela vypovídající.

Tabulka 120 Jednotkové náklady na tříděný sběr plastů (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách za rok 2012

Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	kg/obyv.	Směrodatná odchylka (Kč/t)
≤ 500 obyvatel	8 186,00	95,7	11,7	4 948
501 - 1000 obyvatel	7 746,00	88,1	11,4	4 610
1001 - 4000 obyvatel	6 760,00	74,2	11	4 362
4001 - 10000 obyvatel	7 156,00	69,5	9,7	4 555
Moravskoslezský kraj	4 770	46,8	9,8	
Průměrná hodnota v ČR	7 764,4	71,9	9,3	
SO ORP Kravaře	2147-4889		12,9-18,5	
SO ORP Hlučín	2147-4889		10,9-12,8	
SO ORP Opava	2147-4889		12,9-18,5	

Zdroj: IURMO, 2013.

Z výše uvedené tabulky jsou zřejmé rozdíly v nákladech v rámci jednotlivých velikostních skupin obcí. Nejmarkantnější rozdíly v jednotkových nákladech byly zaznamenány u obcí do 500 obyvatel, tedy těch nejmenších, s rostoucím počtem obyvatel se náklady na tunu plastu postupně snižují. Průměrné **náklady na tunu plastového odpadu v ČR** jsou znatelně **vyšší (7764,40)**, než v případě **MSK (4770 Kč)**. Navíc v rámci MSK je dosahováno lepšího poměru výtěžnosti systému sběru odpadů (9,8 kg na obyvatele) ve srovnání s cenou. **Průměrná výtěžnost** v rámci celé **ČR činí 9,3 kg**. **Mezní náklady** na tunu plastového odpadu jsou **totožné** u všech tří ORP (2147-4889 Kč/t), **liší se** produkce sběru na obyvatele – výtěžnost. Zatímco **ORP Kravaře a Opava dosahuje shodné úrovně 12,9-18,5 kg** plastů na obyvatele, v ORP Hlučín je to méně (10,9-12,8 kg na obyvatele).

Tabulka 121 Jednotkové náklady na tříděný sběr skla (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách za rok 2012

Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	kg/obyv.	Směrodatná odchylka (Kč/t)
≤ 500 obyvatel	1 795,00	24,1	13,5	1 753
501 - 1000 obyvatel	1 774,00	21,9	12,4	1 850
1001 - 4000 obyvatel	1 725,00	20,5	11,9	1 549
4001 - 10000 obyvatel	1 875,00	20,4	10,9	1 386
Moravskoslezský kraj	1 646	16,2	9,8	1036,7
Průměrná hodnota v ČR	1 986,6	21,1	10,6	
SO ORP Kravaře	386-1221		13,3-23,7	
SO ORP Hlučín	1506-1890		10,6-12,0	
SO ORP Opava	1222-1505		12,1-13,2	

Zdroj: IURMO, 2013.

Z výše uvedené tabulky jsou zřejmé rozdíly v nákladech v rámci jednotlivých velikostních skupin obcí. Nejvyšší jednotkové náklady na tunu skla byly zaznamenány v obcích od 4 do 10 tisíc obyvatel (1875 Kč), následují nejmenší obce do 500 obyvatel (1795 Kč), nejnižších nákladů dosahují obce od 1001 do 4000 obyvatel (1725 Kč). Produkce skleněného odpadu na osobu se se zvyšujícím počtem obyvatel obce snižuje. **Průměrné jednotkové náklady spojené se sběrem skla v ČR dosahují 1986,60 Kč** při produkci **10,6 kg** na obyvatele. V **MSK** jsou tyto náklady **nižší** (1646 Kč), pokles zaznamenala také produkce na obyvatele (9,8 kg). **Nejnižší mezní hodnoty** jednotkových nákladů sběru skla byly zaznamenány v **ORP Kravaře** (386-1221 Kč/t), následuje **ORP Opava** (1222-1505 Kč/t) a **ORP Hlučín** (1506-1890 Kč/t). I přes nejnižší jednotkové náklady dosahují **největší míry produkce skleněného odpadu na obyvatele** (výtěžnosti) v **ORP Kravaře** (13,3-23,7), nepatrně hůře je na tom území ORP Opava (12,1-13,2) a ORP Hlučín (10,6-12,0).

Tabulka 122 Průměrné odměny systému EKO-KOM za podíl obalových odpadů v tříděném sběru v Kč/t za rok 2012

Velikostní skupina	náklady obcí na tříděný sběr celkem (Kč/t)	odměny EKO-KOM za podíl obalových odpadů (Kč/t)
≤ 500 obyvatel	4 842,60	3 000,60
501 - 1000 obyvatel	4 594,50	2 990,20
1001 - 4000 obyvatel	4 203,50	2 905,80
4001 - 10000 obyvatel	4 117,00	2 926,30

Zdroj: IURMO, 2013.

Tabulka výše uvádí výši **průměrných nákladů** spojených se **zpracováním tříděného sběru** a výši **průměrné odměny**, kterou obdrží jednotlivé obce v rámci systému EKO-KOM. Z tabulky vyplývá, že zatímco náklady obcí s rostoucím počtem obyvatel klesají, u výše odměny je tomu naopak – roste s úbytkem obyvatel a zvyšujícími se náklady. Tyto odměny představují příjem do obecních rozpočtů, snižují tak celkové náklady na odpadové hospodářství a motivují obce ke zdokonalování systému separace odpadů.

Tabulka 123 Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 ve SO ORP Kravaře

Paragraf	Název	Náklady v tis. Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	0	37,07	65,25
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	0	13 575,30	14 775,13
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	0	558,15	660,18
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	0	77,71	171,73
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0	0	0
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	0	372,32	1 356,18
Celkové náklady		0	14620,55	17028,47

Zdroj: MFČR, 2013.

U nákladů na odpadové hospodářství 2010-2012 za ORP Kravaře v dodaném souboru **nejsou dostupné** údaje za rok **2010**, což v tabulce reprezentují **nulové hodnoty** u jednotlivých účetních položek. Pokud se vybraná účetní položka v rozpočtové skladbě v dalších letech nenachází, resp. pole není vyplněno, v tabulce je opět uvedena nulová hodnota.

5.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tabulka 124 Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané a subjekty zapojené do svozu komunálního odpadu obce	Nízké poplatky za KO; pravidelný svoz, dodržování termínů a především doby svozu; čtenější odvoz v rámci jednoho měsíce; odvoz v době naplněnosti kontejnerů (před termínem) - reakce na vzniklé situace; blízkost sběrných nádob; blízkost a především dlouhá otevírací doba sběrných dvorů, skládek a sběrných míst; kompostéry na bioodpad u každého rodinného domu.	Netřídění odpadů; špatná platební morálka občanů; neodpovídající a neřešitelné požadavky; petice proti budování zařízení např. na nakládání s bioodpadem.	Informování občanů via tradiční komunikační kanály - viz webové stránky obcí, úřední desky, zpravodaje, rozhlas...; možnost diskuze jak na jednáních zastupitelstva, tak např. formou pravidelných veřejných fór apod.; pravidelné přednášky a videa zaměřená na problematiku ekologie na webových stránkách jednotlivých obcí.	Dotazníkové šetření z oblasti odpadového hospodářství, pořádání ekologických osvětových akcí; kontrola naplněnosti kontejnerů ze strany pracovníků OÚ a příp. upozornění svozové společnosti.
2.	Ostatní původci komunálního odpadu	Co nejnížší výdej prostředků na poplatky za KO; dodržování termínů a doby svozu; individuální svoz dle naplněnosti kontejnerů.	Špatná platební morálka; neodpovídající až neřešitelné požadavky viz přehnaná představa o výši poplatku.	Pravidelná komunikace např. formou setkávání se zástupci obcí; webové stránky, úřední desky, příp. zpravodaj.	Pravidelná kontrola prováděná ze strany obcí, příp. ORP; rozdělení agendy na občany a firmy a živnostníky.
3.	Velké průmyslové podniky	Minimální náklady spojené s poplatky za KO; zpětné využívání odpadů z výroby v maximální možné míře.	Ekologická zátěž, také hluk.	Pravidelná jednání s představiteli obcí a ORP.	Kontroly ze strany ORP či ČIŽP.

4.	Turisté a návštěvníci kulturních, sportovních a jiných akcí	Vhodné rozmístění kontejnerů na odpad (mimo památky apod.), množství odpadkových košů v turisticky atraktivních lokalitách	Pohazování odpadků např. podél cest, a to i přes dostatečné množství odpadkových košů.	Rozmístění např. plánek obcí s vyznačenými vhodnými místy.	Sledovat vhodnost rozmístění odpadkových košů a kontejnerů v obcích.
5.	Představitelé obcí SO ORP	Vyjednat se svozovými společnostmi takové podmínky, které naplní očekávání občanů; zajištění kompetentních provozovatelů sběrných dvorů a sběrných míst; zajištění stabilní sběrné sítě odpadového hospodářství; vhodné rozvržení výdajů na provoz a investice	Vysoké náklady spojené s uspokojováním potřeb občanů, hrozící nedostatek finančních zdrojů; sankce spojené s nedodržováním legislativy.	Pravidelná jednání s představiteli obcí a ORP.	Využívání potenciálu meziobecní spolupráce, sdružené nákupy v oblasti odpadového hospodářství - např. e-Aukce (finanční úspora pro obce), řešení konkrétních forem spolupráce na příkladech dobré praxe.
6	Ekologické neziskové organizace	Ekologická osvěta od raného dětství; klesající trend v produkci odpadu; potírání existence černých skládek a odpadků podél cest; maximalizace třídění odpadů; minimalizace skládkování odpadů.	Fakty nepodložené argumenty brzdící další rozvoj obcí; hrozba petic a protestů jako reakce na ohlášené budování např. nových skládek.	Pravidelná setkávání např. formou veřejných fór, kde se bude řešit také problematika odpadového hospodářství; příp. osobní setkání se starostou dotčené obce. Samozřejmostí je informovanost prostřednictvím webových stránek, zpravodajů a dalších prostředků komunikace.	Možnost aktivního zapojení se do odstraňování černých skládek, účast na akcích ekologické osvěty; zřizování ekologických spolků na základních školách.
7	Školy	Podpora ze strany obcí při třídění a nakládání s odpady; vhodné a efektivní způsoby zajištění ekologické výchovy; subvence při pořádání sběrových akcí (např. sběr papíru, hliníkových obalů apod.).	Nedůslednost v třídění odpadů; nedostatek finančních zdrojů na ekologické aktivity.	Zastoupení vedení školy na veřejných jednáních; pravidelná neveřejná jednání na úrovni obec-škola; využívání standardních informačních kanálů (webové stránky, úřední deska aj.).	Meziobecní soutěž škol ve sběru (např.) papíru jako nejlepší forma motivace ke třídění odpadů u žáků ZŠ; sběrné nádoby v blízkosti škol.

8	Majitelé skládek, tepláren či jiných zařízení pro nakládání s odpady	Maximální zisky s ohledem na minimalizaci nákladů, vstřícné jednání ze strany obcí; maximální využívání kapacitních možností ze strany obcí i občanů.	Porušování legislativních norem; ekologická zátěž pro území, znečišťování prostředí v důsledku špatné manipulace s některými druhy odpadů, znečišťování ovzduší při převozu odpadů nevhodnou a zastaralou technikou.	Pravidelná jednání na úrovni obec-majitel či provozovatel zařízení.	Investice do moderního technologického vybavení, revize aktuálních smluv dle stávajících podmínek; vhodně informovat občany o nabízených službách, provozní době apod.
9	Svozová společnosti	Maximalizace zisku v kombinaci s nízkými náklady; stagnace - málo nových hráčů (čili konkurence) na trhu; stálá klientela a díky tomu naplnění provozních kapacit; spokojenost s poskytovanými službami ze strany uživatelů.	Nedodržování smluvních podmínek; neohlášený výpadek ve svozu; nezájem (a výmluvy) při modernizaci sběrných nádob; špatná pracovní morálka zaměstnanců svozových společností; možné porušování legislativních norem.	Pravidelná jednání obec-svozová společnost; výměna informací na úrovni kompetentních osob z každé strany.	V případě opakovaného porušení některého bodu smlouvy - výpověď a změna svozové společnosti. Využití meziobecní spolupráce - sdružené nákupy, lepší konkurenční prostředí může vést k razantnímu snížení ceny.

10	Média	Aktuální a atraktivní témata pro čtenáře, která zajišťují zvýšený prodej titulů; informování o některých závažných situacích - splnění služby veřejnosti.	Špatný mediální obraz obcí v oblasti nakládání s odpady či svozových společností jako poskytovatelů služeb odpadového hospodářství.	Udržování kontaktu s médii, vstřícnost ze strany obcí při zjišťované detailů k aktuálním tématům žurnalisty.	Především jde o to vycházet médiím, která jednotlivá zařízení a obce oslovují, vstříc, projevit ochotu při poskytování informací. Dále by se vedení obcí příp. svozových společností a majitelů a provozovatelů skládek, sběrných míst, sběrných dvorů..., mělo snažit na jednu stranu nezatajovat důležitá fakta (byť tato mohou být i negativní), na stranu druhou by mělo primárně usilovat o zveřejnění zejména pozitivních situací a událostí, které se odehrály a podat je takovým zajímavým způsobem, na jehož základě se konkrétní médium rozhodne zařadit toto téma do své agendy (setting).

Zdroj: Vlastní zpracování.

Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka 125 Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	$V = P \times D$		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na provoz systému odpadového hospodářství	1	5	5	Pravděpodobnost, že tato situace nastane, je velmi nízká. Pokud by tento scénář skutečně nastal, pak navrhuje jako možné řešení zvýšení poplatků za KO za občana až do legislativního maxima 1000 Kč.	Obec
		Výdaje na likvidaci černých skládek a odpadů podél silnic	2	3	6	V tomto případě shledáváme několik řešení - důraz na prevenci; instalace kamerových systémů do inkriminovaných míst - náklady na likvidaci by poté z obce přešly na zaznamenaného pachatele.	Obec
		Růst cen za svoz odpadů	3	4	12	Růst cen by mohla zamezit meziobecní spolupráce, resp. e-aukce a sdružené nákupy, které umožní vyjednat lepší podmínky a zajistí lepší konkurenční prostředí.	Obec
		Zvyšování nákladů na recyklaci odpadů ze sběrných míst	2	4	8	Jako efektivní řešení tohoto problému shledáváme opět meziobecní spolupráci, na jejímž základě by mohlo dojít nejen ke snížení nákladů na samotnou recyklaci, ale také nákladů spojených s odvozem.	Obec

		Špatná platební morálka ze strany občanů	2	3	6	Obec by při výběru poplatků za KO měla být důsledná - nastavení vyšších sankcí v případě nezaplacení a vhodná informovanost o těchto sankcích. Výběr poplatků ze strany všech obyvatel zajistí kvalitnější služby - i tento fakt by měl být občanům připomínán.	Obec
2.	Organizační riziko	Neřešení nerovnoměrné sítě sběrných dvorů	2	3	6	Společná jednání mezi obcemi, demonstrovat na příkladech dobré praxe z celé ČR, že zvolený postup je možný a především efektivní i v řešeném území.	Obce daného území – MOS
		Nevyužívání možností, které nabízí meziobecní spolupráce	3	3	9	Zdůrazňování pozitiv meziobecní spolupráce a především uvádění co největšího počtu příkladů dobré praxe, které lze aplikovat. Bez uvedení konkrétních výsledků, kterých bylo v jiných územích docíleno, se stále jedná o pouhé abstraktní představy.	Obce daného území – MOS
		Nemožnost vyjednání lepších podmínek se svozovými společnostmi	3	4	12	V tomto bodě opět uvádíme jako jediné možné řešení využití principů meziobecní spolupráce - zejména sdružené nákupy, resp. e-aukce.	Obce daného území – MOS
3.	Právní riziko	Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím ze strany obce - omezení maximální výše poplatků na občana za KO	4	3	12	Zajištění včasné informovanosti formou pravidelných jednání na všech úrovních (kraj, ministerstva a dotčené orgány státní správy), aby mohly jednotlivé obce adekvátně zareagovat.	Obce daného území
4.	Technické riziko	Nevyhovující prostory, špatný technický stav budov	2	3	6	Průběžné investice, které zamezí dalšímu zhoršování současného stavu, event. finanční a jiná podpora ze strany obcí, krajů apod.	Obec nebo vlastník
		Hrozba ekologické havárie v důsledku nesprávného nakládání s odpady	3	4	12	Dohled kompetentních a pověřených osob na manipulaci s přiváženým odpadem občany. Zajištění dodržování zákonných předpisů při skladování a nakládání nejen s nebezpečnými odpady - pravidelná kontrola.	Obec (vlastník, provozovatel)
		Zhoršující se stav sběrných nádob na veřejných prostranstvích	3	3	9	Pravidelná kontrola ze strany svozových společností, reagování na upozornění ze strany obcí a zajištění včasné nápravy.	Svazová společnost

	Věcné riziko	Porušování podmínek dohodnutých ve smlouvě	3	4	12	Kontrola dodržování smluvních podmínek, stanovení vhodného způsobu sankcí za porušení smlouvy. V krajním případě odstoupení od smlouvy a vyhledání spolehlivějšího partnera.	Svozová společnost
5.		Špatná pracovní morálka a neukázněnost zaměstnanců svozových společností	3	3	9	Řešení stížností přicházejících jak ze strany obce, tak samotných občanů a vyžadování sjednání nápravy od svozových společností.	Svozová společnost

Zdroj: Vlastní zpracování.

5.1.3.1 Další potřebné analýzy

Tabulka 126 Druhy tříděného odpadu v obcích ORP Kravaře

<i>Obec/druh odpadu</i>	kovy (ve sběrnách a sběrných místech)	sklo (bílé i barevné)	papír	plasty (směsné)	textil a obuv	elektro	bioodpady	nebezpečný odpad	polystyrén	hliníkové obaly	světelné zdroje	stavební suť	velkoobjemový odpad	nápojové kartony	víčka od pet lahví
Bolatice	X	x	x	X	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Chuchelná	X	x	x	X	x	x	x								
Kobeřice	X	x	x	X	x	x		x	x		x		x	x	
Kravaře	X	x	x	X	x	x	x						x		
Rohov	X	x	x	X	x	x	x							x	
Sudice	X	x	x	X	x	x	x	x					x	x	
Strahovice	X	x	x	X	x	x								x	x
Štěpánkovice	X	x	x	X	x	x	x	x		x	x	x	x	x	
Třebom	X	x	x	X	x	x				x				x	x

Zdroj: Vlastní šetření, 2014.

Tabulka 127 Popis nakládání s jednotlivými druhy odpadů v obcích SO ORP Kravaře

Obec / druh odpadu	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom
<i>směsný komunální odpad</i>	sběrné nádoby; svoz min. 1x za měsíc	sběrné nádoby; svoz min. 1x za měsíc	sběrné nádoby; svoz min. 1x za měsíc	sběrné nádoby; svoz min. 1x za měsíc	sběrné nádoby; svoz min. 1x za měsíc	sběrné nádoby; svoz min. 1x za měsíc	sběrné nádoby; svoz min. 1x za měsíc	sběrné nádoby; svoz min. 1x za měsíc	sběrné nádoby; svoz min. 1x za měsíc
<i>Sklo</i>	sběrné nádoby na bílé a barevné sklo	sběrné nádoby na bílé a barevné sklo	sběrné nádoby na bílé a barevné sklo	sběrné nádoby na bílé a barevné sklo	sběrné nádoby na bílé a barevné sklo	sběrné nádoby na bílé a barevné sklo	sběrné nádoby na bílé a barevné sklo	sběrné nádoby na bílé a barevné sklo	sběrné nádoby na bílé a barevné sklo
<i>Papír</i>	sběrný dvůr	sběrný dvůr	-	pytlový sběr / sběrný dvůr	sběrné místo v obci - následný odvoz	tříděn v obci (nejbližší sběrné místo Rohov)	mobilní sběr v obci dle potřeby	sběrný dvůr	-
<i>Plasty</i>	pytlový sběr a svoz 1x měsíčně	pytlový sběr a svoz 1x měsíčně	pytlový sběr a svoz 1x měsíčně	pytlový sběr a svoz 1x měsíčně	pytlový sběr (sběrné místo v obci, následný svoz)	pytlový sběr a svoz 1x měsíčně	pytlový sběr 1x měsíčně (sběrné místo v obci, následný svoz 1x za 3 měsíce)	pytlový sběr a svoz 1x měsíčně	pytlový sběr a svoz
<i>nápojové kartony</i>	pytlový sběr a svoz 1x měsíčně	-	pytlový sběr (v přípravě)	pytlový sběr a svoz 1x měsíčně	pytlový sběr (sběrné místo v obci, následný svoz)	pytlový sběr a svoz 1x měsíčně	pytlový sběr 1x měsíčně (sběrné místo v obci, následný svoz 1x za 3 měsíce)	pytlový sběr a svoz 1x měsíčně	pytlový sběr a svoz
<i>Kovy</i>	sběrný dvůr	sběrný dvůr	sběrné místo v obci	sběrný dvůr	sběrné místo v obci - následný odvoz	tříděny v obci (nejbližší sběrné místo Rohov)	mobilní výkupna dle potřeby	sběrný dvůr	mobilní sběr
<i>Textil</i>	mobilní sběr - Diakonie Broumov (2x ročně)	nádoby na textil a obuv v obci	mobilní sběr (2x ročně)	nádoby na textil a obuv v obci	nádoby na textil a obuv v obci	mobilní sběr min. 1x ročně	mobilní sběr 2x ročně	mobilní sběr	mobilní sběr
<i>Elektrozař zení</i>	sběrný dvůr	sběrný dvůr	sběrné místo v obci	sběrné nádoby v obci / mobilní sběrna	sběrné místo v obci - následný odvoz	mobilní sběr 2x ročně	mobilní sběr 2x ročně	sběrný dvůr	mobilní sběr 2x ročně
<i>baterie</i>	sběrný dvůr	sběrný dvůr	sběrné místo v obci	sběrné nádoby v obci / mobilní sběrna	-	mobilní sběr 2x ročně	mobilní sběr 2x ročně	sběrný dvůr	mobilní sběr 2x ročně
<i>světelné zdroje</i>	sběrný dvůr	-	-	sběrné nádoby na 2 místech v obci	sběrné místo v obci - následný odvoz	-	-	sběrný dvůr	-

<i>bioodpad</i>	sběrné místo - Bolatice-Borová; domácí kompostování	sběrné místo v obci	domácí kompostování; mobilní sběr	sběrné nádoby - biopopelnice pro domácnosti	sběrné místo v obci - následný odvoz	-	domácí kompostování	domácí kompostování, sběrné místo v obci	-
<i>polystyrén</i>	sběrný dvůr	-	mobilní sběr 6x ročně	-	-	-	-		-
<i>Pneumatiky</i>	sběrný dvůr	-	-	sběrný dvůr	-	-	-	sběrný dvůr	-
<i>stavební suť</i>	sběrné místo - Bolatice-Borová, pro občany obce	-		-	sběrné místo v obci - následný odvoz	-	-	-	-
<i>velkoobjemový odpad</i>	sběrný dvůr	-	-	6x ročně mobilní sběr	sběrné místo v obci, následný odvoz	-	mobilní sběr 2x ročně	sběrný dvůr	mobilní sběr 2x ročně

Zdroj: Vlastní šetření – oslovení obcí, 2014.

Výše uvedenou tabulku nakládání s odpady v obcích ORP Kravaře je vhodné doplnit o zpřesňující informace v případě některých druhů odpadů. **Směsný komunální odpad** (SKO) je z obcí svážen prostřednictvím svozových společností (Marius Pedersen, a. s. nebo AVE odpadové hospodářství, a. s.). **Frekvence** svozu SKO je **různá** i v rámci obcí, jelikož občané mají možnost volby – zpravidla od **týdenní** po **měsíční** interval svozu. Převládá však **dvoutýdenní** interval svozu **SKO**. Sběrné nádoby na SKO – popelnice, má každá domácnost či dům, buďto ve svém vlastnictví, nebo zapůjčené od obce. K **třídění skla** dochází prostřednictvím sběrných nádob, které jsou umístěny v každé obci minimálně na jednom místě (zpravidla více, v závislosti na velikosti). Dokup **papíru** a **novin** probíhá ve sběrných dvorech či na sběrných místech v obcích. **Svoz plastů** a **nápojových kartónů** je řešen pytlovým sběrem a svozem prostřednictvím svozové společnosti. **Interval** svozu je **měsíční**. **Sběr textilu a obuvi** je prováděn dvojím způsobem – buďto jsou v obci **celoročně** umístěny speciální nádoby, do kterých je možné textil odevzdat, nebo jsou připravovány **pravidelné** sběrné **akce** ve spolupráci s dalšími subjekty, tedy mobilní sběr. U **sběru** a **nakládání s bioodpadem** převládá **využívání pro vlastní potřebu** – rovněž obce podporují domácí kompostování např. nákupem a bezplatnou zápůjčkou kompostérů do rodinných domů. Případné přebytky je možné odevzdat na vytyčených místech v obcích (v pravidelných intervalech), což zajišťují pracovníci obce, resp. technických služeb. Obce pak na vlastní náklady zajišťují likvidaci. V případě **dalších druhů odpadů** uvedme, že obce svým občanům nabízí pravidelně možnost odevzdat i další odpady, které obyvatelé třídí. Děje se tak prostřednictvím **mobilních zařízení** (sběren), vždy dle aktuálních potřeb dané obce.

Tabulka 128 Hustota sběrné sítě na území MSK (1. čtvrtletí roku 2014)

Kraj	ORP	Průměrná hustota sběrné sítě (obyv./průměrné hnízdo*)
Moravskoslezský kraj	Bílovec	142
	Bohumín	156
	Bruntál	115
	Český Těšín	221
	Frenštát pod Radhoštěm	129
	Frýdek-Místek	137
	Frýdlant nad Ostravicí	117
	Havířov	243
	Hlučín	292
	Jablunkov	201
	Karviná	251
	Kopřivnice	176
	Kravaře	810
	Krnov	169
	Nový Jičín	170
	Odry	145
	Opava	213
	Orlová	320
	Ostrava	216
	Rýmařov	109
	Třinec	173
	Vítkov	135
Průměr za kraj		211
Průměr za ČR		148

Zdroj: EKO-KOM, a.s., 2014.

Výše uvedená tabulka uvádí **hustotu sběrné sítě** v jednotlivých **ORP Moravskoslezského kraje** dle **ukazatele počtu obyvatel na jedno sběrné hnízdo**. Sběrné hnízdo zde představuje minimálně tři kontejnery – papír, sklo, plast. Čím vyšší je hodnota uvedená v tabulce, tím řidší je sběrná síť v ORP. Z uvedených dat vyplývá, že území **ORP Kravaře** je na tom jednoznačně **nejhůře** v rámci MSK, hodnota **810 obyvatel** na 1 sběrné hnízdo je takřka **čtyřnásobně vyšší**, než je průměrná hodnota v kraji (211). Pokud však vezmeme v úvahu, že ke sběru papíru dochází v ORP převážně ve sběrných dvorech a plast je řešen prostřednictvím pytlového sběru, prakticky odpadají dva prvky zkoumaného sběrného hnízda, s nimiž je v tabulce kalkulováno. Svou roli zde rovněž zaujímá povaha výstavby v území, která je z více jak 90 % tvořena rodinnými domy.

Tabulka 129 Měrná produkce SKO a tříděných složek odpadů (papír, sklo, plasty, nápojové kartony, kovy) za rok 2012

ORP	*MP SKO [kg/obyv./rok]	*MP papír [kg/obyv./r ok]	*MP plast [kg/obyv./r ok]	*MP sklo [kg/obyv./r ok]	*MP nápojové kartony [kg/obyv./rok]	*MP kovy [kg/obyv./rok]
Kravaře	218,93	11,10	17,27	17,54	0,47	24,09
Hlučín	223,17	7,89	11,10	10,52	0,26	13,62
Opava	244,71	19,51	13,80	13,13	0,19	46,38
Průměr za MSK	192,87	14,40	10,89	13,42	0,34	11,26
Průměr za ČR	215,95	18,08	9,72	10,97	0,32	19,98

Zdroj: EKO-KOM, a.s., 2012.

Tabulka kalkuluje s **měrnou produkcí odpadů**, tedy počtem kilogramů vyprodukovaného druhu odpadu jednou osobou v období 1 roku. Uvedeny jsou hodnoty ORP Kravaře a sousedních ORP Hlučín a Opava, které lze vzájemně komparovat a následně porovnat s průměrnou mírou produkce v rámci MSK a ČR. Ač mají sousední ORP Hlučín a Opava více než dvojnásobný počet obyvatel v porovnání s ORP Kravaře, z hlediska nakládání a využití odpadů hrají tato území významnou roli, proto bylo přistoupeno k jejich vzájemnému srovnání. I když je **měrná produkce SKO v ORP Kravaře nižší** než v ORP Hlučín a Opava, hodnota **218,93 kg/obyv./rok** je **vyšší** než **krajský i celorepublikový průměr**. Naproti tomu **měrná produkce papíru** (11,10) je sice **vyšší** než v ORP Hlučín (7,89), ale **nižší**, než v ORP Opava (19,51) a opět **nižší** než průměrné hodnoty v rámci MSK a ČR. Měrná **produkce plastů** za ORP Kravaře (17,27) výrazně **převyšuje** hodnoty z ORP Hlučín (11,10) i Opava (13,80), stejně jako průměrné hodnoty za MSK (10,89) a ČR (9,72). Obdobně je tomu i u měrné **produkce skla – ORP Kravaře** (17,54), ORP Hlučín (10,52), ORP Opava (13,13), průměrná produkce v MSK (13,42) a ČR (10,97) i **nápojových kartonů – ORP Kravaře** (0,47), ORP Hlučín (0,26), ORP Opava (0,19), průměrná produkce v MSK (0,34) a ČR (0,32). Měrná **produkce kovů v ORP Kravaře** (24,09) sice **převyšuje** průměrné hodnoty MSK (11,26) i ČR (19,98), je **vyšší** než v ORP Hlučín (13,62), ale takřka **poloviční** v porovnání s ORP Opava (46,38).

Pozn.: Některé hodnoty uváděné v tabulce se liší, a to z důvodu metody výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce) a subjekty (malé firmy, živnostníci), které jsou zapojeny do systému sběru komunálních odpadů v obci. V této tabulce jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Při porovnání této a předchozí tabulky vykazují největší rozdíly komodity papír a kovy, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného připočítáním všech odpadů od občanů obcí odevzdaných ve výkupnách, které nefungují v rámci systému obce.

Tabulka 130 Výtěžnost tříděného sběru v Moravskoslezském kraji dle jednotlivých velikostních skupin obcí

Velikostní skupina obce	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]			Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
			Sklo směsné	Sklo bílé	Sklo celkem			
MSK	18,3	10,5	9,1	1,2	10,2	0,2	36,6	75,7
0 až 500	4,8	12,6	11,4	1,8	13,3	0,1	4,5	35,3
501 až 1000	6,0	12,8	12,0	2,0	14,0	0,2	8,1	41,0
1001 až 4000	8,2	12,3	11,4	1,9	13,4	0,2	10,8	44,8
4001 až 10000	14,3	11,0	10,2	1,3	11,5	0,2	43,3	80,3
10001 až 20000	21,7	9,0	4,2	3,9	8,1	0,3	93,3	132,3
20001 až 50000	22,7	9,8	7,4	2,1	9,5	0,2	52,5	94,8
50001 až 100000	18,9	7,1	7,7	0,6	8,2	0,1	38,7	73,0
100001 a více	26,9	11,9	9,0		9,0	0,1	38,6	86,5
Průměr za ČR	18,2	10,1	8,6	2,5	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s., 2013.

Tabulka vypovídá o **produkci tříděného sběru** v jednotlivých velikostních skupinách obcí podle počtu obyvatel v Moravskoslezském kraji. Pomocí těchto ukazatelů je možné porovnat jednotlivé obce podle počtu obyvatel s průměrnou hodnotou produkce tříděného sběru za kraj a za celou ČR. Takto lze hodnotit systém sběru tříděných odpadů v jednotlivých velikostních skupinách obcí. Výtěžnost tříděného sběru představuje produkci odděleně sbíraných využitelných složek KO na území ORP - kg/obyvatel/rok. Pro **SO ORP Kravaře** jsou relevantní pouze první **čtyři velikostní skupiny** obcí (do 10

tis. Obyvatel, v tabulce zvýrazněny barevně). Pro doplnění zařadíme všech 9 obcí ORP do příslušné velikostní skupiny: do 500 obyvatel – Třebom, do 1000 obyvatel – Rohov, Strahovice, Sudice, do 4000 obyvatel – Chuchelná, Kobeřice, Štěpánkovice, do 10000 obyvatel – Bolatice, Kravaře.

5.1.4 SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Silné stránky	Slabé stránky
1. Vysoká úroveň třídění odpadů občany (velké množství druhů odpadů, které obce třídí)	1. Některé obce z ORP netřídí odpad tak důsledně jako jiné (viz nápojové kartony)
2. Dbání na ekologickou osvětu občanů ze strany obcí	2. Nízká pracovní morálka pracovníků svozové organizace (viz rozhovory se starosty)
3. Zisk několika ekologických ocenění za třídění odpadů (Keramická popelnice - Bolatice, Kravaře)	3. Rezervy ve třídění odpadů ze strany občanů
4. Podpora ekologických způsobů vytápění v rodinných domech - dotace	4. Problém lokálních topenišť, spalování nekvalitních paliv
5. Rekultivované skládky TKO - snížení rizikovosti	5. Velké rozdíly v cenách za svoz odpadů mezi obcemi ORP
6. Malé množství černých skládek (dostupnost sběrných míst, osvěta)	6. Černé skládky v obci Chuchelná
7. Dobrovolná péče občanů o veřejná prostranství	7. Odpady okolo cest v příkopech
8. Kvalitní sběrná síť v obcích, spokojenost občanů se službami	8. Znečišťování příkopů podél cest v příhraničí především projíždějícími polskými občany
9. Rovnoměrné rozmístění nádob na odpad v obcích	9. Vysoký výskyt psích exkrementů na veřejných prostranstvích
10. Pravidelné čištění příkopů v katastrech obcí (např. technické služby), patrný rozdíl mimo katastry	10. Nedořešená forma spolupráce v oblasti nakládání s BRO
11. Konzultace problematiky odpadového hospodářství na úrovni DSO na bázi MOS	11. Neukázněnost občanů při odevzdávání NO do sběrných dvorů
	12. Nutnost skladování specifických druhů odpadů, nedostatečná svozová frekvence
Příležitosti	Hrozby
1. Zefektivnění třídění odpadů občany	1. Změna legislativy
2. Společné řešení nakládání se SKO	2. Růst ceny uložení odpadů na skládkách
3. Využívání fondů EU a národních zdrojů	3. Neřešení stávajících ekologických zátěží
4. Sdružené nákupy svozu odpadů u svozových společností (nižší ceny)	4. Rozšiřování množství odpadů podél cest; rozšiřování černých skládek
5. Eliminace zbývajících ekologických zátěží	5. Neochota dohodnout se na spolupráci v oblasti odpadového hospodářství mezi obcemi
6. Kompostéry na zeleň pro rodinné domy pořizované na náklady obce	6. Rušení existujících sběrných míst, dvorů a výkopen
7. Možnost vzniku sběrných dvorů v obcích, kde tato služba schází	7. Snižování frekvence svozu specifických druhů odpadů, delší skladování
8. Spolupráce s polskou stranou v oblasti potírání černých skládek	8. Další růst rozdílů v cenách za svoz odpadů mezi obcemi

Zdroj: Vlastní zpracování.

5.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Deskripce současného stavu řešení odpadového hospodářství a nakládání s odpady na území SO ORP Kravaře prováděná na základě analýz jednotlivých sfér odpadového hospodářství umožňuje určit jak dílčí, tak celkové závěry a doporučení v řešeném území.

S ohledem na zaměření dokumentu – možnosti meziobecní spolupráce v odpadovém hospodářství – je nezbytné hned zkraje poznamenat, že obce ORP Kravaře v odpadovém hospodářství nespoluupracují – odpadové hospodářství řeší každá obec samostatně a s tím rovněž spojené i specifické problémy a požadavky. Meziobecní spolupráce v různých oblastech funguje v rámci stávajícího DSO, odpadové hospodářství je zde řešeno velmi okrajově – především formou rad a příkladů řešení z okolních obcí.

Mezi problémy, které obce musí řešit, patří především černé skládky (nejmarkantněji obec Chuchelná) a odpad v příkopech podél silnic. Dále jsou to chybějící služby jako např. potřeba rozšířit sběrné místo na sběrný dvůr, řešení svozu odpadu – především rozdílné ceny apod.

Svoz odpadu z území ORP Kravaře zajišťují dvě společnosti – AVE odpadové hospodářství, a. s. Frýdlant n. Ostravicí (ve třech obcích) a Marius Pedersen, a. s. (v 6 obcích). Tyto společnosti zajišťují svoz směsného komunálního odpadu. Dále v ORP působí několik společností (Asekol, Ekolamp, Ekobat, Elektrowin a další) zajišťující odvoz a likvidaci specifických druhů odpadů. Částky, jež hradí občané (místní poplatek za svoz komunálního odpadu), se pohybují v rozmezí 150 Kč (Kobeřice) až 550 Kč (Třebom). Žádná z obcí nevyužívá možností legislativního maxima poplatku 1000 Kč za občana. Výše doplatku na občana z rozpočtu obce pak oscilují mezi 43 Kč (Rohov) až 200 Kč (Štěpánkovice). Náklady na svoz 1 tuny odpadu (směsného i separovaného tříděného) nejsou zcela vypovídající.

U směsného odpadu je potřeba zohlednit také náklady na svoz (pohonné hmoty, uložení na skládce aj.), v případě tříděného odpadu pak jednotlivý druh odpadu a způsob nacenění (tuna, nádoba, četnost svozu, pohonné hmoty, aj.). I přes tyto obtíže lze v cenách za svoz komunálního odpadu (směsného i tříděného) vypočítat značné disproporce. Vysoké náklady nakládání s odpady trápí především malé obce (Rohov). Z dotazování směrem k zástupcům obcí také vyplynuly další problémy spojené se svozem odpadů. Kromě již uvedených vysokých nákladů na svoz (pohonné hmoty) je to především „nízká pracovní morálka zaměstnanců svozových společností“ a občasné se také vyskytuje problém neprovedení plánovaného svozu ve stanovený termín a dobu bez předchozího upozornění (opožděný svoz).

Na území ORP Kravaře se nenachází žádné zařízení na zpracování a ukládání odpadu. Výjimku tvoří sběrné místo Bolatice-Borová, které je však specifické – slouží pouze pro občany obce. Ti zde mohou odevzdat stavební suť a bioodpad. Jedná se o prostor bývalé skládky TKO. Veškerý odpad z území ORP je odvážen, ukládán či dále zpracováván v zařízeních mimo území ORP. Zpracovávání odpadů je na základě smluvního vztahu zcela v kompetenci svozových společností (AVE odpadové hospodářství, a. s. a Marius Pedersen, a. s.). Nejbližší koncová zařízení pro odpad z ORP jsou: skládka SOMA Markvartovice a. s., EKO Chlebičov, a. s., bioodpad pak zpracovává Tomáš Hájovský – kompostárna Markvartovice. Nejbližší spalovny jsou SITA CZ a.s., Slovenská 2071, Ostrava Mariánské hory a Arcelor Mittal ve Frýdku-Místku. Elektroodpad zpracovávají již dříve uvedené společnosti (Asekol, Ekolamp, Elektrowin aj.).

Sběrné dvory, sběrná místa či výkupny se nacházejí v obcích Bolatice, Kobeřice, Kravaře, Rohov a Štěpánkovice (5 z 9 obcí ORP). Další sběrné dvory a sběrná místa se nacházejí v sousedním ORP Hlučín, vše je v dojezdové vzdálenosti. Rozmístění je možné považovat za vyhovující. Naopak jako problém byl v některých případech identifikován typ zařízení – především pouze sběrné místo a

nikoliv sběrný dvůr. S tím spojené menší množství nabízených služeb – především typy přijímaného odpadu a nevhodně nastavené cenové politice. Proto se zde také poměrně často vyskytuje jev, a to odvoz odpadu do zařízení např. v Polsku (výhodnější ceny). Rozšířit služby již fungujícího sběrného dvora by chtěli v Bolaticích, Kobeřice usilují o přeměnu výkupny na sběrný dvůr apod. Provozovateli sběrných dvorů a výkupu jsou vesměs soukromé subjekty, výjimku tvoří zařízení v Rohově. V minulosti zde také fungovaly tzv. mobilní sběrné dvory společnosti THERMA FM, s. r. o., Frýdlant n. Ostravicí.

K zařízením pro nakládání s odpady v ORP Kravaře řadíme především třídící linky (DK1 – Ing. Daniel Kozel – třídící linka stavební sutě a materiálu; Gypstrend, s. r. o. Kobeřice – třídění a zpracovávání odpadů ze sádrovcového dolu v Kobeřicích, PF Plasty Chuchelná – třídění a zpracovávání plastů). Všechna zařízení fungují jako součást obchodních společností zpracovávajících výhradně produkci jimi tvořenou. Další zařízení pro zpracovávání odpadu se v ORP Kravaře, jak jsme již uvedli výše, nenachází a je zpracováván v zařízeních v Markvartovicích, Chlebičově apod. Absence zařízení pro nakládání s odpadem v ORP Kravaře není pro obce nikterak zásadní a nelze ji vnímat jako nedostatek. Množství i vzdálenost zařízení v sousedství a dalším okolí je dostatečná. Problematiku řeší především svozové společnosti, obce již méně. Zařízení pro zpracování biologicky rozložitelného odpadu se v ORP Kravaře nenachází, zařízení se nachází v sousedním ORP Hlučín – kompostárna v Markvartovicích. BRO, především tzv. zelený odpad ze zahrad, částečně zpracovávají také v obcích – zajišťují sběr a odvoz. Již delší dobu se zde uvažuje o projektu zaměřeného na zpracovávání BRO. Zatím však k jeho realizaci nebylo přistoupeno. Spalovny se na území ORP Kravaře nevyskytují, nejbližší jsou SITA, a. s. v Ostravě - Mariánských Horách a Arcelor Mittal ve Frýdku-Místku. Nejbližší sklárky odpadů jsou také v sousedním ORP Hlučín a ORP Opava. Jedná se o tři zařízení: SOMA Markvartovice, TALPA - RPF, s.r.o., Dolní Benešov (především pro potřeby města Dolní Benešov) a EKO Chlebičov.

Produkce odpadů v SO ORP Kravaře 2008-2013

Celková produkce odpadů v ORP Kravaře v letech 2008-2013 nemá jednoznačný charakter. Zatímco v období 2008-2011 docházelo k soustavnému poklesu množství vyprodukovaného odpadu z 26,76 tis. tun (2008) až na 16,48 tis. tun (2011), v roce 2012 byl zaznamenán nárůst produkce na konečných 18,67 tis. tun odpadu, avšak v roce 2013 následovaný opětovným poklesem na 17,50 tis. t. To je sice méně než v roce 2012, ale více než v roce 2011. Co se týče třídění dle jednotlivých druhů odpadu – ostatní odpad (OO) a nebezpečný odpad (NO) - u OO se trend produkce shoduje s celkovou produkcí odpadu, což znamená pokles v období 2008-2011 a růst za rok 2012. Produkce NO se snižovala mezi roky 2008-2009, do roku 2010 však soustavně roste, v roce 2013 pak bylo překonáno dosavadní maximum v produkci NO v ORP (185 tun z roku 2012), nyní činí 192 tun. Za zvýšením produkce NO lze spatřovat rozvoj nových odvětví výroby v obcích majících průmyslové zóny. Cíl POH snížit produkci NO o 20 % ve srovnání s rokem 2000 byl v ORP Kravaře naplňován do roku 2011. Od roku 2012 dochází k nárůstu produkce na současných 86 %, cíl POH tedy není naplňován. Dále je možné sledovat produkci komunálního odpadu (KO) a směsného komunálního odpadu (SKO). Produkce KO se zvýšila ze 7,3 tis. tun v roce 2008 na maximum 10,9 tis. tun (2010), po následující roky však opět produkce KO klesala. Je možné říci, že došlo k ustálení produkce KO pod hranicí 9,5 tis. tun. Produkce SKO se snížila především v letech 2011 – 2013. Zatímco před rokem 2011 bylo v ORP vyprodukováno cca 6 tis. tun SKO, v roce 2013 byla hodnota již mírně pod 5 tis. tun SKO. Musíme zde zohlednit skutečnost, že v ORP Kravaře docházelo v letech 2008-2010 k nepřetržitému populačnímu růstu (mírný pokles počtu obyvatel byl zaznamenán v roce 2011), růst počtu obyvatel ovšem pokračoval i

v roce 2012. Zaměříme-li se na měrnou produkci KO a SKO na obyvatele, zjistíme, že množství KO na obyvatele mělo nepřetržitě rostoucí charakter od roku 2008 (348 kg) do 2010 (511 kg), což bylo maximální vyprodukované množství KO na obyvatele ORP. Od roku 2011 lze říci, že došlo k ustálení na hranici 445 kg KO na obyvatele. Měrná produkce SKO na obyvatele v ORP Kravaře v letech 2008-2010 oscilovala okolo 280 kg na osobu, od roku 2011 zaznamenáváme klesající trend (cca 271 kg v roce 2011 a 243 kg v roce 2012). Na základě uvedených údajů můžeme konstatovat, že produkce KO a SKO v ORP Kravaře je ustálená a i přes její mírné zvýšení v posledním zkoumaném roce celkově dochází k - pokud ne mírnému - poklesu produkce, alespoň její stabilizaci. Sběr separovaného tříděného odpadu má v ORP Kravaře ve všech komoditách (papír, sklo, plasty, nápojové kartony) charakter pokračujícího růstu (výjimku tvoří mírný pokles u papíru v roce 2012). Obce se na třídění a ekologickou osvětu obyvatelstva velmi zaměřují. Třídí vícero druhů odpadu než jen výše uvedené. Mezi jednotlivými obcemi však existuje rozdíl v počtu druhů separovaného odpadu, které jednotlivé z nich třídí. Je zde potenciál k dalšímu zlepšování. Jako poslední zbývá uvést a porovnat produkci biologicky rozložitelného odpadu (BRO) a biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) v ORP Kravaře. Z analýzy vyplynulo, že produkce BRO i BRKO v období 2008-2012 byla v rámci řešeného území stabilní. Meziroční růst produkce (BRO i BRKO) se pohyboval do 4 %. V období 2009/2010 došlo k poklesu produkce BRO o 2,65 % a v letech 2010/2011 ke snížení vyprodukovaného BRKO o 0,63 %. Ve všech ostatních obdobích byl zaznamenán (ač nepatrný) růst produkce do, výše zmíněných, 4 %. Celková produkce BRO má od roku 2008 (7,067 tis. tun), vyjma poklesu v roce 2010 (7,173 tis. tun), až do roku 2013 (7,90 tis. tun) stoupající charakter. Produkce BRKO byla na obdobné úrovni v letech 2008-2009 (6,3 tis. tun), v roce 2010 nastal růst (6,62 tis. tun), jemuž kontruje snížení produkce BRKO v nadcházejícím roce 2011 (6,58 tis. tun) a opětovný růst v roce 2012 (6,80 tis. tun) i 2013 (6,96 tis. tun). Z produkce BRO ani BRKO nelze v ORP Kravaře vyčíst jasnou tendenci v produkci – spíše převažuje mírný růst v produkci BRO i BRKO. Je ovšem nezbytné opět zohlednit fakt růstu populace v území.

Nakládání s odpady v SO ORP Kravaře 2008-2013

V průběhu tvorby analýzy odpadového hospodářství v SO ORP Kravaře bylo zjištěno, že se na území ORP nenachází žádné zařízení pro zpracovávání (vyjma specifických třídících linek viz v předcházejících částech) či ukládání odpadu. Vyprodukovaný odpad je z území ORP odvážen prostřednictvím svozových společností mimo ORP Kravaře – především do zařízení v ORP Hlučín, ale i jinde. Vzhledem k tomu lze konstatovat, že údaje o nakládání s odpady za ORP Kravaře tedy nemají přílišnou vypovídající hodnotu. Z možných způsobů nakládání s odpady zaznamenáváme v letech 2008-2013 takřka 100% materiálové využití odpadů z ORP Kravaře. Pouze v roce 2008 bylo pro 33,66 tun zvoleno energetické využití. Formu nakládání s KO a SKO (skládkování, spalování, jiný způsob odstranění či využití – materiálové nebo energetické) nelze určit, jelikož nejsou k dispozici relevantní data. To je zapříčiněno tím, že k nakládání s odpadem dochází mimo území ORP Kravaře. Totožná situace je také u nakládání se separovaným sběrem, které je rovněž řešeno mimo území ORP. BRO i BRKO slouží k dalšímu materiálovému využití. K energetickému využití posloužilo pouze 33,6 t BRO v roce 2008. Údaje o způsobu odstranění nebyly uvedeny – odstraňování probíhá mimo ORP.

Závěry vyplývající z:

Analýzy cílových skupin – Na základě analýzy cílových skupin byly zjištěny požadavky (očekávání) a rizika spojená s jednotlivými skupinami. Pro obce i samotné občany je důležité nalezení jak optimální výše poplatků za komunální odpad hrazeného obyvateli, tak vhodné rozmístění sběrných nádob na

separovaný odpad i odpadkových košů. S ohledem na finanční zatížení spojené se svozem komunálního odpadu pak snaha o revizi a vyjednání výhodnějších svozových podmínek. Stranou nelze ponechat ani pokračování ve vhodně nastaveném trendu ekologické osvěty (nejen ve školách), ale také podporu různých dalších ekologických aktivit. Zde je možné zařadit např. třídění více druhů separovaného odpadu v obcích či rozšíření nabízených služeb ve sběrných dvorech a transformace stávajících výkopen na sběrné dvory. Jistě by bylo vhodné zvážit např. provozování společného sběrného dvoru. Pokračovat (a dále rozšiřovat) je vhodné i v modernizaci lokálních topenišť (v rodinných domech) jako zdroje znečištění ovzduší, což se projevuje především v zimních měsících. Opomenout však nemůžeme také nezbytnost spolupráce s významnými zaměstnavateli v regionu jako dalších producentů odpadů a příp. znečištění. Současné možnosti obcí, jak regulovat znečištění (především možnosti kontroly), jsou velmi omezené, a to z důvodu nedostatečné legislativní opory. V tomto směru je vhodné pokračovat v procesu iniciace změn, nejen ze strany obcí a krajů, ale také ve spolupráci s ekologickými organizacemi. V potaz však musí být také brán další rozvoj území.

Analýzy rizik – Primární ohrožení tvoří především rostoucí náklady, tedy větší finanční zatížení obcí, nejen v důsledku zvyšujících se výdajů na provoz systému odpadového hospodářství, ale také nákladů spojených se svozem a recyklací odpadů. Existuje zde ovšem možnost zvýšení místního poplatku za komunální odpad na občana, jelikož žádná z obcí nevyužívá zákonem umožněného maxima. Tímto způsobem je možné toto riziko eliminovat. Zvyšující se výdaje na likvidaci černých skládek je možné zabránit vhodným způsobem prevence (hlídání kritických míst) a také osvěty. Za zvážení by jistě stál např. systém pozitivní motivace (sleva či jiný způsob odměny) pro ty občany, kteří důsledně třídí odpad v domácnosti. Rovnoměrnost sítě sběrných dvorů a výkopen (společně s jejich modernizací) je možné zajistit formou meziobecní spolupráce a za tímto účelem také využít dotačních titulů z národních i unijních zdrojů. S ohledem na rostoucí náklady spojené se svozem odpadů (ceny PHM) a ceny skládkování je nezbytné s touto negativní eventualitou počítat do budoucna. Potenciál sdruženého nákupu služeb svozu KO se jeví jako možné vhodné řešení, jež může vést ke snížení nákladů obcí (větší konkurenceschopnost – nabídky více společností vzhledem k velikosti území). Odpovídající kvalitu služeb svozové společnosti je možné nastavit vhodně zvoleným způsobem kontroly ze strany obcí, jenž bude odpovídajícím způsobem smluvně ošetřen, a to včetně příp. slev či sankcí za nedodržení podmínek. Eliminace uvedených rizik povede ke zkvalitnění nejen odpadového hospodářství, ale celkového prostředí v území ORP.

SWOT analýzy – K přednostem na území ORP jednoznačně patří vysoká úroveň třídění odpadu občany (ač mezi jednotlivými obcemi existují rozdíly), s tím koresponduje také podpora ekologické osvěty ze strany obcí, nabízení ekologických dotací pro občany, v neposlední řadě pak zapojení obyvatel do udržování čistoty v obcích. Mezi nedostatky řadíme především přetrvávající rezervy v třídění odpadů u občanů, s tou souvisí také neukázněnost při nakládání s nebezpečným odpadem a elektroodpadem. Z dalších soudobých problémů jsou to rozdílné ceny a kvalita služeb svozových společností, i přes dotace stále se vyskytující spalování nekvalitních paliv v rodinných domech, odpadky podél silnic a (ač v naprosté většině obcí nestabilní) výskyt černých skládek. Obce rovněž musí řešit skladování specifických druhů odpadů, jelikož jejich svoz je realizován až při dosažení určitého množství. Uvést zde musíme také upuštění od realizace záměru zpracování bioodpadu. K možnostem vedoucím k dalšímu rozvoji patří především motivace vedoucí k zefektivnění třídění občanů, snaha o snížení nákladů spojených s odpadovým hospodářstvím (sdružené nákupy služeb či společné řešení nakládání s SKO na bázi meziobecní spolupráce), využívání možností dotačních titulů vedoucích k rozvoji a zkvalitnění služeb. Především však dořešení záměru nakládání s bioodpady v ORP. Tyto záměry pak ohrožuje zejména pokračující zhoršující se tendence vytyčených negativních

jevů jako jsou - růst cen za svoz (také snížení frekvence) a uložení odpadů a dále se prohlubující rozdíl v cenách mezi obcemi, zvyšující se počet černých skládek a odpadů v příkopech u silnic, ukončení provozu existujících sběrných dvorů a výkupen (především z ekonomických důvodů). Zvyšování nákladů by mohla zapříčinit také nevhodná změna legislativy. S ohledem na zaměření dokumentu musíme rovněž uvést nevyužití možností vyplývajících z meziobecní spolupráce, přesněji neochotu se dohodnout na formě spolupráce obcí.

5.2 Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „**Odpadové hospodářství**“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina byla složena ze zástupců MAS Hlučínsko, starosty obce Markvartovice, kde sídlí společnost SOMA Markvartovice, a. s. (skládka TKO, a kompostárna BRO) ve spolupráci ORP Kravaře a Hlučín. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnížší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se

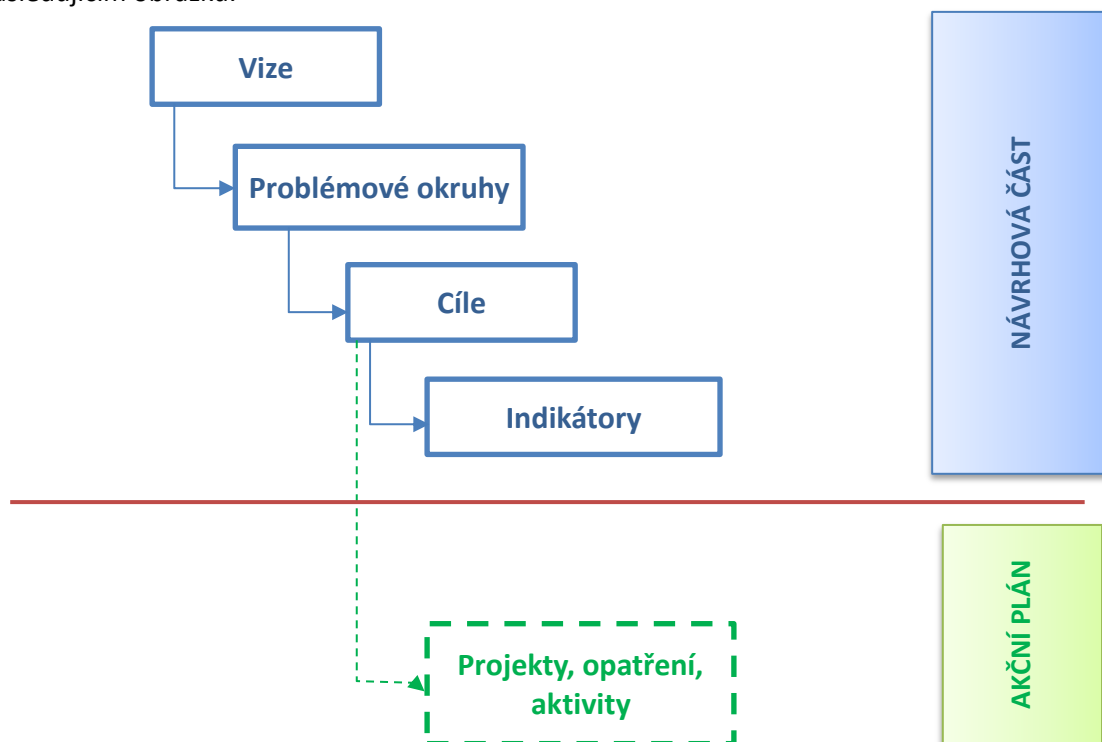
chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jakby měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan „**Jeden za všechny, všichni za Hlučínsko**“, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Odpadové hospodářství	1. Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spoluspalování komunálního odpadu	2. Nedostatek sběrných dvorů	3. Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a nakládání s odpady
	Cíl 1.1 - Zavedení jednotné metodiky při řešení ekologických problémů a nakládání s odpady v rámci území ORP	Cíl 2.1 - Doplnit síť sběrných dvorů / sběrných míst s ohledem na rovnoměrnou a dostupnou vzdálenost pro občany	Cíl 3.1 - Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů
	Cíl 1.2 - Vytvoření platformy pro spolupráci s příhraničními polskými regiony (s možností přípravy a realizace společných projektů)		Cíl 3.2 - Zrevidovat smlouvy se svozovými společnostmi (nastavení technických a ekonomických podmínek včetně definování kontrolních mechanismů) za účelem celkového snížení nákladů

5.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

5.2.2.1 Vize rozvoje území mikroregionu Hlučínsko (Sdružení obcí Hlučínska) se zohledněním konkrétních potřeb Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – západ (ORP Kravaře)

Slogan: Jeden za všechny, všichni za Hlučínsko

Hlučínsko je modernizující se region, který si zachovává své tradiční hodnoty předávající se z generace na generaci. Historické pozadí našeho regionu přispívá k jedinečnosti mentality zdejších obyvatel, která se projevuje silnou pospolitostí, pracovitostí, pohostinností a velkou sounáležitostí s regionem. Tuto skutečnost si obyvatelé uvědomují a jsou na ni hrdi. Obce a města Hlučínska spolupracují v oblastech zaměřených na posilování regionálních tradic a zvyků, kultury, sportu, cestovního ruchu a celkové propagace a rozvoje regionu. Tato spolupráce je nadále rozvíjena také s příhraničními polskými partnerskými gminami.

Meziobecní spolupráce se nadále soustředí na zkvalitňování životního prostředí a posílení environmentální výchovy a osvětových aktivit. Společnými silami chceme na území Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – západ vybudovat fungující systém pro nakládání s bioodpadem a dalšími sběrnými komoditami ve spádových obcích, čímž ušetříme nemalé finanční prostředky. Trend snižování nákladů hodláme přenést také do oblasti školství. Podporujeme rozvoj školních i mimoškolních aktivit v oblasti regionálních tradic, kultury, sportu a místního folklóru. Při dalším rozvoji volnočasových aktivit více využijeme kapacit a prostředků center volného času a základních uměleckých škol. Zvyšování kvality života občanů je zajišťováno napříč generacemi prostřednictvím komunitního plánování sociálních služeb, zvyšováním bezpečnosti v obcích i dopravě a realizací meziobecní spolupráce na úrovni dobrovolných svazků. Náš region je vstřícný a přátelský jak k

mladým lidem, rodinám s dětmi, tak k našim nejstarším spoluobčanům. I nadále bude dbát na jejich bezpečnost, rozvoj sociálních služeb a také na podporu vzdělávání a volnočasových aktivit.

5.2.2.2 Problémové oblasti (okruhy) odpadového hospodářství v ORP Kravaře

Tvorba problémových okruhů odpadového hospodářství pro území ORP Kravaře probíhala ve spolupráci se členy realizačního týmu ORP Hlučín (z důvodu, že v ORP Kravaře nedochází k likvidaci KO a je odtud pouze odvážen) a MAS Hlučínsko. Problémové okruhy identifikované realizačním týmem ORP Kravaře byly vesměs shodné s těmi, jež byly navrženy sousedním ORP Hlučín. Došlo k odsouhlasení členy fokusní skupiny odpadového hospodářství, příp. bylo přistoupeno ke zpřesnění problémů a doplnění příčin a možných následků.

Problémová oblast 1: Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spoluspalování komunálního odpadu

Kvalita ovzduší v ORP Kravaře, potažmo na celém území Sdružení obcí Hlučínska, je dlouhodobě se vyskytující problém, který se projevuje především v zimních měsících. Zhoršenou kvalitu ovzduší v regionu se, s ohledem na dopady na kvalitu života obyvatel jako celek, snaží řešit také obce, jejichž představitelé tento problém považují za nejpalčivější a prioritní vzhledem k potřebám území (proto se všichni zainteresovaní⁴ jednomyslně shodli označit tento problémový kruh za primární, a to i navzdory skutečnosti, že osciluje na pomezí odpadového hospodářství a ochrany životního prostředí) s možnostmi další meziobecní spolupráce.

- a) **Příčiny:** V rámci specifikace příčin problému znečišťování ovzduší je nejprve potřeba zopakovat fakt, že území ORP Kravaře je oblast venkovského typu s převažující zástavbou rodinnými domy, avšak svou roli zde jistě zastává také blízkost průmyslové aglomerace v podobě statutárního města Ostravy (potažmo Opavy) a také státní hranice s Polskem. Zhoršování kvality ovzduší zapříčiňuje jednak průmysl v okolí ORP, ale také lokální topeniště (tzv. malé zdroje znečištění) v domácnostech, na něž se lze více (nejen v rámci meziobecní spolupráce) zaměřit a především tento druh znečištění omezit. Ačkoliv plynofikace obcí v ORP Kravaře probíhala v první polovině devadesátých let (vyjma Třebomí byly všechny obce plynofikovány), minimálně v průběhu posledních deseti let je patrný návrat ke spalování tuhých paliv a komunálního odpadu v rodinných domech v průběhu topné sezóny. Důvody, proč tomu tak je, lze poměrně snadno odvodit – především jsou to rostoucí ceny energií obecně (nejen zemního plynu), což pociťují nejen nízkopříjmové skupiny obyvatelstva. Opětovně dochází ke spalování jak tuhých paliv, v některých případech pak také ke spalování komunálního odpadu či plastů, a to i ve snaze ušetřit za svoz KO. V tomto kontextu je možné příčiny spatřovat i v jisté formě bezohlednosti, nezodpovědnosti a v laxním přístupu občanů k životnímu prostředí a společnosti obecně. Na zhoršování ovzduší v obcích působí rovněž nedokonalé spalování – z důvodu zastaralých kotlů vyskytujících se v rodinných domech.
- b) **Důsledky:** Narůstající podíl spalování nekvalitních paliv a komunálního odpadu v kotlích k tomu neurčených, zastaralých a nevhodných vede k dalšímu zhoršení kvality ovzduší, což má negativní vliv na soužití obyvatel, dochází k narušení sousedských vztahů, nárůstu výskytu

⁴ Mínění jednotliví představitelé obcí a přední odborníci z Hlučínska na danou problematiku, jež jsou zároveň členy fokusní skupiny.

respiračních onemocnění a zhoršení celkové kvality života v obcích. Neřešení situace rovněž představuje nevhodný (nevýchovný příklad) předávaný dalším generacím.

- c) **Možné návrhy řešení:** Možností, jak řešit problém znečištění ovzduší, se nabízí několik. V prvopočátku je vhodné pokračovat (a dále rozšiřovat) aktivity přispívající k prevenci vzniku problému - tedy osvětová činnost a environmentální výchova už od předškolního věku, která může zároveň působit i na starší generace, jak tomu bylo v minulosti. Rychlejší obměně starých kotlů v rodinných domech mohou napomoci i další nabídky k využití dotací na výměnu kotlů, které rovněž působí jako příklad dobré praxe mezi těmi, kteří tuto možnost využili v minulosti a těmi, jež ji teprve zvažují. Současná legislativní úprava je výrazně omezující co do možnosti kontroly a ukládání restrikcí. Je vhodné stanovit společný postup a jednotný rámec spolupráce mezi dotčenými subjekty (obce, kraj, MAS, SMO) při prosazování legislativních úprav. Přínos by rovněž mohlo představovat zpracování (a dodržování) jednotné metodiky při řešení ekologických problémů v rámci území ORP. Nastavení jasného systému s co největší adresností, který by zvýhodňoval ty, kteří poctivě třídí komunální odpad, by také představovalo motivační prvek pro obyvatele. Plošná podpora využívání alternativních zdrojů energie, která v naší zemi je, ve srovnání se sousedními státy, stále na nižší úrovni, může potenciálně stávající situaci také změnit k lepšímu, příp. alespoň dopomoci zachovat stávající stav. S ohledem na to, že ORP Kravaře je příhraniční region, je vhodné nastavit formu spolupráce s příhraničními polskými regiony (společné projekty), pravidelná jednání na místní, krajské i celostátní úrovni s cílem dojít konsensu a stanovit obdobná pravidla pro politiku životního prostředí v příhraničí.

Problémová oblast 2: Nedostatek sběrných dvorů

Na základě analýzy odpadového hospodářství v ORP Kravaře bylo zjištěno množství sběrných dvorů výkupu a sběrných míst v území. Z analýzy vyplynulo, že situace v ORP není jednotná, jiné služby jsou nabízeny občanům v centru (a velkých obcích), jiné v malých a na okraji ORP. Také představitelé obcí, v souladu s požadavky občanů a závěry jednání fokusní skupiny, vnímají množství sběrných dvorů za neodpovídající potřebám.

- a) **Příčiny:** Důvody aktuálního nedostatečného množství sběrných dvorů v ORP Kravaře byly specifikovány fokusní skupinou především v absenci podnikatelského záměru – nejen obcí, ale především nenalezení a nezájem ze strany soukromých subjektů, jistá míra neatraktivnosti a obav zahájit podnikatelskou činnost zabývající se nakládáním a zpracováním odpadů. Obtížné je zároveň nalezení a poskytnutí vhodných prostor pro provoz sběrných dvorů na území obcí, které tento problém nyní nejvíce pociťují. Rovněž schází potřebné vybavení pro provoz sběrného dvora (manipulační technika, třídící linka aj.), což představuje poměrně vysokou finanční zátěž v počátcích realizace záměru. V neposlední řadě lze říci, že mezi obyvateli panují jisté obavy a neochota mít na území obce (potažmo v blízkosti zástavby) umístěn sběrný dvůr – obavy ze zápachu, hluku, zvýšené frekvence dopravy apod. – často v důsledku neznalosti problematiky. Tyto obavy jsou větší než výhody, které by mohl nový sběrný dvůr přinést pro obec jako takovou. Nehledě na to si je občané (nejen v důsledku neznalosti problematiky) sami neuvědomují či je záměrně opomíjejí.

- b) **Důsledky:** Neexistence dostatečného množství sběrných dvorů představuje (ať potenciální nebo již reálné) ohrožení životního prostředí v podobě výskytu černých skládek a odpadu v příkopech podél cest, příp. další ekologické zátěže či spalování odpadů, jež by jinak bylo možné odevzdat do sběrného dvora. Současný stav představuje rovněž ohrožení do budoucna v podobě vzniku apatie obyvatel a zakořenění nesprávných návyků.
- c) **Možné návrhy řešení:** Důležitým prvkem je vytvoření podmínek pro vznik nových sběrných dvorů (vhodné využití spolupráce veřejného a soukromého sektoru), podpora tvorby podnikatelských záměrů, např. pomoc při zpracování žádosti o dotaci, pomoc s nalezením vhodných prostor, ale i aktivní vyhledávání potenciálních provozovatelů sběrných dvorů ze strany obcí. Sběrné dvory by se měly stát přirozenou součástí environmentální výchovy obyvatelstva, vhodná je také jistá forma propagace nově fungujících sběrných dvorů v souladu s osvětou občanů a sdělením, jaké služby tato zařízení nabízí a proč je výhodné jejich využívání nejen pro ně, ale pro všechny občany obce. Vznik sběrných dvorů rovněž představuje potenciální záměr meziobecní spolupráce v ORP, kdy např. menší sousedící obce mohou provozovat toto zařízení společně.

Problémová oblast 3: Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a nakládání s odpady

V oblasti třídění a nakládání s komunálním odpadem jsou obce v OPR Kravaře, jak také vyplynulo z analýzy, na poměrně vysoké úrovni, o čemž svědčí také zisk několika ekologických cen (vizte úvodní část). Míra separace odpadů v obcích však není jednotná. I přesto, že se jedná o nejvíce rozšiřující se pozitivní jev při nakládání s odpady, existuje zde stále jistá skupina obyvatel, která vyprodukovaný odpad netřídí, ba jej dokonce, ve snaze uspořit na poplatcích za komunální odpad, spaluje. Ačkoli se samotní občané nepodílejí na nakládání s odpady (řeší jednotlivé obce), kvantita vyprodukovaného odpadu ovlivňuje konečnou cenu a tím i výši poplatku za svoz domácností, čímž odkazujeme na kapitolu 5.1.2 (rozdílná výše doplatku obcí na občana). Záměrem obcí v území je tyto difference omezit formou společného postupu při jednání se svozovými společnostmi (vizte cíl 3.2).

Tento problémový okruh tedy úzce souvisí s primárně vytyčeným problémem ORP – znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spoluspalování komunálního odpadu. Dlouhodobým cílem obcí je skupinu obyvatel, která odpad netřídí (či jej dokonce spaluje), minimalizovat tak, aby nejen nedocházelo ke zvyšování nákladů za svoz směsného komunálního odpadu, znečišťování ovzduší při spalování v domácnostech a z něj následně plynoucí problémy občanského soužití, ale celkově zamezit maření snahy většiny obyvatel o to, aby prostředí, v němž žijí, bylo čisté.

- a) **Příčiny:** Problém je s velkou pravděpodobností způsoben přemírou pohodlnosti a nezodpovědnosti jednotlivců či malých skupin vůči sobě i okolí. Primární příčinu však představuje špatně nastavený systém, který toto jednání umožňuje – chybí donucovací a kontrolní mechanismy. Svou zásluhu jistě nese i přílišné konzumní chování naší společnosti – vysoká spotřeba a velké množství obtížně recyklovatelných obalů výrobků, které jsou mnohdy zvoleny nevhodně.
- b) **Důsledky:** Netřídění vyprodukovaného odpadu představuje ohrožení (potenciální či již reálné) vzniku a dalšího rozšiřování černých skládek a nárůst výskytu odpadů v příkopech podél silnic. Z toho plynou další možné ekologické problémy v podobě kontaminace půdy,

vod, v případě spalování také ovzduší. Netříděním odpadů zároveň vzroste produkce směsného komunálního odpadu (v případě, že tento odpad není spalován či neskončí na černé skládce), což může vést až k navýšení ceny za svoz a likvidaci. To by mělo negativní dopad na všechny obyvatele dotčených obcí v podobě navýšení cen místních poplatků za komunální odpad. Pokud nedochází ke třídění odpadů, i díky venkovskému typu zástavby, existuje značné riziko spalování, čímž dochází k dalšímu zhoršování kvality životního prostředí a kvality života v obci obecně.

- c) ***Možné návrhy řešení:*** Možnosti, jak dále přispět ke zlepšení separace odpadů v ORP se nabízí několik. Nejsnáze proveditelnou aktivitou je pokračování v nastolené environmentální výchově a osvětě obyvatel jako doposud s ohledem na její další možnosti rozšíření. Pro efektivní řešení současných problémů je vhodné zdola iniciovat legislativní změny (např. formou jednání na všech úrovních – obce, DSO, kraj, ministerstvo a další instituce) tak, aby došlo k legislativnímu zakotvení restriktivních opatření, byla zajištěna možnost kontroly lokálních topenišť a stanoven ucelený systém adresnosti poplatků za svoz odpadů – tedy motivace pro občany ke třídění ve formě finanční úspory.

V rámci fokusní skupiny byl také projednáván potenciální **čtvrtý problémový okruh** – nakládání a zpracování **biologicky rozložitelného odpadu**. Jedná se o možnost budoucí meziobecní spolupráce. V současné době zajišťuje každá obec svoz a likvidaci BRO sama, resp. prostřednictvím svozových společností. V ORP Kravaře je o řešení problematiky BRO větší zájem, avšak problém představuje neochota obcí umístit takovéto zařízení na svém území. BRO je navíc v území velkou měrou spotřebováván přímo v domácnostech (např. domácí kompostéry) a zemědělskými a dalšími subjekty. V případě řešení nakládání s BRO zde existuje potenciál pro navázání spolupráce se soukromým sektorem (zemědělská družstva). Tento problémový okruh nebyl (s ohledem na současný stav) fokusní skupinou identifikován jako nezbytný k řešení, avšak stále platí doporučení pro možnou spolupráci v nadcházejících letech.

Dále bychom rádi uvedli, že tento problémový okruh patřil v minulosti k velmi diskutovaným tématům v území. V současné době však tato rozprava poměrně utichla, neboť bylo v některých obcích přistoupeno k alternativnímu řešení v podobě rozšíření systému domácího kompostování (v návaznosti na změny legislativy).

5.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	<i>Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spoluspalování komunálního odpadu</i>
Cíl 1.1	Zavedení jednotné metodiky při řešení ekologických problémů a nakládání s odpady v rámci území ORP
Popis cíle	Znečištěné ovzduší je v ORP Kravaře, resp. celém mikroregionu Hlučínska-západ poměrně velkým problémem (ať už v důsledku nedokonalého spalování v domácnostech či z důvodu nedaleké průmyslové výroby v ostravské aglomeraci a Polsku). Všechny zmíněné aspekty mají řadu ekologických konsekvencí, které obce doposud řešily každá zvlášť. Nyní by je mohly sdílet společně. Za prvotní krok považujeme vznik expertní skupiny, jejíž členové budou pověřeni formulováním jednotné metodiky. Tato bude sloužit nejen jako podklad pro řešení nenadálých nepříznivých ekologických situací a jevů, ale i k nastínění možností a přípravě spolupráce pro nakládání se směsným komunálním odpadem a bioodpadem. Navrhovaná opatření jsou v souladu s environmentálním trendem EU věnující se znečišťování a znečištění ovzduší - jde jak o snížení koncentrace škodlivých látek vypouštěných do ovzduší (jejich dlouhodobý výskyt), tak také o snížení produkce SKO prostřednictvím lepšího třídění a větší mírou recyklace odpadů. K těmto opatřením přistupujeme i v rámci zachování chráněných oblastí a zdejších ekosystémů. Zlepšování kvality životního prostředí a zajištění podmínek pro zdravý život člověka je rovněž jedním z pilířů udržitelného rozvoje.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko • Vytvoření expertní skupiny • Transformace expertní skupiny v trvalou a pravidelně se scházející expertní komisi zajišťující aktualizaci dokumentu dle potřeb • Navázání spolupráce expertní skupiny s týmem krizových expertů v ORP • Spolupráce s univerzitami při tvorbě analytických dokumentů B. Finanční hledisko • Nastavení systému společného financování • Stanovení výše odměn pro členy expertní skupiny C. Technické /věcné hledisko • Rozbor dosavadních ekologických problémů, jež se na území ORP vyskytly s ohledem na budoucí vývoj • Konspekt dosavadních příkladů dobré praxe (nejen praktických, ale i teoretických poznatků) • Nastavení systému pravidelné revize metodiky • Realizace pravidelných (pro)školení jednotlivých starostů • Zajištění dostupnosti dokumentu všem dotčeným (v elektronické i papírové podobě) • Společná komunikace s krajem při zjišťování informací o připravovaných změnách v odpadovém hospodářství – aktivní zapojení se do diskuze • Příprava společné strategie k nakládání se SKO a bioodpadem
Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Počet zapojených obcí</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) • Vznik expertní skupiny • Ekologické problémy v území • Zapojené subjekty • Vzdělávací aktivity
Správce cíle	MAS Hlučínsko – programový výbor (starosta obce Rohov)

Problémový okruh 1	<i>Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spalování komunálního odpadu</i>
Cíl 1.2	Vytvoření platformy pro spolupráci s příhraničními polskými regiony (s možností přípravy a realizace společných projektů)
Popis cíle	Jak jsme již zmínili výše, znečišťování a znečištění ovzduší trápí Hlučínsko již řadu let, a to především v topné sezóně. Výrazně se na této situaci podílejí i polské zdroje. Na přelomu let 2011/2012 bylo provedeno měření znečištění ovzduší v lokalitách zapojených do projektu Air Silesia, ze kterého vyplynulo, že významnou roli ve znečišťování hraje dálkový přenos škodlivin ze severu a východu, čili z Polska a Ostravsko-Karvinska. Z ORP Kravaře se do projektu zapojila největší obec -Bolatice. Průměrná koncentrace znečišťujících látek byla v polském městě Rybníku (vzdáleného 48 km od obce Bolatice) mnohonásobně vyšší než v ostatních pozorovaných lokalitách na českém území. Obce a města dlouhodobě upozorňují na nedostatečnou komunikaci a spolupráci s polskou stranou, především s ohledem na fakt, že pro tamní znečišťovatele platí mnohem mírnější emisní limity, jejichž dopady se negativně podepisují na kvalitě ovzduší v našem území. Na základě uvedených skutečností navrhujeme vytvořit platformu pro komunikaci a vzájemnou spolupráci příhraničních polských a hlučínských měst a obcí, což by zohledňovalo zdejší potřeby a specifika území.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko • Vytvoření společné expertní komise s vyváženým zastoupením obou států • Vytvoření platformy zástupců území (představitelé obcí), expertní komise a zástupců soukromého sektoru • Zajištění propojenosti na místní, krajské i mezistátní úrovni (spolupráce s MSK a Euroregionem Silesia) • Spolupráce s univerzitami při tvorbě analytických dokumentů B. Finanční hledisko • Zajištění financování aktivity prostřednictvím OP přeshraniční spolupráce • Společně předkládat žádosti o dotace na projekty financované z evropských či národních zdrojů C. Technické / věcné hledisko • Vytvoření přehledové studie o stavu ovzduší v příhraničí s porovnáním jednotlivých obcí (určení specifík) • Realizace společných měření kvality ovzduší (navázání na již předešlé aktivity) • Vytvoření informačního webového portálu, kde budou uváděny průběžné informace o kvalitě ovzduší, aktuální smogová situace aj. • Vyhledávání, příprava a realizace společných projektových záměrů • Zavedení spolupráce se soukromým sektorem na obou stranách hranice
Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Počet zapojených obcí</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) • Vytvoření přeshraniční expertní komise • Vytvoření informačního portálu o stavu ovzduší • Měření kvality ovzduší • Ekologicky orientovaná projektová činnost
Správce cíle	MAS Hlučínsko – programový výbor (starosta obce Rohov)

Problémový okruh 2	<i>Nedostatek sběrných dvorů</i>
Cíl 2.1	Doplnit síť sběrných dvorů / sběrných míst s ohledem na rovnoměrnou a dostupnou vzdálenost pro občany
Popis cíle	Z provedené analýzy odpadového hospodářství vyplývá, že rozložení sítě sběrných dvorů není na území ORP optimální. Zaznamenáváme nepoměr mezi středem území (koncentrace větších obcí) a mezi malými a okrajovými obcemi. Za stěžejní v tomto případě považujeme jednoznačně podporu vzniku podnikatelských záměrů a zintenzivnění spolupráce mezi obcemi a soukromými subjekty také při hledání vhodných prostor. Sběrné dvory představují jeden z prvků komplexní environmentální politiky. V případě malých obcí je vhodné zvážit zřízení a fungování společného sběrného dvora na bázi meziobecní spolupráce. S ohledem na zefektivnění sběrné sítě by se nová zařízení měla nacházet v adekvátní vzdálenosti na té části území, která se potýká s jejich absencí. Zohledněna by měla být velikost a kapacita zařízení v kontextu reálné potřeby a s přihlédnutím k provozním nákladům.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko - Nastavení spolupráce veřejného a soukromého sektoru - Aktivní vyhledávání potenciálních provozovatelů sběrných dvorů ze strany obcí - Zpracování návrhů společné smlouvy mezi obcemi a provozovatelem společného sběrného dvora B. Finanční hledisko - Analýza ekonomické výhodnosti předložených záměrů - Porovnání cen vybavení pro provoz sběrného dvora (e-aukce na vybavení) - Zpracování žádosti o dotaci na realizaci sběrného dvora (administrativní pomoc ze strany obcí) C. Technické / věcné hledisko - Zmapování vhodných lokalit a prostor (s ohledem na dostupnost) - Analýza možností pro vytvoření společného sběrného dvora - Zajištění propagace přípravy a následné činnosti sběrných dvorů - Podpora tvorby podnikatelských záměrů ze strany obcí (informování o možnosti, nabídka prostor) - Společný postup při modernizaci zařízení a techniky
Název indikátorů k hodnocení cíle	<i>Počet sběrných dvorů/sběrných míst v ORP</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) - Vybudování společného sběrného dvora - Vybavení sběrných dvorů - Finanční prostředky vynaložené obcemi na svoz odpadů ze sběrných míst
Správce cíle	MAS Hlučínsko – programový výbor (starosta obce Rohov)

Problémový okruh 3	<i>Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a nakládání s odpady</i>
Cíl 3.1	Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů
Popis cíle	Z výsledku analýzy vyplynulo, že celková produkce odpadu v posledních pozorovaných letech (2011/2012) mírně stoupla, avšak efektivita třídění odpadu poměrně výrazně vzrostla. Je třeba zmínit, že jistá ekologická osvěta v dotčeném území již probíhá - např. Den Země, Den bez aut v rámci Evropského týdne mobility, osvětové filmy zveřejněné na webových stránkách některých obcí, informování občanů o zapojování se do projektů a soutěží (Bolatice, Kravaře). Představitelé obcí hodlají v budoucnu v tomto trendu pokračovat a dokonce jej značně rozšířit za účelem zvyšování povědomí o správném nakládání s komunálním odpadem a zajištění aktivní účasti obyvatel na systému odpadového hospodářství obce. K osvětovým aktivitám je vhodné využít spolupráce se spolky a organizacemi. Obce také usilují o zavedení jednotného systému třídění odpadů ve všech obecních budovách a areálech, tedy jednotnou formu odpadových nádob a jejich počet. Jedním z prvků osvětové kampaně by mělo být také zavedení restriktivních opatření v případě lokálních topenišť (na základě předchozího legislativního ukotvení). Podstatnou roli zde bude i nadále hrát spolupráce s mateřskými a základními školami i univerzitami v kraji v případě realizací větších projektů i tvorby studií týkajících se tématu Hlučínska a životního prostředí, jejichž výsledky bude možné zakomponovat do strategických záměrů.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko • Rozšíření spolupráce s občanskými sdruženími, neziskovými organizacemi a dalšími subjekty (MA21, NSZM, charity, diakonie) • Nastavení jednotného systému sběrné sítě s ohledem na důsledné třídění jednotlivých složek odpadů • Inicie legislativních změn za účelem legislativního zakotvení restriktivních opatření u lokálních topenišť • Provázanost osvěty s činnostmi vzdělávacích institucí v území (základní a mateřské školy) • Příprava a realizace aktivit pro rodiče a děti, a to formou zábavného programu a her • Zapojení technických služeb např. při ukázce třídění odpadů B. Finanční hledisko • Společný postup při předkládání žádostí o dotace z národních i evropských zdrojů • Použití případné finanční odměny ze soutěží na další ekologické aktivity C. Technické / věcné hledisko • Zvýšit počet dobrovolných úklidových akcí v obci a • Spolupráce s místními spolky a organizacemi v rámci osvětové činnosti • Zavedení spolupráce s ostatními ORP – pravidelná výměna informací a zkušeností • Spolupráce obcí a místních podnikatelů za účelem využívání lépe recyklovatelných obalů a nádob • Motivace ze strany již oceněných obcí k účasti v ekologicky zaměřených soutěžích (např. Keramická popelnice) • Rozvinutí ekologické výchovy v MŠ a ZŠ s ohledem na participaci v celonárodních projektech a programech • Zajištění vzdělávání představitelů obcí zaměřené na ekologickou oblast (+ vyhledávání příkladů dobré praxe)

Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Náklady na odpadové hospodářství na obyvatele</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) • Počet obcí zapojených do realizace informační kampaně • Počet akcí v rámci společné informační kampaně • Počet úklidových akcí • Počet škol zapojených do společné ekologické výchovy
Správce cíle	MAS Hlučínsko – programový výbor (starosta obce Rohov)

Problémový okruh 3	<i>Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a nakládání s odpady</i>
Cíl 3.2	Zrevidovat smlouvy se svozovými společnostmi (nastavení technických a ekonomických podmínek včetně definování kontrolních mechanismů) za účelem celkového snížení nákladů
Popis cíle	Jedním z výstupů analytických prací na dokumentu je zjištění značných disparit v cenové politice svozových společností vůči jednotlivým obcím ORP. Nabízí se tedy možnost meziobecní spolupráce při jednání s těmito subjekty za účelem revize aktuálních smluvních vztahů. Dříve jsme uvedli, že třídění odpadů v ORP Kravaře je v souhrnném měřítku za celé území na vysoké úrovni, mezi jednotlivými obcemi však existují rozdíly. Navíc je zde řada obyvatel, kteří patří do (menší) skupiny „nezodpovědných a laxních netřídíčů“ odpadů a činí tak na úkor většiny poctivých. Motivaci k na jedné straně přetrvávajícímu trendu třídění odpadů a na druhé netřídění ze strany některých občanů může představovat zavedení uceleného systému adresnosti poplatků za svoz odpadů, což znamená úsporu nejen pro samotné občany, ale i pro celé obce. Místní poplatek za komunální odpad by se tedy u občanů třídících odpad na vyšší či vysoké úrovni mohl snížit a v opačném případě naopak vzrůst. V tomto bodě se nabízí iniciace legislativních kroků ze strany příslušného resortu. V případě potírání nedisciplinovanosti občanů při třídění odpadů za vhodnou variantu považujeme nastavení spolupráce mezi obcí a svozovou společností na partnerské bázi za účelem využití společností vedených evidencí, díky nimž mají přehled o třídících návycích. Nezapomeňme, že více vytříděného odpadu má pozitivní dopad na celkové množství SKO a jeho snižování je dlouhodobým cílem odpadového hospodářství v globálním měřítku.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko - Analýza současných smluvních vztahů - Stanovení uceleného systému adresnosti poplatků za svoz odpadů - Zintenzivnění komunikace a spolupráce s MSK při iniciování legislativních změn a - Usilování o legislativní zakotvení restriktivních opatření - Zavedení systému kontrol lokálních topenišť v případě potřeby - Spolupráce mezi jednotlivými ORP v rámci procesu prosazování legislativních změn B. Finanční hledisko - Realizovat společný nákup služeb v oblasti svozu KO a jeho složek (např. formou e-aukce) a zajištění následného nakládání s odpady C. Technické /věcné hledisko - Zhodnocení výsledků e-aukce s ohledem na ekonomickou výhodnost pro zúčastněné obce – uzavření společného smluvního vztahu - Rozšířit sběrnou síť (nádoby na sklo a jiný odpad) - Zajištění informovanosti občanů o výhodách třídění pro obec (finanční úspora), motivační prostředek
Název indikátorů k hodnocení cíle	<i>Náklady na odpadové hospodářství na obyvatele</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) - Počet obcí, které zrevidovaly smlouvu se svozovou společností - Počet obcí realizujících společnou poptávku a nákup služeb v odpadovém hospodářství
Správce cíle	MAS Hlučínsko – programový výbor (starosta obce Rohov)

5.2.4 Indikátory

Problémový okruh 1	Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spoluspalování komunálního odpadu		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH OBCÍ		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6-9	9
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Obce v ORP Kravaře se dlouhodobě potýkají s problémem spalování odpadů v domácnostech, což má negativní dopad nejen na kvalitu ovzduší, ale především na kvalitu života místních obyvatel (respirační a další onemocnění nevyjímaje). Ačkoli české zákony na tuto problematiku pamatují (zákon č. 185/2001 Sb. a zákon č. 86/2002 Sb.), realita je mnohdy velmi obtížně prokazatelná. Proto považujeme za nezbytné, aby obce v této záležitosti v budoucnu kooperovaly na bázi meziobecní spolupráce.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet zapojených obcí		
Zdroj čerpání dat:	MAS Hlučínsko, Odbor ŽP MěÚ Kravaře		

Problémový okruh 2	Nedostatek sběrných dvorů		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET SBĚRNÝCH DVORŮ/SBĚRNÝCH MÍST V ORP		
Měrná jednotka	Počet sběrných dvorů / sběrných míst		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5/2	5-6/2
Skutečnost	4/2		
Popis měřítka:	Dílčí závěr analytické části odpadového hospodářství hovoří o nerovnoměrném rozprostření sběrných dvorů, resp. sběrných míst v území. Indikátor sleduje, kolik zařízení na nakládání s odpady se v regionu nachází ve zkoumaných obdobích. Dílčí subkritérium může být tvořeno vzdáleností, jakou musí obyvatelé obcí urazit do nejbližšího zařízení a zda vznik nových přispěl k jejímu snížení, tedy snazší dostupnosti.		
Metodika a výpočet:	Počet sběrných dvorů / počet sběrných míst		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP (místní šetření) / MAS Hlučínsko		

Problémový okruh 3	Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a nakládání s odpady		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	NÁKLADY NA ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ NA OBYVATELE		
Měrná jednotka	Hodnota v Kč na obyvatele		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1930/500/1039; (4 a více obcí)	1830/485/988; (9 obcí)
Skutečnost	2036/505/1096; (0 obcí)		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, jak se rozdílné ceny za služby spojené s nakládáním s odpady projevují na obecních rozpočtech. Zjišťují se nejnížší, nejvyšší a průměrné náklady za území a počet obcí, ve kterých jsou náklady nižší, než je průměr. Dlouhodobý záměr je tyto náklady ustálit na obdobné výši v celém území (obecně snížit) a zachovat kvalitu služeb.		
Metodika a výpočet:	§372 rozpočtu obce (přepočet na obyvatele); porovnání hodnot v rámci území (nejméně/nejvíce/průměr; počet obcí s náklady menšími nebo rovnými průměru za území).		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP (účetnictví)		

Problémový okruh 1	Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spoluspalování komunálního odpadu		
Cíl 1.1	Zavedení jednotné metodiky při řešení ekologických problémů a nakládání s odpady v rámci území ORP		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	VZNIK EXPERTNÍ SKUPINY		
Měrná jednotka	Realizace (ANO/NE)		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO (vznik + zapojování aktérů)	ANO (ustálená složka)
Skutečnost	neexistuje		
Popis měřítka:	V současné době v území neexistuje expertní skupina orientovaná na ekologickou sféru. Indikátor sleduje a hodnotí, zda dojde k jejímu založení a jak se tato složka etabluje v systému meziobecní spolupráce v mikroregionu. Proces je rozdělen do dvou částí, a to podle ověřovacích období. V první fázi musí dojít k samotnému založení expertní skupiny a postupnému zainteresování klíčových aktérů. Přejít do druhé fáze bude započat tehdy, pokud již bude počet zapojených subjektů ustálený a dojde k vytyčení společného rámce, jak v ekologické problematice společně postupovat.		
Metodika a výpočet:	Realizace záměrů (ANO/NE)		
Zdroj čerpání dat:	MAS Hlučínsko		

Problémový okruh 1	Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spalování komunálního odpadu		
Cíl 1.1	Zavedení jednotné metodiky při řešení ekologických problémů a nakládání s odpady v rámci území ORP		
Číslo indikátoru	1.1.2		
Název indikátoru	EKOLOGICKÉ PROBLÉMY V ÚZEMÍ		
Měrná jednotka	Znalost ekologických problémů; počet opatření		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Proces zjišťování ekologických problémů a stavu zátěží, hledání způsobů eliminace	Komplexní znalost ekologických problémů, realizace opatření ke zlepšení
Skutečnost	9 zátěží, nezjištěn počet dalších ekologických problémů		
Popis měřítka:	Předmětem činnosti expertní skupiny je vytvořit jednotnou metodiku a na jejím základě definovat ekologické problémy území a následně tyto zmapovat; dále určit jejich počet a stanovit účinná opatření, která povedou ke snížení negativních dopadů na obyvatelstvo. Aktuálně je řešeno ve velmi omezené míře individuálně v každé obci. Z relevantních dat známe pouze počet ekologických zátěží (9), nikoliv však všech ekologických problémů (např. eroze půdy, znečištění ovzduší, vody a půdy, narušení původního ekosystému apod.). Indikátor hodnotí míru pokroku řešení situace.		
Metodika a výpočet:	Počet všech zjištěných ekologických problémů v území, v první fázi s nastíněním možných řešení, následný přechod ke komplexnímu řešení zásluhou stanovení jednotného hodnocení, a především společného řešení. POČET EKOLOGICKÝCH PROBLÉMŮ:POČTU REALIZOVANÝCH AKIVIT A OPATŘENÍ, resp. prokazatelná míra zlepšení prostředí (např. na základě měření).		
Zdroj čerpání dat:	MAS Hlučínsko		

Problémový okruh 1	Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spalování komunálního odpadu		
Cíl 1.1	Zavedení jednotné metodiky při řešení ekologických problémů a nakládání s odpady v rámci území ORP		
Číslo indikátoru	1.1.3		
Název indikátoru	ZAPOJENÉ SUBJEKTY		
Měrná jednotka	Počet subjektů (veřejný a soukromý sektor v území v %)		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		80/30/60	100/45/85
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro efektivní řešení ekologických problémů je do expertní skupiny (v případě jejího vzniku) vhodné zapojit nejen veřejný sektor (tedy obce území), ale také sektor soukromý (významní zaměstnavatelé / znečišťovatelé) a příp. další experty na danou oblast. Indikátor stanovuje míru minimálního zapojení všech relevantních subjektů v území do činnosti skupiny.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených obcí / počet všech obcí v území : počet zapojených soukromých subjektů : počtu relevantních: počet zapojených expertů : počtu relevantních odborníků (oslovených).		
Zdroj čerpání dat:	MAS Hlučínsko / obce ORP či mikroregionu		

Problémový okruh 1	Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spalování komunálního odpadu		
Cíl 1.1	Zavedení jednotné metodiky při řešení ekologických problémů a nakládání s odpady v rámci území ORP		
Číslo indikátoru	1.1.4		
Název indikátoru	VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY		
Měrná jednotka	Počet školení a jejich frekvence		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1 všeobecná vzdělávací aktivita ročně	1 všeobecná a 1 specifická vzdělávací aktivita ročně
Skutečnost	méně než 1 ročně		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje počet odborných školení a seminářů zacílených na ekologická a environmentální témata organizovaná pro představitele obcí a zaměstnance obecních úřadů, čili počet těchto aktivit pro aktéry místní správy. V rámci hodnocení je potřeba zohlednit relevantní potřebu a zaměření vzdělávacích aktivit. Realizace vzdělávacích aktivit pro zaměstnance místní správy zároveň představují vhodnou oblast meziobecní spolupráce. V případě, že budou tyto aktivity realizovány v obcích samostatně, lze jako subindikátor zvolit porovnání mezi obcemi navzájem či zhodnocení, zda dotyčná obec dosahuje alespoň průměrných výsledků v rámci regionu.		
Metodika a výpočet:	Počet environmentálně zaměřených vzdělávacích aktivit pro zaměstnance místní správy (všeobecné : specifickým) za rok v obci; splnění minimálního hodnotícího kritéria (ANO/NE).		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP / MAS Hlučínsko		

Problémový okruh 1	Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spoluspalování komunálního odpadu		
Cíl 1.2	Vytvoření platformy pro spolupráci s příhraničními polskými regiony (s možností přípravy a realizace společných projektů)		
Číslo indikátoru	1.2.1		
Název indikátoru	VYTVOŘENÍ PŘESHRAŇNÍ EXPERTNÍ KOMISE		
Měrná jednotka	Počet zapojených subjektů v %; počet setkání		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		80+20 :40+10; 2 setkání za rok	100+40:65+20; 4 setkání za rok
Skutečnost	neexistuje		
Popis měřítka:	Z analýzy a doposud publikovaných odborných studií vyplynulo, že ekologické problémy regionu je nezbytné řešit ve spolupráci s gminami v polském příhraničí. Indikátor sleduje, zda dojde k vytvoření jisté platformy veřejného i soukromého sektoru v obou státech, která by se touto oblastí zabývala a orientačně stanovuje míru zapojení subjektů, jež by bylo možné považovat za adekvátní.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených obcí na české straně + počet zapojených relevantních soukromých subjektů / počet zapojených obcí na polské straně + počet zapojených relevantních soukromých subjektů; počet setkání v období.		
Zdroj čerpání dat:	Obce v území a MAS Hlučínsko		

Problémový okruh 1	Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spoluspalování komunálního odpadu		
Cíl 1.2	Vytvoření platformy pro spolupráci s příhraničními polskými regiony (s možností přípravy a realizace společných projektů)		
Číslo indikátoru	1.2.2		
Název indikátoru	VYTVOŘENÍ INFORMAČNÍHO PORTÁLU O STAVU OVZDUŠÍ		
Měrná jednotka	Realizace záměr (ANO/NE); počet návštěvníků		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ne, příprava a realizace záměru	Ano, 3000 návštěvníků týdně
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Zhoršená kvalita ovzduší, především v zimních měsících, byla prokázána na základě dosavadních měření a je uvedena také v závěrech analytické části. O tomto problému vědí obyvatelé obecně. Kdy se tak skutečně děje, ovšem nemohou snadno zjistit, musí se spoléhat na informace ze vzdálenějších metropolí, které jsou tak nepřesné a neodpovídají lokálnímu stavu. Indikátor sleduje, zda na základě pravidelných měření dojde ke zřízení informační platformy pro občany, kde by tyto informace měli snadno dostupné a také jejich zájem o ně – prostřednictvím kritéria návštěvnosti. Významnou roli zde zastává frekvence měření stavu ovzduší v obcích.		
Metodika a výpočet:	Uskutečnění záměru (ANO/NE); počet návštěvníků portálu ve sledovaném období (počítadlo návštěvnosti).		
Zdroj čerpání dat:	Webový portál / MAS Hlučínsko		

Problémový okruh 1	Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spalování komunálního odpadu		
Cíl 1.2	Vytvoření platformy pro spolupráci s příhraničními polskými regiony (s možností přípravy a realizace společných projektů)		
Číslo indikátoru	1.2.3		
Název indikátoru	MĚŘENÍ KVALITY OVZDUŠÍ		
Měrná jednotka	Počet měření v časovém období		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5 obcí; 1 měření/rok	9 obcí; 1-3 měření/rok
Skutečnost	0 obcí; 0 měření /rok		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, v kolika obcích bylo v průběhu zvoleného časového období (zpravidla jeden rok) realizováno měření kvality ovzduší, příp. kolikrát se za tento časový úsek zopakovalo. Výsledky tvoří podkladový materiál pro sledování vývoje stavu ovzduší a nabízejí možnost nejen meziobecní, ale také přeshraniční spolupráce s Polskem. Závěry z nich plynoucí pak bude možné dále rozpracovávat v rámci záměrů a opatření v expertních skupinách, jež případně vzniknou.		
Metodika a výpočet:	Počet měření za rok/ počet obcí zapojených do měření stavu ovzduší.		
Zdroj čerpání dat:	Obce regionu / MAS Hlučínsko		

Problémový okruh 1	Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spalování komunálního odpadu		
Cíl 1.2	Vytvoření platformy pro spolupráci s příhraničními polskými regiony (s možností přípravy a realizace společných projektů)		
Číslo indikátoru	1.2.4		
Název indikátoru	EKOLOGICKY ORIENTOVANÁ PROJEKTOVÁ ČINNOST		
Měrná jednotka	Počet společně podaných žádostí		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1-2 žádosti	3 a více žádostí
Skutečnost	0 žádostí		
Popis měřítka:	Příhraniční poloha regionu a rozvinutá přeshraniční spolupráce s Polskem nabízí její další rozšíření o ekologicky zacílené projekty, a to s ohledem na to, že především znečišťování ovzduší na obou stranách hranice spolu úzce souvisí. Indikátor zjišťuje, zda byly realizovány nějaké společné projekty s tímto zaměřením či jestli alespoň došlo k jejich přípravě – podání žádosti.		
Metodika a výpočet:	Počet společně podaných žádostí na ekologicky / environmentálně orientované projekty v rámci přeshraniční spolupráce regionů či obcí.		
Zdroj čerpání dat:	MAS Hlučínsko; informace z DSO / jednotlivých obcí		

Problémový okruh 2	Nedostatek sběrných dvorů		
Cíl 2.1	Doplnit síť sběrných dvorů / sběrných míst s ohledem na rovnoměrnou a dostupnou vzdálenost pro občany		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	VYBUDOVÁNÍ SPOLEČNÉHO SBĚRNÉHO DVORA		
Měrná jednotka	Počet společných sběrných dvorů /počet zapojených obcí		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1/2 a více obcí	1-2/3-5 obcí
Skutečnost	0/0		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, zda, popř. kolik obcí přistoupí k realizaci záměru společného sběrného dvora, jehož cílem je snížení nákladů jak na provoz samostatného zařízení, tak také prostředků vynakládaných na odvoz vytríděných surovin ze sběrných míst. V rámci hodnotícího kritéria je nezbytné zohlednit geografické rozložení existujících zařízení a relevantnost potřeby vzniku nových.		
Metodika a výpočet:	Počet společně provozovaných sběrných dvorů / počet obcí, které tato zařízení spoluprovazují.		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP (místní šetření) / MAS Hlučínsko		

Problémový okruh 2	Nedostatek sběrných dvorů		
Cíl 2.1	Doplnit síť sběrných dvorů / sběrných míst s ohledem na rovnoměrnou a dostupnou vzdálenost pro občany		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	VYBAVENÍ SBĚRNÝCH DVORŮ		
Měrná jednotka	Počet zapojených sběrných dvorů (obcí)		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3 obce / 25+ % zařízení	9 obcí / 60+ % zařízení
Skutečnost	0 obcí / 0 zařízení		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, zda a do jaké míry se podaří naplnit dílčí cíl sjednotit vybavení sběrných dvorů v území za účelem zajištění stejné kvality služeb napříč regionem a snížení pořizovacích nákladů na pořízení zařízení zásluhou společného řešení na bázi meziobecní spolupráce.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených obcí k počtu zapojených zařízení / počet všech zařízení v území x 100 (%).		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP / provozovatele zařízení v území		

Problémový okruh 2	Nedostatek sběrných dvorů		
Cíl 2.1	Doplnit síť sběrných dvorů / sběrných míst s ohledem na rovnoměrnou a dostupnou vzdálenost pro občany		
Číslo indikátoru	2.1.3		
Název indikátoru	FINANČNÍ PROSTŘEDKY VYNALOŽENÉ OBCEMI NA SVOZ ODPADŮ ZE SBĚRNÝCH MÍST		
Měrná jednotka	Finanční prostředky na svoz v %		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		95 %	75 %
Skutečnost	100 %		
Popis měřítka:	Indikátor hodnotí, zda, a v jaké míře, došlo zásluhou vybudování dalších sběrných dvorů ke snížení výdajů vynakládaných ze strany obcí ve spojení se svozem a recyklací odpadů ve sběrných místech. Indikátor procentuálně porovnává výši nákladů ve srovnání s rokem 2013.		
Metodika a výpočet:	Celkové výdaje obcí za svoz odpadů ze sběrných míst v roce 2017 (2020) / celkové výdaje obcí za svoz odpadů ze sběrných míst v roce 2013 x 100 (%).		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP Kravaře (účetnictví)		

Problémový okruh 3	Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a nakládání s odpady		
Cíl 3.1	Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů		
Číslo indikátoru	3.1.1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO REALIZACE INFORMAČNÍ KAMPANĚ		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3-5	9
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Environmentální aktivity obcí jsou, jak vyplynulo z analýzy, spíše individuální záležitostí každé z nich. Jelikož se jedná o vhodnou aktivitu meziobecní spolupráce, jak lze tyto činnosti zharmonizovat, indikátor sleduje, kolik obcí z mikroregionu se zapojilo do realizace ekologicky zaměřené informační kampaně nejen pro žáky základních škol, ale pro širokou veřejnost. Za subindikátor je eventuálně možné použít počet aktivit v rámci kampaně v jednotlivých obcích.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, jež objektivně spolupracují na činnostech realizujících společnou informační kampaň v území (0-9 obcí).		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP / MAS Hlučínsko		

Problémový okruh 3	Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a nakládání s odpady		
Cíl 3.1	Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů		
Číslo indikátoru	3.1.2		
Název indikátoru	POČET AKCÍ V RÁMCI SPOLEČNÉ INFORMAČNÍ KAMPANĚ		
Měrná jednotka	Počet akcí		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2-4 / 1 za 2 obce	4-10 / 1 za obec
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor se zaměřuje na hodnocení, kolik ekologicky orientovaných akcí realizovaných v rámci společné informační kampaně se konalo, a to jak celkově, tak v jednotlivých obcích. Záměr by měl být ten, že ve všech zapojených obcích se uskuteční alespoň jedna aktivita ze společné připravované kampaně v rámci určeného časového období (pravděpodobně 1 rok).		
Metodika a výpočet:	Počet akcí realizovaných v rámci společné informační kampaně celkem : počtu akcí realizovaných v rámci společné informační kampaně v jednotlivých obcích.		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP / MAS Hlučínsko		

Problémový okruh 3	Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a nakládání s odpady		
Cíl 3.1	Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů		
Číslo indikátoru	3.1.3		
Název indikátoru	POČET ÚKLIDOVÝCH AKCÍ		
Měrná jednotka	Počet úklidových akcí		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10-12	14-16
Skutečnost	10		
Popis měřítka:	Úklidové akce v mikroregionu jsou, jak vyplynulo z analýz, pořádány nejen obcemi, ale taky základními školami. O tyto aktivity je v území poměrně značný zájem. Indikátor sleduje počet akcí, které se v daném roce uskutečnily, a zda se jejich počet zvyšuje nebo naopak je ustálený.		
Metodika a výpočet:	Počet úklidových akcí pořádaných na území ORP Kravaře (obec/škola).		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP / MAS Hlučínsko		

Problémový okruh 3	Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a nakládání s odpady		
Cíl 3.1	Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů		
Číslo indikátoru	3.1.4		
Název indikátoru	POČET ŠKOL ZAPOJENÝCH DO SPOLEČNÉ EKOLOGICKÉ VÝCHOVY		
Měrná jednotka	Počet škol		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4-6 (50-75 %)	8 (100 %)
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Školy v území ORP Kravaře již aktuálně samostatně pořádají aktivity ekologické výchovy. V rámci meziobecní spolupráce se nabízí tyto činnosti harmonizovat a podílet se koordinovaně na jejich přípravě. Indikátor sleduje, kolik škol se do programu společné ekologické výchovy zapojí. Výsledkem by měla být nejen již zmíněná harmonizace procesů, ale eventuelní přínos představuje také finanční úspora zásluhou sdílení nákladů.		
Metodika a výpočet:	Počet škol zapojených do společné ekologické výchovy (počet) / počet všech škol (%).		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol		

Problémový okruh 3	Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a nakládání s odpady		
Cíl 3.2	Zrevidovat smlouvy se svozovými společnostmi (nastavení technických a ekonomických podmínek včetně definování kontrolních mechanismů) za účelem celkového snížení nákladů		
Číslo indikátoru	3.2.1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ ZREVIDOVALY SMLOUVU SE SVOZOVOU SPOLEČNOSTÍ		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2-4	5-9
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V rámci analýzy odpadového hospodářství byly zjištěny značné rozdíly v cenách za služby spojené se svozem a likvidací odpadu mezi obcemi. Indikátor sleduje, zda dojde k realizaci opatření (revize smluv), které by mělo vést k co největšímu narovnání existujících disparit, a kolik z celkového počtu 9 obcí ORP se do této aktivity zapojilo. Eventuelní subindikátor může být tvořen faktickou úsporou rozpočtových prostředků obce.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených obcí; počet všech obcí v území / počet zapojených obcí x 100 (%).		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP / MAS Hlučínsko		

Problémový okruh 3	Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a nakládání s odpady		
Cíl 3.2	Zrevidovat smlouvy se svozovými společnostmi (nastavení technických a ekonomických podmínek včetně definování kontrolních mechanismů) za účelem celkového snížení nákladů		
Číslo indikátoru	3.2.2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ REALIZUJÍCÍCH SPOLEČNOU POPTÁVKU A NÁKUP SLUŽEB V ODPADOVÉM HOSPODÁŘSTVÍ		
Měrná jednotka	Počet zapojených obcí		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	6-8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V rámci analýzy odpadového hospodářství byly zjištěny značné rozdíly v cenách za služby spojené se svozem a likvidací odpadu mezi obcemi. Se sdruženými nákupy mají obce v území již dobré zkušenosti. Indikátor sleduje, zda dojde k realizaci opatření (společná poptávka na nákup služeb odpadového hospodářství), které by mělo vést k minimalizaci existujících disparit, a kolik z celkového počtu 9 obcí ORP se do této aktivity zapojilo. Eventuální subindikátor může být tvořen faktickou úsporou rozpočtových prostředků obce.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených obcí; počet všech obcí v území / počet zapojených obcí x 100 (%).		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP / MAS Hlučínsko		

5.3 Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

5.3.1 Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Starosta obce Bolatice (Mgr. Herbert Pavera)
Starosta obce Chuchelná (Ing. Rudolf Sněhota)
Starosta obce Kobeřice (Ing. Lukáš Kubný)
Starostka obce Kravaře (Mgr. Monika Brzesková)
Starosta obce Rohov (Daniel Procházka)
Starostka obce Strahovice (Ing. Arch. Elen Malchárková)
Starosta obce Sudice (Petr Halfar)
Starosta obce Štěpánkovice (Bernard Halfar)
Starosta obce Třebom (Jaroslav Vlk)

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zavedení jednotné metodiky při řešení ekologických problémů a nakládání s odpady v rámci území ORP	MAS Hlučínsko – programový výbor (starosta obce Rohov)
1.2	Vytvoření platformy pro spolupráci s příhraničními polskými regiony (s možností přípravy a realizace společných projektů)	MAS Hlučínsko – programový výbor (starosta obce Rohov)
2.1	Doplnit síť sběrných dvorů / sběrných míst s ohledem na rovnoměrnou a dostupnou vzdálenost pro občany	MAS Hlučínsko – programový výbor (starosta obce Rohov)
3.1	Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů	MAS Hlučínsko – programový výbor (starosta obce Rohov)
3.2	Zrevidovat smlouvy se svozovými společnostmi (nastavení technických a ekonomických podmínek včetně definování kontrolních mechanismů) za účelem celkového snížení nákladů	MAS Hlučínsko – programový výbor (starosta obce Rohov)

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle. V případě obcí SO ORP Kravaře určují správci cíle gestory indikátorů stanovených cílů, a to ve spolupráci se zástupci organizací a dotčených obcí takovým způsobem, aby potřebná data byla poskytnuta osobami znalými dané problematiky a místních poměrů. Zvolený způsob řešení odpovídá aktuálně nastaveným metodám spolupráce, jak meziobecní, tak obec a další instituce v regionu.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet zapojených obcí	MAS Hlučínsko
2	Počet sběrných dvorů/sběrných míst v ORP	MAS Hlučínsko
3	Náklady na odpadové hospodářství na obyvatele	MAS Hlučínsko
1.1.1	Vznik expertní skupiny	MAS Hlučínsko
1.1.2	Ekologické problémy v území	MAS Hlučínsko
1.1.3	Zapojené subjekty	MAS Hlučínsko
1.1.4	Vzdělávací aktivity	MAS Hlučínsko
1.2.1	Vytvoření přeshraniční expertní komise	MAS Hlučínsko
1.2.2	Vytvoření informačního portálu o stavu ovzduší	MAS Hlučínsko
1.2.3	Měření kvality ovzduší	MAS Hlučínsko
1.2.4	Ekologicky orientovaná projektová činnost	MAS Hlučínsko
2.1.1	Vybudování společného sběrného dvora	MAS Hlučínsko
2.1.2	Vybavení sběrných dvorů	MAS Hlučínsko
2.1.3	Finanční prostředky vynaložené obcemi na svoz odpadů ze sběrných míst	MAS Hlučínsko
3.1.1	Počet obcí zapojených do realizace informační kampaně	MAS Hlučínsko
3.1.2	Počet akcí v rámci společné informační kampaně	MAS Hlučínsko
3.1.3	Počet úklidových akcí	MAS Hlučínsko
3.1.4	Počet škol zapojených do společné ekologické výchovy	MAS Hlučínsko
3.2.1	Počet obcí, které zrevidovaly smlouvu se svozovou společností	MAS Hlučínsko
3.2.2	Počet obcí realizujících společnou poptávku a nákup služeb v odpadovém hospodářství	MAS Hlučínsko

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Harmonogram procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava Realizace Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava Realizace Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování

nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4 Závěr a postup zpracování

5.4.1 Shrnutí

Na základě výsledků analýz za oblast odpadového hospodářství byly realizačním týmem vymezeny problémové okruhy, tedy to, co zdejší ORP trápí, následně došlo k jejich ověření prostřednictvím zástupců fokusní skupiny v úzké kooperaci s MAS Hlučínsko. Za výše uvedenou oblast byly zvoleny tři problémové okruhy, a to 1) Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spoluspalování komunálního odpadu, 2) Nedostatek sběrných dvorů, 3) Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a nakládání s odpady. V rámci problémových okruhů byly řešeny jednak příčiny jejich vzniku, ale také důsledky, jež by mohly nastat v případě pokračujícího neřešení situace, rovněž pak stanoveny orientační možnosti dalšího postupu. Ke každému problémovému okruhu byly vytvořeny cíle, jež by měly vést k jejich eliminaci. V rámci cílů jsou pak rovněž stanovena dílčí opatření. Pro problémový okruh č. 1 Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spoluspalování komunálního odpadu byly stanoveny dva cíle – 1) Zavedení jednotné metodiky při řešení ekologických problémů a nakládání s odpady v rámci území ORP, 2) Vytvoření platformy pro spolupráci s příhraničními polskými regiony (s možností přípravy a realizace společných projektů). Pro problémový okruh č. 2 Nedostatek sběrných dvorů byl stanoven cíl – Doplnit síť sběrných dvorů / sběrných míst s ohledem na rovnoměrnou a dostupnou vzdálenost pro občany. Pro problémový okruh č. 3 Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a využití odpadů byly vytyčeny dva cíle – 1) - Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů, 2) Zrevidovat smlouvy se svozovými společnostmi (nastavení technických a ekonomických podmínek včetně definování kontrolních mechanismů) za účelem celkového snížení nákladů. Každý z cílů má stanoven svého správce, jehož úkolem je dohlížet na jeho naplňování, vyhodnocování bude probíhat prostřednictvím sady indikátorů. U každého z cílů je stanoven hodnotící indikátor v minimálním počtu jeden, povětšinou však dva až čtyři, a to za účelem měřitelnosti naplňování cílů.

5.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Přípravné práce na návrhové části započaly ještě před uskutečněním Prvního oficiálního setkání představitelů obcí v ORP Kravaře, jež se konalo 23. června 2014. Hlavním východiskem v tomto období byly nástiny opatření, jimiž by bylo možné meziobecní spolupráci dále směřovat v kontextu výsledků a z nich plynoucích závěrů analytických prací za jednotlivé oblasti – předškolní výchova a základní školství, sociální služby, odpadové hospodářství a volitelné téma, bezpečnost a krizové řízení. Nástin byl vytvořen realizačním týmem projektu v ORP Kravaře a následně předložen starostům k posouzení, zda s tímto směřováním souhlasí. To bylo rovněž podrobeno diskuzi v rámci zmíněného setkání. Realizační tým vzal v potaz připomínky a návrhy starostů obcí, které dále rozvíjel.

Na úvod návrhové části, na níž realizační tým v ORP Kravaře začal intenzivně pracovat zkraje druhé poloviny roku 2014, bylo nezbytné vytvořit vizi, tedy to, co chceme a kam směřujeme, kde se vidíme v roce 2020, resp. 2023, pro které se tato strategie vytváří. Tvorba vize, ale také sloganu, byla společnou prací nejen realizačního týmu v ORP Kravaře, ale také v ORP Hlučín a motivujících starostů, a to vše v úzké spolupráci s Místní akční skupinou Hlučínsko. Společná vize ukazuje, i přes administrativní rozdělení Hlučínska do dvou ORP, jednotné směřování regionu, především pak DSO – Sdružení obcí Hlučínska, jež zasahuje do tří ORP (Kravaře, Hlučín a Opava). Vize ovšem reflektuje

specifika ORP jako takových. Vize, společně se sloganem, byla předložena starostům, kteří ji schválili bez připomínek.

Významný milník pro další postup, který byl rovněž časově a organizačně nejnáročnější, představovaly problémové okruhy za jednotlivá témata, které byly připravovány v průběhu měsíce září, v případě bezpečnosti a krizového řízení také října 2014. Nezastupitelnou roli zde zastávaly tzv. fokusní skupiny, tedy uskupení odborníků z jednotlivých oblastí (školství, sociální služby, odpadové hospodářství a bezpečnost a krizové řízení) v území. Pracovník pro analýzy a strategie společně s koordinátorkou navrhli možnou skupinu problémů za každou z oblastí, jež by bylo vhodné řešit, a to na základě výsledků analytických prací a znalosti místních poměrů. Tyto návrhy připomínkovali motivující starostové a následně byly předloženy na jednání fokusních skupin. S ohledem na další postup byly do této fáze zapracovány také příčiny, důsledky a možná řešení za každý problémový okruh. Fokusní skupiny byly tvořeny pěti až deseti odborníky za každé z témat. Detailní složení jednotlivých skupin lze nalézt v předcházejících částech dokumentu. V rámci fokusních skupin došlo ke zpřesnění a také modifikaci navrhovaných problémových okruhů, a to s ohledem na to, jaké skutečné problémy vnímají osoby v těchto oblastech se pohybujícími. Téma odpadového hospodářství bylo řešeno v kooperaci s ORP Hlučín a MAS Hlučínsko, nejen z důvodu, že odpad z ORP Kravaře je pouze odvážen, ale také s ohledem na již výše zmíněnou blízkost. Po zapracování připomínek zástupců fokusních skupin byly problémové okruhy předloženy starostům, kteří k nim neměli výhrad.

Výše uvedené příčiny, důsledky a návrhy řešení, na jejichž zjištění se realizační tým zaměřil v rámci specifikace problémových okruhů, posloužily jako podklad pro vymezení cílů – tedy toho, jak tyto problémy řešit a pokud možno je také eliminovat. Příprava cílů a jednotlivých dílčích opatření probíhala v měsíci říjnu a byla řešena ve spolupráci s MAS Hlučínsko, která rovněž připravuje svou rozvojovou strategii dle metodiky Leader a také sousedním ORP Hlučín s ohledem na to, aby cíle korespondovaly a odpovídaly reálným potřebám, což rovněž kvitovali motivující starostové, kteří konečné znění připomínkovali a společně s představiteli dalších obcí schvalovali. Jednotlivé cíle a jejich náplň byly stanovovány tak, aby odpovídaly skutečným požadavkům území a zároveň byly v souladu s připravovanými operačními programy pro období 2014-2020. Správci cílů byli vybíráni s ohledem na jejich odbornost a profesní zaměření a po vzájemné dohodě mezi představiteli obcí, realizačním týmem a dotčenými osobami.

Poslední část, specifikace indikátorů k jednotlivým cílům, připadla na měsíc listopad 2014. Indikátory, tedy měřitelná hodnotící kritéria naplňování cílů, byly opět navrhovány ve spolupráci s MAS Hlučínsko. Indikátory zohledňují jednotlivé cíle či jejich dílčí opatření pro území ORP Kravaře, zároveň jsou ovšem v souladu s indikátory pro operační programy ČR v období 2014-2020. To znamená, že měřitelnost míry naplňování specifických místních cílů v území je v maximální možné míře v souladu s indikátory operačních programů. S ohledem na předešlé tak došlo u mnoha cílů ke stanovení vícero než jednoho kritéria měření. Matice indikátorů za všechny cíle byla přednesena motivujícím starostům, kteří ji, po prostudování a charakterizování postupu přípravy a výběru, schválili. Následně již realizační tým prováděl především formální úpravy celého dokumentu tak, aby mohl být v prosinci 2014 odevzdán k oponentuře Svazu měst a obcí ČR.

Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany

Autory strategie je realizační tým v území Svazku obcí mikroregionu Hlučínsko – západ (ORP Kravaře) ve složení Bc. Hana Paverová – koordinátor (hannapaverova@seznam.cz), Mgr. David Adamec – pracovník pro analýzy a strategie (david.adamec@seznam.cz), Bc. Michal Sněhota – asistent týmu s podporou motivujících starostů (michal@sněhota.com), Mgr. Herbert Pavera (starosta obce Bolatice – starosta@bolatice.cz) a Ing. Andreas Hahn (starosta, resp. místostarosta města Kravaře - mistostarosta.hahn@kravare.cz).

Dalšími zapojenými subjekty, dle jednotlivých oblastí jsou:

- a) Za oblast předškolního a základního vzdělávání
ZŠ Bolatice (ředitel Mgr. David Neuvald; reditel@zsbolatice.cz), ZŠ Kobeřice (ředitel Mgr. Josef Werner; skolakoberice@seznam.cz), ZŠ Kravaře (ředitel Mgr. Tomáš Dorazil; reditel@zskravare.cz), ZŠ Sudice (ředitelka Mgr. Kobzová Ivana; reditel@sudice.cz),
Místní akční skupina Hlučínsko (Mgr. Dagmar Quisková; mashlucinsko@seznam.cz).
- b) Za oblast sociálních služeb
Domov pro seniory sv. Hedviky Kravaře (ředitelka Bc. Maria Melecká; reditel@dkravare.cz), Charita Hlučín (ředitel Mgr. et Bc. Lukáš Volný; lukas.volny@charitahlucin.cz), DomA - domácí asistence Kobeřice (statutární zástupkyně RNDr. Ludmila Domonkosová; info@domakoberice.cz).
- c) Za oblast odpadového hospodářství
Místní akční skupina Hlučínsko (Mgr. Dagmar Quisková; mashlucinsko@seznam.cz)
- d) Za oblast bezpečnosti a krizového řízení
Doc. Ing. Vilém Adamec, Ph.D. – člen realizačního týmu v území ORP Kravaře na pozici tematický expert na volitelné téma (vilem.adamec@seznam.cz).

5.5 Přílohy k tématu 3.: Odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SKO	směsný komunální odpad
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkujících odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000

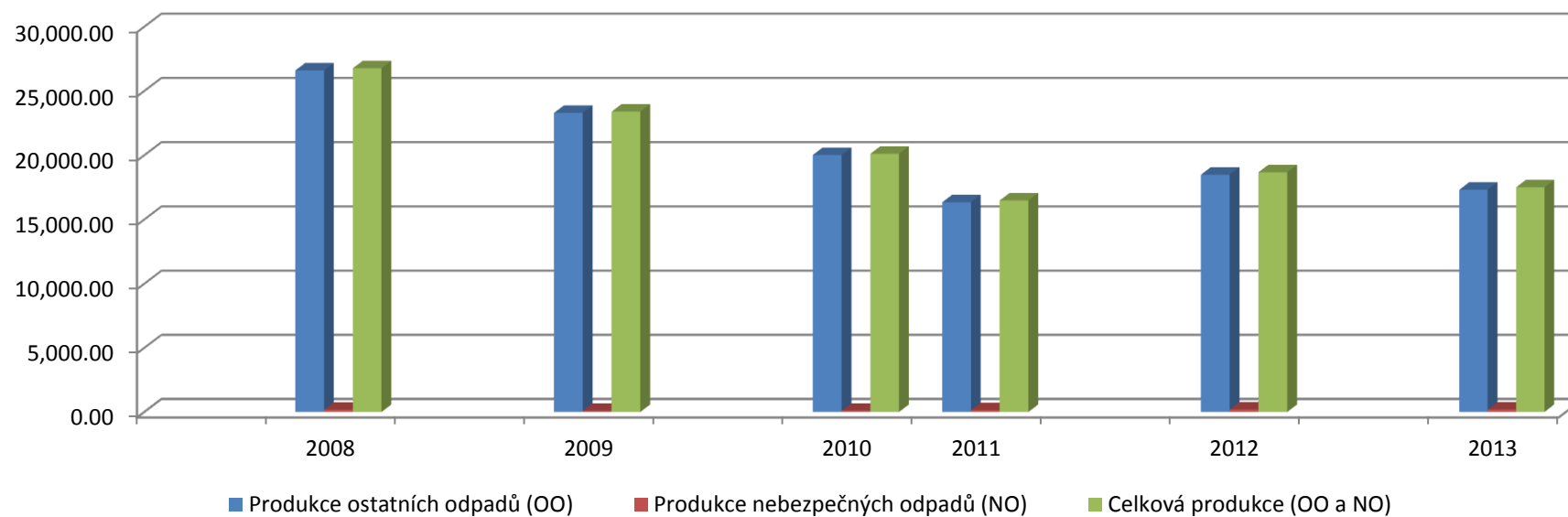
a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základy a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2013

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓				
Produkce odpadů [t]								2008	2009	2010	2011	2012
Produkce ostatních odpadů (OO)	26 352,82	26 591,05	23 294,07	20 011,75	16 333,29	18 482,53	17308,44	100,90	88,39	75,94	61,98	-34,32
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	223,08	170,93	93,76	96,13	144,16	185,63	192,02	76,62	42,03	43,09	64,62	28,77
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →							-23,38	-57,97	-56,91	-35,38	-13,92
Celková produkce (OO a NO)	26 979,05	26 761,98	23 387,83	20 107,87	16 477,45	18 668,16	17500,46	99,20	86,69	74,53	61,07	-35,13
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →							-0,80	-13,31	-25,47	-38,93	-35,13
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012	2013					
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		99,36	99,60	99,52	99,13	99,01	98,90					
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		0,64	0,40	0,48	0,87	0,99	1,10					
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012	2013					
Počet obyvatel v území ORP		21 146	21 276	21 320	21 259	21 293	21 280					
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		1 265,58	1 099,26	943,15	775,08	876,73						
Měrná produkce OO		1 257,50	1 094,85	938,64	768,30	868,01						
Měrná produkce NO	300,20	8,08	4,41	4,51	6,78	8,72						
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		2,69	1,47	1,50	2,26	2,90						
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-97,31	-98,53	-98,50	-97,74	-97,10						

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Graf 1 Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2013

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2013 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]					
			2008	2009	2010	2011	2012	2013
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	15,78	57,08	138,62	323,12	286,73	307,15
200102	Sklo	O	156,63	156,18	282,64	272,77	280,09	263,6
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	9,69	0,00	0,00	0,00	5,37	2,88
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	7,64	0,50	0,00	0,04	0,00	0,00
200113*	Rozpouštědla	N	0,09	0,24	0,11	0,21	0,24	0,108
200114*	Kyseliny	N	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,051
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,019
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,07	0,10	0,11	0,01	0,05	0,22
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,12	0,25	0,08	0,07	0,15	0,183
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlovodíky	N	7,11	2,01	0,69	1,01	1,58	0,64
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	4,06	4,05
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,93	0,82	0,93	1,52	1,10	1,18
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	7,93	13,26	10,57	9,79	9,35	7,82
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,01	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,01	0,01	0,02	0,01	0,01	0,02
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,25	0,30
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,28	0,72	0,00	12,65	5,32	6,64
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,04	0,07	0,01	0,07	0,11	0,05

200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísla 200121 a 200123	N	0,07	0,04	0,13	2,30	0,12	0,16
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísla 200121, 200123 a 200135	O	0,21	0,40	0,08	0,03	0,28	1,40
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200139	Plasty	O	316,41	197,08	221,61	309,90	370,10	352,17
200140	Kovy	O	0,04	625,19	951,65	1 567,10	729,06	616,00
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	32,26	17,48	107,00	152,53	962,04	1227,9
200202	Zemina a kameny	O	34,95	399,98	2 418,97	293,88	957,89	551,7
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	5 956,10	5 951,57	6 002,68	5 754,46	5 173,24	4965,47
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	4,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	33,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	324,99	346,63	370,67	346,95	365,74	453,61
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	98,53	78,32	75,62	80,04	74,33	123,36
150102	Plastové obaly	O	50,07	154,50	147,96	77,15	31,47	49,83
150103	Dřevěné obaly	O	54,67	12,00	45,31	37,46	32,13	38,72
150104	Kovové obaly	O	1,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150105	Kompozitní obaly	O	1,86	3,09	5,60	10,12	10,63	9,82
150106	Směsné obaly	O	71,63	64,10	47,57	67,25	64,13	53,09
150107	Skleněné obaly	O	157,30	148,40	63,38	104,94	93,20	116,15
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	22,83	16,49	12,55	10,86	8,47	7,56
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,00	0,00	0,00	0,52	0,14	0,01
Celková produkce KO			7 366,74	8 246,52	10 904,55	9 436,78	9 467,37	9 161,87
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			6 346,45	6 373,27	6 618,97	6 577,10	6 797,17	5 733,16
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]* 41% z hmotnosti KO			3 019,88	3 035,68	3 238,11	3 341,91	3 851,07	3 756,37

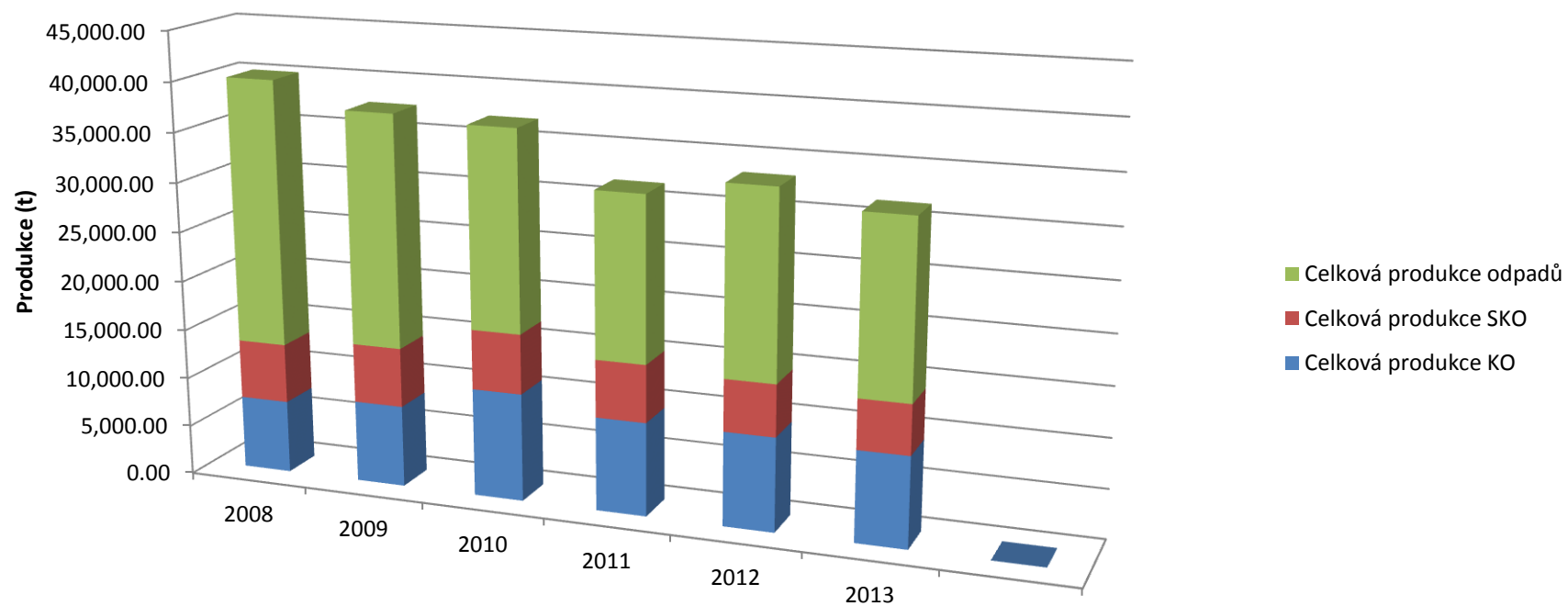
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO) za období 2008-2013

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Meziroční změna [%] ↓				
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Celková produkce odpadů	26 761,98	23 387,83	20 107,87	16 477,45	18 668,16	17 500,46	-12,61	-14,02	-18,05	13,30	6,67
Celková produkce KO	7 366,74	8 246,52	10 904,55	9 436,78	9 467,37	9 162,11	11,94	32,23	-13,46	0,32	-3,22
Celková produkce SKO	5 956,10	5 951,57	6 002,68	5 754,46	5 173,24	4 965,47	-0,08	0,86	-4,14	-10,10	-4,02
Podílové ukazatele [%]	2008	2009	2010	2011	2012	2013					
Podíl KO na celkové produkci odpadů	27,53	35,26	54,23	57,27	50,71	52,35					
Podíl SKO na produkci KO	80,85	72,17	55,05	60,98	54,64	54,20					
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008	2009	2010	2011	2012	2013					
Počet obyvatel v území ORP	21 146	21 276	21 320	21 259	21 293	21 280					
Měrná produkce KO	348,38	387,60	511,47	443,90	444,62	.					
Měrná produkce SKO	281,67	279,73	281,55	270,68	242,95	.					

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

**Graf 2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP
(2008 - 2013)**

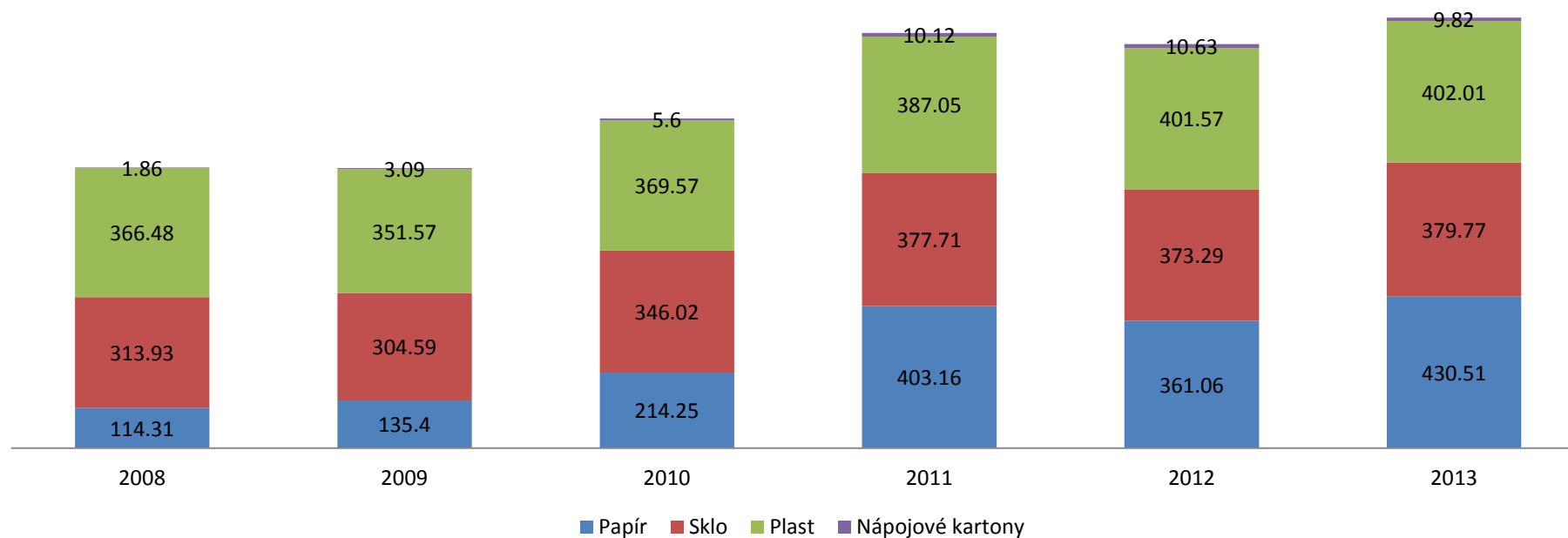
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2013

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Meziroční změna [%] ↓				
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Papír	150101, 200101	114,31	135,40	214,25	403,16	361,06	430,51	18,45	58,23	88,18	-10,44	19,24
Sklo	150107, 200102	313,93	304,59	346,02	377,71	373,29	379,77	-2,98	13,60	9,16	-1,17	1,74
Plast	150102, 200139	366,48	351,57	369,57	387,05	401,57	402,01	-4,07	5,12	4,73	3,75	0,11
Nápojové kartony	150105	1,86	3,09	5,60	10,12	10,63	9,82	66,13	81,23	80,79	4,95	-7,62
Celkem separovaný sběr		796,57	794,65	935,43	1 178,04	1 146,54	1222,11	-0,24	17,72	25,94	-2,67	6,59
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012		2013
Počet obyvatel v území ORP		21 146		21 276		21 320		21 259		21 293		21 280
Měrná produkce tříděného papíru		5,41		6,36		10,05		18,96		16,96		0,020
Měrná produkce tříděného skla		14,85		14,32		16,23		17,77		17,53		0,017
Měrná produkce tříděného plastu		17,33		16,52		17,33		18,21		18,86		0,018
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,09		0,15		0,26		0,48		0,50		.
Měrná produkce tříděného odpadu		37,67		37,35		43,88		55,41		53,85		.

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Graf 3 Separovaný sběr odpadu na území ORP za období 2008-2013

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2013 podrobně

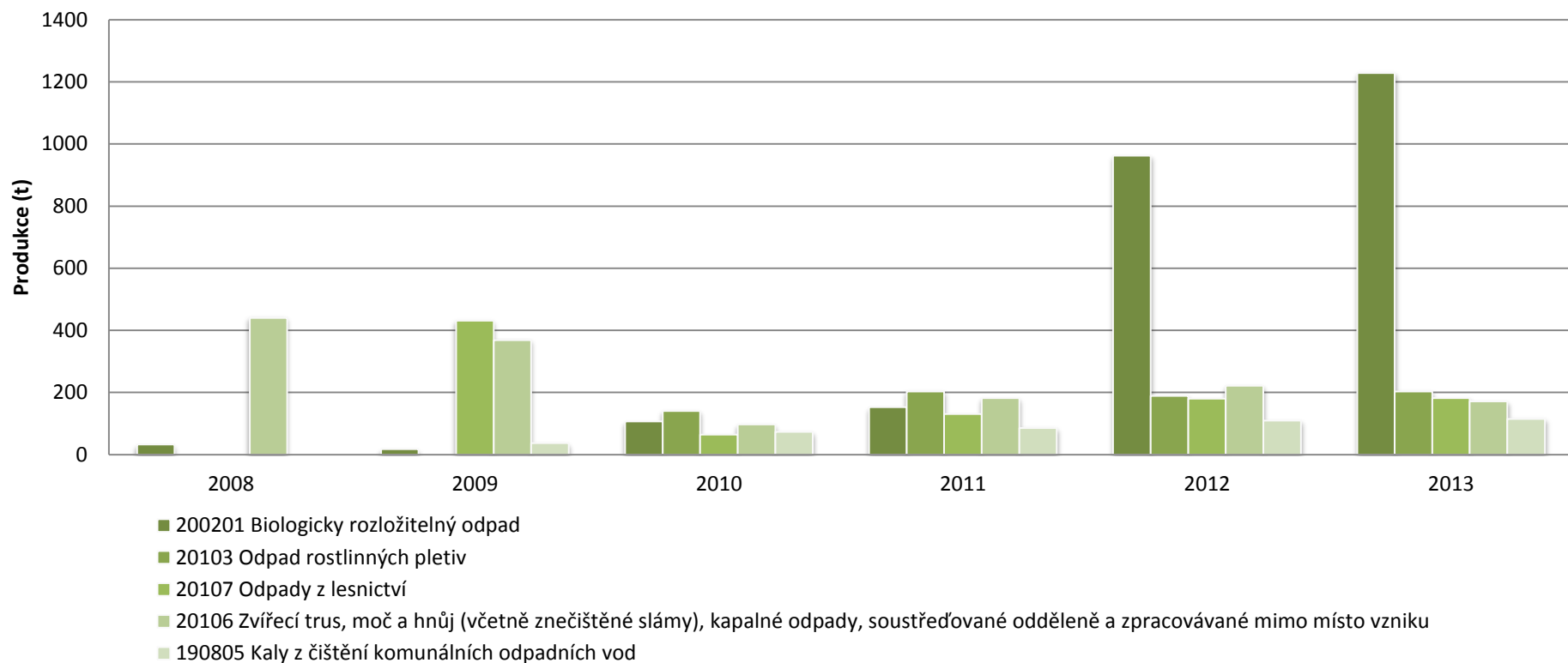
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]					
			2008	2009	2010	2011	2012	2013
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	0,00	0,00	140,00	203,00	189,00	202,72
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	439,65	368,80	96,85	181,95	221,80	171,55
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	431,00	64,50	131,00	180,50	182,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	4,54	4,05	9,52	0,00	9,82	10,33
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	1,34	1,43	1,20	1,98	0,00	0,00
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	12,30	0,00	0,00	0,00	11,78	0,00
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	4,93	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klihatka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	14,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	62,16	58,45	48,47	94,44	33,65	91,26
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	98,53	78,32	75,62	80,04	74,33	123,36
150103	Dřevěné obaly	O	54,67	12,00	45,31	37,46	32,13	38,72
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,30	0,00	0,00
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,53
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	0,00	36,81	73,09	85,83	109,39	115,08
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	15,78	57,08	138,62	323,12	286,73	307,157
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	9,69	0,00	0,00	0,00	5,37	2,88
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály	O	7,64	0,50	0,00	0,04	0,00	0,00
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,00	0,00	0,00	0,00	4,06	4,05
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	32,26	17,48	107,00	152,53	962,04	1227,99
200301	Směsný komunální odpad	O	5 956,10	5 951,57	6 002,68	5 754,46	5 173,24	4965,47
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	33,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	324,99	346,63	370,67	346,95	365,74	453,61
Celková produkce BRO			7 067,78	7 369,06	7 173,54	7 393,10	7 659,57	7898,70

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

**Graf 4 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP
za období 2008-2013**

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

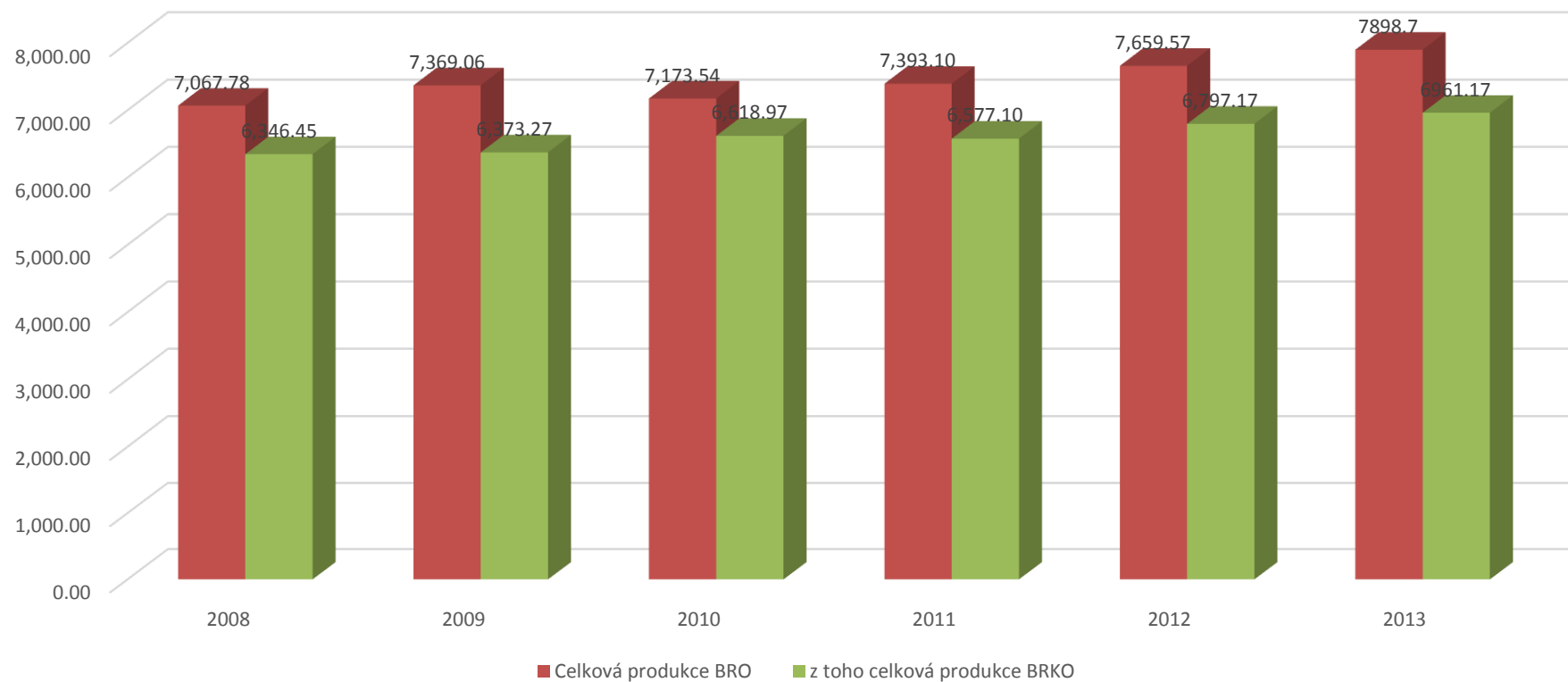
Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2013 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2013

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Meziroční změna [%] ↓				
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Celková produkce BRO	7 067,78	7 369,06	7 173,54	7 393,10	7 659,57	7898,70	4,26	-2,65	3,06	3,60	3,12
z toho celková produkce BRKO	6 346,45	6 373,27	6 618,97	6 577,10	6 797,17	6961,17	0,42	3,86	-0,63	3,35	2,41
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012		2013
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	89,79		86,49		92,27		88,96		88,74		88,13
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012		2013
Počet obyvatel v území ORP	21 146		21 276		21 320		21 259		21 293		21 280
Měrná produkce BRO	334,24		346,36		336,47		347,76		359,72		0,37
Měrná produkce BRKO	300,13		299,55		310,46		309,38		319,22		0.32

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Graf 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2013

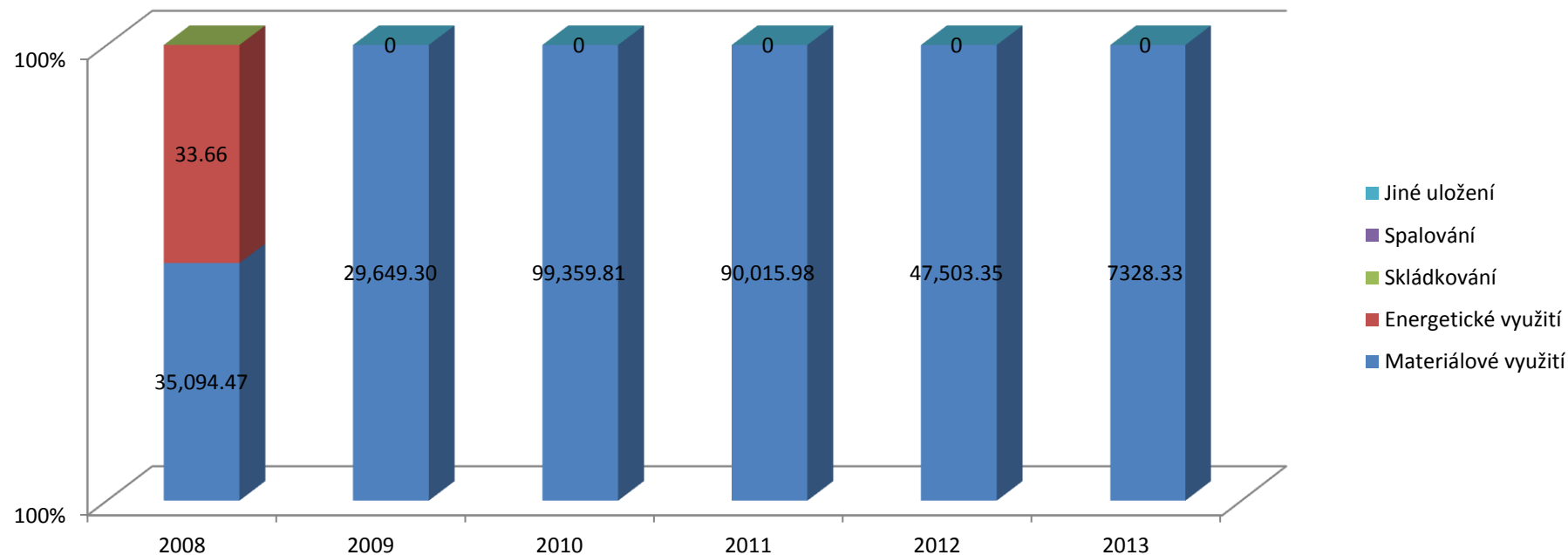
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2013

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládková ní odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓					
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]									2008	2009	2010	2011	2012	
Využití	Materiálové využití	40 932,47	35 094,47	29 649,30	99 359,81	90 015,98	47 503,35	7328,33	85,74	72,43	242,74	219,91	17,90	
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓												
		151,72	131,14	126,77	494,13	546,30	254,46	41,88						
	Energetické využití	3,29	33,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1023,25	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	40 932,47	35 094,47	29 649,30	99 359,81	90 015,98	47 503,35	7328,33	86,69	73,17	245,19	222,13	-35,13
			Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓											
150,20	131,26	126,77	494,13	546,30	254,46	41,88								
Celková produkce odpadů		26 979,05	26 761,98	23 387,83	20 107,87	16 477,45	18 668,16	17500,33						
Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	
									-	-	-	-	-	
	Spalování	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Meziroční změna [%] ↓					
		2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013								
	Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	
									-	-	-	-	-	
	Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP Kravaře 2008-2013, využití a odstranění

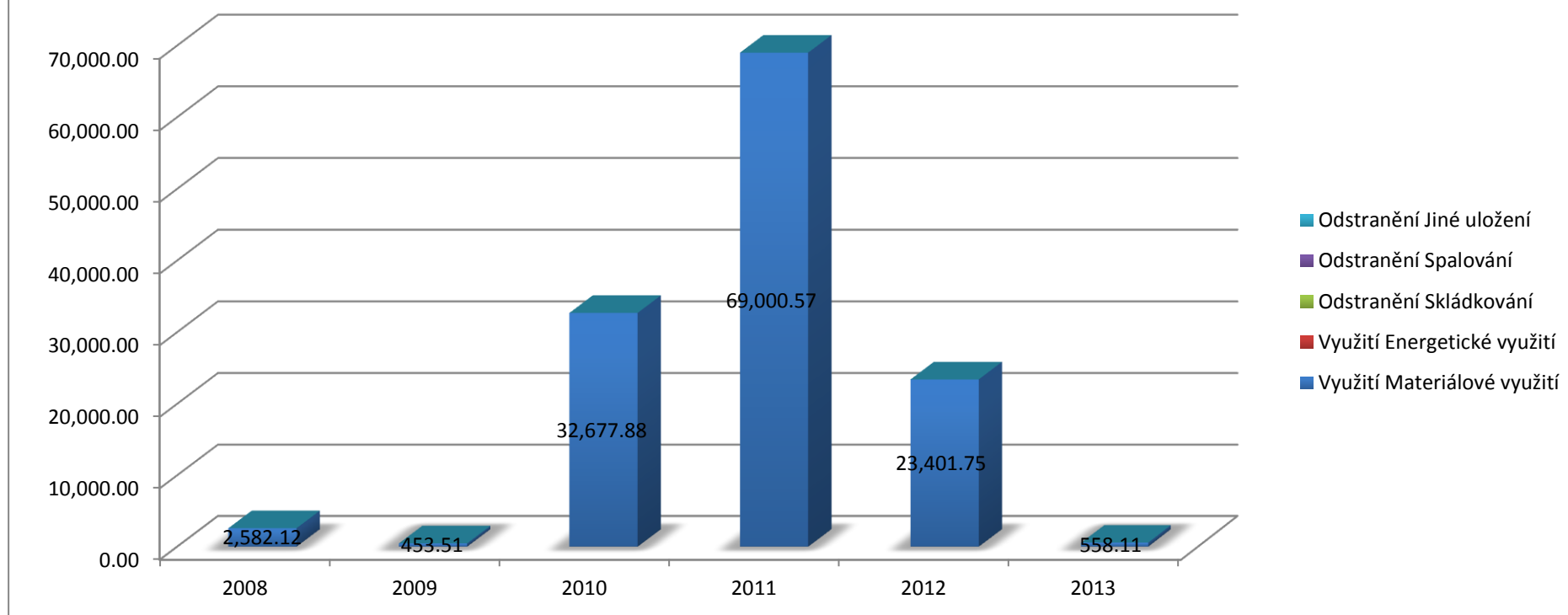
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2013

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓					
Nakládání s odpady [t]										2008	2009	2010	2011	2013	
KO	Využití	Materiálové využití	5 972,44	2 582,12	453,51	32 677,88	69 000,57	23 401,75	558,11	42,85	7,59	547,14	1 155,32	9,34	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓					
			95,52	34,74	5,50	299,67	731,19	247,18	6,09	-57,15	-92,41	447,14	1055,32	584,29	
		Energetické využití	0,64	23,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 619,25	0,00	0,00	0,00	0,00	
			Celkem vybrané způsoby využití	5 972,44	2 582,12	453,51	32 677,88	69 000,57	23 401,75	558,11	47,03	8,26	595,22	1 256,82	-90,66
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓													
		87,81		35,05	5,50	299,67	731,19	247,18	6,09	Meziroční změna [%] ↓					
	Celková produkce KO [t]		6 252,45	7366,74	8246,52	10904,55	9436,78	9467,37	9162,11	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	
	Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	
			Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-
			Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-
			Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-
SKO	Využití	Materiálové využití	4,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	
		Celkem vybrané způsoby využití	4,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	
	Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	
		Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Graf 7 Nakládání s KO na území ORP Kravaře 2008-2013, využití a odstranění

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Meziroční změna [%] ↓				
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-

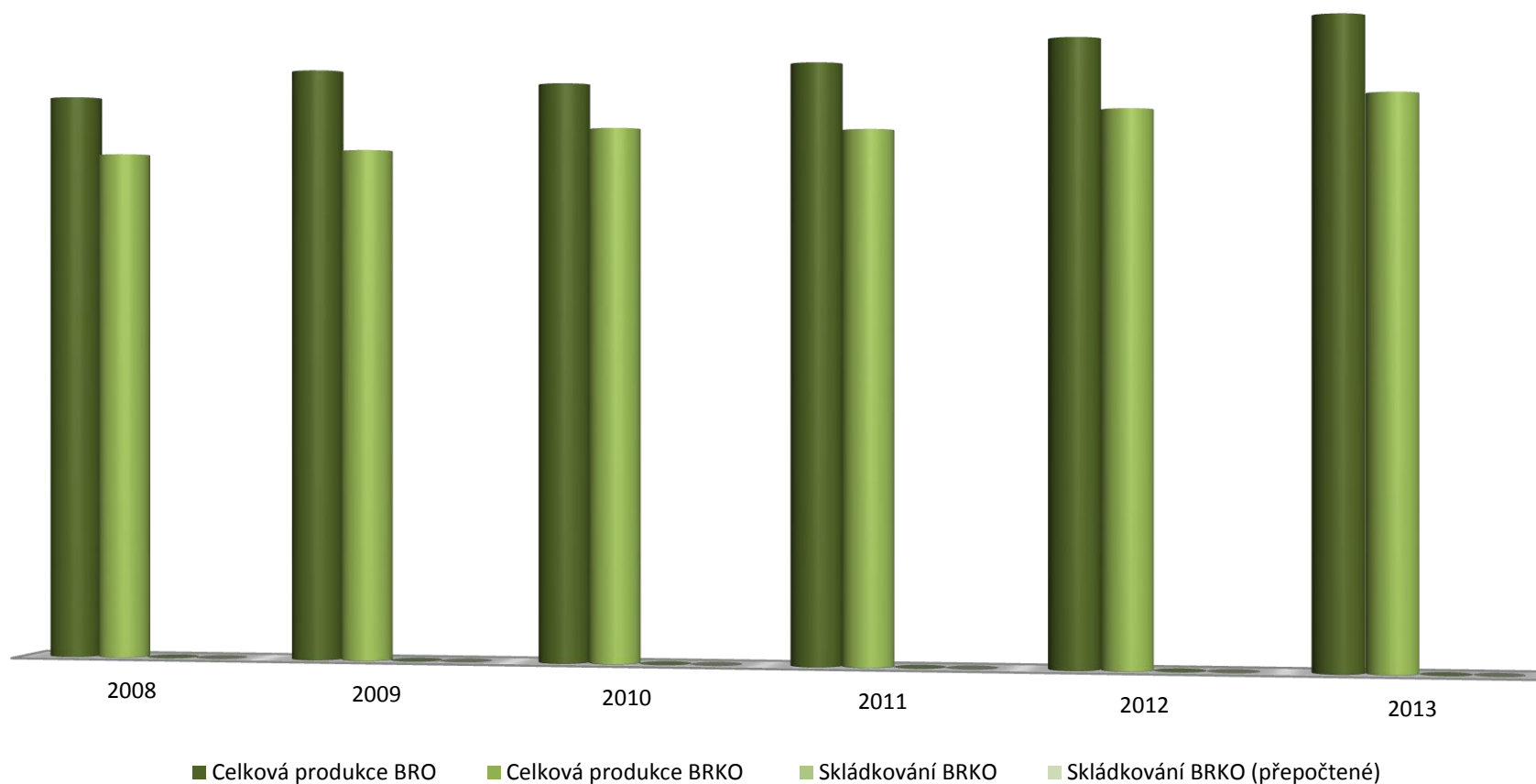
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2013

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání		DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Meziroční změna [%] ↓					
Nakládání s BRO a BRKO [t]											2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	
BRO	Využití	Materiálové využití			216,46	197,48	20,04	0,00	0,00	0,00	-8,77	-89,85	-100,00	-	-	
		Energetické využití			33,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	
BRKO	Využití	Materiálové využití			36,46	17,48	20,04	0,00	0,00	0,00	-52,06	14,65	-100,00	-	-	
		Energetické využití			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2009	2010	2011	2012	2013	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1]↓							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				148,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00												
				Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →							-100,00	-100,00	-100,00	-100,00	-	
			Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Meziroční změna [%] ↓					
										2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013		
		0,00								-	-	-	-	-		
		Jiné uložení		0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

**Graf 8 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP
za období 2008-2013**

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>, 2014.

6 Téma 4. Bezpečnost a krizové řízení

O výběru volitelného tématu Bezpečnost a krizové řízení bylo rozhodnuto na Shromáždění představitelů obcí ORP v Kravařích dne 31. 3. 2014. Základní koncept řešení byl starostům prezentován v červnu 2014. Zvolené zaměření je v souladu s kompetencemi obcí při zajišťování bezpečnosti svých území, které se odvozují od základních povinností státu, jež jsou vymezeny jako zajištění svrchovanosti a územní celistvosti státu a ochrana jeho demokratických základů, a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot. Orgánům obcí je v této souvislosti uložena povinnost podílet se na zajišťování bezpečnosti České republiky[1]. Z bezpečnostního hlediska má obec v těchto souvislostech povinnost pečovat o bezpečnost na svém území, svůj majetek, ale také o záležitosti bezpečnosti svých obyvatel[3].

6.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

Pro potřebu analýzy bezpečnostní problematiky v obcích je v rámci projektu zvolen následující koncept. Přestože vymezení pojmu bezpečnost existuje celá řada, v zásadě se shodují v tom, že se jedná o stav (společnosti, území, osoby), při kterém je pravděpodobnost vzniku újmy na chráněných zájmech (životy, zdraví, majetek) přijatelná, což znamená, že dotčený objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních hrozeb připraven a je ochoten se na eliminaci hrozeb spolupodílet.

Pojem „veřejný pořádek“ patří mezi tzv. neurčité pojmy správního práva. Obvykle je jím míněn ideální stav společnosti, který se vyznačuje řádem, bezpečností a klidem. K ochraně veřejného pořádku jsou příslušné zejména Policie ČR a orgány obcí.

Krizovým řízením ve veřejném zájmu se rozumí souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo ochranou kritické infrastruktury. Je to proces, který realizují orgány krizového řízení a který sestává z fáze přípravy na krizové situace a fáze řešení krizové situace. V době mimo krizové situace se stát nachází ve fázi přípravy na krizové situace. Do fáze řešení krizové situace vstupuje stát vyhlášením krizových stavů[10].

6.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

K základním povinnostem obcí patří pečovat o bezpečnost na svém území. Intenzita péče o bezpečnost se odvíjí od úrovně bezpečnostních rizik v území a hodnocení bezpečnostní situace v území. Cílem následující analytické části je ocenit úroveň bezpečnosti v jednotlivých obcích správního obvodu ORP Kravaře a Svazku obcí mikroregionu Hlučínsko-západ (SOMH-z) a v SO ORP a SOMH-z jako celku. Na základě hodnocení současného stavu identifikovat problémy pro další řešení.

Všeobecné vymezení řešeného problému

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů. Pečuje o rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Z bezpečnostního hlediska má obec povinnost pečovat o svůj majetek, ale také o záležitosti bezpečnosti svých obyvatel. V tomto rámci orgány obce zajišťují připravenost obce na mimořádné události, podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva[9]. Patří zde např. ochrana před požáry[5], ochrana před povodněmi[12], ochrana veřejného pořádku[3], bezpečnost na místních komunikacích[4] a další.

Pro plnění úkolů v oblasti bezpečnosti může obec, resp. její orgány, zřizovat zejména:

- obecní policii,

- jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, dále jen „JSDH obce“,
- zařízení civilní ochrany,
- povodňovou komisi obce a
- krizový štáb obce.

Tyto prvky jsou součástí místního bezpečnostního systému, dále též „MBS“.

V rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace má obec za povinnost seznamovat právnické a fyzické osoby

- s charakterem možného ohrožení v obci,
- s připravenými opatřeními k záchranným a likvidačním pracím,
- s připravenými krizovými opatřeními a
- opatřeními ochrany obyvatelstva a se způsobem jejich provedení[9],[10].

Obecní úřad je dotčeným orgánem z hlediska ochrany obyvatelstva při rozhodování o umístování a povolování staveb, změnách staveb a změnách v užívání staveb, odstraňování staveb a při rozhodování o povolení a odstraňování terénních úprav a zařízení.

Provádění záchranných a likvidačních prací má zpravidla neodkladný charakter, oblast přípravy na mimořádné události, resp. krizové situace, má charakter preventivní. Jednotlivá opatření jsou naplňována v kratším či delším časovém horizontu.

Bezpečnostní opatření v dlouhodobém časovém horizontu jsou uplatňována v rámci strategického plánování rozvoje obce, resp. v rámci územního plánování. K zajištění rozvoje obce se zpracovává územní plán obce[7]. Obec může rovněž zpracovávat strategický plán rozvoje obce.

6.1.1.1 Veřejný pořádek v obci

K povinnostem obcí patří zajišťování veřejného pořádku[3]. Obec může v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou stanovit:

- k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku např.
 - o které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase vyhláškou určených, nebo
 - o na některých veřejných prostranstvích v obci zákaz konání takovýchto činností,
- závazné podmínky k zajištění veřejného pořádku při pořádání, průběhu a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték
- podmínky k udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

Obec rovněž v samostatné působnosti ve svém územním obvodu pečuje o vytváření podmínek pro **rozvoj sociální péče** a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jedná se především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, **dopravy** a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany **veřejného pořádku**.

Při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku může starosta obce požadovat spolupráci od Policie ČR.

K řešení záležitostí bezpečnosti a veřejného pořádku může obec zřídit obecní policii. Samotné zřízení a činnost obecní policie pak upravuje zákon o obecní policii [16]. Podle tohoto zákona obecní policie:

- je orgánem obce,
- zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce,
- spolupracuje s Policií ČR, státními orgány a orgány územních samosprávných celků,
- může jí svěřené úkoly plnit i na území jiné obce.

Je-li obecní policie zřízena obcí, která je městem nebo statutárním městem, a v hlavním městě Praze, se označuje jako městská policie.

Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů rovněž:

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- podílí se na dohledu na bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích a
- podílí se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a činí opatření k jeho obnovení,
- podílí se na prevenci kriminality v obci,
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,
- odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce
- apod.

Obecní policii řídí starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce. Na návrh osoby pověřené řízením obecní policie může zastupitelstvo obce pověřit plněním některých úkolů při řízení obecní policie určeného strážníka.

Obec v systému zdolávání následků mimořádné události

Připravenost obce na mimořádné události zajišťují orgány obce, které se rovněž podílejí na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva[9]. Na likvidaci následků mimořádných událostí se podílejí zejména dva orgány obce – starosta obce a obecní úřad.

Starosta obce při provádění záchranných a likvidačních prací

- zajišťuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím,
- organizuje v dohodě s velitelem zásahu nebo se starostou obce s rozšířenou působností evakuaci osob z ohroženého území obce,
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce,
- je oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.

Obecní úřad při likvidaci následků mimořádných událostí

- zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím,
- podílí se ve spolupráci s IZS, na provádění záchranných a likvidačních prací,
- podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce.

Na zdolávání následků mimořádných událostí se rovněž podílejí ostatní orgány obce.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce

Pro hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech zřizuje obec jednotku sboru dobrovolných hasičů obce[5]. Mimo hašení požárů a záchranné práce, se JSDH obce podílí na zabezpečení úkolů civilní ochrany a ochrany obyvatelstva, zejména:

- evakuaci obyvatel,
- označování oblastí s výskytem nebezpečných látek,
- varování obyvatel,

- dekontaminaci postižených obyvatel nebo majetku,
- zajištění podmínek pro jeho nouzové přežití a
- humanitární pomoci obyvatelstvu.

Obec udržuje akceschopnost JSDH obce, zabezpečuje odbornou přípravu jejích členů, materiální a finanční potřeby jednotky a další náležitosti.⁵

Povodňová komise obce

Povodňová komise obce je povodňovým orgánem obce pro období trvání povodně. Mimo povodeň je povodňovým orgánem zpravidla obecní úřad.

Povodňovou komisi zřizuje obecní rada. Předsedou povodňové komise obce je starosta obce.

Další členy komise jmenuje z členů obecního zastupitelstva, zástupců právnických osob a fyzických osob, kteří jsou způsobilí k provádění opatření, popřípadě pomoci při ochraně před povodněmi.

Povodňová komise je při svém jednání zpravidla podporována pracovním štábem povodňové komise. Podrobnosti upravují příslušné statuty těchto orgánů.

Povodňová komise se za povodně řídí povodňovým plánem. V době povodně může činit opatření a vydávat operativní příkazy k zabezpečení ochrany před povodněmi.

Mimořádné pravomoci povodňové komise začínají vyhlášením druhého nebo třetího stupně povodňové aktivity a končí odvoláním těchto stupňů.

Povodňová komise může za povodně přijímat zejména následující opatření:

- zabezpečuje varování právnických a fyzických osob v obci,
- vyhlašuje a odvolává stupně povodňové aktivity v rámci územní působnosti,
- informuje o nebezpečí a průběhu povodně povodňové orgány sousedních obcí a povodňový orgán obce s rozšířenou působností,
- organizuje, řídí, koordinuje a ukládá opatření na ochranu před povodněmi podle povodňových plánů,
- vyžaduje od orgánů, právnických a fyzických osob osobní a věcnou pomoc,
- zabezpečuje evakuaci, dočasné ubytování, stravování a návrat evakuovaných občanů,
- zajišťuje nutnou hygienickou a zdravotnickou péči,
- organizuje náhradní zásobování, dopravu a další povodňové narušené funkce v území.

Všechna přijatá opatření a vydané příkazy se zapisují do povodňové knihy.

Povodňové orgány nebo jiné osoby, na jejich příkaz, jsou při provádění záchranných a zabezpečovacích prací při povodni oprávněni vstupovat v nezbytném rozsahu na cizí pozemky a do objektů.

Nutno zmínit, že při řízení ochrany před povodněmi cestou povodňových komisí, platí zákonem stanovená pravidla nadřízenosti a podřízenosti a součinnosti.

Obec v systému krizového řízení

Úkoly v krizovém řízení na úrovni obcí plní zejména starosta obce a obecní úřad.

Starosta obce zajišťuje připravenost obce na řešení krizových situací. Pro plnění těchto úkolů a úkolů při řešení krizových situací může zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán.

Za krizové situace zajišťuje starosta obce provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce, a dále zejména:

⁵ Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

- zabezpečuje varování a informování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím,
- nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce,
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva.

Obecní úřad v rámci úkolů v krizovém řízení zejména:

- organizuje přípravu obce na krizové situace,
- poskytuje obecnímu úřadu ORP podklady ke zpracování krizového plánu obce s rozšířenou působností,
- vede za krizových situací evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob,
- podílí se na zajištění veřejného pořádku,
- plní další úkoly stanovené krizovým plánem obce s rozšířenou působností.

Obecní úřad rovněž seznamuje právnické a fyzické osoby s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení.

Ostatní orgány obce se na plnění úkolů v krizovém řízení podílejí.

Krizový štáb obce

Krizový štáb obce (dále jen „KŠ obce“) je pracovním orgánem starosty obce pro přípravu na krizové situace a jejich řešení[10]. Tvoří jej starosta obce a další členové krizového štábu. Starosta obce je předsedou krizového štábu. Členy KŠ může starosta jmenovat z řad zaměstnanců obecního úřadu, členů rady obce, resp. zastupitelstva obce, zástupců složek IZS dislokovaných v obci a dalších osob, jejichž odbornost je možné při přípravě na řešení mimořádných a krizových situací a při jejich řešení v obci využít. Zřízení krizového štábu obce je nutno vnímat ne jako povinnost uloženou starostovi obce, ale jako doporučení. Krizový štáb obce vykonává svou činnost v prostorách, které souhrnně označujeme jako pracoviště krizového štábu. Nutno pamatovat i na to, že pro pracoviště KŠ je potřeba zajistit technický a obslužný personál (výpočetní technika, ostraha apod.). Tento personál není součástí krizového štábu.

6.1.1.2 Obec v systému ochrany obyvatelstva

Mezi základní opatření ochrany obyvatelstva, která se provádí při řešení mimořádných událostí a krizových situací na úrovni obce, patří varování a informování, evakuace, nouzové přežití, ukrytí, individuální ochrana obyvatel a dekontaminační opatření[9]. Při zajišťování ochrany obyvatelstva, resp. připravenosti obce na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací, obecní úřad:

- organizuje přípravu obce na
 - o mimořádné události a
 - o provádění záchranných a likvidačních prací s IZS,
- zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím,
- hospodaří s materiálem civilní ochrany,
- poskytuje podklady a informace potřebné ke zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu hasičskému záchrannému sboru kraje,
- zajišťuje nouzové přežití obyvatel obce,
- vede evidenci a provádí kontroly staveb civilní ochrany nebo staveb dotčených požadavky civilní ochrany v obci.

Obec může při plnění těchto úkolů využít zařízení civilní ochrany, dále jen „ZCO“, je-li zřízeno.

Zařízení civilní ochrany

Zařízením civilní ochrany se rozumí organizační útvary obcí nebo právnických osob, které nemají právní subjektivitu a jsou zřízené po projednání s hasičským záchranným sborem kraje. Jedná se o organizační struktury určené k plnění některých - v předchozím uvedených - úkolů, které tvoří zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody a které jsou k tomu vybaveny odpovídajícími věcnými prostředky[9].

Obec při zajišťování obrany státu

Obec se podílí na zajišťování obrany státu. Plní přitom v přenesené působnosti zejména následující úkoly:

- poskytuje údaje pro zabezpečení obrany státu podle požadavků nadřízených orgánů,
- zabezpečuje výběr a povolávání fyzických osob k pracovním výpomocím nebo k pracovním povinnostem pro potřeby zajišťování obrany státu,
- podílí se na zabezpečení dodání určených věcných prostředků pro potřeby zajišťování obrany státu,
- plní úkoly spojené s prověřením opatření pro zabezpečení obrany státu podle rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
- poskytuje potřebnou součinnost v případě výcviku ozbrojených sil mimo území vojenských újezdů;
- sepisuje škody, které vznikly v přímé souvislosti s výcvikem ozbrojených sil nebo s prověřením opatření pro zabezpečení obrany státu způsobené právnickým a fyzickým osobám a škody způsobené na majetku obce,
- uplatňuje požadavky na přípravu občanů k obraně státu u krajského úřadu cestou obecního úřadu obce s rozšířenou působností a organizují jejich přípravu,
- plní úkoly spojené s evakuací obyvatel a poskytují potřebnou součinnost při ochraně majetku evakuovaných osob.[8]

S ohledem na současnou geopolitickou situaci jsou úkoly obrany státu z pozice obce realizovány v minimálním rozsahu.

Přehled souvisejících právních předpisů:

Problematika bezpečnosti je v podmínkách ČR vymezena zejména následujícími právními předpisy:

- [1] Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších změn ústavního zákona
- [2] Zákon č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o státní pomoci při obnově území), ve znění pozdějších předpisů
- [3] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- [4] Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
- [5] Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů
- [6] Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- [7] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- [8] Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky

- [9] Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
- [10] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů
- [11] Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- [12] Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů
- [13] Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- [14] Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)
- [15] Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě
- [16] Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
- [17] Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění pozdějších předpisů.

Dílčí shrnutí:

Obec je zřizovatelem a provozovatelem občanů nejbližšího systému pomoci v nouzi, místního bezpečnostního systému (dále též „MBS“). S ohledem na výskyt možných mimořádných událostí v obci, případně v jejím okolí, a zejména na rozsah jejich následků, není místní bezpečnostní systém ani soběstačný, ani neposkytuje pomoc v potřebném rozsahu. V praxi to vyžaduje nejen propojení MBS se státem garantovaným systémem pomoci v nouzi, ale i vytvoření přiměřeně fungující meziobecní spolupráce. Rozsah součinnosti je vždy vázán na rozsah následků způsobených mimořádnou událostí v obci.

Významná část úkolů obce v oblasti bezpečnosti však není stanovena obci jako povinnost, resp. postup při realizaci obcím svěřených úkolů není ujednocen. Je tedy na vůli obce, jak k řešení dané problematiky přistoupí. To samozřejmě generuje riziko, zejména při meziobecní spolupráci za krizových situací, že nejednotně nastavené koncepty/systémy řízení bezpečnosti v obcích nemusí správně a dostatečně efektivně spolupracovat.

6.1.2 Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Při charakterizování současného stavu bezpečnostní situace v území byly zvoleny dvě cesty – **dotazníková šetření** a **analýza dostupných statistických dat** z oblasti bezpečnosti. Pro dotazníkovou šetření byl zvolen standardní přístup.

Pro situační analýzu bezpečnosti v území cestou dostupných statistických dat z oblasti bezpečnosti se vycházelo z toho, že na územní celek (obec, správní obvod ORP) je nahlíženo jako na systém a bezpečnostní situaci v něm. Územní celek můžeme charakterizovat katastrální rozlohou, počtem obyvatel, charakterem využití ploch, počtem budov a jejich využitím a řadou dalších parametrů. Čím více se jich použije, tím bude charakteristika systému preciznější, ale také časově a finančně náročnější na zpracování. Každý územní celek je různými vazbami spojen se svým okolím (doprava, energetika, finance, telekomunikace, produktovody, výroba,...).

Bezpečnostní situaci rozumíme okamžitý stav území, který je charakterizován souborem v něm objektivně existujících prvků a vazeb mezi nimi, které mohou buď přispívat, nebo bránit vzniku mimořádných událostí, a tím vymezovat jejich možný rozsah a následky.

Území je v určitém rozsahu ohrožováno mimořádnými událostmi, má svou zranitelnost a je určitým způsobem na zdolávání mimořádných událostí pro případ jejich vzniku připraveno.

Pro potřebu projektu budeme pod pojmem mimořádná událost rozumět škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka nebo přírodními vlivy, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují odezvu bezpečnostního systému. Tedy charakter následků mimořádných událostí je takový, že to vyžaduje účast („zásah“) jednotek PO, ZZS, PČR nebo jiných složek.

Úroveň bezpečnosti v území je odvislá od míry bezpečnostního rizika v území. Index bezpečnostního rizika v území⁶(obci) se stanoví dle vztahu (1).

$$MR = OU \times ZU \times PU \quad (1)$$

kde: MR = Index bezpečnostního rizika v území

OU = Index ohrožení území

ZU = Index zranitelnost území

PU = Index připravenosti území

Velikost jednotlivých indexů v hodnotách 1 až 5 se stanoví odhadem pomoci příslušné tabulky – viz dále.

Pro hodnocení úrovně bezpečnosti ve správním obvodu ORP Kravaře a Svazku obcí mikroregionu Hlučínsko-západ (SOMH-z) se vycházelo prioritně z dat publikovaných v předchozích částech textu. Tato data byla doplněna o další údaje získané od správců databází jednotlivých základních složek Integrovaného záchranného systému (IZS):

- Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje (HZS MSK),
- Zdravotnické záchranné služby Moravskoslezského kraje (ZZS MSK) a
- Policie České republiky, Obvodního oddělení Kravaře (PČR Kravaře).

Data byla získána rovněž od Městské policie Kravaře (MP Kravaře), Výkonného výboru Okresního sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska v Opavě (VV OSH ČMS Opava) a dalších.

S ohledem na nedostupnost komplexních dat bylo zvoleno pro hodnocení současného stavu období let 2009 až 2013.

6.1.2.1 Analýza ohrožení území

Pro stanovení **indexu ohrožení území** (OU) se pro potřebu projektu mimořádné události člení z hlediska četnosti výskytu do **dvou skupin**, a to na:

- mimořádné události s vysokou četností výskytu a
- mimořádné události s nízkou četností výskytu.

Mimořádné události s vysokou četností výskytu („denní výskyt“) jsou události, které se vyskytují v území pravidelně s frekvencí **alespoň jednou za rok**. Škody způsobené těmito událostmi v území mají malý rozsah, zpravidla jsou poškozené jednotlivé objekty nebo skupiny objektů. **Výše škod** u

⁶ MALÉŘOVÁ, Lenka. *Analýza rizik územních celků*. Disertační práce. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava. Fakulta bezpečnostního inženýrství. Katedra ochrany obyvatelstva. 2013. 128 s. Vedoucí disertační práce doc. Ing. Vilém Adamec, Ph.D.

jednotlivých událostí se pohybuje **do 500 tis. Kč**, zpravidla **bez** zranění nebo usmrcení osob. Z hlediska společnosti je tento stav vnímán jako přijatelný, např. dopravní nehody nebo požáry. Pro potřebu hodnocení bezpečnostní situace v území jsou na základě dostupných statistik HZS MSK, ZZS MSK a PČR Kravaře sledovány následující typy mimořádných událostí:

- požáry (a),
- dopravní nehody (b),
- nepřízeň počasí/mimořádné události způsobené intenzivním deštěm nebo sněhem, větrnými poryvy apod./ (c),
- technické zásahy /události vyžadující poskytnutí technické pomoci/ (d),
- poskytnutí primární (urgentní) zdravotnické pomoci (e),
- narušení veřejného pořádku (f).

Mimořádné události s nízkou četností výskytu („nízký výskyt“) jsou události, které se vyskytují s četností **menší jak jedenkrát za rok**, mnohdy i **méně než jednou za několik let**. Jejich územní rozsah je větší až velký, zpravidla jsou dotčeny části územních celků nebo celé územní celky.

Výše škod u jednotlivých událostí **přesahuje 500 tis. Kč**, **dochází** ke zranění nebo usmrcení osob. Z hlediska společnosti je tento stav vnímán jako nepřijatelný, až kritický, např. rozsáhlé povodně, lesní požáry, plošné výpadky dodávky elektrické energie, plynu, vody. Pro potřebu hodnocení bezpečnostní situace v území jsou na základě expertních odhadů sledovány následující typy mimořádných událostí:

- narušení dodávek elektrické energie (g),
- narušení dodávek plynu (h),
- narušení dodávek pitné vody (i),
- narušení funkčnosti obecního úřadu (j).

Ve výše uvedených souvislostech nutno upozornit rovněž na problematiku ne zrovna příznivého demografického vývoje v území – viz předchozí části textu. Z bezpečnostního hlediska to může vyvolat nárůst požadavků na opatření v oblasti sociální péče jak za běžné, tak i za mimořádné situace. Tedy požadavky na vyšší četnost nasazení záchranářů, jejich počty a tomu odpovídající materiální a technické vybavení.

Ve správním území je každoročně evidována řada událostí, které vyžadují nasazení základních složek Integrovaného záchranného systému, a to jak samostatně, tak i v součinnosti s dalšími složkami.

a) Zásahy jednotek PO v SO ORP Kravaře

Celkový přehled o mimořádných událostech se zásahem jednotek PO v obcích ORP Kravaře za období 2009-2013 v absolutních hodnotách uvádí Tabulka 131.

Tabulka 131 Celkový přehled o událostech se zásahem jednotek PO v obcích ORP Kravaře za období 2009-2013

2009-2013	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom	ORP KRAVAŘE
Požáry	14	5	4	23	3	1	4	8	3	65
Dopravní nehody	21	11	7	43	2	1	6	11	0	102
Nepřízeň počasí	38	15	5	36	6	5	6	4	1	116
Technické zásahy	78	19	8	71	3	13	12	14	1	219
Událostí celkem	151	50	24	173	14	20	28	37	5	502
Přímé škody v tis. Kč	270,0	456,5	52,0	2 142,0	30,0	0,0	51,0	144,0	107,0	3 252,5
Uchr. hodnoty v tis. Kč	1 260,0	600,0	0,0	8 351,0	50,0	0,0	600,0	1 830,0	500,0	13 191,0
Usmrceno osob	3	1	0	6	0	1	0	0	0	11
Zraněno osob	11	13	7	37	1	5	4	10	0	88
Zachráněno osob	2	2	0	3	0	0	0	2	0	9
Evakuováno osob	8	0	0	0	0	0	0	0	0	8

Zdroj: HZS MSK, upraveno.

Lze konstatovat, že ve správním obvodu ORP Kravaře bylo za období let **2009-20013** evidováno celkem **502 mimořádných událostí** vyžadující zásah jednotek PO. Celková **škoda**⁷ dosáhla výše **3,25 mil. Kč**. Zásahem jednotek PO byly uchráněny hodnoty ve výši 13,2 mil. Kč. U mimořádných událostí je evidováno **11 usmrcených** osob a **88 zraněných** osob. **Evakuováno** a **zachráněno** bylo celkem **17 osob**.

V území převažují mimořádné události vyžadující poskytnutí technické pomoci ze strany zasahujících jednotek PO. **Nejvíce událostí** je evidováno v katastrálním území města **Kravaře** a dále pak v obci **Bolatice**. **Nejmenší počet** událostí je evidován v obci **Třebom**.

Průměrné počty mimořádných událostí se zásahem jednotek PO za rok v obcích SO ORP Kravaře za období 2009-2013 uvádí Tabulka 132.

Ve správním obvodu se průměrně **za rok** vyskytuje **100 mimořádných událostí** vyžadujících zásah jednotek PO, z toho je **13 požárů** a **20 dopravních nehod**. V průměru ve 23 případech ročně se jedná o zásahy vyvolané nepřízní počasí. Průměrná **škoda** u mimořádné události dosáhla výše **650 tis. Kč**. Nutno upozornit, že v roce 2013 došlo v katastru města Kravaře k 1 požáru se škodou 1,4 mil. Kč a uchráněnými hodnotami za 4 mil. Kč, bez usmrcení a zranění osob, což statistiku lehce zkresluje. **V průměru** jsou u mimořádných událostí **2 osoby usmrceny** a **18 osob zraněno**; v průměru **3 osoby** se musí **zachraňovat** nebo **evakuovat**.

⁷ Výše škod a uchráněných hodnot je u události se zásahem hasičských jednotek evidována jen u požárů.

Tabulka 132 Průměrné počty událostí se zásahem jednotek PO za rok v obcích ORP Kravaře za období 2009-2013

2009-2013	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom	ORP KRAVARE
Požáry	2,8	1,0	0,8	4,6	0,6	0,2	0,8	1,6	0,6	13,0
Dopravní nehody	4,2	2,2	1,4	8,6	0,4	0,2	1,2	2,2	0,0	20,4
Nepřízeň počasí	7,6	3,0	1,0	7,2	1,2	1,0	1,2	0,8	0,2	23,2
Technické zásahy	15,6	3,8	1,6	14,2	0,6	2,6	2,4	2,8	0,2	43,8
Událostí celkem	30,2	10,0	4,8	34,6	2,8	4,0	5,6	7,4	1,0	100,4
Přímé škody v tis. Kč	54,0	91,3	10,4	428,4	6,0	0,0	10,2	28,8	21,4	650,5
Uchr. hodnoty v tis. Kč	252,0	120,0	0,0	1670,2	10,0	0,0	120,0	366,0	100,0	2638,2
Usmrceno osob	0,6	0,2	0,0	1,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	2,2
Zraněno osob	2,2	2,6	1,4	7,4	0,2	1,0	0,8	2,0	0,0	17,6
Zachráněno osob	0,4	0,4	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	1,8
Evakuováno osob	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6
Ø počet obyvatel za období	4394	1285	3268	6777	625	917	668	3140	220	21280
Ø počet událostí na 1000 obyvatel	6,9	7,8	1,5	5,1	4,5	4,4	8,4	2,4	4,5	4,7

Zdroj: Vlastní šetření.

Nejvíce událostí v průměrných hodnotách v přepočtu na 1000 obyvatel vykazuje obec **Sudice**, a to **8,4**; následuje obec **Chuchelná** a **Bolatice**. **Nejméně událostí** na 1000 obyvatel je evidováno v obci **Kobeřice**, a to **1,5 událostí**, a dále v obci **Štěpánkovice**. V SO **ORP Kravaře** připadá průměrně **4,7 mimořádných událostí se zásahem jednotek PO na 1000 obyvatel za rok**.

Přehled počtů mimořádných událostí ve sledovaném období v jednotlivých obcích SO ORP Kravaře podle typu mimořádné události uvádí Tabulka 133.

Tabulka 133 Přehled o počtech událostí se zásahem jednotek PO v obcích ORP Kravaře podle typu události v jednotlivých letech období 2009-2013

Typ události	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom	ORP KRAVAŘE
Požáry	1	2	1	3	1	0	1	4	0	13
Dopravní nehody	4	3	2	8	1	0	0	2	0	20
Nepřízeň počasí	6	1	1	2	0	2	0	2	0	14
Technické zásahy	9	5	2	12	0	1	1	0	0	30
Celkem 2009	20	11	6	25	2	3	2	8	0	77
Požáry	1	0	0	2	1	0	1	1	0	6
Dopravní nehody	2	0	2	11	0	1	1	3	0	20
Nepřízeň počasí	24	9	4	25	2	1	5	2	1	73
Technické zásahy	14	4	2	13	1	1	7	3	0	45
Celkem 2010	41	13	8	51	4	3	14	9	1	144
Požáry	5	2	2	2	0	0	1	1	0	13
Dopravní nehody	4	2	1	7	0	0	2	1	0	17
Nepřízeň počasí	3	1	0	3	1	1	0	0	0	9
Technické zásahy	18	2	2	17	1	3	2	6	0	51
Celkem 2011	30	7	5	29	2	4	5	8	0	90
Požáry	3	1	1	6	0	1	0	1	1	14
Dopravní nehody	4	4	0	10	0	0	1	2	0	21
Nepřízeň počasí	3	2	0	3	1	0	0	0	0	9
Technické zásahy	13	6	1	20	0	0	2	3	1	46
Celkem 2012	23	13	2	39	1	1	3	6	2	90
Požáry	4	0	0	10	1	0	1	1	2	19
Dopravní nehody	7	2	2	7	1	0	2	3	0	24
Nepřízeň počasí	2	2	0	3	2	1	1	0	0	11
Technické zásahy	24	2	1	9	1	8	0	2	0	47
Celkem 2013	37	6	3	29	5	9	4	6	2	101
Celkem 2009-2013	151	50	24	173	14	20	28	37	5	502
Průměr/rok	30	10	5	35	3	4	6	7	1	100

Zdroj: HZS MSK, upraveno.

Tabulka 134 Výskyt mimořádných událostí se zásahem jednotek PO ve SO ORP Kravaře podle typu události v jednotlivých letech období 2009-2013

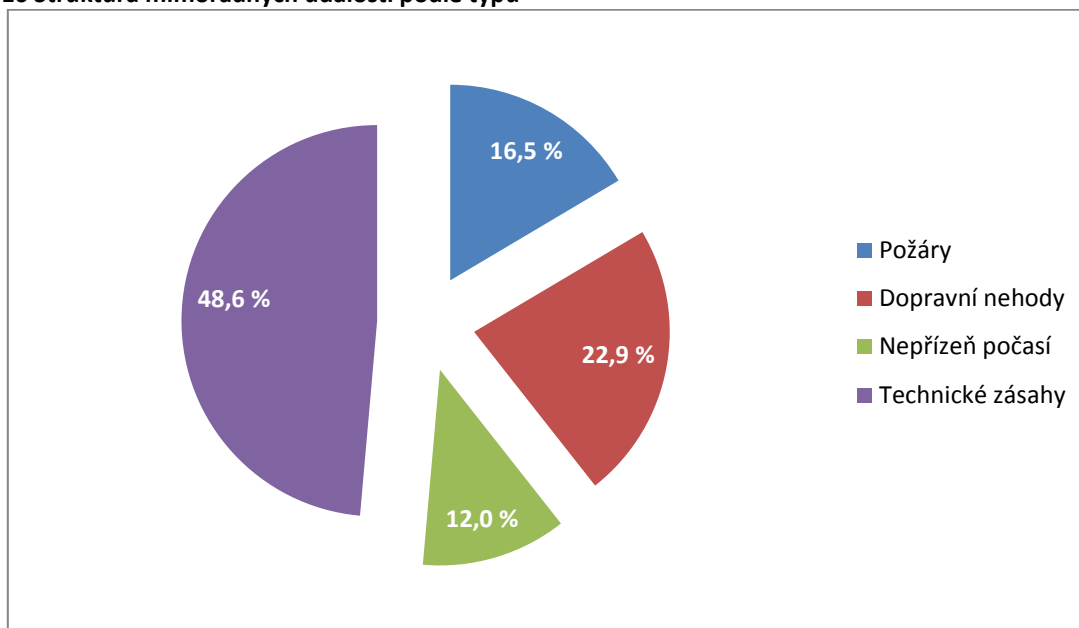
Rok	Požáry	Dopravní nehody	Nepřízeň počasí	Technické zásahy	Celkem
2009	13	20	14	30	77
2010	6	20	73	45	144
2011	13	17	9	51	90
2012	14	21	9	46	90
2013	19	24	11	47	101
Celkem	65	102	116	219	502

Zdroj: Vlastní šetření.

Z údajů v Tabulce 134 je zřejmé, že rok **2010** byl na **výskyt mimořádných událostí** v SO Kravaře **extrémní**. Vliv na vznik tohoto extrému má až **trojnásobný** výskyt mimořádných událostí vyvolaných nepřízní počasí.

Podíly jednotlivých typů mimořádných událostí z celkového počtu mimořádných událostí se zásahem jednotek PO znázorňuje Graf 16.

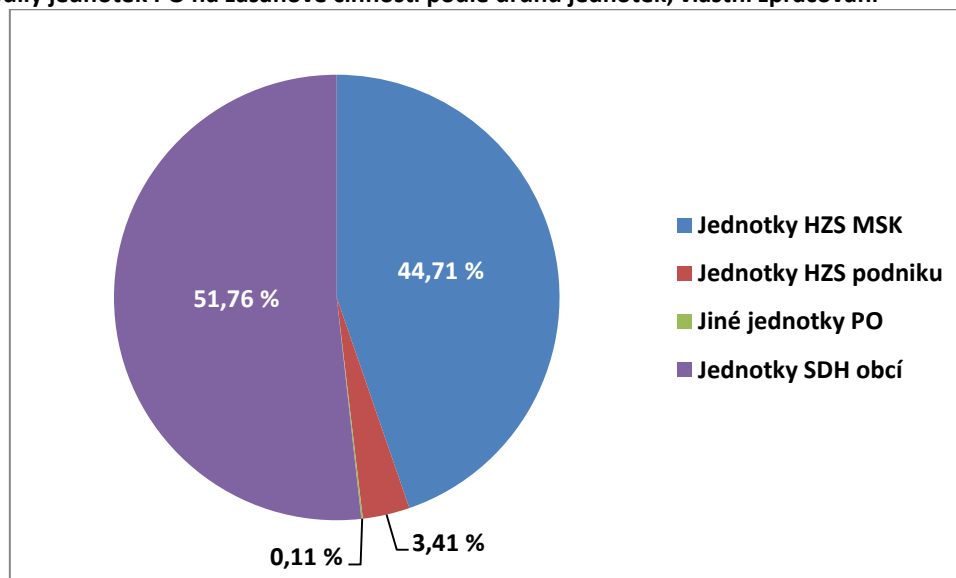
Graf 16 Struktura mimořádných událostí podle typu

Zdroj: Vlastní šetření.

Mimořádné události typu **Požár** představují necelých **17 %** ze všech evidovaných **mimořádných událostí**. Tato hodnota se nikterak významně neodlišuje od celostátně sledovaných ukazatelů. Podíl jednotlivých jednotek PO, podle druhu jednotky, u mimořádných událostí vyžadujících nasazení jednotek PO v SO ORP Kravaře je graficky vyjádřen na Grafu 17.

Graf 17 Podíly jednotek PO na zásahové činnosti podle druhu jednotek, vlastní zpracování

Zdroj: Vlastní šetření.

Z prezentovaných hodnot je zřejmé, že v regionu se na zásahové činnosti z **více** jak **51 %** podílí **JSDH obcí**. Na jednu zasahující jednotku HZS MSK v SO ORP Kravaře připadá cca 1,2 jednotky SDH obcí. Ve sledovaném období došlo v obcích SO ORP Kravaře celkem k **102 dopravním nehodám**, které si vyžádaly **zásah jednotek PO**. Přehled počtu dopravních nehod (DN) se zásahem jednotek PO v jednotlivých obcích SO ORP Kravaře v letech 2009-2013 uvádí Tabulka 135.

Tabulka 135 Přehled počtu dopravních nehod (DN) se zásahem jednotek PO v obcích SO ORP Kravaře v letech 2009-2013

Dopravní nehody/Rok	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom	ORP KRAVAŘE
2009	4	3	2	8	1	0	0	2	0	20
2010	2	0	2	11	0	1	1	3	0	20
2011	4	2	1	7	0	0	2	1	0	17
2012	4	4	0	10	0	0	1	2	0	21
2013	7	2	2	7	1	0	2	3	0	24
Celkem 2009-2013	21	11	7	43	2	1	6	11	0	102
Průměr/rok	4,2	2,2	1,4	8,6	0,4	0,2	1,2	2,2	0	20,4
Usmrceno osob	3	0	0	1	0	0	0	0	0	4
Zraněno osob	9	12	5	32	1	0	4	9	0	72
Zachráněno osob	0	1	0	2	0	0	0	1	0	4

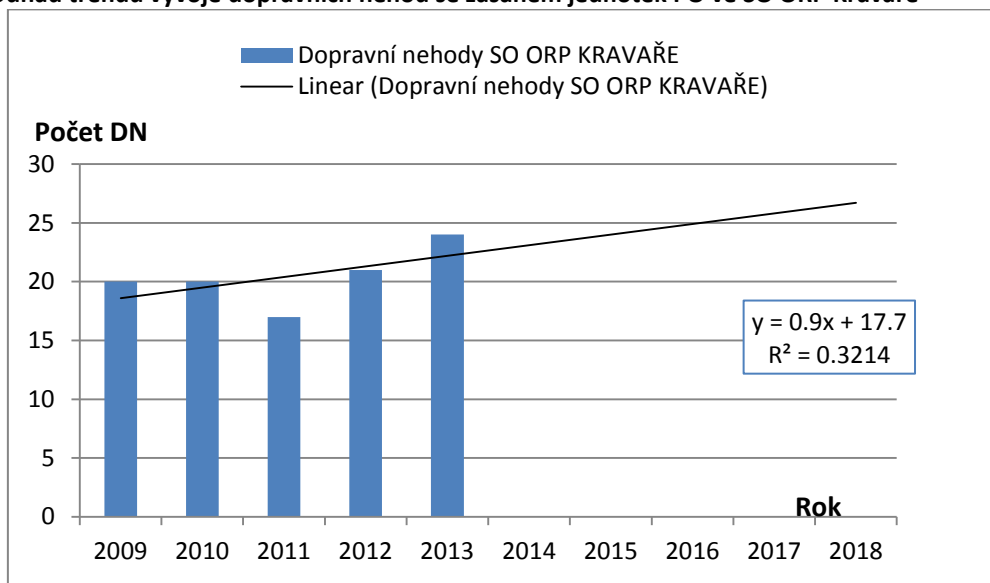
Zdroj: Vlastní šetření.

U dopravních nehod byly **4** osoby **usmrceny**, **72** osob bylo **zraněno** a **4** osoby byly **zachráněny**. **Nejvyšší počet DN** je registrován na území města **Kravaře** a obce **Bolatice**. Bez DN se zásahem jednotek PO bylo území obce Třebom.

Ročně dochází v obcích SO ORP Kravaře průměrně k **20 dopravním nehodám**, u kterých likvidace následků vyžaduje **nasazení jednotek PO**. Nejvyšší počet DN vznikl ve sledovaném období ve městě **Kravaře** – průměrně **8,6 nehod** za rok a v obci **Bolatice** – průměrně **4,2 nehod** za rok. **Nejméně** pak v obci **Třebom**, kde ve sledovaném období nedošlo k DN, která by si vyžádala nasazení jednotek PO. V **průměru** dojde k usmrcení **1** osoby a **14** osob bývá zraněno.

Pro odhad vývoje počtu DN v SO ORP Kravaře na nejbližších 5 let byla data zpracována formou grafu – viz Graf 18.

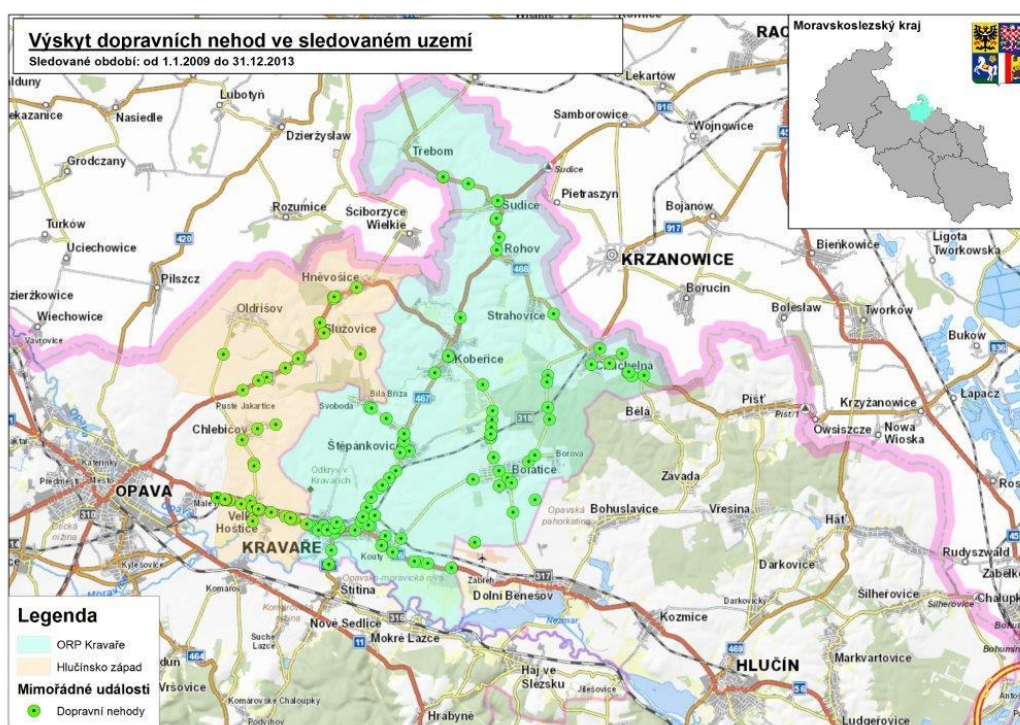
Graf 18 Odhad trendu vývoje dopravních nehod se zásahem jednotek PO ve SO ORP Kravaře

Zdroj: Vlastní šetření.

Z dat prezentovaných v Grafu 17 lze dovodit, že pro příští období je nutno počítat s **nárůstem** počtu **dopravních nehod se zásahem jednotek PO**. Nenastanou-li v bezpečnostním prostředí SO ORP Kravaře významné změny, lze ke konci prognózovaného období očekávat **25 – 30 dopravních nehod se zásahem jednotek PO** za rok. S nárůstem nutno počítat i u škod. Místa výskytu dopravních nehod v SO ORP Kravaře a v mikroregionu Hlučínsko-západ za období let 2009-2013 jsou graficky znázorněna na Mapě 3.

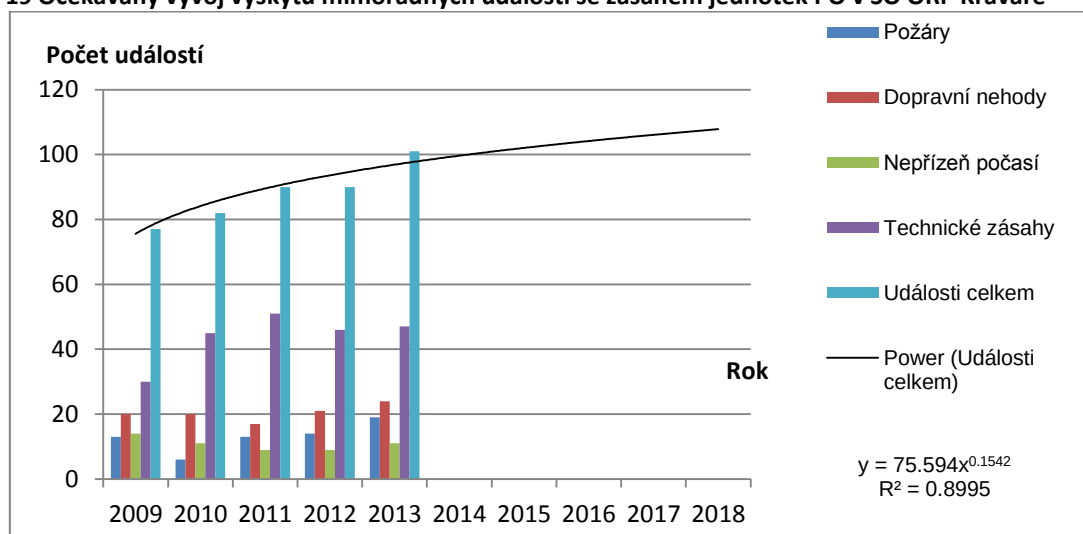
Mapa 3 Místa výskytu dopravních nehod se zásahem jednotek PO

Zdroj: Vlastní šetření.

Z prezentovaných dat lze dovodit, že **výskyt dopravních nehod** v území je **úměrný významu sledovaných komunikací** v území a **hustotě provozu** na nich. Očekávaný vývoj celkového počtu mimořádných událostí se zásahem jednotek PO v SO ORP Kravaře do roku 2018 je znázorněn v Grafu 19.

Graf 19 Očekávaný vývoj výskytu mimořádných událostí se zásahem jednotek PO v SO ORP Kravaře

Zdroj: Vlastní šetření.

Po vyrovnání sezonního výkyvu v roce 2010 lze, na základě zpracovaných dat dovodit, že pro období **do roku 2018**, resp. delší, nutno očekávat v SO ORP Kravaře další **nárůst počtu mimořádných událostí se zásahem jednotek PO**. Nenastanou-li v bezpečnostním prostředí SO ORP Kravaře významné změny, lze ke konci prognózovaného období očekávat **100 až 120 událostí** za rok. Přitom nelze vyloučit extrémní výskyt mimořádných událostí se zásahem jednotek PO vyvolaných nepřízní počasí.

b) Zásahy Zdravotnické záchranné služby v SO ORP Kravaře

Přehled o počtu mimořádných událostí, které vyžadovaly zásah (primární, urgentní zásah) výjezdových skupin Zdravotnické záchranné služby Moravskoslezského kraje, evidovaných v SO ORP Kravaře, uvádí Tabulka 136. Data za období let 2009 a 2010 nejsou k dispozici.

Tabulka 136 Přehled primárních zásahů ZZS MSK v území ORP Kravaře v období 2011-2013

2009-2013	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom	ORP KRAVAŘE
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	249	118	161	412	29	34	41	119	33	1196
2012	239	136	155	445	37	35	37	156	35	1275
2013	301	138	149	484	21	51	54	129	29	1356
Zásahů ZZS celkem	789	392	465	1341	87	120	132	404	97	3827
Zásahů ZZS průměrně za rok	263	131	155	447	29	40	44	135	32	1276
Průměrný počet obyvatel v obcích	4394	1285	3268	6777	625	917	668	3140	220	21280
Průměrný věk obyvatel v obcích	39,5	40,2	38,8	40,0	38,6	37,8	39,2	38,9	40,0	39,2
Průměrný počet událostí na 1000 obyvatel za rok	59,9	101,9	47,4	66,0	46,4	43,6	65,9	43,0	145,5	60,0

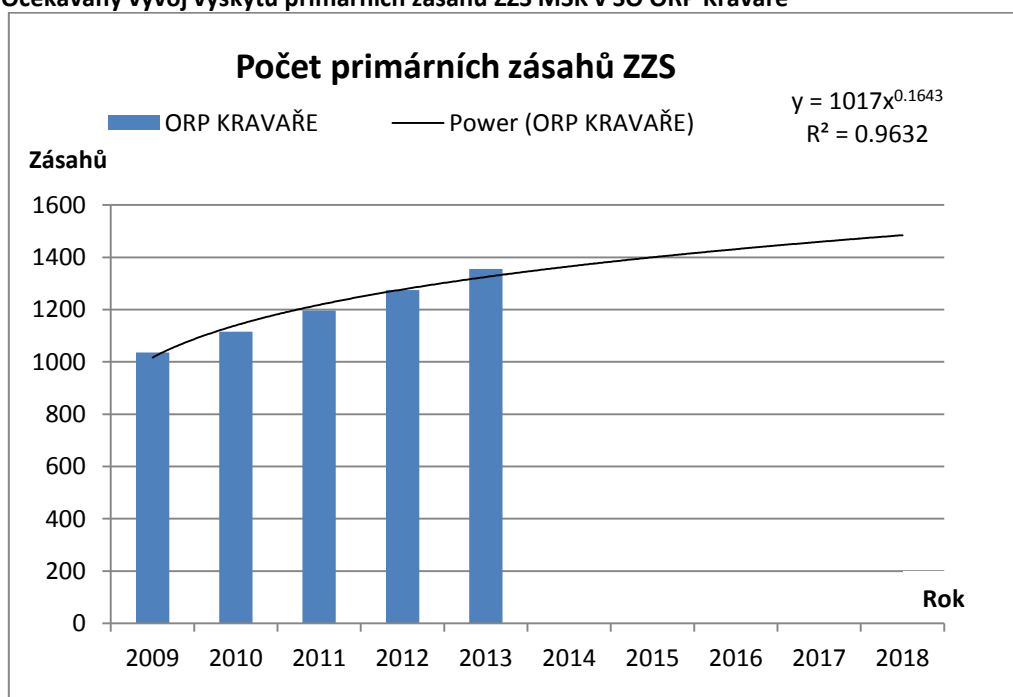
Zdroj: ZZS MSK a vlastní šetření.

V SO ORP Kravaře dosahují primární **zásahy výjezdových skupin ZZS MSK** průměrně hodnoty **vyšší než 1270 krát ročně**. Nejvíce exponovanými lokalitami jsou **Kravaře** a **Bolatice**. **Nejméně** zásahů je evidováno v obcích **Třebom** a **Rohov**. Při přepočtu **průměrného počtu zásahů na 1000 obyvatel** zasahuje ZZS **60 krát za rok**. Nejvyššího průměrného počtu zásahů ZZS bylo dosaženo v obci Třebom - 145,5.

Na základě prezentovaných hodnot lze připustit, že **zásahová činnost ZZS** je **přímo úměrná počtu obyvatel** v území a **průměrnému věku** jeho obyvatelstva. Tyto skutečnosti však vyžadují podrobné a dlouhodobé sledování.

Pro odhad vývojových trendů byla disponibilní data zpracována graficky – viz Graf 20.

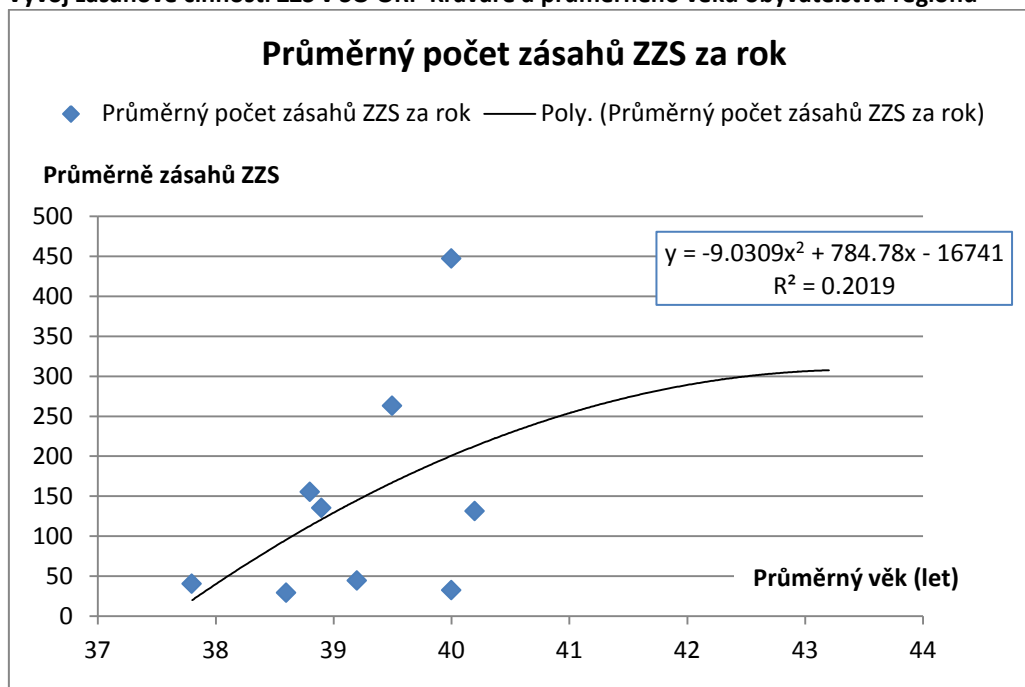
Graf 20 Očekávaný vývoj výskytu primárních zásahů ZZS MSK v SO ORP Kravaře

Zdroj: Vlastní šetření.

S ohledem na velmi krátkou časovou řadu byly hodnoty v letech 2009 a 2010 stanoveny zpětně lineární aproximací. Na základě zpracovaných dat lze **do budoucna** očekávat v SO ORP Kravaře **narůstající počet primárních zásahů ZZS MSK**. Nenastanou-li v bezpečnostním prostředí SO ORP Kravaře významné změny, lze očekávat, že na konci prognózovaného období se může zásahová činnost pohybovat kolem **1500 zásahů za rok**. Predikci možného vývoje zásahové činnosti ZZS v SO ORP Kravaře ve vazbě na průměrný věk obyvatelstva regionu prezentuje Graf 21.

Graf 21 Vývoj zásahové činnosti ZZS v SO ORP Kravaře a průměrného věku obyvatelstva regionu

Zdroj: Vlastní šetření.

Na základě prezentovaných dat lze předpokládat, že **rostoucí průměrný věk** obyvatelstva v lokalitě může **ovlivnit** četnost výskytu mimořádných událostí se zásahem ZZS. To může být významný fenomén, který může v budoucnu v SO ORP Kravaře ovlivnit četnost zásahů i dalších složek IZS. Tato problematika vyžaduje další sledování.

c) Zásahy Policie České republiky v SO ORP Kravaře

Ve sledovaném období bylo v SO ORP Kravaře evidováno PČR celkem **7 591 mimořádných událostí**, které si vyžádaly zásah Obvodního oddělení PČR v Kravařích. To představuje průměrně **1 518 zásahů za rok**. Přehled mimořádných událostí řešených PČR v SO ORP Kravaře v období let 2009-2013 uvádí Tabulka 137.

Tabulka 137 Přehled mimořádných událostí se zásahem Obvodního oddělení PČR Kravaře v SO ORP Kravaře

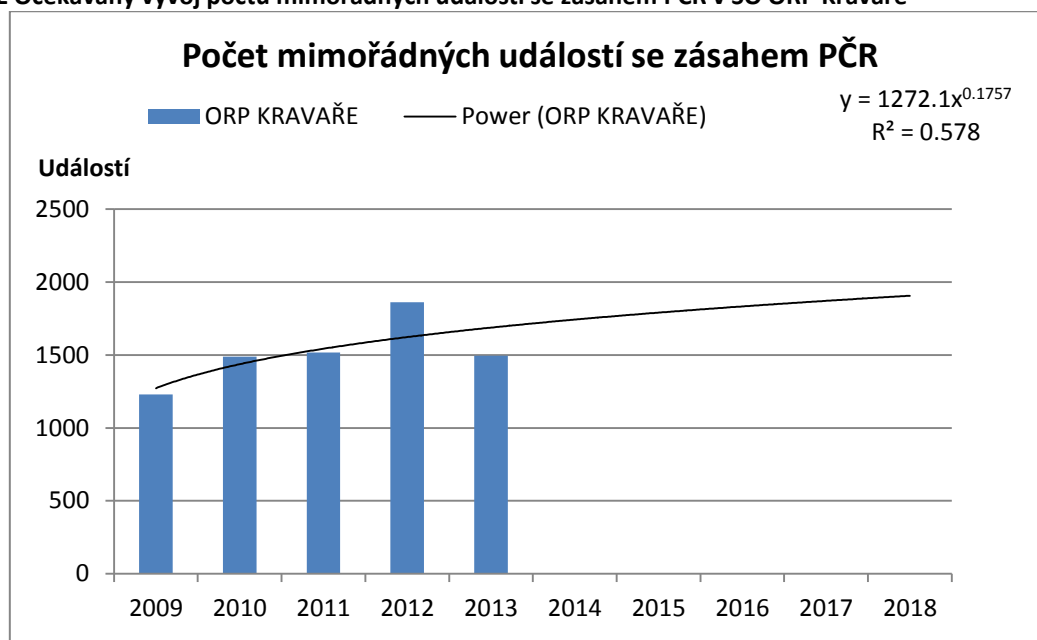
2009-2013	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom	ORP KRAVAŘE
2009	154	41	82	619	8	33	21	73	21	1230
2010	176	40	70	837	25	21	15	63	21	1488
2011	149	42	115	810	30	15	36	74	15	1517
2012	258	55	159	1008	14	18	42	92	33	1862
2013	219	34	122	669	17	24	51	93	42	1494
celkem	956	212	548	3943	94	111	165	395	132	7591
Průměr za rok	191	42	110	789	19	22	33	79	26	1518
Průměrný počet obyvatel za období	4394	1285	3268	6777	625	917	668	3140	220	21280
Průměrný počet událostí na 1000 obyvatel	43,5	32,7	33,7	116,4	30,4	24,0	49,4	25,2	118,2	71,3

Zdroj: PČR Kravaře a vlastní šetření.

Nejvíce mimořádných událostí se zásahem PČR je evidováno na území města **Kravaře** a obce **Bolatice**. **Nejméně** pak v obcích **Rohov** a **Strahovice**. **Průměrný počet** událostí přepočtený na **1 000 obyvatel** pro SO ORP Kravaře dosahuje hodnoty **71,3**. Při přepočtu na počet obyvatel v obcích je **nejvyšších hodnot** na 1 000 obyvatel dosahováno v obci **Třebom** a **Kravaře**. **Nejnižší hodnoty** jsou dosaženy v obcích **Strahovice** a **Štěpánkovice**.

Pro odhad vývojových trendů byla disponibilní data zpracována statisticky a zobrazena graficky – viz Graf 22.

Graf 22 Očekávaný vývoj počtu mimořádných událostí se zásahem PČR v SO ORP Kravaře

Zdroj: Vlastní šetření.

Z výsledků prezentovaných graficky lze vysledovat, že výskyt mimořádných událostí se zásahem PČR v SO ORP Kravaře měl rostoucí trend. Nenastanou-li významné změny v bezpečnostním prostředí SO ORP, lze pro nejbližší pětileté období očekávat, že počet těchto **mimořádných událostí bude dále** pozvolně **narůstat**. Na konci prognózovaného období se počet zásahů PČR může dosáhnout **až 2000 zásahů** za rok.

d) Přehled počtu zásahů základních složek IZS v SO ORP Kravaře

Celkový přehled o počtech zásahů základních složek IZS při mimořádných událostech v SO ORP Kravaře uvádí Tabulka 138. Celkový počet zásahů základních složek IZS je zde prezentován jako součet zásahů jednotlivých základních složek IZS. Nutno mít na paměti, že u některých mimořádných událostí zasahovalo více složek IZS společně. Pro přesnější specifikaci takových událostí není k dispozici dostatek relevantních údajů.

Tabulka 138 Přehled o počtech zásahů základních složek IZS při mimořádných událostech v SO ORP Kravaře

SLOŽKA IZS	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom	ORP KRAVAŘE
2011										
JPO	30	7	5	29	2	4	5	8	0	90
ZZS	249	118	161	412	29	34	41	119	33	1 196
PČR	149	42	115	810	30	15	36	74	15	1 517
IZS celkem	428	167	281	1251	61	53	82	201	48	2 803
2012										
JPO	23	13	2	39	1	1	3	6	2	90
ZZS	239	136	155	445	37	35	37	156	35	1 275
PČR	258	55	159	1008	14	18	42	92	33	1 862
IZS celkem2012	520	204	316	1492	52	54	82	254	70	3 227
2013										
JPO	37	6	3	29	5	9	4	6	2	101
ZZS	301	138	149	484	21	51	54	129	29	1 356
PČR	219	34	122	669	17	24	51	93	42	1 494
IZS celkem2013	557	178	274	1182	43	84	109	228	73	2 951
2011-2013										
JPO	90	26	10	97	8	14	12	20	4	281
ZZS	789	392	465	1341	87	120	132	404	97	3827
PČR	626	131	396	2487	61	57	129	259	90	4873
IZS celkem	1505	549	871	3925	156	191	273	683	191	8981
2011-2013										
Ø počet zásahů IZS	502	183	290	1308	52	64	91	228	64	2994
Ø počet obyvatel	4394	1285	3268	6777	625	917	668	3140	220	21280
Ø počet zásahů 1000 obyvatel	114	142	89	193	83	69	136	73	289	141

Zdroj: Vlastní šetření.

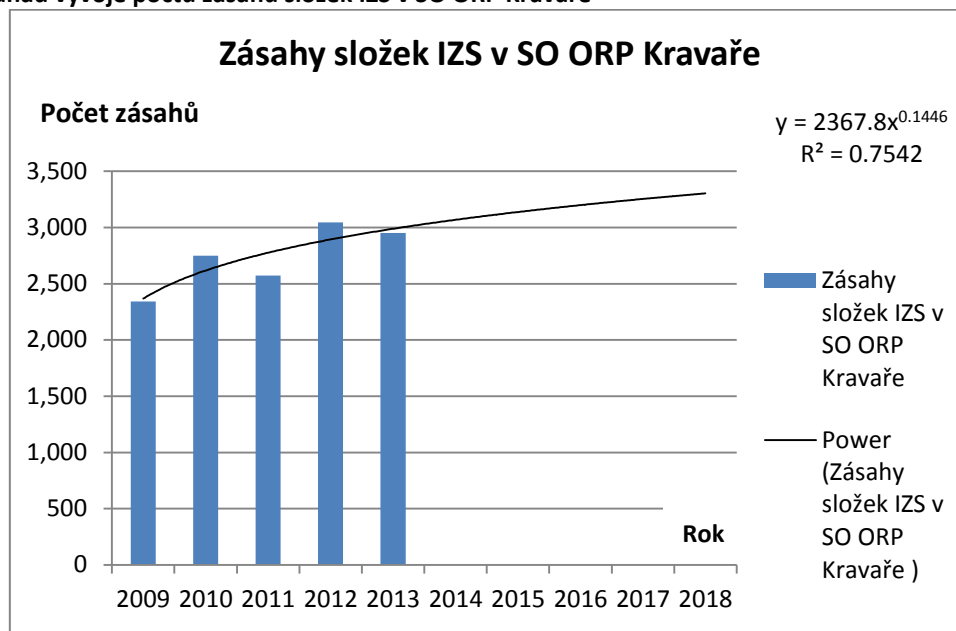
Mimořádné události, které byly registrovány v SO ORP Kravaře v období **2011-2013**, si vyžádaly celkem **8 981 zásahů základních složek IZS**, což představuje **průměrně 2 994 zásahů za rok**. Nejvíce zásahů je v průměru evidováno na území města **Kravaře** a obce **Bolatice**; **nejméně** pak v obcích **Rohov**, **Strahovice** a **Třebom**.

Z celkové zásahové činnosti v SO ORP představuje zásahová činnost jednotek PO 3,6 %, ZZS 42,6 % a PČR 53,8 %.

Průměrný počet zásahů přepočtený na **1 000 obyvatel** pro SO ORP Kravaře dosahuje hodnoty **141 za rok**. **Nejvyšších hodnot** je dosahováno v obcích **Třebom** a **Kravaře**. V podstatě **na průměru** SO ORP Kravaře se pohybuje **Chuchelná**. **Pod průměrem** pak **Bolatice**, **Sudice**, **Kobeřice**, **Rohov**, **Strahovice** a **Štěpánkovice**. **Nejnižší hodnoty** jsou dosaženy v obcích **Strahovice** a **Štěpánkovice**.

Pro odhad trendu očekávaného vývoje byla využita v předchozím prezentována data za období let 2009-2013, která po statistickém zpracování jsou graficky zobrazena v Grafu 23.

Graf 23 Odhad vývoje počtu zásahů složek IZS v SO ORP Kravaře

Zdroj: Vlastní šetření.

Ve sledovaném období byl u mimořádných událostí se zásahem základních složek IZS zaregistrován v SO ORP Kravaře **nárůst**. Lze očekávat, že tento **trend setrvá**. Nenastanou-li v bezpečnostním prostředí SO ORP Kravaře významné změny, lze na konci prognózovaného období očekávat **3000 – 3500 mimořádných událostí** se zásahem složek IZS.

Index ohrožení území

Index ohrožení území mimořádnými událostmi (OU) se stanoví výpočtem dle vztahu (2).

$$OU = (F + D)/2 \quad (2)$$

kde: OU = index ohrožení území
 F = Index frekvence výskytu mimořádné události
 D = Index dopadu mimořádné události

Pro stanovení indexu výskytu mimořádné události (F) se využije Tabulka 139. Pro stanovení indexu dopadu mimořádné události (D) se použije Tabulka 140.

Tabulka 139 Index frekvence výskytu mimořádných událostí (F)

Výskyt mimořádné události	Frekvence výskytu mimořádné události	Index frekvence výskytu
1x za 1 rok	velmi vysoká	5
1x za 3 roky	vysoká	4
1x za 10 let	střední	3
1x za 30 let	nízká	2
1x za 100 let	velmi nízká	1

Tabulka 140 Index dopadu mimořádných událostí (D)

Rozsah postižení území dopadem mimořádné události	Slovně	Index dopadu
bez ohrožení nebo jednotlivé objekty	velmi malý	1
malá část obce (do 10 % objektů nebo rozlohy)	malý	2
velká část obce (do 60 % objektů nebo rozlohy)	střední	3
celá obec (nad 60 % objektů nebo rozlohy)	velký	4
přesahuje rozlohu obec	velmi velký	5

Na základě posouzení v předchozím uvedených dat a expertním odhadem byly hodnoty indexů potřebných pro stanovení indexu ohrožení sestaveny do Tabulky 141.

Tabulka 141 Odhad indexu ohrožení území pro výše uvedené mimořádné události

Druh mimořádné události	Index frekvence (F)	indexu dopadu (D)	Index ohrožení území (OU)
Požáry (a)	5	1	3
Dopravní nehody (b)	5	1	3
Nepřízeň počasí (c)	5	2	3,5
Technické zásahy (d)	5	1	3
Primární zdravotnické zásahy (e)	5	1	3
Narušení veřejného pořádku (f)	5	1	3
Narušení dodávek elektrické energie (g)	3	4	3,5
Narušení dodávek plynu (h)	3	4	3,5
Narušení dodávek pitné vody (i)	3	4	3,5
Narušení funkčnosti obecního úřadu (j)	2	4	3

Zdroj: Vlastní šetření.

6.1.2.2 Analýza zranitelnosti území

Míra zranitelnosti území se stanoví vyčíslením indexu zranitelnosti území (ZU) na základě velikosti indexu zranitelnosti obyvatelstva v území (ZO) a indexu zranitelnosti ploch v území (ZP) podle vztahu (3):

$$ZU = (ZO + ZP)/2 \quad (3)$$

kde:

ZU = Index zranitelnosti území

ZO = Index zranitelnosti obyvatel (počet osob)

ZP = Index zranitelnosti ploch v území

Index zranitelnosti obyvatel se odvozuje od počtu obyvatel žijících na území zkoumané obce – viz Tabulka 142.

Tabulka 142 Index zranitelnosti obyvatel (ZO)

Počet obyvatel	Zranitelnost obyvatelstva	Index zranitelnosti obyvatel
do 200	velmi nízká	1
201 - 1 000	Nízká	2
1 001 - 5 000	Střední	3
5 001 - 50 000	Vysoká	4
nad 50 000	velmi vysoká	5

Pro stanovení indexu zranitelnosti se využilo průměrného počtu obyvatel za sledované období v jednotlivých obcích SO ORP Kravaře. Vyčíslení indexu zranitelnosti uvádí Tabulka 143.

Tabulka 143 Přehled o průměrných počtech obyvatel v obcích a indexu zranitelnosti obyvatel pro území obcí SO ORP Kravaře

Období 2009-2013	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom	ORP KRAVAŘE
Ø počet obyvatel v obcích	4394	1285	3268	6777	625	917	668	3140	220	21280
Index zranitelnosti obyvatel	3	3	3	4	2	2	2	3	2	4

Zdroj: Vlastní šetření.

Pro stanovení míry zranitelnosti ploch v území (ZP) se při screeningovém hodnocení (odhadu) využívá buď kritérium založené na podílu bezpečnostně významných objektů (BVO) v území k celkovému počtu objektů v území, nebo poměru bezpečnostně významné plochy (BVP) k celkové rozloze území - celkové ploše území (CPU). Přehled o typech ploch v území obcí SO ORP Kravaře uvádí Tabulka 144.

Tabulka 144 Přehled o typech ploch v katastrálním území obcí SO ORP Kravaře

Typ ploch v území	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom	ORP KRAVAŘE
Zemědělská půda (ha)	841	330	1 231	1 587	598	454	876	1 124	884	7 925
Lesní půda (ha)	359	356	269	42	2	9	8	1	9	1 055
Vodní plochy (ha)	1	8	19	49	9	5	7	6	14	118
Zastavěné plochy (ha)	45	19	48	73	11	14	11	39	10	270
Ostatní plochy (ha)	79	55	148	185	43	25	41	83	33	692
Rozloha celkem (ha)	1 324	767	1 715	1 937	664	507	942	1 253	951	10 060

Zdroj: www.epusa.cz.

Z hlediska rozlohy katastrálního území patří mezi **největší** v SO ORP Kravaře město **Kravaře** a pak obce **Bolatice** a **Štěpánkovice**. **Plošně nejmenší** obcí jsou **Strahovice**. Pro odhad indexu zranitelnosti ploch se pro potřebu projektu použije koeficient BVP. Praxe ukazuje, že **významná většina**

mimořádných událostí (až 90 %) vzniká právě **na BVP**. BVP se stanoví součtem zastavěné plochy (ZAP) a ostatní plochy (OSP).⁸

Koeficient BVP se stanoví na základě vztahu (4).

$$\text{Koeficient BVP} = 100 \times \frac{(ZAP + OSP)}{CPU} [\%] \quad (4)$$

Kde: ZAP = zastavěná plocha (ha)

OSP = ostatní plocha (ha)

CPU = celková plocha /rozloha/ (ha)

Tabulka 145 Index zranitelnosti ploch

Koeficient BVP [%]	Zranitelnost ploch v území (ZP)	Index zranitelnosti ploch
do 5 %	velmi nízká	1
5,1 - 15 %	nízká	2
15,1 - 30 %	střední	3
30,1 - 60 %	vysoká	4
nad 60 %	velmi vysoká	5

Přehled o typech ploch v území obcí, resp. SO ORP uvádí Tabulka 146.

Tabulka 146 Stanovení koeficientu BVP a indexu zranitelnosti pro území obcí SO ORP Kravaře

Typ ploch v území	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom	ORP KRAVAŘE
Zastavěné plochy (ha)	45	19	48	73	11	14	11	39	10	270
Ostatní plochy (ha)	79	55	148	185	43	25	41	83	33	692
Rozloha celkem (ha)	1 324	767	1 715	1 937	664	507	942	1 253	951	10 060
BVP (ha)	124	74	196	258	54	39	52	122	43	962
Koeficient BVP (%)	9,4	9,6	11,4	13,3	8,1	7,7	5,5	9,7	4,5	9,6
Index zranitelnosti ploch	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2

Zdroj: Vlastní šetření.

Procento BVP v rámci SO ORP dosahuje hodnoty **9,6**. **Nejvyšší % BVP** k rozloze území vykazuje město **Kravaře** a následně obec **Kobeřice**; **nejmenší** hodnoty obce **Třebom** a **Sudice**.

Přehled vyčíslených indexů pro stanovení úrovně zranitelnosti území jednotlivých obcí v SO ORP Kravaře je shrnut v Tabulce 147.

⁸ Údaje o typech ploch v území jsou lehce dostupné např. na www.epusa.cz. Zastavěná plocha je pozemek, na němž je budova vč. nádvoří, společný dvůr, zbořeniště nebo vodní dílo. Ostatní plocha je pozemek, který se využívá jako plantáž dřevin, dráha, dálnice, silnice, ostatní komunikace, ostatní dopravní plocha, zeleň, sportoviště a rekreační plocha, hřbitov, urnový háj, kulturní a osvětová plocha, manipulační plocha, dobývací prostor, skládka, jiná plocha, neplodná půda.

Tabulka 147 Přehled vyčíslených indexů zranitelnosti území obcí v SO ORP Kravaře

Typ ploch v území	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom	ORP KRAVAŘE
Index zranitelnosti obyvatel	3	3	3	4	2	2	2	3	2	4
Index zranitelnosti ploch	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
Index zranitelnosti území	2,50	2,50	2,50	3,00	2,00	2,00	2,00	2,50	1,50	3,00

Zdroj: Vlastní šetření.

Z hodnot indexů zranitelnosti území uvedených v Tabulce 147 lze dovodit, že území **SO ORP Kravaře** lze označit za **středně zranitelné**. Rovněž katastrální území města Kravaře lze označit jako středně zranitelné. Jednotlivé **obce v SO ORP Kravaře vykazují nízkou zranitelnost**.

6.1.2.3 Analýza připravenosti území na mimořádné události

Analýza připravenosti území na mimořádné události a krizové situace sestává z dílčí analýzy akceschopnosti k odezvě a analýzy akceschopnosti obnovy.

Akceschopnost k odezvě souvisí se schopností neodkladné reakce územního bezpečnostního systému v případě mimořádné události. Akceschopnost obnovy charakterizuje podmínky pro obnovu území postiženého následky mimořádné události.

Pro hodnocení připravenosti území na řešení mimořádných událostí a krizových situací se použije indexu připravenosti území (PU). Index připravenosti území na mimořádné události a krizové situace se vypočte dle vzorce (5).

$$PU = (V + IZS + OB)/3 \quad (5)$$

kde: PU = Index připravenosti území na mimořádné události

V = index úrovně varování obyvatelstva v obci

IZS = index dostupnosti základních složek integrovaného záchranného systému

OB = index schopnosti obnovy

Index úrovně varování

V obcích **Bolatice, Chuchelná, Kravaře, Rohov, Sudice, Štěpánkovice** a **Třebom** je nainstalován **varovný a informační systém obyvatelstva VISO⁹**, který je napojen na celostátní Jednotný systém varování a vyzoomění (JSVV). Hromadný vstup do varovacího systému je zabezpečen z dispečerského systému Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje. V obcích **Kobeřice** a **Strahovice** mají **vlastní systémy varování napojené na JSVV**.

Instalované technologie pro varování a informování obyvatelstva lze pro nejbližší období považovat za neměnné s ohledem na jejich stáří na straně jedné a celkovou koncepci státu v této oblasti na straně druhé. Nabídka modernizovaných technologií lze očekávat, avšak zde bude hrát významnou roli financování na pořízení, provoz a údržbu/obnovu zařízení. Dále lze očekávat sofistikované systémy, jejichž běžná dostupnost bez denního používání bude problematická.

⁹ Pořízeno v rámci projektu **Veřejná internetizace a bezdrátový rozhlas mikroregionu Hlučinska – západ**; <http://www.kravaře.cz/o-meste/projekty-spolufinancovane-eu/verejna-internetizace-a-bezdratovy-rozhlas-mikroregionu-hlucinska-zapad/>.

Pro informování obyvatel jsou v jednotlivých obcích zřízeny **internetové stránky** se zaměřením na **bezpečnostní problematiku**. K informování obyvatelstva rovněž slouží různé formy **tiskovin**, které jsou vydávány obcemi, např. viz přehled v Tabulce 148.

Tabulka 148 Přehled informačních kanálů pro informování občanů o bezpečnosti

Název obce	Webová stránka k bezpečnosti	Tištěný informátor	Elektronický informátor
Bolatice	http://www.bolatice.cz/dulezite-odkazy/kontakty-na-reseni-zivotnich-situaci/ , http://hasici.bolatice.cz/	Bolatický zpravodaj	http://www.bolatice.cz/bolaticky-zpravodaj/
Chuchelná	http://www.chuchelna.com/kontakty-1/informacni-centrum-zachranne-sluzby-moravskoslezskeho-kraje/ http://www.chuchelna.com/dulezite-odkazy/	Ne	Ne
Kobeřice	http://www.koberice.cz/informacni-tabule/16/	Ne	http://www.koberice.cz/kobericka-televize/ ¹⁰
Kravaře	http://www.kravare.cz/obcan/ochrana-obyvatelstva/	Besedník	http://www.kravare.cz/o-meste/besednik/
Rohov	http://www.rohov.cz/dulezite-odkazy/	Rohovský zpravodaj	http://www.rohov.cz/informace-o-obci/rohovsky-zpravodaj/
Strahovice	http://www.strahovice.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=288&Itemid=125 http://www.sdhstrahovice.cz/	Ne	Ne
Sudice	http://www.obecsudice.cz/krizove_rizeni/index.php	Sudický zpravodaj	http://www.obecsudice.cz/sudicky-zpravodaj/index.php?which=sudicky_zpravodaj
Štěpánkovice	http://sdhstepankovice.webnode.cz/	Štěpánkovický zpravodaj	http://www.stepankovice.cz/zpravodaj/zpravodaj.php
Třebom	http://www.trebom.cz/zivotni-situace/ , http://www.trebom.cz/dulezite-odkazy/	Ne	Ne

Zdroj: Vlastní šetření.

Velikost indexu úrovně varování se stanoví přiřazením hodnoty indexu podle Tabulky 149 v závislosti na typu zařízení, které je k varování, resp. informování obyvatelstva v území použito.

¹⁰ Místo klasického zpravodaje funguje v Kobeřicích lokální televize, která je dostupná také online.

Tabulka 149 Index úrovně varování

Druh systému varování	Úroveň varování	Index varování
Dálkově ovládaná ES nebo MIS začleněná do JSVV	velmi vysoká	1
Dálkově ovládaná RS začleněná do JSVV	vysoká	2
Místně ovládaná ES nebo obecní rozhlas	střední	3
Místně ovládaná RS	nízká	4
Bez systému varování	velmi nízká	5

Legenda:

RS – rotační siréna; ES – elektronická siréna; JSVV - Jednotný systém varování a vyrozumění obyvatelstva; MIS - místní informační systémy s vlastnostmi elektronických sirén
Hodnotu indexu varování v jednotlivých obcích SO ORP Kravaře uvádí Tabulka 150.

Tabulka 150 Indexy varování obyvatelstva v obcích SO ORP Kravaře

Prvek varování	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom	Ø ORPKRAVAŘE
Index varování	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1

Zdroj: Vlastní šetření.

Index dostupnosti základních složek IZS

Neodkladnou /urgentní/ pomoc v SO ORP Kravaře zabezpečuje stát prostřednictvím základních složek IZS. **SO ORP spadá** do působnosti stanic **HZS MSK v Opavě a Hlučíně. Zdravotnická záchranná služba** je poskytována z výjezdových stanovišť v **Opavě, Dolním Benešově-Zábřehu a Hlučíně**. SO ORP Kravaře **spadá** do působnosti **Obvodního oddělení PČR Kravaře**.

Úroveň dostupnosti základních složek IZS se odvozuje od velikosti indexu dostupnosti IZS, který se vypočte podle vztahu (6).

$$DIZS = (HAS + ZDR + POL)/3 \quad (6)$$

kde: DIZS = koeficient dostupnosti složek integrovaného záchranného systému
HAS = index dostupnosti HZS
ZDR = index dostupnosti ZZS
POL = index dostupnosti PČR

Indexy dostupnosti základních složek IZS se stanoví na dojezdové vzdálenosti z místa dislokace příslušné složky IZS do centra obce podle Tabulek 151-153.

Tabulka 151 Index dostupnosti Hasičského záchranného sboru (HAS)

Dojezdová vzdálenost HZS	Slovně	Index dostupnosti HZS
do 5 km	velmi vysoká	1
6 - 10 km	vysoká	2
11 - 15 km	střední	3
16 - 20 km	nízká	4
nad 20 km	velmi nízká	5

Tabulka 152 Index dostupnosti Zdravotnické záchranné služby (ZDR)

Dojezdová vzdálenost ZZS	Slovně	Index dostupnosti ZZS
do 5 km	velmi vysoká	1
6 - 10 km	vysoká	2
11 - 15 km	střední	3
16 - 20 km	nízká	4
nad 20 km	velmi nízká	5

Tabulka 153 Index dostupnosti Policie České republiky (POL)

Dojezdová vzdálenost PČR	Slovně	Index dostupnosti PČR
do 5 km	velmi vysoká	1
6 - 10 km	vysoká	2
11 - 15 km	střední	3
16 - 20 km	nízká	4
nad 20 km	velmi nízká	5

Přehled dojezdových vzdáleností jednotlivých základních složek IZS do jednotlivých obcí SO ORP Kravaře uvádí Tabulka 154. U ZZS se uvádí vzdálenost výjezdového stanoviště, ze kterého je vysíláno vozidlo rychlé lékařské pomoci (RLP).

Tabulka 154 Přehled dojezdových vzdáleností složek IZS do obcí SO ORP Kravaře

Dojezdová vzdálenost základní složky IZS	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom	Ø ORP KRAVAŘE
HZS – stanice Hlučín (km)	11	16	-	-	-	-	-	-	-	-
HZS – stanice Opava (km)	-	-	16	9	19	21	22	13	25	17
ZZS – stanoviště Hlučín (km)	11	16	16	-	19	19	21	-	25	-
ZZS – stanoviště Opava (km)	-	-	-	9	-	-	-	12	-	13
PČR – Obvodní oddělení Kravaře (km)	7	13	8	1	12	14	13	4	17	10

Zdroj: Vlastní šetření.

Legenda:

HZS – stanice hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje

ZZS – výjezdové stanoviště rychlé lékařské pomoci

PČR = Policie České republiky, obvodní oddělení Kravaře

Přehled indexů dostupnosti základních složek IZS do jednotlivých obcí SO ORP Kravaře uvádí Tabulka 155.

Tabulka 155 Přehled indexů dostupnosti složek IZS do obcí SO ORP Kravaře

Indexy dostupnosti základních složek IZS	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom	Ø ORP KRAVAŘE
HAS	3	4	4	2	4	5	5	3	5	3,9
ZDR	3	4	4	2	4	4	5	3	5	3,8
POL	2	3	2	1	3	3	3	1	4	2,4
DIZS	2,7	3,7	3,3	1,7	3,7	4,0	4,3	2,3	4,7	3,4

Zdroj: Vlastní šetření.

Z hlediska **dostupnosti složek IZS** mají **nejhorší pokrytí** obce **Třebom** a **Sudice**. Naopak **nejlepší** pokrytí základními složkami IZS má město **Kravaře** a obec **Štěpánkovice**.

V budoucnu lze v oblasti pokrytí území základními složkami IZS očekávat jen minimální změny, pokud nedojde k zásadní změně koncepce z hlediska dislokace složek nebo významné změně dopravní infrastruktury. Výměna vozidel za rychlejší je bezpředmětná, protože lze očekávat nárůst intenzity dopravy.¹¹

Index obnovy území

Index obnovy území vyjadřuje schopnost územního systému uvést území/objekt postižený dopadem mimořádné události do stabilního provozuschopného stavu. Stanoví se na základě doby potřebné pro obnovu podle Tabulky 156.

Tabulka 156 Index obnovy území (OB)

Doba trvání obnovy	Slovně	Index obnovy (OB)
Hodiny	velmi vysoká	1
Dny	vysoká	2
Týdny	střední	3
Měsíce	nízká	4
Roky	velmi nízká	5

Pro analyzované typy mimořádných událostí a jejich frekvence výskytu – viz Tabulka 141- jsou indexy obnovy k nim přiřazené shrnuty v Tabulce 157.

¹¹ Str. 41 Dopravní projektování spol. s.r.o. *Měření četnosti dopravy na silnici I/56, Závěrečná zpráva pro Sdružení obcí Hlučínska*, 2012, 42 stran.

Tabulka 157 Odhad indexu obnovy území pro výše uvedené mimořádné události

Druh mimořádné události	Index obnovy (OB)
Požáry (a)	3
Dopravní nehody (b)	1
Nepřízeň počasí (c)	2
Technické zásahy (d)	2
Primární zdravotnické zásahy (e)	1
Narušení veřejného pořádku (f)	1
Narušení dodávek elektrické energie (g)	2
Narušení dodávek plynu (h)	2
Narušení dodávek pitné vody (i)	2
Narušení funkčnosti obecního úřadu (j)	2

Zdroj: Vlastní šetření.

6.1.2.4 Bezpečnostní rizika a bezpečnostní situace v obcích SO ORP Kravaře

Pro odhad indexů bezpečnostních rizik v území se použije vztah (1). Pro hodnocení úrovně bezpečnostního rizika v území a hodnocení bezpečnostní situace v území se použije Tabulka 158.

Tabulka 158 Index bezpečnostního rizika a stav bezpečnostní situace

Index bezpečnostního rizika	Úroveň bezpečnostního rizika	Stav bezpečnostní situace
1 až 4	velmi nízké	velmi dobrý
5 až 9	nízké	Dobrý
10 až 30	střední	Akceptovatelný
31 až 65	vysoké	Špatný
66 a více	velmi vysoké	velmi špatný

Při odhadu indexů bezpečnostních rizik byly, s využitím dostupných dat a za podpory speciálního SW nástroje, odhadnuty příslušné indexy a pro jednotlivé obce seřazeny do Tabulky 159 – 167.

Tabulka 159 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Bolatice

BOLATICE												
OHROŽENÍ (OU)				ZRANITELNOST (ZU)			PŘIPRAVENOST (PU)				RIZIKO (MR=OUxZUxPU)	
druh ohrožení	index výskytu	index dopadu	index ohrožení	index obyvatel	index ploch	index území	index varování	index dostupnosti	index obnovy	index připravenosti	kvantitativně	kvalitativně
Požáry (a)	5	1	3	3	2	3	1	3	3	2	18	střední
Dopravní nehody (b)	5	1	3	3	2	3	1	3	3	2	18	střední
Nepřízeň počasí (c)	5	2	4	3	2	3	1	3	3	2	20	střední
Technické zásahy (d)	5	1	3	3	2	3	1	3	3	2	18	střední
Primární zdravotnické zásahy (e)	5	1	3	3	2	3	1	3	3	2	18	střední
Narušení veřejného pořádku (f)	5	1	3	3	2	3	1	3	3	2	18	střední
Narušení dodávek elektřiny (g)	3	4	4	3	2	3	1	3	3	2	20	střední
Narušení dodávek plynu (h)	3	4	4	3	2	3	1	3	3	2	20	střední
Narušení dodávek pitné vody (i)	3	4	4	3	2	3	1	3	3	2	20	střední
Narušení funkčnosti obec.úřadu (j)	2	4	3	3	2	3	1	3	3	2	18	střední

Zdroj: Vlastní šetření.

Na základě stanovení indexů bezpečnostních rizik v obci **Bolatice** lze konstatovat, že pro posuzovaná ohrožení – viz Tabulka 141 - se **míra bezpečnostního rizika** pohybuje v rozsahu hodnot **18 – 20**, což odpovídá **středně vysokému riziku**. **Stav bezpečnostní situace** v obci Bolatice lze hodnotit jako **akceptovatelný**.

Tabulka 160 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Chuchelná

CHUCHELNÁ												
OHROŽENÍ (OU)				ZRANITELNOST (ZU)			PŘIPRAVENOST (PU)				RIZIKO (MR=OUxZUxPU)	
druh ohrožení	index výskytu	index dopadu	index ohrožení	index obyvatel	index ploch	index území	index varování	index dostupnosti	index obnovy	index připravenosti	kvantitativně	kvalitativně
Požáry (a)	5	1	3	3	2	3	1	4	3	3	20	střední
Dopravní nehody (b)	5	1	3	3	2	3	1	4	3	3	20	střední
Nepřízeň počasí (c)	5	2	4	3	2	3	1	4	3	3	23	střední
Technické zásahy (d)	5	1	3	3	2	3	1	4	3	3	20	střední
Primární zdravotnické zásahy (e)	5	1	3	3	2	3	1	4	3	3	20	střední
Narušení veřejného pořádku (f)	5	1	3	3	2	3	1	4	3	3	20	střední
Narušení dodávek elektřiny (g)	3	4	4	3	2	3	1	4	3	3	23	střední
Narušení dodávek plynu (h)	3	4	4	3	2	3	1	4	3	3	23	střední
Narušení dodávek pitné vody (i)	3	4	4	3	2	3	1	4	3	3	23	střední
Narušení funkčnosti obec.úřadu (j)	2	4	3	3	2	3	1	4	3	3	20	střední

Zdroj: Vlastní šetření.

Na základě stanovení indexů bezpečnostních rizik v obci **Chuchelná** lze konstatovat, že pro posuzovaná ohrožení – viz Tabulka 141 - se **míra rizika** pohybuje v rozsahu hodnot **20 – 23**, což odpovídá **středně vysokému riziku**. **Stav bezpečnostní situace** v obci Chuchelná lze hodnotit jako **akceptovatelný**.

Tabulka 161 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Kobeřice

KOBŘICE												
OHROŽENÍ (OU)				ZRANITELNOST (ZU)			PŘIPRAVENOST (PU)				RIZIKO (MR=OUxZUxPU)	
druh ohrožení	index výskytu	index dopadu	index ohrožení	index obyvatel	index ploch	index území	index varování	index dostupnosti	index obnovy	index připravenosti	kvantitativně	kvalitativně
Požáry (a)	5	1	3	3	2	3	1	3	3	2	18	střední
Dopravní nehody (b)	5	1	3	3	2	3	1	3	3	2	18	střední
Nepřízeň počasí (c)	5	2	4	3	2	3	1	3	3	2	20	střední
Technické zásahy (d)	5	1	3	3	2	3	1	3	3	2	18	střední
Primární zdravotnické zásahy (e)	5	1	3	3	2	3	1	3	3	2	18	střední
Narušení veřejného pořádku (f)	5	1	3	3	2	3	1	3	3	2	18	střední
Narušení dodávek elektřiny (g)	3	4	4	3	2	3	1	3	3	2	20	střední
Narušení dodávek plynu (h)	3	4	4	3	2	3	1	3	3	2	20	střední
Narušení dodávek pitné vody (i)	3	4	4	3	2	3	1	3	3	2	20	střední
Narušení funkčnosti obec.úřadu (j)	2	4	3	3	2	3	1	3	3	2	18	střední

Zdroj: Vlastní šetření.

Na základě stanovení indexů bezpečnostních rizik v obci **Kobeřice** lze konstatovat, že pro posuzovaná ohrožení – viz Tabulka 141 - se **míra rizika** pohybuje v rozsahu hodnot **18 – 20**, což odpovídá **středně vysokému riziku**. **Stav bezpečnostní situace** v obci Kobeřice lze hodnotit jako **akceptovatelný**.

Tabulka 162 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro město Kravaře

KRAVAŘE												
OHROŽENÍ (OU)				ZRANITELNOST (ZU)			PŘIPRAVENOST (PU)				RIZIKO (MR=OUxZUxPU)	
druh ohrožení	index výskytu	index dopadu	index ohrožení	index obyvatel	index ploch	index území	index varování	index dostupnosti	index obnovy	index připravenosti	kvantitativně	kvalitativně
Požáry (a)	5	1	3	4	2	3	1	2	3	2	18	střední
Dopravní nehody (b)	5	1	3	4	2	3	1	2	3	2	18	střední
Nepřízeň počasí (c)	5	2	4	4	2	3	1	2	3	2	21	střední
Technické zásahy (d)	5	1	3	4	2	3	1	2	3	2	18	střední
Primární zdravotnické zásahy (e)	5	1	3	4	2	3	1	2	3	2	18	střední
Narušení veřejného pořádku (f)	5	1	3	4	2	3	1	2	3	2	18	střední
Narušení dodávek elektřiny (g)	3	4	4	4	2	3	1	2	3	2	21	střední
Narušení dodávek plynu (h)	3	4	4	4	2	3	1	2	3	2	21	střední
Narušení dodávek pitné vody (i)	3	4	4	4	2	3	1	2	3	2	21	střední
Narušení funkčnosti obec.úřadu (j)	2	4	3	4	2	3	1	2	3	2	18	střední

Zdroj: Vlastní šetření.

Na základě stanovení indexů bezpečnostních rizik ve městě **Kravaře** lze konstatovat, že pro posuzovaná ohrožení, viz Tabulka 141, se **míra rizika** pohybuje v rozsahu hodnot **18 – 21**, což odpovídá **středně vysokému riziku**. **Stav bezpečnostní situace** ve městě Kravaře lze hodnotit jako **akceptovatelný**.

Tabulka 163 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Rohov

ROHOV												
OHROŽENÍ (OU)				ZRANITELNOST (ZU)			PŘIPRAVENOST (PU)				RIZIKO (MR=OUxZUxPU)	
druh ohrožení	index výskytu	index dopadu	index ohrožení	index obyvatel	index ploch	index území	index varování	index dostupnosti	index obnovy	index připravenosti	kvantitativně	kvalitativně
Požáry (a)	5	1	3	2	2	2	1	4	3	3	16	střední
Dopravní nehody (b)	5	1	3	2	2	2	1	4	3	3	16	střední
Nepřízeň počasí (c)	5	2	4	2	2	2	1	4	3	3	19	střední
Technické zásahy (d)	5	1	3	2	2	2	1	4	3	3	16	střední
Primární zdravotnické zásahy (e)	5	1	3	2	2	2	1	4	3	3	16	střední
Narušení veřejného pořádku (f)	5	1	3	2	2	2	1	4	3	3	16	střední
Narušení dodávek elektřiny (g)	3	4	4	2	2	2	1	4	3	3	19	střední
Narušení dodávek plynu (h)	3	4	4	2	2	2	1	4	3	3	19	střední
Narušení dodávek pitné vody (i)	3	4	4	2	2	2	1	4	3	3	19	střední
Narušení funkčnosti obec.úřadu (j)	2	4	3	2	2	2	1	4	3	3	16	střední

Zdroj: Vlastní šetření.

Na základě stanovení indexů bezpečnostních rizik v obci **Rohov** lze konstatovat, že pro posuzovaná ohrožení, viz Tabulka 141, se **míra rizika** pohybuje v rozsahu hodnot **16 – 19**, což odpovídá **středně vysokému riziku**. **Stav bezpečnostní situace** v obci Rohov lze hodnotit jako **akceptovatelný**.

Tabulka 164 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Strahovice

STRAHOVICE												
OHROŽENÍ (OU)				ZRANITELNOST (ZU)			PŘÍPRAVENOST (PU)				RIZIKO (MR=OUxZUxPU)	
druh ohrožení	index výskytu	index dopadu	index ohrožení	index obyvatel	index ploch	index území	index varování	index dostupnosti	index obnovy	index připravenosti	kvantitativně	kvalitativně
Požáry (a)	5	1	3	2	2	2	2	4	3	3	18	střední
Dopravní nehody (b)	5	1	3	2	2	2	2	4	3	3	18	střední
Nepřízeň počasí (c)	5	2	4	2	2	2	2	4	3	3	21	střední
Technické zásahy (d)	5	1	3	2	2	2	2	4	3	3	18	střední
Primární zdravotnické zásahy (e)	5	1	3	2	2	2	2	4	3	3	18	střední
Narušení veřejného pořádku (f)	5	1	3	2	2	2	2	4	3	3	18	střední
Narušení dodávek elektřiny (g)	3	4	4	2	2	2	2	4	3	3	21	střední
Narušení dodávek plynu (h)	3	4	4	2	2	2	2	4	3	3	21	střední
Narušení dodávek pitné vody (i)	3	4	4	2	2	2	2	4	3	3	21	střední
Narušení funkčnosti obec.úřadu (j)	2	4	3	2	2	2	2	4	3	3	18	střední

Zdroj: Vlastní šetření.

Na základě stanovení indexů bezpečnostních rizik v obci **Strahovice** lze konstatovat, že pro posuzovaná ohrožení, viz Tabulka 141, se **míra rizika** pohybuje v rozsahu hodnot **18 – 21**, což odpovídá **středně vysokému riziku**. **Stav bezpečnostní situace** v obci Strahovice lze hodnotit jako **akceptovatelný**. Náklady na odpadové hospodářství na obyvatele

Tabulka 165 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Sudice

SUDICE												
OHROŽENÍ (OU)				ZRANITELNOST (ZU)			PŘIPRAVENOST (PU)				RIZIKO (MR=OUxZUxPU)	
druh ohrožení	index výskytu	index dopadu	index ohrožení	index obyvatel	index ploch	index území	index varování	index dostupnosti	index obnovy	index připravenosti	kvantitativně	kvalitativně
Požáry (a)	5	1	3	2	2	2	1	4	3	3	16	střední
Dopravní nehody (b)	5	1	3	2	2	2	1	4	3	3	16	střední
Nepřízeň počasí (c)	5	2	4	2	2	2	1	4	3	3	19	střední
Technické zásahy (d)	5	1	3	2	2	2	1	4	3	3	16	střední
Primární zdravotnické zásahy (e)	5	1	3	2	2	2	1	4	3	3	16	střední
Narušení veřejného pořádku (f)	5	1	3	2	2	2	1	4	3	3	16	střední
Narušení dodávek elektřiny (g)	3	4	4	2	2	2	1	4	3	3	19	střední
Narušení dodávek plynu (h)	3	4	4	2	2	2	1	4	3	3	19	střední
Narušení dodávek pitné vody (i)	3	4	4	2	2	2	1	4	3	3	19	střední
Narušení funkčnosti obec.úřadu (j)	2	4	3	2	2	2	1	4	3	3	16	střední

Zdroj: Vlastní šetření.

Na základě stanovení indexů bezpečnostních rizik v obci **Sudice** lze konstatovat, že pro posuzovaná ohrožení, viz Tabulka 141, se **míra rizika** pohybuje v rozsahu hodnot **16 – 19**, což odpovídá **středně vysokému riziku**. **Stav bezpečnostní situace** v obci Sudice lze hodnotit jako **akceptovatelný**.

Tabulka 166 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Štěpánkovice

ŠTĚPÁNKOVICE												
OHROŽENÍ (OU)				ZRANITELNOST (ZU)			PŘIPRAVENOST (PU)				RIZIKO (MR=OUxZUxPU)	
druh ohrožení	index výskytu	index dopadu	index ohrožení	index obyvatel	index ploch	index území	index varování	index dostupnosti	index obnovy	index připravenosti	kvantitativně	kvalitativně
Požáry (a)	5	1	3	3	2	3	1	2	3	2	15	střední
Dopravní nehody (b)	5	1	3	3	2	3	1	2	3	2	15	střední
Nepřízeň počasí (c)	5	2	4	3	2	3	1	2	3	2	18	střední
Technické zásahy (d)	5	1	3	3	2	3	1	2	3	2	15	střední
Primární zdravotnické zásahy (e)	5	1	3	3	2	3	1	2	3	2	15	střední
Narušení veřejného pořádku (f)	5	1	3	3	2	3	1	2	3	2	15	střední
Narušení dodávek elektřiny (g)	3	4	4	3	2	3	1	2	3	2	18	střední
Narušení dodávek plynu (h)	3	4	4	3	2	3	1	2	3	2	18	střední
Narušení dodávek pitné vody (i)	3	4	4	3	2	3	1	2	3	2	18	střední
Narušení funkčnosti obec.úřadu (j)	2	4	3	3	2	3	1	2	3	2	15	střední

Zdroj: Vlastní šetření.

Na základě stanovení míry bezpečnostních rizik v obci **Štěpánkovice** lze konstatovat, že pro posuzovaná ohrožení, viz Tabulka 141, se **míra rizika** pohybuje v rozsahu hodnot **15 – 18**, což odpovídá **středně vysokému riziku**. **Stav bezpečnostní situace** v obci Štěpánkovice lze hodnotit jako **akceptovatelný**.

Tabulka 167 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Třebom

TŘEBOM												
OHROŽENÍ (OU)				ZRANITELNOST (ZU)			PŘIPRAVENOST (PU)				RIZIKO (MR=OUxZUxPU)	
druh ohrožení	index výskytu	index dopadu	index ohrožení	index obyvatel	index ploch	index území	index varování	index dostupnosti	index obnovy	index připravenosti	kvantitativně	kvalitativně
Požáry (a)	5	1	3	2	1	2	1	5	3	3	14	střední
Dopravní nehody (b)	5	1	3	2	1	2	1	5	3	3	14	střední
Nepřízeň počasí (c)	5	2	4	2	1	2	1	5	3	3	16	střední
Technické zásahy (d)	5	1	3	2	1	2	1	5	3	3	14	střední
Primární zdravotnické zásahy (e)	5	1	3	2	1	2	1	5	3	3	14	střední
Narušení veřejného pořádku (f)	5	1	3	2	1	2	1	5	3	3	14	střední
Narušení dodávek elektřiny (g)	3	4	4	2	1	2	1	5	3	3	16	střední
Narušení dodávek plynu (h)	3	4	4	2	1	2	1	5	3	3	16	střední
Narušení dodávek pitné vody (i)	3	4	4	2	1	2	1	5	3	3	16	střední
Narušení funkčnosti obec.úřadu (j)	2	4	3	2	1	2	1	5	3	3	14	střední

Zdroj: Vlastní šetření.

Na základě stanovení míry bezpečnostních rizik v obci **Třebom** lze konstatovat, že pro posuzovaná ohrožení, viz Tabulka 141, se **míra rizika** pohybuje v rozsahu hodnot **14 – 16**, což odpovídá **středně vysokému riziku**. **Stav bezpečnostní situace** v obci Třebom lze hodnotit jako **akceptovatelný**. Výsledek stanovení míry bezpečnostních rizik pro SO ORP Kravaře jako celek uvádí Tabulka 168.

Tabulka 168 Výpočet míry rizika pro SO ORP Kravaře

SO ORP KRAVAŘE												
OHROŽENÍ (OU)				ZRANITELNOST (ZU)			PŘIPRAVENOST (PU)				RIZIKO (MR=OUxZUxPU)	
druh ohrožení	index výskytu	index dopadu	index ohrožení	index obyvatel	index ploch	index území	index varování	index dostupnosti	index obnovy	index připravenosti	kvantitativně	kvalitativně
Požáry (a)	5	1	3	4	2	3	1	3	3	2	21	střední
Dopravní nehody (b)	5	1	3	4	2	3	1	3	3	2	21	střední
Nepřízeň počasí (c)	5	2	4	4	2	3	1	3	3	2	25	střední
Technické zásahy (d)	5	1	3	4	2	3	1	3	3	2	21	střední
Primární zdravotnické zásahy (e)	5	1	3	4	2	3	1	3	3	2	21	střední
Narušení veřejného pořádku (f)	5	1	3	4	2	3	1	3	3	2	21	střední
Narušení dodávek elektřiny (g)	3	4	4	4	2	3	1	3	3	2	25	střední
Narušení dodávek plynu (h)	3	4	4	4	2	3	1	3	3	2	25	střední
Narušení dodávek pitné vody (i)	3	4	4	4	2	3	1	3	3	2	25	střední
Narušení funkčnosti obec.úřadu (j)	2	4	3	4	2	3	1	3	3	2	21	střední

Zdroj: Vlastní šetření.

Na základě stanovení míry bezpečnostních rizik v **SO ORP Kravaře** lze konstatovat, že pro posuzovaná ohrožení, viz Tabulka 141, se **míra rizika** pohybuje v rozsahu hodnot **21 – 25**, což odpovídá **středně vysokému riziku**. **Stav bezpečnostní situace** v SO ORP Kravaře lze hodnotit jako **akceptovatelný**.

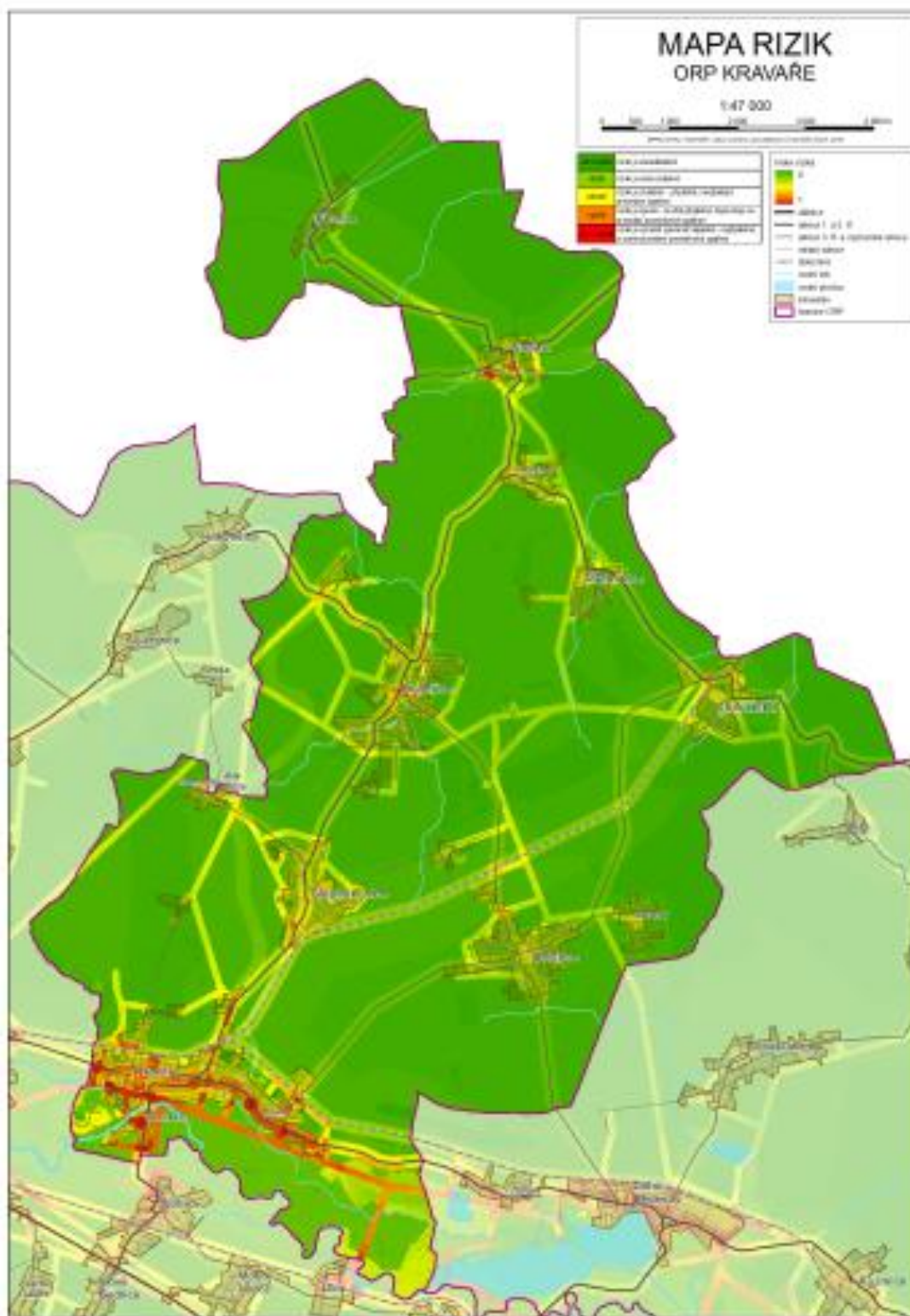
Na základě výpočtů míry rizika, viz Tabulka 159 – Tabulka 168, bylo provedeno grafické porovnání výsledků jednotlivých obcí – viz Graf 24.

	Úroveň bezpečnostního rizika																															
	nízké		střední																												vysoké	
	Míra bezpečnostního rizika																															
	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32							
OBEČ																																
Bolatice																																
Chuchelná																																
Kobeřice																																
Kravaře																																
Rohov																																
Strahovice																																
Sudice																																
Štěpánkovice																																
Třebom																																
SO ORP Kravaře																																
	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32							
	dobrý		akceptovatelný																												špatný	
	Stav bezpečnostní situace																															

Nejnižší míru bezpečnostního rizika vykazuje obec **Třebom**, naopak **nejvyšší** obec **Chuchelná**. Stav bezpečnostní situace je u všech obcí hodnocen jako **akceptovatelný**.

Pro potřebu krizového plánování je zpracována analýza rizik pro SO ORP Kravaře s využitím **mapování rizik**. Mapy rizik identifikují území s rozdílnou úrovní rizika a zobrazují interakci projevů různých typů nebezpečí se zranitelností území. Podávají komplexní informaci o zatížení území riziky, jsou zdrojem analýzy ohrožení objektů, komunikačních tras a přírodních útvarů. Mapu rizik pro SO ORP Kravaře uvádí Mapa 4.

Mapa 4 Mapa rizik pro správní území ORP Kravaře

Zdroj: Krizový plán ORP Kravaře¹².

Riziko na území správního obvodu ORP Kravaře je hodnoceno jako poměrně **nízké, s výjimkou jižní části SO**, kde je **riziko zvýšené**. Jedná se o území města Kravaře, kde je vyšší zranitelnost než v

¹² Dostupné z: <http://kp.hzsmsk.cz/ORP/op/kra/index.php>.

ostatních obcích a kumuluje se zde více druhů nebezpečí. Mezi mimořádné události, které mohou vést k vyhlášení krizových stavů v SO ORP Kravaře jsou zařazeny:

Přírozená povodeň:

Přírozenou povodní od vodního toku Opava je ohrožena **jižní část** území **správního obvodu ORP Kravaře**. Ohrožuje téměř celý intravilán části obce Dvořísko a menší část cca 10% intravilánu části obcí Kouty a Kravaře.

Zvláštní povodeň:

Jižní část území **správního obvodu ORP Kravaře** spolu s větší polovinou intravilánu města Kravaře je ohrožena zvláštní povodní při narušení vodních děl Kružberk a Slezská Harta.

Havárie v silniční dopravě:

Jižní část **správního obvodu ORP Kravaře** prochází přes město Kravaře významná silnice I. třídy 56 mezi Ostravou a Opavou.

Havárie v železniční dopravě:

Územím **správního obvodu ORP Kravaře** procházejí dvě železniční tratě:

- trať č. 317: Opava - Hlučín a
- trať č. 318: Kravaře - Chuchelná.

Dílčí závěr

Nejvyšší zranitelnost **správního obvodu ORP Kravaře** se projevuje nejvíce přímo ve městě **Kravaře**, kde je vyšší hustota obyvatel než v ostatních obcích **správního obvodu** a kde se nachází zvýšená hustota významných objektů, jako jsou školská, kulturní a obchodní zařízení.

6.1.2.6 Další vybrané bezpečnostní aspekty v území

Správní obvod ORP Kravaře je pro zdolávání mimořádných událostí a krizových situací zabezpečen následovně.

Pro **správní obvod** je ustavena **Bezpečnostní rada ORP Kravaře** a **Krizový štáb ORP Kravaře**. Pro **SO ORP** je zpracován **Krizový plán ORP** a **Plán krizové připravenosti**.¹³

Mimo základní složky IZS, které poskytují státem garantovanou neodkladnou /urgentní/ pomoc, působí v **SO ORP Kravaře** další složky bezpečnostního systému. Situační analýza byla zaměřena na tyto vybrané prvky:

- Městská policie Kravaře,
- Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí (JSDH),
- Sít zdravotnických a sociálních zařízení v obcích – viz předchozí část textu,
- Sbory dobrovolných hasičů (SDH),
- Organizace Českého červeného kříže.

¹³ Dostupné z: <http://kp.hzsmsk.cz/ORP/op/kra/index.php>.

Městská policie Kravaře

Městská policie zasahuje prioritně v rámci města Kravaře. Na základě veřejnoprávní smlouvy pak v rámci obce Bolatice. Ve sledovaném období bylo Městskou policií Kravaře evidováno celkem **870 mimořádných událostí**, které vyžadovaly její zásah. Přehled počtů mimořádných událostí se zásahem Městské policie Kravaře za období let 2009-2013 uvádí Tabulka 169.

Tabulka 169 Přehled počtů mimořádných událostí se zásahem Městské policie Kravaře za období 2009-2013

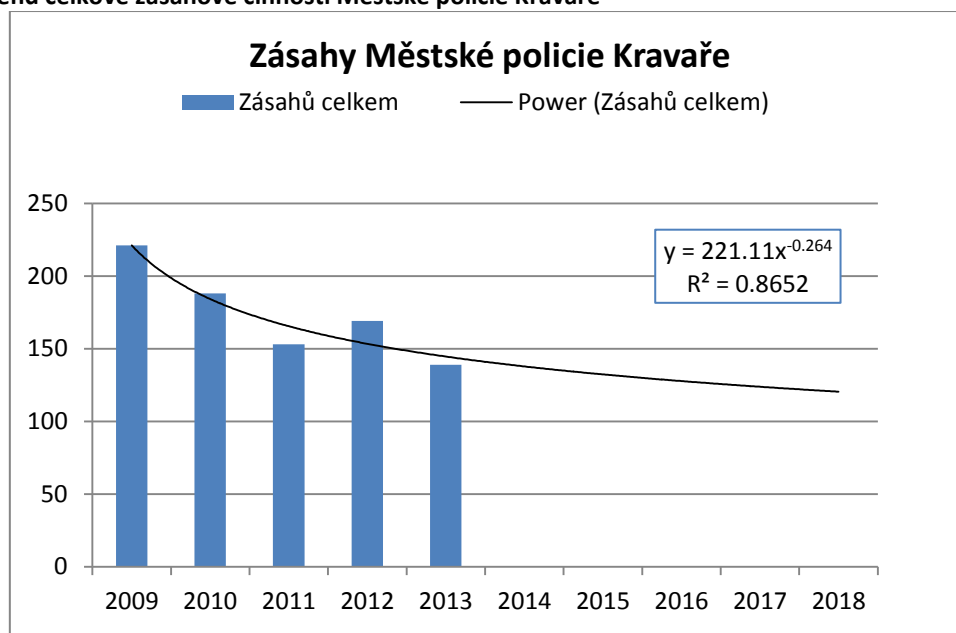
ROK	Zásahy k bezpečnosti v dopravě	Zásahy k ochraně veřejného pořádku	Ostatní zásahy	Zásahy celkem
2009	143	68	10	221
2010	84	90	14	188
2011	54	72	27	153
2012	88	56	25	169
2013	79	54	6	139
CELKEM	448	340	82	870

Zdroj: Městská policie Kravaře, upraveno.

Průměrně zasahuje Městská policie Kravaře **175 krát za rok**. Na celkovém počtu zásahů se nejvíce podílí zásahy k zajištění bezpečnosti v dopravě na místních komunikacích, **51,5 %**, a dále pak zásahy k ochraně veřejného pořádku, **39,4 %**. Zbytek, **9,4 %**, tvoří ostatní zásahy.

Odhady vývojových trendů v zásahové činnosti Městské policie Kravaře uvádí Graf 25.

Graf 25 Trend celkové zásahové činnosti Městské policie Kravaře

Zdroj: Vlastní šetření.

Pro predikované období lze očekávat **mírný pokles**, resp. **stagnaci** celkové **zásahové činnosti MP Kravaře**. Nenastanou-li v bezpečnostním prostředí zásahového obvodu Městské policie Kravaře významné změny, lze ke konci prognózovaného období očekávat **100-150 zásahů za rok**.

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí

Jednotku sboru dobrovolných hasičů (JSDH) zřizuje obec nebo podnik pro hašení požárů, záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a plnění stanovených úkolů ochrany obyvatelstva, a to zejména pro území zřizovatele. Přehled JSDH obcí působících v obcích SO ORP Kravaře uvádí Tabulka 170, jejich organizační strukturu Tabulka 171.

Tabulka 170 Přehled jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí v SO Kravaře

JSDH	Druh jednotky	Evidenční číslo JPO	Osob v jednotce
Kravaře	JPO II	815165	22
Bolatice	JPO II	815107	21
Kobeřice	JPO III	815160	32
Sudice	JPO III	815221	19
Bolatice - Borová	JPO V	815108	11
Chuchelná	JPO V	815152	9
Rohov	JPO V	815213	10
Strahovice	JPO V	815220	16
Štěpánkovice	JPO V	815225	9
Štěpánkovice - Svoboda	JPO V	815226	9
Třebom	JPO V	815230	9
ORP Kravaře celkem		11 jednotek	167

Zdroj: HZS MSK, upraveno.

Poznámka:

JPO II - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s územní působností kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd jednoho nebo dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000,

JPO III/1 - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s územní působností kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd jednoho nebo dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000,

JPO V - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s místní působností kategorie JPO V, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu.

JPO VI - jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku s místní působností kategorie JPO V, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu.

V SO ORP Kravaře není dislokována stanice HZS MSK. K dispozici je celkem **11 jednotek SDH obcí**. Z toho jsou *dvě* jednotky kategorie **JPO II**, 2 jednotky **JPO III**, 7 jednotek **JPO V**.

Tabulka 171 Struktura jednotek SDH obcí SO ORP Kravaře

Název JSDH	Ev. číslo JPO	Velitel jednotky	Velitel družstva	Strojník	Hasič	Celkem
Bolatice	815107	1	3	7	10	21
Bolatice - Borová	815108	1	2	2	6	11
Chuchelná	815152	1	2	2	4	9
Kobeřice	815160	1	2	6	23	32
Kravaře	815165	1	4	5	12	22
Rohov	815213	1	2	2	5	10
Strahovice	815220	2	3	2	9	16
Sudice	815221	1	2	4	12	19
Štěpánkovice	815225	1	2	2	4	9
Štěpánkovice - Svoboda	815226	1	2	3	3	9
Třebom	815230	1	2	2	4	9
Celkový součet		19	39	56	138	252

Zdroj: HZS MSK, upraveno.

Ve **13 jednotkách SDH** obcí SO ORP Kravaře je k dispozici celkem **252 členů**. Ve **velitelských funkcích** je **58 členů**. K dispozici je **56 strojníků** a **138 hasičů**.

Přehled o vybavení JSDH obcí v SO ORP Kravaře požární technikou a dalšími technickými prostředky uvádí Tabulky 172-175.

Tabulka 172 Přehled cisternových automobilových stříkaček (CAS) u JSDH obcí SO ORP Kravaře

Název JPO	Druh techniky	Typové označení	Obsah nádrže (l)	Rok výroby	Stáří vozidla (let)
Chuchelná	CAS 24	CAS 25 Š706 RTHP	3500	1973	41
Třebom	CAS 24	CAS 25 Š706 RTHP	3500	1973	41
Strahovice	CAS 8	CAS 8 V3S	2500	1976	38
Strahovice	CAS 32	CAS 32 T815	8200	1985	29
Bolatice	CAS 24	CAS K25 LIAZ	2500	1990	24
Sudice	CAS 24	CAS K25 LIAZ	2500	1990	24
Kobeřice	CAS 8	CAS 8 Avia	1950	1993	21
Bolatice	CAS 24	CAS 24 Renault	3500	2005	9
Kravaře	CAS 20	CAS 20 T815 Terno	3400	2007	7

Zdroj: HZS MSK, upraveno.

V SO ORP Kravaře je u JSDH obcí celkem **9ks CAS**. Vozidla disponují nádržemi o celkovém objemu 32 500 litrů vody. **Nejstarší vozidla** jsou u **JSDH Chuchelná** a **JSDH Třebom**. **Průměrné stáří vozidel** je **26 let**. V nádržích vozidel je k dispozici celkem 29 000 litrů. S ohledem na stáří této techniky je **obměna** u vozidel starších 20 let **nutná**.

Tabulka 173 Přehled dopravních automobilů (DA) u JSDH obcí SO ORP Kravaře

Název JPO	Druh techniky	Typové označení	Rok výroby	Stáří vozidla
Bolatice	DA 12	DA 12 AVIA	1982	32
Štěpánkovice - Svoboda	DA 12	DA 12 AVIA	1984	30
Třebom	DA 12	DA 12 AVIA	1985	29
Rohov	DA 12	DA 12 AVIA	1986	28
Bolatice - Borová	DA 12	DA 12 AVIA	1987	27
Kravaře	DA 12	DA 12 AVIA	1990	24
Strahovice	DA 12	DA 12 AVIA	1997	17
Štěpánkovice	DA 12	DA 12 Renault	1998	16
Kobeřice	DA 12	DA 12 Iveco Daily	2012	2
Sudice	OA	N-Patrol	1990	24

Zdroj: HZS MSK, upraveno.

V SO ORP Kravaře je u JSDH obcí celkem **9 ks DA**. **Nejstarší vozidla** jsou u **JSDH Bolatice** a **JSDH Štěpánkovice-Svoboda**. Průměrné **stáří** vozidel je **23 let**. S ohledem na stáří této techniky je **obměna nutná**.

Tabulka 174 Přehled motorových stříkaček u JSDH obcí SO ORP Kravaře

Název JPO	Druh techniky	ROK_VYR	Stáří techniky
Sudice	PS 12	1969	45
Štěpánkovice	PS 12	1978	36
Chuchelná	PS 12	1979	35
Kobeřice	PS 12	1980	34
Bolatice	PS 12	1983	31
Rohov	PS 12	1983	31
Bolatice - Borová	PS 12	1984	30
Třebom	PS 12	1986	28
Kravaře	PS 12	1990	24
Štěpánkovice - Svoboda	PS 12	1990	24
Štěpánkovice - Svoboda	PS 8	1951	63
Sudice	PS 8	1955	59
Třebom	PS 8	1963	51
Štěpánkovice	PS 8	1968	46
Strahovice	PS 8	1969	45

Zdroj: HZS MSK, upraveno.

V SO ORP Kravaře je u JSDH obcí celkem **10 ks** přenosných motorových stříkaček **PS 12**, **průměrné stáří 32 let**, a **5 ks** přenosných motorových stříkaček **PS 8**, **průměrné stáří 53 let**. S ohledem na stáří této techniky je **obměna nutná**.

Tabulka 175 Přehled ostatních technických prostředků u JSDH obcí SO ORP Kravaře

Název JPO	Druh techniky	ROK_VYR	Stáří techniky
Bolatice	kalové čerpadlo elektrické	2004	10
Kobeřice	kalové čerpadlo elektrické	2004	10
Strahovice	kalové čerpadlo (benzín)	2009	5
Rohov	kalové čerpadlo elektrické	2010	4
Štěpánkovice	kalové čerpadlo (benzín)	2010	4
Třebom	kalové čerpadlo (benzín)	2010	4
Sudice	kalové čerpadlo (benzín)	2010	4
Kravaře	kalové čerpadlo (benzín)	2013	1
Štěpánkovice - Svoboda	kalové čerpadlo (benzín)	2013	1
Kobeřice	motorová pila řetězová	1997	17
Bolatice	motorová pila řetězová	1999	15
Bolatice	motorová pila kotoučová	2001	13
Kravaře	motorová pila řetězová	2001	13
Sudice	motorová pila řetězová	2006	8
Strahovice	motorová pila řetězová	2007	7
Kobeřice	motorová pila řetězová	2012	2
Kravaře	plavidlo nafukovací	1998	16
Kravaře	plovoucí motorové čerpadlo	1996	18
Kobeřice	plovoucí motorové čerpadlo	1997	17
Bolatice	plovoucí motorové čerpadlo	2001	13
Bolatice	plovoucí motorové čerpadlo	2003	11
Sudice	plovoucí motorové čerpadlo	2008	6
Štěpánkovice	plovoucí motorové čerpadlo	2008	6
Bolatice - Borová	plovoucí motorové čerpadlo	2010	4
Rohov	plovoucí motorové čerpadlo	2010	4
Strahovice	plovoucí motorové čerpadlo	2010	4
Štěpánkovice - Svoboda	plovoucí motorové čerpadlo	2010	4
Kobeřice	plovoucí motorové čerpadlo	2012	2
Kobeřice	přenosná elektrocentrála do 5 kW	1997	17
Kravaře	přenosná elektrocentrála do 5 kW	2003	11
Sudice	přenosná elektrocentrála do 5 kW	2003	11
Bolatice	přenosná elektrocentrála do 5 kW	2006	8
Rohov	přenosná elektrocentrála do 5 kW	2011	3
Kravaře	přetlakový ventilátor	2006	8
Bolatice	přetlakový ventilátor	2009	5
Bolatice	přívěs skříňový	1983	31

Zdroj: HZS MSK, upraveno.

Z údajů prezentovaných v Tabulce 175 je zřejmé, že **stáří** některých **technických prostředků** se blíží **20 letům** a v nejbližším období bude **nutná** jejich **obměna**.

Sbory dobrovolných hasičů

Sbor dobrovolných hasičů (SDH) je spolek, který vyvíjí zájmovou činnost v obcích v oblasti ochrany před požáry a jinými mimořádnými událostmi, práce s mládeží a ochrany obyvatelstva. Odborně a zdravotně způsobilá část jeho členské základny bývá zapojena do jednotky sboru dobrovolných hasičů obce. Další členové mohou personálně posílit např. zařízení civilní ochrany, které může obec zřídit. Mohou spolupůsobit při přípravě a realizaci protipovodňových opatření, zpracovávání

bezpečnostní dokumentace, činnosti v krizovém štábu obce, preventivně výchovné činnosti k ochraně obyvatelstva obce a zaměstnanců podniků v obci. Přehled sborů dobrovolných hasičů v obcích SO ORP Kravaře uvádí Tabulka 176.

Tabulka 176 Přehled sborů dobrovolných hasičů v obcích SO ORP Kravaře

Obec	SDH	Okrsek OSH Opava číslo
Kravaře	Kravaře	9
	Kouty	9
	Dvořisko	9
Bolatice	Bolatice	10
	Borová	10
Chuchelná	Chuchelná	10
Kobeřice	Kobeřice	10
Rohov	Rohov	10
Sudice	Sudice	10
Strahovice	Strahovice	10
Štěpánkovice	Štěpánkovice	10
	Svoboda	10
Třebom	Třebom	10

Zdroj: Vlastní šetření.

Organizačně jsou SDH začleněny do 2 okrsků, které se nekryjí s hranicemi SO ORP Kravaře.

Organizace Českého červeného kříže

V obcích SO ORP Kravaře nepůsobí žádná místní organizace Českého červeného kříže.

6.1.2.7 Dotazníkové šetření – vnímání úrovně bezpečnosti v obcích

Pro doplnění výsledků získaných zpracováním statistických dat, poskytnutých základními složkami IZS působícími v SO ORP Kravaře, bylo provedeno rovněž **dotazníkové šetření**, které bylo zaměřeno na následující oblasti:

- 1) Technika a technické prostředky pro záchranné práce jednotky SDH obce
- 2) Sjedení systému krizového řízení obcí v rámci ORP/mikroregionu
- 3) Zvýšení úrovně bezpečnosti v dopravě
- 4) Posílení pocitu bezpečí občanů v území

V rámci dotazníkového šetření bylo osloveno **9 obcí**, odpovědi byly získány ze všech dotázaných obcí. Vyhodnocení odpovědí z dotazníků bylo zpracováno formou tabulek a podle potřeby bylo doplněno komentářem.

Hodnocení odpovědí z dotazníku v části Technika a technické prostředky pro záchranné práce jednotky SDH obce uvádí Tabulka 177.

Tabulka 177 Technika a technické prostředky pro záchranné práce jednotky SDH obce

Otázka	Odpověď ANO	Odpověď NE	Jiná odpověď
<i>Jaké vybavení podle Vašeho názoru potřebuje jednotka SDH Vaší obce pořídit/modernizovat?</i>			
- Vozidla CAS	6 (Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Rohov, Sudice, Třebom)	2 (Kravaře, Štěpánkovice)	nutná výměna nástavby na stávajících automobilech (Strahovice)
- Vozidla DA	5 (Bolatice, Kravaře, Rohov, Sudice, Štěpánkovice)	4 (Chuchelná, Kobeřice, Strahovice, Třebom)	
- Výšková technika	1 (Strahovice)	8 (Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Kravaře, Rohov, Sudice, Štěpánkovice, Třebom)	
- Hasičská zbrojnice	1 (Strahovice)	8 (Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Kravaře, Rohov, Sudice, Štěpánkovice)	
- Technické a ochranné prostředky, jako jsou vyprošťovací zařízení, protipovodňové vybavení, ochranné obleky apod.	5 (Bolatice, Kravaře, Rohov, Strahovice, Třebom)	4 (Chuchelná, Kobeřice, Sudice, Štěpánkovice)	
<i>V případě doplnění/modernizace vozového parku jednotky SDH obce, zvažujete víceúčelové využití?</i>			
	4 (Bolatice, Rohov, Sudice, Štěpánkovice)	3 (Kravaře, Chuchelná, Kobeřice)	

Zdroj: Vlastní šetření.

Komentář:

Z šetření vyplynulo, že **6 obcí** cítí potřebu **pořízení nových vozidel CAS**, u **5 obcí** je potřeba pořízení **nových vozidel DA**; **1 obec** má zájem o **pořízení výškové techniky** a u **1 obce** je potřeba výstavby **nové hasičské zbrojnice**. Dále je u **5 obcí** potřeba **pořízení běžných věcných a technických prostředků**, jako jsou vyprošťovací zařízení, protipovodňové vybavení, čerpadla, vysoušeče, ochranné obleky apod. U nově pořízených **vozidel typu DA** obce předpokládají **víceúčelové využití**.

Hodnocení odpovědí z dotazníku v části Sjednocení systému krizového řízení obcí v SO ORP Kravaře uvádí Tabulka 178.

Tabulka 178 Sjednocení systému krizového řízení obcí ve SO ORP Kravaře

Otázka	Odpověď ANO	Odpověď NE	Jiná odpověď
<i>Má Vaše obec k dispozici přehled o rizicích na území obce?</i>	7 (Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Kravaře, Sudice, Štěpánkovice, Třebom)	1 (Strahovice)	1 obec uvažuje o pořízení přehledu(Rohov)
<i>Je Vaše obec ohrožována povodněmi?</i>	9 (Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Kravaře, Rohov, Strahovice, Sudice, Štěpánkovice, Třebom)	-	
<i>Máte ve Vaší obci ustanovenou povodňovou komisi?</i>	8 (Bolatice, Kobeřice, Kravaře, Rohov, Strahovice, Sudice, Štěpánkovice, Třebom)	1 (Chuchelná)	
<i>Má obec zpracován povodňový plán?</i>	8 (Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Kravaře, Rohov, Strahovice, Sudice, Třebom)	1 (Štěpánkovice)	
<i>Jakým způsobem je zajištěno vzdělávání jednotlivých členů povodňové komise a jak často?</i>	2 Pracovní schůzky, dle potřeby (Bolatice, Třebom)	6 Neprovádí (Chuchelná, Kobeřice, Rohov, Strahovice, Sudice, Štěpánkovice)	1 členové jsou profesně znalí (Kravaře)
<i>Plánujete v obci rozšířit/vybudovat systém protipovodňové ochrany?</i>	8 (Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Rohov, Strahovice, Sudice, Štěpánkovice, Třebom)	1 nákup protipovodňového vybavení (Kravaře)	8 požadavky na budování/rekonstrukci suchých poldrů
<i>Máte ve Vaší obci ustanoven krizový štáb pro řešení krizových situací?</i>	4 (Kravaře, Strahovice, Sudice, Třebom)	4 (Chuchelná, Kobeřice, Rohov, Štěpánkovice)	1 krizový štáb funguje jako povodňový orgán (Bolatice)
<i>Má obec zpracovanou krizovou kartu obce?</i>	5 (Bolatice, Kobeřice, Kravaře, Strahovice, Sudice, Třebom)	4 (Chuchelná, Rohov, Sudice, Štěpánkovice)	

<i>Jakým způsobem je zajištěno vzdělávání jednotlivých členů a v jaké frekvenci?</i>	1 Dle potřeby (Kravaře, Třebom)	6 (Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Rohov, Strahovice, Štěpánkovice)	1 nepravidelně starosta obce a hasiči (Sudice)
<i>Spolupracujete v této oblasti se sousedními obcemi?</i>	1 (Kravaře)	5 (Chuchelná, Kobeřice, Rohov, Strahovice, Štěpánkovice)	1 jen s ORP (Bolatice), 1 jen spolupráce hasičů (Sudice) 1 forma neudána (Třebom)

Zdroj: Vlastní šetření.

Z šetření vyplynulo, že:

- Obce mají povědomí o existenci bezpečnostních rizik na svých územích. Velmi intenzivně je vnímáno ohrožení obcí povodněmi a v předmětné oblasti jsou realizována zákonem stanovená organizační opatření (ustavení povodňových komisí a pořízení povodňových plánů). Problémem je systematické vzdělávání osob zařazených do povodňových komisí. Dotázané obce cítí potřebu rozšířit/nově vybudovat místní systém ochrany před povodněmi, zejména cestou výstavby suchých poldrů;
- Problematika krizového řízení je řešena částečně, krizový štáb obce je zřízen jen u poloviny dotazovaných obcí, tyto obce mají rovněž zpracovanou základní dokumentaci pro krizové řízení (krizová karta doporučená HZS MSK). Problémem je systematické vzdělávání osob zařazených do krizových štábů obcí. Vzájemná spolupráce mezi obcemi v oblasti krizového řízení v podstatě neprobíhá.

Hodnocení odpovědí z dotazníku v části Zvýšení úrovně bezpečnosti v dopravě ve SO ORP Kravaře uvádí Tabulka 179.

Tabulka 179 Zvýšení úrovně bezpečnosti v dopravě ve SO ORP Kravaře

Otázka	Odpověď ANO	Odpověď NE	Jiná odpověď
<i>Plánujete vybudování/modernizaci některého z níže uvedených zařízení?</i>			
- Chodníky	8 (Bolatice- 5000 m ² , Chuchelná-600 m ² , Kobeřice-1000 m ² , Kravaře-2000 m ² , Rohov-2000 m ² , Sudice-1500 m ² Třebom – 300m ²)	2 (Strahovice, Štěpánkovice)	Poznámka: Nově vybudovat min. 12 500 m ²
- Přechody pro chodce	5 (Chuchelná -10, Kobeřice -3, Kravaře-1, Strahovice-2, Sudice-3)	4 (Bolatice, Rohov, Štěpánkovice, Třebom)	Poznámka: Nově vybudovat 19 přechodů
- Nasvětlení přechodů pro chodce	4 (Chuchelná-1, Kobeřice-3, Kravaře-1, Sudice-3)	4 (Rohov, Strahovice, Štěpánkovice, Třebom)	1 bez odpovědi (Bolatice)
- Chytré semaforey	3 (Bolatice-4, Kravaře-2, Sudice-1)	3 (Chuchelná, Strahovice, Štěpánkovice, Třebom)	2 již fungují (Kobeřice, Rohov)
- Zpomalovací prvky	2 (Bolatice-5, Kobeřice-2)	5 (Chuchelná, Kravaře, Rohov, Strahovice, Sudice)	2 Již existuje (Štěpánkovice, Třebom)
- Vymezení obytných zón	4 (Chuchelná-2, Kravaře- 3,Rohov, Sudice,	5 (Bolatice, Kobeřice, Strahovice, Štěpánkovice, Třebom)	Poznámka: Nově vymezit min. 5 zón
- Doplnění chybějícího dopravního značení	4 (Bolatice-50 ks, Chuchelná-neurčeno, Kobeřice-10 ks, Třebom)	5 (Kravaře, Rohov, Strahovice, Sudice, Štěpánkovice)	Poznámka: Nově pořídit min. 60 ks
Je ve Vaší obci realizována služba „Bezpečná cesta do školy“ např. formou dohledu pověřené osoby při převádění dětí v ranních a odpoledních hodinách na přechodech? Kdo tuto službu zajišťuje? Z jakých prostředků je tato služba hrazena?	6 (Bolatice, Kobeřice, Kravaře, Rohov, Sudice, Štěpánkovice)	3 (Chuchelná, Strahovice, Třebom)	- zajišťují zaměstnanci obce, - hrazeno z rozpočtu obce

<i>Jsou ve Vaší obci pořádány vzdělávací a osvětové akce zaměřené na provoz na pozemních komunikacích a bezpečnost jeho účastníků? Pokud ano, jak často? Kdo tyto akce pořádá? Na jakou cílovou skupinu jsou zaměřovány – děti, senioři, všichni obyvatelé? Je o tyto akce zájem ze strany cílových skupin?</i>	3 (Bolatice, Kravaře, Sudice)	6 (Chuchelná, Kobeřice, Rohov, Strahovice, Štěpánkovice, Třebom)	2 x pořadatelem obec pro všechny věkové skupiny, zpravidla 1 x ročně; 1 x pořadatel škola, 1 x ročně

Zdroj: Vlastní šetření.

Z šetření vyplynulo, že **problematika bezpečnosti dopravy** je **významnou prioritou** a **obce mají zájem o realizaci řady technických opatření** – chodníky, přechody pro chodce, nasvětlení přechodů pro chodce a další. U většiny obcí je realizována služba „Bezpečná cesta do školy“, která je zabezpečována cestou zaměstnanců obcí a hrazena z jejich rozpočtu. Jen ve třech obcích jsou organizovány vzdělávací a osvětové akce zaměřené na bezpečnost v dopravě.

Hodnocení odpovědí z dotazníku v části Posílení pocitu bezpečí občanů v území v SO ORP Kravaře uvádí Tabulka 180.

Tabulka 180 Posílení pocitu bezpečí občanů v území ve SO ORP Kravaře

Otázka	Odpověď ANO	Odpověď NE	Jiná odpověď
<i>Cítí se občané obce v obci bezpečně? Pokud ne, na co si stěžují?</i>	7 (Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Kravaře, Strahovice, Sudice, Třebom)	-	2 x v obci nezjišťováno (Rohov, Štěpánkovice); 2 x stížnosti na krádeže, 1 x stížnosti na mezilidské vztahy
<i>Uvažujete o zřízení vlastní obecní policie?</i>	1 (Bolatice)	7 (Chuchelná, Kobeřice, Rohov, Strahovice, Sudice, Štěpánkovice, Třebom)	1 již existuje (Kravaře)
<i>Má Vaše obec uzavřenou smlouvu o spolupráci s Městskou policií v Kravařích? V případě, že ne, uvažujete o uzavření takové smlouvy?</i>	2 (Bolatice, Štěpánkovice)	6 u nezřízení zdůrazněn nedostatek financí (Chuchelná, Kobeřice, Rohov, Strahovice, Sudice, Štěpánkovice)	1 obec má vlastní obecní policii (Kravaře),
<i>Využívá Vaše obec při zajišťování bezpečnosti v obci soukromou bezpečnostní agenturu (SBA)? Pokud ano, jaké úkoly plní?</i>	4 (Bolatice, Kobeřice, Kravaře, Sudice)	5 (Chuchelná, Rohov, Strahovice, Štěpánkovice, Třebom)	Pokud jsou SBA využívány, tak k ostraze objektů, případně k zajišťování pořadatelské služby.
<i>Provozujete ve Vaší obci kamerový systém? V jakém rozsahu je systém provozován? Uveďte počet kamer.</i>	2 (Bolatice-3 ks, Kobeřice-10 ks)	7 (Chuchelná, Kravaře, Rohov, Strahovice, Sudice, Štěpánkovice, Třebom)	Celkem 13 kamer, Provoz hrazen z rozpočtu obce
<i>Plánujete pořízení/rozšíření kamerového systému pro Vaši obec?</i>	7 (Bolatice-10 ks, Chuchelná-5 ks, Kobeřice- 5 ks, Kravaře-9 ks, Rohov-5 ks, Strahovice-6 ks, Třebom - 10 ks)	2 (Sudice, Štěpánkovice)	Celkově o 50 kamer
<i>Plánujete zapojení do projektů prevence kriminality?</i>	7 (Bolatice, Kobeřice, Kravaře, Rohov, Strahovice, Sudice)	2 (Chuchelná, Štěpánkovice)	

Pořádáte v obci vzdělávací akce na podporu prevence výskytu sociálně - patologických jevů? Pokud ano, jak často. S jakými organizacemi v této oblasti spolupracujete?	3 (Bolatice, Kobeřice, Sudice)	5 (Chuchelná, Kravaře, Strahovice, Štěpánkovice, Třebom)	1 x obec chce řešit v budoucnu (Rohov) 4 x pořádá škola, 1 x pořádá obec,

Zdroj: Vlastní šetření.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že **bezpečnostní systém** v dotazovaných obcích **v zásadě funguje**. Zaregistrovány byly stížnosti na krádeže v obcích a špatné mezilidské vztahy. Je identifikována malá potřeba obcí zřizovat vlastní obecní policii, případně využívat služeb Městské policie v Kravařích v rámci veřejnoprávních smluv, zejména z důvodu nedostatku financí. Probíhá **spolupráce se soukromými bezpečnostními agenturami – 4 obce**. Je identifikována **potřeba zavedení** technických opatření – **kamerové systémy** – potřeba registrována u **7 obcí**. Z dalších organizačních opatření je uváděno zapojení do projektů **prevence kriminality** (7 obcí). Zájem o pořádání vzdělávacích akcí na **podporu prevence výskytu sociálně-patologických jevů** v obcích je poměrně malý – jen u **3 obcí**.

Dílčí závěr k dotazníkovému šetření - bezpečnost

Na základě provedeného dotazníkového šetření lze mezi problémy k řešení zařadit následující:

1. Obce mají velký zájem o **pořízení nové hasičské techniky** (6 vozidel CAS, 6 vozidel DA) a doplnění technických a ochranných prostředků.
2. Obce mají potřebu **rozšířit/nově vybudovat místní systém ochrany před povodněmi**, zejména cestou výstavby suchých poldrů.
3. Zákonem stanovená organizační opatření v oblasti ochrany před povodněmi (povodňové komise a povodňové plány) jsou realizována, **neexistuje systematické vzdělávání osob zařazených do povodňových komisí**.
4. Systém krizového řízení v obcích zaveden částečně. Systematická příprava na řešení krizových situací v obcích řešena velmi omezeně, vzájemná **spolupráce mezi obcemi v oblasti krizového řízení v podstatě neprobíhá**.
5. Obce mají zájem o **realizaci řady technických opatření v oblasti bezpečnosti dopravy** – chodníky, přechody pro chodce, nasvětlení přechodů pro chodce a další.
6. Jen **ve třech** obcích jsou **organizovány vzdělávací a osvětové akce** zaměřené na **bezpečnost v dopravě**.
7. Bezpečnostní systém v dotazovaných obcích v zásadě funguje. K udržení stávajícího stavu jsou upřednostňována technická opatření – **instalace kamerových systémů** – **potřeba** je registrována u **7 obcí**. Z organizačních opatření je uváděno zapojení do projektů **prevence kriminality** (7 obcí).

Výsledky dotazníkového šetření nejsou v rozporu s výsledky šetření výběrových statistických dat.

6.1.2.8 Analýza financování bezpečnosti v obcích

Pro zpracování analýzy výdajů jednotlivých obcí v SO ORP Kravaře byly využity údaje dostupné na <http://www.rozpocetobce.cz>. Analýza výdajů byla, po konzultacích s experty, omezena na výdaje v následujících rozpočtových položkách:

- § 521 - Ochrana obyvatelstva,
- § 526 - Státní správa v oblasti hospodářských opatření,
- § 531 - Bezpečnost a veřejný pořádek,
- § 551 - Požární ochrana,
- § 559 - Ostatní záležitosti požární ochrany a IZS.

Od sledování ostatních výdajů, které lze uplatňovat jako výdaje na bezpečnost, např. výčet, bylo pro nejednotnost upuštěno.

Přehled vybraných výdajů na bezpečnost v rozpočtech jednotlivých obcí v SO ORP Kravaře za období let 2009 – 2013 uvádí Tabulka 181 – 190.

Legenda:

HOPSK = hospodářská opatření pro krizové stavy, CPPKS = civilní připravenosti pro krizové stavy

Tabulka 181 Výdaje na bezpečnost v obci Bolatice za období 2009-2013

Bolatice	2009	2010	2011	2012	2013	Průměr za období
Ochrana obyvatelstva - § 521	0	0	0	0	0	0
Státní správa v oblasti HOPKS- § 526	0	5 090	0	0	0	1 018
Ostatní záležitosti CPPKS - § 529	0	0	0	0	0	0
Bezpečnost a veřejný pořádek - § 531	172 770	248 120	318 400	329 070	979 432	213 672
Požární ochrana - § 551	1 208 680	1 245 660	1 145 890	1 145 120	1 509 917	1 021 875
Ostatní záležitosti PO a IZS - § 559	0	0	0	7 290	0	0
Rozpočet na bezpečnost celkem	1 381 450	1 498 870	1 464 290	1 481 480	2 489 349	1 663 087,8
Rozpočet celkem	72 520 390	63 417 710	72 602 980	53 753 810	72 225 862	66 904 150,4
Počet obyvatel	4 351	4 372	4 382	4 430	4 437	4 394,4
% výdajů na bezpečnost z rozpočtu	1,90	2,36	2,02	2,76	3,45	2,50
Kč na bezpečnost na 1000 obyvatel	317 501,7	342 833,9	334 160,2	334 419,8	561 043,3	377 991,8
Kč na bezpečnost na 1 obyvatele obce	317,5	342,8	334,2	334,422	561,0	378,5

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>, vlastní zpracování.

Obec **Bolatice** vynakládala na bezpečnost ve sledovaném období v průměru částku **1,663 mil. Kč**, což představuje **2,50 % z rozpočtu obce**. Z celkových výdajů na bezpečnost převládají výdaje na položce Požární ochrana (§ 551) – 1,1 mil. Kč ročně a výdaje na položce Bezpečnost a veřejný pořádek (§ 531) – 0,2 mil Kč ročně. V průměru vydává obec na bezpečnost jednoho obyvatele **378 Kč za rok**.

Tabulka 182 Výdaje na bezpečnost v obci Chuchelná za období 2009-2013, v Kč

Chuchelná	2009	2010	2011	2012	2013	Průměr za období
Ochrana obyvatelstva - § 521	0	0	0	0	0	0
Státní správa v oblasti HOPKS- § 526	0	0	0	0	0	0
Ostatní záležitosti CPPKS - § 529	0	0	0	0	0	0
Bezpečnost a veřejný pořádek - § 531	0	0	0	0	0	0
Požární ochrana - § 551	86 160	62 600	136 520	74 910	56 179	83 273,8
Ostatní záležitosti PO a IZS - § 559	0	0	0	0	0	0
Rozpočet na bezpečnost celkem	86 160	62 600	136 520	74 910	56 179	83 273,8
Rozpočet celkem	16 892 300	18 723 160	13 336 470	16 583 940	15 729 993	16 253 172,6
Počet obyvatel	1 299	1 303	1 274	1 277	1 273	1 285
% výdajů na bezpečnost z rozpočtu	0,51	0,33	1,02	0,45	0,36	0,54
Kč na bezpečnost na 1000 obyvatel	66 327,9	48 042,9	107 158,6	58 660,9	44 131,2	64 864,3
Kč na bezpečnost na 1 obyvatele obce	66,3	48,0	107,2	58,7	44,1	64,8

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>, vlastní zpracování.

Obec **Chuchelná** vynakládala na bezpečnost ve sledovaném období v průměru částku **83,2 tis. Kč** za rok, což představuje **0,54 % z rozpočtu obce**. Z celkových výdajů na bezpečnost se jedná o výdaje na položce Požární ochrana (§ 551) – 83,2 tis. Kč ročně. Výdaje na bezpečnost na jiných položkách nebyly identifikovány. V průměru vydává obec na bezpečnost jednoho obyvatele **64,8 Kč za rok**.

Tabulka 183 Výdaje na bezpečnost v obci Kobeřice za období 2009-2013, v Kč

Kobeřice	2009	2010	2011	2012	2013	Průměr za období
Ochrana obyvatelstva - § 521	0	0	0	0	0	0
Státní správa v oblasti HOPKS- § 526	0	0	0	0	0	0
Ostatní záležitosti CPPKS - § 529	0	0	0	0	0	0
Bezpečnost a veřejný pořádek - § 531	0	0	0	0	0	0
Požární ochrana - § 551	584810	591700	1379700	1675330	562658	958839,6
Ostatní záležitosti PO a IZS - § 559	0	0	0	0	0	0
Rozpočet na bezpečnost celkem	584810	591700	1379700	1675330	562658	958839,6
Rozpočet celkem	54380370	38188410	103526040	62006620	57758434	63171974,8
Počet obyvatel	3238	3274	3277	3280	3271	3268
% výdajů na bezpečnost z rozpočtu	1,08	1,55	1,33	2,70	0,97	1,31
Kč na bezpečnost na 1000 obyvatel	180608,4	180726,9	421025,3	510771,3	172014,1	256907,5
Kč na bezpečnost na 1 obyvatele obce	180,61	180,73	421,03	510,77	172,01	293,40

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>, vlastní zpracování.

Obec **Kobeřice** vynakládala na bezpečnost ve sledovaném období v průměru částku **959 tis. Kč**, což představuje **1,31 % z rozpočtu obce**. Z celkových výdajů na bezpečnost převládají výdaje na položce Požární ochrana (§ 551) – 959 tis. Kč ročně. Výdaje na bezpečnost na jiných položkách nebyly identifikovány. V průměru vydává na bezpečnost jednoho obyvatele **293,4 Kč za rok**.

Tabulka 184 Výdaje na bezpečnost ve městě Kravaře za období 2009-2013, v Kč

Kravaře	2009	2010	2011	2012	2013	Průměr za období
Ochrana obyvatelstva - § 521	74 390	40 220	62 640	306 450	75 089	111 757,8
Státní správa v oblasti HOPKS- § 526	0	0	0	0	0	0
Ostatní záležitosti CPPKS - § 529	0	0	0	0	0	0
Bezpečnost a veřejný pořádek - § 531	2 118 980	1 921 640	1 993 070	1 951 740	2 247 153	2 046 516,6
Požární ochrana - § 551	890 790	1 427 690	1 044 290	944 620	1 134 601	1 088 398,20
Ostatní záležitosti PO a IZS - § 559	0	0	0	0	0	0
Rozpočet na bezpečnost celkem	3 084 160	3 389 550	3 100 000	3 202 810	3 456 843	3 246 672,6
Rozpočet celkem	468 356 050	230 051 130	164 049 850	90 748 190	109 731 339	212 587 311,8
Počet obyvatel	6 831	6 821	6 733	6 736	6 762	6 777
% výdajů na bezpečnost z rozpočtu	0,66	1,47	1,89	3,53	3,15	2,14
Kč na bezpečnost na 1000 obyvatel	451 494,6	496 928,6	460 418,8	475 476,5	511 216,1	479 106,9
Kč na bezpečnost na 1 obyvatele obce	451,49	496,93	460,42	475,48	511,22	479,07

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>, vlastní zpracování.

Město **Kravaře** vynakládalo na bezpečnost ve sledovaném období v průměru částku **3,246 mil. Kč** ročně, což představuje **2,14 % z rozpočtu obce**. Z celkových výdajů na bezpečnost převládají výdaje na položce Bezpečnost a veřejný pořádek (§ 531) – 2,046 mil Kč ročně. Výdaje na položce Požární ochrana (§ 551) byly v průměru 1,088 mil. Kč ročně a na položce Ochrana obyvatelstva (§ 521) – 111,7 tis. Kč ročně. V průměru vydává město ročně na bezpečnost jednoho obyvatele **479 Kč za rok**.

Tabulka 185 Výdaje na bezpečnost v obci Rohov za období 2009-2013, v Kč

Rohov	2009	2010	2011	2012	2013	Průměr za období
Ochrana obyvatelstva - § 521	0	0	0	0	0	0
Státní správa v oblasti HOPKS- § 526	0	0	0	0	0	0
Ostatní záležitosti CPPKS - § 529	0	0	0	0	0	0
Bezpečnost a veřejný pořádek - § 531	0	0	0	0	0	0
Požární ochrana - § 551	68 310	84 420	84 610	54 040	57 777	69 831,4
Ostatní záležitosti PO a IZS - § 559	0	0	0	0	0	0
Rozpočet na bezpečnost celkem	68 310	84 420	84 610	54 040	57 777	69 831,4
Rozpočet celkem	7 480 940	24 175 540	6 823 670	6 693 730	7 788 174	10 592 410,8
Počet obyvatel	638	629	619	619	619	625
% výdajů na bezpečnost z rozpočtu	0,91	0,35	1,24	0,81	0,74	0,81
Kč na bezpečnost na 1000 obyvatel	107 068,9	134 213,0	136 688,2	87 302,1	93 339,3	111 722,3
Kč na bezpečnost na 1 obyvatele obce	107,1	134,2	136,7	87,3	93,3	111,7

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>, vlastní zpracování.

Obec **Rohov** vynakládala na bezpečnost ve sledovaném období v průměru částku **69,8 tis. Kč za rok**, což představuje **0,81 % z rozpočtu obce**. Z celkových výdajů na bezpečnost se jedná o výdaje na položce Požární ochrana (§ 551) – 69,8 tis. Kč ročně. Výdaje na bezpečnost na jiných položkách nebyly identifikovány. V průměru vydává obec na bezpečnost jednoho obyvatele **111,70 Kč za rok**.

Tabulka 186 Výdaje na bezpečnost v obci Strahovice za období 2009-2013, v Kč

Strahovice	2009	2010	2011	2012	2013	Průměr za období
Ochrana obyvatelstva - § 521	0	0	0	0	0	0
Státní správa v oblasti HOPKS- § 526	0	0	0	0	0	0
Ostatní záležitosti CPPKS - § 529	0	0	0	0	0	0
Bezpečnost a veřejný pořádek - § 531	0	0	0	0	0	0
Požární ochrana - § 551	89 800	99 950	90 780	122 090	151 879	110 899,8
Ostatní záležitosti PO a IZS - § 559	0	0	0	0	0	0
Rozpočet na bezpečnost celkem	89 800	99 950	90 780	122 090	151 879	110 899,8
Rozpočet celkem	5 627 590	6 783 970	5 780 880	9 619 670	12 011 307	7 964 683,4
Počet obyvatel	909	916	926	916	919	917
% výdajů na bezpečnost z rozpočtu	1,60	1,47	1,57	1,27	1,26	1,43
Kč na bezpečnost na 1000 obyvatel	98 789,9	109 115,7	98 034,6	133 286,0	165 265,5	120 898,3
Kč na bezpečnost na 1 obyvatele obce	98,8	109,1	98,0	133,3	165,2	120,9

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>, vlastní zpracování.

Obec **Strahovice** vynakládala na bezpečnost ve sledovaném období v průměru částku **110,9 tis. Kč za rok**, což představuje **1,43 % z rozpočtu obce**. Z celkových výdajů na bezpečnost se jedná o výdaje na položce Požární ochrana (§ 551) – 110,9 tis. Kč ročně. Výdaje na bezpečnost na jiných položkách nebyly identifikovány. V průměru vydává obec na bezpečnost jednoho obyvatele **120,90 Kč za rok**.

Tabulka 187 Výdaje na bezpečnost v obci Sudice za období 2009-2013, v Kč

Sudice	2009	2010	2011	2012	2013	Průměr za období
Ochrana obyvatelstva - § 521	0	0	0	0	0	0
Státní správa v oblasti HOPKS- § 526	0	0	0	0	0	0
Ostatní záležitosti CPPKS - § 529	0	0	0	0	0	0
Bezpečnost a veřejný pořádek - § 531	0	0	0	0	0	0
Požární ochrana - § 551	0	0	708 210	79 300	238 146	205 131,2
Ostatní záležitosti PO a IZS - § 559	0	0	0	0	0	0
Rozpočet na bezpečnost celkem	0	0	708 210	79 300	238 146	205 131,2
Rozpočet celkem	2 429 160	4 890 820	8 369 290	9 261 000	10 409 670	7 071 988
Počet obyvatel	674	670	670	671	653	668
% výdajů na bezpečnost z rozpočtu	0	0	8,46	0,86	2,29	2,30
Kč na bezpečnost na 1000 obyvatel	0	0	1 057 029,8	118 181,8	364 695,2	307 981,4
Kč na bezpečnost na 1 obyvatele obce	0	0	1 057,0	118,2	364,7	307,1

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>, vlastní zpracování.

Obec **Sudice** vynakládala na bezpečnost ve sledovaném období v průměru částku **205,1 tis. Kč za rok**, což představuje **2,30 % z rozpočtu obce**. Z celkových výdajů na bezpečnost se jedná o výdaje na položce Požární ochrana (§ 551) – 205,1 tis. Kč ročně. Výdaje na bezpečnost na jiných položkách nebyly identifikovány. V průměru vydává obec na bezpečnost jednoho obyvatele **307,10 Kč za rok**.

Tabulka 188 Výdaje na bezpečnost v obci Štěpánkovice za období 2009-2013, v Kč

Štěpánkovice	2009	2010	2011	2012	2013	Průměr za období
Ochrana obyvatelstva - § 521	0	0	0	0	0	0
Státní správa v oblasti HOPKS- § 526	0	0	0	0	0	0
Ostatní záležitosti CPPKS - § 529	0	0	0	0	25 000	5 000
Bezpečnost a veřejný pořádek - § 531	0	25 600	17 920	10 240	0	10 752
Požární ochrana - § 551	227 670	6 476 480	1 398 730	407 620	556 189	1 813 337,8
Ostatní záležitosti PO a IZS - § 559	0	0	0	0	0	0
Rozpočet na bezpečnost celkem	227 670	6 502 080	1 416 650	417 860	581 189	1 829 089,8
Rozpočet celkem	72 433 080	23 488 440	34 860 510	30 195 730	51 129 271	42 421 406,2
Počet obyvatel	3 114	3 111	3 159	3 145	3 172	3 140
% výdajů na bezpečnost z rozpočtu	0,31	27,68	4,06	1,38	1,14	6,92
Kč na bezpečnost na 1000 obyvatel	73 111,8	2 090 028,9	448 448,9	132 864,8	183 224,8	585 535,8
Kč na bezpečnost na 1 obyvatele obce	73,1	2 090,0	448,4	132,8	183,2	582,5

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>, vlastní zpracování.

Obec **Štěpánkovice** vynakládala na bezpečnost ve sledovaném období v průměru částku **1,829 mil. Kč**, což představuje **6,92 % z rozpočtu obce**. Z celkových výdajů na bezpečnost převládají výdaje na položce Požární ochrana (§ 551) – 1,813 mil. Kč ročně a výdaje na položce Bezpečnost a veřejný pořádek (§ 531) – 10,752 tis. Kč ročně. Identifikovány jsou rovněž výdaje na položce Ostatní záležitosti CPPKS (§ 529) ve výši 5 tis. Kč ročně. V průměru vydává obec na bezpečnost jednoho obyvatele **582,50 Kč za rok**.

Tabulka 189 Výdaje na bezpečnost v obci Třebom za období 2009-2013, v Kč

Třebom	2009	2010	2011	2012	2013	Průměr za období
Ochrana obyvatelstva - § 521	0	0	0	0	0	0
Státní správa v oblasti HOPKS- § 526	0	0	0	0	0	0
Ostatní záležitosti CPPKS - § 529	0	0	0	0	0	0
Bezpečnost a veřejný pořádek - § 531	0	0	0	0	0	0
Požární ochrana - § 551		379 660			657 394	207 410,8
Ostatní záležitosti PO a IZS - § 559	0	0	0	0	0	0
Rozpočet na bezpečnost celkem	0	379 660			657 394	207 410,8
Rozpočet celkem	5 671 950	1 414 110	994 030	2 040 090	5 124 943	3 049 024,6
Počet obyvatel	222	224	219	219	218	220
% výdajů na bezpečnost z rozpočtu	0	26,85	0	0	12,83	7,94
Kč na bezpečnost na 1000 obyvatel	0	1 694 910,7	0	0	3 015 568,8	942 095,9
Kč na bezpečnost na 1 obyvatele obce	0	1 694,9	0	0	3 015,6	942,8

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>, vlastní zpracování.

Obec **Třebom** vynakládala na bezpečnost ve sledovaném období v průměru částku **207,4 tis. Kč za rok**, což představuje **7,94 % z rozpočtu obce**. Z celkových výdajů na bezpečnost se jedná o výdaje na položce Požární ochrana (§ 551) – 207,4 tis. Kč ročně. Výdaje na bezpečnost na jiných položkách nebyly identifikovány. V průměru vydává obec na bezpečnost jednoho obyvatele **942,80 Kč za rok**. Srovnání průměrných výdajů na bezpečnost v jednotlivých obcích SO ORP Kravaře za období 2009-2013 je uvedeno v Tabulce 190.

Tabulka 190 Průměrné výdaje na bezpečnost ve SO ORP Kravaře za období 2009-2013, v tis. Kč

SO ORP Kravaře	Bolatice	Chuchelná	Kobeřice	Kravaře	Rohov	Strahovice	Sudice	Štěpánkovice	Třebom	Celkový součet ORP
Ochrana obyvatelstva - § 521	0	0	0	111,7	0	0	0	0	0	12,4
Státní správa v oblasti HOPKS- § 526	1,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,1
Ostatní záležitosti CPPKS - § 529	0	0	0	0	0	0	0	5,0	0	0,5
Bezpečnost a veřejný pořádek - § 531	213,7	0	0	2 047,0	0	0	0	10,7	0	252,3
Požární ochrana - § 551	1 021,8	83,2	958,8	1 088,4	69,8	110,9	205,1	1 813,3	207,4	617,7
Ostatní záležitosti PO a IZS - § 559	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Rozpočet na bezpečnost celkem	1 663,0	83,2	958,8	3 246,6	69,8	110,9	205,1	1 829,1	207,4	930,4
Rozpočet celkem	66 904	16 253	63 171	212 587	10 592	7 964	7 071	42 421	3 049	47 779
Počet obyvatel	4 394	1 285	3 268	6 777	625	917	668	3 140	220	2 366,0
% výdajů na bezpeč. z rozpočtu	2,50	0,54	1,31	2,14	0,81	1,43	2,32	6,92	7,94	2,88
Kč na bezpečnost na 1000 obyvatel	377,9	64,8	256,9	479,1	111,7	120,9	307,9	585,5	942,1	360,8
Kč na bezpečnost na 1 obyvatele obce	0,378	0,064	0,293	0,479	0,112	0,121	0,307	0,582	0,943	0,364

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>, vlastní zpracování.

V **SO ORP Kravaře** se vynakládala na bezpečnost ve sledovaném období v průměru částka **930,4 tis. Kč ročně**, což představuje **2,88 % z rozpočtovaných prostředků**. Z celkových výdajů na bezpečnost se jedná zejména o výdaje na položce **Požární ochrana** (§ 551) - v průměru 617,7 tis ročně, výdaje na položce **Bezpečnost a veřejný pořádek** (§ 531) – 252,3 tis. Kč. Kč ročně a výdaje na položce **Ochrana obyvatelstva** (§ 521) – 12,4 tis. Kč ročně. V **průměru** vydává město **ročně** na bezpečnost jednoho obyvatele **364,- Kč**. **Nad touto částkou** se nacházejí Bolatice (378,- Kč), Kravaře (479,- Kč), Štěpánkovice (582,- Kč). V průměru **nejvíce** vydávala na bezpečnost jednoho obyvatele obec **Třebom** (943,- Kč). **Pod průměrem** SO ORP se nachází Sudice (307,- Kč), Kobeřice (293,- Kč), Strahovice (121,- Kč), Rohov (112,- Kč). **Nejméně** vydávala na bezpečnost občana obec **Chuchelná** (64,- Kč).

Orientační srovnání průměrných výdajů na bezpečnost na obyvatele obce podle míry bezpečnostního rizika na území obce je provedeno graficky na Grafu 26.

6.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových skupin

Výsledky analýzy cílových skupin dotčených stavem bezpečnostní situace v obcích SO ORP Kravaře a v SO ORP Kravaře jako celku jsou shrnuty formou Tabulky 191.

Tabulka 191 Výsledky analýzy cílových skupin dotčených stavem bezpečnostní situace

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená s dotčenou skupinou	Způsob komunikace	Opatření
<i>Obyvatel obce</i>	Minimální ohrožení života, zdraví, majetku, prostředí pro život	Nerespektování opatření k minimalizaci ohrožení života, zdraví, majetku, prostředí pro život obyvatelstvem; nepřiměřené požadavky obyvatelstva na fungování složek a prvků MBS	Bezpečnostní informace na webu obce, místní rozhlas, místní zpravodaj; rozmístění značek upozorňujících na hrozby; úřední deska; osvětová kampaň (přednášky, letáky,...)	Nastavení monitoringu bezpečnostní situace; nastavení vhodného způsobu komunikace; včasné varování; poskytnutí pomoci v nouzi, motivace dotčené skupiny k dodržování stanovených opatření
<i>Obyvatel jiné obce dojíždějící za práci</i>	Minimální ohrožení svého života, zdraví a majetku na veřejných prostranstvích	Nerespektování stanovených opatření k minimalizaci ohrožení života, zdraví, majetku, prostředí pro život	Informování prostřednictvím zaměstnavatele; bezpečnostní informace na webu obce, místní rozhlas, rozmístění značek upozorňujících na hrozby;	Monitoring bezpečnostní situace, včasné varování, poskytnutí pomoci v nouzi
<i>Obyvatel jiné obce dojíždějící z jiného důvodu (služby, nákupy, návštěva příbuzných)</i>	Minimální ohrožení svého života, zdraví a majetku na veřejných prostranstvích	Nerespektování stanovených opatření k minimalizaci ohrožení života, zdraví, majetku, prostředí pro život	Bezpečnostní informace na webu obce, místní rozhlas, rozmístění značek upozorňujících na hrozby	Monitoring bezpečnostní situace, včasné varování, poskytnutí pomoci v nouzi

<i>Občan obce zapojený do činnosti složek místního bezpečnostního systému</i>	Minimální ohrožení svého života, zdraví a majetku při zapojení do činnosti složek MBS	Nerespektování opatření k minimalizaci ohrožení svého života, zdraví, majetku; nepřiměřené požadavky na fungování MBS	Kontrola, osvěta, školení, cvičení	Monitoring bezpečnostní situace, včasné varování, poskytnutí pomoci v nouzi, poskytnutí odpovídajících ochranných prostředků, ocenění aktivit zapojených občanů;
<i>Složky místního bezpečnostního systému</i>	Vytvoření podmínek pro minimální ohrožení svého života, zdraví a majetku při zapojení složek MBS do činnosti	Nedostatečně vytvořené podmínky pro činnost; nerespektování vytvořených podmínek; nepřiměřené požadavky na fungování MBS	Kontrola, osvěta, školení, cvičení	Nastavení odpovídajících podmínek, Zabezpečení dostatku finančních prostředků na odbornou přípravu a technické a materiální vybavení
<i>Obec – správce místního bezpečnostního systému</i>	Fungování složek MBS v obci	Nefunkčnost složek MBS v obci	Kontrolní činnost, pravidelné hodnocení činnosti, Projednání hodnocení v orgánech obce	Změny v organizaci a řízení, Změny v systému financování, Systém pobídek
<i>ORP – správce bezpečnostního systému SO ORP</i>	Fungování složek MBS ve SO ORP	Nefunkčnost složek MBS	Kontrolní činnost, pravidelné hodnocení činnosti, Projednání hodnocení v orgánech obcí	Podpora při odstranění zjištěných nedostatků, Podpora při vyhledávání zdrojů pro financování přijatých opatření
<i>Složky bezpečnostního systému SO ORP</i>	Podpora obcí při vytváření podmínek pro fungování jejich MBS	Podpora fungování jejich MBS obcí je nedostatečná	Kontrolní činnost, pravidelné hodnocení činnosti, Projednání hodnocení v orgánech obcí	Nastavení odpovídajících podmínek, Zabezpečení dostatku finančních prostředků na odbornou přípravu a technické a materiální vybavení

Zdroj: Vlastní zpracování.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti volitelné téma (Bezpečnost a krizové řízení)

S využitím Metodiky přípravy veřejných strategií¹⁴ byla vyhledána a vyhodnocena rizika (registr rizik) ovlivňující fungování místního bezpečnostního systému (dále jen „MBS“) ve správním obvodu ORP Kravaře, viz Registr rizik.

Registr rizik

Název rizika	Hodnocení rizika $V=P \cdot D$			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	P	D	V		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na zvyšování funkčnosti MBS (pořízení vybavení, vyvolané stavební investice)	4	5	20	Využití národních a evropských fondů, dlouhodobý finanční plán obce, meziobecní spolupráce	Obce
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy pořízených bezpečnostních zařízení a systémů	4	3	9	Nákup energií a dalších potřeb cestou aukcí, úsporná opatření, čerpání dotačních titulů, meziobecní spolupráce	Obce
Nedostatek financí na platy obslužného personálu MBS	3	3	9	Částečná krátkodobá kompenzace z rozpočtu zřizovatele, pozdější vrácení vynaložených prostředků	Obce
Organizační riziko					
Nevhodné rozmístění prvků MBS v území	3	3	9	Přehodnotit rozmístění prvků MBS v území	Obce, kraj
Nedostatek osob pro zařazení do činnosti v MBS (nezájem, nepříznivý demografický vývoj)	3	4	12	Motivace občanů obce k zapojení do činnosti prvků MBS, finanční podpora zájmových organizací	Obce
Nezájem či neochota obcí na spolupráci v rámci MBS	3	3	9	Jednání o spolupráci v rámci SO ORP, resp. mikroregionu	Obce
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. krizového zákona)	3	3	9	Hledání dodatečných zdrojů, čerpání dotačních titulů, meziobecní spolupráce	Obce, stát
Reformy ve veřejné správě, které zhorší podmínky pro kvalitní výkon prvků MBS	2	2	4	Přizpůsobení činnosti MBS novým podmínkám	Obce, stát
Technické riziko					
Špatný technický stav budov a zařízení, ve kterých jsou umístěny prvky MBS	4	4	16	Čerpání finančních titulů, hledání nových forem financování	Obce
Zastaralá nebo nevyhovující záchranná technika a technické vybavení	4	4	16	Čerpání dotačních titulů, pořízení cestou společných projektů obcí	Obce

¹⁴ http://www.mmr.cz/getmedia/4ebb3cc7-6f5c-4f37-ad1f-97054a212483/metodika-pripravy-verejnych-strategii_listopad-2012.pdf.

Věcné riziko					
Špatné řízení činnosti MBS v území	3	3	9	Hledání nových forem organizace a řízení činnosti	Obce
Nízká kvalita odborné přípravy personálu zajišťujícího fungování MBS	3	3	9	Využití dotačních titulů na vzdělávání, motivace účastníků odborné přípravy	Obce
Personální rizika (požadavky na odbornou způsobilost, fluktuace, věk, ...)	3	4	12	Propagace v zájmových organizacích, finanční podpora zájmových organizací	Obce

Zdroj: Vlastní zpracování.

6.1.4 SWOT analýza oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
- Uvědomění si existence tradičních rizik na územích obcí.	- Nejednotnost v systémovém řešení krizového řízení v obcích.
- Přiměřeně fungující bezpečnostní systémy v obcích.	- Neexistence systematického vzdělávání osob zařazených do povodňových komisí a krizových štábů.
- Zájem obcí o instalaci kamerových systémů ve svých územích.	- Nedostatečně fungující meziobecní spolupráce v oblasti bezpečnosti.
- Zájem obcí o zapojení do projektů prevence kriminality.	- Neexistence dobrovolné zdravotnické organizace (ČČK) v obcích.
- Zájem obcí o pořízení nové záchranářské techniky a technických prostředků.	
- Zájem obcí o rozšíření/vybudování místního systému ochrany před povodněmi.	
- Zájem obcí o zvýšení bezpečnosti dopravy.	
Příležitosti	Hrozby
- Udržení, příp. zvýšení úrovně bezpečnosti v území.	- Nárůst počtu mimořádných událostí se zásahem všech základních složek IZS.
- Vytvoření společného kamerového systému v rámci správního obvodu ORP Kravaře.	- Extrémní četnost výskytu mimořádných událostí vyvolaných nepřízní počasí.
- Rozvoj meziobecní spolupráce v bezpečnostní oblasti cestou společných projektů – prevence kriminality apod.	- Nárůst počtu dopravních nehod se zásahem jednotek PO doprovázených nárůstem škod na životech, zdraví osob, majetku a životním prostředím.
- Rozvoj zájmových organizací a jejich zapojení do činnosti v oblasti bezpečnosti.	
	- Snížení akceschopnosti MBS nedostatkem financí na obnovu záchranářské techniky a technických prostředků.

Zdroj: Vlastní zpracování.

Mezi **silné stránky** tématu Bezpečnost a krizové řízení lze zařadit to, že obce vnímají funkčnost vlastních bezpečnostních systémů jako adekvátní tradičním rizikům na svých územích. Silnou stránkou jsou i zájmy obcí o pořízení nové záchranářské techniky, kamerových systémů, budování protipovodňové ochrany či zapojení do projektů prevence kriminality apod. To lze vnímat jako **příležitost**, jak přispět k udržení dosavadní úrovně bezpečnosti v území, resp. jejímu zvýšení. Ale rovněž k rozvoji společných meziobecních projektů v oblasti bezpečnosti a k motivaci občanů k zapojení do činnosti v oblasti bezpečnosti. Zájem obcí o aktivní vystupování v oblasti bezpečnosti je rovněž příležitostí k eliminaci nedostatků identifikovaných jako **slabé stránky** tématu. **Hrozbou** pro udržení stávající úrovně bezpečnosti v území, pokud nedojde v bezpečnostním prostředí k zásadním změnám, je možný nárůst počtu mimořádných událostí, zejména extrémní výskyt mimořádných událostí vyvolaných nepřízní počasí. A to zejména za situace, kdy dojde ke snížení akceschopnosti MBS vlivem nedostatku finančních prostředků na jeho rozvoj.

6.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Současnou bezpečnostní situaci v SO ORP Kravaře jako celku, i současnou bezpečnostní situaci v jednotlivých obcích, lze hodnotit jako přiměřenou míře identifikovaných bezpečnostních rizik. Bezpečnostní systémy v jednotlivých obcích SO ORP Kravaře lze považovat v zásadě za funkční.

Na území obcí SO ORP byly dosud registrovány tradiční mimořádné události. Blíže analyzovány byly požáry, dopravní nehody, události způsobené nepřízní počasí, události vyžadující poskytnutí technické pomoci, poskytování primární (urgentní) zdravotnické pomoci, narušení veřejného pořádku a další.

Likvidace následků u vytipovaných mimořádných událostí vyžadovala průměrně 2 994 zásahů za rok. Z celkové zásahové činnosti v SO ORP představuje zásahová činnost jednotek PO 3,6 %, ZZS 42,6 % a PČR 53,8 %. Průměrný počet zásahů přepočtený na 1 000 obyvatel pro SO ORP Kravaře dosahuje hodnoty 141 za rok. Srovnání těchto výsledků zatím není možné, protože výsledky zpracování analýz rizik prezentovaným způsobem nejsou zatím běžně k dispozici.

Pro období do roku 2018 lze v SO ORP Kravaře očekávat celkový nárůst počtu mimořádných událostí se zásahem všech základních složek IZS až o 25 % oproti sledovanému období. Struktura výskytu jednotlivých typů mimořádných událostí se významně nezmění. Nelze vyloučit výskyt mimořádných událostí, které dosud nebyly registrovány, např. extremismus nebo terorismus. Nelze rovněž vyloučit extrémní výskyt mimořádných událostí vyvolaných nepřízní počasí.

Pokrytí obcí SO ORP Kravaře základní složkami státem garantovaného systému poskytování pomoci v nouzi (Integrovaný záchranný systém) odpovídá jejich dislokaci v rámci SO ORP Kravaře, resp. SO okolních ORP. Změna dislokace se v nejbližším období neočekává. Dostupnost bude v budoucnu ovlivněna zejména nárůstem hustoty dopravy.

K provádění záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech jsou dále určeny jednotky sborů dobrovolných hasičů, které jsou zřízeny ve všech obcích SO. Celkový počet členů dobrovolných hasičů v jednotkách je cca 250. Vybavení jednotek technikou a potřebnými technickými prostředky v zásadě odpovídá zákonným požadavkům. Významným problémem k řešení je stáří vozového parku. Polovina cisternových automobilových stříkaček je starší 35 let. Obdobná je situace u dopravních automobilů. Polovina vozidel je starší 27 let.

Mimo jednotky SDH obcí působí v obcích SO ORP Kravaře rovněž 13 zapsaných spolků sborů dobrovolných hasičů, jejichž členy lze po příslušné odborné přípravě zapojit do činnosti bezpečnostních systémů obcí. V SO ORP Kravaře působí Městská policie Kravaře, která má uzavřené veřejnoprávní smlouvy s dalšími dvěma obcemi. O zřízení obecní policie je do budoucna zájem u jedné obce. Místní organizace Českého červeného kříže v obcích SO ORP Kravaře zřízeny nejsou.

Výčet dalších zdrojů sil a prostředků použitelných pro záchranné a likvidační práce je dohledatelný v předchozích kapitolách textu. V převážné většině obcí SO ORP je nainstalován varovný a informační systém obyvatelstva VISO. Varovné systémy ve všech obcích jsou napojeny na celostátní Jednotný systém varování a vyrozumění (JSVV). Pro informování obyvatel jsou v jednotlivých obcích zřízeny internetové stránky se zaměřením na bezpečnostní problematiku. K informování obyvatelstva rovněž slouží různé formy tiskovin, které jsou vydávány obcemi.

Dále lze konstatovat:

Obce mají velký zájem o pořízení nové hasičské techniky a technických prostředků. Rovněž cítí potřebu rozšířit (nebo nově vybudovat) místní systém ochrany před povodněmi, což je omezeno dostupností finančních prostředků. Potýkají se s neexistencí systematického vzdělávání osob zařazených do povodňových komisí. Systém krizového řízení je částečně zaveden v menším počtu obcí. Systematická příprava na řešení krizových situací v obcích je řešena velmi omezeně. Vzájemná

spolupráce mezi obcemi v oblasti krizového řízení v podstatě neprobíhá. Obce mají rovněž zájem o realizaci řady technických opatření v oblasti zvýšení bezpečnosti dopravy (chodníky, přechody pro chodce, semaforey pro omezení rychlosti a další). O vzdělávací a osvětové akce zaměřené na bezpečnost v dopravě není velký zájem. Bezpečnostní systém v obcích je vnímán v zásadě jako fungující. K udržení stávajícího stavu jsou upřednostňována technická opatření, např. instalace kamerových systémů. Z organizačních opatření je uváděno zapojení do projektů prevence kriminality. Lze předpokládat, že finanční prostředky vynakládané na bezpečnost ve sledovaném období byly přiměřené stavu bezpečnostní situace v území. Na zvýšení úrovně bezpečnosti v území však stávající systém financování nebude dostačovat.

Prioritou pro následující období by mělo být minimálně zachování stávající úrovně bezpečnosti v obcích. Za příliš ambiciózní se považuje významné zvýšení úrovně bezpečnosti. Přitom nutno vycházet z toho, že bezpečnost území je v širším pojetí provázána se všemi aktivitami, které se realizují v území.

Řešení může spočívat v následujících oblastech zájmů:

1. Zavedení jednotného konceptu bezpečnosti a krizového řízení v obcích
2. Meziobecní spolupráce při pořizování prostředků k zajištění bezpečnosti
3. Meziobecní spolupráce vzdělávacích a osvětových akcí zaměřených na bezpečnost

Zájmová oblast 1:

Zavedení jednotného konceptu bezpečnosti a krizového řízení v obcích

Možné řešení spočívá v zavedení jednotného konceptu bezpečnosti a krizového řízení v obcích SO ORP Kravaře, v jehož rámci se provedou podrobné analýzy místních podmínek a jejich vlivu na okolí. Nabídne se jednotné řešení dané problematiky v rámci SO ORP Kravaře s využitím nadregionální podpory, např. připravovaný projekt informatizace krizového řízení v rámci Moravskoslezského kraje.

Představitelům místní veřejné správy to umožní efektivnější spolupráci při řešení bezpečnostních problémů, možnost využití vyškolených expertů při poskytování meziobecní pomoci i snížené náklady na zavedení/aktualizaci a provozování systému krizového řízení v obcích. Obyvatelům obcí v rámci SO ORP se tím vytvoří ve všech obcích SO ORP obdobné bezpečnostní prostředí, na jaké jsou zvyklí ve svých obcích.

Zájmová oblast 2:

Meziobecní spolupráce při pořizování prostředků k zajištění bezpečnosti

Řešení může spočívat ve společném postupu obcí při výběru a pořízení hasičské techniky a technických prostředků, ale i pořizování materiálu a budování prvků ke zvýšení bezpečnosti v dopravě nebo při realizaci společného projektu územního kamerového systému. Nelze vyloučit ani zřízení mikroregionální obstaratelské agentury, jejímž úkolem bude spolupráce při přípravě jednotlivých projektů bezpečnostního rázu v obcích a společné obstarávání příslušných komponentů. Přínosem může být snížení pořizovacích nákladů a administrativní náročnosti, ale i vytvoření pracovního místa.

Zájmová oblast 3:***Meziobecní spolupráce při organizaci vzdělávacích a osvětových akcí zaměřených na bezpečnost***

Řešení může spočívat v meziobecní spolupráci při organizaci různých vzdělávacích a propagačně výchovných akcí zaměřených na bezpečnost. Nelze vyloučit ani zřízení obstaravatelské agentury pro vzdělávací a osvětovou činnost v rámci SO ORP Kravaře nebo mikroregionu. Přínos řešení může spočívat ve snížení pořizovacích nákladů při organizaci jednotlivých akcí a s tím spojené administrativní náročnosti, ale i ve vytvoření pracovního místa. Obyvatelům obcí v rámci SO ORP se tím nabídne vzdělávání napojené na jednotný koncept bezpečnosti a krizového řízení v obcích SO ORP Kravaře.

6.2 Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ORP Kravaře ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP Kravaře s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „**Bezpečnost a krizové řízení**“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti bezpečnosti a krizového řízení.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma krizové řízení a bezpečnost.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina pro téma „Bezpečnost a krizové řízení“ byla složena ze zástupců Městského úřadu Kravaře - pracoviště speciálních činností, Městské policie Kravaře, Obvodního oddělení Policie ČR Kravaře, velitelů jednotek SDH Kravaře a SDH Bolatice, zástupce 11. okrsku Okresního sdružení hasičů ČMS v Opavě a dalších významných odborníků z praxe, kteří působí v SO ORP Kravaře. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma krizové řízení a bezpečnost.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se

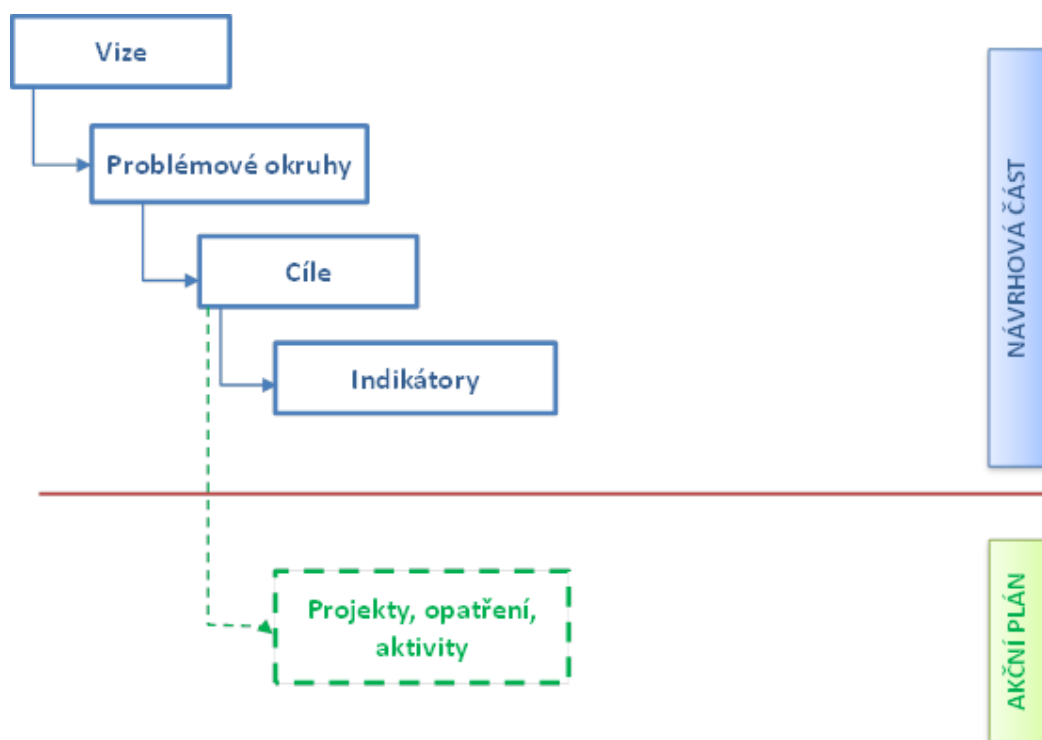
chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Krizové řízení a bezpečnost. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan „**Jeden za všechny, všichni za Hlučínsko**“, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Bezpečnost a krizové řízení uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce		
Bezpečnost a krizové řízení	1. Různorodý koncept bezpečnosti a krizového řízení v obcích	2. Zastaralé či zcela chybějící prostředky a zařízení zajišťující bezpečnost v obcích ORP Kravaře
	cíl 1.1 - Zavedení Jednotného konceptu bezpečnosti a krizového řízení v obcích v rámci SO ORP Kravaře	cíl 2.1 - Meziobecní spolupráce při řešení problémů obměny a pořizování nových prvků pro zajišťování bezpečnosti
	cíl 1.2 - Vytvoření společného vzdělávacího programu k bezpečnosti v obcích	

6.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

6.2.2.1 Vize rozvoje území mikroregionu Hlučínsko (Sdružení obcí Hlučínska) se zohledněním konkrétních potřeb Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – západ (ORP Kravaře)

Slogan: Jeden za všechny, všichni za Hlučínsko

Hlučínsko je modernizující se region, který si zachovává své tradiční hodnoty předávající se z generace na generaci. Historické pozadí našeho regionu přispívá k jedinečnosti mentality zdejších obyvatel, která se projevuje silnou pospolitostí, pracovitostí, pohostinností a velkou sounáležitostí s regionem. Tuto skutečnost si obyvatelé uvědomují a jsou na ni hrdi. Obce a města Hlučínska spolupracují v oblastech zaměřených na posilování regionálních tradic a zvyků, kultury, sportu, cestovního ruchu a celkové propagace a rozvoje regionu. Tato spolupráce je nadále rozvíjena také s příhraničními polskými partnerskými gminami.

Meziobecní spolupráce se nadále soustředí na zkvalitňování životního prostředí a posílení environmentální výchovy a osvětových aktivit. Společnými silami chceme na území Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – západ vybudovat fungující systém pro nakládání s bioodpadem a dalšími sběrnými komoditami ve spádových obcích, čímž ušetříme nemalé finanční prostředky. Trend snižování nákladů hodláme přenést také do oblasti školství. Podporujeme rozvoj školních i mimoškolních aktivit v oblasti regionálních tradic, kultury, sportu a místního folklóru. Při dalším rozvoji volnočasových aktivit více využijeme kapacit a prostředků center volného času a základních uměleckých škol. Zvyšování kvality života občanů je zajišťováno napříč generacemi prostřednictvím komunitního plánování sociálních služeb, zvyšováním bezpečnosti v obcích i dopravě a realizací meziobecní spolupráce na úrovni dobrovolných svazků. Náš region je vstřícný a přátelský jak k mladým lidem, rodinám s dětmi, tak k našim nejstarším spoluobčanům. I nadále bude dbát na jejich bezpečnost, rozvoj sociálních služeb a také na podporu vzdělávání a volnočasových aktivit.

6.2.2.2 Problémové oblasti (okruhy) Bezpečnost a krizové řízení v ORP Kravaře

Vize meziobecní spolupráce		
Bezpečnost a krizové řízení	1. Různorodý koncept bezpečnosti a krizového řízení v obcích	2. Zastaralé či zcela chybějící prostředky a zařízení zajišťující bezpečnost v obcích ORP Kravaře
	cíl 1.1 - Zavedení Jednotného konceptu bezpečnosti a krizového řízení v obcích v rámci SO ORP Kravaře	cíl 2.1 - Meziobecní spolupráce při řešení problémů obměny a pořízování nových prvků pro zajišťování bezpečnosti
	cíl 1.2 - Vytvoření společného vzdělávacího programu k bezpečnosti v obcích	

Problémové okruhy byly identifikovány realizačním týmem ORP Kravaře a následně projednány a odsouhlaseny fokusní skupinou Krizové řízení a bezpečnost a na základě jejich podnětů upraveny.

Problémová oblast č. 1: Různorodý koncept bezpečnosti, krizového řízení a vzdělávání k bezpečnosti v obcích

Z analýzy provedené v oblasti bezpečnosti a krizového řízení v území SO ORP Kravaře vyplývá, že v obcích SO ORP aktuálně schází jednotný přístup k zajišťování záležitostí místní bezpečnosti a krizového řízení. Nelze tak provést srovnatelné analýzy místních bezpečnostních rizik a jejich dopadů v obcích a jejich okolí. To znesnadňuje zavedení sjednocujících opatření ke zvýšení bezpečnosti obyvatel i návštěvníků v obcích SO ORP Kravaře. V těchto souvislostech nutno rovněž uvést, že pouze nepatrná část obcí se zaměřuje na vzdělávání v oblasti bezpečnosti, a to jak pro širokou veřejnost, tak pro osoby zařazené do místních bezpečnostních struktur. V současnosti zajišťují vzdělávací aktivity především základní a mateřské školy v rámci své výchovně vzdělávací činnosti. Na výchovně vzdělávací činnost široké veřejnosti obecně, ale i značně ohrožených skupin, jako jsou senioři, již není kladen potřebný důraz. Obce samotné vesměs osvětové akce na bezpečnost neorganizují, nebo tak činní v omezeném rozsahu a ve velmi nepravidelných intervalech.

- a) **Příčiny:** Rozdílný přístup obcí k řešení záležitostí místní bezpečnosti má základ v neúplném, resp. nepřesném právním vymezení působností obcí v této oblasti. Na úrovni obcí neexistuje právní povinnost vytvoření strategického dokumentu k organizaci a řízení záležitostí místní bezpečnosti. Tím vzniká rozdílné nastavení priority této oblasti především v malých obcích. To zčásti znemožňuje meziobecní spolupráci a vede k upřednostňování jiných témat. Vůli řešit vybrané místní záležitosti bezpečnosti brzdí rovněž nedostatek finančních prostředků v rozpočtech obcí, což je nutí upřednostňovat při vynakládání finančních prostředků na projekty s vyššími prioritami. U obcí převládá v současnosti v oblasti vzdělávání k bezpečnosti v mnohých případech názor, že stávající přístup je vyhovující a jeho změna není něco, s čím by bylo nutné se aktuálně zabývat. Zřejmě ještě stále, zejména u starších generací, přetrvávají i nedobré zkušenosti z minulosti, kdy zejména školení civilní obrany nebyla příliš v oblibě. Často se přistupuje k osvětě až na základě vzniklých škod – tedy následků, nikoliv jako k aktivitě na jejich předcházení nebo zmírnění. Otálení je rovněž způsobeno obavami

z nutnosti vynakládání určitého množství finančních prostředků na osvětu a vzdělávání se stěží vyčíslitelnou mírou užitku pro obec a občany.

- b) **Důsledky:** Značné rozdíly v přístupu k řešení bezpečnostní problematiky v obcích, a to především ke krizovému řízení, poskytování pomoci občanům a návštěvníkům obcí v nouzi a vzdělávání obyvatel v bezpečnostních tématech, se ve svém důsledku promítají do vnímání bezpečnosti obyvatelstva nejen v jednotlivých obcích, ale i v SO ORP Kravaře jako celku. Dosavadní značná heterogenost bezpečnostních systémů v obcích umožňuje jen velmi omezenou míru meziobecní spolupráce v SO ORP v otázkách bezpečnosti, a to jak na bázi bilaterální, tak i multilaterální. Rozdílné přístupy k řešení bezpečnosti v jednotlivých obcích mohou narušit vzájemnou pomoc obcí zejména při mimořádných událostech značného rozsahu a za krizových situací. Přetrvávání stávajícího, dnes již nevyhovujícího stavu, zřejmě povede k jeho dalšímu zhoršování do budoucna. V případě vzniku mimořádných událostí poté důsledky tohoto laxního přístupu pocítí nejen místní správa, ale negativní dopad zaznamená i samotné obyvatelstvo.

- c) **Návrhy řešení:** Možným řešením dané problematiky je vytvoření a zavedení jednotného konceptu organizace a řízení bezpečnosti v obcích SO ORP Kravaře, (dále jen „JKBKŘ“). Východiskem pro toto řešení by mělo být postupné utváření takového bezpečnostního prostředí pro obyvatele, které by zabezpečilo, aby se cítili ve všech obcích SO ORP Kravaře obdobně bezpečně jako ve vlastní obci. Bezpečně příznivé prostředí se promítne i do vnímání bezpečnosti u návštěvníků SO ORP.

V rámci jednotného konceptu bezpečnosti je vhodné řešit problematiku sjednocující organizace krizového řízení v obcích (ustavení krizového štábu obce, zavedení krizové dokumentace) a s tím spojené pravidelné vzdělávání pro jeho účastníky (alespoň 1 x ročně). Opomenout by se nemělo jeho zakomponování do komplexu organizace a řízení ostatních záležitostí místní bezpečnosti a vymezení rozsahu potřeb účasti obyvatel obcí na jejich naplňování, resp. potřeb jejich vzdělávání k bezpečnosti. Na straně obyvatelstva nutno upřednostňovat, jak jejich motivování k zapojení se do činnosti složek místního bezpečnostního systému, tak i k účasti na různých vzdělávacích a osvětových akcích s bezpečnostní problematikou. K účasti na zajišťování místních záležitostí bezpečnosti lze zapojit i netradiční formy spolupráce, např. s církvemi. Navrhovaný přístup může být příkladem dobré praxe též v nadregionální úrovni, včetně možnosti získání dílčí finanční podpory – např. v rámci připravovaného projektu informatizace krizového řízení v rámci MSK. Meziobecní spolupráci lze zaměřit na organizaci různých vzdělávacích a propagačně výchovných akcí zaměřených na záležitosti místní bezpečnosti. Tematické vzdělávací programy mohou být předem připravené formou pravidelného meziobecního kulatého stolu odborníků na místní bezpečnost. Jednotlivé vzdělávací a propagační akce lze realizovat z iniciativy jednotlivých obcí nebo využitím služeb obstaravatelské agentury pro vzdělávací a osvětovou činnost v rámci SO ORP Kravaře nebo mikroregionu, která může být za tím účelem nově zřízena. Přínos řešení může spočívat ve snížení pořizovacích nákladů při organizaci jednotlivých akcí a s tím spojené administrativní náročnosti, ale i ve vytvoření pracovního místa. Obyvatelům obcí v rámci SO ORP se tím nabídne vzdělávání napojené na JKBKŘ v obcích SO ORP Kravaře. Meziobecní spolupráce při zavádění JKBKŘ v obcích přináší pro zúčastněné strany řadu pozitiv. Zásadou jednotného systému bude umožněno efektivnější

řešení bezpečnostních problémů, možnost společného využívání expertů při poskytování meziobecní pomoci či platforma pro spolupráci zainteresovaných funkcionářů obcí a přizvaných odborníků. Nutno vnímat i možnost sdružení prostředků na zavedení, provoz a aktualizaci systému krizového řízení pro celý SO ORP, resp. přeshraniční spolupráci. Přínos pocítí i samotní obyvatelé obcí SO ORP, a to zásluhou vytvoření jednotného bezpečnostního prostředí na celém území.

Problémová oblast č. 2: Zastaralé či zcela chybějící prostředky a zařízení zajišťující bezpečnost v obcích ORP Kravaře

Z dotazníkových šetření realizovaných v rámci analýzy současného stavu bezpečnosti a krizového řízení vzešlo ze strany respondentů (=zástupců jednotlivých obcí) několik potřeb a požadavků, jež by měly vést ke zlepšení současného stavu v oblasti vybavení prostředky pro zajišťování bezpečnosti.

Analýza zaznamenala poměrně vysoké stáří hasičské techniky v obcích, která sehrává klíčovou roli při provádění hasebních, záchranných a další prací při požárech a jiných mimořádných událostech jednotkami SDH obcí. Postavení jednotek SDH obcí v místním bezpečnostním systému je nezastupitelné. Nutno uvést, že mimo hasební a záchranné práce při požárech a zásahy při jiných mimořádných událostech, se jednotka SDH obce rovněž podílí na zabezpečování úkolů civilní ochrany a ochrany obyvatelstva v obci. Patří zde zejména záležitosti evakuace obyvatel, označování oblastí s výskytem nebezpečných látek, varování obyvatel, dekontaminace postižených obyvatel nebo majetku, zajištění podmínek pro jeho nouzové přežití a poskytování humanitární pomoci obyvatelstvu. S ohledem na stárnutí populace a s tím spojené očekávání požadavků na zintenzivnění pomoci seniorům, představuje zastaralé technické vybavení závažnou skutečnost z hlediska zajišťování bezpečnosti v obcích. Členové jednotky SDH rovněž působí v místních hasičských spolcích, které tvoří důležitou složku při výchově mládeže a podpoře společenského a kulturního dění v obcích. Ani zde se bez akceschopné techniky neobejdou.

Obdobné požadavky byly zmíněny v rámci bezpečnosti v dopravě a potřeby dobudování prvků zvyšujících bezpečnost silničního provozu v obcích. Rovněž zajišťování všeobecné bezpečnosti občanů se neobejde bez moderních technologií pro monitorování bezpečnostní situace na místních komunikacích a veřejných prostranstvích. A to zejména proto, že zřízení obecní policie v každé obci je nejen nereálné, ale není ani efektivní. Pořizování kamerových systémů či rozšiřování stávajících systémů jako potřebu deklarovala v rámci šetření většina obcí.

a) Příčiny:

Značné stáří hasičské techniky nutno spatřovat zejména v nedostatku finančních prostředků v rozpočtech obcí, resp. v jiných prioritách při vynakládání finančních prostředků obcemi. Zde se projevuje klasický přístup společnosti k bezpečnosti spočívající v tom, že např. požární bezpečnost objektu řešíme až tehdy, když objekt vyhoří. Přitom nevnímáme, že užívání objektu se několikrát změnilo, ale jeho protipožární zabezpečení tomu odpovídajícím způsobem ne.

Finanční nedostatečnost se projevuje rovněž v nemožnosti obměnit stávající, resp. pořídit nová zařízení ke zvýšení bezpečnosti v dopravě, jako jsou chybějící chodníky, zpomalovací prvky na komunikacích, dopravní značení, semaforey reagující na překročení dovolené rychlosti, „chytré semaforey“ k omezení rychlosti, radary pro informativní na komunikacích v obci, cyklostezky apod.

Nedostatek finančních prostředků v rozpočtech obcí, resp. jiné priority při jejich vynakládání, nutno rovněž zmínit v souvislosti se zabezpečováním všeobecné bezpečnosti, resp. veřejného pořádku v některých obcích SO ORP Kravaře, a s tím spojenou nemožnost zřizovat obecní policii a jako náhradou zavádět různé monitorovací systémy.

Příčiny nevyhovujícího stavu či nedostatku prostředků a zařízení zajišťujících bezpečnost v obcích ORP je možné rovněž vidět v tom, že ne vždy existuje strategie organizace a řízení bezpečnosti v obci, resp. SO ORP jako celku, a tím i strategie vynakládání finančních prostředků v oblasti bezpečnosti – viz Problémový okruh č. 1.

- b) **Důsledky:** Značné stárí, resp. nemožnost obměnit nebo pořídit prvky pro zajištění bezpečnosti, může mít významný dopad na bezpečnost obyvatelstva v obcích. To se může projevit zejména při mimořádných událostech značného rozsahu nebo při krizových situacích.

U záchranné techniky lze při neřešení její obměny s rostoucím stářím techniky očekávat i její zvýšenou poruchovost a tím i omezenou akceschopnost. Pokud vyřazení techniky pro poruchu nastane za krizové situace, dojde k významnému omezení možností poskytování služeb obyvatelstvu, jak v rámci záchranných a likvidačních prací, tak zejména při zabezpečování úkolů ochrany obyvatelstva.

Neřešení, případně neúplné řešení dopravně bezpečnostní situace v obcích, může – v souvislostech očekávaného nárůstu intenzity dopravy v obcích – vést k ohrožení životů a zdraví obyvatelstva v obcích SO ORP, ale i ke komplikacím v dopravě spojených s ohrožením zdraví obyvatelstva, ale i životního prostředí.

Omezení při zabezpečování místních záležitostí bezpečnosti obyvatel vyplývající z nemožnosti zřídit obecní policii mohou směřovat ke zhoršení bezpečnostní situace v obcích a tím ke zvyšujícímu se ohrožení životů a zdraví obyvatel, jejich majetku, ale i životního prostředí.

- c) **Možné řešení:** Meziobecní spolupráci při řešení problémů s obměnou nebo pořízením nových prvků pro zajištění bezpečnosti v obcích lze zaměřit na získání dostatku finančních prostředků s využitím vhodných projektů jak na národní, tak i evropské úrovni. Věcná stránka řešení by mohla být založena na unifikaci nově pořizovaných prvků pro zajištění bezpečnosti v obcích a vytvoření podmínek pro jejich integraci do nově koncipovaného mikroregionálního bezpečnostního systému.

Při obměně hasičské techniky a technických prostředků a jejich novém pořizování je unifikace z části zajištěna povinností dodržet právně stanovené technické parametry. To umožní např. meziobecní spolupráci při zajišťování údržby a oprav s využitím podnikatelských kapacit v rámci mikroregionu. Přínosná mohou být i společně vypsána výběrová řízení probíhající na platformě samostatného zastoupení obcí nebo jejich zastoupením cestou mikroregionální obstaravatelské agentury. Výsledkem může být snížení pořizovacích nákladů a administrativní náročnosti, ale i vytvoření pracovního místa.

Cestou společně vypsanych výběrových řízení realizovaných na výše uvedených principech, je možné postupovat i při obměně či pořizování nových prvků pro zajištění dopravní, resp. všeobecné bezpečnosti v obcích SO ORP. Sdružením prostředků obcí SO je možné reagovat i na zvyšující se počet řidičů, uživatelů drog, a to cestou pořízení vhodných testerů a jejich poskytnutí PČR k užívání. V souvislosti se stále vysokým výskytem nálezů válečné munice je

na místě i podpora Policie ČR pořízením vhodného vozidla (terénního) při realizaci příslušných bezpečnostních opatření v těžko přístupném terénu.

Za velmi přínosné se považuje integrace bezpečnostně technických monitorovacích prvků do mikroregionálního monitorovacího systému (dále jen „MMS“), který by mohl být budován na následujících principech. MMS by představoval plošné propojení v obcích instalovaných bezpečnostně technických prvků v jeden celek. V podstatě se jedná o propojení bezpečnostních kamer, elektronických zabezpečovacích systémů, systémů elektrické požární signalizace, čidel monitorujících výšku vodní hladiny na místních vodotečích, čidel monitorujících únik nebezpečných látek do ovzduší, „chytrých semaforů“, radarů pro monitorování rychlosti vozidel na komunikacích v obcích, zařízení varovného systému a dalších. Systém by byl centrálně monitorován tak, aby umožnil podněty z jednotlivých prvků vyhodnotit a aktivovat nastalé situaci adekvátní odezvu. Pro provoz centrálního monitoringu nutno mít k dispozici odpovídající prostorové, personální a technické zabezpečení, a to umístěním buď u Městské policie Kravaře, nebo Obvodního oddělení PČR Kravaře.

6.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	<i>Různorodý koncept bezpečnosti, krizového řízení a vzdělávání k bezpečnosti v obcích</i>
Cíl 1.1	Zavedení Jednotného konceptu bezpečnosti a krizového řízení v obcích v rámci SO ORP Kravaře
Popis cíle	Z analýzy provedené v oblasti bezpečnosti a krizového řízení v území SO ORP Kravaře vyplývá, že v obcích SO ORP aktuálně schází jednotný přístup k zajišťování záležitostí místní bezpečnosti a krizového řízení. To znesnadňuje zavedení sjednocujících opatření ke zvýšení bezpečnosti obyvatel i návštěvníků v obcích SO ORP Kravaře. Meziobecní spolupráce při zavedení Jednotného konceptu bezpečnosti a krizového řízení (JKBKŘ) v obcích SO ORP Kravaře vycházející z jednotného přístupu k organizaci a řízení bezpečnosti a ke krizovému řízení, a tomu odpovídající odborné přípravě. JKBKŘ umožní utvářet bezpečně příznivé prostředí pro obyvatele obcí SO, ve kterém by se cítili ve všech obcích SO ORP Kravaře obdobně bezpečně, jako ve vlastní obci. Bezpečně příznivé prostředí se promítne i ve vnímání bezpečnosti návštěvníků SO ORP.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko • Ustavení expertní skupiny pro tvorbu JKBKŘ • Identifikace obce pro realizaci pilotního projektu • Zapojení expertů ostatních tematických oblastí do tvorby JKBKŘ • Spolupráce s akademickou půdou při tvorbě analytických podkladových dokumentů • Transformace expertní skupiny na Radu pro meziobecní spolupráci v záležitostech místní bezpečnosti ve SO ORP Kravaře B. Finanční hledisko • Předběžná analýza nákladů na realizaci pilotního projektu • Zpracování návrhu financování na rozšíření pilotního projektu • Nastavení systému financování společných meziobecních aktivit C. Technické / věcné hledisko • Vypracování pilotního projektu JKBKŘ pro obce v SO ORP Kravaře • Realizace pilotního projektu JKBKŘ ve vybrané obci • Vyhodnocení zkušeností při provozování JKBKŘ do dalších obcí • Rozšíření projektu JKBKŘ do dalších obcí SO ORP Kravaře • Nastavení systémů průběžného hodnocení bezpečnosti v obcích SO ORP využívajících JKBKŘ
Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Vnímání pocitu bezpečí po zavedení Jednotného konceptu bezpečnosti a krizového řízení a vzdělávání v obcích</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) • Počet obcí využívajících Jednotný koncept bezpečnosti a krizového řízení
Správce cíle	Starosta obce Sudice

Problémový okruh 1	<i>Různorodý koncept bezpečnosti, krizového řízení a vzdělávání k bezpečnosti v obcích</i>
Cíl 1.2	Vytvoření Společného vzdělávacího programu k bezpečnosti v obcích
Popis cíle	Z analýzy provedené v oblasti bezpečnosti a krizového řízení v území SO ORP Kravaře vyplývá, že pouze nepatrná část obcí se zaměřuje na vzdělávání v oblasti bezpečnosti, a to jak pro širokou veřejnost, tak pro osoby zařazené do místních bezpečnostních struktur. Obce samotné vesměs osvětové akce zaměřené na bezpečnost neorganizují, nebo tak činní v omezeném rozsahu, a ve velmi nepravidelných intervalech. Cestou meziobecní spolupráce lze usilovat o přípravu a realizaci Společného vzdělávacího programu zaměřeného na záležitosti místní bezpečnosti. Zaměření programu lze směřovat na zvýšení zájmu veřejnosti o záležitosti místní bezpečnosti a její aktivní zapojení do realizace opatření ke zvýšení úrovně místní bezpečnosti a k činnosti prvků místního bezpečnostního systému.
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko • Zřízení meziobecní expertní pracovní skupiny pro přípravu projektu • Navázání spolupráce s experty ostatních tematických oblastí • Vytvoření Společného vzdělávacího programu k bezpečnosti v obcích formou pilotního projektu • Společné zpracovávání návrhů informačních a propagačních materiálů k záležitostem místní bezpečnosti (webové stránky, letáky,...) • Nastavení systému meziobecní spolupráce při vzdělávání k bezpečnosti v obcích B. Finanční hledisko • Předběžná analýza nákladů na realizaci pilotního projektu • Zpracování návrhu financování na rozšíření pilotního projektu • Nastavení systému financování společných meziobecních aktivit při zajišťování záležitosti místní bezpečnosti C. Technické / věcné hledisko • Zprovoznění informačního portálu pro podporu vzdělávání k bezpečnosti • Rozšíření spolupráce se spolky zabývajícími se v obcích problematikou místní bezpečnosti • Společný postup při tvorbě a distribuci informačních a propagačních materiálů k záležitostem místní bezpečnosti (webové stránky, letáky,...) • Motivace veřejnosti k účasti na vzdělávacích akcích • Rozvinutí výchovy na MŠ a ZŠ v záležitostech místní bezpečnosti • Společná platforma pro komunikaci s krajem ve věcech bezpečnosti a krizového řízení
Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Vnímání pocitu bezpečí po zavedení Jednotného konceptu bezpečnosti a krizového řízení a vzdělávání v obcích</i> (Indikátor výsledku; indikátor PO) • Počet vzdělávacích akcí zaměřených na bezpečnost realizovaných v rámci Společného vzdělávacího programu k bezpečnosti v obcích • Počet účastníků na vzdělávacích akcích zaměřených na bezpečnost realizovaných v rámci Společného vzdělávacího programu k bezpečnosti v obcích
Správce cíle	Starosta obce Sudice

Problémový okruh 2	<i>Zastaralé či zcela chybějící prvky pro zajišťování bezpečnosti v obcích ORP Kravaře</i>
Cíl 2.1	Meziobecní spolupráce při řešení problémů obměny a pořízení nových prvků pro zajišťování bezpečnosti
Popis cíle	Z dotazníkových šetření realizovaných v rámci analýzy současného stavu bezpečnosti a krizového řízení vzešlo ze strany respondentů (=zástupců jednotlivých obcí) několik potřeb a požadavků, jež by měly vést ke zlepšení současného stavu v oblasti vybavení prostředky pro zajišťování bezpečnosti. Analýza zaznamenala poměrně vysoké stáří hasičské techniky v obcích a s tím spojenou potřebu její obměny. Detekovány byly požadavky na zvýšení bezpečnosti v dopravě, potřeby dobudování prvků zvyšujících bezpečnost silničního provozu v obcích. V rámci zajišťování všeobecné bezpečnosti občanů deklarovala většina obcí potřebu pořízení kamerových systémů či rozšiřování stávajících systémů. Nastavení meziobecní spolupráce při řešení problémů obměny a pořízení nových prvků pro zajišťování bezpečnosti v obcích (hasičská technika a technické prostředky, technické prvky pro zajišťování záležitostí místní bezpečnosti) SO s využitím unifikace techniky a technických prostředků a možnosti integrace bezpečnostně technických prvků do mikroregionálního monitorovacího systému (dále jen „MMS“)
Hlavní opatření	A. Organizační hledisko • Ustavení meziobecní expertní skupiny pro řešení problémů obměny a pořízení nových prvků pro zajištění bezpečnosti • Navázání spolupráce s akademickou půdou a experty ostatních tematických oblastí při tvorbě analytických a podkladových dokumentů • Vypracování společného projektu obměny a pořízení nových prvků pro zajištění bezpečnosti (mechanismus pro společně vypisovaná výběrová řízení) • Návrh mikroregionálního monitorovacího systému (dále jen „MMS“) pro dozor nad vybranými oblastmi místní bezpečnosti B. Finanční hledisko • Společný postup při předkládání žádostí o dotace na obměnu a pořízení nových prvků pro zajištění bezpečnosti z národních i evropských zdrojů • Předběžná analýza nákladů na realizaci a provoz mikroregionálního monitorovacího systému • Nastavení systému kofinancování společných meziobecních aktivit C. Technické / věcné hledisko • Rozbor stávajících problémů obměny a pořízení nových prvků pro zajišťování bezpečnosti, které mohou ovlivnit budoucí vývoj • Nastavení mechanismu pro společně vypisovaná výběrová řízení na obměnu a pořízení nových prvků • Realizace mikroregionálního monitorovacího systému (dále jen „MMS“) do provozu
Název indikátorů k hodnocení cíle	• <i>Počet obcí zapojených do meziobecní spolupráce při pořízení prvků k zajištění bezpečnosti</i> (indikátor výsledku; indikátor PO) • Počet obměněných nebo nově pořízených prvků pro zajišťování bezpečnosti získaných na platformě meziobecní spolupráce
Správce cíle	Starosta obce Sudice

6.2.4 Indikátory

Problémový okruh 1	Různorodý koncept bezpečnosti, krizového řízení a vzdělávání k bezpečnosti v obcích		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	VNÍMÁNÍ POCITU BEZPEČÍ PO ZAVEDENÍ JEDNOTNÉHO KONCEPTU BEZPEČNOSTI A KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ A VZDĚLÁVÁNÍ V OBCÍCH		
Měrná jednotka	Procento spokojených občanů		
Správce měřítka	Starosta obce Sudice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		do 50 % obcí	nad 50 % obcí
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Předmětem sledování je, zda občané (reprezentativní vzorek) vnímají změnu u pocitu bezpečí po zavedení Jednotného konceptu bezpečnosti, krizového řízení a vzdělávání k bezpečnosti v obci.		
Metodika a výpočet:	Procento spokojených občanů v obcích		
Zdroj čerpání dat:	Dotazníkové šetření v rámci dotčených obcí SO ORP		

Problémový okruh	Zastaralé či zcela chybějící prvky pro zajišťování bezpečnosti v obcích ORP Kravaře		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE PŘI POŘÍZOVÁNÍ PRVKŮ K ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI		
Měrná jednotka	Procento zapojených obcí		
Správce měřítka	Starosta obce Sudice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Do 30 % obcí	Nad 30 % obcí
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Předmětem sledování je, zda se obec zapojila do meziobecní spolupráce při pořizování prvků k zajištění bezpečnosti či nikoliv.		
Metodika a výpočet:	Obec se zapojila - ANO/NE		
Zdroj čerpání dat:	Dotazníkové šetření v rámci obcí SO ORP		

Problémový okruh 1	Různorodý koncept bezpečnosti, krizového řízení a vzdělávání k bezpečnosti v obcích		
Cíl 1.1	Zavedení Jednotného konceptu bezpečnosti a krizového řízení v obcích v rámci SO ORP Kravaře		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ VYUŽÍVAJÍCÍCH JEDNOTNÝ KONCEPT BEZPEČNOSTI A KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Sudice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		do 50 % obcí	nad 50 % obcí
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Předmětem sledování je, zda se obec zapojila do realizace Jednotného konceptu bezpečnosti a krizového řízení či nikoliv.		
Metodika a výpočet:	Obec se zapojila - ANO/NE		
Zdroj čerpání dat:	Zaslané výpisy ze zápisů z jednání zastupitelstev o přistoupení k jednotnému konceptu; kontrolní dotazníkové šetření v rámci obcí SO ORP za sledované období		

Problémový okruh 1	Různorodý koncept bezpečnosti, krizového řízení a vzdělávání k bezpečnosti v obcích		
Cíl 1.2	Příprava a realizace Společné dlouhodobé vzdělávací kampaně zaměřené na místní bezpečnost		
Číslo indikátoru	1.2.1		
Název indikátoru	POČET VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ ZAMĚŘENÝCH NA BEZPEČNOST, KTERÉ BYLY REALIZOVANÉ V RÁMCI SPOLEČNÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU K BEZPEČNOSTI V OBCÍCH		
Měrná jednotka	Počet vzdělávacích akcí		
Správce měřítka	Starosta obce Sudice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		do 10 akcí	nad 10 akcí
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Předmětem sledování je počet vzdělávacích akcí zaměřených na záležitosti místní bezpečnosti, které obec, v rámci Společného vzdělávacího programu k bezpečnosti v obcích, za sledované období realizovala. Indikátor se sleduje v členění: - Počet akcí celkem - Z toho: - o pro osoby zařazené do místních bezpečnostních struktur (Krizové řízení) - o pro ostatní veřejnost		
Metodika a výpočet:	Obec uvede, kolik akcí v jednotlivých sledovaných kategoriích za sledované období v obci proběhlo.		
Zdroj čerpání dat:	Informativní zprávy o realizaci vzdělávacích akcí; kontrolní dotazníkové šetření v rámci obcí SO ORP za sledované období		

Problémový okruh 1	Různorodý koncept bezpečnosti, krizového řízení a vzdělávání k bezpečnosti v obcích		
Cíl 1.2	Příprava a realizace společné dlouhodobé vzdělávací kampaně zaměřené na místní bezpečnost		
Číslo indikátoru	1.2.2		
Název indikátoru	POČET ÚČASTNÍKŮ NA VZDĚLÁVACÍCH AKCÍCH ZAMĚŘENÝCH NA BEZPEČNOST, KTERÉ BYLY REALIZOVANÉ V RÁMCI SPOLEČNÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU K BEZPEČNOSTI V OBCÍCH		
Měrná jednotka	Počet zúčastněných osob na akcích		
Správce měřítka	Starosta obce Sudice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		do 20 osob na akci celkem	nad 20 osob na akci celkem
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Předmětem sledování je počet účastníků na vzdělávacích akcích zaměřených na bezpečnost, které byly realizovány v rámci Společného vzdělávacího programu k bezpečnosti v obcích, Indikátor se sleduje v členění: - Počet účastníků celkem - Z toho: - o Počet účastníků zařazených do místních bezpečnostních struktur (Krizové řízení) - o Počet ostatních účastníků		
Metodika a výpočet:	Obec uvede počet účastníků na vzdělávacích akcích zaměřených na bezpečnost, které byly realizované v rámci Společného vzdělávacího programu k bezpečnosti v obcích, v požadovaném členění.		
Zdroj čerpání dat:	Dotazníkové šetření v rámci obcí SO ORP		

Problémový okruh 2	Zastaralé či zcela chybějící prvky pro zajišťování bezpečnosti v obcích ORP Kravaře		
Cíl 2.1	Meziobecní spolupráce při řešení problémů obměny a pořízování nových prvků pro zajišťování bezpečnosti		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	POČET OBMĚNĚNÝCH NEBO NOVĚ POŘÍZENÝCH PRVKŮ PRO ZAJIŠŤOVÁNÍ BEZPEČNOSTI		
Měrná jednotka	Počet prvků		
Správce měřítka	Starosta obce Sudice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5 /15 /20	11/30 /40
Skutečnost	0/0/0		
Popis měřítka:	Předmětem sledování je, kolik bylo ve sledovaném období obměněno nebo nově pořízeno prvků pro zajišťování bezpečnosti. Indikátor se sleduje ve tvaru: „hasičská technika/technické prvky pro zajišťování místní bezpečnosti v dopravě/technické prvky pro zajišťování místní všeobecné bezpečnosti.“		
Metodika a výpočet:	Obec uvede, kolik prvků v jednotlivých sledovaných kategoriích obměnila nebo nově pořídila.		
Zdroj čerpání dat:	Dotazníkové šetření v rámci obcí SO ORP		

6.3 Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

6.3.1 Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Starosta obce Bolatice (Mgr. Herbert Pavera)
Starosta obce Chuchelná (Ing. Rudolf Sněhota)
Starosta obce Kobeřice (Ing. Lukáš Kubný)
Starostka obce Kravaře (Mgr. Monika Brzesková)
Starosta obce Rohov (Daniel Procházka)
Starostka obce Strahovice (Ing. Arch. Elen Malchárková)
Starosta obce Sudice (Petr Halfar)
Starosta obce Štěpánkovice (Bernard Halfar)
Starosta obce Třebom (Jaroslav Vlk)

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zavést jednotný koncept bezpečnosti a krizového řízení v obcích v rámci SO ORP Kravaře	Starosta obce Sudice
1.2	Vytvoření společného vzdělávacího programu k bezpečnosti v obcích	Starosta obce Sudice
2.1	Meziobecní spolupráce při řešení problémů obměny a pořízení nových prvků pro zajišťování bezpečnosti	Starosta obce Sudice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle. *V případě obcí SO ORP Kravaře určují správci cíle gestory indikátorů stanovených cílů, a to ve*

spolupráci se zástupci organizací a dotčených obcí takovým způsobem, aby potřebná data byla poskytnuta osobami znalými dané problematiky a místních poměrů. Zvolený způsob řešení odpovídá aktuálně nastaveným metodám spolupráce, jak meziobecní, tak obec a další instituce v regionu.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Vnímání pocitu bezpečí po zavedení Jednotného konceptu bezpečnosti a krizového řízení a vzdělávání v obcích	Starosta obce Sudice
2	Počet obcí zapojených do meziobecní spolupráce při pořizování prvků k zajištění bezpečnosti	Starosta obce Sudice
1.1.1	Počet obcí využívajících Jednotný koncept bezpečnosti a krizového řízení	Starosta obce Sudice
1.2.1	Počet vzdělávacích akcí zaměřených na bezpečnost, které byly realizované v rámci Společného vzdělávacího programu k bezpečnosti v obcích	Starosta obce Sudice
1.2.2	Počet účastníků na vzdělávacích akcích zaměřených na bezpečnost, které byly realizované v rámci Společného vzdělávacího programu k bezpečnosti v obcích	Starosta obce Sudice
2.1.1	Počet obměněných nebo nově pořízených prvků pro zajišťování bezpečnosti	Starosta obce Sudice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 6.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3.čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1.čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2.čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2.čtvrtletí

6.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Harmonogram procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava Realizace Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava Realizace Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje

financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4 Závěr a postup zpracování

6.4.1 Shrnutí

Na základě výsledků analýz za oblast bezpečnosti a krizového řízení byly realizačním týmem vymezeny problémové okruhy, tedy to, co zdejší ORP trápí, následně došlo k jejich ověření

prostřednictvím participantů fokusní skupiny. Za výše uvedenou oblast byly zvoleny dva problémové okruhy, a to 1) Různorodý koncept bezpečnosti a krizového řízení v obcích, 2) Zastaralé či zcela chybějící prostředky a zařízení zajišťující bezpečnost v obcích ORP Kravaře. V rámci problémových okruhů byly řešeny jednak příčiny jejich vzniku, ale také důsledky, jež by mohly nastat v případě pokračujícího neřešení situace, rovněž pak stanoveny orientační možnosti dalšího postupu. Ke každému problémovému okruhu byly vytvořeny cíle, jež by měly vést k jejich eliminaci. V rámci cílů jsou pak rovněž stanovena dílčí opatření. Pro problémový okruh č. 1 Různorodý koncept bezpečnosti a krizového řízení v obcích byly stanoveny dva cíle – 1) Zavést jednotný koncept bezpečnosti a krizového řízení v obcích v rámci SO ORP Kravaře, 2) Vytvoření společného vzdělávacího programu k bezpečnosti v obcích. Pro problémový okruh č. 2 Zastaralé či zcela chybějící prostředky a zařízení zajišťující bezpečnost v obcích ORP Kravaře byl stanoven cíl – Meziobecní spolupráce při řešení problémů obměny a pořízování nových prvků pro zajišťování bezpečnosti. Každý z cílů má stanoven svého správce, jehož úkolem je dohlížet na jeho naplňování, vyhodnocování bude probíhat prostřednictvím sady indikátorů. U každého z cílů je stanoven hodnotící indikátor v minimálním počtu jeden, povětšinou však dva až čtyři, a to za účelem měřitelnosti naplňování cílů.

6.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Přípravné práce na návrhové části započaly ještě před uskutečněním Prvního oficiálního setkání představitelů obcí v ORP Kravaře, jež se konalo 23. června 2014. Hlavním východiskem v tomto období byly nástiny opatření, jimiž by bylo možné meziobecní spolupráci dále směřovat v kontextu výsledků a z nich plynoucích závěrů analytických prací za jednotlivé oblasti – předškolní výchova a základní školství, sociální služby, odpadové hospodářství a volitelné téma, bezpečnost a krizové řízení. Nástin byl vytvořen realizačním týmem projektu v ORP Kravaře a následně předložen starostům k posouzení, zda s tímto směřováním souhlasí. To bylo rovněž podrobeno diskuzi v rámci zmíněného setkání. Realizační tým vzal v potaz připomínky a návrhy starostů obcí, které dále rozvíjel.

Na úvod návrhové části, na níž realizační tým v ORP Kravaře začal intenzivně pracovat zkraje druhé poloviny roku 2014, bylo nezbytné vytvořit vizi, tedy to, co chceme a kam směřujeme, kde se vidíme v roce 2020, resp. 2023, pro které se tato strategie vytváří. Tvorba vize, ale také sloganu, byla společnou prací nejen realizačního týmu v ORP Kravaře, ale také v ORP Hlučín a motivujících starostů, a to vše v úzké spolupráci s Místní akční skupinou Hlučínsko. Společná vize ukazuje, i přes administrativní rozdělení Hlučínska do dvou ORP, jednotné směřování regionu, především pak DSO – Sdružení obcí Hlučínska, jež zasahuje do tří ORP (Kravaře, Hlučín a Opava). Vize ovšem reflektuje specifika ORP jako takových. Vize, společně se sloganem, byla předložena starostům, kteří ji schválili bez připomínek.

Významný milník pro další postup, který byl rovněž časově a organizačně nejnáročnější, představovaly problémové okruhy za jednotlivá témata, které byly připravovány v průběhu měsíce září, v případě bezpečnosti a krizového řízení také října 2014. Nezastupitelnou roli zde zastávaly tzv. fokusní skupiny, tedy uskupení odborníků z jednotlivých oblastí (školství, sociální služby, odpadové hospodářství a bezpečnost a krizové řízení) v území. Pracovník pro analýzy a strategie společně s koordinátorkou navrhli možnou skupinu problémů za každou z oblastí, jež by bylo vhodné řešit, a to na základě výsledků analytických prací a znalosti místních poměrů. Tyto návrhy připomínkovali motivující starostové a následně byly předloženy na jednání fokusních skupin. S ohledem na další postup byly do této fáze zapracovány také příčiny, důsledky a možná řešení za každý problémový okruh. Fokusní skupiny byly tvořeny pěti až deseti odborníky za každé z témat. Detailní složení

jednotlivých skupin lze nalézt v předcházejících částech dokumentu. V rámci fokusních skupin došlo ke zpřesnění a také modifikaci navrhovaných problémových okruhů, a to s ohledem na to, jaké skutečné problémy vnímají osoby v těchto oblastech se pohybujícími. Téma odpadového hospodářství bylo řešeno v kooperaci s ORP Hlučín a MAS Hlučínsko, nejen z důvodu, že odpad z ORP Kravaře je pouze odvážen, ale také s ohledem na již výše zmíněnou blízkost. Po zapracování připomínek zástupců fokusních skupin byly problémové okruhy předloženy starostům, kteří k nim neměli výhrad.

Výše uvedené příčiny, důsledky a návrhy řešení, na jejichž zjištění se realizační tým zaměřil v rámci specifikace problémových okruhů, posloužily jako podklad pro vymezení cílů – tedy toho, jak tyto problémy řešit a pokud možno je také eliminovat. Příprava cílů a jednotlivých dílčích opatření probíhala v měsíci říjnu a byla řešena ve spolupráci s MAS Hlučínsko, která rovněž připravuje svou rozvojovou strategii dle metodiky Leader a také sousedním ORP Hlučín s ohledem na to, aby cíle korespondovaly a odpovídaly reálným potřebám, což rovněž kvitovali motivující starostové, kteří konečné znění připomínkovali a společně s představiteli dalších obcí schvalovali. Jednotlivé cíle a jejich náplň byly stanovovány tak, aby odpovídaly skutečným požadavkům území a zároveň byly v souladu s připravovanými operačními programy pro období 2014-2020. Správci cílů byli vybíráni s ohledem na jejich odbornost a profesní zaměření a po vzájemné dohodě mezi představiteli obcí, realizačním týmem a dotčenými osobami.

Poslední část, specifikace indikátorů k jednotlivým cílům, připadla na měsíc listopad 2014. Indikátory, tedy měřitelná hodnotící kritéria naplňování cílů, byly opět navrhovány ve spolupráci s MAS Hlučínsko. Indikátory zohledňují jednotlivé cíle či jejich dílčí opatření pro území ORP Kravaře, zároveň jsou ovšem v souladu s indikátory pro operační programy ČR v období 2014-2020. To znamená, že měřitelnost míry naplňování specifických místních cílů v území je v maximální možné míře v souladu s indikátory operačních programů. S ohledem na předešlé tak došlo u mnoha cílů ke stanovení vícero než jednoho kritéria měření. Matice indikátorů za všechny cíle byla přednesena motivujícím starostům, kteří ji, po prostudování a charakterizování postupu přípravy a výběru, schválili. Následně již realizační tým prováděl především formální úpravy celého dokumentu tak, aby mohl být v prosinci 2014 odevzdán k oponentuře Svazu měst a obcí ČR.

Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany

Autory strategie je realizační tým v území Svazku obcí mikroregionu Hlučínsko – západ (ORP Kravaře) ve složení Bc. Hana Paverová – koordinátor, Mgr. David Adamec – pracovník pro analýzy a strategie (david.adamec@seznam.cz), Bc. Michal Sněhota – asistent týmu (michal@snehota.com), s podporou motivujících starostů Mgr. Herbert Pavera (starosta obce Bolatice – starosta@bolatice.cz) a Ing. Andreas Hahn (starosta, resp. místostarosta města Kravaře - mistostarosta.hahn@kravare.cz).

Dalšími zapojenými subjekty, dle jednotlivých oblastí jsou:

a) Za oblast předškolního a základního vzdělávání

ZŠ Bolatice (ředitel Mgr. David Neuvald; reditel@zsbolatice.cz), ZŠ Kobeřice (ředitel Mgr. Josef Werner; skolakoberice@seznam.cz), ZŠ Kravaře (ředitel Mgr. Tomáš Dorazil; reditel@zskravare.cz), ZŠ Sudice (ředitelka Mgr. Kobzová Ivana; reditel@sudice.cz), Místní akční skupina Hlučínsko (Mgr. Dagmar Quisková; mashlucinsko@seznam.cz).

b) Za oblast sociálních služeb

Domov pro seniory sv. Hedviky Kravaře (ředitelka Bc. Maria Melecká; reditel@dskravare.cz), Charita Hlučín (ředitel Mgr. et Bc. Lukáš Volný;

lukas.volny@charitahlucin.cz), DomA - domácí asistence Kobeřice (statutární zástupkyně RNDr. Ludmila Domonkosová; info@domakoberice.cz).

c) Za oblast odpadového hospodářství

Místní akční skupina Hlučínsko (Mgr. Dagmar Quisková; mashlucinsko@seznam.cz)

d) Za oblast bezpečnosti a krizového řízení

Doc. Ing. Vilém Adamec, Ph.D. – člen realizačního týmu v území ORP Kravaře na pozici tematický expert na volitelné téma (vilem.adamec@seznam.cz).

6.5 Přílohy

Kapitola věnovaná oblasti bezpečnosti a krizového řízení neobsahuje přílohy.

7 Závěr, kontakty

Nadcházející text pojednává o závěrech vyplývajících z analytických a návrhových částí za jednotlivé oblasti řešené v rámci strategického dokumentu v území ORP Kravaře, jimiž jsou předškolní výchova a základní školství, sociální služby, odpadové hospodářství a bezpečnost a krizové řízení.

Závěry vyplývající z analýz za oblast předškolní výchovy a základního školství

Analýzy cílových skupin – Primárním požadavkem rodičů dětí, ať těch, které již navštěvují či teprve budou mateřskou nebo základní školu navštěvovat, je blízká dostupnost, vyhovující kapacita, moderní vybavení a služby odpovídající současným standardům (mimoškolní aktivity, jazyková výuka již od raného dětství, individuální přístup apod.). V případě mateřských škol pak svou roli jistě hraje také nízká cena za pobyt dítěte. Na druhou stranu se v poslední době u rodičů vyskytují neadekvátní požadavky, jako jsou především učení základním sociálním dovednostem a přejímání výchovné funkce rodiny. Více se tento jev vyskytuje v mateřských školách, kde by někteří rodiče uvítali delší, resp. neúměrně dlouhý provoz – školka plní roli „odkladistě dětí“ na dobu delší, než je nezbytné. Rodiče navíc neprojevují ochotu zapojovat se do dění v základních školách, v mateřských je trend opačný. K dalším požadavkům patří zajištění bezpečí při cestě do školy a zpět, a to zejména u mladších žáků na základních školách. Požadavkem dětí jsou především nové a moderní hračky (v případě MŠ) a využívání moderních informačních technologií ve výuce na ZŠ, potažmo zajištění nepřetržitého přístupu k internetu v areálu např. formou bezdrátové sítě, celkově nové (moderní) vybavení interiéru. Rizikem u dětí je rostoucí agrese již od raného věku a šikana nejen v rámci vlastního kolektivu, ale i vůči pedagogům. Dále možnost úrazů v průběhu výuky, neochota připravovat se na vyučování, která může v konečném důsledku vést až k problémům při hledání dalšího (i pracovního) uplatnění. Řešení není snadné, avšak individuální přístup a spolupráce rodina–škola by jej mělo pomoci nalézt. Ze strany vyučujících plynou očekávání jak k žákům, tak k samotnému pracovnímu kolektivu a pracovnímu prostředí. Významnou roli zastává také finanční ohodnocení či možnost dalšího sebevzdělávání. Možnost odlivu kvalifikovaných či nucený odchod nekvalifikovaných pedagogů z odvětví stále přetrvává. Obce, ve kterých se školská zařízení vyskytují, mají zájem na tom, aby poskytovala kvalitní vzdělání v příjemném prostředí ke spokojenosti občanů, a to s ohledem na výši vynaložených prostředků z obecních rozpočtů. V těch obcích, kde školské instituce nejsou, to je především zajištění efektivního způsobu dopravy, nastolení vhodných podmínek spolupráce se školským zařízením mimo obec a pozbytí nutnosti finančního podílení se především na investičních akcích, kde je vhodné a žádoucí využívání dotačních titulů obdobným způsobem jako v minulosti. V rámci celého území ORP se pak primárně jedná o vhodné rozproštění školských zařízení (vytvoření stabilní sítě). V tomto případě lze říci, že v tomto případě je požadavek plněn.

Analýzy rizik – Primárně všechny školy a jejich zřizovatelé musí řešit prostředky na provoz, potažmo investice. Rostoucí provozní náklady na provoz lze eliminovat např. sdruženými nákupy energií či vzděláváním vedoucím k eliminaci plýtváním u pedagogů i žáků. V případě investic se pak jako vhodný zdroj financování jeví především dotační tituly národního i nadnárodního charakteru. V minulosti již nastaly situace, kdy školy neměly dostatek financí na platy zaměstnanců a bylo přistoupeno k poskytnutí příspěvku ze strany zřizovatelů (obcí). V případě, že by tato situace v budoucnu nastala, je vhodné tento postup opětovně zvážit, příp. aplikovat. Rozmístění mateřských a základních škol je považováno za etablované a vyhovující. Stávající problém představují nedostačující kapacity mateřských škol v obcích ORP. Rozšíření kapacit, alespoň krátkodobě – nové třídy např. v jiných budovách, by jistě stálo za zvážení. Riziko představuje rušení spojů zajišťujících

dopravu žáků z domovů do škol. Prostředkem k jeho eliminaci jsou pravidelná jednání buď zástupců dotčených obcí, nebo DSO s dopravci. Taktéž v případě neochoty ke spolupráci mezi obcemi hraje svou úlohu vhodný způsob motivace ze strany DSO a zdůrazňování jejich přínosů např. v rámci projektu meziobecní spolupráce na příkladech dobré praxe. Rovněž nevhodné reformy, změny legislativy a úpravy krajských normativů představují určité riziko. K upozornění na negativní dopady takovýchto kroků lze použít pravidelná jednání na všech úrovních – obce – kraje, kraje – stát, jež mohou vést k přehodnocení změn. Technický stav budov i vybavení škol prošlo v posledních letech, také díky úspěšným žádostem o dotace z evropských fondů, modernizací. Riziko tedy bylo eliminováno. S ohledem na budoucnost je vhodné pokračovat v usilování o získání prostředků z dotačních titulů a snažit se o průběžnou obměnu vybavení. Problém představuje rovněž vhodné personální obsazení pedagogických pozic. Hrozí odchod jak stávajících kantorů mimo obor, tak (především) penzionování s ohledem na jejich věk. Vhodným řešením, jak předejít problému s nedostatkem kvalifikovaných vyučujících, je především dát příležitost absolventům. Kvalitu výuky i řízení škol lze zajistit primárně pečlivým výběrem vhodných pracovníků, sekundárně pak nastavením systému interní kontroly v rámci organizace a také prostřednictvím kontrol ze strany České školní inspekce.

SWOT analýzy – Mezi přednosti v oblasti školství v SO ORP Kravaře patří především vyhovující síť školských zařízení – zejména rozmístění základních, ale i mateřských škol, ve kterých vyučují pouze kvalifikovaní pedagogové, díky nimž je kvalita vzdělávání na vysoké úrovni. Navíc se pedagogický sbor ve školách postupně omlazuje. Vzdělávání probíhá v moderním prostředí s využíváním nových metod a postupů při výuce. Nabízeno je rovněž široké spektrum zájmových aktivit, počínaje těmi v mateřských školách. Došlo také k přehodnocení a přeměně role školních družin, které nabízejí rovněž další aktivity. Síť sponzorů spolupracujících se školami je možné považovat za širokou a poměrně stálou, stejně jako vztahy s rodiči, které jsou na velmi dobré úrovni. Školy mají navázány vstřícné vztahy se svými zřizovateli, komunikují a spolupracují i mezi sebou navzájem. Přínosem je také přeshraniční spolupráce se školami v Polsku, Německu i dalších zemích. Ta umožňuje nejen výměnu zkušeností, ale také dovoluje žákům absolvovat výměnné pobyty v zahraničí již na základní škole. Mezi nedostatky patří zejména nedostatečná kapacita mateřských škol či nevyřešená bezbariérovost ZŠ i MŠ. Problémem je také zvyšující se nutnost příspěvků ze strany obcí na provoz školských zařízení v důsledku neposkytnutí finančních prostředků ze strany státu v dostatečné výši. S ohledem na žáky se setkáváme s rostoucí agresí již od velmi nízkého věku dětí, a to nejen vůči sobě navzájem, ale také vůči pedagogům. Kompetence a možnosti řešení agrese dětí ze strany pedagogů jsou velmi omezené, lze říci, že až nevyjasněné, navíc se hojně vyskytuje stav, kdy se rodina odmítá podílet na řešení situace. Mezi slabé stránky řadíme rovněž nedostatečnou míru spolupráce a provázanost mezi prvním a druhým stupněm na základních školách. K možnostem, jak zlepšit současnou situaci v oblasti školství v ORP Kravaře, zařazujeme především možné rozšíření kapacit mateřských škol či vybudování stálých přípravných programů pro děti od dvou let věku, eliminace agresivity i samotné agrese dětí již v počátcích jejího výskytu – užší spolupráce s rodiči, možné sankce. V případě základních škol je to především pestřejší nabídka mimoškolních aktivit, specifitější, avšak rozmanitější nabídka volitelných předmětů, individuální přístup k nadaným žákům dle jejich potřeb, využívání nových vzdělávacích metod a aplikování výuky také formou e-learningu. Aplikace nových postupů dává předpoklad ke zvýšení motivace žáků ke vzdělání. Za příležitost rovněž považujeme existenci možnosti financování prostřednictvím dotačních titulů či další rozšiřování spolupráce se školami v zahraničí. Do jisté míry specifickou příležitostí dalšího rozvoje v řešeném území spatřujeme v realizaci aktivit vedoucích k posilování regionální identity a uchovávání místních

tradic u nejmladší generace. Na opačném pólu existují ohrožení, jež by naopak vedly ke zhoršení stávajícího stavu. Představuje je především rušení dopravních spojů zajišťujících přepravu žáků do škol, demografický pokles, který by mohl v krajním případě vyústit až k rušení a slučování škol, dále odchod kvalifikovaných pedagogů bez nalezení adekvátní náhrady a také pokračující rostoucí agresí u dětí. Nebezpečí představuje rovněž nestálá vzdělávací koncepce ze strany státu a nedostatek finančních prostředků jak na provoz a investice, tak na vzdělávání pedagogů a implementaci nových metod do výuky.

Na základě výsledků analýz za oblast předškolní výchovy a základního vzdělávání byly realizačním týmem v návrhové části vymezeny problémové okruhy, tedy to, co zdejší ORP trápí, následně došlo k jejich ověření prostřednictvím zástupců fokusní skupiny. Za výše uvedenou oblast byly zvoleny dva problémové okruhy, a to 1) Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů) a 2) Ohrožení regionální identity, tradic a folkloru. V rámci problémových okruhů byly řešeny jednak příčiny jejich vzniku, ale také důsledky, jež by mohly nastat v případě pokračujícího neřešení situace, rovněž pak stanoveny orientační možnosti dalšího postupu. Ke každému problémovému okruhu byly vytvořeny cíle, jež by měly vést k jejich eliminaci. V rámci cílů jsou pak rovněž stanovena dílčí opatření. Pro problémový okruh č. 1 Problematika financování škol (v důsledku řady rozličných aspektů) byly stanoveny tři cíle – 1) Zavedení inkluzivního prostředí v procesu vzdělávání v obcích pro žáky se specifickými potřebami, 2) Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace a zapojování se do projektů pro jednotlivé obce a školy, 3) Společně sdílet školního logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese a pozice. Rovněž pro problémový okruh č. 2 byly stanoveny taktéž tři cíle – 1) Vybudování komunitního venkovského centra pro celoživotní vzdělávání a vytvoření nových regionálních učebních pomůcek i využívání pomůcek stávajících, 2) Rozvíjet přeshraniční spolupráci formou společných akcí a projektů, 3) Společná koordinace využití ZUŠ, SVČ a vůbec spolků v jednotlivých obcích na Hlučínsku i v příhraničí. Každý z cílů má stanoven svého správce, jehož úkolem je dohlížet na jeho naplňování, vyhodnocování bude probíhat prostřednictvím sady indikátorů. U každého z cílů je stanoven hodnotící indikátor v minimálním počtu jeden, povětšinou však dva až čtyři, a to za účelem měřitelnosti naplňování cílů.

Závěry vyplývající z analýzy sociálních služeb

V současné době je na území Svazku obcí mikroregionu Hlučínska - západ realizována tvorba komunitních plánů sociálních služeb a návazných aktivit, v projektu jsou zapojeny všechny obce ORP Kravaře. Některé obce do budoucna (případně v nejbližší době) plánují či zvažují realizaci určitých sociálních služeb. Problémem je zde ale především nedostatek financí na samotnou realizaci. Vůbec prvním krokem by ale mělo být zjištění, které sociální služby občanům jednotlivých obcí chybí a o které by měli zájem. V některých obcích (Kravaře, Bolatice) již znají potřeby svých spoluobčanů na základě výsledků dotazníkových šetření, které se uskutečnily právě v rámci komunitního plánování. Další obce tyto výsledky teprve očekávají. Na základě poptávky ze strany občanů by pak na společných setkáních představitelů obcí ORP Kravaře mohla být zahájena diskuze o eventuálním společném postupu, tedy využití meziobecní spolupráce (pozn.: právě tento krok obce zvažují). Společným postupem by se pak eliminovalo riziko nízké hladiny finančních zdrojů (obce razí heslo: „V jednotě je síla“) a především by se výrazně zvýšila možnost (rychlejšího a snazšího) splnění požadavků ze strany občanů. Důležitým bodem je v tomto případě (pravidelná) komunikace na všech úrovních, tedy obce, resp. DSO, občané a potenciální poskytovatelé sociálních služeb. Jen společným jednáním dojdou všichni zúčastnění ke vzájemnému konsenzu a naplnění představ. Jak obce, tak především

občané očekávají dostatečné a adekvátní spektrum sociálních služeb ve svém nejbližším okolí – kromě blízkosti by uvítali také nízkou cenu. Jedním z nejdůležitějších aspektů je v tomto případě kvalita poskytovaných služeb – na tomto bodě se shodnou všechny dotčené skupiny. Výborná kvalita a zejména kompetentní, proškolení a profesionální pracovníci se schopností empatie by mohli vykompenzovat případnou vyšší cenu. I zde totiž platí, že někteří jsou ochotni si za kvalitu nejen pro sebe, ale také pro své blízké připlatit. Nesmíme opomenout fakt, že jednotlivé obce by měly pravidelně informovat prostřednictvím tradičních informačních kanálů nejen o plánovaných sociálních službách, ale také dostatečně vnést do povědomí občanů stávající nabídku, která je v jejich okolí dostupná. Lidé mnohdy ani netuší, kolika služeb vlastně mohou využít. Otázkou však zůstává, zda by ze strany veřejnosti skutečně došlo k využívání nových služeb, především pečovatelských či domova pro seniory a zda by nakonec po uvážení všech okolností nepřevládla domácí péče nad institucionalizovanou formou. Tomuto scénáři by měly zamezit následující kroky. Zprvve společná setkání před samotnou realizací projektů, jejichž předmětem by měla být diskuze na dané téma, na závěr pak definování problémů a nastínění možností jejich odstranění. Přece jen by služba pro občany měla vycházet z jejich konkrétních potřeb. Dále by se měly obce či SO ORP snažit vybudovat taková zařízení, která by poptávku ze strany veřejnosti uspokojila a splnila poměr kvalita : cena : dostupnost – výhodná nabídka může výrazně přispět k tomu, že lidé upustí od domácí péče a zvolí institucionalizovanou formu. Po úspěšné realizaci by se měly obce zasloužit o dostatečnou propagaci nově vzniklé služby nejen ve svých informačních zdrojích, ale také v nejčtenějších regionálních periodicích, případně zorganizovat „Den otevřených dveří“ či „Den sociálních služeb“. Právě média mohou významným podílem participovat na konečném obrazu poskytovaných služeb, jejich atraktivnosti a výhodách.

Svou důležitou roli hrají stát a kraje. Mnohdy totiž uskutečnění cíle brání kromě nedostatečného množství finančních prostředků také nadměrná administrativa, která řešení zpomaluje. Za stěžejní považujeme dostatečnou komunikaci na všech úrovních, tedy poskytovatelé - obce – kraj, který by měl zajistit předání informací státu, resp. příslušnému resortu. Ten by měl také definovat jednoznačné a jasné rozložení rolí. Dále by měl stát přispět k motivovanosti pracovníků v oblasti sociálních služeb, neboť - jak v analýze uvádíme – se sice jedná o prestižní povolání, avšak platové ohodnocení tomu zdaleka neodpovídá a můžeme zde hovořit o tzv. statusové inkonzistenci. Pokud se situace nezlepší a přístup nikterak nezmění, může dojít k odlivu kvalifikovaných pracovníků z odvětví, případně ke snížení zájmu o pozici pracovníka v oblasti sociálních služeb. Nedostatek kvalifikovaných a především profesionálních pracovníků bude znamenat celkové snížení kvality poskytovaných služeb a může (velice reálně) způsobit opad zájmu ze strany občanů. Všechny atributy jsou totiž na sebe velice úzce navázány a spjatý.

Za největší pozitivum hodnotíme (kladný) přístup představitelů obcí k řešení stávající situace; jak jsme již v úvodu zmínili – právě v oblasti sociálních služeb shledáváme snad největší potenciál meziobecní spolupráce. Obce o tomto kroku, tedy vzájemné spolupráci při postupu budování a realizaci chybějících či nedostačujících sociálních služeb, již delší dobu uvažují. Předpokládá se, že rovněž analytický dokument, který vznikl v rámci projektu „Obce sobě“, tuto myšlenku (en gros) podnítl. Za důležitý moment rozvoje sociálních služeb považujeme tvorbu komunitních plánů, jež aktuálně probíhá na úrovni celého ORP. Jako další silnou stránku uvádíme vysokou kvalitu poskytovaných služeb, což dokazuje také pozitivní zpětná vazba ze strany uživatelů. Opomenout nelze ani fakt, že poptávka po sociálních službách rozličného charakteru stále stoupá, což vytváří dostatečný prostor pro možnou nabídku nejen nových, ale i stávajících služeb. Rozvoji sociálních služeb, především těch, které se zaměřují na seniory, také „nahrává“ současný demografický trend

stárnutí obyvatelstva a reálná možnost jeho pokračování. Do opozice se však staví další, řekněme „trend“ či tendence, a to převažující forma domácí péče nad institucionalizovanou formou. Nejen pro Kravařsko, ale vůbec celé Hlučínsko je typické mezigenerační bydlení a od toho se odrážející příbuzenská výpomoc. K dalším slabým stránkám můžeme uvést také fakt, že současná nabídka sociálních služeb nepokrývá potřeby všech občanů. Domovy pro seniory či domy s pečovatelskou službou mají omezenou kapacitu a nemohou uspokojit všechny žadatele. Obce by chtěly své portfolio sociálních služeb rozšířit především o denní stacionáře, sociální bydlení či širokospektrální sociální poradenství. Současné nepříznivé situaci může kromě nedostatku finančních prostředků přispívat i prozatímnní nenalezení vhodných poskytovatelů sociálních služeb.

Tvorbu strategických dokumentů a vyhledávání finančních prostředků z fondů EU i národních dotačních zdrojů považujeme za ohromnou příležitost, jak přenést „teorii“ do praxe. Velkou příležitostí je především využití principů meziobecní spolupráce – v této oblasti se velice reálně zvažuje vybudování ambulantního zařízení - denního stacionáře právě na jejím základě. Jedná se o možnost, od jejíhož naplnění obce dělí společná jednání a zejména podobná představa, která by celý proces mohla výrazně urychlit. Do budoucna vidíme potenciál také v rozšiřování dobrovolnických aktivit a udržování (či dokonce rozrůstání) sousedské výpomoci. Budoucí záměry by však mohly zkomplikovat eventuelní neshody či odlišné představy jednotlivých zástupců dotčených obcí a zejména nedostatek finančních prostředků na realizaci. K dalším hrozbám uvedme případné přetrvávající nenalezení vhodných poskytovatelů sociálních služeb či dokonce nedostatek kvalifikovaných pracovníků. K jednomu z nejhorších scénářů zařazujeme situaci, kdy by některé ze stávajících služeb mohly být zrušeny.

Na základě výsledků analýz za oblast sociálních služeb byly realizačním týmem v návrhové části vymezeny problémové okruhy, tedy to, co zdejší ORP trápí, následně došlo k jejich ověření prostřednictvím zástupců fokusní skupiny. Za výše uvedenou oblast byly zvoleny tři problémové okruhy, a to 1) Nedostatečné pokrytí sociálních služeb pro cílové skupiny (senioři, osoby se zdravotním postižením, 2) Nedostatek či úplná absence služeb zaměřených na sociálně slabé (dluhové, drogové poradenství apod.), 3) Nedostatečná nabídka sociálního bydlení v obcích. V rámci problémových okruhů byly řešeny jednak příčiny jejich vzniku, ale také důsledky, jež by mohly nastat v případě pokračujícího neřešení situace, rovněž pak stanoveny orientační možnosti dalšího postupu. Ke každému problémovému okruhu byly vytvořeny cíle, jež by měly vést k jejich eliminaci. V rámci cílů jsou pak rovněž stanoveny dílčí opatření. Pro problémový okruh č. 1 Nedostatečné pokrytí sociálních služeb pro cílové skupiny (senioři, osoby se zdravotním postižením) byly stanoveny dva cíle – 1) Vytvořit společné denní stacionáře a sociálně terapeutickou dílnu pro zajištění potřeb občanů ORP, 2) Zvýšit kapacitu domova pro seniory s ohledem na poskytování odlehčovací služby. Pro problémový okruh č. 2 byl stanoven cíl – Zřízení bezplatné dluhové (drogové) poradny ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb. Pro problémový okruh č. 3 Nedostatečná nabídka sociálního bydlení v obcích byly vytyčeny dva cíle – 1) Vytvořit síť sociálního bydlení (malometrážní byty pro určité cílové skupiny), 2) Vytvoření společného informačního portálu sociálního bydlení v mikroregionu. Každý z cílů má stanoven svého správce, jehož úkolem je dohlížet na jeho naplňování, vyhodnocování bude probíhat prostřednictvím sady indikátorů. U každého z cílů je stanoven hodnotící indikátor v minimálním počtu jeden, povětšinou však dva až čtyři, a to za účelem měřitelnosti naplňování cílů.

Závěry vyplývající z analýzy odpadového hospodářství

Analýzy cílových skupin – Na základě analýzy cílových skupin byly zjištěny požadavky (očekávání) a rizika spojená s jednotlivými skupinami. Pro obce i samotné občany je důležité nalezení jak optimální výše poplatků za komunální odpad hrazeného obyvateli, tak vhodné rozmístění sběrných nádob na separovaný odpad i odpadkových košů. S ohledem na finanční zatížení spojené se svozem komunálního odpadu pak snaha o revizi a vyjednání výhodnějších svozových podmínek. Stranou nelze ponechat ani pokračování ve vhodně nastaveném trendu ekologické osvěty (nejen ve školách), ale také podporu různých dalších ekologických aktivit. Zde je možné zařadit např. třídění více druhů separovaného odpadu v obcích či rozšíření nabízených služeb ve sběrných dvorech a transformace stávajících výkopen na sběrné dvory. Jistě by bylo vhodné zvážit např. provozování společného sběrného dvoru. Pokračovat (a dále rozšiřovat) je vhodné i v modernizaci lokálních topenišť (v rodinných domech) jako zdroje znečištění ovzduší, což se projevuje především v zimních měsících. Opomenout však nemůžeme také nezbytnost spolupráce s významnými zaměstnavateli v regionu jako dalších producentů odpadů a příp. znečištění. Současné možnosti obcí, jak regulovat znečištění (především možnosti kontroly), jsou velmi omezené, a to z důvodu nedostatečné legislativní opory. V tomto směru je vhodné pokračovat v procesu iniciace změn, nejen ze strany obcí a krajů, ale také ve spolupráci s ekologickými organizacemi. V potaz však musí být také brán další rozvoj území.

Analýzy rizik – Primární ohrožení tvoří především rostoucí náklady, tedy větší finanční zatížení obcí, nejen v důsledku zvyšujících se výdajů na provoz systému odpadového hospodářství, ale také nákladů spojených se svozem a recyklací odpadů. Existuje zde ovšem možnost zvýšení místního poplatku za komunální odpad na občana, jelikož žádná z obcí nevyužívá zákonem umožněného maxima. Tímto způsobem je možné toto riziko eliminovat. Zvyšující se výdaje na likvidaci černých skládek je možné zabránit vhodným způsobem prevence (hlídání kritických míst) a také osvěty. Za zvážení by jistě stál např. systém pozitivní motivace (sleva či jiný způsob odměny) pro ty občany, kteří důsledně třídí odpad v domácnosti. Rovnoměrnost sítě sběrných dvorů a výkopen (společně s jejich modernizací) je možné zajistit formou meziobecní spolupráce a za tímto účelem také využít dotačních titulů z národních i unijních zdrojů. S ohledem na rostoucí náklady spojené se svozem odpadů (ceny PHM) a ceny skládkování je nezbytné s touto negativní eventualitou počítat do budoucna. Potenciál sdruženého nákupu služeb svozu KO se jeví jako možné vhodné řešení, jež může vést ke snížení nákladů obcí (větší konkurenceschopnost – nabídky více společností vzhledem k velikosti území). Odpovídající kvalitu služeb svozové společnosti je možné nastavit vhodně zvoleným způsobem kontroly ze strany obcí, jenž bude odpovídajícím způsobem smluvně ošetřen, a to včetně příp. slev či sankcí za nedodržení podmínek. Eliminace uvedených rizik povede ke zkvalitnění nejen odpadového hospodářství, ale celkového prostředí v území ORP.

SWOT analýzy – K přednostem na území ORP jednoznačně patří vysoká úroveň třídění odpadu občany (ač mezi jednotlivými obcemi existují rozdíly), s tím koresponduje také podpora ekologické osvěty ze strany obcí, nabízení ekologických dotací pro občany, v neposlední řadě pak zapojení obyvatel do udržování čistoty v obcích. Mezi nedostatky řadíme především přetrvávající rezervy v třídění odpadů u občanů, s tou souvisí také neukázněnost při nakládání s nebezpečným odpadem a elektroodpadem. Z dalších soudobých problémů jsou to rozdílné ceny a kvalita služeb svozových společností, i přes dotace stále se vyskytující spalování nekvalitních paliv v rodinných domech, odpadky podél silnic a (ač v naprosté většině obcí nestabilní) výskyt černých skládek. Obce rovněž musí řešit skladování specifických druhů odpadů, jelikož jejich svoz je realizován až při dosažení určitého množství. Uvést zde musíme také upuštění od realizace záměru zpracování bioodpadu. K možnostem vedoucím k dalšímu rozvoji patří především motivace vedoucí k zefektivnění třídění

občany, snaha o snížení nákladů spojených s odpadovým hospodářstvím (sdružené nákupy služeb či společné řešení nakládání s SKO na bázi meziobecní spolupráce), využívání možností dotačních titulů vedoucích k rozvoji a zkvalitnění služeb. Především však dořešení záměru nakládání s bioodpady v ORP. Tyto záměry pak ohrožuje zejména pokračující zhoršující se tendence vytyčených negativních jevů jako jsou - růst cen za svoz (také snížení frekvence) a uložení odpadů a dále se prohlubující rozdíl v cenách mezi obcemi, zvyšující se počet černých skládek a odpadů v příkopech u silnic, ukončení provozu existujících sběrných dvorů a výkopen (především z ekonomických důvodů). Zvyšování nákladů by mohla zapříčinit také nevhodná změna legislativy. S ohledem na zaměření dokumentu musíme rovněž uvést nevyužití možností vyplývajících z meziobecní spolupráce, přesněji neochotu se dohodnout na formě spolupráce obcí.

Na základě výsledků analýz za oblast odpadového hospodářství byly realizačním týmem v rámci návrhové části vymezeny problémové okruhy, tedy to, co zdejší ORP trápí, následně došlo k jejich ověření prostřednictvím zástupců fokusní skupiny v úzké kooperaci s MAS Hlučínsko. Za výše uvedenou oblast byly zvoleny tři problémové okruhy, a to 1) Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spoluspalování komunálního odpadu, 2) Nedostatek sběrných dvorů, 3) Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a likvidace odpadů. V rámci problémových okruhů byly řešeny jednak příčiny jejich vzniku, ale také důsledky, jež by mohly nastat v případě pokračujícího neřešení situace, rovněž pak stanoveny orientační možnosti dalšího postupu. Ke každému problémovému okruhu byly vytvořeny cíle, jež by měly vést k jejich eliminaci. V rámci cílů jsou pak rovněž stanovena dílčí opatření. Pro problémový okruh č. 1 Problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spoluspalování komunálního odpadu byly stanoveny dva cíle – 1) Zavedení jednotné metodiky při řešení ekologických problémů a nakládání s odpady v rámci území ORP, 2) Vytvoření platformy pro spolupráci s příhraničními polskými regiony (s možnostmi přípravy a realizace společných projektů). Pro problémový okruh č. 2 Nedostatek sběrných dvorů byl stanoven cíl – Doplnit síť sběrných dvorů / sběrných míst s ohledem na rovnoměrnou a dostupnou vzdálenost pro občany. Pro problémový okruh č. 3 Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a likvidace odpadů byly vytyčeny dva cíle – 1) - Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů, 2) Zrevidovat smlouvy se svozovými společnostmi (nastavení technických a ekonomických podmínek včetně definování kontrolních mechanismů) za účelem celkového snížení nákladů. Každý z cílů má stanoven svého správce, jehož úkolem je dohlížet na jeho naplňování, vyhodnocování bude probíhat prostřednictvím sady indikátorů. U každého z cílů je stanoven hodnotící indikátor v minimálním počtu jeden, povětšinou však dva až čtyři, a to za účelem měřitelnosti naplňování cílů.

Závěry vyplývající z analýzy bezpečnosti a krizového řízení

Současnou bezpečnostní situaci v SO ORP Kravaře jako celku, i současnou bezpečnostní situaci v jednotlivých obcích, lze hodnotit jako přiměřenou míře identifikovaných bezpečnostních rizik. Bezpečnostní systémy v jednotlivých obcích SO ORP Kravaře lze považovat v zásadě za funkční.

Na území obcí SO ORP byly dosud registrovány tradiční mimořádné události. Blíže analyzovány byly požáry, dopravní nehody, události způsobené nepřízní počasí, události vyžadující poskytnutí technické pomoci, poskytování primární (urgentní) zdravotnické pomoci, narušení veřejného pořádku a další.

Likvidace následků u vytipovaných mimořádných událostí vyžadovala průměrně 2 994 zásahů za rok. Z celkové zásahové činnosti v SO ORP představuje zásahová činnost jednotek PO 3,6 %, ZZS 42,6 % a PČR 53,8 %. Průměrný počet zásahů přepočtený na 1 000 obyvatel pro SO ORP Kravaře dosahuje

hodnoty 141 za rok. Srovnání těchto výsledků zatím není možné, protože výsledky zpracování analýz rizik prezentovaným způsobem nejsou zatím běžně k dispozici.

Pro období do roku 2018 lze v SO ORP Kravaře očekávat celkový nárůst počtu mimořádných událostí se zásahem všech základních složek IZS až o 25 % oproti sledovanému období. Struktura výskytu jednotlivých typů mimořádných událostí se významně nezmění. Nelze vyloučit výskyt mimořádných událostí, které dosud nebyly registrovány, např. extremismus nebo terorismus. Nelze rovněž vyloučit extrémní výskyt mimořádných událostí vyvolaných nepřízní počasí.

Pokrytí obcí SO ORP Kravaře základní složkami státem garantovaného systému poskytování pomoci v nouzi (Integrovaný záchranný systém) odpovídá jejich dislokaci v rámci SO ORP Kravaře, resp. SO okolních ORP. Změna dislokace se v nejbližším období neočekává. Dostupnost bude v budoucnu ovlivněna zejména nárůstem hustoty dopravy.

K provádění záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech jsou dále určeny jednotky sborů dobrovolných hasičů, které jsou zřízeny ve všech obcích SO. Celkový počet členů dobrovolných hasičů v jednotkách je cca 250. Vybavení jednotek technikou a potřebnými technickými prostředky v zásadě odpovídá zákonným požadavkům. Významným problémem k řešení je stárí vozového parku. Polovina cisternových automobilových stříkaček je starší 35 let. Obdobná je situace u dopravních automobilů. Polovina vozidel je starší 27 let.

Mimo jednotky SDH obcí působí v obcích SO ORP Kravaře rovněž 13 zapsaných spolků sborů dobrovolných hasičů, jejichž členy lze po příslušné odborné přípravě zapojit do činnosti bezpečnostních systémů obcí. V SO ORP Kravaře působí Městská policie Kravaře, která má uzavřené veřejnoprávní smlouvy s dalšími dvěma obcemi. O zřízení obecní policie je do budoucna zájem u jedné obce. Místní organizace Českého červeného kříže v obcích SO ORP Kravaře zřízeny nejsou.

Výčet dalších zdrojů sil a prostředků použitelných pro záchranné a likvidační práce je dohledatelný v předchozích kapitolách textu. V převážné většině obcí SO ORP je nainstalován varovný a informační systém obyvatelstva VISO. Varovné systémy ve všech obcích jsou napojeny na celostátní Jednotný systém varování a vyznění (JSVV). Pro informování obyvatel jsou v jednotlivých obcích zřízeny internetové stránky se zaměřením na bezpečnostní problematiku. K informování obyvatelstva rovněž slouží různé formy tiskovin, které jsou vydávány obcemi.

Dále lze konstatovat:

Obce mají velký zájem o pořízení nové hasičské techniky a technických prostředků. Rovněž cítí potřebu rozšířit (nebo nově vybudovat) místní systém ochrany před povodněmi, což je omezeno dostupností finančních prostředků. Potýkají se s neexistencí systematického vzdělávání osob zařazených do povodňových komisí. Systém krizového řízení je částečně zaveden v menším počtu obcí. Systematická příprava na řešení krizových situací v obcích je řešena velmi omezeně. Vzájemná spolupráce mezi obcemi v oblasti krizového řízení v podstatě neprobíhá. Obce mají rovněž zájem o realizaci řady technických opatření v oblasti zvýšení bezpečnosti dopravy (chodníky, přechody pro chodce, semaforey pro omezení rychlosti a další). O vzdělávací a osvětové akce zaměřené na bezpečnost v dopravě není velký zájem. Bezpečnostní systém v obcích je vnímán v zásadě jako fungující. K udržení stávajícího stavu jsou upřednostňována technická opatření, např. instalace kamerových systémů. Z organizačních opatření je uváděno zapojení do projektů prevence kriminality. Lze předpokládat, že finanční prostředky vynakládané na bezpečnost ve sledovaném období byly přiměřené stavu bezpečnostní situace v území. Na zvýšení úrovně bezpečnosti v území však stávající systém financování nebude dostačovat.

Prioritou pro následující období by mělo být minimálně zachování stávající úrovně bezpečnosti v obcích. Za příliš ambiciózní se považuje významné zvýšení úrovně bezpečnosti. Přitom nutno

vycházet z toho, že bezpečnost území je v širším pojetí provázána se všemi aktivitami, které se realizují v území.

Na základě výsledků analýz za oblast bezpečnosti a krizového řízení byly realizačním týmem v průběhu realizace návrhové části vymezeny problémové okruhy, tedy to, co zdejší ORP trápí, následně došlo k jejich ověření prostřednictvím zástupců fokusní skupiny. Za výše uvedenou oblast byly zvoleny dva problémové okruhy, a to 1) Různorodý koncept bezpečnosti a krizového řízení v obcích, 2) Zastaralé či zcela chybějící prostředky a zařízení zajišťující bezpečnost v obcích ORP Kravaře. V rámci problémových okruhů byly řešeny jednak příčiny jejich vzniku, ale také důsledky, jež by mohly nastat v případě pokračujícího neřešení situace, rovněž pak stanoveny orientační možnosti dalšího postupu. Ke každému problémovému okruhu byly vytvořeny cíle, jež by měly vést k jejich eliminaci. V rámci cílů jsou pak rovněž stanovena dílčí opatření. Pro problémový okruh č. 1 Různorodý koncept bezpečnosti a krizového řízení v obcích byly stanoveny dva cíle – 1) Zavést jednotný koncept bezpečnosti a krizového řízení v obcích v rámci SO ORP Kravaře, 2) Vytvoření společného vzdělávacího programu k bezpečnosti v obcích. Pro problémový okruh č. 2 Zastaralé či zcela chybějící prostředky a zařízení zajišťující bezpečnost v obcích ORP Kravaře byl stanoven cíl – Meziobecní spolupráce při řešení problémů obměny a pořizování nových prvků pro zajišťování bezpečnosti. Každý z cílů má stanoven svého správce, jehož úkolem je dohlížet na jeho naplňování, vyhodnocování bude probíhat prostřednictvím sady indikátorů. U každého z cílů je stanoven hodnotící indikátor v minimálním počtu jeden, povětšinou však dva až čtyři, a to za účelem měřitelnosti naplňování cílů. Předkládaná strategie je považována za tzv. „živý dokument“, který bude možné v průběhu času a dle aktuálních potřeb upravovat.

Realizační tým v území Svazku obcí mikroregionu Hlučínsko – západ (ORP Kravaře), jež vytvářel tento dokument, pracoval ve složení Bc. Hana Paverová – koordinátor (hannapaverova@seznam.cz), Mgr. David Adamec – pracovník pro analýzy a strategie (david.adamec@seznam.cz), Bc. Michal Sněhota – asistent týmu (michal@snehota.com), Doc. Ing. Vilém Adamec, Ph.D. – člen realizačního týmu v území ORP Kravaře na pozici tematický expert na volitelné téma Bezpečnost a krizové řízení (vilem.adamec@seznam.cz). Funkci motivujících starostů zastávali Mgr. Herbert Pavera (starosta obce Bolatice – starosta@bolatice.cz) a Ing. Andreas Hahn (starosta, resp. místostarosta města Kravaře - mistostarosta.hahn@kravare.cz).

8 Přílohy

Slovníček pojmů:

Absorpce, absorpční kapacita

schopnost samosprávy plánovat a realizovat vnější pomoc. V oblasti evropských fondů absorpční kapacita vyjadřuje míru schopnosti státu využít prostředky poskytované z fondů EU. Na úrovni žadatele o dotace se jedná např. o schopnost připravit s dostatečným předstihem kvalitní projekty, jež čekají na financování, schopnost jejich spolufinancování a administrativního zúřadování.

Ad hoc

jen pro tento případ, k tomuto účelu

Akční plán

dokument, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze Strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu.

Alokace

přidělení omezených zdrojů nějakému projektu, procesu, instituci a podobně

Analýza

rozbor nějakého složitějšího jevu či skutečnosti na drobnější části. Ve strategických dokumentech rozvoje obcí se analýza obvykle provádí pro jednotlivé oblasti, které v dané obci hrají klíčovou roli a existují v nich určité překážky, které by měly být řešeny dlouhodobě (strategicky), například podnikatelský sektor, cestovní ruch, sociální oblast, školství, zdravotnictví apod.

Audit

systematické a nezávislé zkoumání, jehož cílem je stanovit, zda činnosti v určené oblasti či organizaci a s nimi spojené výsledky jsou v souladu s plánovanými záměry a zda se tyto záměry realizují efektivně a jsou vhodné k dosažení stanovených cílů

Benchmarking

nástroj strategického managementu, který spočívá v měření a analýze procesů a výkonů organizace a prostřednictvím systematického porovnávání s výkonem ostatních hledání nejlepších řešení. Umožňuje poznat vnitřní fungování organizace, sdílet zkušenosti a nejlepší praxi se srovnatelnými subjekty a identifikovat příležitosti ke zlepšení procesů a postupů ve vlastní organizaci. Smyslem benchmarkingu je realizace změn potřebných ke zlepšení výkonů. Jedná se o nepřetržitý a systematický proces porovnávání a měření produktů, procesů a metod vlastní organizace s těmi, kdo byli uznáni jako vhodní pro toto měření, za účelem definovat cíle zlepšování vlastních aktivit.

Best practice (nebo též Goodpractice)

Pojem využívaný k přebírání zkušeností, které se osvědčily, od jiných subjektů, tedy postupy, metody, aktivity, apod., které byly již jinde, v jiných obcích či regionech, úspěšně realizovány a mohou být příkladem k řešení obdobných problémů v jiném území. Často se používá termín „příklady dobré praxe“

Brainstorming (bouře mozků)

skupinová metoda zaměřená na generování nápadů na dané téma. Je založena na skupinovém výkonu. Jejím cílem je vygenerovat co možná nejvíce nápadů. Po fázi vymýšlení následuje výběr nejlepších nápadů, o kterých je možno dále hlasovat, případně je upravovat, až dojde k celkové shodě nad konečnou formulací.

Cílová skupina

Jde o jednotlivce, skupinu osob či instituci, která bude mít z realizace strategie či projektu bezprostřední užitek, je na ni zaměřen „tzv. dopad“.

CBA (Cost-benefit analysis)

Dokument, který posuzuje projekt z hlediska společenských přínosů pro obec, region. Posuzuje jej především z hlediska vlivu na zaměstnanost, životní prostředí, poptávku regionu apod. Je nástrojem pro vyčíslení nákladů a výnosů, které vyplývají z projektu.

Diseminace

Plánované způsoby, jak pomocí šíření výstupů a získaných zkušeností zvýšit povědomí a informovanost ostatních zainteresovaných subjektů

Disparity

Nerovnost nebo nepoměr různých jevů, např. rozdíly mezi jednotlivými regiony v konkrétních ukazatelích, výchozích podmínkách apod.

Evaluace

Neexistuje přesný překlad, resp. český ekvivalent tohoto slova, ani jeho jednoduchá definice. Proto se v češtině nejčastěji používá (byť ne zcela přesně) slovo „hodnocení“ či „vyhodnocení“.

Vyhodnocení v nás evokuje spíše jednorázový a poměrně jednoduchý způsob, jak dojít k určitým závěrům u určité oblasti nebo u určitého problému. Mnohdy jsou takové závěry z důvodu jejich srozumitelnosti a vzájemné porovnatelnosti zjednodušeny, tj. například vyjádřeny číselně (známky ve škole, suma utracených peněz za určité období apod.).

Evaluace však v sobě obvykle zahrnuje větší množství zkoumaných veličin a snaží se mezi nimi nalézt určité vztahy. Snaží se tedy i vyhodnotit přínosy a kvalitu určité činnosti a vyhodnotit dopad na účastníky této činnosti a v neposlední řadě obsahuje i hodnocení, zda daná činnost přispěla k naplnění cíle nebo cílů, které byly na počátku určeny. Může také obsahovat návrhy na zlepšení této činnosti, aby se určených cílů dosáhlo například dříve, levněji, s menším počtem pracovníků apod.

Fokusní skupina

skupinový rozhovor či skupinová diskuse. Jedná se o nástroj pro získávání informací ke zvolenému tématu od skupiny osob, která má odborně blízko k řešenému tématu. Slouží k rozšíření, prohloubení a bližšímu porozumění informací získaných jinou cestou (např. analýzou dat).

Globální cíl¹⁵

konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize. Jedná se o souhrn výsledků a dopadů strategických cílů. Vztahuje se na

¹⁵ Ve strategiích zpracovávaných v rámci Projektu meziobecní spolupráce vzhledem k specifické situaci za účelem zjednodušení neuplatňujeme různé úrovně cílů (globální/strategické/specifické). Vizi rozpracováváme do podoby konkrétních cílů.

strategii jako celek. Podobně jako u vize by mělo dojít k naplnění globálního cíle ve střednědobém či dlouhodobém horizontu (což nemusí být bezprostředně po ukončení realizace/platnosti strategie).

Implementace

uskutečňování určité myšlenky, v našem případě o postupné naplňování vize a cílů stanovených ve strategii. Ty se naplňují prováděním (realizací) jednotlivých projektů a opatření. Důležitou součástí implementace je i následná pravidelná kontrola míry naplňování vize a cílů.

Indikátor

ukazatel, pomocí něhož je měřena míra naplnění určeného cíle. Prostřednictvím indikátorů se snažíme popsat míru změny. Indikátory musí být snadno dostupné (zjistitelné), musí být určena výchozí hodnota a stanovena hodnota cílová.

Integrovaný

Uvádí se ve významech „spojený“, „sjednocený“, „jednotný“, „propojený“, „celkový“. V oblasti dotací se často vyskytuje pojem „integrováný plán rozvoje města“ (IPRM), „integrováný plán rozvoje území“ (IPRÚ) či „integrováná územní investice“ (ITI). Jedná se o nástroje měst pro čerpání dotací za účelem uceleného rozvoje. Jednotlivé projekty, které jsou v rámci těchto integrovaných nástrojů realizovány, jsou vzájemně provázané a díky tomu je dosahováno vyšších výsledků (tzv. synergický efekt).

Intervence

zásah, zákrok v něčí prospěch, přímluva. Představuje vnější zásah do nějakého procesu za účelem jej ovlivnit, změnit. V oblasti dotací se někdy používá jako tematický okruh, na který jsou dotace rozdělovány.

Koheze

soudržnost

Komparace

srovnání, přirovnání, porovnání

Komunitní plánování

metoda, prostřednictvím níž se plánuje rozvoj na daném území. Komunitního plánování se účastní všechny dotčené subjekty. Řízení procesů je tudíž závislé na jejich spolupráci a umění shody. Umožňuje rozvíjet sociální ekonomiku na základě znalosti místních potřeb. Z pohledu managementu je komunitní plánování proces tvorby a udržování prostředí, ve kterém jednotlivci pracují společně ve skupinách a účinně dosahují vybraných cílů. Komunitní plánování je přístup – říká co, a proces – říká jak, pracovat s komunitou v daném místě při řešení jejích potřeb.

Koncentrace

slučování, soustřeďování

Kontext

souvislost jevů nebo událostí

Mainstream

obecné označení většinově přijatelných názorů, co je normální a běžné, co je známé široké veřejnosti a přístupné všem

Místní strategie

dlouhodobý plán činnosti, který při jeho dodržování vede k určitému cíli či cílům, které jsou v něm uvedeny. Místní strategie se týká území obce, svazku obcí nebo mikroregionu. Dobrá místní strategie by měla „přežít“ více než jedno volební období, jinak nemá šanci, aby svých cílů dosáhla. Také by neměla řešit veškeré problémy ve městě nebo v daném území, ale jen ty nejzávažnější, a zároveň ty, které může ten, kdo strategii provádí a kdo se jí řídí, nějak ovlivňovat a řešit.

Monitoring

soustavné sledování, vyhodnocování, dohlížení

Návrhová část

část strategického dokumentu, která určuje další strategické směřování. Staví na provedených analýzách a stanoví vizi a cíle.

Opatření

nástroj implementace (provádění) strategie, jehož prostřednictvím jsou naplňovány jednotlivé cíle. Opatření může mít podobu legislativních změn, programů nebo projektů, investic a finančních nástrojů, poskytování informací, vzdělávání apod.

Operační program

základní dokument, na jehož základě jsou poskytovány evropské dotace ze strany řídicích orgánů konkrétním žadatelům. Operační program má konkrétní zaměření. Kromě analytické části uvádí intervence, které přispějí k řešení definovaných problémů. Operační program je schvalován Evropskou komisí a pro jeho realizaci je vytvořena implementační struktura, v jejímž čele je řídicí orgán (většinou ministerstvo). Často je doplněna tzv. zprostředkujícím subjektem, který zajišťuje většinu administrativních operací spojených s realizací projektů.

Per rollam

rozhodnutí postupně přijaté zainteresovanými stranami (odpovědnými, pověřenými) formou oběžníku (např. hlasování e-mailem)

Problémová oblast (problémový okruh)

klíčová témata, která byla v analýzách identifikována jako hlavní oblasti, které vyžadují strategický přístup při jejich řešení (systematické řešení problému)

Prognóza

určení možného vývoje určitého sledovaného jevu v budoucnosti, a to na základě poznatků získaných ze sledování tohoto jevu v minulosti a znalostí vnějších souvislostí

Projekt

dočasné úsilí jednotlivce či skupiny s cílem vytvořit unikátní výstup (produkt, službu nebo výsledek). Projekt má jasný cíl, začátek a konec. Strategie by neměla obsahovat jednotlivé projektové záměry, jelikož je pak více náchylná ke změnám, v horším případě ignorování a nechuti ji dále realizovat a naplňovat.

Specifický cíl¹⁶

popis výstupů konkrétních opatření a aktivit, případně popis žádoucího cílového stavu. Každý specifický cíl se vztahuje k danému strategickému cíli. K naplnění specifických cílů dochází v návaznosti na realizaci konkrétních aktivit v průběhu realizace strategie. Na konci realizace strategie jsou naplněny všechny specifické cíle.

Stakeholder (zainteresovaná strana)

jakákoliv osoba, skupina osob nebo instituce, která má zájem na tvorbě nebo implementaci vytvářené strategie, protože by mohla být strategií potenciálně ovlivněna (dotčena, zasažena) nebo může strategii při její tvorbě nebo implementaci ovlivnit.

Strategický cíl¹⁷

popis budoucího stavu v jednotlivých dílčích oblastech strategie, jejichž prostřednictvím bude naplněn globální cíl. Jedná se o souhrn výsledků a dopadů příslušných specifických cílů. Každý strategický cíl se vztahuje k určité části strategie. K naplnění strategických cílů by mělo dojít na konci realizace/platnosti strategie, případně v krátkodobém až střednědobém horizontu.

SWOT analýza

část strategie navazující a vycházející z prvotní socioekonomické analýzy. Ve SWOT analýze jde o pojmenování silných a slabých stránek (vyplývajících z vnitřních faktorů a lze je ovlivňovat) a příležitostí a hrozeb (vyplývajících z vnějších faktorů a lze je ovlivňovat hůře nebo vůbec), nebo určité tematické oblasti. Ze SWOT analýzy by měly vyplynout nejproblémovější oblasti a v některých případech přímo i nutnost realizace některých opatření či projektů.

Synergie

spolupráce, společné působení. Označuje situace, kdy výsledný celek je větší než součet složek, „1+1>2“. Synergický efekt je přidaný účinek současného působení dvou nebo více činitelů ve srovnání se součtem účinků každého z nich odděleně. Účinek synergického efektu má často exponenciální charakter, rostoucí s počtem přispívajících činitelů.

Urbánní

městský. Opakem je „rurální“, tzn. venkovský.

Veřejná podpora

jakákoliv forma podpory poskytnutá veřejným sektorem způsobem, který narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž zvýhodněním určité oblasti podnikání nebo odvětví výroby.

Vize

popis žádoucího budoucího stavu, kterého chceme prostřednictvím strategie dosáhnout, vztahuje se na strategii jako celek. K naplnění vize by mělo dojít ve střednědobém či dlouhodobém období (což nemusí být bezprostředně s ukončením realizace/platnosti strategie).

¹⁶ Ve strategiích zpracovávaných v rámci Projektu meziobecní spolupráce vzhledem k specifické situaci za účelem zjednodušení neuplatňujeme různé úrovně cílů (globální/strategické/specifické). Vizi rozpracováváme do podoby konkrétních cílů.

¹⁷ Taktéž.

Seznam tabulek:

Tabulka 1 Základní informace o strategii	6
Tabulka 2 Obce správního obvodu dle abecedního pořadí k 1. 1. 2014 dle údajů ČSÚ	7
Tabulka 3 Relevantní významné strategické dokumenty	9
Tabulka 4 Charakteristika území ORP	12
Tabulka 5 Demografický vývoj obyvatel v území ORP	12
Tabulka 6 Index vzdělanosti v ORP Kravaře dle SLDB 2011	14
Tabulka 7 Charakteristika bytového fondu v území ORP Kravaře	14
Tabulka 8 Stručná charakteristika školství v území ORP	15
Tabulka 9 Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP	16
Tabulka 10 Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP	17
Tabulka 11 Ekonomická aktivita obyvatel území ORP dle SLDB 2011	18
Tabulka 12 Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání dle SLDB 2011	18
Tabulka 13 Charakteristika domácností dle SLDB 2011	19
Tabulka 14 Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP k 31. 12. 2012	19
Tabulka 15 Charakteristika trhu práce v území ORP k 31. 12. 2012	20
Tabulka 16 Seznam autobusových linek na území ORP Kravaře	22
Tabulka 17 Způsob využívání půdy v obcích ORP Kravaře	24
Tabulka 18 RES – subjekty v CZ-NACE-A Zemědělství, lesnictví, rybářství (data za rok 2012)	24
Tabulka 19 Plocha rybníků a vodních ploch na území ORP Kravaře	26
Tabulka 20 Koeficient ekologické stability dle obcí k roku 2010	29
Tabulka 21 Územní a strategické plánování	30
Tabulka 22 Limity územního rozvoje ORP Kravaře	31
Tabulka 23 Popis klíčových aktérů	34
Tabulka 24 SWOT analýza	40
Tabulka 25 Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání	44
Tabulka 26 Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání	45
Tabulka 27 Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	45
Tabulka 28 Pracovníci ve školství ORP	46
Tabulka 29 Počet ZŠ za ORP Kravaře	48
Tabulka 30 Počty ZŠ v ORP Kravaře dle zřizovatele	48
Tabulka 31 Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP Kravaře	48
Tabulka 32 ZŠ zřizované obcemi	49
Tabulka 33 Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP Kravaře	49
Tabulka 34 Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP Kravaře	50
Tabulka 35 Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP Kravaře	50
Tabulka 36 Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP Kravaře	50
Tabulka 37 Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP Kravaře	51
Tabulka 38 Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP Kravaře	51
Tabulka 39 Počet absolventů ZŠ v ORP Kravaře	52
Tabulka 40 Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v ORP Kravaře	54
Tabulka 41 Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013	55
Tabulka 42 Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP Kravaře	55

Tabulka 43 Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP Kravaře	56
Tabulka 44 MŠ zřizované obcí	57
Tabulka 45 Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP Kravaře zřizované obcemi	58
Tabulka 46 MŠ v ORP Kravaře v školním roce 2012/2013	58
Tabulka 47 Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP Kravaře	58
Tabulka 48 Jesle a další institucionální formy předškolního vzdělávání v ORP Kravaře	59
Tabulka 49 Školní družiny a školní kluby v ORP Kravaře	60
Tabulka 50 Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP Kravaře	61
Tabulka 51 Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP Kravaře	61
Tabulka 52 Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP Kravaře	62
Tabulka 53 Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP Kravaře	62
Tabulka 54 SVČ zřizované obcemi v ORP Kravaře	63
Tabulka 55 Údaje o pracovnících SVČ v ORP Kravaře	63
Tabulka 56 Školní jídelny zřizované obcemi v ORP Kravaře	63
Tabulka 57 Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP Kravaře	64
Tabulka 58 Celkové provozní výdaje v ORP Kravaře na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v KČ	64
Tabulka 59 Finanční prostředky poskytnuté ze SR na výdaje ve školství v ORP Kravaře v KČ	65
Tabulka 60 Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP Kravaře	65
Tabulka 61 Financování dle RUD v obcích ORP Kravaře v roce 2013	66
Tabulka 62 Predikce vývoje počtu dětí ve školských zařízeních v MSK do roku 2017	78
Tabulka 63 Finanční analýza výdajů na oblast vzdělávání v obcích SO ORP Kravaře za rok 2012 (v tis. Kč)	79
Tabulka 64 Celkové provozní výdaje dle jednotlivých školských subjektů v ORP Kravaře	80
Tabulka 65 Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP Kravaře	72
Tabulka 66 Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP Kravaře	74
Tabulka 67 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	118
Tabulka 68 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	119
Tabulka 69 Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působící v rámci ORP	120
Tabulka 70 Počet jednotlivých typů sociálních služeb	121
Tabulka 71 Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)	122
Tabulka 72 Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	123
Tabulka 73 Počet sociálních služeb dle zřizovatele	124
Tabulka 74 Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012 v KČ	125
Tabulka 75 Kapacita zařízení sociálních služeb	125
Tabulka 76 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012	126
Tabulka 77 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012	127
Tabulka 78 Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	127
Tabulka 79 Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	128

Tabulka 80 Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012 na území MSK (případně ČR)	129
Tabulka 81 Výčet existujících sociálních služeb v území ORP Kravaře	140
Tabulka 82 Fungující sociální a návazné služby v ORP Kravaře	140
Tabulka 83 Výčet spolků a klubů v obcích ORP Kravaře zasahujících do sociálních služeb, tzv. návazné aktivity	141
Tabulka 84 Příspěvek na péči - počty vyplacených dávek	141
Tabulka 85 Finanční analýza výdajů - sociální věci a politika zaměstnanosti v ORP Kravaře (v tis. Kč)	143
Tabulka 86 Sběrné dvory na území ORP Kravaře	184
Tabulka 87 Sběrná místa na území ORP Kravaře	184
Tabulka 88 Výkupny odpadů na území ORP Kravaře	185
Tabulka 89 Třídící linky na území ORP Kravaře	186
Tabulka 90 Třídící linky v blízkosti území ORP Kravaře	186
Tabulka 91 Koncová zařízení třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP Kravaře	187
Tabulka 92 Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP Kravaře	188
Tabulka 93 Koncová zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP Kravaře	188
Tabulka 94 Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav	189
Tabulka 95 Koncová zařízení – spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí ORP Kravaře	190
Tabulka 96 Nejbližší skládky odpadů v blízkosti ORP Kravaře	191
Tabulka 97 Koncová zařízení skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí ORP Kravaře	191
Tabulka 98 Další zařízení pro nakládání s odpady v území a v blízkosti územní ORP Kravaře	192
Tabulka 99 Produkce ostatních odpadů a produkce nebezpečných odpadů za období 2008-2013...	196
Tabulka 100 Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012	196
Tabulka 101 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb.	198
Tabulka 102 Celková produkce odpadů na území ORP Kravaře 2008-2013	199
Tabulka 103 Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	201
Tabulka 104 Separovaný sběr odpadů na území ORP Kravaře 2008-2013	202
Tabulka 105 Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012	203
Tabulka 106 Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	204
Tabulka 107 Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013	205
Tabulka 108 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2013	205
Tabulka 109 Podíl BRKO na celkové produkci BRO na území 2008-2013	207
Tabulka 110 Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	207
Tabulka 111 Nakládání s odpady na území ORP Kravaře 2008-2013	208

Tabulka 112 Nakládání s komunálními odpady a se směsným komunálním odpadem v ORP Kravaře.....	209
Tabulka 113 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem v ORP Kravaře 2008-2013	211
Tabulka 114 Zařazení obcí ORP Kravaře do velikostních skupin	212
Tabulka 115 Celkové náklady na odpadové hospodářství (v Kč/obyvatel) ve velikostních skupinách obcí za rok 2012	212
Tabulka 116 Jednotkové náklady na sběr, svoz, odstranění/využití směsného komunálního odpadu z obcí (Kč/t, Kč/obyvatel), produkce SKO (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách obcí za rok 2012	213
Tabulka 117 Jednotkové náklady na odstranění SKO ve velikostních skupinách obcí (Kč/t) za rok 2012	213
Tabulka 118 Jednotkové náklady na tříděný sběr využitelných odpadů (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách obcí za rok 2012	214
Tabulka 119 Jednotkové náklady na tříděný sběr odpadů papíru (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách za rok 2012.....	215
Tabulka 120 Jednotkové náklady na tříděný sběr plastů (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách za rok 2012.....	215
Tabulka 121 Jednotkové náklady na tříděný sběr skla (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách za rok 2012.....	216
Tabulka 122 Průměrné odměny systému EKO-KOM za podíl obalových odpadů v tříděném sběru v Kč/t za rok 2012	216
Tabulka 123 Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 ve SO ORP Kravaře	217
Tabulka 124 Analýza cílových (dotčených) skupin	218
Tabulka 125 Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)	222
Tabulka 126 Druhy tříděného odpadu v obcích ORP Kravaře	224
Tabulka 127 Popis nakládání s jednotlivými druhy odpadů v obcích SO ORP Kravaře	225
Tabulka 128 Hustota sběrné sítě na území MSK (1. čtvrtletí roku 2014).....	227
Tabulka 129 Měrná produkce SKO a tříděných složek odpadů (papír, sklo, plasty, nápojové kartony, kovy) za rok 2012.....	227
Tabulka 130 Výtěžnost tříděného sběru v Moravskoslezském kraji dle jednotlivých velikostních skupin obcí	228
Tabulka 131 Celkový přehled o událostech se zásahem jednotek PO v obcích ORP Kravaře za období 2009-2013	302
Tabulka 132 Průměrné počty událostí se zásahem jednotek PO za rok v obcích ORP Kravaře za období 2009-2013	303
Tabulka 133 Přehled o počtech událostí se zásahem jednotek PO v obcích ORP Kravaře podle typu události v jednotlivých letech období 2009-2013	304
Tabulka 134 Výskyt mimořádných událostí se zásahem jednotek PO ve SO ORP Kravaře podle typu události v jednotlivých letech období 2009-2013	304
Tabulka 135 Přehled počtu dopravních nehod (DN) se zásahem jednotek PO v obcích SO ORP Kravaře v letech 2009-2013.....	306
Tabulka 136 Přehled primárních zásahů ZZS MSK v území ORP Kravaře v období 2011-2013.....	308
Tabulka 137 Přehled mimořádných událostí se zásahem Obvodního oddělení PČR Kravaře v SO ORP Kravaře.....	310

Tabulka 138 Přehled o počtech zásahů základních složek IZS při mimořádných událostech v SO ORP Kravaře.....	312
Tabulka 139 Index frekvence výskytu mimořádných událostí (F)	313
Tabulka 140 Index dopadu mimořádných událostí (D)	314
Tabulka 141 Odhad indexu ohrožení území pro výše uvedené mimořádné události	314
Tabulka 142 Index zranitelnosti obyvatel (ZO)	315
Tabulka 143 Přehled o průměrných počtech obyvatel v obcích a indexu zranitelnosti obyvatel pro území obcí SO ORP Kravaře	315
Tabulka 144 Přehled o typech ploch v katastrálním území obcí SO ORP Kravaře	315
Tabulka 145 Index zranitelnosti ploch.....	316
Tabulka 146 Stanovení koeficientu BVP a indexu zranitelnosti pro území obcí SO ORP Kravaře	316
Tabulka 147 Přehled vyčíslených indexů zranitelnosti území obcí v SO ORP Kravaře	317
Tabulka 148 Přehled informačních kanálů pro informování občanů o bezpečnosti.....	318
Tabulka 149 Index úrovně varování	319
Tabulka 150 Indexy varování obyvatelstva v obcích SO ORP Kravaře.....	319
Tabulka 151 Index dostupnosti Hasičského záchranného sboru (HAS)	319
Tabulka 152 Index dostupnosti Zdravotnické záchranné služby (ZDR)	320
Tabulka 153 Index dostupnosti Policie České republiky (POL).....	320
Tabulka 154 Přehled dojezdových vzdáleností složek IZS do obcí SO ORP Kravaře.....	320
Tabulka 155 Přehled indexů dostupnosti složek IZS do obcí SO ORP Kravaře	321
Tabulka 156 Index obnovy území (OB).....	321
Tabulka 157 Odhad indexu obnovy území pro výše uvedené mimořádné události	322
Tabulka 158 Index bezpečnostního rizika a stav bezpečnostní situace	322
Tabulka 159 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Bolatice.....	322
Tabulka 160 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Chuchelná.....	323
Tabulka 161 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Kobeřice	323
Tabulka 162 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro město Kravaře.....	323
Tabulka 163 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Rohov	324
Tabulka 164 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Strahovice.....	324
Tabulka 165 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Sudice	325
Tabulka 166 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Štěpánkovice	325
Tabulka 167 Stanovení indexů bezpečnostních rizik pro obec Třebom.....	326
Tabulka 168 Výpočet míry rizika pro SO ORP Kravaře	326
Tabulka 169 Přehled počtů mimořádných událostí se zásahem Městské policie Kravaře za období 2009-2013	330
Tabulka 170 Přehled jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí v SO Kravaře.....	331
Tabulka 171 Struktura jednotek SDH obcí SO ORP Kravaře	332
Tabulka 172 Přehled cisternových automobilových stříkaček (CAS) u JSDH obcí SO ORP Kravaře	332
Tabulka 173 Přehled dopravních automobilů (DA) u JSDH obcí SO ORP Kravaře.....	333
Tabulka 174 Přehled motorových stříkaček u JSDH obcí SO ORP Kravaře.....	333
Tabulka 175 Přehled ostatních technických prostředků u JSDH obcí SO ORP Kravaře	334
Tabulka 176 Přehled sborů dobrovolných hasičů v obcích SO ORP Kravaře.....	335
Tabulka 177 Technika a technické prostředky pro záchranné práce jednotky SDH obce	336
Tabulka 178 Sjedení systému krizového řízení obcí ve SO ORP Kravaře	337
Tabulka 179 Zvýšení úrovně bezpečnosti v dopravě ve SO ORP Kravaře	339

Tabulka 180 Posílení pocitu bezpečí občanů v území ve SO ORP Kravaře	341
Tabulka 181 Výdaje na bezpečnost v obci Bolatice za období 2009-2013.....	343
Tabulka 182 Výdaje na bezpečnost v obci Chuchelná za období 2009-2013, v Kč	344
Tabulka 183 Výdaje na bezpečnost v obci Kobeřice za období 2009-2013, v Kč	345
Tabulka 184 Výdaje na bezpečnost ve městě Kravaře za období 2009-2013, v Kč.....	346
Tabulka 185 Výdaje na bezpečnost v obci Rohov za období 2009-2013, v Kč	347
Tabulka 186 Výdaje na bezpečnost v obci Strahovice za období 2009-2013, v Kč	348
Tabulka 187 Výdaje na bezpečnost v obci Sudice za období 2009-2013, v Kč.....	349
Tabulka 188 Výdaje na bezpečnost v obci Štěpánkovice za období 2009-2013, v Kč.....	350
Tabulka 189 Výdaje na bezpečnost v obci Třebom za období 2009-2013, v Kč.....	351
Tabulka 190 Průměrné výdaje na bezpečnost ve SO ORP Kravaře za období 2009-2013, v tis. Kč	352
Tabulka 191 Výsledky analýzy cílových skupin dotčených stavem bezpečnostní situace.....	354

Seznam grafů:

Graf 1 Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2013.....	13
Graf 2 Pracovníci v MŠ a ZŠ	47
Graf 3 Počty absolventů ŽS v ORP Kravaře	53
Graf 4 Počty dětí v MŠ podle zřizovatele	57
Graf 5 Závazné ukazatele škol a školských zařízení v SO ORP Kravaře zřizovaných obcemi	67
Graf 6 Výdaje na oblast vzdělávání dle rozpočtů obcí ORP Kravaře za rok 2012 (v tis. Kč)	68
Graf 7 Výdaje na oblast vzdělávání v obcích ORP Kravaře v přepočtu na obyvatele (absolutně v Kč) .	69
Graf 8 Výdaje na oblast vzdělávání v obcích ORP Kravaře v přepočtu na obyvatele (v %)	69
Graf 9 Výdaje na oblast vzdělávání v obcích ORP Kravaře v přepočtu na 1 obyvatele (v % - ORP 100 %)	69
Graf 10 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	179
Graf 11 Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	179
Graf 12 Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	179
Graf 13 Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	180
Graf 14 Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012	180
Graf 15 Typy dobrovolnických projektů v ORP Kravaře	180
Graf 16 Struktura mimořádných událostí podle typu	305
Graf 17 Podíly jednotek PO na zásahové činnosti podle druhu jednotek, vlastní zpracování	305
Graf 18 Odhad trendu vývoje dopravních nehod se zásahem jednotek PO ve SO ORP Kravaře	306
Graf 19 Očekávaný vývoj výskytu mimořádných událostí se zásahem jednotek PO v SO ORP Kravaře.....	308
Graf 20 Očekávaný vývoj výskytu primárních zásahů ZZS MSK v SO ORP Kravaře	309
Graf 21 Vývoj zásahové činnosti ZZS v SO ORP Kravaře a průměrného věku obyvatelstva regionu ..	310
Graf 22 Očekávaný vývoj počtu mimořádných událostí se zásahem PČR v SO ORP Kravaře.....	311
Graf 23 Odhad vývoje počtu zásahů složek IZS v SO ORP Kravaře	313
Graf 24 Srovnání míry bezpečnostních rizik v obcích SO ORP Kravaře	327
Graf 25 Trend celkové zásahové činnosti Městské policie Kravaře	330
Graf 26 Srovnání průměrných výdajů na bezpečnost na obyvatele obce podle míry bezpečnostního rizika na území obce	353

Mapa 1 Administrativní členění správního obvodu	11
Mapa 2 Mapa obcí, které mají územní plán.....	30
Mapa 3 Místa výskytu dopravních nehod se zásahem jednotek PO.....	307
Mapa 4 Mapa rizik pro správní území ORP Kravaře.....	328

Přílohy k tématu 1.: Školství

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3)
Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části sociálních služeb

Graf 10 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)
Graf 11 Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)
Graf 12 Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele
Graf 13 Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele
Graf 14 Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012
Graf 15 Typy dobrovolnických projektů v ORP Kravaře

Přílohy k tématu 3.: Odpadové hospodářství

Seznam zkratk
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2013
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2013 podrobně
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2013
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2013
Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2013 podrobně
Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2013
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2013
Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2013
Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2013